C:\Users\Plazma\Desktop\Pausanias - Cesta po Řecku 1,2\Stewartová, M\01 Kouzelník Merlin.pdb

PDB Name: Stewartova Mary-1 Kouzelnik Mer
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 14.4.2007
Modification Date: 14.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

MARY STEWARTOVÁ
Kouzelník Merlin

PROLOG
Pán temnot
Teď jsem starý muž, ale už když byl Artuš korunován králem, měl jsem svá nejlepší léta za sebou. Roky, jež od té doby uplynuly, se mi nyní zdají matnější a bezbarvější jako by můj život byl rostoucí strom, který vyrašil do květu a oděl se listím, a teď nemá na práci nic jiného, než žloutnout do hrobu.
O všech starých lidech platí, že svou nedávnou minulost vidí v mlze, zatímco dávné výjevy jsou ve vzpomínkách jasné a svěže barevné. Dokonce i scény ze vzdáleného dětství si teď vybavuji zřetelně a barvitě a jejich obrysy jsou tak ostré, jako když se stín ovocného stromu rýsuje na bílé zdi nebo korouhve ve slunci na pozadí oblohy před bouří. Barvy jsou jasnější, to vím jistě. Vzpomínky, které se teď ve tmě ke mně vracejí, vidím novýma, mladýma očima dětství; tolik už se ode mne vzdálily a také už nebolí, takže se mohou odvíjet jako obrazy čehosi, co se přihodilo nikoli mně té pomíjivé schráně kostí, v níž sídlí tato vzpomínka, ale jinému Merlinovi, mladému, lehkonohému, který plachtil vzduchem a jarními větry jako sokol, jako pták, jehož jméno mi dala.
S pozdějšími vzpomínkami je to jinak. Některé z nich se vracejí, palčivé a nepostižitelné, věci viděné v ohni. Neboť tam je sbírám. Tohle je jeden z mála triviálních triků – mocí to nazvat nelze – který mi zůstal nyní, když jsem starý a oškubaný do posledního peříčka, až na samého člověka. Dokážu ještě vidět nikoli jasně a za zvuku trubek jako kdysi, ale po způsobu dětských snů a obrazů vyčtených z ohně. Dokážu ještě zhášet a zažíhat plameny; to je jeden z nejprostších magických úkonů, kterému se lze nejsnáze naučit a nejpozději se zapomíná. Co nedokážu přivolat ve snu, to vidím v plamenech, v rudém srdci ohně nebo v nespočetných zrcadlech křišťálové jeskyně.
Vůbec první vzpomínka je temná a pochází z ohně. Není to má vlastní vzpomínka, ale později pochopíte, jak je možné, že ty věci znám. Nenazvete to ani tak vzpomínkami, jako spíše sny o minulosti, něčím, co mám v krvi, něčím, co pochází od něho možná z dob, kdy mě ještě nosil ve svém těle. Věřím, že takové věci jsou možné. A tak si myslím, že je správné začít tím, který tu byl přede mnou a kdo zase bude, až já odejdu.
Toto se odehrálo té noci. Viděl jsem to, je to pravdivý příběh.
Bylo tam šero a chladno, ale rozdělal malý ohýnek, který mrzoutsky čadil, příliš však nehřál. Po celý den pršelo, z větví nedaleko vchodu do jeskyně ještě stékaly kapky a přes okraj studánky vytrvale přetékal pramínek vody, který promáčel půdu kolem. Několikrát pln neklidu vyšel z jeskyně a teď se vydal pod útes k malému hájku, kam uvázal svého koně.
Jak se stmívalo, déšť ustal, ale zvedla se mlha a plazila se až do výše kolen mezi stromy, takže vypadaly jako duchové a pasoucí se kůň plul jako labuť. Byl to šedobílý kůň, plesnivák, a působil tím přízračněji, že se pásl tak klidně. Muž roztrhal na kusy šátek a útržky látky ovinul koni kolem udidla, aby ho neprozradil cinkot. Udidlo bylo pozlacené a cáry hedvábné, neboť tento muž byl synem královským. Kdyby ho byli chytili, byli by ho zabili. Bylo mu právě osmnáct.
Slyšel údery kopyt, tlumeně sem doléhající z údolí. Pohnul hlavou, dech se mu zrychlil. Když zvedl meč, zablýskl se v jeho ruce. Plesnivák se přestal pást a zdvihl hlavu nad pás mlhy. Nozdry se mu zachvěly, ale nevydal ani hlásku. Muž se usmál. Údery kopyt doléhaly ze stále větší blízkosti a potom se ze tmy vynořil až po plece v mlze hnědý poník. Jezdec, malý a štíhlý, byl zahalen v tmavém plášti, chránícím ho před večerním chladem. Přitáhl uzdu a poníka zastavil. Poník pohodil hlavou a dlouze zvonivě zaržál. Jezdec polekaně vykřikl, svezl se z jeho hřbetu a popadl jej za uzdu, aby zvuk utlumil svým pláštěm. Byla to dívka, velice mladá, a úzkostlivě se rozhlížela kolem sebe, až uviděla na kraji hájku mladíka s mečem v ruce.
"Je tě slyšet, jako by jela celá kompanie," řekl.
"Byla jsem tu dřív, než jsem se nadála. V mlze vypadá všechno jinak."
"Nikdo tě neviděl? Byla cesta bezpečná?"
"Docela bezpečná. Poslední dva dny to nešlo. Ve dne v noci jich byly plné cesty."
"Tušil jsem to." Usmál se. "Hlavně že jsi tady. Dej mi uzdu." Zavedl poníka pod stromy a přivázal ho tam. Pak ji políbil. Po chvilce ho odstrčila. "Neměla bych se tu zdržovat. Přinesla jsem ti věci, a tak i kdybych se sem zítra nedostala –" Odmlčela se. Uviděla sedlo na jeho koni, udidlo obalené látkou a připravený sedlový vak. Prudce vztáhla ruce a položila je na jeho hruď, a on je přikryl vlastními dlaněmi a pevně je držel. "Ach," řekla, "já vím. Viděla jsem to dokonce včera ve snu. Odjíždíš."

"Musím. Dnes večer."
Chviličku mlčela. Pak řekla jen: "Kolik?"
Nepředstíral, že jí nerozumí.
"Máme jednu dvě hodiny, víc ne."
Řekla hluše: "Vrátíš se." Potom, když se chystal něco říct: "Ne, teď ne, už ne. Všechno jsme si pověděli a teď už není čas. Chtěla jsem říct jenom to, že se ti nic zlého nepřihodí a bezpečně se vrátíš. Ty víš, že tyhle věci vím. Mívám vidění. Vrátíš se."
"K tomu nepotřebuji vidění. Musím se vrátit. A pak mě snad poslechneš a –"
"Ne." Opět ho zarazila, téměř hněvivě. "Na tom nezáleží. Na čem záleží? Máme pouhou hodinu a takhle ji marníme. Pojďme dovnitř."
A jak jí ovinul ruku kolem ramen a odváděl ji do jeskyně, cestou už vytahoval drahocennou jehlici, spínající její plášť.
"Ano, pojďme dovnitř."

PRVNÍ KNIHA
Holubice

KAPITOLA 1

Toho dne, kdy se můj strýc Camlach vrátil domů, mi bylo právě šest let. Dobře si pamatuji, jak jsem ho poprvé spatřil, vysokého mladého muže, stejně prchlivého jako je můj dědeček, s modrýma očima a rusými vlasy, které se mi tolik líbily na mé matce. Dorazil do Mariduna jednoho zářijového večera krátce před západem slunce s nevelkým hloučkem jezdců. Protože jsem byl ještě malý, byl jsem se ženami v dlouhé starodávné místnosti, kde předly a tkaly. Má matka seděla u stavu; pamatuji se na tu látku, byla jasně červená a po okraji zdobená úzkým zeleným vzorkem. Seděl jsem blízko ní na podlaze a hrál si s ovčími kůstkami, pravičkou proti levici. Slunce šikmo dopadalo do oken a na popraskané mozaikové podlaze kreslilo obdélníková jezírka třpytného zlata; venku v trávě bzučely včely a i to klapání a rachocení stavu znělo jaksi ospale. Ženy se nad svými vřeteny mezi sebou bavily, ale tiše, hlavy u sebe, a moje chůva Moravika rovnou usnula na židli v jedné kaluži slunečního světla.
Když do sálu dolehl z nádvoří klapot a potom křik, stav se naráz zastavil a s ním utichlo i brebentění žen. Moravika se probudila, zasupěla a vyvalila oči. Má matka seděla velice zpříma s hlavou vztyčenou a poslouchala. Upustila člunek. Všiml jsem si, jak si s Moravikou vyměnily pohledy.
Byl jsem na poloviční cestě k oknu, když mě Moravika příkře povolala zpět a v jejím hlase bylo něco, co mě přimělo, abych se zastavil a bez protestu se k ní vrátil. Začala dělat ciráty s mým oblečením, popotahovala mi tuniku a česala mi vlasy, z čehož jsem pochopil, že návštěvníkem je někdo důležitý. Byl jsem rozčilený a také překvapený tím, že mu zřejmě budu představen. Tehdy jsem byl zvyklý na to, že mě drželi stranou všeho. Trpělivě jsem držel, když mi Moravika hřebenem pročesávala vlasy a nad mou hlavou si s mou matkou vyměňovala rychlé bezdeché poznámky, kterým jsem nerozuměl a ani se o to valně nesnažil. Naslouchal jsem krokům koní na nádvoří a volání mužů, sem tam ke mně jasně doléhala slova, která nebyla velšská ani latinská, ale keltská s přízvukem podobným tomu, jakým se mluví v Menší Británii, a tomu jsem rozuměl, protože má chůva Moravika byla Bretonka a její jazyk jsem si osvojil stejně rychle jako vlastní.
Slyšel jsem dědečkův bouřlivý smích a jemu v odpověď jiný hlas. Po chvíli zřejmě dědeček zatáhl nově příchozího do domu, hlasy se vzdalovaly a pak už bylo slyšet jen jak dupou koně cestou ke stáji a zvoní postroji. Vytrhl jsem se Moravice a běžel k matce. "Kdo je to?"
"Můj bratr Camlach, králův syn." Nepodívala se na mne, ale ukázala na člunek, který jí upadl. Zvedl jsem jej a podal matce. Pomalu, spíše mechanicky uvedla stav opět do chodu. "To znamená, že válka skončila?"
"Válka skončila už dávno. Tvůj strýc byl s Nejvyšším králem na jihu."
"A teď se vrací domů, protože zemřel můj strýc Dyved?" Dyved byl dědicem, byl to nejstarší králův syn. Zemřel náhle, ve velkých bolestech, na křeče v žaludku, a jeho vdova Elen, která neměla děti, se vrátila ke svému otci. Samozřejmě, že se jako obvykle hovořilo o jedu, ale nikdo to nebral vážně; Dyved byl oblíbený tvrdý bojovník a opatrný muž, ale když bylo třeba, uměl být velkorysý. "Prý se Camlach bude muset oženit. Opravdu, matko?" Byl jsem vzrušený, důležitý tím, co všechno vím, a myslel jsem na svatební veselici. "Ožení se s Keridwen, teď, když můj strýc Dyved –"
"Cože?" Člunek se zastavil a ona se překvapeně otočila. Ale výraz na mé tváři ji uklidnil, neboť hněv se z jejího hlasu vytratil, i když se ještě mračila a slyšel jsem, jak Moravika za mnou kvoká a rozčiluje se. "Kdes to, propána, sebral? Ty vyslechneš všechno, ať tomu rozumíš nebo ne. Zapomeň na to a drž jazyk za zuby." Člunek se dal zvolna znovu do pohybu.
"Poslyš, Merline, až se na tebe přijdou podívat, uděláš dobře, když budeš zticha. Rozuměl jsi?"
"Ano, matko." Rozuměl jsem náramně dobře. Zvykl jsem si neplést se králi pod nohy. "A oni se na mě přijdou podívat? Proč na mě?"
Řekla s trochou hořkosti, která ji náhle udělala mnohem starší, téměř tak starou jako Moravika: "Proč asi?"
Stav začal opět rázně klapat. Vetkávala právě zelenou nit a viděl jsem, že dělá chybu, ale vypadalo to hezky, a tak jsem nic neříkal; pozoroval jsem ji a stál jsem těsně vedle ní, když tu se konečně odsunul závěs ve dveřích a dovnitř vstoupili dva muži.
Zdálo se, že jich je plná místnost, rusá i šedivá hlava dosáhly téměř až k trámům. Můj dědeček měl barvínkově modrý šat se zlatým lemem. Camlach byl v černém; na rukách a na rameni měl šperky a vedle svého otce působil křepce a mladě, ale i krutě a prohnaně jako liška.

Moje matka vstala. Měla na sobě tmavohnědé domácí šaty barvy rašeliny a její vlasy na nich zářily jako hedvábná vlákna kukuřice. Ale žádný z mužů na ni nepohlédl. Jako by v místnosti nebyl nikdo kromě mne, maličkého kluka u stavu.
Dědeček trhl hlavou a řekl jediné slovo: "Ven," a všechny ženy v šedivém mlčícím hloučku pospíchaly z místnosti. Moravika zůstala pevně a neústupně stát a nafukovala se svou odvahou jako krocan, ale divoké modré oči po ní jen šlehly a odešla také. Když je míjela, ohrnula nos, na víc si netroufla. Jejich oči se vrátily ke mně.
"Panchart tvé sestry," řekl král. "Tady ho máš. Tenhle měsíc mu je šest, roste jako plevel, ten zatracený čertův spratek se nepodobá nikomu z nás. Podívej se na něho! Černé vlasy, černé oči a kutého železa se bojí jako nějaký podvrženec z dutých kopců. Kdybys řekl, že ho počal sám ďábel, tak bych ti to věřil."
Můj strýc řekl jedno jediné slovo, přímo jí: "Čí?"
"Myslíš, že jsme se neptali, ty blázne?" řekl dědeček. "Bičovali jsme ji tak dlouho, až ženy řekly, že by mohla potratit, ale neřekla ani slovo. Možná že by bylo líp, kdyby byla potratila – tady se vykládají všelijaké nesmysly, babské povídačky o ďáblech, co přicházejí potmě a lehají s pannami – když se na kluka podíváš, něco na tom může být."
Camlach se podíval dolů na mě. Byl urostlý a jen kvetl. Oči měl modré, světlé jako má matka, pleť růžovou. Na měkkých kozinkových botách měl bláto a zaschlý jíl, páchl potem a koňmi. Přišel se na mě podívat, dříve než smyl cestovní špínu. Pamatuji se, jak se na mě díval dolů, zatímco matka stála mlčky a dědečkovi z očí sršely jiskry a jeho dech byl stále hlasitější a rychlejší, jako vždycky, když se rozohnil.
"Pojď sem," řekl strýc.
Učinil jsem šest kroků vpřed. Neodvažoval jsem se jít blíže. Zastavil jsem se. Ze vzdálenosti tří kroků se zdál ještě vyšší než předtím. Čněl nade mnou až zpod stropních trámů.
"Jak se jmenuješ?"
"Myrddin Emrys."
"Emrys? Dítě světla, patřící bohům…? To nevypadá na jméno ďábelského spratka."
Jeho laskavý tón mě povzbudil. "Říkají mi Merlinus," odvážil jsem se říct. "To je římské slovo pro sokola, corwalch."
Dědeček pohrdavě vyštěkl: "Sokol!" a rozhodil ruce, až náramky na pažích zacinkaly.
"Takový malý," řekl jsem na svou obhajobu. Pak jsem se pod strýcovým zamyšleným pohledem odmlčel. Přejel si rukou po bradě a s povytaženým obočím pohlédl na mou matku. "Zvláštní volba všech těch jmen – v křesťanské domácnosti. Nebyl to římský démon, Niniane?" Zvedla hlavu. "Možná. Jak to mám vědět? Byla tma."
Zdálo se mi, že se na jeho tváři mihl pobavený výraz, ale král divoce máchl rukou. "Slyšíš? A to je všechno, co ti odpoví – lži, pohádky o čarodějích a drzosti. Vrať se ke své práci, děvče, a postarej se, aby mi ten panchart nechodil na oči. Teď, když je tvůj bratr zase doma, najdeme muže, který mě i jeho zbaví vás obou! Camlachu, doufám, že chápeš, proč se teď musíš oženit a přivést na svět jednoho dva syny, vždyť teď nemám nic než tohle!"
"Ach, já jsem pro," řekl Camlach ochotně. Přestali mi věnovat pozornost. Odcházeli a žádný z nich se mě ani nedotkl. Rozvíral jsem zaťaté pěsti a pomalu jsem ustoupil, nejdříve o půl kroku, pak o další krok. "Ale ty sám sis, pane, mezitím vzal novou ženu, a prý je těhotná?"
"To s tím nemá co dělat. Musím tě oženit, a to co nejdříve. Jsem starý a doba je neklidná. Pokud jde o toho kluka –" opět jsem ztuhl – "na toho zapomeň. Ať ho zplodil kdokoli, když se neukázal šest let, neukáže se ani teď. A i kdyby to byl sám Nejvyšší král Vortigern, nic bych si z něho nedělal. Je to vzpurný fakan a jen se krčí v koutech. Vždyť si ani nehraje s ostatními chlapci – asi se jich taky bojí. Bojí se vlastního stínu."
Obrátil se. Camlachovy oči se nad mou hlavou setkaly s matčinýma. Něco si sdělily. Pak se opět koukl dolů na mě a usmál se.
Dodnes si pamatuji, jak se místnost rozjasnila, třebaže slunce bylo teď už za obzorem, a proteplila. Brzy přinesou lojové svíce s rákosovou duší jako knotem.
"Dobrá," řekl Camlach, "ale prese všechno je to mladý sokol, i když čerstvě opeřený. Nebuď na něho tak přísný, pane, svého času jsi nahánět strach lepším mužům než je on."
"Chceš říct že tobě? Cha!"
"Ujišťuji tě."
Král na mě už ve dveřích vrhl krátký pohled zpod vypouklého čela a pak netrpělivě odfrkl a upevnil si plášť na rameni.
"Dobrá, dobrá, nechme toho. Proboha, mám já ale hlad! Doba večerního jídla je dávno za námi, ale počítám, že se chceš napřed vykoupat po tom zatraceném římském způsobu? Varuji tě, od té doby, co jsi odjel, jsme v lázních nikdy netopili…"
Obrátil se, až se jeho modrý plášť rozevlál a vyšel ven, pokračuje v hovoru. Za zády jsem slyšel, jak si má matka vydechla a jak zašustil její šat, když si sedala. Strýc ke mně natáhl ruku.
"Pojď, Merline, a povídej mi něco, než se vykoupu ve vaší studené velšské vodě. My princové se přece musíme seznámit."
Stál jsem jako přibitý. Vnímal jsem, že matka mlčí a sedí bez hnutí.
"Tak pojď," řekl mi strýc vlídně a znovu se na mě usmál.
Rozběhl jsem se k němu.
Toho večera jsem se protáhl pod palácovými podlahami, kde po Římanech zůstalo zařízení k jejich vytápění.
Byla to má soukromá cesta, tajná skrýše, kam jsem se utíkal před většími chlapci a hrál si své vlastní osamělé hry. Můj dědeček měl pravdu, když říkal, že se sám krčím v koutech, ale nedělal jsem to ze strachu, přestože synové jeho šlechticů následovali svého vůdce – jak to děti dělávají – a kdykoli se jim podařilo chytit mě, dělali ze mne v tvrdých válečnických hrách svůj terč.
Zpočátku, pravda, byly tunely nepoužívaného topného systému mým útočištěm, místem, kde jsem se mohl schovat a

být sám; ale brzy jsem našel v průzkumu tohoto velkého propletence tajemných, hlínou páchnoucích místností pod podlahami paláce překvapivě silné zalíbení.
Palác mého dědečka byl v minulých časech rozlehlé venkovské sídlo nějakého římského notábla, kterému v údolí podél řeky patřila půda v délce několika mil oběma směry. Hlavní část domu ještě stála, byť i zjizvená časem a válkou a nejméně jedním katastrofálním požárem, jenž zničil jednu stranu hlavního bloku a část křídla. Staré baráky pro otroky stály pořád ještě nedotčené kolem nádvoří, na němž pracovali kuchaři a služebnictvo; stát zůstaly i lázně, třebaže všelijak záplatované a pospravované, se střechou nově pokrytou na nejhorších místech hrubými došky. Nepamatuji, že by se v kotli někdy topilo. Voda se hřála na ohništích venku na nádvoří.
Vchodem do mého tajného labyrintu byl otvor, jímž se kdysi přikládalo pod kotel v kotelně; bylo to propadlo ve zdi pod popraskaným a rezavým kotlem, sotva ve výši kolen dospělého člověka, zarostlé šťovíkem a kopřivami a zakryté obrovským zkrouceným kovovým úlomkem, který odpadl od kotle. Když se člověk dostal dovnitř, ocitl se pod místnostmi lázní, ale ty byly tak dlouho mimo provoz, že prostory pod podlahou byly i pro mne příliš špinavé. Chodil jsem jinam, pod hlavní palácovou budovu. Tam byl starý topný systém tak bytelný a dlouho udržovaný, že prostor do výše kolen pod podlahami byl pořád ještě suchý a vzdušný, a na cihlových pilířích, které nesou podlahy, stále ještě držela omítka. Některý pilíř se přirozeně sesul nebo z něj spadl kus omítky, ale průlezy vedoucí z jedné místnosti do druhé byly pevně vyklenuté do oblouku a bezpečné, a já se mohl plížit, neviděn a neslyšen, přímo až pod králův pokoj. Kdyby mě byl někdo někdy přistihl, myslím, že bych byl potrestán něčím více než bičováním: musel jsem vyslechnout, ve vší nevinnosti, tucty státních tajemství a dozajista i velice soukromé záležitosti, ale to mi nikdy nepřišlo na mysl. A bylo zcela přirozené, že nikdo nepomyslil na nebezpečí odposlechu. Za starých časů kanály čistili malí chlapci – otroci – a do některých tunelů se nikdo nad deset let nemohl dostat. Bylo tam jedno či dvě místa, kde jsem se těžko protáhl i já. Jen jednou mi hrozilo, že budu odhalen. Takhle odpoledne, když Moravika předpokládala, že si hraju s chlapci a oni si zase mysleli, že se držím v bezpečí pod její sukní, dal můj hlavní mučitel, rudovlasý Dinias, na hřebeni střechy, kde si hráli, mladšímu chlapci takový štulec, že kluk spadl dolů a zlomil si ruku. Spustil strašný řev, až přiběhla Moravika, zjistila mou nepřítomnost a zburcovala celý palác. Slyšel jsem ten rámus a hned jsem se vynořil, sotva dechu popadaje a špinavý, zpod kotle právě ve chvíli, kdy začala prohledávat lázeňské křídlo. Vylhal jsem se z toho a vyvázl jen s několika políčky a láteřením, ale bylo to varování; nikdy jsem už nešel do topných kanálů za bílého dne, chodil jsem tam pouze večer, když se Moravika chystala na kutě nebo už byla na loži a pochrupovala. Většina obyvatel paláce už taky spala, ale když byla hostina nebo měl dědeček hosty, poslouchal jsem hlasitý hovor a zpěv. Někdy jsem se doplazil až pod matčin pokoj a poslouchal, jak hovoří se svými ženami. Ale jednou v noci jsem slyšel, jak se modlí nahlas, jak to člověk dělá když je sám, a v té modlitbě padlo mé jméno Emrys a pak se rozplakala. Potom jsem šel jinam, pod královnin pokoj, kde Olwen, mladá královna, sedící se svými dámami, skoro každý večer zpívala a provázela se na harfu. Jakmile se na chodbě rozlehl králův těžký krok, hudba ustala.
Ale kvůli ničemu z toho jsem tam nechodil. Pro mne bylo důležité – teď je mi to zcela jasné – být sám v důvěrném šeru, kde člověk nemá jiného pána než smrt.
Většinou jsem chodil na místo, jemuž jsem říkal moje jeskyně. Byla to součást jakési komínové šachty, jejíž vršek se rozpadl, takže bylo vidět nebe. Měla pro mne magické kouzlo od toho dne, kdy jsem v poledne zvedl oči a viděl jsem v otvoru hvězdu – sice sotva patrnou, ale byla to nade vší pochybnost hvězda. Teď, když jsem tam přišel v noci, mohl jsem se na svém lůžku z ukradeného steliva natočit a pozorovat hvězdy putující pomalu po obloze a uzavírat osobní sázky s nebesy – ukáže-li se měsíc nad šachtou, dokud tu budu, splní se mi příštího dne přání mého srdce.
Té noci se měsíc ukázal. Plný a zářící, stál přímo uprostřed šachty a zaléval svým světlem mou nastavenou tvář; světlo bylo tak bílé a čisté, až jsem měl pocit, že je piju jako vodu. Nehnul jsem se, dokud neodešel i s hvězdičkou, která ho vytrvale sleduje.
Na zpáteční cestě jsem prolézal pod místností, která byla dříve prázdná, ale teď odtamtud ke mně doléhaly hlasy. Camlachův pokoj, samozřejmě. Jeho hlas a hlas dalšího muže, jehož jméno jsem neznal, ale podle přízvuku to byl jeden z těch, kteří s ním tehdy přijeli, jak jsem zjistil, z Cornwallu. Byl to jeden z těch hlubokých dunivých hlasů, z něhož jsem zachytil jen tu a tam slůvko; ve snaze dostat se co nejrychleji odtamtud jsem se plazil jako červ od pilíře k pilíři, soustředěn pouze na to, aby mě nezaslechli.
Byl jsem právě u zdi a opatrně postupoval podél ní ke klenutému otvoru do další místnosti, když jsem ramenem zavadil o zchátralý díl kouřovodu a uvolněný kus šamotu s rámusem spadl.
Muž z Cornwallu se ihned odmlčel. "Co to bylo?"
Pak jsem slyšel strýcův hlas, který se nesl děravým kouřovodem tak jasně, jako by mi strýc mluvil přímo do ucha. "To nic. Myš. Bylo to pod podlahou. Říkám ti, že se tenhle palác rozpadá." Dolehl ke mně zvuk odsouvané židle a kroky vzdalující se ode mne na druhý konec místnosti. Jeho hlas slábl. Myslím, že jsem slyšel cinknutí a bublání nalévaného nápoje. Začal jsem se pomalu, pomaličku sunout podél stěny k průlezu.
Vrátil se zpět.
"…a i kdyby ho odmítla, tak je to jedno. Tady nezůstane – v každém případě jen do té doby, než můj otec přesvědčí biskupa, aby nenaléhal na její odchod do kláštera. Povídám ti, s jejími představami o tom, čemu říká vyšší soud, se nemám čeho bát, ani kdyby se tu objevil on osobně."
"Pokud jí věříš."
"Ach, věřím jí. Poptával jsem se tu a tam, a všichni říkají totéž." Zasmál se. "Kdoví, nežli se dohraje tohle kolo, budeme možná ještě vděční, že máme u toho jejího nebeského soudu přímluvce. A ona je prý dost zbožná na to, aby, když bude chtít, mnohé z nás zachránila."
"Možná že ji budeš potřebovat," řekl muž z Cornwallu.
"Možná."

"A co chlapec?"
"Chlapec?" opakoval můj strýc. Odmlčel se a opět pomalu přecházel po pokoji. Snažil jsem se pochytit, co říká. Musel jsem to slyšet. Neměl jsem ponětí, proč by to mělo být důležité. Nevadilo mi zase tolik, že se o mně mluví jako o panchartovi nebo zbabělci nebo jako o ďábelském spratkovi. Ale právě dnes byl úplněk.
Obrátil se. Jeho hlas zněl jasně, bezstarostně, ba shovívavě.
"Ach ano, chlapec. Je to chytré dítě, myslím, že je v něm víc, než si všichni myslí… a docela milý, když se s ním mluví slušně. Přidržím si ho ve své blízkosti. Pamatuj si to, Alune: mám toho chlapce rád…"
Povolal sloužícího, aby dolil džbán s vínem a pod touto clonou jsem se odkradl.
A tak to začalo. Celé dny jsem mu chodil v patách a on to trpěl, dokonce mě povzbuzoval, a mne nikdy nenapadlo, že jedenadvacetiletému muži nemusí být vždy příjemné mít pořád v patách šestiletého klučíka. Moravika mě hubovala, sotva jsem jí padl do ruky, ale matku to těšilo, zřejmě se jí ulevilo a prosila ji, ať mě nechá.

KAPITOLA 2

Bylo horké léto a toho roku byl mír, a tak Camlach první dny po svém návratu domů prolenošil. Odpočíval nebo vyjížděl s otcem či se svými muži do polí a do údolí, kde už ze stromů padala zralá jablka.
Jižní Wales je líbezná země. Jsou tam zelené kopce a hluboká údolí, v rovinách vlhké louky se spoustou žlutých květů, na nichž se pase tučný dobytek, dubové lesy s množstvím jelenů a vysoké modravé kopce, kde na jaře kukají kukačky, v zimě se tam však honí vlci a na vlastní oči jsem viděl, jak se tam blýskalo i za chumelenice.
Maridunum leží na břehu řeky; na vojenských mapách je zakreslena jako Tobius, avšak Velšani sami ji nazývají Tywy, a město leží v místech, kde se řeka vlévá do moře. Údolí je tu široké a ploché a Tywy si hlubokými klidnými meandry razí cestu slatinou a vlhkými lukami mezi mírnými pahorky. Město stojí na vyvýšenině na severním břehu, kde je půda odvodněná a suchá; s vnitrozemím ji spojuje vojenská silnice z Caerleonu a s jihem dobrý kamenný most o třech obloucích, z něhož vede dlážděná ulice do vrchu kolem královského paláce na náměstí. Kromě dědečkova domu a kasárenských staveb římské pevnosti, kde ubytoval své vojáky a které udržoval v dobrém stavu, byl nejlepší budovou v Maridunu křesťanský ženský klášter, stojící nedaleko paláce na břehu řeky. Žilo tam několik svatých žen, které si říkaly Společenství svatého Petra, i když většina obyvatel města tomu místu říká Tyr Myrddin podle staré svatyně boha, který stával v dávných dobách pod dubem nedaleko klášterní brány. Ještě jako dítě jsem slyšel, že i město se jmenovalo Caer–Myrddin; není to pravda (jak se dnes říká), že jej lidé pojmenovali po mně. Pravdou je, že já, právě tak jako město a kopec s posvátným pramenem, jsme dostali jméno podle boha, který je uctíván ve výšinách. Po událostech, o nichž budu vyprávět, bylo město na mou počest úředně přejmenováno, ale bůh tam byl první a jestliže ten kopec teď patří mně, je to proto, že se se mnou o něj rozdělil.
Dědečkův dům stál uprostřed ovocného sadu přímo nad řekou. Když se vyšplháte po nakloněné jabloni až nahoru na zeď, můžete si posedět vysoko nad potahovou stezkou a pozorovat most přes řeku a lidi jedoucí do města z jihu nebo lodi, které plují s přílivem proti proudu.
Ačkoli jsem nesměl lézt na stromy pro jablka – musel jsem se spokojit s těmi, která shodil vítr – Moravika mi nikdy nebránila, abych šplhal nahoru na zeď. Když jsem tam držel hlídku, věděla o nově příchozích dříve než všichni ostatní v domě. Na konci sadu byla lehce vypouklá terasa se zakřivenou cihlovou zdí a kamenným sedátkem, chráněným před větrem. Tam se na hodinku usadila a podřimovala nad vřetenem, a slunce pálilo do kouta tak mocně, že ještěrky vylézaly a slunily se na kamenech, a já ze zdi hlásil, co se děje venku.
Jednoho teplého odpoledne asi osm dní po Camlachově návratu do Mariduna jsem stál jako obvykle na svém místě. Na mostě ani na cestě vedoucí z údolí vzhůru nebyl žádný povoz, jen v přístavišti nakládali na místní člun obilí, čemuž přihlížela hrstka povalečů a nějaký starý muž v plášti s kápí, který lelkoval a pod zdí sbíral spadané ovoce.
Podíval jsem se přes rameno do kouta, kde seděla Moravika. Usnula, vřeteno jí spadlo do klína; s chundelatou bílou vlnou vypadala jako zralý rozpuklý orobinec. Odhodil jsem nakousnutou padanku, kterou jsem jedl, zaklonil hlavu a zkoumal zakázané větve vysoko v koruně stromu, kde se proti obloze rýsovaly celé hrozny žlutých koulí. Viděl jsem jedno, na které bych, myslel jsem si, dosáhl. Plod byl kulatý a lesklý a v horkém slunci přímo před očima dozrával. V ústech se mi sbíhaly sliny. Našel jsem oporu pro nohu a začal lézt nahoru.
Od ovoce mě dělily pouhé dvě větve, když mě náhle zaskočil pokřik, doléhající sem od mostu a vzápětí dusot koní a cinkání kovu. Protože jsem visel jako opice, postaral jsem se nejdřív o nohy, pak jsem jednou rukou odsunul stranou listí a zahleděl se dolů na most. Jel přes něj směrem k městu oddíl mužů. Jeden jel sám v čele, prostovlasý, na velkém koni.
Nebyl to Camlach ani můj dědeček a nikdo ze šlechticů, neboť praporec, který nesli, jsem neznal. Když dojeli na bližší konec mostu, viděl jsem, že muž v čele je cizinec, černovlasý, s černým vousem, v cizokrajném šatu, a na hrudi se mu třpytí zlato. Podle mého odhadu čítal jeho oddíl asi padesát mužů.
Král Gorlan z Lanascolu. Odkud se toto jméno – jistě nesprávné – vynořilo, nemám tušení. Možná jsem je zaslechl v podzemním labyrintu? Slovo bezstarostně pronesené v doslechu dítěte? Nebo možná sen? Odlesky, které vrhaly štíty a hroty kopí, mě oslepovaly. Gorlan z Lanascolu. Král. Přijíždí, aby se oženil s mou matkou a vzal mě s sebou za moře. Bude královnou. A já…
Jeho kůň se začínal šplhat do kopce. Zpola jsem sjel, zpola sešplhal ze stromu dolů.
A jestli ho odmítne? Poznal jsem ten hlas. Byl to muž z Cornwallu. A nato řekl můj strýc: I kdyby ho odmítla, tak je to jedno… Nemám se čeho bát, i kdyby se tu objevil on osobně…
Oddíl zvolna přejížděl most. V slunečném poklidu se rozléhalo harašení zbraní a klapot kopyt.
Přijel osobně. Je tady.

Kousek nad horním okrajem zdi jsem se netrefil do opory pro nohu a málem jsem sletěl. Naštěstí jsem se pevně držel rukama, a tak jsem pod sprškou listí a lišejníku bezpečně sjel, právě když se má chůva pronikavě rozkřičela:
"Merline! Merline! Spaste duši, kde je ten hoch?"
"Tady – tady, Moraviko – zrovna lezu dolů."
Přistál jsem ve vysoké trávě. Odložila vřeteno, podkasala si sukni a dala se do běhu.
"Co se děje na silnici u řeky? Slyšela jsem koně, podle toho rámusu to musí být celý oddíl – pro všechny svaté, dítě, podívej se na svoje šaty! Spravovala jsem tu tuniku zrovna tenhle týden – a podívej se, jak vypadá. Díra, že by jí pěst prostrčil, a špinavý jsi od hlavy až k patě jako žebrácký spratek."
Uhnul jsem, když se po mně hnala. "Upadl jsem, odpusť. Zrovna jsem lezl dolů, abych ti to pověděl. Ten oddíl cizích jezdců, Moraviko, to je král Gorlan z Lanascolu. Má červený plášť a černou bradu."
"Gorlan z Lanascolu? Cože, to je sotva dvacet mil od místa, kde jsem se narodila. To bych ráda věděla, proč sem přijel."
Vyvalil jsem na ni oči. "Ty to nevíš? Přišel se oženit s mou matkou."
"Nesmysl!"
"Je to pravda!"
"Samozřejmě že to není pravda. Myslíš, že bych o tom nevěděla? Nesmíš říkat takové věci, Merline, mohl bys nadělat mrzutosti. Kdes to sebral?"
"Nevzpomínám si. Někdo mi to řekl. Myslím, že moje matka."
"To není pravda a ty to víš."
"Tak jsem to zřejmě někde zaslechl."
"Zaslechl, zaslechl. Říká se, že selátka mají dlouhé uši. Ty musíš mít uši dlouhé až k zemi, slyšíš kde co! Čemu se směješ?"
"Ničemu."
Založila ruce v bok. "Poslouchal jsi, cos neměl. Už jsem ti to řekla mockrát. Lidi semelou živé mrtvé."
Ve chvíli, kdy bych musel prozradit příliš mnoho, jsem to obyčejně vzdával a vyklízel nebezpečné pole, ale tentokrát jsem byl tak rozčilený, že jsem zapomněl na opatrnost. "Je to pravda! Uvidíš, že je to pravda. Je tak důležité, kde jsem to slyšel? Vážně si nemohu vzpomenout, ale vím, že je to pravda. Moraviko –"
"Co je?"
"Král Gorlan je můj otec, ten skutečný."
"Cože?" Tentokrát bylo slovo ostré jako zub pily.
"Tys to nevěděla? Ani ty?"
"Ne, nevěděla. A ty taky ne. A jestli před někým jenom cekneš – A vůbec, odkud vlastně znáš to jméno?" Popadla mě za rameno a pořádně se mnou zatřásla. "Jak víš, že tohle je král Gorlan? Vůbec se nemluvilo o tom, že by měl přijet, ani mně to nikdo neřekl."
"Už jsem řekl. Nepamatuju se, co a kde jsem zaslechl. Prostě jsem někde slyšel to jméno, nic víc, a vím, že přijíždí krále navštívit kvůli mé matce. Pojedeme do Menší Británie, Moraviko, a ty můžeš jet s námi. To budeš ráda, vid? Je to tvůj domov. Možná že budeme blízko –"
Sevřela mě pevněji a já zmlkl. Ulevilo se mi, když jsem viděl, jak jeden z královýchosobních služebníků běží mezi jabloněmi k nám. Přiběhl celý zadýchaný.
"Má se dostavit ke králi. Ten chlapec. Do velké síně. A rychle."
"Kdo je to?" zeptala se Moravika.
"Král řekl rychle. Všude jsem kluka hledal –"
"Kdo je to?"
"Král Gorlan z Bretaně."
Zasyčela jako polekaná husa a svěsila ruce. "Co má společného s chlapcem?"
"Jak to mám vědět?" Muž sotva dechu popadal – byl horký den a on byl při těle. S Moravikou se moc nebavil, její postavení jakožto mé chůvy bylo v očích služebnictva jen o maličko lepší než moje. "Vím jenom tolik, že poslali pro paní Niniane a pro chlapce a podle mého odhadu tu někdo dostane pořádný výprask, jestli tam nebude ve chvíli, kdy se král po něm začne shánět. Můžu ti říct, že od té doby, co ti cizinci přijeli, je král velice rozčilený."
"Dobrá, dobrá. Vrať se a řekni, že za chvilinku přijdeme."
Muž odkvačil. Otočila mě a popadla za ruku. "Všichni svatí na nebesích!" Moravika měla největší sbírku talismanů a čarodějných předmětů v celém Maridunu a nikdy jsem neviděl, že by prošla kolem svatyně při cestě, aniž by se poklonila kterékoli modle, jejímž byla sídlem, ale oficiálně to byla křesťanka, a když se dostala do nesnází, dokonce velice zbožná křesťanka. "Svatí andělé! A to dítě se rozhodlo pořídit si zrovna dnes odpoledne hadry. Pospěš si, nebo budeme mít malér oba." Hnala mě po pěšině k domu, v jednom kuse se dovolávala svatých, pobízela mě ke spěchu a zarytě odmítala byť i jen vyjádřit se k tomu, že jsem měl, pokud jde o nově příchozího, naprostou pravdu. "Můj drahý svatý Petře, proč jen jsem v poledne jedla toho úhoře a potom tak tvrdě usnula? Zrovna dnes! Hybaj –" Hnala mě před sebou do mého pokoje – "shoď ty hadry a vem si tu pěknou tuniku, a brzy se dozvíme, proč ten pán pro tebe poslal. Pospěš si, dítě!"
Pokojík, který jsem sdílel s Moravikou, byl malý, tmavý a v těsném sousedství pokojů pro služebnictvo. Vždycky tam doléhaly pachy vařeného jídla z kuchyně, ale mně se tam líbilo, měl jsem rád starou hrušeň, porostlou lišejníkem, která rostla těsně pod oknem a v létě se na ní po ránu houpali ptáci a zpívali. Má postel stála přímo pod tímto oknem. Sestávala z obyčejných prken položených přes dřevěné špalky, neměla žádné řezby, ba ani čelo, ani pelest v nohách. Slyšel jsem, jak si Moravika stěžovala před ostatními sloužícími, že to není vhodné místo pro královna vnuka, ale mně řekla pouze, že jí vyhovuje být poblíž ostatního služebnictva; a mně tu bylo docela dobře, protože dohlížela na to,

abych měl čistý slamník a vlněnou pokrývku stejně dobrou jako na matčině lůžku ve velkém pokoji vedle pokoje dědečkova. Moravika sama měla slamník na podlaze u dveří. Sdílel ho s ní někdy velký vlčák, který se vrtěl a chytal si blechy, a někdy Cerdic, pacholek od koní, Sas, který byl svého času při jednom přepadu zajat, usadil se tu a oženil se s jedním místním děvčetem. Ta rok nato zemřela při porodu i s dítětem, ale on tu zůstal, zřejmě docela spokojený. Jednou jsem se Moraviky zeptal, proč dovoluje psovi spát v místnosti, když si tolik stěžuje na pach a na blechy; zapomněl jsem, co mi tehdy odpověděla, ale věděl jsem i bez ní, že pes nás měl varovat, kdyby v noci do pokoje vstoupil někdo cizí. Cerdic byl samozřejmě výjimkou; pes na uvítanou tloukl ocasem o podlahu a uvolnil mu lůžko. Myslím, že svým způsobem plnil Cerdic stejný úkol jako hlídací pes a navíc ještě další.
Moravika o něm nikdy nemluvila a já také ne. Od malého dítěte se očekává, že spí velice tvrdě, ale přestože jsem byl tak malý, někdy jsem se uprostřed noci probudil, ležel úplně tiše a oknem pozoroval hvězdy, lapené do sítě hrušňového větvoví jako jiskřivé stříbrné ryby. To, co se odehrávalo mezi Moravikou a Cerdicem, mělo pro mne jediný smysl: Cerdic jí pomáhá hlídat mě v noci, tak jako ona mě hlídá ve dne.
Mé šatstvo bylo uloženo v dřevěné truhle u stěny. Byla velice stará, na výplních byli namalovaní bozi a bohyně, myslím, že pocházela z Říma. Teď byla malba špinavá, setřená a místy se i loupala, ale na víku bylo pořád ještě možno vidět vybledlý výjev, odehrávající se v jakési jeskyni: byl tam býk, muž s nožem a někdo, kdo držel kukuřičný snop; nahoře v rohu pak jakási postava, setřená téměř do ztracena, s paprsky kolem hlavy jako sluncem a s holí v ruce. Truhla byla lemovaná cedrovým dřevem a Moravika prala mé šaty sama a ukládala mezi ně voňavé byliny ze zahrady. Teď odklopila víko tak prudce, že udeřilo o stěnu, a vytáhla tu lepší z mých dvou dobrých tunik, zelenou s jasně červeným lemem. Křikem se dožadovala vody. Jedna služka s ní přiběhla a dostala vyhubováno, že trochu ulila na podlaze.
Tlustý komorník nám zadýchaně přišel říct, že si musím pospíšit a dostal za svou námahu zle vyčiněno, ale ve velice krátké době jsem byl znovu vlečen po kolonádě a pod velkým klenutým obloukem do hlavní části paláce.
Síň, v níž král přijímal hosty, byla vysoká a dlouhá. Podlahu měla z černých a bílých kamenů, rámujících mozaiku, zobrazující boha s leopardem. Ta byla popraskaná a těžce poškozená, jak se přes ni tahal těžký nábytek a bez ustání po ní šlapaly nohy ve vysokých botách. Jednou stranou byla síň otevřená na kolonádu a tam se v zimě rozdělával oheň přímo na podlaze bez kamenného obrubníku. Strop i nejbližší pilíře zčernaly kouřem. Na druhém konci síně bylo pódium s křeslem pro mého dědečka a vedle stálo druhé, menší, pro jeho královnu.
Král seděl, Camlach stál po jeho pravici a královna Olwen seděla po králově levici. Stala se jeho třetí ženou a byla mladší než moje matka; černovlasé, mlčenlivé, dosti hloupé děvče s pletí jako čerstvé mléko a pletenci vlasů až po kolena; zpívat uměla jako pták a také krásně vyšívala, ale dál už nic. Moje matka ji, myslím, měla ráda a zároveň jí opovrhovala. V každém případě spolu, všem očekáváním navzdory, docela dobře vycházely a slyšel jsem, jak Moravika řekla, že od té doby, co před rokem zemřela králova druhá manželka Gwynneth, je život pro mou matku mnohem snesitelnější.
Měsíc po smrti Gwynnethy zaujala její místo v králově loži Olwen. I kdyby mě Olwen bila a pošklebovala se mi, jak to dělala Gwynneth, stejně bych ji měl rád pro její hudbu, ale ona ke mně byla vždycky svým neurčitým klidným způsobem laskavá, a když král nebyl doma, půjčovala mi harfu a učila mě na ni drnkat, takže jsem se naučil jakž takž hrát. Říkala, že mám pro hudbu cit, ale oba jsme věděli, co by takovému bláznovství řekl král, a tak ke mně byla laskavá potají – nevěděla to dokonce ani moje matka.
Teď si mě nepovšimla. Nikdo si mě nevšiml kromě mého bratrance Diniase, který stál na pódiu vedle Olwenina křesla. Dinias byl panchart mého dědečka a jedné otrokyně. Byl to velký sedmiletý chlapec, po otci měl ryšavé vlasy a povahu. Na svůj věk byl silný a naprosto nebojácný a králově přízni se těšil ode dne, kdy ve věku pěti let ukradl jednoho z koní svého otce a projel se na něm. Bylo to divoké hnědé hříbě, které s ním proletělo městem a zbavilo se ho, teprve když najelo přímo na břeh, který sahal do výšky prsou. Jeho otec mu vlastnoručně nařezal a pak mu věnoval dýku s pozlacenou rukojetí. Od té doby si Dinias dělal nárok na titul prince – každopádně alespoň mezi ostatními dětmi – a choval k druhému panchartovi, tedy ke mně, nejhlubší opovržení.Teď na mě vrhal bezvýrazný, přímo kamenný pohled, ale levičkou, tou rukou, na kterou jeho otec neviděl, udělal nestydaté gesto a pak jí významně sekl dolů.
Zastavil jsem se ve dveřích, chůva za mnou mi stáhla tuniku a pak mi dala štulec mezi lopatky. "Tak jdi. A narovnej záda. Však tě nesnědí." A jako by sama tato slova usvědčovala ze lži, vytáhla amulet a začala mumlat modlitbu.
Síň byla plná lidí. Mnohé z nich jsem znal, ale byli tam i cizinci, kteří nepochybně patřili ke společnosti, jíž jsem viděl přijíždět. Jejich vůdce seděl nedaleko krále, obklopen svými lidmi. Byl to vysoký černovlasý muž, jehož jsem viděl na mostě, bradatý, s krutým zobanovitým nosem a silnými údy, v jasně červeném kabátci. Z druhé strany stála moje matka, avšak pod pódiem, a vedle ní dvě její ženy. Velice rád jsem se na ni díval, když vypadala tak jako dnes, oblečená jako princezna; její dlouhé šaty z krémové vlny splývaly až na podlahu, jako by byly vyřezané z čerstvého dřeva. Vlasy měla rozpuštěné a stékaly jí po zádech jako déšť. Měla modrou pláštěnku sepjatou měděnou sponou. Tvář byla bezbarvá a velice klidná.
Měl jsem co dělat s vlastním strachem – Diniasovo gesto, matčina odvrácená tvář a sklopené oči, mlčící lidé a prázdný střed síně, kudy jsem měl projít – takže jsem se na dědečka vůbec nepodíval. Udělal jsem krok vpřed, stále ještě nezpozorován, když tu náhle dědeček udeřil oběma rukama do dřevěných opěradel svého křesla divoce, jako když kopne kůň, a povstal tak prudce, že těžké křeslo ujelo dozadu a nohami vyrylo rýhu do dubových prken.
"Hrom do toho!" Tvář mu zbrunátněla a rezavé obočí vystoupilo, jak nad vzteklými modrými očky svraštil čelo. Zahleděl se dolů na mou matku a nadechl se, aby jeho slova byla jasně slyšet až ke dveřím, kde jsem se ustrašeně zastavil. Potom bradatý muž, který vstal zároveň s ním, řekl něco dialektem, jemuž jsem nerozuměl, a ve stejné chvíli se dotkl Camlach jeho paže a něco mu pošeptal. Král se odmlčel a pak řekl chraplavě: "Jak chcete. Později. Odveďte je odtud." Pak dodal zvučně na matčinu adresu: "Tím to nekončí, Niniane, to ti slibuji. Šest let. To stačí, panebože! Pojď,

můj pane."
Přehodil si cíp pláště přes paži, hlavou pokynul svému synovi a sestoupiv z pódia, vzal bradatého muže za rámě a kráčel s ním ke dveřím. Za ním, pokorná jako beránek, šla jeho manželka Olwen se svými ženami a za ní usmívající se Dinias. Matka se ani nepohnula. Král ji minul beze slova, ani na ni nepohlédl a dav přede dveřmi se před ním rozestupoval, jako se strniště otevírá před radlicí.
Zůstal jsem stát tři kroky ode dveří sám a jako přibitý jsem zíral kolem sebe. Jak se král hrozivě blížil, vzpamatoval jsem se a obrátil se, abych utekl do předsálí, ale neudělal jsem to dost rychle.
Náhle se král zastavil, pustil Gorlanovu paži a obrátil se ke mne. Modrý plášť zavlál, cíp látky mě šlehl do oka, až mi vyhrkly slzy. Zamrkal jsem. Gorlan zůstal stát vedle něho. Byl mladší než můj strýc Dyved. Také byl rozhněvaný, ale tajil to, a příčinou jeho hněvu jsem nebyl já. Zatvářil se překvapeně, když se král zastavil, a zeptal se: "Kdo je to?"
"Její syn, jemuž by tvá laskavost dala jméno," řekl můj dědeček a zlato na jeho rukávu se zalesklo, když se jeho velká ruka rozmáchla a srazila mě k zemi tak lehce, jak lehce se chlapec ožene po mouše. Modrý plášť zavlál u mé hlavy, pak jsem zahlédl královu nohu ve vysoké botě a v patách za ním odcházel Gorlan. Olwen řekla cosi svým milým hlasem a sklonila se nade mnou, ale král ji hněvivě okřikl; odtáhla ruku a spěchala s ostatními za ním.
Zvedl jsem se a rozhlížel se po Moravice, ale nebyla tam. Šla rovnou k mé matce a ani neviděla, co se stalo. Razil jsem si k nim cestu chaotickým davem, ale než jsem se k matce dostal, vyšly ženy v sevřené mlčenlivé skupince ze síně druhými dveřmi. Žádná se neohlédla.
Někdo na mě promluvil, ale neodpověděl jsem. Uháněl jsem přes kolonádu a hlavní nádvoří ven, zpátky do prosluněného tichého sadu.
Můj strýc mě nalezl na terase, kde sedávala Moravika.
Ležel jsem na břiše na rozpálených plochých kamenech a pozoroval ještěrku. Z celého toho dne je tohle moje nejživější vzpomínka: ještěrka natažená na teplém kameni kousek od mé tváře a její tělo je, až na pulsující hrdélko, nehybné jako ze zeleného bronzu. Měla tmavá očka barvy břidlice a tlamičku uvnitř melounově červenou. Měla také dlouhý ostrý jazyk, kterým šlehala rychle jako bičem, a když mi přeběhla přes prst a zmizela ve štěrbině, nožičky jen zasvištěly.
Otočil jsem hlavu. Sadem přicházel můj strýc Camlach. Vyšel po třech nízkých schůdcích na terasu – v elegantních páskových sandálech byl jeho krok tichý – zastavil se a podíval se dolů. Odvrátil jsem oči. Mech mezi kameny kvetl drobnými bílými kvítky, malými jako očka ještěrky, a každý kvítek byl dokonalý jako vyřezávaný pohár. Dodnes si pamatuji ten tvar, jako bych jej vyřezával sám.
"Ukaž," řekl.
Ani jsem se nepohnul. Došel ke kamenné lavici a posadil se tváří ke mně, kolena od sebe a sevřené ruce mezi nimi.
"Podívej se na mě, Merline."
Poslechl jsem. Chvíli si mě mlčky prohlížel.
"Pořád mi říkají, že nemáš rád divoké hry, že utíkáš před Diniasem, že z tebe nikdy nebude voják, ba ani muž. A přece když tě král srazil k zemi ranou, jakou by potrestal chrta štěkajícího v psinci, ani jsi nepípl a nezaplakal."
Neřekl jsem nic.
"Možná že nejsi takový, jak říkají, Merline."
Mlčel jsem dál.
"Víš, proč dnes Gorlan přijel?"
Usoudil jsem, že bude lépe zalhat. "Ne."
"Přijel, aby požádal o ruku tvé matky. Kdyby byla souhlasila, byl bys s ním odplul do Bretaně."
Dotkl jsem se ukazováčkem jednoho mechového kalíšku. Svraštil se jako nafukovací balónek a zmizel. Pokusně jsem sáhl na druhý. Camlach řekl ostřejším tónem, než se mnou obvykle mluvíval: "Posloucháš mě?"
"Ano. Ale jestli ho odmítla, tak je to celkem jedno." Zvedl jsem oči. "Nebo ne?"
"Chceš říct, že bys tam nechtěl odjet? Byl bych si myslel…" Svraštil světlé obočí úplně jako jeho otec. "Jednali by s tebou uctivě a byl bys princem."
"Tak jako tak jsem princ."
"Jak to myslíš?"
"Jestli ho odmítla," řekl jsem, "tak to znamená, že není mým otcem. Myslel jsem, že je. Myslel jsem, že proto přijel."
"Jak sis to mohl myslet?"
"Nevím. Zdálo se –" Zmlkl jsem. Nemohu Camlachovi vykládat o záblesku světla, s nímž se k mým uším doneslo Gorlanovo jméno.
"Prostě jsem si to myslel."
"Jenom proto, že na něho po celou dobu čekáš." Jeho hlas byl pokojný. "Nemá smysl čekat na něho, Merline. Je načase, abys pohlédl pravdě do očí. Tvůj otec je mrtvý." Přitiskl jsem ruku na mechový polštářek a úplně jej rozmačkal. Pozoroval jsem, jak přitisknuté prsty běleji. "To ti řekla ona?"
"Ne." Pokrčil rameny. "Ale kdyby byl naživu, už dávno by se tu byl objevil. To ti musí být jasné."
Mlčel jsem.
"A není-li mrtvý a přesto nepřišel," pokračoval strýc a přitom mě pozoroval, "nikdo nemá jistě čeho litovat, nemyslíš?"
"Ne, až na to, že i kdyby byl sebenižšího původu, byl by mohl mou matku něčeho ušetřit. A mne taky." Jak jsem zvedl ruku, mech se pomalu napřimoval, jako by rostl. Ale drobná kvítka byla pryč.
Můj strýc přisvědčil. "Možná by bylo moudřejší, kdyby si vzala Gorlana nebo některého jiného prince."
"Co s námi bude?" zeptal jsem se.
"Tvá matka chce jít do kláštera svatého Petra. A ty jsi hbitý a chytrý a prý umíš i trochu číst. Mohl by ses stát knězem."

"Ne."
Opět nad úzkým můstkem nosu svraštil obočí. "Je to dobré živobytí. Jedna věc je jistá, z rodu válečníků nejsi. Proč si nevybrat takový život, který by ti vyhovoval a zaručoval by ti bezpečnost?"
"Chci zůstat svobodným člověkem a k tomu nepotřebuji být válečníkem. Zavřít se do něčeho jako je klášter svatého Petra, to není nic pro mne –" Odmlčel jsem se. Mluvil jsem ohnivě, ale shledával jsem, že mi nestačí slova. Nemohu vysvětlit něco, co sám nevím. Zvedl jsem k němu dychtivě oči. "Zůstanu s tebou. Jestli mě nebudeš potřebovat, tak – tak uteču a budu sloužit některému jinému princi. Ale raději bych zůstal u tebe."
"Na takové věci je ještě moc brzy. Jsi na to malý." Vstal. "Bolí tě ta tvář?"
"Ne."
"Měl bys to někomu ukázat. Pojď se mnou."
Natáhl ruku a já jsem šel s ním. Vedl mě přes sad a potom pod oblouk, jímž se vcházelo do dědečkovy soukromé zahrady.
Vzpouzel jsem se jeho ruce. "Mám zakázáno chodit sem."
"Se mnou? Dědeček je s hosty, neuvidí tě. Jen pojď. Mám pro tebe něco lepšího než padančata. Sklízeli meruňky, a tak jsem z košíků ty nejlepší dal stranou."
Kráčel dál tím svým ladným kočičím krokem mezi bergamotem a levandulí až tam, kde byly přivázané k vysoké zdi meruňky a broskvoně. Omamně to tam vonělo bylinami a ovocem a v holubníku vrkali holubi. U mých nohou ležela ve slunci sametová meruňka. Špičkou nohy jsem ji postrkoval, až se začala kutálet, a tu se ukázalo, že z druhé strany je v ní vyhnilá díra a lezou tam vosy. Padl na ni stín. Nade mnou stál strýc s meruňkou v každé ruce.
‚Říkal jsem ti, že mám něco lepšího než padanky. Tumáš." Podal mi jednu. "A jestli dostaneš nařezáno za krádež, budou mi muset nařezat taky." Zazubil se a zakousl se do plodu, který držel v ruce.
Stál jsem mlčky s velkou zářící meruňkou v otevřené dlani. V zahradě bylo horko a až na bzučení hmyzu ticho. Ovoce zářilo jako zlato a vonělo slunečními paprsky a sladkou šťávou. Jeho slupka na dotek připomínala kožíšek zlaté včelky. Cítil jsem, jak se mi sbíhají sliny.
"Co je?" zeptal se strýc. Znělo to podrážděně a netrpělivě. Šťáva z jeho meruňky mu tekla po bradě. "Nestůj a nekoukej na ni, chlapče! Sněz ji. Nebo se ti něco nezdá?"
Zvedl jsem zrak. Modré oči, zlé jako oči liščí, se dívaly do mých. "Nechci ji. Vevnitř je černá. Podívej, je vidět skrz."
Ostře se nadechl, jako by chtěl něco říct. Z druhé strany zdi bylo slyšet hlasy. Zahradníci patrně přinášeli prázdné koše, aby byly připravené na ráno. Můj strýc se sklonil, vytrhl mi ovoce z ruky a mrštil jím prudce o zeď. Zlatá dužina se rozpleskla na cihle a šťáva stékala dolů. Vyrušená vosa vzlétla z větve a s bzukotem létala mezi námi. Camlach se po ní ohnal zvláštním prudkým pohybem a řekl mi hlasem náhle plným nenávisti:
"Po tomhle mi nechoď na oči, ty ďábelský spratku. Slyšel jsi? Nechoď mi na oči."
Hřbetem ruky si přejel ústa a dlouhými kroky odcházel k domu.
Zůstal jsem stát a pozoroval jsem, jak šťáva z meruňky stéká po teplé zdi. Vosa se na ni snesla, lezla po ní a pak najednou s bzukotem dopadla na záda na zem. Ležela, nohy přitažené k tělu, bzukot sílil, jak bojovala o život, a pak zůstala tiše ležet.
Téměř jsem to nevnímal, neboť se mi svíralo hrdlo až jsem myslel, že se zadusím, a pak se nádherný zlatý večer zalil slzami. Co si vzpomínám, bylo to poprvé v životě, kdy jsem plakal.
Zahradníci přicházeli od záhonu růží s košíky na hlavách. Obrátil jsem se a utíkal ze zahrady.

KAPITOLA 3

V mém pokoji nebyl nikdo, ani vlčák. Vylezl jsem na postel, lokty se opřel o okenní římsu a zůstal jsem tak dlouho o samotě, zatímco ve větvích hrušně zpíval drozd a z nádvoří přes zavřené dveře sem doléhaly monotónní údery kovářských kladiv a skřípot rumpálu, jak se mula vlekla pořád dokola kolem studny.
Tady má paměť selhává. Nevzpomínám si, jak dlouho trvalo, než mi repetění a šum hlasů oznámily, že se chystá večeře. Nepamatuji se ani, jak moc jsem byl potlučený ve tváři, ale když Cerdic, pacholek od koní, otevřel dveře a já obrátil hlavu, zůstal stát jako solný sloup a řekl: "Smiluj se nad námi, Pane. Co jsi to vyváděl? Hrál sis ve chlévě s býkem?"
"Upadl jsem."
"Jo tak, ty jsi upadl. To bych rád věděl, proč je podlaha pro tebe vždycky tvrdší než pro ostatní. Kdo to byl? Ten mizerný cucák Dinias?"
Když jsem neodpovídal, šel za mnou k posteli. Byl to malý muž s nohama do oblouku, vrásčitou snědou tváří a slámově žlutými vlasy. Jak jsem stál na posteli, měli jsme oči téměř ve stejné rovině.
"Něco ti povím," řekl mi. "Až ještě trošičku povyrosteš, naučím tě pár věcí. Na to, abys zvítězil v boji, nemusíš být veliký. Znám pár triků, které za to stojí, to ti povídám. Když jsi střízlík, tak je potřebuješ znát. Jak říkám, přeperu chlapa dvakrát silnějšího, než jsem sám – a ženskou taky, když na to přijde." Zasmál se, obrátil se, aby si odplivl, připomněl si ale, kde je, a tak si jen odkašlal. "Ne že bys moje triky potřeboval, až vyrosteš – chlapec jako jedle, jako jsi ty – a na děvčata teprve ne. Ale líp by ses cítil, kdyby ses jich nemusel hloupě bát. Koukám, že by ti po takové ráně mohla zůstat jizva." Hlavou ukázal na Moravičin slamník. "Kde je?"
"Odešla s mou matkou."
"Tak to bude lepší, když půjdeš se mnou. Trochu ti to ošetřím."
A tak Cerdic na mou ránu na lícní kosti přiložil koňskou mast a rozdělil se se mnou o večeři, kterou jsme jedli ve stáji na slámě, zatímco hnědá klisna větřila a dožadovala se píce, a můj dobře krmený líný poník, provaz napjatý, sledoval každé sousto, které jsme polykali. Cerdic měl zřejmě svou vlastní metodu i v kuchyních: kynuté koláče byly čerstvé, půlka

kuřecího stehna pro každého, a také solená slanina a pivo byly nejlepší chuti a studené.
Když se Cerdic vrátil s jídlem, poznal jsem podle toho, jak se díval, že se všechno dozvěděl. Zřejmě se to šeptem rozneslo po celém paláci. Ale neřekl slovo, jen mi podal jídlo a sedl si vedle mne do slámy.
"Řekli ti to?" zeptal jsem se.
Přikývl, žvýkal a potom dodal, sousto masa a chleba v ústech: "Má těžkou ruku."
"Zlobil se, protože odmítla provdat se za Gorlana. Chtěl si ji vzít kvůli mně, ale ona dodnes všechny muže odmítá. A teď, když je můj strýc Dyved mrtvý a zbývá jenom Camlach, obrátili se na Gorlana z Menší Británie. Myslím, že strýc Camlach přesvědčil dědečka, aby to udělal, protože se bojí, že kdyby si vzala některého velšského prince –"
Tady mě Cerdic přerušil a tvářil se překvapeně i vyděšeně zároveň.
"Buď zticha, dítě! Odkud to všechno víš? Byl bych moc rád, kdyby dospělí před tebou nežvanili o tak závažných věcech. Jestli Moravika říká, co by neměla –"
"Ne, Moravika nic neřekla. Ale vím, že je to pravda."
"Pro boha hromovládného, kde se můžeš něco takového dozvědět? Klepy od otroků?"
Dal jsem poslední kousek chleba klisně.
"Budeš-li se zaklínat pohanskými bohy, Cerdicu, budeš mít malér s Moravikou ty."
"Ach jo! Do takového maléru se člověk dostane, ani se nenaděje. Tak to vysyp, od koho to víš?"
"Od nikoho. Prostě to vím, a to je všechno. Neumím vysvětlit, jak… Když Gorlana odmítla, byl strýc Camlach stejně rozhněvaný jako dědeček. Bojí se, že se můj otec vrátí, vezme si ji a jeho odtud vyžene. Před dědečkem to samozřejmě nepřipouští."
"Samozřejmě." Žasl, zapomněl dokonce žvýkat, takže mu slina tekla z koutku otevřených úst. Spěšně polkl. "Bohové vědí – bůh ví, kdes to všechno sebral, ale může to tak být. Tak povídej dál."
Hnědá klisna na mě dorážela, cítil jsem na krku její něžný dech. Odehnal jsem ji. "To je všechno, Gorlan se hněvá, ale něco mu dají. A matka nakonec půjde do kláštera, uvidíš."
Nakrátko zavládlo ticho. Cerdic polykal maso a kosti házel dveřmi ven, kde se na ně hned vrhala dvě psiska ze stájového dvora, předháněla se, rvala se a vrčela.
"Merline –"
"Ano?"
"Uděláš dobře, když o tom už s nikým nebudeš mluvit. Vůbec s nikým. Rozuměl jsi?"
Neodpověděl jsem.
"To jsou věci, kterým děti nerozumějí. Důležité věci. Něco z toho jsou jen tlachy, za to ručím, ale pokud jde o prince Camlacha –" Položil mi ruku na koleno, sevřel je a zatřásl mnou. "Povídám ti, ten člověk je nebezpečný. Nech ho být a kliď se mu z očí. Nikomu to nepovím, mně můžeš věřit, ale ty o tom už nesmíš mluvit. Tohle by ti neprošlo, ani kdybys byl rodem opravdický princ nebo králův milec jako ten zrzavý spratek Dinias, ale v tvém postavení…" Znovu potřásl hlavou. "Posloucháš mě, Merline? Ve vlastním zájmu mlč a nechoď jim na oči. A pověz mi, kdo ti tohle všechno řekl."
Vzpomněl jsem si na temné sluje pod podlahou a na oblohu v otvoru šachty. "Nikdo mi to neřekl, přísahám." Když netrpělivě a ustaraně zabručel, podíval jsem se mu přímo do očí a řekl mu tolik pravdy, kolik jsem si troufl. "Připouštím, že jsem něco slyšel. A někdy lidé mluví a nevšimnou si, že tam jsi, nebo si myslí, že tomu nerozumíš. Ale někdy –" odmlčel jsem se – "mám pocit, že ke mně někdo mluví, nebo že vidím věci… A někdy se mnou mluví hvězdy… a slyším hudbu a hlasy ve tmě. Jako sny."
Zvedl ruku v obranném gestu. Myslel jsem, že se křižuje, ale znamenal se proti uhranutí. Tvářil se přitom zahanbeně a svěsil ruku. "Sny, ano, to jsou sny, máš pravdu. Vypadá to, že jsi někde v koutě usnul a lidi nad tebou mluvili, co neměli, a tys slyšel věci, které jsi slyšet neměl. Zapomínám, že jsi jenom dítě. Ale když se na mne takhle podíváš –" Nedořekl a pokrčil rameny. "Slibuješ mi, že už nebudeš mluvit o tom, co jsi slyšel?"
"Tak dobrá, Cerdicu. Slibuji. Když ty mi slíbíš, že mi na oplátku něco řekneš ty."
"Co to má být?"
"Kdo je mým otcem?"
Zaskočil mu doušek piva. Potom rozvážně setřel pěnu, odložil roh, z něhož pil, a podrážděně se na mne podíval. "Teď mi řekni, u všech všudy, jak bych to mohl vědět?"
"Myslel jsem, že ti to třeba řekla Moravika."
"A ona to ví?" Zatvářil se tak překvapeně, že jsem poznal, že mluví pravdu.
"Když jsem se jí zeptal, řekla jenom, že jsou určité věci, o nichž je lépe nemluvit."
"V tom má pravdu. Ale podle mne je to její způsob, jak dát najevo, že není o nic chytřejší než ostatní. A dáš-li na mě, malý Merline, i když vím, že nedáš, tohle je další věc, do které bys neměl strkat nos. Kdyby tvoje paní matka chtěla, abys to věděl, řekla by ti to. Obávám se, že se to stejně brzy dozvíš."
Viděl jsem, že se opět znamená, i když tentokrát ruku schoval. Otevíral jsem ústa, abych se zeptal, jestli věří tomu, co se říká, ale Cerdic sebral roh, z něhož pil, a vstal.
"Mám tvůj slib. Budeš na něj pamatovat?"
"Ano."
"Pozoruju tě. Jdeš svou vlastní cestou a někdy se mi zdá, že máš blíž k přírodě než k lidem. Víš, že tě pojmenovala po sokolovi?"
Přikývl jsem.
"Jo, a to je něco, o čem bys měl přemýšlet. Prozatím bys měl sokoly pustit z hlavy. Je jich tady spousta, po pravdě řečeno, až příliš. Všiml sis divokých holubů, Merline?"
"Těch, co chodí pít k prameni společně s bílými holuby a pak zase odlétají? Samozřejmě. Krmím je v zimě zároveň s

domácími."
"V mé zemi se říká, že divocí holubi mají mnoho nepřátel, protože mají chutné maso a jejich vejce jsou taky dobrá. Ale žijí a dobře se jim vede, protože vždycky uletí. Paní Niniane ti sice říká sokolíku, ale ty ještě nejsi sokol, Merline. Jsi jenom holub. Pamatuj na to. Zůstaneš naživu, když budeš potichu a včas utečeš. Pamatuj na moje slova." Kývl na mě a podal mi ruku, aby mi pomohl vstát. "Bolí tě ještě ta rána?"
"Pálí to."
"Tak to se hojí. A z modřiny si nic nedělej, ta brzy zmizí."
Rána se skutečně brzy zahojila a nezůstala po ní jizva. Ale pamatuji se, jak pálila a celou noc mě budila, takže Cerdic a Moravika v druhém koutě byli zticha; asi se báli, že jsem si své informace poskládal z jejich mumlání.
Když usnuli, vykradl jsem se ven, překročil jsem vlčáka, cenícího zuby, a běžel do podzemního labyrintu.
Ale tentokrát jsem nezaslechl nic pozoruhodného, jen Olwenin hlas, líbezný jako zpěv horského kosa. Zpívala píseň, kterou jsem ještě neslyšel, o divoké huse a lovci se zlatou sítí.

KAPITOLA 4

Potom se život zase vrátil do vyjetých kolejí a dědeček se zřejmě nakonec smířil s tím, že se moje matka odmítá provdat. Asi týden mezi nimi panovalo napětí, ale díky tomu, že byl doma Camlach a vedl si, jako by nikdy palác nebyl opustil, a protože nadešla dobrá lovecká sezóna, král zapomněl na svou zlobu a všechno bylo zase při starém.
Patrně až na mne. Po té příhodě v zahradě mi Camlach přestal projevovat přízeň a já za ním už také nechodil. Ale nebyl na mě zlý, jednou nebo dvakrát mě bránil při potyčce s ostatními chlapci a dokonce se postavil na mou stranu proti Diniasovi, kterému teď projevoval svou přízeň místo mne.
Ale já jsem už tento druh obrany nepotřeboval. Toho zářijového dne se mi kromě Cerdicova poučení o holubech dostalo ještě další lekce. S Diniasem jsem si to rozdal sám. Jednou v noci, když jsem se plazil pod jeho ložnicí do své 'jeskyně', vyslechl jsem náhodou jeho rozhovor s jeho nohsledem Brysem. Oba se náramně smáli tomu, jak odpoledne špehovali Camlachova přítele Aluna na dostaveníčko s jednou služkou. Chlapci z úkrytu pozorovali a vyslechli vše až do šťastného konce. Když si mě druhý den ráno Dinias vyčíhal, nedal jsem se; ocitoval jsem jednu jeho větu a zeptal se, jestli toho dne už viděl Aluna. Vytřeštil oči, zčervenal a pak zbledl (neboť Alun měl pádnou ruku a stejně prudkou povahu); pak se odplížil a za zády se poznamenal proti kouzlům. Pokud se mu více zamlouvalo, že to byla magie a nikoli prosté vyděračství, nechal jsem ho při tom. Po této příhodě i kdyby přijel Nejvyšší král osobně a prohlásil mě za svého syna, nikdo z dětí by mu neuvěřil. Nechaly mě na pokoji.
Což bylo právě včas, neboť té zimy se propadl kus podlahy v lázni, dědeček prohlásil, že je to nebezpečné, dal ji zasypat a přikázal, aby tam rozháželi jed na krysy. A tak jsem se musel, jako liščí mládě vykouřené z nory, o sebe postarat na zemském povrchu.
Asi šest měsíců po Gorlanově návštěvě, když studený únor přecházel v první rozkvétající dny března, začal Camlach naléhat nejprve na mou matku a potom i na dědečka, abych se učil číst a psát. Matka byla, myslím, vděčná za důkaz jeho zájmu o mne; a mne samotného to těšilo a dal jsem si záležet, abych to dal najevo, i když jsem si po příhodě v sadu nedělal iluze o jeho motivech. Ale nikterak jsem nebral Camlachovi naději, že se mé pocity, pokud jde o kněžskou budoucnost, změnily. Prohlášení mé matky, že se nikdy nevdá, zdůrazňované tím, že se stále více uchylovala mezi své ženy, a také její časté návštěvy v klášteře, kde rozmlouvala s abatyší a hostujícími kněžími, odstranily základní Camlachovy obavy; obavy z toho, že se buď provdá za velšského prince, který by mohl doufat, že jejím právem převezme království, nebo že si pro ni přijde můj neznámý otec a legitimuje mě, a navíc se ukáže, že je vysoce postaveným mocným mužem, který ho násilně sesadí. Pro Camlacha nehrálo žádnou roli to, že v obou případech bych pro něho nebyl nebezpečný – a teď ještě méně než předtím, protože se před vánocemi oženil a už začátkem března se zdálo, že jeho žena je těhotná. Neohrožovalo ho ani stále zjevnější těhotenství Olwenino, neboť otec mu byl velice nakloněn a nebylo pravděpodobné, že by o tolik mladší bratr někdy představoval vážné nebezpečí. O tom nemohlo být řeči; Camlach se osvědčil v boji, věděl, jak vycvičit muže jako je on sám, byl krutý a měl selský rozum. Jeho krutost se projevila v tom, co se odehrálo v sadu; selský rozum ve lhostejné laskavosti, jakmile má matka odstranila svým rozhodnutím hrozbu, která nad ním visela. Ale všiml jsem si, že ctižádostiví nebo mocní mužové se bojí i té nejmenší a nejnepravděpodobnější hrozby. Nebude mít klid, dokud mě neuvidí vysvěceného a pryč z paláce.
Ale ať už měl jakékoli důvody, byl jsem potěšen, když jsem uviděl svého učitele. Byl to Řek a býval písařem v Massilii, dokud nepřepil sám sebe, nedostal se do dluhů a posléze do otroctví. Teď byl přidělen mně, a protože byl vděčný za změnu svého postavení a osvobození od manuální práce, učil mě dobře a bez náboženských předpojatostí, jimiž bylo sešněrováno učení, které jsem pochytil od matčiných kněží. Demetrius byl příjemný muž, jemuž byla jeho chytrost k ničemu; byl geniální, pokud jde o jazyky, a jeho jedinou radostí byla hra v kostky a (pokud vyhrál) pití. Příležitostně, když vyhrál dost, zastihl jsem ho šťastně spícího nad knihami. Nikdy jsem o tom nikomu neřekl a byl jsem dokonce rád, že mám příležitost věnovat se svým záležitostem; byl vděčný za mé mlčení a na oplátku, když jsem se tu a tam ulil, držel jazyk za zuby a nepokoušel se zjistit, kde jsem byl. Učení mi šlo dobře a prokazoval jsem, že dělám víc než dostatečné pokroky, aby to uspokojilo mou matku i Camlacha; a tak jsme s Demetriem vzájemně respektovali svá tajemství a docela dobře jsme spolu vycházeli.
Jednoho srpnového dne, téměř rok po Gorlanově příjezdu na dědečkův dvůr, jsem opustil nerušené spícího Demetria a vyjel si sám do kopců za městem.
Jel jsem tím směrem už několikrát. Rychlejší cesta vzhůru vede podél kasárenských zdí a pak po vojenské silnici směrem na východ mezi kopci na Caerleon, ale to by znamenalo jet přes město a někdo by mě mohl zahlédnout a klást mi otázky. Zvolil jsem proto cestu podél řeky. Stála tam nepříliš používaná brána, kterou se projíždělo přímo od maštalí na

širokou rovnou cestu, po níž chodili koně vlekoucí říční čluny; ta se táhla dosti daleko ke klášteru svatého Petra a pak sledovala klidné zákruty řeky Tywy až k mlýnu, jenž stál v místech, kam až se plavily říční čluny. Nikdy jsem po této stezce nejel dál, ale věděl jsem, že vede vzhůru za mlýn a pak údolím potoka vlévajícího se do řeky, který pomáhal roztáčet mlýnské kolo.
Byl parný ospalý den, provoněný kapradím. Nad řekou létaly a třpytily se modré vážky a tavolník byl hustě obsypaný bzučícími mračny much.
Čisťoučká kopyta mého poníka klapala na horkem vysušeném jílu městské cesty. Potkali jsme velkého grošáka, který táhl prázdný člun od mlýna a příliv mu to ulehčoval. Chlapec, který na něm seděl, mě hlasitě pozdravil a lodník zvedl ruku.
Když jsem dojel k mlýnu, nebyl nikdo v dohledu. Na úzké přístavní hrázi byly naskládané pytle zrní, čerstvě vyložené z člunu. Vedle nich ležel ve slunečním žáru mlynářův pes, který, když jsem ve stínu budov poníka zastavil, se ani neobtěžoval otevřít oko. Na dlouhém rovném úseku vojenské silnice nade mnou nebylo živáčka. Potok uháněl pod propustí a já zahlédl pstruha, jak vyskočil a zazářil v pěnivé vodě.
Uplynou hodiny, než mě někdo bude postrádat. Zavedl jsem poníka na břeh nad řekou a svedl s ním krátký zápas, neboť se chtěl obrátit a zamířit k domovu; pobídl jsem ho k drobnému klusu po pěšině, vedoucí podél potoka, proti proudu, vzhůru do kopců.
Pěšina se zpočátku všelijak kroutila a točila, šplhala po strmém břehu potoka, pak vklouzla mezi trnité keře a tenké doubky, které rostly v rokli, a dále stoupala severním směrem do svahu mírným obloukem po vrstevnici.
Lidé z města tady pásli své ovce a dobytek, neboť tráva je tu hebká a hustá. Minul jsem malého pasáčka, klímajícího pod hlohovým keřem s ovečkou po boku; byl to prostý chlapec a jenom nepřítomně zíral, když jsem klusal kolem něho a prsty přebíral hromádku kamenů, jimiž sháněl své ovečky do houfu. Když jsem ho míjel, vzal jeden do ruky, hladký zelený oblázek; byl jsem zvědav, jestli jej po mně hodí, ale místo toho jím hodil po několika tlustých pasoucích se ovcích, které se zatoulaly příliš daleko, aby je přiměl k návratu; pak opět začal klimbat. O kus dál, blíže k řece, kde byla tráva delší, se pásly černé krávy, ale nikde jsem neviděl pastýře. Dole na úpatí kopce jsem zahlédl děvče s hejnem husí, maličké vedle maličké chaty.
Pak začala stezka opět stoupat a můj poník zvolnil krok, volil cestu mezi rozptýlenými stromy. Lískové oříšky tu visely v celých trsech. Z hromad mechem porostlých balvanů vyrůstaly horské jasany a vřesovce, a kapradiny sahaly až po prsa. Všude byla spousta králíků, dupali mezi kapradinami, a párek láteřících sojek rušil lišku, odpočívající pod pohupujícím se habrem. Země byla příliš tvrdá, než aby bylo možno vyčíst stopy, ale neviděl jsem ani podupané kapradí nebo polámané větévky či jiné známky toho, že by tu krátce přede mnou jel někdo jiný.
Slunce bylo vysoko. Lehký vánek províval hloží a tvrdé zelené plody chrastily. Pobídl jsem poníka. Teď se mezi duby a cesmínami objevily i borovice, jejichž kmeny byly ve slunečním světle načervenalé. Jak se stezka šplhala vzhůru, byla krajina stále nehostinnější, z chudých drnů trčely holé šedé balvany a mezi nimi jsem viděl bludiště králičích nor.
Nevěděl jsem, kam stezka vede, nevěděl jsem nic, ale byl jsem sám a volný. Nic mi neříkalo, co je dnes za den či jaká hvězda mi ukazuje cestu vzhůru po svahu. Bylo to ještě předtím, než jsem věděl, jaká budoucnost mě čeká.
Poník zaváhal a já se vzpamatoval. Cesta se větvila a nic nenaznačovalo, kudy bych měl jet dál. Nalevo i napravo vedla podél dvou okrajů houštiny.
Poník se rázně obrátil vlevo, což bylo z kopce. Byl bych ho nechal jít, když vtom přeletěl nízko přede mnou přes cestu pták, zamířil doprava a zmizel mezi stromy. Špičatá křídla, záblesk rezavé a břidlicově modré, pronikavé oči a zahnutý zobák sokola. Neměl jsem důvod – ledaže toto bylo lepší než žádný důvod – a tak jsem obrátil poníka tím směrem, kudy letěl pták, a pobídl ho patami.
Cesta klesala do mělkého údolíčka, les zůstal vlevo. Rostly tu hlavně borovice ve skupinkách těsně vedle sebe, temné a tak divoce pokroucené, že cestu touto divočinou by si člověk musel razit se sekerou v ruce. Uslyšel jsem máchnutí křídel; z úkrytu vyletěl divoký holub a vzápětí mi zmizel z očí na druhé straně lesíka. Letěl doleva. Vydal jsem se za sokolem.
Údolí řeky a město nám zmizelo z dohledu. Poník našel cestu podél mělkého údolí, jímž dole protékal úzký prudký potok. Na druhé straně údolí klesal travnatý svah až k hromadám kamení a nad ním byly skály, ve slunečních paprscích modré a šedé. Na opačném břehu, po němž jsem jel, rostlo místy hlohové houští, které vrhalo skvrny šikmých stínů, a nad ním opět kamení a útes obrostlý břečťanem tam, kde kroužila kavčata a štěbetala v průzračném vzduchu. Až na jejich repetění panovalo v údolí naprosté ticho bez ozvěny.
Poníkova kopyta na půdě vysušené žárem hlasitě klapala. Bylo vedro a měl jsem žízeň. Cesta teď vedla pod úzkým útesem a na jeho úpatí vrhal stín hlohový hájek. Někde těsně nad hlavou jsem slyšel zurčící vodu. Zastavil jsem koně a seskočil. Zavedl jsem ho do stínu háječku, nechal jsem ho tam a sám jsem se vydal hledat pramínek vody.
Skála podél cesty byla suchá a pod cestou nebylo ani stopy po nějaké vodě tekoucí dolů a vlévající se do potoka na dně údolí. Ale šumění vody neustávalo a zvuk to byl nezaměnitelný. Sešel jsem z cestičky a po trávě se vyškrábal na balvan; ocitl jsem se na drnovém plácku, na maličké suché pasece poseté králičím trusem, a za ním se zvedalo další čelo útesu.
A v tomto průčelí byla jeskyně. Kruhový otvor byl dosti malý a velice pravidelný, téměř jako by byl vyklenutý ručně. Po jedné straně, napravo, byla hromada trávou porostlých kamenů, které sem kdysi dávno napadaly shora; z ní vyrůstal dub a jeřabina, jejichž větve stínily vchod do jeskyně. Na druhé straně, jen pár kroků od tohoto otvoru, byl pramínek.
Došel jsem až k němu. Byl to velice malý blyštící se proud vody, vytékající z pukliny ve skále a bez ustání po kapkách padající do kulaté kamenné nádrže. Neměla žádný odtok. Voda patrně tryskala ze skály, hromadila se v nádrži a odtékala jinou puklinou, a možná že se vlévala do potoka dole. Čirou vodou bylo vidět každý kamínek, každé zrnko písku na dně

nádrže. Nad ní rostl jelení jazyk, na okraji mech a pod ní vlhká zelená tráva.
Klekl jsem si do trávy a přiložil ústa k vodě, když jsem si všiml, že je tu pohárek. Stál v malém výklenku mezi kapradinami. Byl velký jako dlaň a zhotoven byl z hnědého rohu. Když jsem jej pokládal na místo, zahlédl jsem, že nad ním, zpola zakryta kapradím, stojí malá vyřezávaná figura dřevěného boha. Poznal jsem ho. Viděl jsem jej pod dubem v Tyr Myrddinu. Tady byl na vrcholku svého kopce pod širým nebem.
Nabral jsem vodu do pohárku a pil, avšak několik kapek jsem vylil na zem pro bůžka.
Pak jsem vstoupil do jeskyně.

KAPITOLA 5

Byla větší, než se zvenku zdálo. Jen pár kroků od vstupního otvoru – a já dělal malé kroky – se jeskyně rozšířila v poměrně velkou místnost, jejíž strop se ztrácel ve stínu. Bylo tam šero, ale – ačkoli zpočátku jsem si toho ani nevšiml, ani nehledal příčinu – měla jakýsi zdroj zvláštního světla, takže byla vidět pod nohama rovná půda bez jakýchkoli překážek. Pomalu jsem postupoval vpřed, třeštil oči a hluboko v mém nitru vzrůstal příval nadšení, jaký ve mně jeskyně vždycky vyvolávaly. Někteří lidé tento pocit zažívají ve vodě; někteří, jak vím, ve výškách; jiní zažívají pro stejné potěšení oheň; u mne to byly vždycky hlubiny pralesa nebo hlubiny zemské. Teď vím proč; ale tehdy jsem věděl jen tolik, že jsem chlapec, který někde něco nalezl, něco, co by si možná mohl přivlastnit ve světě, v němž mu nic nepatří.
V příštím okamžiku jsem se naráz zastavil; šok vlil do mých útrob vzrušení jako vodu. Hned po mé pravici se něco v té tmě pohnulo.
Celý jsem ztuhl a poulil oči. Nic.
Zadržel jsem dech a naslouchal. Nic. Nasál jsem vzduch do chřípí a zkoušel, jaký je. Nepáchl po zvířatech ani po lidech; jeskyně byla podle mne cítit kouřem a velkými kameny a hlínou, a pak jsem cítil takovou zvláštní zatuchlinu, kterou jsem nedokázal určit. Věděl jsem, aniž bych to musel odít do slov, že kdyby tu blízko mne byla nějaká další bytost, vzduch by byl cítit jinak, ne takovou prázdnotou. Nebyl tu nikdo.
Pokusil jsem se pronést slovo, tiše, velšsky. "Buďte zdrávi." Ten šepot se mi přímo vracel ozvěnou tak rychle, že jsem věděl – stojím nedaleko stěny jeskyně; pak syčivě zanikl u stropu.
Něco se pohnulo – zpočátku jsem myslel, že pouze zmohutněla ozvěna mého šepotu, ale pak šustění sílilo a sílilo, podobné šustění ženských šatů nebo záclony v průvanu. Cosi zavadilo o mou tvář s ostrým slaboučkým výkřikem na samé hranici zvuku. Následoval další a další, padali se stropu jako stromové listí ve větru či ryby ve vodopádu. Byli to netopýři, vyrušení ze spánku na stropě jeskyně, a teď mířili do údolí na denní světlo. Valili se nízkým otvorem z jeskyně jako oblak kouře.
Stál jsem tiše a v duchu uvažoval, jestli to byli právě oni, kdo tu vydával onen zvláštní zatuchlý pach. Říkal jsem si, že jsem je přece cítil, když letěli kolem mne, ale nebylo to ono. Nebál jsem se, že na mě nalétnou. Ať je světlo nebo tma a ať letí jakoukoli rychlostí, netopýři do ničeho nenarazí. Myslím, že jsou natolik tvory vzdušného prostoru, že jak se vzduch rozestupuje před překážkou, je jím netopýr nesen jako korunní plátek na vlnách. Míjeli mě, vytrvale prolétali mezi stěnou a mnou. Dětinsky zvědav, co to s tím proudem udělá, jak se odkloní, postoupil jsem o krok blíže ke zdi. Ani jeden o mne nezavadil. Oblak se rozdělil a valil se dál, cítil jsem teď proud vzduchu na obou tvářích.
Zdálo se, že neexistuji. Avšak ve chvíli, kdy jsem se pohnul, pohnul se tvor, jehož jsem viděl, také. Vztáhl jsem ruku a sáhl nikoli na skálu, ale na kov, a hned jsem věděl, co je to za tvora. Byl to odražený obraz mne samotného.
Na zdi byl zavěšen tenký kovový plát, vyleštěný do matova, a ten byl zdrojem rozptýleného světla v jeskyni; hedvábně se lesknoucí povrch zachycoval světlo, šikmo sem dopadající dveřním otvorem, a posílal je do tmy. Viděl jsem sám sebe, jak se ve tmě pohybuji jako duch. Ustoupil jsem a spustil jsem ruku, která předtím sáhla po dýce za pasem.
Proud netopýrů za mými zády ustal a v jeskyni se rozhostilo ticho. Uklidněn stál jsem na místě a se zájmem prohlížel svůj obraz v zrcadle. Má matka měla kdysi takové, starodávné, z Egypta, ale pak usoudila, že je to projev světské marnivosti a zamkla je někam. Samozřejmě jsem často vídal svou tvář ve vodní hladině, ale teprve dnes jsem spatřil své tělo. Viděl jsem ostražitého snědého chlapce, v očích zvědavost, rozčilení a vzrušení. V tomto osvětlení se mé oči zdály úplně černé. Vlasy jsem měl také černé, husté a čisté, ale ostříhaný jsem byl hůř než můj poník; moje tunika a sandály, to byla ostuda. Usmál jsem se a zrcadlo odrazilo ten náhlý úsměv, který okamžitě a úplně změnil celý obraz; podmračené zvířátko připravené utéct nebo se poprat se změnilo v cosi čilého a mírného a přátelského; v cosi – věděl jsem to už tehdy – co viděl málokdo.
Pak to zmizelo a jak jsem se naklonil dopředu a rukou přejel po kovu, bylo tu opět podmračené zvířátko. Kov byl studený a hladký a čerstvě vyleštěný. Ať jej sem pověsil kdokoli – a musel to být nejspíš týž člověk, který používal pohárek z rohoviny před jeskyní – buď tu ještě nedávno bydlel, nebo tu pořád ještě žije a může se každou chvíli vrátit domů a zastihnout mě tady.
Neměl jsem zvláštní strach. Byl jsem obezřelý od chvíle, kdy jsem uviděl ten pohárek, ale člověk se učí dávat si pozor odmlada a léta, v nichž jsem vyrůstal, byla celkem mírová, alespoň v našem údolí; ale vždycky se muselo počítat s divochy, hrubiány, zločinci a tuláky, a chlapec, který měl rád samotu jako já, musel být připraven bránit svou kůži. Byl jsem šlachovitý a na svůj věk silný, a měl jsem svou dýku. Že mi je pouhých sedm let, jsem si nikdy nepřipouštěl; byl jsem Merlin a panchart sem, panchart tam, králův vnuk. Vydal jsem se na průzkum.
Další předmět, na který jsem narazil, když jsem udělal krok podél zdi, byla truhla. Na ní stály věci, které mé ruce okamžitě identifikovaly jako pazourek a křesadlo a velkou hrubě opracovanou svíci, jež páchla ovčím lojem. Vedle toho ležel předmět, který jsem – nevěřícně, palec po palci – identifikoval jako lebku rohaté ovce. Do víka truhly byly tu a tam zatlučené hřebíčky, zřejmě držely zbytky kůže. Ale když jsem ji šetrně ohmatal, našel jsem v té vyschlé kůži kostřičky z

jemných kůstek; byli to mrtví netopýři, napnutí a přibití na dřevo.
Byla to skutečně jeskyně pokladů. Ani naleziště zlata nebo zbraní by mě nepotěšilo více. Hnán zvědavostí, sáhl jsem po křesadle.
Vtom jsem slyšel, že se vrací.
První, co mě napadlo, že musel vidět mého poníka, ale pak jsem si uvědomil, že nepřichází zdola, ale z kopce. Jak sestupoval po kamení nad jeskyní, slyšel jsem, jak se kutálejí a rachotí oblázky. Jeden žbluňkl do studánky venku a pak už bylo pozdě. Slyšel jsem, jak skočil na travnatou rovinku vedle pramene.
Sokol byl zapomenut, opět nadešla chvíle pro holuba. Běžel jsem hlouběji do jeskyně. Když odsunul stranou větve, které stínily vchod, na okamžik se v jeskyni rozjasnilo natolik, že jsem viděl na cestu. Zadní stěnu jeskyně tvořil svažitý výběžek skály a dvakrát výše, než kam jsem dosáhl, byla širší římsa. Kratičký záblesk slunečního světla, který odrazilo zrcadlo, vyhmátl štěrbinu ve skále nad římsou, dost velkou na to, abych se tam mohl schovat. V sešlapaných sandálech jsem se nehlučně vyšplhal na římsu a vecpal se do té štěrbiny; tam jsem zjistil, že ve skutečnosti je to otvor ve skále, vedoucí zřejmě do další, menší jeskyně. Proklouzl jsem otvorem jako vydra do díry v říčním břehu.
Zdálo se, že nic neslyšel. Když se větve za ním vrátily na své místo, v jeskyni se opět zešeřilo. Byl vevnitř. Slyšel jsem mužský krok, rozvážný a pomalý.
Pokud jsem o tom vůbec přemýšlel, tak jsem zřejmě předpokládal, že do jeskyně nikdo nepřijde přinejmenším do západu slunce, že člověk, jemuž toto místo patří, odešel na lov nebo za jinými záležitostmi a vrátí se až za tmy. Nemělo smysl mrhat svíčkami, když venku zářilo slunce. Možná že se vrací domů, jen aby odložil kořist, a zase odejde a dá mi příležitost odtud zmizet. Doufal jsem, že si nevšimne mého poníka, uvázaného v hlohovém houští.
Pak jsem slyšel, jak se pohybuje jistým krokem člověka, který zná cestu i potmě; mířil ke svíčce a křesadlu.
Ani v té chvíli jsem neměl důvod k obavám, opravdu žádný důvod, neboť jsem cítil pouze jedno jediné – jak velice nepohodlná je jeskyně, do níž jsem vklouzl. Očividně byla malá, ne o moc větší než velké kulaté kádě, v jakých se barví látky, a měla i skoro stejný tvar. Podlaha, stěny i strop mě svíraly v nekonečném oblouku. Měl jsem pocit, že ležím ve veliké kouli, a ta koule je navíc uvnitř pobita hřebíky nebo vyložena špičatými kamínky. Připadalo mi, že tam není místečka, které by se neježilo hroty ostrých pazourků, a jenom díky tomu, že jsem vážil tak málo, jsem se nenabodl, jak jsem slepě hledal kolem sebe místečko, kde by se dalo ležet. Konečně jsem našel méně ježatý flíček, překulil se tam tak tiše, jak jen to šlo, a pozoroval nejasně se rýsující vstupní otvor do jeskyně. Dýku jsem vytáhl z pochvy a držel ji v ruce.
Slyšel jsem krátké zasyknutí a pak škrtl pazourek o ocílku; jak chytl troud, vzplanulo světlo, v té tmě velice jasné. A konečně, když zažehl svíci, rozlila se kolem klidná záře voskovice.
Přesněji řečeno, měl jsem vidět zvolna sílící kužel světla svíce, ale místo toho jsem spatřil záblesk, jiskření, požár, jako by vzplanula vatra ze smolného dřeva. Světlo se rozlévalo a plálo, tu krvavě rudé, tu zlaté, bílé, purpurové – v mé jeskyni přímo nesnesitelné. Uhýbal jsem před ním, teď už jat strachem, nedbaje bolesti a hlubokých škrábanců, jak jsem se choulil k ostrým stěnám. Celá koule, v níž jsem ležel, se zdála být plná ohně.
Byla to skutečně koule, kulatá místnost s křišťálovým stropem, podlahou a stěnami. Krystaly byly jemné jako sklo, hladké jako sklo, ale jasnější než jakékoli sklo, které jsem kdy viděl, a zářily jako démanty. Můj dětský rozoumek je, po pravdě řečeno, zpočátku za démanty považoval. Byl jsem v kouli vystlané démanty, miliónem zářivých démantů, a každá ploška každého drahokamu světélkovala na všechny strany, vysílala paprsky: vystřelovaly od jednoho démantu k druhému a zase zpátky, a já viděl duhu a řeky a vybuchující hvězdy a cosi jako rudého draka, drápajícího se na zeď, zatímco pod ním se na vodě vznášela dívčí tvář se zavřenýma očima. A světlo mířilo přímo do mého těla, jako by mě chtělo násilím otevřít.
Zavřel jsem oči. Když jsem je opět otevřel, viděl jsem. že zlaté světlo se smrštilo a soustředilo se na jednom místě na zdi, ne větším než má hlava, a odtamtud, teď už stranou jakýchkoliv přeludů, vybíhaly na všechny strany třpytivé paprsky.
Dole v jeskyni bylo teď ticho. Nehýbal se. Nebylo slyšet ani šustící šat.
Pak se světlo dalo do pohybu. Zářící terč se pomalu sunul po křišťálové stěně. Chvěl jsem se. Tiskl jsem se blíže k ostrým kamenům a snažil jsem se unikat mu. Nebylo kam. Světlo, se zvolna sunulo po oblouku. Dotklo se mého ramene, mé hlavy, a já ji sklonil a schoulil se. Stín mého pohybu se řítil po kouli jako větrný vír po jezerní hladině.
Světlo se zastavovalo, vrátilo se a třpytilo se dál na svém místě. Pak zmizelo. Ale bylo zvláštní, že svíce hořela dál; vydávala obyčejné stálé žluté světlo pod otvorem ve stěně mého útočiště.
"Vylez ven!" Muž mluvil klidně, nezvyšoval hlas jako můj dědeček, který své rozkazy vykřikuje; hlas tohoto muže byl jasný a strohý, navzdory záhadnosti jeho příkazu. Vůbec mě nenapadlo neposlechnout. Lezl jsem po ostrých krystalech ven a protáhl se otvorem. Pak jsem se na římse pomalu napřímil, opřel se zády o zeď vnější jeskyně, dýku připravenou v pravé ruce, a podíval se dolů.

KAPITOLA 6

Stál mezi mnou a svící, obrovitá vysoká postava (tak mi alespoň připadal) v dlouhém šatu z jakési hnědé ručně tkané látky. Svíce udělala aureolu kolem jeho hlavy, zdálo se, že má šedé vlasy a vous. Do tváře jsem mu neviděl a pravičku měl schovanou v záhybech svého šatu.
Ostražitě jsem balancoval na římse.
Promluvil opět stejným tonem: "Odlož tu dýku a pojď dolů."
"Až uvidím tvou pravou ruku," řekl jsem.
Ukázal mi ji, dlaní vzhůru. Byla prázdná. Řekl vážně: "Nejsem ozbrojen."

"Jdi mi tedy z cesty," požádal jsem ho a skočil dolů. Jeskyně byla široká a on stál při jedné straně. Skokem jsem se dostal o tři čtyři kroky dál, už jsem ho minul a ocitl se poblíž východu dřív, než by byl stačil udělat krok. Ale on se vůbec nepohnul. Když jsem se dostal k východu z jeskyně a odhrnul stranou stínící větve, uslyšel jsem jeho smích. Ten zvuk mě zaskočil. Obrátil jsem se.
Odtud, ve světle, které teď dopadalo do jeskyně, jsem ho viděl jasně. Byl to stařec s šedivými vlasy, řídnoucími na temeni, spadajícími zplihle přes uši, a šedivým hrubě zastřiženým vousem. Ruce měl mozolnaté s hluboko zažranou špínou, ale prsty byly jemné a dlouhé. Žíly vystupovaly a zauzlovaly se, plazily se jako červi. Upoutala mě však především jeho tvář; úzká, vpadlá, téměř jako lebka, s vysokým klenutým čelem a chundelatým obočím, spadajícím až k očím, v nichž nebyly žádné stopy stáří. Byly velké, položené blízko sebe, podivuhodně jasné a šedé. Nos měl jako úzký zobák; ústa, nyní bezertá, se roztáhla ve smíchu a objevily se překvapivě dobré zuby.
"Vrať se. Nemáš se čeho bát."
"Nebojím se." Pustil jsem větve, které se vrátily na místo, a předstíraje odvahu šel jsem k němu. Stanul jsem pár kroků před ním. "Proč bych se tě měl bát? Víš, kdo jsem?"
Chvíli se na mě díval, jako by přemýšlel. "Dovol, ať si tě prohlédnu. Černé vlasy, černé oči, tělo tanečníka a oči mladého vlka… či snad spíše mladého sokola?" Má ruka s dýkou klesla.
"Ty mě tedy znáš?"
"Lépe řečeno, věděl jsem, že jednoho dne přijdeš, a dnes jsem poznal, že tu někdo je. Co myslíš, že mě přivedlo domů tak brzy?"
"Jak jsi poznal, že tu někdo je? Ach, ovšem, viděl jsi netopýry."
"Možná."
"To vždycky takhle vylétnou?"
"Jen když vejde někdo cizí. Tvoje dýka, pane."
Vrátil jsem ji za pás. "Nikdo mi neříká pane. Jsem panchart. To znamená, že patřím sám sobě a nikomu jinému. Jmenuji se Merlin, ale to ty víš."
"A já Galapas. Máš hlad?"
"Mám." Ale řekl jsem to, při pomyšlení na lebku a mrtvé netopýry, poněkud váhavě.
Vyvedlo mě z rovnováhy, že hned pochopil. V šedých očích se zajiskřilo. "Ovoce a medové koláče? A čerstvou vodu ze studánky? Co lepšího bys dostal k jídlu i v králově domě?"
"V této hodině bych to v králově domě nedostal," řekl jsem upřímně. "Děkuji ti, pane, rád s tebou pojím."
Usmál se. "Nikdo mi neříká pane. A ani já nikomu nepatřím. Jdi ven a sedni si na sluníčko, přinesu jídlo."
Přinesl jablka, která vypadala a chutnala úplně stejně jako jablka z dědečkova sadu, takže jsem na svého hostitele vrhl postranní pohled, prohlédl jsem si ho na světle a uvažoval, jestli jsem ho viděl na břehu řeky nebo někde ve městě.
"Máš ženu?" zeptal jsem se. "Kdo dělá ty medové koláče? Jsou moc dobré."
"Nemám ženu. Řekl jsem ti, že nepatřím žádnému muži, ale ani žádné ženě. Uvidíš, Merline, jak se po celý život muži, a ženy také, budou snažit obklopit tě mřížemi, ale ty unikneš nebo je ohneš anebo je roztavíš svou vůlí – dokud je sám, z vlastního rozhodnutí, kolem sebe nepostavíš a pak budeš za nimi spát v jejich stínu… Ty koláče jsem dostal od pastýřovy ženy, udělala jich dost pro tři a je dobré věnovat jich pár jako milodar."
"Ty jsi poustevník? Svatý muž?"
"Vypadám jako svatý muž?"
"Ne." Byla to pravda. Jak si vzpomínám, jediní lidé, kterých jsem se tehdy bál, byli osamělí svatí muži, kteří se občas zatoulali do města a kázali a žebrali, podivínští, drzí, hluční lidé se šíleným pohledem v očích, a pach, který kolem sebe šířili, jsem měl spojený s hromadami vnitřností před ohradami, kde se porážel dobytek. Někdy bylo těžké uhodnout, kterého boha, jemuž sloužili, vyznávali. Šeptalo se, že někteří byli druidové, keltští kněží, kteří oficiálně stáli mimo zákon, ale na velšském venkově působili stále ještě bez vážnějších překážek. Mnozí uctívali stará božstva – místní bůžky – a protože oblíbenost bůžků se měnila podle ročního období, jejich kněží měli sklon přenášet čas od času svou oddanost na toho, který právě nejvíc vynášel. Někdy to dělali i křesťanští kněží, ale skutečné křesťany bylo možno poznat podle toho, že byli nejšpinavější. Římští bohové a jejich kněží se pevně drželi v chátrajících chrámech, při vybírání ofert si však vedli stejně úspěšně. Církev na to hleděla s nelibostí, ale nemohla proti tomu nic dělat. "Tohle byl bůh pramene?" troufl jsem si zeptat se.
"Ano. Myrddin. Půjčil mi svůj pramen a svůj dutý kopec, a svá nebesa utkaná ze světla, a já mu na oplátku dávám, co mu náleží. Nezanedbávám místní bohy, ať je to kterýkoliv. Nakonec jsou všichni jedním."
"Když nejsi poustevník, tak kdo jsi?"
"Teď právě učitel."
"Mám domácího učitele. Pochází z Massilie, ale teď byl v Římě. Koho učíš?"
"Zatím nikoho. Jsem starý a unavený a přišel jsem sem, abych žil sám a bádal."
"Proč máš tam na té truhle mrtvé netopýry?"
"Zkoumal jsem je."
Zahleděl jsem se na něho. "Zkoumal netopýry? Jak můžeš zkoumat netopýry?"
"Studuji stavbu jejich těla a způsob jejich letu, zkoumám, jak se rozmnožují a čím se živí. Nejen netopýři, ale zvířata i ryby a rostliny, ptáci, kolik jich jen znám."
"Ale to není studium!" Pohlédl jsem na něho tázavě. "Demetrius – to je můj domácí učitel – říká, že pozorovat ještěrky a ptáky znamená snít, a tedy marnit čas. I když Cerdic – to je přítel – zase říká, že mám studovat divoké holuby."
"Proč?"
"Protože jsou rychlí a nenápadní a drží se stranou a protože kladou jen dvě vejce. Ale přestože je všichni loví, lidé,

zvířata i draví ptáci, je divokých holubů pořád víc než všech ostatních."
"A nezavírají je do klecí." Napil se vody a pohlédl na mne. "Tak ty máš domácího učitele. To znamená, že umíš číst?"
"Samozřejmě."
"Umíš číst řecky?"
"Trochu."
"Tak pojď se mnou."
Vstal a zašel do jeskyně. Šel jsem za ním. Znovu zapálil svíci –předtím ji zhasl, aby ušetřil lůj – a v jejím světle zvedl víko truhly. Uvnitř jsem viděl srolované knihy – bylo tu pohromadě více knih, než jsem tušil, že jich je na světě. Pozoroval jsem, jak jednu vybral, pečlivě zavřel víko a rozvinul ji.
"Tady."
S potěšením jsem se podíval, co to je. Hvězdicovitý, ale jednoznačný nákres netopýří kostry. A hned vedle úhledným řeckým písmem věty, které jsem okamžitě – zapomenuv na Galapasovu přítomnost – začal pro sebe slabikovat.
Za chvíli mi položil ruku na rameno. "Vezmi si to ven." Vytáhl hřebíčky, které na víku truhly přidržovaly jedno vysušené kožnaté tělíčko, a položil si je opatrně na dlaň. "Sfoukni svíčku. Podíváme se na to spolu."
A tak bez dalších otázek a bez dalších cavyků začala moje první lekce u Galapase.
Teprve když slunce, nízko nad jednou stranou údolí, vyslalo dlouhý stín, šplhající se vzhůru do svahu, uvědomil jsem si, že na mě čeká jiný život a že mám před sebou dalekou cestu.Vyskočil jsem.
"Musím jít! Demetrius nic neřekne, ale kdybych přišel pozdě na večeři, ptali by se proč."
"A ty nemáš v úmyslu jim to říct?"
"Ne, protože by mi zakázali chodit sem."
Usmál se beze slova. Pochybuji, že jsem si tehdy uvědomil samozřejmý předpoklad, na němž byl rozhovor založen. Nezeptal se mě, ani jak jsem přijel, ani proč. Protože jsem byl pouhé dítě, považoval jsem to za samozřejmé, i když jsem se ze zdvořilosti zeptal:
"Mohu zase přijít, že?"
"Samozřejmě."
"Já – nemohu říct kdy. Nikdy nevím, kdy se dostanu ven – totiž kdy budu volný."
"Nestrachuj se, budu vědět, že jdeš. A budu tady."
"Jak to můžeš vědět?"
Hezkými dlouhými prsty svinoval knihu. "Tak jako dnes."
"Ach! Zapomínám na to. Chceš říct, že vejdu do jeskyně a pošlu netopýry ven?"
"Chceš-li."
Radostně jsem se zasmál. "Nikdy jsem se nesetkal s někým, jako jsi ty. Kouřové signály pomocí netopýrů! Kdybych jim to řekl, nevěřili by mi, ani Cerdic by mi to nevěřil."
"Neříkej to ani Cerdicovi."
Přikývl jsem. "Správně. Vůbec nikomu. A teď musím jet. Dobrou noc, Galapasi."
"Dobrou noc."
A tak to šlo napořád v těch dnech a měsících, které následovaly, jsem mohl, jednou a někdy i dvakrát za týden, jel jsem údolím do jeskyně. Zřejmě jistě věděl, že přijíždím, neboť téměř pokaždé na mě čekal s připravenými knihami; ale když jsem nikde neviděl, jednal jsem podle dohody a vyslal netopýry jako kouřový signál, aby ho přivedli. Jak míjely týdny, zvykli na mě a nezbylo než hodit dva tři dobře mířené kameny stropu, abych je dostal ven. Ale brzy to už bylo zbytečné. Lidé v paláci si na mou nepřítomnost zvykli a přestali klást otázky, takže jsem si mohl s Galapasem sjednávat schůzky ze dne na den.
Moravika mě stále více nechávala jít vlastní cestou, protože koncem května se narodilo děťátko Olweně, a když v srpnu přišel na svět Camlachův syn, bezpečně se usadila v královském dětském pokoji jako jeho oficiální paní a opustila mě tak náhle, jako pták opouští hnízdo. Matku jsem vídal stále méně, zdálo se, že ráda tráví čas se svými ženami, a tak jsem byl odkázán především na Demetria a Cerdica. Demetrius měl své důvody k tomu, aby uvítal tu a tam volný den, a Cerdic byl můj přítel. Odsedlal zabláceného a zpoceného poníka bez ptaní, nebo na mně mrkl a prohodil něco přisprostlého na téma, kde jsem byl, což bylo míněno jako žert a také jsem to tak bral. Svůj pokoj jsem měl teď pro sebe – až na vlčáka; ten trávil noci se mnou, věren starým zvykům, ale jestli mě hlídal, to nevím. Podezíral jsem ho, že nikoli; byl jsem v poměrném bezpečí. V zemi byl mír, až na vytrvalé pověsti o chystané invazi z Menší Británie. Camlach a jeho otec se dohodli: podle všech známek jsem dobrovolně a rychle spěl do vězení kněžského stavu, a tak jakmile skončilo vyučování u Demetria, mohl jsem jít, kam jsem chtěl.
Nikdy jsem v údolí nepotkal nikoho jiného. Pastýři tu žili jen v létě, v nuzné chatrči pod lesem. Žádná jiná stavení tu nebyla, a tak kromě Galapase po cestě chodívaly jen ovce a vysoká zvěř. Nevedla nikam.
Byl dobrým učitelem a já rychle chápal, ale po pravdě řečeno, nepovažoval jsem čas s ním strávený za učení. Jazyky a geometrii jsme nechali na Demetriovi a náboženství na matčiných knězích; s Galapasem jsem měl na začátku pocit, že pouze naslouchám vyprávěči. Zamlada cestoval po světě, po Ethiopii, po Řecku a po Germanii a všude kolem Středozemního moře, a viděl tam a naučil se zvláštní věci. Učil mě také praktickému umění: jak sbírat byliny a jak je sušit, jak jimi léčit, jak z nich destilovat léčivé drogy i jedy. Naučil mě znát zvířata a ptáky a – na mrtvých ptácích a ovcích, které jsme nacházeli v kopcích, a jednou dokonce na mrtvém jelenovi – jsem se seznámil s vnitřními orgány a kostmi. Vysvětlil mi, jak se zastavuje krvácení, jak se sesadí zlomená kost, jak se odřízne nemocná tkáň a vyčistí se rána, aby se dobře zacelila; dokonce – i když na to došlo později – jak přitáhneme nití tkáň a šlachy k sobě, když napřed zvíře omámíme kouřem. Vzpomínám si, že první kouzlo, které mě naučil, bylo čarování s bradavicemi; to je tak snadné, že to dokáže i žena.

Jednou vytáhl z truhly knihu a rozvinul ji. "Víš, co je tohle?"
Byl jsem zvyklý na obrazce a nákresy, ale tohle byl nákres čehosi, co jsem neznal. Text byl psaný latinsky, viděl jsem slova jako Aethiopia a Fortunate Islands a pak, přímo v rohu, Britannia. Čáry vedly všude a na celém obraze byly zakreslené hory – vypadal jako pole rozryté krtky.
"Tohle jsou hory?"
"Ano."
"Takže je to obraz světa."
"Mapa."
Nikdy předtím jsem mapu neviděl. Zpočátku jsem nechápal, jak se s ní pracuje, ale jak mluvil, viděl jsem svět před sebou tak, jak jej vidí pták, s cestami a řekami jako osnovou pavouci sítě nebo systém navádějící včelu na květ. Když člověk narazí na potok, který zná a jde podle něj, bezpečně projde pustinou, a stejně tak může jet podle mapy z Říma do Massilie, do Londýna nebo do Caerleonu, aniž by se musel jedinkrát ptát na cestu nebo se dívat po milnících. Toto umění objevil Řek Anaximandros, i když se říká, že je znali už Egypťani. Mapa, kterou mi Galapas ukázal, byla obkreslená z knihy Ptolemaia Klaudia. Když mi všechno vysvětlil a prohlédli jsme si spolu mapu, přikázal mi, abych vyndal svou tabulku a udělal si pro sebe mapu naší země.
Když jsem ji nakreslil, podíval se na ni. "Tohle je centrum. Co to je?"
"Maridunum," řekl jsem překvapeně. "Podívej, tady je most a řeka, a tohle je cesta přes tržiště a kasárna jsou tady."
"Vidím. Jenže já neříkal, abys nakreslil mapu svého města, Merline, ale mapu své země."
"Celého Walesu? Jak bych věděl, co leží na sever od těchto kopců? Nikdy jsem se nedostal dál než sem."
"Ukážu ti to."
Odložil tabulku, vzal do ruky ostrý klacík a začal kreslit do prachu a vysvětloval. Nakreslil mapu ve tvaru velkého trojúhelníku, nejen Wales, ale celou Británii, včetně pustiny za Zdí, kde žijí divoši. Ukázal mi řeky, hory, silnice a města, počínaje Londýnem a Callevou, dále obce, která se těsně vedle sebe nakupily na jihu, města a pevnosti na konci každého vlákna v pavoučím předivu silnic, jako je Segontium a Caerleon a Eboracum a města podél samotné Zdi. Mluvil, jako by to všechno byla jedna země, ačkoli jsem mu mohl říct jména králů na většině míst, která jmenoval. Pamatuji si to jen podle toho, co potom následovalo.
Brzy nato, když nastala zima a hvězdy vycházely časně, naučil mě znát jejich jména a jejich moc a vysvětlil mi, že je člověk může zakreslit do mapy stejně jako silnice a města. Jak se pohybují, řekl, vyluzují tóny. On sám hrát neuměl, ale když shledal, že mě Olwen něco naučila, pomohl mi vyrobit si harfu. Byla, myslím, dost primitivní a malá, opěrný sloupek a rám jsme vyrobili z jívy od Tywy a strunový výplet z žíní, pocházejících z ocasu mého poníka, kdežto harfa princova (jak řekl Galapas) by měla mít struny ze zlatého a stříbrného drátu. Ale já udělal dírky, v nichž jsou zapuštěné struny, z provrtaného měďáku a ladící kolíčky z leštěné kosti a pak jsem na rezonanční skříň vyřezal sokola a myslel jsem si, že je to pěknější nástroj než Olwenin. Opravdu, byl stejně citlivý jako ten její a vydával sladké ševelivé tóny, z nichž jako by se písně skládaly samy. Schovával jsem ji ve sklepě, přestože mě Dinias nechával v těchto dnech na pokoji, vždyť byl válečník, zatímco já jsem pouze uměl číst a psát. Nebyl bych nechal v paláci žádný svůj poklad, ledaže bych jej mohl zamknout do své truhly na šaty, ale na to byla harfa příliš velká. Doma mi hudbu obstarávali ptáci v koruně hrušně a Olwen také ještě někdy zpívala. A když ptáci zmlkli a noční obloha mrazivě zářila, toužil jsem zaslechnout hudbu hvězd. Ale nikdy se mi to nepodařilo.
Potom jednoho dne, když mi bylo dvanáct, promluvil Galapas o křišťálové jeskyni.

KAPITOLA 7

Je obecně známo, že děti přecházejí ty nejdůležitější věci bez povšimnutí. Jako by dítě instinktivně poznalo, že jsou to věci pro ně příliš velké; chovají je ve své mysli a živí je svou obrazotvorností, až nabudou přehnaně velkých či groteskních rozměrů, a mohou se stát předmětem magie stejně tak jako noční můry.
A tak to bylo i s křišťálovou jeskyní. Nikdy jsem se před Galapasem nezmínil o svém prvním zážitku v ní. I sám před sebou jsem nerad přiznával, co tehdy přišlo se světlem a ohněm; sny, říkal jsem si, vzpomínky ze spodní paměti, pouhé výplody fantazie, jako hlas, který mi řekl o Gorlanovi nebo vidina otrávené meruňky. A když jsem si všiml, že se Galapas o vnitřní jeskyni nikdy nezmiňuje a že kdykoli přijdu, je zrcadlo zahalené, nic jsem neříkal.
Opět jsem se k němu rozjel jednoho zimního dne, kdy se mrazem spoutaná půda třpytila a zvonila, a mému poníkovi stoupala z nozder pára jako drakovi. Jel rychle, pohazoval hlavou, potahoval za udidlo a jakmile jsem ho navedl z lesa do vysokého údolí, dal se do drobného klusu. Mírnému krémově zbarvenému poníkovi svého dětství jsem posléze odrostl, ale byl jsem velice hrdý na svého malého velšského plesniváka, jemuž jsem říkal Aster. Existuje plemeno velšských horských poníků, otužilých, rychlých a velice krásných, s hezkou úzkou hlavou, malýma ušima a nádherně klenutou šíjí. Žijí divoce v kopcích a v minulosti se spářili s koňmi Římanů, přivezenými z Východu. Aster byl chycen a zkrocen pro mého bratrance Diniase, který na něm několik let jezdil, ale pak ho vyměnil za skutečného válečného koně. Nebylo snadné ho vést, byl neklidný a měl ztrhanou hubu, ale jeho krok mi po tom natřásání, na které jsem byl zvyklý, připadal hedvábný; jakmile poník překonal strach ze mne, projevoval mi náklonnost.
Už dávno jsem pro něho zbudoval zimní přístřešek. Přímo u útesu pod jeskyní bylo hlohové houští; tam, kde bylo nejhustší, jsme s Galapasem nanosili kameny a postavili ohradu, jejíž zadní stěnu tvořil samotný útes. Když jsme stěny obložili suchými větvemi, ohradu jimi zastřešili a přinesli několik náručí kapradin, vznikl přístřešek nejen bytelný a teplý, ale oku náhodného chodce neviditelný. Tato potřeba všechno utajovat byla jednou z dalších věcí, o níž se otevřeně nikdy nehovořilo; pochopil jsem bez řečí, že mi Galapas nějakým způsobem pomáhá čelit plánům, které se mnou má Camlach, a tak – i když, jak plynul čas, nechávali mě stále více dělat si, co uznám za vhodné – jsem si dával

velký pozor, abych nebyl odhalen. Našel jsem několik různých cest, vedoucích k údolí, a bezpočet vysvětlení, jak a kde jsem trávil čas.
Zavedl jsem Astera do přístěnku, sundal sedlo a uzdu, pověsil je, ze sedlového vaku vyklopil suchou píci, vchod zatarasil silnou větví a rázně zamířil do jeskyně.
Galapas tam nebyl, ale odešel krátce předtím, o čemž svědčilo ohřívadlo stojící u vchodu do jeskyně, založené, jen se rozhořet. Dmýchal jsem, až vyšlehly plameny, a pak jsem si k němu sedl s knihou. Nepřišel jsem toho dne podle dohody, ale měl jsem spoustu času, a tak jsem nechal netopýry na pokoji a chvíli klidně četl.
Nevím, co mě právě toho dne ze všech dní, kdy jsem tu byl sám, přimělo, abych náhle odložil knihu a šel dozadu, kolem zakrytého zrcadla, a podíval se na štěrbinu, kterou jsem před pěti lety prolezl. Říkal jsem si, že bych se jenom rád podíval, vypadá-li to tak, jako v mých vzpomínkách, nebo jestli krystaly byly, stejně jako mé vidiny, pouze výplodem mé fantazie; ať tiž jsem si vymyslel jakýkoli důvod, vyšplhal jsem se rychle na římsu, před otvorem padl na všechny čtyři a zíral dovnitř. Vnitřní jeskyně byla pustá a temná, od ohně tam nedopadal ani paprsek světla. Opatrně jsem se plazil vpřed, dokud jsem rukama nenahmátl ostré krystaly. Ty byly až příliš skutečné. Ani teď jsem si nepřiznal, proč tak pospíchám, jedno oko upřené na vchod do hlavní jeskyně, jedno ucho natažené v očekávání Galapasova návratu; sklouzl jsem přes hranu dolů, popadl kožený jezdecký kabátec, který jsem předtím odložil, a rychle se vracel. Kabátec jsem hodil před sebe do jeskyně. S koženým kabátcem rozprostřeným na dně byla koule poměrně pohodlná. Klidně jsem ležel. Bylo naprosté ticho. Když se můj zrak přizpůsobil šeru, viděl jsem, že z krystalů vychází slabá ponurá záře, ale po kouzlech, které tehdy vyvolalo světlo, nebylo ani památky.
Musela tu být někde nějaká škvíra, kudy sem proudil vzduch, neboť i v tomto tmavém prostoru trochu táhlo, cítil jsem studený průvan. A s ním se dostavil i zvuk, na který jsem čekal, kroky někoho, kdo se blížil po ledové skále…
Když Galapas o chvilku později vstoupil do jeskyně, seděl jsem u ohně zahloubaný do knihy a kabátec ležel vedle mne. Půl hodiny předtím, než se začalo šeřit, jsem knihu odložil, ale k odchodu jsem se neměl. Oheň teď plápolal a dodával jeskyni teplo a mihotavé světlo. Chvíli jsme seděli mlčky.
"Galapasi, chtěl bych se tě na něco zeptat."
"Ano?"
"Pamatuješ se na ten první den, když jsem sem přišel?"
"Docela jasně."
"Věděl jsi, že jsem tady. Očekával jsi mě?"
"Řekl jsem něco takového?"
"Však víš. Jak jsi věděl, že jsem tu?"
"Viděl jsem tě v křišťálové jeskyni."
"Ach tak, ano. Natočil jsi zrcadlo tak, aby na mě dopadalo světlo svíce a tys viděl můj stín. Ale na to jsem se tě neptal. Ptal jsem se, jak jsi věděl, že toho dne přijdu do údolí?"
"Na tuto otázku jsem ti odpověděl, Merline. Věděl jsem, že toho dne přijdeš do údolí, protože jsem tě před tvým příchodem uviděl v jeskyni."
Hleděli jsme mlčky jeden na druhého. Oheň planul a hučel, srážen k zemi tahem vzduchu, který odváděl kouř z jeskyně. Myslím, že jsem mu nejprve neodpověděl, pouze jsem přikývl. Řekl mi to, co jsem věděl. Po chvíli jsem dodal pouze:
"Ukážeš mi to?"
Chvíli na mě hleděl, pak vstal. "Je načase. Rozsviť svíčku."
Poslechl jsem. Malé světélko zlátlo a dosáhlo až mezi stíny, které vrhaly mihotající se plameny.
"Sundej ten hadr ze zrcadla."
Zatáhl jsem za něj, spadl mi do náručí jako chomáč vlny. Hodil jsem jej na postel u stěny.
"Teď vylez na římsu a lehni si."
"Na římsu?"
"Ano. Lehni si na břicho hlavou k otvoru, abys viděl dovnitř."
"Nechceš, abych šel rovnou dovnitř?"
"S kabátcem, na který by sis lehl?"
Lezl jsem už na římsu. Ohlédl jsem se a viděl jsem, že se usmívá.
"Nedá se nic dělat, Galapasi, ty víš všechno."
"Jednoho dne půjdeš tam, kam za tebou já nebudu moci jít ani ve vidinách. Teď klidně lež a dívej se."
Lehl jsem si na římsu. Byla široká a rovná a ležel jsem celkem pohodlně tváří k zemi, hlavu na zkřížených pažích natočenou k otvoru.
Dole pode mnou řekl Galapas tiše: "Nemysli na nic. Otěže mám v rukou já; to ještě není pro tebe. Jenom se dívej."
Slyšel jsem, jak ustupuje k zrcadlu.
Jeskyně byla větší, než jsem si myslel. Táhla se dál, než jsem dohlédl, a podlaha byla hladká a vyšlapaná. Mýlil jsem se i pokud jde o krystaly; jiskřičky, které odráželo světlo pochodní, pocházely jen z kalužiny na zemi, a jedno místečko na stěně, kde crčela voda, prozrazovalo, že kdesi nahoře je pramen.
Pochodně, zastrkané do trhlin ve stěně jeskyně, byly ubohé, byly to vlastně hadry nacpané do polámaných zvířecích rohů – předměty vyřazené z dílen. Ve špatném vzduchu hořely jen neochotně. Přestože tam bylo chladno, muži pracovali nazí, pouze v bederních rouškách, a po zádech jim stékal pot, neboť bez ustání opracovávali skálu údery, které nebylo slyšet, bylo však vidět, jak se ve svitu pochodní svaly napínají a chvějí se. Pod nizoučkým převisem u paty stěny leželi na zádech v louži prosakující vody dva muži a krátkými úpornými údery kladiv bušili do skály jen několik dlaní nad jejich hlavami. Na zápěstí jednoho z nich se leskl starý cejch.
Jeden z kameníků, tvář zkřivenou bolestí, se rozkašlal, pak se ohlédl přes rameno, kašel potlačil a dal se znovu do práce.

V jeskyni přibývalo světla; přicházelo ze čtvercového otvoru připomínajícího vchod, který vedl do točitého tunelu, odkud se blížila nová, tentokrát kvalitní pochodeň.
Objevili se čtyři chlapci, zaprášení a nazí jako ostatní, s hlubokými koši. Za nimi kráčel muž v hnědé tunice, celý zmáčený. V jedné ruce držel pochodeň, v druhé tabulku; zastavil se a začal ji studovat, vraště čelo, zatímco chlapci s koši běželi ke stěně a začali do nich nakládat odrubané kamení. Po chvíli předák přikročil k čelní stěně a prohlížel ji ve světle vysoko zdvižené pochodně. Muži ustoupili, zřejmě vděční za chvilku oddechu. Jeden z nich předáka oslovil a ukázal nejdříve na poruby a potom na vodu, prosakující na druhé straně jeskyně.
Chlapci už koše naložili a táhli je od čelní stěny. Předák pokrčil rameny, usmál se, vytáhl z váčku stříbrnou minci a gestem zkušeného hazardního hráče ji hodil do výšky. Dělníci se natahovali, aby lépe viděli. Potom se muž, který předtím mluvil, obrátil zády ke stěně a běžel ji zvednout.
Puklina se zvětšila, vyvalilo se mračno prachu a uhasilo světla. Vzápětí se dovnitř vevalila voda.
"Vypij to," řekl Galapas.
"Co je to?"
"Jeden z mých léčivých nápojů, nikoli tvůj, můžeš pít bez obav."
"Díky. Galapasi, jeskyně je pořád křišťálová. Já to – já to ve snu viděl jinak."
"To teď není důležité. Jak je ti?"
"Tak zvláštně… Neumím to popsat. Jsem v pořádku, jenom mě bolí hlava a – je prázdná jako šnečí domeček bez šneka. Ne, jako rákos, z něhož vytáhneš duši."
"Láryfáry. Pojď dolů k ohřívadlu."
Když jsem už zase seděl na svém místě s pohárkem kořeněného vína v rukách, zeptal se: "Kde jsi byl?"
Vyprávěl jsem mu, co jsem viděl, ale když jsem se ho začal vyptávat, co to znamená a co o tom ví, zavrtěl hlavou.
"Myslím, že tohle už jde mimo mne. Nevím. Vím jenom tolik, že musíš dopít to víno a rychle se vrátit domů. Víš, jak dlouho jsi tam ležel a snil? Už vyšel měsíc."
Vyskočil jsem. "Cože? To jsou už dávno po večeři. Jestli mě hledají–"
"Nehledají tě. Tam se dějí jiné věci. Běž a podívej se sám – a koukej, abys na nich měl svůj podíl."
"Co tím chceš říct?"
"Jen to, co říkám. Udělej všechno pro to, abys mohl jet s králem. A nezapomeň si tu tohle." Hodil mi do náručí můj kožený kabátec.
Mechanicky jsem jej chytil a zíral na něho. "Král odjíždí z Mariduna?"
"Ano. Jen nakrátko. Nevím, na jak dlouho."
"Ten mě s sebou nevezme."
"To záleží na tobě. Bohové s tebou půjdou jen tehdy, Myrddine Emrysi, dáš-li se jejich cestou. A to vyžaduje odvahu. Obleč si ten kabát, než vyjdeš ven, je tam zima."
Strčil jsem ruku do rukávu pěkně dopálený. "Ty jsi viděl tohle všechno, něco, co se opravdu děje a – a já jsem se díval do krystalů, teď mě příšerně bolí hlava a všechno to bylo nanic… nějaký hloupý sen o otrocích ve starém dole. Galapasi, kdy mě naučíš vidět tak jako ty?"
"Pro začátek vidím, že tebe i Astera sežerou vlci, jestli si nepospíšíš domů."
Zasmál se, jako by se mu povedl náramný žert, a já vyběhl z jeskyně a pádil dolů po svahu osedlat poníka.

KAPITOLA 8

Měsíc byl v první čtvrti, takže dával právě tolik světla, aby bylo vidět na cestu. Poník tančil, aby se zahřál, a cukal udidlem víc než jindy, uši natažené k domovu, kde tušil večeři. Musel jsem bojovat, abych ho udržel, protože cesta byla zledovatělá a bál jsem se pádu, ale přiznávám, že mi v uších ještě nepříjemně zněla Galapasova poslední poznámka, a tak jsem ho nechal, aby běžel z kopce mezi stromy mnohem rychleji, než bylo bezpečné, až jsme dorazili k mlýnu a na úzkou stezku.
Tam bylo dobře vidět. Pobídl jsem ho a po zbytek cesty jsme uháněli jako o závod.
Jen jsme se přiblížili městu na dohled, viděl jsem, že se něco děje. Potahová stezka byla pustá – městské brány měly být už dávno zavřené – ale město bylo plné světel. Nástěnné pochodně planuly snad úplně všude, ozýval se křik a dupot.
Svezl jsem se ze sedla před vraty do stájového dvora, připraven na to, že budou zamčená, ale sotva jsem zkusil, není-li otevřeno, už mi kynul Cerdic se zastíněnou lucernou.
"Slyšel jsem tě přijíždět. Čekal jsem na tebe celý večer. Kdes byl, ty milovníku? Ta musela být dnes večer zvlášť pěkná."
"Taky byla. Sháněli se po mně? Postrádali mě?"
"Pokud vím, tak ne. Ti měli dnes večer jiné starosti. Podej mi uzdu, prozatím ho dáme do stáje. Na velkém nádvoří je moc živo."
"Proč, co se děje? Slyšel jsem rámus na míle daleko. Vypukla válka?"
"Bohužel ne, i když by to tak mohlo nakonec dopadnout. Odpoledne přišel vzkaz, že Nejvyšší král táhne do Segontia a na týden dva se tam utáboří. Tvůj dědeček tam zítra jede, a tak musí být všechno nachystané do posledního puntíku."
"Jasně." Šel jsem za ním do stáje a pozoroval jsem, jak odsedlává koně; duchem nepřítomen vzal jsem z hromady hrst slámy, udělal z ní věchet a podal mu jej. "Král Vortigern v Segontiu? Proč?"
"Prý bude počítat hlavy," zasmál se chrčivě a začal třít koně.
"A povolává své spojence, říkáš. Mluví se tedy o válce?"
"Vždycky se bude mluvit o válce, dokud bude Ambrosius sedět tam v Menší Británii s králem Budecem za zády a s

muži, kteří pamatují události, o nichž je lepší nemluvit."
Přikývl jsem. Nepamatuji se přesně, kdy mi to kdo vyprávěl, protože o takové věci se nehovoří nahlas, ale všichni vědí, jak se Nejvyšší král dostal na trůn. Když mladý král Constantius náhle zemřel, stal se Vortigern regentem a královi dva mladší bratři nečekali, až se prokáže, zda jsou nebo nejsou pravdivé pověsti o tom, že byl Constantius zavražděn, a prchli ke svému bratranci Budecovi do Menší Británie; království nechali napospas Vlkovi a jeho synům. A každoročně se vždy znovu šíří pověsti, že král Budec oba mladé prince vyzbrojuje; že Ambrosius odjel do Říma; že se Uther stal žoldnéřem ve službách východního císaře nebo že se oženil s dcerou perského krále; že oba bratři mají čtyřistatisícovou armádu a chystají se vpadnout do Velké Británie a celou ji zpustošit; anebo zase že přijdou v míru, jako archandělé, a bez jediného úderu vyženou Sasy z východního pobřeží. Ale uplynulo více než dvacet let a nic z toho se nestalo. O Ambrosiově příchodu se teď mluvilo, jako by k němu už bylo došlo, stal se legendou tak, jako lidé mluví o příchodu Bruta či o Trojanech čtyři generace po pádu Tróje anebo o Josefově cestě na Trnový vrch u Avalonu. Nebo jako o druhém příchodu Krista – ale když jsem to jednou opakoval před mou matkou, rozhněvala se tak, že jsem se už nikdy neodvážil žertovat.
"Ach ano," řekl jsem, "opět jednou přichází Ambrosius, že? Ale vážně, Cerdicu, proč přijíždí Nejvyšší král do severního Walesu?"
"Jak jsem povídal. Všechny objíždí, před příchodem jara verbuje pomocníky, on a ta jeho saská královna." Odplivl si. "Proč to děláš? Sám jsi Sas."
"To už je dávno. Teď žiju tady. A nebyla to snad tahle ženská s vlasy jako len, kdo přiměl Vortigerna ke zradě? V každém případě víš stejně dobře jako já, že od té doby, co líhá v králově loži, roztahují se Seveřani po celé zemi, šíří se jako oheň a on proti nim nemůže ani bojovat, ani si je nemůže koupit. A jestli je taková, jak se říká, můžeš vzít jed na to, že se žádný z králových čistokrevných synů koruny na hlavě nedožije." Mluvil potichu, ale přesto se při těchto slovech ohlédl za sebe, znovu si odplivl a přežehnal se. "Tohle všechno přece víš, nebo bys věděl, kdybys poslouchal častěji moudřejší lidi, místo abys trávil čas nad knihami a tak podobně nebo se potuloval s lidmi z dutých kopců."
"Myslíš, že chodím právě tam?"
"Lidi to říkají. Já se tě nevyptávám. Nechci to vědět. Tak pojď." Poslední věta byla už určena poníkovi, kterého obešel a začal mu vytírat druhý bok. "Říká se, že Sasové se zase vylodili severně od Rutupiae a žádají prý tentokrát příliš mnoho i na Vortigernův žaludek. Přijde jaro, bude se muset dát do boje."
"A můj dědeček s ním?"
"V to doufá! Poslyš, jestli chceš nějakou večeři, měl bys běžet. Nikdo si tě nevšimne. Když jsem se před hodinou pokoušel dostat v kuchyni něco na zub, byla tam strašná vřava."
"Kde je dědeček?"
"Jak to mám vědět?" Naklonil se ke mně přes koňský zadek. "Na co ho potřebuješ?"
"Chci jet s ním."
"Cha!" řekl a hodil poníkovi krmení. Neznělo to povzbudivě.
Řekl jsem tvrdohlavě: "Chtěl bych se podívat do Segontia."
"Kdo by nechtěl? Taky bych je chtěl vidět. Ale jestli máš v úmyslu požádat krále…" Nedořekl. "Ne že by nebylo načase, aby ses dostal odtud, něco poznal a trochu se okopal, potřeboval bys to jako sůl, ale nezdá se mi, že by tohle mohlo dobře dopadnout. Ty přece nepůjdeš za králem?"
"A proč ne? Nemůže mi udělat nic víc, než že odmítne."
"Nic víc? Při Jupiterových koulích, podívejme se na kluka. Dej si ode mě poradit, jdi na večeři a potom do postele. A nepokoušej Camlacha. Má za sebou pořádnou hádku s tou svou ženskou a náladu má jako kolčava, když ji bolí zuby. – To přece nemyslíš vážně?"
"Bohové s tebou půjdou jen tehdy, Cerdicu, když se dáš jejich cestou."
"Dobrá, dobrá, ale někteří mají moc velké podkovy na to, aby s tebou šli. Chceš křesťanský pohřeb?"
"Vlastně je mi to jedno. Počítám, že se propracuji ke křesťanskému křtu už poměrně brzy, jestli biskup prosadí svou, ale zatím jsem se neupsal nikomu."
Zasmál se. "Doufám, že až přijde moje chvíle, dají mé tělo ohni. To je nejčistší způsob odchodu. Poslyš, jestli nehodláš poslechnout, tak si dělej, co chceš. Ale radím ti, nechoď za ním s prázdným žaludkem. A to je všechno."
"To ti mohu slíbit," řekl jsem a šel jsem se poohlédnout po něčem k snědku. Když jsem se najedl, vzal jsem si slušnou tuniku a vydal se za dědečkem.
K mé velké úlevě s ním Camlach nebyl. Král byl ve své ložnici, pohodlně rozvalený ve velkém křesle před krbem s praskajícími poleny a u nohou mu spali dva psi. V první chvíli jsem si myslel, že žena sedící z druhé strany krbu na židli s vysokým opěradlem je královna Olwen, ale pak se ukázalo, že je to moje matka. Něco šila, ale ruce jí klesly do klína a bílá látka ležela v klidu na hnědém šatu. Obrátila se a usmála se na mne, ale v jejích očích bylo patrné překvapení. Jeden chrt začal bušit ocasem do podlahy a druhý se probudil, zakoulel očima a zase je zavřel. Dědeček se zpod obočí na mě zadíval a řekl dosti vlídně: "No tak, chlapče, nestůj tam. Pojď dál, zatraceně to protahuje. Zavři dveře."
Poslechl jsem a, přistoupil k ohni.
"Mohu s tebou mluvit, pane?"
"Už se mnou mluvíš. Co chceš? Vezmi si židli a posaď se."
Jedna stála vedle té židle, na níž seděla matka. Odtáhl jsem ji, abych dal najevo, že se neschovávám v jejím stínu, a sedl jsem si mezi ně.
"Tak co? Nějaký čas jsem tě neviděl. Sedíš u knih?"
"Ano, pane." V zásadě je lepší zaútočit než bránit se, a tak jsem šel rovnou k věci. "Odpoledne jsem nebyl doma, byl jsem se trochu projet –"

"Kde?"
"Po stezce podél řeky. Nic zvláštního, jen abych se zdokonaloval v jízdě na koni, a tak –"
"To nemůže škodit."
"Ano, pane. A tak jsem nezastihl posla. Prý zítra odjíždíš, pane."
"Co to má společného s tebou?"
"Jenom že bych také rád jel."
"Ty bys rád? Ty bys rád? Co tě to najednou napadlo?"
Na rty se mi dral tucet odpovědí, všechny stejně dobré. Matka na mě hleděla soucitně. Věděl jsem, že dědeček čeká na odpověď s netrpělivostí a lhostejností, kterou mírnilo jen to, že se bavil. Řekl jsem prostou pravdu. "Protože je mi už dvanáct pryč a nikdy jsem nebyl na krok z Mariduna. A taky protože vím, že když strýc prosadí svou, budu brzy zavřený, ať už v tomhle údolí nebo jinde, a budu studovat na kněze, a než se tak stane –"
Hrozivé obočí se svraštilo. "Chceš mi snad říct, že nechceš studovat?"
"Nikoli. To chci ze všeho nejvíce. Ale učení přináší víc, když člověk viděl aspoň malý kousek světa, věř mi, pane. Kdybys mi dovolil, abych jel s tebou –"
"Jedu do Segontia, řekli ti to? To není sváteční lovecká vyjížďka, ale dlouhá a namáhavá cesta a špatný jezdec nemůže odnikud čekat pomoc."
Udržet oči v jedné rovině s tím modrým nelítostným a zlobným pohledem bylo jako zvedat těžké závaží. "Trénuji, pane, a mám teď dobrého poníka."
"Cha! Toho Diniasova mrzáka. Ten je pro tebe jako dělaný. Ne, Merline, děti neberu."
"Takže Dinias zůstává doma?"
Slyšel jsem, jak matka zalapala po dechu a dědeček, který se už odvrátil, se ke mně prudce otočil. Viděl jsem, jak ruce na opěradle zaťal v pěsti, ale neuhodil mě. "Dinias je muž."
"Pak ale s tebou jede i Mael a Duach, pane?" To byla dvě pážata, která ho všude provázela.
Matka chtěla něco říct, spěchala a zajíkla se, ale dědeček ji mávnutím ruky zarazil. V nelítostných očích pod huňatým obočím se objevilo jisté zaujetí. "Mael a Duach mně mohou být užiteční. Čím můžeš být užitečný ty?"
Pohlédl jsem na něho. "Zatím velice málo. Ale cožpak ti neřekli, že mluvím sasky stejně jako velšsky, čtu řecky a moje latina je lepší než tvá?"
"Merline –" zasáhla má matka, ale nevšímal jsem si jí.
"Mohl bych dodat, že znám i bretonštinu a cornwallštinu, ale pochybuji, že bys je v Segontiu mohl potřebovat."
"A můžeš uvést jediný důvod," řekl dědeček suše, "proč bych měl s králem Vortigernem mluvit jinak než velšsky, když pochází z Guentu?"
Z tónu jeho řeči jsem poznal, že mám vyhráno. Když jsem odpoutal svůj pohled od jeho, cítil jsem úlevu jako po návratu z boje. Nadechl jsem se a řekl velice pokorně: "Ne, pane."
Halasně se rozesmál, natáhl nohu a překulil jednoho psa na záda. "Vida, přece jen snad, tomu kukuči navzdory, máš v sobě něco z naší rodiny. Když nic jiného, měl jsi kuráž vstoupit do jámy lvové. Dobrá, můžeš jet. Kdo tě obsluhuje?"
"Cerdic."
"Ten Sas? Řekni mu, ať připraví postroje. Vyrážíme na úsvitu. Tak na co ještě čekáš?"
"Chci matce popřát dobrou noc." Vstal jsem a šel jsem ji políbit. Nedělal jsem to často, zatvářila se překvapeně.
Za mnou řekl dědeček příkře: "Netáhneš do boje. Za tři neděle jsme zpátky. Běž."
"Ano, pane. Děkuji ti. Dobrou noc."
Za dveřmi jsem zůstal na okamžik stát, opřený o zeď, než mi krev v žilách přestala divoce pulsovat a uvolnilo se sevřené hrdlo. Bohové s tebou jdou jen tehdy, dáš-li se jejich cestou, a k tomu je zapotřebí odvahy.
Polkl jsem, dlaní si setřel pot a běžel za Cerdicem.

KAPITOLA 9

A tak jsem poprvé vyjel z Mariduna. Tehdy mi to připadalo jako největší dobrodružství na světě – vyrazit v jitřním chladu, kdy ještě na obloze svítí hvězdy, a být jedním z družné skupiny mužů, razících si cestu za Camlachem a za králem. Zpočátku byli muži většinou mrzutí a rozespalí a jeli jsme v hlubokém tichu, náš dech se v ledovém vzduchu srážel a zpod koňských kopyt létaly z břidlicové cesty jiskry. I to cinkání postrojů znělo studeně a já byl tak otupělý, že jsem sotva cítil otěže a nemohl myslet na nic jiného, než jak se udržet na rozrušeném poníkovi, aby mě neposlali v nemilosti domů ještě než ujedeme první míli. A teď, protože příběhy z dětství jsou nudné a na vyprávění důležité události teprve čekají, vezmu tu výpravu do Segontia, která trvala osmnáct dní, co nejstručněji. Krále Vortigerna, který byl v té době už přes dvacet let Nejvyšším králem Velké Británie, jsem tehdy viděl poprvé. Samozřejmě jsem o něm hodně slyšel, věci pravdivé i povídačky. Byl to tvrdý muž, tak tvrdý, jakým člověk musí být, aby se trůnu zmocnil vraždou a udržel jej za cenu krve; byl však silným králem v době, která si síly žádala a nebylo tak docela jeho vinou, že se mu vojenský tah – totiž to, že povolal na pomoc Sasy jako žoldnéře – vymkl z ruky jako ostrý meč a ťal ho až na kost. Zaplatil, pak znovu zaplatil, a pak musel bojovat. Nyní trávil větší část každého roku tím, že bojoval jako lev, aby udržel táhnoucí hordy u Saských břehů. Lidé o něm mluvili – s respektem – jako o divokém krvežíznivém tyranovi a o jeho saské královně Roweně s nenávistí jako o čarodějnici; ale třebaže jsem byl v dětství odkojen klevetami kuchyňských otroků, těšil jsem se na setkání s ním spíše pln zvědavosti než obav.
V každém případě nebylo proč se bát; Nejvyššího krále jsem spatřil pouze zdálky. Dědečkova shovívavost nesahala za svolení, abych jel v jeho družině. Tam pak už jsem neměl o nic lepší postavení – vlastně podstatně horší – než jeho pážata Mael a Duach. Bylo na mně, abych se nějak protloukl v anonymní hordě chlapců a sluhů, a protože jsem si mezi

svými vrstevníky žádné přátele nezískal, byl jsem odkázán sám na sebe. Později jsem měl proč být vděčný za to, že při oněch vzácných příležitostech, kdy jsem se ocitl v davu obklopujícím oba krále, o mě Vortigern ani okem nezavadil; dědeček s Camlachem si na mě už vůbec nevzpomněli.
Už týden jsme tábořili v Segontiu, které Velšani sami nazývají Caer'n–ar–Von, protože leží na břehu mořské úžiny přímo proti druidskému ostrovu Mona. Město stojí, stejně jako Maridunum, na břehu řeky v místech, kde řeka Seint ústí do moře. Je tam krásný přístav a pevnost, stojící o kus dál na pahorku nad ním. Pevnost zbudovali Římani na ochranu přístavu a města, ale přes sto let chátrala, dokud ji Vortigern zčásti neopravil. Na svahu o něco níže stála poněkud novější pevnůstka, kterou zbudoval, myslím, Macsen, děd zavražděného Constantia, na ochranu před irskými nájezdníky.
Zdejší krajina byla velkolepější než v jižním Walesu, ale mým očím se jevila spíše jako odpudivá než krásná. Možná že v létě je země podél ústí řeky také zelená a vlídná, ale když jsem ji viděl poprvé, v zimě, tyčily se kopce za městem jako bouřkové mraky s šedivým lemem holých hučících lesů a břidlicově modrými hřebeny pod sněhovou čapkou. Mezi nimi všemi strměla Moel–y–Wyddfa, jejíž vrcholek halily mraky. Sasové jí nyní říkají Sněhová hora nebo Sněhový pán. Je to nejvyšší hora v celé Británii a je sídlem bohů.
Vortigern rozbil svůj stan, bez ohledu na Macsenova ducha, v Macsenově věži. Svou armádu – v těchto dnech cestoval vždy přinejmenším s tisícem bojovníků – ubytoval v pevnosti. Pokud jde o dědečkovu družinu, šlechtici byli s králem ve věži a doprovodu, k němuž jsem patřil, bylo vykázáno docela slušné místo – byť tam bylo poněkud chladno – u západní brány pevnosti. Zacházeli s námi zdvořile; nejen že Vortigern byl dědečkovým vzdáleným příbuzným, ale zřejmě měl pravdu Cerdic, když řekl, že Nejvyšší král verbuje spojence. Byl to statný snědý muž se širokou masitou tváří a černými prokvétajícími vlasy, hustými jako kančí štětiny. Černé chlupy mu rostly na hřbetech rukou a vyrážely z nosu. Královna s ním nebyla; Cerdic mi pošeptal, že se neodvážil vzít ji s sebou do míst, kde jsou Sasové tak nevítaní. Když jsem odsekl, že sám je vítán jen proto, že zapomněl na svou mateřštinu a přešel na dobrou velštinu, zasmál se a dal mi jednu za ucho. Myslím, že to nebyla moje vina, že jsem nikdy příliš nectil královský majestát.
Naše dny se odvíjely dosti jednotvárně. Větší část dne jsme strávili na lovu a teprve za šera jsme se vraceli k ohňům a jedli a pili. Potom se králové a jejich poradci věnovali jednání a jejich družiny hrály v kostky, běhaly za holkami, hádaly se a vůbec dělaly co je napadlo.
Nikdy předtím jsem na lovu nebyl; jako zábava to bylo mé povaze cizí, a tady všichni jezdili s velkým povykem v houfu, což jsem měl z duše nerad. Navíc to bylo nebezpečné; na úpatí kopců byla spousta zvěře, a tak se pořádaly divoké jízdy, při nichž šlo o krk; ale neviděl jsem jinou možnost, jak se porozhlédnout po kraji, a kromě toho jsem musel zjistit, proč Galapas tak naléhal, abych jel do Segontia. A tak jsem denně vyrážel. Párkrát jsem spadl, ale až na pár odřenin se mi nic nestalo, a podařilo se mi nevzbudit pozornost nikoho důležitého – v dobrém ani špatném. Nezjistil jsem však ani to, co jsem pátral; nic jsem neviděl a nic se neudálo, ledaže se vylepšilo mé jezdecké umění a s ním i Asterovy způsoby.
Osmého dne našeho pobytu jsme se vydali na zpáteční cestu a Nejvyšší král osobně, v doprovodu stovky ozbrojenců, jel s námi, aby nás navedl správným směrem.
První část cesty vedla lesnatou roklí, v níž hluboko dole tekla bystřina; tady museli jít koně po jednom nebo po dvou mezi útesy a vodou. Tak velké společnosti tu nehrozilo žádné nebezpečí, a tak jsme jeli bezstarostně a rokle zněla údery kopyt, cinkáním postrojů a mužskými hlasy; občas se nad našimi hlavami ozvalo krákání, když krkavci vzlétli z útesů, aby si nás prohlédli. Tito ptáci nečekají, jak se říká, na bitevní vřavu; jsem viděl, jak celé míle sledují ozbrojené tlupy a čekají, až dojde na šarvátku a zabíjení.
Ale toho dne jsme jeli bezpečně a kolem poledne jsme dorazili na místo, kde nás měl Nejvyšší král opustit a vrátit se zpátky. Bylo to na soutoku dvou řek a rokle se tu měnila v širší údolí se strašidelnými břidlicovými útesy v ledovém krunýři na jedné straně, a mohutnou řekou, tekoucí k jihu, hnědou a rozvodněnou tajícím sněhem, na straně druhé. Tady byl na soutoku brod a odtud vedla na jih dobrá suchá cesta, přímo přes výšinu na Tomen–y–Mur.
Zastavili jsme severně od brodu. Naši vůdcové zamířili do chráněné doliny, ze tří stran sevřené hustě zalesněnými svahy. Skupinky holých olší a husté rákosí svědčily o tom, že v létě se tato dolina mění v močál; onoho prosincového dne byla důkladně zamrzlá, ale chráněná před větrem a svítilo tam slunce. Tady se celá společnost zastavila, aby pojedla a trochu si odpočinula. Král seděl stranou a bavil se, vedle něho zbytek královské společnosti. Všiml jsem si, že k ní patří i Dinias. Já jsem, jako obvykle, zjistil, že nepatřím ani ke králově skupině, ani mezi válečníky, ani k služebnictvu. Předal jsem Astera Cerdicovi, poodešel stranou a vyšplhal se o kus výš mezi stromy do lesnatého údolíčka, kde jsem mohl posedět o samotě stranou ostatních. Za zády jsem měl skálu, vyhřátou sluncem, a z druhé strany ke mně tlumeně doléhalo cinkání udidel pasoucích se koní, mužské hlasy, příležitostný chechtot a potom rytmické odmlky a mumlání, které mi napověděly, že ke slovu přišly kostky, aby ukrátily čas, něž králové ukončí loučení. Nade mnou v chladném vzduchu plachtil a kroužil nějaký dravec, na sluníčku byla jeho křídla bronzová. Myslel jsem na Galapase a na odlesky jeho bronzového zrcadla a přemítal, proč jsem měl jet s králem.
Náhle jsem uslyšel, přímo za zády, hlas krále Vortigerna: "Tudy. Řekni mi, co myslíš."
Vyskočil jsem celý užaslý, než jsem si uvědomil, že král a muž, k němuž mluvil, strojí z druhé strany skaliska, které mě skrývalo před jejich zraky.
"Bylo mi řečeno pět mil na všechny strany…" Hlas Nejvyššího krále slábl, neboť se otočil. Slyšel jsem kroky na zmrzlé zemi, šustění suchých listů, okované boty došláply na kámen. Odcházeli. Napřímil jsem se a po zralé úvaze vykoukl přes skalisko. Vortigern a můj dědeček šli spolu lesem, zabráni do hovoru.
Vzpomínám, jak jsem váhal. Mají si co říci ještě teď, něco, co nebylo dosud řečeno v soukromí macsenské věže? Nechtělo se mi věřit, že mě sem Galapas poslal jen proto, abych je špehoval. Ale co jiného? Možná že bůh, jehož cestou jsem se dal, mě sem poslal dnes samotného právě proto. Váhavě jsem se otočil a chystal se za nimi.
Sotva jsem udělal první krok, čísi ruka ne právě šetrně sevřela mou paži. "Kam chceš jít?" zeptal se Cerdic šeptem.

Prudce jsem ji setřásl. "Hrome, Cerdicu, málem jsem vyletěl z kůže! Co je ti do toho, kam jdu?"
"Pamatuj, že jsem tady proto, abych na tebe dohlédl."
"Jsi tady proto, že jsem tě vzal s sebou. Nikdo ti teď už neříká, abys na mě dohlížel. Nebo snad říká?" Přísně jsem na něho pohlédl. "Tys mě sledoval?"
Zeširoka se usmál. "Abych pravdu řekl, moc jsem se nenamáhal. Měl jsem tě sledovat?"
Trval jsem na svém. "Řekl ti někdo, abys mě dnes sledoval?"
"Ne. Ale neviděl jsem snad, kdo jde tímhle směrem? Byl to Vortigern a tvůj dědeček. Kdyby tě náhodou napadlo pustit se za nimi, tak bych si to na tvém místě rozmyslel."
"Nechtěl jsem jít za nimi," zalhal jsem. "Prostě jsem se jen tak rozhlížel."
"Tak to musím říct jinak. Výslovně nařídili, že doprovod má počkat dole. Přišel jsem sem jenom proto, abych se ubezpečil, že o tom víš, a pro nic jiného. Velice to všem kladli na srdce."
Opět jsem se posadil. "Dobrá, tak ses ubezpečil. A teď zas jdi, prosím tě. Přijď mi říct, až bude čas k odjezdu."
"A jen se k tobě obrátím zády, tak zmizíš."
Cítil jsem, jak se mi krev hrne do tváří. "Cerdicu, řekl jsem, abys šel pryč."
Opáčil zarputile: "Koukni, já tě znám a už jsem zažil, když ses tvářil tak jako teď. Nevím, co máš za lubem, ale když vidím tenhle tvůj kukuč, vím, že z toho vždycky kouká nějaký malér. Co chceš dělat?"
Řekl jsem zuřivě: "Tentokrát to bude tvůj malér, jestli neuděláš, co jsem ti řekl."
"Nemluv se mnou tak velkopansky," prohlásil, "chtěl jsem ti jenom ušetřit výprask."
"Já vím. Odpusť. Mám – mám opravdu něco v úmyslu."
"A nemůžeš mi to povědět? Viděl jsem, že tě v posledních dnech něco trápí. Co je ti?"
"Nic, o čem bych věděl," odpověděl jsem mu podle pravdy. "Nic, v čem bys mi mohl pomoci. Zapomeň na to. Poslyš, řekli králové, kam jdou? Mohli se přece dostatečně vymluvit v Segontiu nebo cestou."
"Vydali se až na vrcholek tohohle útesu. Tam nahoře, na konci hřebene, je místo, odkud je vidět na všechny strany, do celého údolí. Prý tam stávala stará věž. Jmenovala se Dinas Brenin."
"Králova pevnost? Jak vysoká je ta věž?"
"Zbyla z ní jen hromada kamení. Proč?"
"Ale – nic. Kdypak asi pojedeme domů?"
"Prý asi za hodinu. Heleď, pojď teď se mnou dolů a já tě obehraju v kostkách."
Ušklíbl jsem se. "Děkuji, nechci. Mimoto, bránil jsem ti snad, abys hrál ty?"
"Ani o tom nemluv. Stejně jsem prohrával. Dobrá, nechám tě tu samotného, ale doufám, že tě nenapadne udělat nějakou hloupost. Nemá smysl vystrkovat nos. Pamatuješ, co jsem ti nedávno říkal o divokém holubovi?"
Právě v tom okamžiku divoký holub proletěl kolem jako šíp; slyšel jsem plácání a šum křídel, která vzedmula příval mrazivého vzduchu jako vlnu. Těsně za ním, o něco výše a připraven k útoku, letěl sokol.
Když se holub blížil ke skalisku, vznesl se o maličko výš, klouzavě vzlétl, tak jako se nadnese racek, když jde vysoká vlna, a zamířil do houští při okraji údolíčka. Letěl jen kousek nad zemí, a proto bylo pro sokola nebezpečné zaútočit, ale dravec byl zřejmě vyhládlý, neboť ve chvíli, kdy holub doletěl až k samotné houštině, udeřil.
Holub vypískl, sokol vyrazil divoké kvik–ik–ik, následovalo smrtelné mávání křídel a dál už nic. Několik peříček se líně snášelo k zemi jako sněhové vločky.
Vyrazil jsem, utíkal jsem vzhůru až na okraj údolíčka. "Dostal ho!" Bylo jasné, co se tu odehrálo: oba ptáci v těsném sevření narazili do mlází a zřítili se na zem. Podle panujícího ticha bylo pravděpodobné, že tam někde leží teď oba omráčeni. Příkrý svah údolíčka byl porostlý zelenou houštinou mlází.
Rozhrnul jsem větve a začal si razit cestu. Šel jsem po stopě holubího peří. Pak jsem je našel. Holub byl mrtvý, ležel nožičkami vzhůru, křídla ještě roztažená, jak tloukl o kameny, a duhová peříčka na krku měl potřísněná krví. Na něm ležel sokol. Ocelové drápy zaryté hluboko do holubího hrdélka, krutý zobák nárazem zpola zaklíněný. Když jsem se k nim sklonil, pohnul křídly, namodralá víčka se zvedla a odhalila divoké černé oči.
Cerdic se přihnal celý udýchaný. "Nedotýkej se ho. Roztrhne ti ruku. Pusť mě."
Napřímil jsem se. "To stačí, s tím tvým holubem končíme, Cerdicu. Nejvyšší čas na něj zapomenout, co ty na to? Ne, nech ho být. Až půjdeme zpátky, ještě tu bude."
"Zpátky? Odkud?"
Mlčky jsem ukázal na to, co se objevilo před námi, přímo v letové dráze ptáků. Černý čtvercový otvor jako dvířka v příkrém svahu za houštinou; vchod ukrytý před náhodnými návštěvníky, který uvidí pouze ten, kdo si z nějakého důvodu proklestí cestu hustým větvovím.
"Co má být?" zeptal se Cerdic. "Zdá se, že je to vchod do nějaké staré štoly."
"Jistě. Na to jsem se přišel podívat. Zažehni světlo a pojď."
Začal protestovat, ale hned jsem ho zarazil. "Jestli chceš, tak se mnou můžeš jít, ale nemusíš. Jenom mi dej to světlo. A pospěš si, nemáme moc času." Prodíral jsem se k otvoru a za zády jsem slyšel, jak tiše brblá a vytahuje suché hadry, aby udělal pochodeň.
Hned ve vchodu byla hromada suti a kamení, které spadlo tam, kde shnily dřevěné stojky, ale jinak jsme ve štole nenarazili na žádné překážky; postupovali jsme více méně po rovině do nitra kopce. Já mohl jít téměř zpříma a Cerdicovi, protože byl malý, se stačilo jen maličko sehnout. Světlo nouzové pochodně vrhalo naše groteskní stíny před nás. Na zemi jsme viděli rýhy, jak se odtud na denní světlo tahaly náklady, a na zdech a na stropě byly stopy oškrtů a dlát, jimiž lidé kdysi štolu razili.
"Kam se to, sakra, hrneš?" Cerdicův hlas za mými zády byl nervózně ostrý. "Heleď, vraťme se. Taková místa jsou nebezpečná. Může spadnout strop."

"Nespadne. A starej se o tu pochodeň," odbyl jsem ho a šel dál.
Tunel zahnul doprava a začal mírnými obloučky klesat. V podzemí člověk ztrácí orientaci; tady necítí ani ten větérek na tváři, který mu normálně pomáhá orientovat se i za nejtemnější noci; ale soudil jsem, že sestupujeme hluboko do nitra kopce, na němž stávala věž starého krále. Každou chvíli odbočoval nalevo či napravo nějaký tunýlek, ale nehrozilo nebezpečí, že bychom zabloudili; šli jsme hlavní chodbou a zdálo se, že je v dobrém stavu. Tu a tam ležely kameny, které se vydrolily ze stěny nebo ze stropu a jednou mě zastavila hromada hrubého štěrku, která téměř zatarasila cestu, ale přelezl jsem ji a dál už byl tunel čistý.
Cerdic se zastavil u štěrkové bariéry. Posvítil si na mě a upřel na mě oči. "Hej, Merline, vrať se, smiluj se! Tohle je úplné bláznovství. Povídám ti, je to tu nebezpečné, vždyť my se cpeme té skále přímo do břicha. Jen bohové vědí, co je tam dole. Vrať se, chlapče."
"Nebuď zbabělý, Cerdicu, tady máš spoustu místa. Tak polez. Honem!"
"To teda ne. Jestli se hned nevrátíš, přísahám, že se vrátím sám a povím to králi."
"Podívej," řekl jsem, "tohle je moc důležité. Neptej se mě proč. Ale přísahám ti, že nám žádné nebezpečí nehrozí. Když se bojíš, dej mi pochodeň a vrať se."–
"Víš, že to nemůžu udělat."
"Jistěže to vím. Netroufl by ses vrátit a říct mu to, co? A kdybys mě tu nechal samotného a něco se stalo, co by se stalo tobě, co myslíš?"
"Něco na tom je, když říkají, že jsi ďáblův zplozenec," řekl Cerdic.
Zasmál jsem se. "Až budeme zase na denním světle, říkej mi, jak chceš, ale teď si pospěš, prosím tě, Cerdicu. Nic nám tu nehrozí, věř mi. Dnes se nad námi nevznáší žádné zlo, a sám jsi viděl, že nás k tomu otvoru dovedl sám sokol."
Šel dál, jak jinak. Chudák Cerdic, nemohl si dovolit udělat něco jiného. Ale když stál vedle mě se zvednutou pochodní, viděl jsem, jak na mě vrhl postranní pohled a levou rukou se přežehnal proti uřknutí.
"Jen ať to netrvá dlouho," řekl, "nic víc si nepřeju."
O dvacet kroků dál, za ohbím, ústil tunel do jeskyně.
Pokynul jsem mu, aby zvedl pochodeň. Nemohl jsem promluvit. Byla to dutina přímo v srdci kopce, jejíž temnotu světlo pochodně téměř nenarušovalo; panovalo tam mrtvolné ticho, v němž jsem slyšel, jak mi pulzuje v žilách má vlastní krev – ano, samozřejmě, bylo to ono místo. Poznával jsem každé znaménko v porubu, stěnu zjizvenou a rozštípanou sekerami, zničenou vodou. Tady byl ten kopulovitý strop, ztrácející se ve tmě, tamhle v koutě, kde stávala pumpa, leží kus rezavého železa. A tady se leskne vlhká stěna, není to však pouhá stružka, ale hned celá opona lesknoucí se vlhkostí. A tamhle, co byla loužička vody, prosakující pod převisem, je veliká kaluž. Třetina podlahy je pod vodou.
Vzduch tu měl zvláštní pach – byl cítit vodou a živou skálou. Někde nad námi kapala voda a každá kapka zněla jako úder kladívkem na kov. Vzal jsem Cerdicovi z ruky čadící pochodeň a šel až těsně k vodě. Zvedl jsem světlo co nejvýše, držel je nad vodou a upíral oči pod hladinu. Nebylo vidět vůbec nic. Světlo se odráželo od vodní hladiny, tvrdé jako kov. Čekal jsem. Světlo běželo, třpytilo se a utonulo ve tmě. Byl to pouze můj vlastní odražený obraz, jako duch v Galapasově zrcadle. Vrátil jsem pochodeň Cerdicovi. Nemluvil. Celou tu dobu mě pozoroval, vrhaje na mne postranní pohledy.
Dotkl jsem se jeho paže. "Můžeme se vrátit. Stejně to tu končí. Pojď."
Během zpáteční cesty klikatící se štolou, ani později, když jsme přelézali suť a potom otvorem vyšli do mrazivého odpoledne, nepadlo ani slovo. Nebe bylo bledé, mléčně modré. Na jeho pozadí se rýsovaly zimní stromy, křehké a tiché, břízy se bělaly jako kosti. Zdola se ozval roh a jeho klidný kovový hlas zněl naléhavě.
"Jedou." Cerdic hodil pochodeň na zmrzlou zem, aby ji uhasil. Já se protáhl houštím. Holub tam poraď ještě ležel, studený a teď už ztuhlý. Sokol tam byl také; svezl se z těla své oběti a seděl vedle na kameni nahrbený, a nepohnul se, ani když jsem se k němu přiblížil. Vzal jsem holuba a hodil jej Cerdicovi. "Schovej ho do sedlového vaku. Nemusím ti říkat, abys o tom nikde nemluvil, viď?"
"Nemusíš. Co to děláš?"
"Sokol je omráčený. Když ho tu necháme, do hodiny zmrzne. Vezmu ho s sebou."
"Opatrně! Je to dospělý pták a –"
"Nic mi neudělá." Zvedl jsem ho. Načepýřil se proti chladu a seděl na mé ruce povolně jako sůvička. Přetáhl jsem si kožený rukáv přes levé zápěstí a on se chytil a pevně je sevřel. Oči měl teď otevřené a pozoroval mě divokým pohledem. Seděl však klidně se složenými křídly. Slyšel jsem, jak si Cerdic pro sebe něco bručel, když se shýbal, aby posbíral mé věci na místě, kde jsem předtím jedl. Pak dodal větu, kterou jsem od něho nikdy dříve neslyšel: "Tak pojď, mladý pane."
Když jsem se zařadil na konec dědečkova doprovodu, který se vracel do Mariduna, seděl sokol poslušně na mém zápěstí.

KAPITOLA 10

Nepokusil se uletět mi ani po návratu domů. Když jsem ho prohlížel, zjistil jsem, že si při tom bolestivém střetu s holubem poranil křídlo; ošetřil jsem mu je tak, jak mě to naučil Galapas, a on potom sedával v koruně hrušně před mým oknem, přijímal potravu, kterou jsem mu nosil, a nepokoušel se uletět.
Když jsem jel zase ke Galapasovi, vzal jsem ho s sebou. Byl první únorový den, v noci začalo mrznout a teď pršelo. Den byl šedivý jako z olova, mraky pluly nízko a vál nevlídný větřík. V paláci se prohánělo průvan, dveřní závěsy byly zatažené a lidé se ve vlněných pláštích tísnili u ohřívadel. Zdálo se mi, že šedivé a olověné ticho visí i nad palácem. Od návratu do Mariduna jsem dědečka téměř neviděl, neboť proseděl se svými šlechtici celé hodiny v radě; po paláci se

povídalo, že se pohádali a křičeli na sebe a dědeček s Camlachem se dokonce dostali do křížku. Jednou, když jsem zašel do matčina pokoje, mi bylo řečeno, že dlí na modlitbách a nemůže mě přijmout. Pootevřenými dveřmi jsem ji na okamžik zahlédl a byl bych přísahal, že klečela před svatým obrazem a plakala.
Zato v údolí se nic nezměnilo. Galapas vzal sokola, ohodnotil mou léčbu a pak usedl na krytou římsu nedaleko vchodu do jeskyně a vyzval mě, abych si sedl k ohni a ohřál se. Vytáhl z bublajícího hrnce kus masa a podal mi jej, abych se najedl, dřív než začnu vyprávět.
Vypověděl jsem mu všechno až po palácovou hádku a matčiny slzy.
"Byla to táž jeskyně, Galapasi, přísahám! Ale proč? Nic v ní nebylo. A nic jiného se nepřihodilo, vůbec nic. Vyptával jsem se, jak to šlo, a Cerdic se poptal mezi otroky, ale nikdo neví, o čem spolu králové mluvili a proč se můj dědeček a Camlach rozkmotřili. Ale jedno zjistil přece: Camlachovi lidé mě sledují. Nebýt toho, byl bych za tebou přijel už dřív. Dnes si Camlach, Alun a ostatní vyjeli, a tak jsem oznámil, že jedu na louku trénovat sokola a přijel jsem sem."
Protože stále mlčel, opakoval jsem znepokojeně, naléhavě: "Co se děje, Galapasi? Co to všechno znamená?"
"Pokud jde o tvůj sen a fakt, že jsi tu jeskyni našel, nevím nic. Pokud jde o palácové mrzutosti, tuším, oč jde. Víš, že Nejvyšší král má syny z prvního manželství, Vortimera, Katigerna a malého Pascentia?"
Přikývl jsem.
"Byl některý z nich v Segontiu?"
"Ne."
"Slyšel jsem, že se s otcem rozešli ve zlém," řekl Galapas, "a že Vortimer sbírá vlastní vojsko. Prý by se chtěl stát Nejvyšším králem a vypadá to tak, že Vortigern bude mít na krku vzpouru ve chvíli, kdy se mu to nejméně hodí. Sám víš, velice lidé nenávidí královnu; Vortimerova matka byla dobrá Britka a kromě toho mladí mužové chtějí mít mladého krále."
"To znamená, že Camlach je pro Vortimera?" zeptal jsem rychle a on se usmál.
"Zdá se."
Chvíli jsem o tom přemýšlel. "Hm, neříká se, že když se vlci rvou, mají krkavci hody? Protože jsem se narodil v září a mojí planetou je Merkur, jsem zrozencem krkavce."
"Snad," řekl Galapas. "Je pravděpodobné, že tě hodí do klece dřív, než by ses nadál." Ale řekl to roztržitě, jako duchem nepřítomen, a já se vrátil k tomu, co mi dělalo největší starost.
"Galapasi, říkal jsi, že o mém snu ani o jeskyni nic nevíš. Ale to – to musela být ruka boží." Podíval jsem se na římsu, kde trpělivě seděl sokol, jako by ponořený do sebe; aby chránil oči před světlem ohně, přivřel je v uzoučké štěrbiny.
"Zdálo by se."
Váhal jsem. "A nedá se zjistit – co to znamená?"
"Nechceš zajít znovu do křišťálové jeskyně?"
"Ne – ne. Ale asi bych tam měl jít. Co myslíš ty?"
Po chvíli váhání řekl, vědom si své odpovědnosti: "Myslím, že tam musíš jít, ano. Ale předtím tě musím ještě něco naučit. Tentokrát si musíš oheň rozdělat sám. Takhle ne –" usmál se, když jsem sáhl po větvi, abych prohrábl popel. "Polož to. Před odjezdem jsi chtěl, abych ti ukázal něco opravdovského. A to je to, co ještě zbývá ti ukázat. Neuvědomil jsem si… Ale nechme toho. Je čas. Ne, jen zůstaň sedět, knihy už nepotřebuješ, dítě. Teď dávej pozor."
O tom, co bylo dál, nechci psát. Naučil mě veškerému umění, až na určité léčitelské triky. Ale jak už jsem řekl, byl to první magický kousek, který jsem zvládl a bude to poslední, s nímž se rozloučím. Připadalo mi to všechno snadné, snadné mi připadalo i rozdělat ledový oheň a divoký oheň a také oheň, který se žene tmou jako blesk; což bylo dobře, neboť na učení takovýchto věcí jsem byl mladý a toto je umění, kterým se člověk může, je-li nešika nebo není-li připraven, i oslepit.
Když jsme skončili, byla venku tma. Vstal.
"Vrátím se asi za hodinu a vzbudím tě."
Sundal svůj plášť, který až dosud halil zrcadlo, hodil si jej přes sebe a vyšel ven.
Plameny zněly jako dusot koní; jeden dlouhý jasný jazyk práskl jako bič. Když se skácelo poleno, podobal se jeho sykot ženskému vzdechu; a potom praskalo tisíce větévek, jako když si lidé povídají, šeptají či klevetí…
Ponořil jsem se do obrovské třpytivé záře ticha. Zrcadlo odráželo světlo. Vzal jsem svůj plášť, teď příjemně suchý, a vlezl s ním do křišťálové jeskyně. Složil jsem jej, lehl si na něj a oči jsem upřel nad křišťálovou klenbu nade mnou. Plameny šly za mnou, jeden třpytný šik za druhým, a vzduch jich byl plný, až jsem ležel ve svítící kouli jako uvnitř hvězdy, jež byla stále jasnější a ještě jasnější, až náhle vybuchla a nastala tma…
Pádící kopyta vykřesávala jiskry na štěrkem vysypané římské silnici. Jezdec práskl bičem a práskl jím znovu, ale kůň už ze sebe vydal všechno, nozdry měl rozšířené a červené a jeho dech se srážel jako v zimě. Tím jezdcem byl Camlach. Daleko, nejméně půl míle za ním, jeli mladí mužové z jeho družiny a ještě kus za nimi kráčel pěšky posel, který doručil královskému synovi zprávu a nyní vedl svého kulhajícího, potem zbroceného koně.
Město ožilo pochodněmi a lidmi běžícími v ústrety pádícímu koni, ale Camlach jim nevěnoval nejmenší pozornost. Ostruhami bodal koně do slabin a městem jen proletěl po strmé ulici přímo na vnější palácové nádvoří. I tam plály pochodně. V jejich svitu zazářily jeho ryšavé vlasy; seskočil z koně a otěže hodil do rukou čekajícího otroka. V měkkých jezdeckých botách nehlučně vyběhl po schodech na kolonádu, z níž se vcházelo do otcova pokoje. Na okamžik se černá pádící postava stratila ve stínu pod klenbou, pak rozrazila dveře a vešla dovnitř.
Posel měl pravdu. Byla to rychlá smrt. Stařec ležel na vyřezávané římské posteli a někdo přes něj hodil pokrývku z nachového hedvábí. Nějak se jim podařilo podepřít mu bradu, neboť divoká šedá bradka trčela ke stropu a malá podložka z pálené hlíny pod šíjí držela hlavu rovně, zatímco tělo pomalu tuhlo. Z toho, jak ležel, nebylo nijak patrné, že si zlomil vaz. Stařecká tvář se už začínala propadat, scvrkávat se, jak smrt postupně odebírala maso od výběžku nosu,

nakonec se bude podobat studené voskovici. Zlaté mince, které ležely na jeho ústech a na zavřených očích, se třpytily ve světle pochodní, zasazených do čtyř rohů lůžka.
U nohou postele mezi pochodněmi stála Niniane. Stála tiše, vzpřímená, oblečená do bílého, ruce svírající krucifix pokojně zkřížené na prsou, hlava skloněná. Když se otevřely dveře, nezvedla oči, upírala je dál na nachovou pokrývku; nebylo to ze žalu, ale spíše jako by byla myšlenkami daleko odtud.
Jí po boku svižně stanul její bratr, štíhlý ve svém černém obleku; přímo z něho sršela jakási zuřivá zdvořilost, jež šokovala všechny přítomné.
Šel rovnou k lůžku, stanul nad ním a zadíval se na svého otce. Pak natáhl ruku a dotkl se rukou mrtvého, sepjatých na nachové pokrývce. Chvíli ji tam podržel, pak ji odtáhl. Zahleděl se na Niniane. Pár kroků za ní ve stínu přešlapoval a šeptal si hlouček mužů, žen a sluhů. Mezi nimi stáli mlčky se suchýma očima Mael a Duach. Také Dinias upíral na Camlacha své zraky.
Camlach se obrátil velice tiše přímo na Niniane: "Prý to byla nešťastná náhoda. Je to pravda?"
Nepohnula se, ani nepromluvila. Chvíli se na ni díval, pak se podrážděně zahleděl přes její hlavu dozadu a zvýšil hlas: "Odpovězte mi někdo z vás. Byla to nešťastná náhoda?"
Nějaký muž vystoupil z řady, byl to jeden z královských služebníků jménem Mabon. "Je to pravda, můj pane." Váhavě si olízl rty.
Camlach vycenil zuby. "Co se to, u všech ďáblů pekelných, s vámi děje?" Pak si všiml, kam se všichni dívají, a pohlédl také dolů na svůj pravý bok, kde měl bez pochvy za pasem zastrčenou krátkou dýku. Na rukojeti byla krev. Hlasitě dal najevo svou netrpělivost a znechucení, vytáhl ji a odhodil tak, že letěla těsně nad podlahou až ke stěně a tam dopadla; lehce to břinklo, ale v panujícím tichu se zvuk zdál hlasitý.
"Čí si myslíte, že je to krev?" zeptal se, stále ještě s našpulenými rty. "Jelení. Těsně předtím, než přijel posel, jsme zabili jelena. Já a mí muži jsme byli dvanáct mil odtud." Upřeně se na ně zadíval, jako by je vyzýval k řeči. Nikdo se nepohnul.
"Tak spusť, Mabone. Uklouzl a upadl, řekl mi posel. Jak k tomu došlo?"
Muž si odkašlal. "Byla to taková hloupost, pane, prostě nehoda. Nikdo se k němu ani nepřiblížil. Stalo se to na malém nádvoří, na schodech do pokojů služebnictva, které jsou ošlapané. Jeden muž obcházel s olejem a doléval lampy. Trochu jej na schodech rozlil a vrátil se pro hadr, aby to utřel. Ale než se vrátil, proběhl tudy ve velikém spěchu král. Nikoho ani nenapadlo, že by tam zašel v téhle době. Prostě král šlápl do loužičky, pane, ujely mu nohy a padl hlavou přímo na schod. Tak se to stalo, pane. Jsou na to svědci. Mohou to potvrdit."
"A ten člověk, co to zavinil?"
"Byl to otrok, pane."
"Byl potrestaný?"
"Je mrtev, pane."
Mezitímco takto hovořili, nastal na kolonádě rozruch, neboť přijel zbytek Camlachovy družiny a všichni se hrnuli do králova pokoje. Mabon ještě mluvil, když vpochodovali dovnitř. Pak Alun klidně přistoupil k princovi a dotkl se jeho paže.
"Zpráva se rozletěla po celém městě, Camlachu. Venku se shromažďují lidé. A vykládají se spousty nesmyslů – co chvíli by se mohlo něco semlít. Budeš se muset ukázat a promluvit k nim."
Camlach na něho pohlédl a přikývl. "Můžeš to zařídit? Brane, jdi s ním, a ty, Ruane, také. Zavřete brány. A řekněte lidem, že za chvilku přijdu. A teď odtud všichni vypadněte." Pokoj se vyprázdnil. Dinias ve dveřích ještě otálel, ale Camlach o něho nezavadil ani pohledem, a tak šel za ostatními. Dveře se zavřely. "Tak co, Niniane?"
Až dosud na něho nepohlédla. Teď zvedla oči. "Co ode mne chceš? Bylo to tak, jak řekl Mabon. Neřekl ti ovšem, že král laškoval se služkou a byl opilý. Ale byla to nehoda a on je mrtev… A ty jsi byl se svými přáteli nějakých dvanáct mil odtud. Teď jsi králem ty, Camlachu, a není muže, který by na tebe mohl ukázat prstem a říci ‚přál si otcovu smrt'."
"Nemůže to říci ani žádná žena, Niniane."
"Nic takového jsem neřekla. Říkám jenom tolik, že hádky skončily. Království je tvoje a teď bys měl, jak ti radil Alun, jít za lidmi a promluvit k nim."
"Nejdříve jsi na řadě ty. Proč jsi tu stála, jako by se tě to netýkalo? Jako bys ani nepatřila k nám?"
"Možná proto, že je to pravda. Kým jsi, bratře, a co chceš, se mě netýká, kromě jediného, oč tě žádám."
"A to je?"
"Abys mi dovolil odejít. On mi to nedovolil, ale myslím, že ty mi svůj souhlas neodepřeš."
"Do kláštera?"
Sklonila hlavu. "Jak jsem řekla, tady se mě nic netýká. Netýká se mě to už nějakou dobu, ale tím spíš teď, když se mluví o invazi a o tom, že na jaře bude válka; nezajímá mě, co se říká o převzetí moci a o smrti králů… Ach, nedívej se na mě, nejsem žádný hlupák a můj otec o tom se mnou mluvíval. Ale ty ze mne obavy mít nemusíš. Nic z toho, co vím nebo co mohu udělat, nemůže, bratře, ohrozit tvé plány. Opakuji, že nechci od života nic jiného, než tvé svolení, abych mohla pokojně odejít a pokojně žít, a můj syn také."
"Řekla jsi, že chceš jen jedno. Ale tohle je dvojí." Poprvé se v jejích očích objevil nějaký výraz; možná že to byl strach. Rychle řekla: "Od začátku jsi s ním měl plány, své plány, ještě předtím, než je převzal i můj otec. Ale od onoho dne, kdy odtud odjel Gorlan, přece víš, že i kdyby nakrásně přijel Merlinův otec s mečem v ruce a třemi tisíci mužů za zády, nešla bych k němu. Merlin tě nijak neohrožuje, Camlachu. Vždycky bude jen bezejmenným panchartem a sám víš, že to není žádný válečník. Bůh ví, že tě nemůže nijak ohrozit."
"A ještě méně jako kněz?" Camlachův hlas byl sladký.
"Ještě méně jako kněz. Camlachu, ty si se mnou pohráváš. O co ti jde?"
"Otrok, který rozlil olej," řekl, "kterýpak to byl?"

Opět ten záblesk v očích. Pak přivřela víčka. "Ten Sas, Cerdic."
Ani se nepohnul, ale smaragd na jeho hrudi se na černém pozadí náhle zatřpytil, jako by mu srdce poskočilo.
Řekla prudce: "Nepředstírej, že jsi to tušil. Jak bys to mohl tušit?"
"Ne, to nebylo tušení. Když jsem přijel, palác zněl šepotem jako prasklá harfa." Náhle popuzeně dodal: "A tys tu stála jako duch s rukama na břiše, jako bys tam ještě měla pancharta. kterého musíš chránit."
Překvapivě se usmála. "Ale já mám." Když smaragd znovu poskočil, dodala: "Nebuď přece hloupý. Kde bych teď přišla k dalšímu panchartovi? Chtěla jsem říct jen to, že nemohu odejít, dokud nebudu vědět, že je před tebou v bezpečí. A pak budeme oba v bezpečí před tím, co hodláš udělat."
"Co ti hodlám udělat? Přísahám, že nic –"
"Mluvím o království našeho otce. Ale teď toho nechme. Jak říkám, jde mi o to, aby byl klášter svatého Petra ušetřen. A to se stane."
"Viděla jsi to v krystalu?"
"Křesťanovi není dovoleno věštit budoucnost," řekla Niniane, ale řekla to příliš škrobeně; vrhl na ni pronikavý pohled a potom, náhle netrpělivý, poodešel několik kroků do stínu pokoje a opět se vrátil ke světlu. "Pověz mi," řekl naléhavě, "co bude s Vortimerem?"
"Zemře," řekla lhostejně.
"Všichni jednou zemřeme. Ale já jsem se mu teď zavázal. Můžeš mi říct, jak to na jaře dopadne?"
"Nic nevím a nic ti nemohu říct. Ale ať už máš s tímto královstvím jakékoli úmysly, ničemu neposloužíš, jestli dovolíš, i aby se začaly šířit byť i jen šeptem řeči o tom, že král byl zavražděn. Musím ti říci, že jsi hlupák, považuješ-li královu smrt za cokoli jiného než za nešťastnou náhodu. Dva pacholci viděli, jak se to stalo, a ta holka byla s ním."
"Řekl ten otrok něco, než ho zabili?"
"Cerdic? Ne, jenom to, že to byla nešťastná náhoda. Dělal si spíš starosti o mého syna než o sebe. Jinak neřekl nic."
"Slyšel jsem," poznamenal Camlach. Nastalo opět ticho. Dívali se jeden na druhého. Řekla: "To bys neudělal."
Neodpověděl. Stáli tam a měřili se pohledy, zatímco se do pokoje vkrádalo šero a pochodně blikotaly.
Pak se usmál a odešel. Když za sebou práskl dveřmi, prudký závan vzduchu, který vnikl do místnosti, odtrhl plameny od pochodní, až se světla a stíny rozkymácely.
Plameny skomíraly a krystaly pohasly. Jak jsem lezl z jeskyně a táhl plášť za sebou, zatrhl jsem o ostrou hranu. Žhavý popel v ohřívadle se ponuře červenal. Venku se už úplně setmělo. Slezl jsem z římsy a utíkal ke vchodu.
"Galapasi!" volal jsem, "Galapasi!"
Byl tam. Jeho vysoká nachýlená postava se vynořila ze tmy a zamířila k jeskyni. Téměř bosé nohy ve starých sandálech byly promodralé zimou.
Zastavil jsem se krok před ním, ale bylo to, jako bych mu vběhl přímo do náruče a on mě zahalil do svého pláště.
"Galapasi, zabili Cerdica."
Neřekl nic, ale jeho mlčení bylo jako pohlazení či slova útěchy.
Polkl jsem, abych přemohl bolest, která se mi vzpříčila v hrdle. "Kdybych sem dnes nebyl chodil… utekl jsem i jemu, nejen ostatním. Ale jemu jsem měl věřit, jemu jsem měl říct i o tobě, Galapasi. Kdybych byl zůstal doma – kdybych tam byl – možná jsem mohl něco udělat."
"Nic. Tvá slova nemají žádnou váhu a ty to víš."
"Teď mají ještě menší než žádnou." Položil jsem si ruku na čelo; hlava mi třeštila, oči, ještě zpola oslepené, slzely. Vzal mě něžně za ruku a posadil mě k ohni.
"Co to říkáš? A teď mi pověz, Merline, co jsi viděl."
"Ty to nevíš?" řekl jsem překvapeně. "Doléval olej do svítilen na kolonádě, trochu jej na schodech rozlil a král uklouzl, upadl a zlomil si vaz. Nebyla to Cerdicova chyba, Galapasi. Rozlil olej, nic víc. Vracel se, zrovna se vracel, aby to utřel, když se to stalo. Tak ho chytli a zabili."
"A Camlach je teď králem."
Myslím, že jsem na něho nějakou chvíli zíral a mé vidinou oslepené oči ho neviděly, má paměť nedokázala v tom okamžiku podržet více než jeden fakt.
Vlídně naléhal: "A co tvá matka? Co je s ní?"
"Cože? Co jsi říkal?"
Ucítil jsem v rukách teplý pohárek. Tušil jsem, že je to stejný nápoj, jaký mi dal, když jsem v jeskyni snil minule. "Vypij to. Měl jsi spát tak dlouho, dokud bych tě neprobudil, a nedopadlo by to takhle. Vypij to do dna."
Pil jsem a ostrá bolest ve spáncích se mírnila, až ustala docela. Rozostřeným tvarům plovoucím kolem se vrátily přesné obrysy a dostavila se schopnost zase myslet.
"Promiň. Už jsem v pořádku, už zase mohu myslet, vrátil jsem se… Dopovím ti to. Matka jde do kláštera svatého Petra. Pokoušela se získat od Camlacha slib, že mě také nechá odejít, ale nic jí neslíbil. Myslím…"
"Ano?"
Řekl jsem zvolna, neboť jsem usilovně přemýšlel: "Nic jsem nepochopil. Uvažoval jsem o Cerdicovi. Myslím, že se mě Camlach chystá zabít. Jsem přesvědčený, že k tomu využije dědečkovy smrti; řekne, že to udělal můj otrok… Ach, nikdo neuvěří, že bych si od Camlacha něco vzal, ale když mě skutečně zavře nějakého kláštera a já tam brzy nato tiše zemřu, tak v té době už všechny pověsti utichnou a nikdo ani nehlesne. A to už moje matka nebude královou dcerou, ale pouze jednou ze svatých žen v petrském klášteře a nebude moci nic říct." Rukama jsem svíral pohárek a hleděl na něho. "Proč se mě všichni tak bojí, Galapasi?"
Neodpověděl, ale hlavou ukázal na pohárek v mých rukách. "Dopij to, potom musíš, můj milý, jet."
"Jet? Ale když se vrátím, tak mě zabijou nebo zavřou… Nebo ne?"

"Jestli tě najdou, tak se o to pokusí."
Řekl jsem dychtivě: "Když tu zůstanu s tebou – nikdo neví, že sem chodím – a i kdyby mě vypátrali a pronásledovali, tady nám přece žádné nebezpečí nehrozilo. Viděli bychom na míle dopředu, že stoupají údolím… Nikdy by mě nenašli. Schoval bych se v křišťálové jeskyni."
Zavrtěl hlavou. "Na to ještě nenadešel čas. Jednoho dne to tak bude, ale teď ne. Dál už se nemůžeš schovávat, to by se tvůj sokol musel vrátit do vajíčka."
Ohlédl jsem se přes rameno na římsu, kde předtím zadumaně a nehybně jako athénská sova seděl můj sokol. Ale žádný pták tam nebyl. Hřbetem ruky jsem si přejel oči a nevěřícně zamrkal. Byla to pravda. Mezi stíny plamenů bylo prázdno.
"Galapasi, on uletěl!"
"Já vím."
"Viděl jsi, jak odlétal?"
"Proletěl kolem mě, když jsi mě volal do jeskyně."
"Kterým směrem?"
"Jižním."
Dopil jsem zbytek a obrátil pohárek dnem vzhůru, abych poslední kapky ulil bohovi. Pak jsem sáhl po svém plášti.
"Uvidím tě ještě, viď?"
"Ano. To ti slibuji."
"Vrátím se sem tedy?"
"To jsem ti už slíbil. Jednou bude tahle jeskyně tvá, se vším, co je v ní."
Z temnoty noci se kolem něho protáhl studený proud vzduchu, nadzvedl můj plášť a načechral vlasy na šíji. Celé tělo mě zabolelo. Vyskočil jsem, přitáhl plášť k tělu a sepjal jej jehlicí.
"Tak jedeš?" Usmíval se. "Tolik mi věříš? Kam chceš jít?"
"Nevím. Pro začátek asi domů. Cestou budu mít dost času na přemýšlení, bude-li to zapotřebí. Ale jsem pořád na boží stezce. Cítím, jak fouká vítr. Proč se usmíváš, Galapasi?"
Na to mi však neodpověděl. Vstal, pak mě přitáhl k sobě a políbil mě. Jeho polibek byl suchý a lehký, byl to polibek starce a snesl se na mé rty jako suchý list. Pak mě postrčil ke dveřím. "Jeď. Koně jsem ti už osedlal."
Když jsem sjížděl údolím k řece, stále ještě pršelo. Déšť byl studený a drobný a všechno promáčel. Můj plášť byl nasáklý vodou a na ramenou mě tížil; déšť se mísil se slzami, které mi stékaly po tváři.
Podruhé v životě jsem plakal.

KAPITOLA 11

Brána do hospodářského dvora byla zavřená. To se dalo čekat. Toho dne, kdy jsem před zraky všech vyjížděl ven přes hlavní nádvoří se sokolem, a kdykoli jindy bych se mohl odvážit vrátit se stejnou cestou, vymluvit se, že se mi ztratil sokol a že jsem ho až do tmy hledal. Ale dnes to bylo vyloučené.
Dnes večer na mě také nikdo nečeká, neposlouchá, jestli se vracím, aby mě vpustil dovnitř.
Ačkoliv jsem cítil v týlu, že bych si měl pospíšit, přiměl jsem netrpělivého poníka k chůzi, a klidně jsem jel podél dolní palácové zdi směrem k mostu. Most a cesta k němu vedoucí byly plné lidí, pochodní a ryku; v několika minutách dvakrát od té chvíle, co jsem se ocitl na dohled, jsem viděl jezdce na koni splašeně pádícího přes most směrem na východ. Teď vozovou stezku zastínily mokré holé větve stromů z palácového sadu. Tady byl pod vysokou zdí příkop, nad nímž se skláněly větve a z nichž stékaly kapky vody. Svezl jsem se z poníka, zavedl jej pod svou křivou jabloň a přivázal jej. Pak jsem se opět vyškrábal do sedla, nejistě se postavil, chvíli balancoval a pak vyskočil a chytl se větve nad sebou.
Byla mokrá a jedna ruka se po ní svezla, ale druhá se udržela. Vyšvihl jsem se, nohy zaklesl přes větev a pak už bylo dílem okamžiku vydrápat se na zeď a skočit dolů do trávy.
Po levé straně jsem měl vysokou zeď, za níž byla dědečkova zahrada, po pravé straně holubník a onu zvýšenou terasu, kde sedávala Moravika se svým vřetenem. Přede mnou byla řada nízkých budov, kde bydlelo služebnictvo. K mé úlevě jsem tam neviděl žádné světlo. Všechna světla a veškerá vřava byly soustředěny za zdí po mé levici, v hlavní budově. A z ještě větší dálky, tlumen deštěm, doléhal lomoz z ulice.
V mém okně se nesvítilo. Rozběhl jsem se. Co mě ovšem nenapadlo, že ho odnesou právě tam, na místo, kde spával. Jeho slamník ležel teď nikoli u dveří, ale vzadu v rohu, u hlavy mého lůžka. Nebyl tu nachový přehoz ani pochodně; ležel tak, jak ho sem hodili. V pološeru jsem viděl jenom jeho nehezké rozvalené tělo, přepadající paži a ruku na studené podlaze. Bylo příliš šero, než abych viděl, jak zemřel.
Sklonil jsem se nad ním a vzal ho za ruku. Byla už studená a paže začínala tuhnout. Opatrně jsem ji zvedl a položil na slamník podél těla, pak jsem běžel ke své posteli a stáhl jemnou vlněnou pokrývku. Přehodil jsem ji přes Cerdica a vzápětí jsem sebou trhl a napřímil se, neboť jsem slyšel, jak v dálce jakýsi mužský hlas cosi volá; pak se ozvaly kroky na konci kolonády a někdo hlasitě odpovídal.
"Ne, tudy nepřišel. Hlídám ty dveře. Je tady poník?"
"Ne. Ani vidu." A pak, v odpověď na další otázku: "Nemůže být daleko. Často se vrací tak pozdě. Cože? Tak dobrá…"
Kroky se rychle vzdalovaly. Ticho.
Na stojanu kdesi na kolonádě svítila lampa. Pootevřenými dveřmi sem pronikalo dost světla na to, abych viděl, co dělám. Tiše jsem zvedl víko truhlice, vytáhl těch pár kousků šatstva, které jsem měl, včetně své nejlepší pláštěnky, a pár rezervních sandálů. Udělal jsem ranec a přidal další majetek – hřeben ze slonoviny, pár broží a sponu z červeného chalcedonu. Tu budu moci prodat. Vyskočil jsem na postel a ranec vyhodil oknem. Pak jsem se vrátil k Cerdicovi, stáhl

pokrývku, přiklekl a přejel rukou po jeho boku. Dýku mu nechali. Zápolil jsem se sponou – mé prsty si počínaly mnohem neobratněji než se dalo svést na tmu – až jsem dýku uvolnil. Vzal jsem ji i s opaskem a se vším všudy, mužskou dýku, dvakrát delší než byla moje, vybroušenou až po smrtící hrot. Svou jsem položil vedle něho na slamník. Mohl by ji potřebovat tam, kam odešel, i když jsem o tom pochyboval; jemu vždycky stačily ruce.
Byl jsem hotov. Ještě jsem chvilku postál a díval se na něho. ale místo něho jsem viděl jako v zářícím krystalu, jak vybavili mého dědečka – pochodněmi, hlídači a nachem. A tady nic než tma, psí smrt. Smrt otroka.
"Cerdicu," řekl jsem v té tmě polohlasně. Už jsem neplakal. To jsem měl za sebou. "Cerdicu, odpočívej v pokoji. Pošlu tě na onen svět tak, jak sis to přál, jako krále."
Běžel jsem ke dveřím, chvíli poslouchal a potom vyklouzl na kolonádu, kde nebylo živáčka. Ze stojanu jsem vzal lampu. Byla těžká, olej vyšplíchl. Nebylo divu, vždyť jej právě toho večera dolil.
Ve svém pokoji jsem lampu zvedl nad jeho tělem. Teď jsem uviděl – s čímž jsem nepočítal – jak zemřel. Podřízli mu krk. I kdybych to neměl v úmyslu, bylo by se to stejně stalo. Lampa se v mé ruce zakymácela a horký olej vyšplíchl na pokrývku. Od knotu odpadl žhavý drobeček, slétl dolů, zapálil a zasyčel. Tehdy jsem hodil lampu na tělo mrtvého a chvíli jsem pozoroval, jak plamen vběhl do oleje a vyšlehl jako oslnivý gejzír.
"Jdi za svými bohy, Cerdicu," řekl jsem a vyskočil oknem. Dopadl jsem na svůj ranec a plazil se mokrou trávou, pak jsem jej popadl a uháněl ke zdi u řeky.
Abych nepolekal poníka, vybral jsem místo pár kroků od jabloně a přehodil ranec přes zeď do příkopu. Pak jsem se vrátil ke stromu a vylezl po něm až na vrcholek zdi.
Zůstal jsem sedět rozkročen a ohlédl se. Oheň se rozhoříval. Mé okno teď zářilo, vysílalo červené signály. Zatím nikdo nebil na poplach, ale bude dílem okamžiku, než si někdo všimne plamenů nebo ucítí kouř. Vstal jsem, zdvihl ruce a hupnul dolů. Když jsem vstal ze země, skočil po mně vysoký stín a praštil mě.
Poroučel jsem se k zemi a mužovo těžké tělo mě zamáčklo do rozblácené trávy. Tvrdě tiskl roztaženou ruku na mou tvář, aby mi znemožnil křičet. Kousek ode mne bylo slyšet lehké kroky, zaskřípělo cosi kovového, co ten člověk táhl za sebou, načež řekl naléhavě bretonsky: "Počkej, ať nejdřív řekne, co je zač."
Ležel jsem úplně tiše. Bylo to snadné nejen proto, že mi ten první chlap tvrdým útokem vyrazil dech, ale nádavkem jsem cítil na krku jeho nůž. Když promluvil ten druhý, můj přemožitel překvapeně zabručel, nadzvedl se a nůž maličko odtáhl. Řekl udiveně a znechuceně zároveň: "Je to jen dítě." Pak mě drsně oslovil velšsky: "Ani necekneš, rozumíš, nebo tě podříznu."
Přikývl jsem. Odtáhl ruku z mých úst, vstal a hrubě mě postavil na nohy. Přirazil mě ke zdi a přidržel mě tam, nůž pořád na mé klíční kosti. "Co tady děláš? Proč utíkáš z paláce jako zajíc před psy? Jsi zloděj? Tak mluv, kryso, než tě zaškrtím."
Zatřásl mnou, jako bych byl doopravdy pouhá myš. Podařilo se mi zasípět: "Nic. Neudělal jsem nic špatného. Pusťte mě!"
Druhý muž řekl tiše ze tmy: "Tady je ranec, hodil jej přes zeď. Plný věcí."
"Co je v něm?" zeptal se můj přemožitel. A na mou adresu dodal: "Ty mlč, ty!" Nebylo třeba mě varovat. Měl jsem pocit, že už cítím kouř a vidím první záblesky světla, jak se můj oheň zakousl do střešních trámů. Přitiskl jsem se ještě hlouběji do temného stínu zdí.
Druhý muž prohlížel ranec. "Šatstvo… sandály… podle hmatu pár šperků…"
Vyšel teď na potahovou stezku a protože mé oči už přivykly tmě, mohl jsem si ho prohlédnout. Vypadal jako liška; měl ohnutá záda a pod rozcuchanými vlasy úzký zašpičatělý obličej. Nikdy předtím jsem ho neviděl.
Ulehčeně jsem si oddechl. "Vy nejste královi lidé! Tak kdo jste? Co tu děláte?"
Lišák se přestal hrabat v ranci a podíval se po mně.
"Do toho ti nic není," řekl obr, který mě držel. "Otázky budeme klást my. Proč by ses měl bát královských mužů? Znáš je, co?"
"Samozřejmě že je znám. Žiju v paláci. Jsem – jsem otrok."
"Marricu," ozval se Lišák příkře, "podívej, začalo tam hořet. Lidi bzučí, jako když se včely rojí. Nemá smysl marnit s uprchlým otrokem. Podřízni ho a pospěšme si, dokud to jde."
"Počkej," namítal obr, "možná že něco ví. Podívej, ty –"
"Když se chystáte podříznout mě tak jako tak," řekl jsem. "tak proč bych vám něco říkal? Kdo jste?"
Náhle hodil hlavou a zahleděl se na mě.
"Vida, najednou se rozpovídal? Je úplně jedno, kdo jsme. Tak ty jsi otrok, říkáš. Na útěku?"
"Ano."
"Kradl jsi?"
"Ne."
"Ne? A co ty šperky v ranci? A tohle taky není plášť, jaký nosí otroci." Přitáhl mi látku ke krku tak pevně, až jsem se zapotácel. "A ten poník? S pravdou ven!"
"Tak dobrá!" Doufal jsem, že to na otroka zní dosti vzpurně a zároveň zastrašeně. "Pár věcí jsem štípnul. Ten poník patří princi Myrddinovi… zatoulal se a já ho našel. Vážně, pane. Vyjel si dnes a ještě se nevrátil. Asi ho poník shodil, je to špatný jezdec. Já – měl jsem štěstí, než se po něm budou shánět, budu daleko odtud." Zatahal jsem ho prosebně za šaty. "Pusť mě, pane, prosím tě. Jak bych vám mohl uškodit?"
"Marricu, měj rozum, nemáme čas." Plameny teď zmohutněly a šířily se. Z paláce k nám doléhal křik a Lišák zatahal mého přemožitele za ruku. "Odliv postupuje rychle a jen bohové vědí, jestli v tomhle počasí vůbec nějaký je. Poslouchej, jak tam vyvádějí, za chvilku sem přiběhnou."
"Nepřiběhnou," řekl jsem. "Mají moc práce s hašením požáru, než aby mysleli na něco jiného. Když jsem odcházel, už

se pěkně rozhoříval."
"Když jsi odcházel?" Marric se nepohnul, hleděl na mne svrchu a jeho sevření maličko povolilo. "Ty jsi ten požár založil?"
"Jo."
Teď mi věnovali velkou pozornost oba, i Lišák.
"Proč?"
"Protože je nenávidím. Zabili mi přítele."
"Kdo?"
"Camlach a jeho lidi. Nový král."
Na okamžik bylo ticho. Teď jsem si mohl lépe prohlédnout Marrica. Byl to vysoký statný muž s houštinou černých vlasů a s černýma očima, které se v záři požáru leskly.
"Kdybych tu zůstal," dodal jsem, "tak by mě byli zabili taky. Tak jsem zapálil palác a utekl. Prosím vás, pusťte mě."
"Proč by tě byli zabíjeli? Teď to samozřejmě budou chtít udělat, když celý dům hoří jako fakle, ale proč tě chtěli zabít předtím? Co jsi provedl?"
"Nic. Byl jsem otrokem starého krále a… myslí si, že jsem něco vyslechl. Otroci slyší všechno. Camlach se obává, že bych mohl být nebezpečný… Má svoje plány… a já o nich vím. Věř mi, pane," dodal jsem upřímně, "byl bych mu sloužil stejně dobře jako starému králi, ale on zabil mého přítele."
"Jakého přítele? A proč?"
"Jiného otroka, Sasa, jmenoval se Cerdic. Rozlil na schodech olej a starý král uklouzl. Byla to nešťastná náhoda, ale Cerdicovi podřízli krk."
Marric se obrátil na druhého. "Slyšíš, Hanno? Říká pravdu. Mluvilo se o tom ve městě." A znovu ke mně: "Dobrá, a teď nám řekni něco víc. Říkal jsi, že znáš Camlachovy plány."
Ale Hanno ho znovu přerušil, tentokrát zoufale. "Marricu, smiluj se. Jestli myslíš, že nám má co říct, vezmi ho s sebou. Může mluvit na lodi, ne? Říkám ti, jestli tu budeme ještě chvíli otálet, zmeškáme odliv a loď odpluje. Cítím, jak se horší počasí a nic bych za to nedal, že nebudou čekat." Pak dodal bretonsky: "Můžeme se ho zbavit stejně dobře potom jako teď."
"Mluvíte o člunu? Připluli jste po řece?"
"Jak jinak? Myslíš, že můžeme jet po silnici? Koukni na ten most," a Marric pohodil hlavou tím směrem. "Máš pravdu, Hanno. Jde se."
Táhl mě přes vozovou cestu. Vzepřel jsem se. "Kam mě vlečete?"
"To je naše věc. Umíš plavat?"
"Ne."
Tichoučce se zasmáli. Neznělo to příliš povzbudivě. "V tom případě ti může být jedno, kam plujeme, nemám pravdu? Tak pojď." Přitiskl mi opět ruku na ústa, nadhodil mě, jako bych nebyl o nic těžší než můj ranec, a rázoval přes cestu tam, kde se dala tušit olejově temná hladina řeky.
Člun, o němž mluvili, byla jakási kocábka, zpola ukrytá pod převislým břehem. Hanno ji už odvazoval. Marric na břehu uklouzl a žuchnul sebou; hodil mě do vratké kocábky a skočil tam za mnou. Když se loďka vymotala zpod břehu, ucítil jsem opět vzadu na krku nůž. "Cítíš? Tak koukej být pěkně potichu, dokud nepodplujeme most." Hanno odrazil od břehu a pomocí pádla vedl loďku tam, kde byl silný proud. Kus od břehu jsem pocítil, jak se loďky zmocnila řeka a nabrali jsme rychlost. Hanno se opřel do pádla a zamířil přímo k jižnímu mostnímu oblouku.
Seděl jsem v Marricově sevření a zíral na záď. Právě když nás proud strhl směrem na jih, zaslechl jsem, jak Aster mocně a vyděšeně zaržál, když ucítil kouř, a ve světle praskajícího ohně jsem viděl, jak vyrazil ze stínu zdi, vláčeje za sebou uzdu, a letěl jako přízrak po vozové stezce. Bez ohledu na oheň vběhne kůň do brány a zamíří do své stáje, a oni ho tam najdou. Uvažoval jsem, co si budou myslet, kde mě budou hledat. Cerdic už jistě shořel, stejně jako můj pokoj s malovanou truhlou a pokrývkou pro prince. Řeknou si, že když jsem našel Cerdicovo tělo, byl jsem tak zděšený a otřesený, že jsem upustil lampu? A že tam tedy zůstalo i moje tělo, spálené na uhel v troskách křídla pro služebnictvo? Ať si myslí cokoli, teď na tom nezáleží. Cerdic odešel ke svým bohům a já, jak se zdá, půjdu k svému.

KAPITOLA 12

Černý mostní oblouk se nad naším člunem jenom mihl a už jsme jej měli za zády. Pluli jsme po proudu. Odliv končil a málem už začínal příliv, ale chytli jsme poslední vlnu. Vzduch byl svěží a loďka se začala houpat.
Marric odtáhl nůž od mého krku a řekl: "Zatím všechno klapalo. Spratek nám tím požárem prokázal službu. Nikdo se o řeku nestaral a nevšiml si, že pod mostem projela loďka. A teď si, chlapče, poslechneme, co máš pro nás za informace. Jak se jmenuješ?"
"Myrddin Emrys."
"A říkáš – moment, počkat! Řekl jsi Myrddin? Nejsi ty ten panchart?"
"Jsem."
Dlouze si hvízdl. Hanno spěšně měřil pádlem hloubku, neboť kocábka se otočila a zamířila proti proudu. "Slyšel jsi, Hanno? To je ten panchart. Tak proč ses, u všech duchů podsvětí, vydával za otroka?"
"Nevěděl jsem, kdo jste. Nepoznali jste mě a tak jsem si myslel, že jestli jste zloději nebo Vortigernovi lidé, tak mě pustíte."
"Ranec, poník a vůbec… Tak ty jsi byl opravdu na útěku? Inu," dodal zamyšleně, "jestli jsou všechny ty povídačky pravdivé, těžko ti to mít za zlé. Ale proč jsi zapálil palác?"

"Mluvil jsem pravdu. Už jsem ti to řekl. Camlach zabil mého přítele, Sase Cerdica, ačkoli si to nezasloužil. Myslím, že ho zabil jenom proto, protože to byl můj otrok a oni chtěli jeho smrt použít proti mně. Uložili jeho tělo do mého pokoje, abych ho tam našel. Tak jsem ten pokoj zapálil. Sasové jsou rádi, když mohou odejít ke svým bohům v plamenech."
"Vzal ďas v paláci ještě někoho dalšího?"
Řekl jsem lhostejně: "V pokojích služebnictva nikdo nebyl. Všichni večeřeli nebo mě hledali nebo obsluhovali Camlacha. Je to překvapivé – nebo možná není – jak rychle lidé dokážou otočit. Čekal jsem, že oheň uhasí dřív, než se dostane do královských komnat."
Chvíli na mě mlčky hleděl. Byli jsme teď už hluboko v ústí řeky, ale pořád jsme závodili s nadcházejícím přílivem. Nezdálo se, že by Hanno mířil k protějšímu břehu. Přitáhl jsem si pláštěnku a zachvěl se.
"Kdo ti pomáhal na útěku?"
"Nikdo."
"Koukni, hochu, chci slyšet pravdu, nebo tě hodím přes palubu, princ sem, princ tam. Slyšíš? Nevydržel bys ani týden, kdyby někdo nejel s tebou a nestaral se o tebe. Na koho ses spoléhal? Na Vortigerna?"
"To by byl dobrý nápad, že? Camlach jde s Vortimerem."
"Cože?" Zvýšil hlas. "Víš to jistě?"
"Naprosto jistě. Pohrával si s tou myšlenkou už dříve a pohádal se kvůli tomu se starým králem. Myslím, že by do toho se svými lidmi byl šel tak jako tak. Teď ovšem s sebou může vzít celé království a Vortigernovi zavřít dveře před nosem."
"A otevřít je komu?"
"To jsem neslyšel. Komu asi? Umíš si představit, že až do včerejšího večera, kdy jeho královský otec zemřel, nebyl moc sdílný."
"Hm." Chvíli přemýšlel. "Starý král zanechal syna? Co ten?"
"Nemluvně! Nejsi trošku hloupý? Camlach má před očima dobrý příklad; Vortimer by nebyl tam, kde je, kdyby jeho otec nebyl udělal přesně to, co teď udělá Camlach."
"To jest?"
"Víš to stejně dobře jako já. Poslyš, proč bych ti toho měl říkat víc, dokud mi nepovíš, kdo jsi? Není na čase, abys mi to řekl?"
Nevšímal si toho. Tvářil se zamyšleně. "Zdá se, že toho dost víš. Kolik je ti let?"
"Dvanáct. V září mi bude třináct. Ale na to, abych věděl o Camlachovi a Vortimerovi, nemusím být obzvlášť chytrý. Slyšel jsem na vlastní uši, jak to říkal."
"Vážně? U posvátného býka, a co jsi ještě slyšel?"
"Spoustu věcí. Vždycky jsem byl pod podlahou a nikdo o mně nevěděl. Ale teď odchází moje matka do ústraní, do kláštera svatého Petra, a za své další vyhlídky bych nedal zlámanou grešli, tak jsem radši vypadl."
"K Vortigernovi?"
Řekl jsem podle pravdy: "Nemám představu. Neměl jsem žádný plán. Možná že bych byl skončil u Vortigerna. Těžký výběr – raději Vortigern než ti saští vlci, kteří nám jdou pořád po krku a nedají pokoj, dokud Británii neroztrhají na kusy a celou ji nespolykají. Kdo jiný je tu?"
"Ambrosius," řekl Marric.
Zasmál jsem se. "Ach ano, Ambrosius. Myslel jsem, že mluvíš vážně. Vím, že jste z Menší Británie, to jsem poznal podle řeči, ale –"
"Ptal ses, kdo jsme. Jsme Ambrosiovi lidé."
Rozhostilo se ticho. Uvědomil jsem si, že říční břehy zmizely z dohledu. Daleko na sever svítilo ve tmě světlo; maják. Už před chvílí začal déšť slábnout a konečně ustal. Teď bylo chladno, z pevniny vál vítr a voda se čeřila. Loďka se zmítala a kolébala a já pocítil první příznaky nevolnosti. Přitiskl jsem si ruce na břicho, abych čelil chladu a nevolnosti, a řekl jsem ostře: "Ambrosiovi lidé? Tedy špehové. Jeho špehové."
"Považuj nás za věrné muže."
"Je to tedy pravda? Opravdu čeká v Menší Británii?"
"Je to pravda."
Řekl jsem zděšeně: "Tam tedy máte namířeno? Copak nechápete, že v téhle hrozné kocábce tam nikdy nedoplujete?"
Marric se zasmál a Hanno řekl nevrle: "Jestli tam nebude loď, tak nám nic jiného nezbude."
"Coby tu dělala loď v zimě?" zeptal jsem se. "Na mořeplavbu teď není počasí."
"Když pořádně zaplatíš, je počasí i na mořeplavbu," řekl Marric suše. "Ambrosius platí. Loď tam bude." Jeho velká ruka dopadla na mé rameno, nikoli nelaskavě. "Nevadí, chci vědět ještě spoustu věcí."
Zkroutil jsem se, chytl se za břicho a pokoušel se nadechnout zhluboka čerstvého studeného vzduchu. "Jistě, mohl bych ti říct ještě ledacos. Ale když se tak jako tak chystáte hodit mě přes palubu, nemám co ztratit, že? Můžu si stejně tak další informace nechat pro sebe – nebo počkat, až co za ně Ambrosius zaplatí. A tamhle vidím vaši loď. Podívej se, jestli ji nevidíš, tak jsi nejspíš slepý. A teď na mě nemluv, je mi špatně."
Slyšel jsem, jak se potichu směje. "Ty jsi ale pěkný ptáček, to se musí nechat. Jo, loď tam je, teď už ji vidím docela zřetelně. Když víme, kdo jsi, vezmeme tě na palubu. A mám k tomu ještě jeden důvod; líbilo se mi, co jsi řekl o svém kamarádovi. Znělo to pravdivě. Dokážeš zachovat věrnost, viď? Podle toho, co říkáš, nemáš nejmenší důvod k oddanosti ani Camlachovi, ani Vortigernovi. Mohl bys být oddaný Ambrosiovi?"
"To budu vědět, až ho poznám."
Jeho pěst mě poslala na dno loďky.
"Princátko sem, princátko tam, když mluvíš o něm, mluv uctivě. Stovky mužů v něm vidí svého rodem předurčeného

krále."
Vstal jsem a žaludek se mi obrátil. Nablízku se ozvalo tiché volání na uvítanou a za okamžik jsme vpluli do hlubokého stínu lodi.
"Postačí, je-li to muž," řekl jsem.
Byla to malá bytelná loď s nízkým ponorem. Neosvětlená vypadala jako stín na temném moři. Viděl jsem úhel jejího stožáru, který se kymácel tak, až se z toho dělalo nevolno – mně tedy určitě; rýsoval se na pozadí plynoucího mraku, jen o maličko světlejšího než temné nebe nad ním. Vystrojená byla jako obchodní loď, vozící v sezóně zboží do Mariduna a z Mariduna, i když mi připadala elegantnější a rychlejší.
Marric odpověděl na pozdrav a vzápětí po boku lodi klouzalo dolů lano, které Hanno rychle zachytil.
"Tak pojď, kluku, pohni kostrou. Doufám, že umíš šplhat."
Nějak jsem se v kymácející loďce postavil na nohy. Lano bylo mokré a zmítalo se mi v rukách. Shora jsem slyšel naléhavé volání: "Hoď sebou! Budeme rádi, když se v tomhle mizerném počasí vůbec dostaneme zpátky."
"Tak lez, hrome!" křikl Marric hrubě a dal mi štulec. To mi ještě chybělo. Ruce mi bezmocně sjely po provaze a žuchl jsem zpátky; padl jsem přes bok loďky a zůstal tam viset, sotva dechu popadaje, a žaludek si mi obracel naruby. Nezajímal mě ani můj další osud, ani tucet království. Pochybuji, že bych si byl vůbec všiml, kdyby mě v té chvíli probodli nebo hodili do moře, spíš bych byl smrt vítal jako úlevu. Prostě jsem visel přes bok loďky a zvracel jsem. Příliš si nepamatuji, co bylo dál. Muži vydatně kleli a mám dojem, že Hanno naléhavě Marricovi doporučoval, aby se mnou rychle skoncoval a hodil mě do moře; pak mě někdo zvedl a nějak mě hodil do nastavených rukou nahoře. Načež mě ten někdo zpola nesl, zpola vlekl do podpalubí a hodil mě tam na slamník. Vedle sebe jsem měl kbelík a volným otvorem proudil na mou zpocenou tvář čerstvý vzduch.
Mám dojem, že cesta trvala čtyři dny. Počasí bylo dozajista špatné, ale aspoň jsme to měli za sebou a nasadili jsme svižné tempo. Celý ten čas jsem strávil v podpalubí, vděčně zachumlaný do přikrývek pod okénkem v boku lodi, a sotva jsem si troufl pohnout hlavou. Nejhorší potíže po chvíli polevily, ale pochyboval jsem, že bych dokázal vstát; naštěstí mě k tomu nikdo nenutil.
Jednou zašel dolů Marric. Pamatuji se na to matně, jako by se mi to jen zdálo. Cestou k místu, kde jsem ležel, musel přelézat pohozený starý kotevní řetěz; stanul nade mnou, sklonil své mohutné tělo a zahleděl se na mne. Pak zavrtěl hlavou. "To jsme si dali, že jsme tě vzali s sebou. Měli jsme tě hodit přes palubu hned na začátku a ušetřili bychom si spoustu starostí. Nic bych za to nedal, že nám toho stejně už moc neřekneš, co?"
Neodpověděl jsem.
Vydal zvláštní chrochtavý zvuk, který vypadal jako smích, odešel. Zcela vyčerpaný jsem usnul.
Když jsem se zase probudil, shledal jsem, že mě vysvlékli z mokrého pláště, tuniky a sandálů, a zavinuli mě celého, suchého a nahého, do pokrývek. U hlavy stál džbán vody, nahoře utěsněný kusem látky, s krajícem ječného chleba. Na jídlo jsem neměl ani pomyšlení, ale bylo to poselství. Znovu jsem usnul.
Pak jsme jednoho dne krátce před setměním uviděli Divoké pobřeží a zakotvili v klidných vodách zálivu Morbihan, kterému lidé říkají Malé moře.

DRUHÁ KNIHA
Sokol

KAPITOLA 1

První, na co si vzpomínám po přistání, bylo to, že mě probudily, ještě otupeného spánkem vyčerpaného těla, hlasy mluvící o mně.
"Tak dobrá, když mu věříš! Ale to si vážně myslíš, že by i nemanželský princ vyšel ven v takovýchhle šatech? Všechno promáčené, na opasku ani pozlacená spona, a podívej na ty sandály. Plášť je, to uznávám, dobrý, ale je roztržený. Podle mě je pravděpodobnější ta první historka, co nám vytkal, že je uprchlý otrok a má u sebe věci svého pána."
Říkal to samozřejmě Hanno a mluvil bretonsky. Naštěstí jsem k nim byl otočený zády, zachumlaný ve změti pokrývek. Nebylo těžké předstírat spánek. Ležel jsem tiše a ani jsem nedutal.
"Kdepak, určitě je to ten panchart; viděl jsem ho ve městě, bych ho poznal dřív, kdybychom si byli mohli na něho posvítit." Ten hlubší hlas patřil Marricovi. "V každém případě nebudě ani tak záležet na tom, kdo to je; otrok nebo královský panchart, ví toho o tom paláci tolik, že ho Ambrosius bude chtít vyslechnout. A je to chytrý kluk; určitě je tím, co říká. Takovému způsobu mluvy a takovému sebeovládání se v kuchyni nenaučíš."
"No jo, ale…" Hanno změnil tón a mně naskočila husí kůže. Ani jsem se nepohnul.
"Jaképak ale?"
Lišák ještě víc ztlumil hlas. "Možná, kdybychom z něho napřed dostali všechno, co ví… Chci říct, podívej se na to takhle – všechno, co nám řekl o plánech krále Camlacha a tak podobně… Kdybychom si tu informaci přivlastnili a podali zprávu sami, dostali bychom za odměnu pěkně plný měšec, nemyslíš?"
Marric zabručel: "A až vystoupí na břeh, řekne někomu, odkud přijel a Ambrosius se to dozví. Vždycky se všechno dozví."
"Pokoušíš se ze mě dělat pitomce?" vyjel na něho Hanno podrážděně.
Nezbývalo mi nic jiného, než být pěkně zticha. Mezi lopatkami je místo, kde se mi kůže napínala, jako by už cítila nůž.
"Ale jdi, nejsem žádný hlupák. Rozumím ti. Ale nemyslím, že–"
"Nikdo v Maridunu neví, kam odešel." Hanno šeptal spěšně a dychtivě. "Ti, co ho viděli na palubě, si budou myslet, že jsme ho odvedli s sebou. My to vlastně tak uděláme, vezmeme ho teď s sebou, cestou do města je spousta

vhodných míst…" Slyšel jsem, jak polkl. "Říkal jsem ti ještě, než jsme vypluli, že nemá smysl utrácet peníze za jeho přepravu –"
"Kdybychom se ho byli chtěli zbavit," řekl Marric stroze, "byli bychom udělali líp, kdybychom vůbec neplatili za jeho převoz. Měj rozum. Peníze teď dostaneme zpátky v každém případě, a možná ještě něco navrch."
"Jak to chceš udělat?"
"Jestli má ten kluk informace, Ambrosius tu přepravu zaplatí, tím si můžeš být jistý. A když se ukáže, že je to doopravdy královský panchart – a já jsem přesvědčený, že je – kápne nejspíš něco navrch i pro nás. Královi synové nebo vnuci se často hodí, a kdo by to věděl líp než Ambrosius."
"Ambrosius určitě ví, že ten kluk je jako rukojmí bezcenný." Hanno byl zřejmě nevrlý.
"Kdo ví? A jestli Ambrosioví nebude vůbec k ničemu, tak si hocha necháme, prodáme ho a o peníze se rozdělíme. Říkám ti, pusť to z hlavy. Živý nám k něčemu být může, mrtvý není vůbec k ničemu a nám by se mohlo stát, že peníze, které jsme zaplatili za jeho přepravu, budeme tratit."
Cítil jsem, jak mě Hanno nemilosrdně rýpl prstem. "Nezdá se, že by teď právě byl k něčemu dobrý, ať už tak nebo tak. Viděl jsi někdy někoho, komu by bylo na moři tak špatně? Má žaludek jako holka. Myslíš, že je schopný chůze?"
"To se hned zjistí," řekl Marric a zatřásl mnou. "Hej, chlapče, vstávej!"
Zasténal jsem, pomalu se otočil a ukázal jim svou, jak jsem doufal, bledou a zuboženou tvář. "Co je? Už jsme tady?" zeptal jsem se velšsky.
"Jo, už jsme tu. Tak se vzchop a vstávej, jde se na břeh."
Znovu jsem zasténal, ještě zoufaleji než předtím, a chytl se za břicho. "Ach bože, nechte mě být!"
"To chce kbelík mořské vody," doporučil Hanno.
Marric se napřímil. "Na to nemáme čas." Mluvil zase bretonsky. "Nejspíš bychom ho museli nést. Ne, ne, necháme ho tady. Musíme jet rovnou k hraběti. Dnes večer je přece shromáždění. Bude už vědět, že loď připlula do přístavu; a určitě čeká, že se ohlásíme ještě před začátkem shromáždění. Raději mu pojďme podat hlášení hned, nebo bude malér. Zatím tu chlapce necháme. Zamkneme ho a požádáme hlídku, aby na něho dohlédla. Před půlnocí můžeme být zpátky."
"Dělej, jak rozumíš," řekl Hanno. "Jsou věci, které nemůžou čekat."
"Ambrosius taky nemůže čekat. A jestli chceš peníze, tak raději pojď. Náklad je už zpola vyložený. Kdo je na stráži?"
Hanno něco odpověděl, ale odpověď zanikla ve skřípotu těžkých dveří, jak je za sebou zavírali a nakonec přibouchli; vzápětí zapadly závory. Ještě jsem slyšel, jak zarazili klíny a pak už jejich hlasy i kročeje zanikly v hluku vykládky, která otřásala lodí – ve skřípění rumpálů, křiku mužů nade mnou a o pár metrů dál na břehu, ve hvízdání a vrzání vlečných lan; co chvíli dopadl na přístavní hráz náklad, který námořníci nadzvedli a překulili přes bok lodi.
Odhodil jsem pokrývky a posadil se. Jak ustaly ty strašné pohyby lodi, cítil jsem se už zase dobře – dokonce lépe; jakási lehká očistná prázdnota, jež mi dodávala zvláštního pocitu pohody, pocitu, že se vznáším. Ano, poněkud neskutečného pocitu, podobného síle, jakou má člověk ve snu. Klekl jsem si na slamník a rozhlédl se kolem.
Na přístavní hrázi svítily lucerny, aby bylo vidět na práci, a jejich světlo dopadalo hranatým okénkem do podpalubí. Viděl jsem džbán s širokým hrdlem, který stál dosud na místě, a nový krajíc ječného chleba. Odkryl jsem džbán a opatrně vodu ochutnal. Byla zatuchlá a páchla po hadru, jímž bylo ucpané hrdlo, ale pít se dala a spláchla kovovou pachuť, kterou jsem měl v ústech. Chleba byl tvrdý jako kámen, ale máčel jsem jej ve vodě tak dlouho, až se mi podařilo kus odlomit a ten jsem žvýkal. Pak jsem vstal a natáhl se, abych se mohl podívat z okénka.
Musel jsem se chytit parapetu a vzepřít se rukama; oporu pro palce nohou jsem našel v jedné z podpěr, které vystužují pažení. Podle tvaru svého vězení jsem soudil, že tato skrýše je na přídi, a teď jsem si ověřil, že jsem měl pravdu. Loď kotvila u kamenné přístavní hráze, kde na tyčích visely lucerny a v jejich světle na dvacet mužů – vojáků – vykládalo žoky a bedny. Vzadu na nábřeží stála řada bytelných stavení, pravděpodobně skladišť, dnes večer však, jak se zdálo, bylo zboží určené jinam. Pod lucernami čekaly trpělivé muly, zapražené do těžkých dvoukolových vozů. Vozkové měli uniformy, byli ozbrojení a vykládku řídil důstojník.
Loď byla k hrázi uvázaná svým středem, v místě, kde je lodní lávka. Přední vyvažovací lano vedlo od pažení nad mou hlavou k přístavní hrázi, takže příď se pohupovala na vlnách kousek od pevniny – mezi břehem a mnou bylo ani ne pět metrů vody. Na tomto konci lodi žádná světla nebyla; lano vedlo dolů do pohodlné tůně tmy a za ní byla ještě temnější řada stavení. Budu však muset počkat, rozhodl jsem se, dokud nebude vykládka u konce a dokud neodjedou vozy – doufejme i s vojáky. Vhodnější bude utéct později, až bude na palubě jenom hlídka a možná ani ty lucerny na nábřeží nebudou svítit.
Utéct samozřejmě musím. Kdybych tu zůstal, moje jediná naděje by spočívala v Marricově dobré vůli a ta by zase závisela na výsledku rozhovoru s Ambrosiem. A kdyby se Marric z nějakého důvodu nevrátil a místo něho přišel Hanno…
Navíc jsem byl hladový. Voda a kousek odporného rozmočeného chleba, který jsem snědl, rozdráždily žaludeční šťávy v mém krutě prázdném žaludku, a představa, že budu muset dvě tři hodiny čekat, než se někdo vrátí, byla nesnesitelná bez ohledu na strach z toho, co by ten návrat mohl přinést. A i kdyby to dopadlo nejlépe a Ambrosius pro mě poslal, nemohu si být příliš jist svým osudem v jeho rukách, jakmile bude mít všechny informace, které jsem schopen mu poskytnout. Navzdory tomu, co jsem nalhal špehům, abych si zachránil život, byly mé informace dosti skrovné a Marric měl pravdu, když řekl – a Ambrosiovi to také bude jasné – že jako rukojmí jsem bezcenný. Moje polourozenost mohla udělat dojem na Marrica a Hanna, ale to, že nejsem ani vnukem Vortigernova spojence, ani synovcem spojence Vortimerova, nebude Ambrosiovi valným popudem k projevům laskavosti. Zdálo se, že bez ohledu na to, zda jsem královského původu, bude mým údělem při troše štěstí otroctví, v horším případě neopěvovaná smrt.
A na to jsem neměl nejmenší chuť čekat. Tím spíš, že lodní okénko bylo otevřené a vyvažovací lano, jen lehce prověšené, vedlo z místa přímo nad mou hlavou k pacholeti na přístavní hrázi. Usoudil jsem, že ti dva špehové mají tak

malou zkušenost s věznicemi velikosti, že jim lodní okénko vůbec nepřišlo na mysl. Žádný muž, ba ani lišák Hanno, by se tudy, na rozdíl od štíhlého chlapce, neprotáhl. A i kdyby je to napadlo, vědí, že neumím plavat a s lanem nepočítali. Jak jsem to tak bedlivě obhlížel z lodního okénka, říkal jsem si, že to zvládnu. Když mohou po laně chodit myši – právě jsem jednu viděl, statného vypaseného potkana – dokážu to taky.
Ale budu muset počkat. Prozatím byla zima a já byl nahý. Lehce jsem opět seskočil do skrýše a začal se shánět po svém šatstvu.
Světlo doléhající z nábřeží bylo nevalné, ale stačilo. Viděl jsem malou klec svého vězení s pokrývkami na hromadě starých pytlů, které byly mým ložem; zprohýbaný lodní kufr u stěny; hromadu rezavých řetězů, příliš těžkých, než abych je odstrčil; džbán s vodou a na druhém, vzdáleném konci – tím se rozumí o dva kroky dál – kbelík, téměř plný zvratků. Nic jiného tu k vidění nebylo. Možná Marric podlehl záchvatu laskavosti a stáhl ze mne promočené šatstvo, ale buď je zapomněl vrátit, nebo je zadrželi záměrně, aby mi znemožnili udělat právě to, co mám v úmyslu.
Za dalších pět vteřin jsem věděl, že v lodním kufru je jen pár psacích tabulek, bronzový pohár a jakési kožené páskové sandály. Když nic jiného, pomyslel jsem si, zavíraje tiše víko s touto neslibnou sbírkou, nechali mi tu alespoň sandály. Ne že bych nebyl zvyklý chodit bosky, ne však v zimě a ne po silnicích… Neboť, ať už nahý nebo oblečený, utéct jsem musel.
Neměl jsem představu, co udělám, kam půjdu; ale bůh mě bezpečně dopravil z Camlachových rukou přes Úzké moře a já měl důvěru ve svůj osud. Pokud jsem vůbec měl nějaký plán, měl jsem v úmyslu dostat se do Ambrosiovy blízkosti, abych si udělal představu, co je to za člověka, a teprve potom, až bych poznal, že se mohu nadít jeho blahovůle nebo alespoň slitování, šel bych k němu, vypověděl mu svůj příběh a nabídl mu své služby. Nikdy mi ani na mysl nepřišlo, že by bylo absurdní požádat hraběte, aby přijal do svých služeb dvanáctiletého hocha. Řekl bych, že přinejmenším do té míry jsem měl v sobě královskou krev. Pro případ, že bych neuspěl u Ambrosia, měl jsem jakousi mlhavou představu, že půjdu do jedné vesnice severně od Kerrece, odkud pochází Moravika, a poohlédnu se po jejích příbuzných.
Pytle, na nichž jsem ležel, byly chatrné a zpuchřelé. Bylo snadné jeden z nich roztrhnout ve švech, abych mohl prostrčit hlavu a ruce. Byl to příšerný obleček, ale zahalil mě, jak se sluší. Roztrhl jsem druhý a dal si jej na hlavu, aby mi bylo tepleji. Třetí by byl už příliš. Toužebně jsem se dotýkal pokrývek, ale byly kvalitní, příliš silné, než aby je bylo možno roztrhnout a velice by mi překážely, až polezu okénkem. Váhavě jsem je nechal ležet. Svázané páskové sandály jsem si uvázal kolem pasu. Zbývající kousek ječného chleba jsem si strčil za výstřih, ve zbytku vody si opláchl obličej, ruce a vlasy a pak jsem se vrátil k lodnímu okénku, abych se porozhlédl.
Když jsem se oblékal, slyšel jsem křik a dupot, jako by se muži řadili k pochodu. Teď jsem viděl, že to tak skutečně bylo. Muži i vozy byli nad odchodu. Poslední těžce naložená kára právě vrzavě míjela stavení vzadu a nad hlavami namáhavě se vlekoucích mul práskal bič. A s vozy se vzdalovali i vojáci, pochodující rytmickým krokem. Uvažoval jsem, co je to za náklad; obilí sotva, v této roční době; pomyslel jsem si, že mnohem pravděpodobnější je kov nebo ruda, vždyť to vykládali vojáci a do města se to přepravuje pod jejich dohledem. Zvuky slábly. Pečlivě jsem se rozhlédl. Lucerny stále ještě visely na sloupech, ale na přístavní hrázi nebyla ani noha. Byl čas odejít, než hlídku napadne zkontrolovat věznь.
Pro čilého kluka to bylo snadné. Brzy jsem seděl obkročmo na parapetu lodního okénka, tělo vykloněné, zatímco nohama jsem svíral pažení a natahoval se pro lano. Zažil jsem ošklivou chvíli, když jsem zjistil, že na lano nedosáhnu a musím se nad černou hlubinou mezi lodí a hrází postavit a nějak se přidržet lodního trupu; voda se tam pode mnou vrásnila a vařila, v přívalech se vrhala na stěnu hráze a po ní v krůpějích stékala dolů. Ale zvládl jsem to, vyškrábal jsem se po boku lodi jako další potkan, spěchající na pevninu, a pak jsem se konečně mohl napřímit a sevřít v dlani vyvažovací lano. Bylo napnuté a suché a svažovalo se v mírném úhlu k pacholeti na přístavní hrázi. Uchopil jsem je oběma rukama, natočil se tváří k pevnině, odrazil se nohama od lodi a zaklesl je přes lano.
Měl jsem v úmyslu ručkovat po laně pomalu, klást jednu ruku vedle druhé beze spěchu, a přistát ve stínu. Avšak nejsem námořník a nepočítal jsem s tím, že voda malou loď nadlehčuje. Když jsem se na lano pověsil, i tak malá váha, jako jsem byl já, je prudce a znepokojivě rozkmitala; pak šlo do strany a náhle se obloukem řítilo k přístavní hrázi. Napětí povolilo, lano se prověsilo, klesalo pod mou vahou a šlo do smyčky. Svezl jsem se tam a visel jako opice, když tu se náhle smyčka protáhla do kolmice. Nohy se mi z provazu sesmekly a ujely mi, a samotné ruce tělo neudržely. Klouzal jsem po laně dolů k boku lodi jako korálek na šňůrce.
Kdyby se loď pohybovala pomaleji, byla by mě buď rozmáčkla, když narazila do stěny hráze, nebo bych se byl utopil na spodním okraji smyčky; ale řítila se jako splašený kůň a když narazila na hranu přístavní hráze, byl jsem těsně nad ní. Náraz uvolnil to, co ještě zbývalo ze sevření mých rukou, a vymrštil mě do prostoru. Pachole jsem minul o vlásek a rozplácl se na mrazem ztvrdlé zemi ve stínu zdi.

KAPITOLA 2

Neměl jsem čas uvažovat, jestli jsem se zranil. Slyšel jsem, jak nahoře na palubě pleskají bosé nohy – stráž se běžela podívat, co se děje. Schoulil jsem se, překulil, vyskočil a uháněl pryč, dřív než se svou kymácející se svítilnou dorazí na bok. Slyšel jsem, že něco volá, ale to už jsem zahnul za roh stavení a byl jsem si jistý, že mě neviděl. A i kdyby mě viděl, myslel jsem si, i tak jsem v bezpečí. Nejdříve se zajde podívat do mého vězení; stejně jsem však pochyboval, že by se potom odvážil opustit loď. Na malou chvilku jsem se opřel o zeď, ochladil dlaně popálené od lana a snažil se přivyknout oči noční tmě.
Protože jsem přišel z pološera svého vězení, trvalo mi to jen krátce a rychle jsem se rozhlížel, abych se zorientoval. Skladiště, za nímž jsem byl schovaný, bylo poslední v řadě a za ním, na opačné straně než přístavní hráz, byla silnice; štěrkovaná, rovná jako stuha; mířila k hroznu světel o nějaký kus dál. To bylo nepochybně město. O trochu blíž, v

místech, kde silnici pohlcovala tma, za pochodu cosi neurčitě probleskovalo, což muselo být koncové světlo posledního vozu. Jinak se nic ani nepohnulo.
Správně jsem odhadl, že vozy takto hlídané míří do Ambrosiova hlavního stanu. Nevěděl jsem, mám-li jít tam nebo do kteréhokoliv jiného města či vesnice, v té chvíli jsem toužil po jednom jediném: sehnat něco k jídlu a najít teplé místečko, kde bych se mohl schovat, najíst se a vyčkat, až se rozední. Teď, když jsem se zorientoval, mě Bůh jistě povede dál.
Měl by mě taky nakrmit. Původně jsem hodlal prodat jednu ze svých broží, abych měl na jídlo, ale teď, pomyslel jsem si, když jsem klusal v brázdě za naloženými vozy, budu muset něco ukrást. V nejhorším případě mám pořád ještě kousek ječného chleba. A pak se někde do svítání schovat… Je-li Ambrosius na shromáždění, jak řekl Marric, bylo by více než zbytečné jít do jeho hlavního stanu a dožadovat se přijetí. Třebaže jsem měl pocit vlastní důležitosti, nesahal tak daleko, abych očekával od Ambrosiových vojáků nějaká privilegia v jeho nepřítomnosti, zejména v tomto oblečení. Přijď ráno, uvidíme.
Byla zima. Pára mi stoupala od úst, šedivá v temném ledovém vzduchu. Měsíc nevyšel, ale hvězdy svítily jako vlčí oči. Mráz se třpytil na kamenech a zvonil pod kopyty a koly přede mnou. Šťastnou náhodou nefoukal vítr a jak jsem utíkal, trochu jsem se zahřál, ale neodvážil jsem se konvoj, který postupoval pomalu, dohonit, a tak jsem čas od času musel zmírnit tempo a držet se zpátky, zatímco mrazivý vzduch lezl pod rozedranou pytlovinu a já pro zahřátí bušil rukama do vlastního těla.
Naštěstí tu bylo kde se schovat; křoviska někdy v celých trsech, jindy osamělá a zohýbaná tak, jak zmrzla pod poryvy větru. Mezi nimi ležely balvany, strmě se vzpínající ke hvězdám. První jsem považoval za obrovský milník, ale pak jsem viděl další v řadách, tyčící se v trávě jako aleje bleskem sežehnutých stromů. Nebo jako sloupořadí, jímž prošli bohové – ne však bohové, které znám. Světlo hvězd dopadalo na čelnou plochu kamene, u něhož jsem se zastavil, abych opět počkal, a cosi mě tam upoutalo, jakýsi tvar hrubě vytesaný do žuly a poleptaný chladným světlem, jako by byl pokryt koptem. Sekera, dvoubřitá sekera. Stojící kameny se táhly do temné dálky jako obři na pochodu. Zlomený suchý bodlák mě píchl do bosé nohy. Odvrátil jsem se a když jsem se chtěl podívat znovu, sekera zmizela.
Běžel jsem zase na silnici a zatínal zuby, aby nejektaly. Roztřásl mě chlad, samozřejmě, co taky jiného? Vozy postupovaly vpřed, já běžel za nimi po trávě podél cesty, ačkoli půda byla stejně tvrdá jako štěrk na silnici. Jinovatka pod mými sandály tála a skřípala. Za mými zády se mlčenlivá armáda kamenů na pochodu zmenšovala a ztrácela se ve tmě. Před sebou jsem teď měl světla města a teplo jeho domů, otevírající náruč na uvítanou. Myslím, že já, Merlin, jsem tehdy poprvé spěchal za světlem a lidmi a prchal před samotou, jako by mě kruh vlčích očí hnal blíže k ohni.
Město bylo opevněné. Mělo mě to napadnout, tak blízko moře. Obklopoval je vysoký val a na něm kolová hradba; příkop kolem valu byl široký a bělal se ledem. Čas od času led rozbíjeli, aby nikoho neunesl. Viděl jsem čerstvé hvězdicovité trhliny a celé sítě křižujících se puklin s šedivým skelným potahem, jak se tvořil nový led. K bráně vedl dřevěný most, před nímž se vozy zastavily. Důstojník jel dál, aby promluvil se stáží, muži stáli, jako by byli z kamene, zatímco muly podupávaly a frkaly a zvonily postroji, neboť toužily po teple své stáje.
Napadlo mě sice naskočit vzadu na vůz a projet bránou, ale musel jsem od toho upustit. Po celou cestu do města šli vojáci podél vozů v zástupu za sebou a důstojník přejížděl sem a tam, aby měl celkový přehled. Teď, když dal rozkaz pokračovat v cestě a na mostě zrušil krok, obrátil koně a vrátil se na konec kolony, aby měl jistotu, že projel poslední vůz. Zahlédl jsem jeho tvář – tvář muže středních let, špatně naloženého a nastydlého. To není člověk, který by mě trpělivě vyslechl, ba vůbec vyslechl. Bylo bezpečnější zůstat venku pod hvězdami s kráčejícími obry.
Brána se za kolonou dunivě zavřela; slyšel jsem, jak zapadly závory.
Spatřil jsem sotva viditelnou pěšinu, která vedla východním směrem podél příkopu. Když jsem se tím směrem podíval, viděl jsem, že o kus dál svítí světla, což nemohlo znamenat nic jiného, než že tam v dálce, mimo městské hradby, je zřejmě nějaké sídlo či statek.
Rozběhl jsem se po té pěšině a přitom žvýkal kus ječného chleba.
Ukázalo se, že světlo vychází z celkem rozlehlého sídla, jehož jednotlivé budovy byly rozestavěné kolem nádvoří. Vlastní obytný dům, patrový, byl průčelím obrácen do tohoto nádvoří, jehož další tři strany vymezovala přízemní stavení – lázně, stáj, pekárna a místnosti pro služebnictvo. Toto vše bylo obehnáno vysokou zdí, takže jsem viděl jen pár štěrbinovitých okének, na něž jsem nedosáhl. Byla tam klenutá brána a vedle ní, na dosah ruky, železná konzola, v níž čadivě hořela a prskala namoklá smolná pochodeň.
Na dvoře bylo více světel, ale neslyšel jsem, že by tam někdo chodil nebo mluvil. Brána byla přirozeně zavřená.
Ne že bych si troufl vejít bránou, vrátný by se mnou rychle zatočil. Obcházel jsem zeď a pln naděje hledal, kde by se dala přelézt. Třetí okno byla pekárna; pachy byly staré a vychladlé, ale přesto bych poslechl jejich volání a šplhal se na zeď, jenže okénko tvořila pouhá štěrbina, kudy bych se neprotáhl ani já.
Vedlejší okénko bylo od stáje a další také… Cítil jsem směs koňských a dobytčích pachů a vůni sena. Obytný dům neměl vůbec žádná okna ven, stejně tak lázně. A byl jsem znovu u brány.
Náhle zařinčel řetěz a pár krůčků ode mne, přímo v bráně, vyplázl obrovský pes jazyk jako zvonec. Myslím, že jsem uskočil o celý krok a pak jsem se přitiskl ke zdi, která mi připadala pořád ještě teplejší než ledový vzduch. Třásl jsem se teď zimou tak divoce, až jsem měl pocit, že ve mně chrastí kosti. Byl jsem přesvědčen, že jsem udělal dobře, když jsem utekl z lodi a nevydal se na milost a nemilost vojáků, ale teď jsem začínal uvažovat o tom, že zaklepu na bránu a požádám o přístřeší. Věděl jsem, že se se žebrákem jako já nebudou párat, ale zůstanu-li venku, mohu do rána zemřít zimou.
Pak jsem si všiml, že asi dvacet kroků ode mne, v místě, kam už nedopadalo světlo pochodně, stojí jakési temné stavení, snad přístřešek pro dobytek. Stál v rohu jakéhosi pole, ze všech stran obehnaného nízkým náspem s trnitým křovinatým porostem. Slyšel jsem, že se uvnitř pohybuje dobytek. Aspoň se se mnou rozdělí o své teplo, a dokážu-li

přimět své cvakající zuby ke žvýkání, mám pořád ještě skývu ječného chleba.
Odlepil jsem se na krůček od zdi, mohl bych přísahat, že zcela neslyšně, ale pes s řinčícím řetězem se vyřítil z boudy a začal pekelně štěkat. Tentokrát se dveře domu otevřely okamžitě, na nádvoří jsem slyšel kroky. Ozval se skřípavý zvuk, muž zjevně tasil zbraň. Právě jsem se chtěl dát na útěk, když jsem v čistém mrazivém vzduchu uslyšel to, co slyšel pes: údery kopyt cválajícího koně.
Rychle jsem jako stín přeběhl otevřené prostranství k přístřešku. Vedle něj byl v náspu otvor zatarasený suchým trnovníkem. Protáhl jsem se kolem něj a dál jsem se plížil co nejtišeji, abych nepoplašil zvířata, k nízkým dveřím přístřešku, konečně z dohledu.
Byla to spíše nahrubo uplácána chatrč – nízké stěny končily kousek nad hlavou, střecha došková – a byla plná skotu. Zdálo se, že většinou jsou to mladí býčci, příliš namačkaní, než aby si mohli lehnout, ale zřejmě spokojení s tím, že si navzájem předávají teplo a mají dost suché píce. Hrubá fošna ve dveřích jim bránila vyjít ven. Před stavením se ve svitu hvězd rozkládalo prázdné pole, šedivé jinovatkou, lemované nízkým náspem, osázeným oněmi přikrčenými zmrzačenými křovinami. Uprostřed pole byl jeden stojící kámen.
Slyšel jsem, jak muž v bráně upokojuje psa. Údery kopyt byly stále silnější, vydupávaly železnou stopu – a pak se najednou ocitl jezdec před námi, vylétl ze tmy a zarazil koně, až třeskl kov o kámen, rozstříkl se štěrk a zmrzlá hlína a koňská kopyta zaduněla přímo před dřevěnou bránou. Muž v bráně něco vykřikl, byla to otázka, a jezdec mu odpovídal a zároveň seskakoval s koně.
"Samozřejmě. Otevři!"
Slyšel jsem, jak muž otevírá bránu, pak spolu hovořili, ale až na jednotlivá slůvka, která jsem tu a tam pochytil, jsem nerozuměl, co říkají. Zdálo se podle pohybu světla, že vrátný (nebo kdo to byl) vyndal pochodeň z konzole.
A co víc, světlo se blížilo ke mně a s ním oba muži i s koněm.
Slyšel jsem, jak jezdec říká netrpělivě: "Ale ovšem, tady mu bude dobře. A když na to přijde, docela se mi hodí, že budu pak moci rychle vyrazit. Je tu nějaké seno?"
"Je, pane. Propříště dám ty býčky jinam, aby tu bylo místo pro koně."
"Je jich tu mnoho, že?" Hlas byl mladý, jasný a trochu hrubý, ale možná že na vině byla zima zároveň s jistou nadutostí. Byl to hlas šlechtice, bezohledného stejně jako jeho jízda, během níž koně uštval tak, že před bránou málem padl na zadek.
"Je jich tu dost," potvrdil vrátný. "Pozor, pane, teď musíme tímhle otvorem. Jestli dovolíš, půjdu první a posvítím ti…"
"Uvidím docela dobře, když mi nebudeš tou pochodní svítit rovnou do očí. Pomalu!" dodal na adresu koně, který zavadil o kámen.
"Dovol, abych šel první, pane. Leží tu trní, aby býci nemohli ven. Když chvíli počkáš, dám je stranou."
Já se mezitím vypařil dveřmi přístřešku a zmizel za roh, kde se hrubá zeď napojovala na násep kolem pole. Byla tam hromada drnů, chrastí a kapradin, které měly v zimě patrně sloužit jako podestýlka. Přikrčil jsem se za ni.
Slyšel jsem, jak vrátný odtahuje trní stranou. "Prosím, pane, zaveď ho dovnitř. Místa tu moc není, ale když říkáš, že ho tu nenecháš dlouho –"
"Řekl jsem, že to stačí. Odtáhni tu fošnu! Pospěš si, člověče, už tak jsem se opozdil."
"Jestli mi ho tu teď necháš, pane, odsedlám ho."
"Není potřeba. Hodinu dvě to vydrží. Jenom mu uvolni pod–pěnku. Asi bych přes něj měl hodit svůj plášť. Bozi, to je zima… Povolíš mu uzdu? Tak já jdu…"
Slyšel jsem, že rázuje, až ostruhy zvoní. Fošna se vrátila na své místo a pak i suché trní. Jak vrátný spěchal za ním, zaslechl jsem cosi, co znělo jako: "A pusť mě dovnitř zadem, ať mě otec nevidí."
Těžká vrata za nimi zapadla. Zarachotil řetěz, ale pes byl zticha. Slyšel jsem kroky mužů na nádvoří, a pak se za nimi zavřely domovní dveře.

KAPITOLA 3

I kdybych byl ochoten riskovat pochodeň a psa, vyškrábal se na násep za svými zády a uběhl těch dvacet kroků k bráně, nebylo to zapotřebí. Bůh udělal svoje: seslal mi teplo, a jak jsem zjistil, i něco k jídlu.
Jen co se brána zavřela, už jsem byl zpátky v přístřešku a šeptem jsem uklidňoval koně, jemuž jsem se chystal ukrást pláštěnku. Nebyl příliš zpocený; zřejmě cválal jen asi míli z města a v téhle boudě mezi tísnícími se býčky se nastydnout nemůže; v každém případě byla moje potřeba přednější, já ten plášť mít musel. Byl to pěkný vojenský plášť ze silné měkké látky. Popadl jsem jej a v tom jsem zjistil, vzrušením bez sebe, že mi tu můj pán nenechal pouze tento plášť, ale také plný sedlový vak. Natáhl jsem se, stoupl si na špičky a sáhl dovnitř.
Kožená lahvice, kterou jsem zatřásl. Téměř plná. Jistě vína; mladý muž s sebou nebude vozit vodu. Suchary zabalené v ubrousku, hrozny a několik proužků sušeného masa.
Dobytek na sebe narážel, teple na mě dýchal. Dlouhý plášť se svezl a jedním cípem vymetl špínu pod jeho kopyty. Vytáhl jsem jej, popadl láhev a jídlo a vyklouzl ven. Hromada klestí v koutě byla čistá, ale sotva by mi bylo vadilo, i kdyby to byla kupa hnoje. Zavrtal jsem se do ní, zabalil se do měkkého vlněného pláště a systematicky jsem pořádal jídlo a pití, které mi Bůh seslal.
Ať se děje cokoliv, nesmím usnout. Naneštěstí se tu mladý muž zřejmě nehodlá zdržet déle než jednu dvě hodiny; ale když se k tomu připočte potravinová prémie, je to dostatečně dlouhá doba na to, abych se zahřál a pohodlně se uložil k spánku až do svítání. Hlasy a kroky z domu uslyším včas, abych vklouzl zpátky do stavení a vrátil pláštěnku na místo. Není pravděpodobné, že by si můj pán všiml, že ze sedlového vaku zmizely jeho zásoby.
Ještě jsem se trochu napil vína. Bylo překvapivé, oč lépe chutnaly i tvrdé patky ječného chleba. Víno bylo dobré, silné

a sladké a vonělo po hroznech. Vlévalo do mého těla teplo, ztuhlé klouby se uvolnily a přestaly se chvět a já se mohl ve svém temném hnízdě stočit do klubíčka a vydechnout si; přikryl jsem se kapradinou, která mě chránila před chladem. Zřejmě jsem si trochu zdříml. Nemám tušení, co mě probudilo; všude byl klid. Ztichl dokonce i dobytek v přístřešku. Zdálo se mi, že je větší tma, a tak jsem si říkal, že když bledne světlo hvězd, bude už brzy svítat. Ale jak jsem odhrnul kapradí a podíval se na oblohu, viděl jsem, že tam hvězdy jsou a bíle planou na černém nebi.
Zvláštní bylo, že se oteplilo. Zvedl se větřík a přihnal s sebou mrak; prohánělo oblaka, která vysoko nad hlavou plula jako o závod a pak se rozpadala a zanikala, takže šero a světlo hvězd se valily ve vlnách jedno za druhým po polích, zešedlých jinovatkou, a po tiché krajině, v níž se bodláky a tuhá zimní tráva čeřily jako voda či jako kukuřičné pole pod dotekem větru. Ale nic nenasvědčovalo tomu, že by foukal vítr. Hvězdy nad vlajícími závoji mraků zářily, byly ozdobou černé kupole. Pocit tepla a to, že jsem byl ve tmě stočený do klubíčka, mi zřejmě (alespoň jsem si to myslel) navodily sen o bezpečí, Galapasovi a křišťálové kouli, v níž jsem lehával schoulený a pozoroval světlo. Nyní mi zářící, hvězdami posetá klenba nade mnou připomínala oblý strop jeskyně, světlo vyzařované krystaly a ustupující stíny, které zaháněl oheň. Viděl jsem červené a safírově modré body a jednu stálici, vysílající zlaté paprsky. Pak mlčenlivý vítr přehnal po obloze další stín se světelným ohonem a trnovníky i stín stojícího kamene se zachvěly.
Zřejmě jsem se do svého lože zabořil příliš hluboko a bezpečně, než abych slyšel, jak šumí vítr v trávě a v trní. Stejně tak jsem neslyšel mladého muže, jenž se prodíral trnovníkovým zátarasem, který vrátný zase vrátil do vstupního otvoru v náspu. Neboť se tu objevil zčistajasna, bez varování – vysoká postava kráčející přes pole, stejně nehmotná a nepostižitelná a tichá jako vítr.
Schoulil jsem se jako šnek do své ulity. Bylo příliš pozdě, abych běžel dovnitř a vrátil plášť. Mohl jsem doufat jenom v to, že se bude domnívat, že zloděj utekl a nebude po něm pátrat v nejbližším okolí. Ale on k přístřešku vůbec nezamířil. Šel přímo přes pole, pryč ode mne. Potom jsem uviděl zpola ve stínu stojícího kamene, zpola mimo něj pasoucí se bílé zvíře. To se asi jeho kůň utrhl a utekl. Jen bohové vědí, co na tom zimním poli našel k snědku, ale na tu vzdálenost jsem viděl přízračné bílé zvíře pást se u stojícího kamene. Zřejmě kůň cloumal podpěnkou, dokud se neutrhla, protože sedlo bylo také pryč.
Alespoň budu moci, než se jim podaří chytit ho, odtud utéct… Nebo ještě lépe, pohodit plášť nedaleko přístřešku, aby si myslel, že z koně spadl, a pak se vrátit do teplého hnízda, dokud neodjede. Dávat vinu za útěk koně může jen vrátnému; a právem, já se té fošny ve dveřích ani nedotkl. Opatrně jsem se protáhl kolem a dával si dobrý pozor. Pasoucí se zvíře zvedlo hlavu a pozorovalo, jak se muž blíží. Hvězdy zakryl mrak a pole potemnělo. Za stínem proletělo přes jinovatku světlo. Tu jsem poznal, že jsem se mýlil; nebyl to kůň. Vzápětí jsem si pomyslel, že to nemůže být ani jeden z mladých býčků v přístřešku. Tohle byl dospělý býk, statný bílý býk s majestátním rozpětím rohů a zlověstnou šíjí. Sklonil hlavu tak, že se lalokem dotkl země a hrábl jednou a pak podruhé. Mladý muž se zastavil. Teď, když stín ustoupil, viděl jsem ho docela jasně. Byl vysoký a statný a ve svitu hvězd se jeho vlasy zdály vybledlé od sluníčka. Měl na sobě jakýsi cizí šat, kalhoty na zkřížených kožených řemíncích pod tunikou, přepásanou až nízko na bocích, a vysokou volně posazenou čapku. Pod čapkou poletovaly ty světlé vlasy jako paprsky. V ruce měl provaz, držel jej volně, smyčky stíraly jinovatku. Jeho pláštěnka vlála ve větru; krátká pláštěnka, tmavá, barvu jsem nerozeznal.
Jeho pláštěnka? Pak to ale nemůže být můj mladý pán. A koneckonců, proč by ten nafoukaný mladík šel s provazem chytat býka, který se v noci zatoulal?
Bez varování a aniž by vydal jediný zvuk, bílý býk zaútočil. Světlo a stín se hrnuly za ním, chvěly se a rozostřovaly scénu. Provaz zavířil, svinul se do smyčky a dopadl. Muž uskočil stranou, když veliké zvíře kolem něho proletělo, klouzavě se zastavilo, provaz napnutý k prasknutí, a od ujíždějících kopyt odskakovala celá oblaka jinovatky.
Býk se otočil a znovu zaútočil. Muž čekal bez hnutí, pevně rozkročený, nenuceně, téměř přezíravě. Když se býk přiblížil, lehce ukročil jako při tanci. Býk se k němu přiblížil tak těsně, že jsem viděl, jak roh trhá jeho vlající pláštěnku, a plecí přejel po mužově stehnu jako milenec dychtící po polaskání. Muž pohnul rukama. Lano se stočilo do prstence a druhá smyčka dosedla kolem majestátních rohů. Muž provaz přitáhl a když k němu zvíře opět maličko pokročilo, vzpíraje se ve vlastním horkém dechu, muž skočil.
Nikoli stranou. Skočil býkovi rovnou na silnou šíji, koleny stiskl jeho lalok a ruce použily provazu jako otěží.
Býk okamžitě strnul, rozkročen na všech čtyřech; hlavu má zvrácenou dozadu, celou váhu a sílu staví proti provazu. Stále ještě se ke mně nedonesl jediný zvuk, úder kopyt či praskání provazu nebo hlasité oddechování. Z hromady klestí jsem už byl téměř venku a strnule jsem zíral, nedbaje o nic jiného, než o zápas muže s býkem.
Mrak ponořil pole opět do tmy. Vyskočil jsem. Snad jsem chtěl popadnout v přístřešku fošnu, utíkat s ní na pole a nabídnout zbytečnou pomoc. Ale dřív než jsem se pohnul, mrak zmizel a já viděl, že býk stojí jako předtím a muž mu stále sedí na šíji. Vtom zvíře zvedlo hlavu. Muž pustil provaz a oběma rukama popadl býka za rohy a táhl je k sobě… k sobě… vzhůru… Pomalu, jako by se rituálně vzdával, zvedl býk hlavu, natáhl mohutnou šíji a vydal se mužovi na milost. V mužově pravici se cosi zalesklo. Předklonil se, zabodl nůž a vedl jej napříč.
Stále mlčky, zvolna klesal býk na kolena. Tmavá krev stékala po bílé kůži na bílou zem, na bílou patku stojícího kamene. Vyrazil jsem ze svého úkrytu, utíkal jsem přes pole k nim a cosi jsem přitom volal – nemám tušení co.
Nevím, co jsem chtěl dělat. Muž mě viděl, otočil hlavu a já pochopil, že tady není nic třeba. Usmíval se, ale jeho tvář se ve světle hvězd zdála podivně hladká a nelidská, neboť jí chyběl výraz. Nejevil žádnou známku únavy či vypětí. Také jeho oči, chladné a tmavé, byly bezvýrazné; ani stopy po úsměvu.
Klopýtal jsem, chtěl jsem se zastavit; zapletl jsem se do pláště, který jsem vláčel za sebou, upadl a kutálel se jako směšná a bezmocná hromádka neštěstí k němu právě ve chvíli, kdy bílý býk pomalu zvedal nohy vzhůru a zhroutil se. Cosi mě udeřilo do hlavy. Slyšel jsem hlasitý dětský výkřik, což byl můj vlastní nářek, a potom nastala tma.

KAPITOLA 4

Někdo mě znovu silně kopl do žeber. Zavrčel jsem a odkutálel se ve snaze dostat se z jeho dosahu, ale překážel mi plášť. Kdosi hodil na zem, téměř do mé tváře, pochodeň páchnoucí černým kouřem. Mně známý mladický hlas řekl hněvivě: "Bože, můj plášť! Seber mu ho, ale rychle! Ať se propadnu, jestli se ho dotknu, jak je špinavý."
Všichni stáli kolem mne, šoupali nohama v jinovatce, pochodně svítily a mužské hlasy byly zvědavé, hněvivé nebo lhostejné, pobavené. Někteří muži byli v sedle a jejich koně se rojili na okraji hloučku a nervózně podupávali zimou. Svinul jsem se do klubíčka a přivřenýma očima jukal nahoru. Bolela mě hlava a ta mihotavá scéna nade mnou působila neskutečně, zlomkovitě, jako by se skutečnost a sen tříštily a v místě lomu do sebe přesně zapadaly, aby mě připravily o rozum. Oheň, hlasy, kymácení lodi, smrt bílého býka…
Čísi ruka ze mne strhla plášť. Zteřelé kusy pytloviny šly s ním, a tak jsem měl jedno rameno a kus těla až do pasu holé. Někdo popadl za zápěstí, škubnutím mě postavil na nohy a pevně držel. Druhou rukou mě hrubě chytil za vlasy a zvedl mi hlavu, abych viděl na muže, který stál nade mnou. Byl vysoký, mladý, měl světle hnědé vlasy, v záři pochodní lehce narezavělé, a jeho bradu lemovala elegantní bradka. Oči měl modré, dívaly se na mne hněvivě. V té zimě tu stál bez pláště. V levé ruce držel bič.
Pohlédl na mě a znechuceně odfrkl. "Žebrácký spratek a ještě k tomu smrdí. Myslím, že ten plášť budu muset spálit. Za to z tebe sedřu kůži, ty zatracený malý ničemo. Koně jsi chtěl ukrást taky, že?"
"Ne, pane. Přísahám, že jsem vzal jen ten plášť. Byl bych zase vrátil, opravdu."
"A co tu brož?"
"Brož?"
Muž, který mě držel, řekl: "Brož je na plášti, pane."
Honem jsem řekl: "Jen jsem si jej vypůjčil, abych se zahřál. Byla mi zima a tak –"
"Takže jsi jej stáhl z mého koně a nechal ho, ať klidně nastydne. Je to tak?"
"Nemyslel jsem, že by se mu něco stalo, pane. V přístřešku bylo teplo. A já bych jej byl vrátil, doopravdy."
"Abych si jej oblékl po tobě, ty páchnoucí krysičko? Za to bych tě měl podříznout."
Kdosi – jeden z těch jezdců, sedících na koni – řekl: "Ach, nechme toho. Vždyť se nic nestalo, zítra dáš plášť k valchářovi a je to. Ten zatracený kluk je polonahý a zima je, že by zmrznul i polykač ohně. Nech ho být."
"Když nic jiného," procedil mladý důstojník mezi zuby, "zahřeju se tím, že mu napráskám. Ne, ty ne – drž ho pevně, Cadale."
Bič zapráskal ve vzduchu. Muž, který mě držel, mě sevřel ještě pevněji, jako bych se mu mohl vytrhnout, ale dříve než bič dopadl, objevil se stín, kráčející před pochodní, a jeho ruka se lehce snesla, pouze se dotkla zápěstí mladého muže, nic víc.
Někdo řekl: "Co se tu děje?"
Muži zmlkli jako na povel. Mladý muž svěsil ruku, v níž držel bič, a obrátil se.
Jak nově příchozí promluvil, sevření mého hlídače povolilo. Vykroutil jsem se. Možná že by se mi bylo podařilo proklouznout mezi dvěma muži a utéci, i když bylo pravděpodobné, že by mě jezdci dohonili v několika vteřinách. Ale o nic takového jsem se vůbec nepokusil. Valil jsem oči.
Nově příchozí byl vysoký, o půl hlavy vyšší než můj mladý důstojník bez pláště. Stál mezi mnou a pochodní, proti plamenu jsem ho dobře neviděl. Před očima mi pořád ještě plula blyštivá světla, rozpíjela se a oslňovala, hlava mi třeštila a chlad na mě skočil znovu jako kousavá bestie. Měl jsem oči jen pro vysokou přízračnou postavu, která mě pozorovala tmavýma očima v bezvýrazné tváři.
Zalapal jsem po dechu. "To jsi byl ty! Viděl jsi mě, že? Běžel jsem ti na pomoc, ale klopýtl jsem a upadl. Neutíkal jsem odtud – řekni mu to, pane, prosím tě. Opravdu jsem chtěl ten plášť vrátit, než si přijde pro koně. Prosím tě, řekni mu, co se stalo."
"O čem to mluvíš? Co mu mám říct?"
Světlo pochodní mě nutilo mrkat. "O tom, co se před chvílí stalo. Ty jsi – ty jsi přece toho býka zabil."
"Cože?"
Už předtím byl klid, ale teď se rozhostilo hrobové ticho, bylo slyšet jen dech mužů, shlukujících se kolem nás, a neklidné přešlapování koní.
Mladý důstojník řekl ostře: "Jakého býka?"
"Bílého býka," odpověděl jsem. "Podřízl mu hrdlo a krev prýštila jako pramen. Tehdy jsem zašpinil tvůj plášť. Snažil jsem se –"
"Odkud, ksakru, víš o tom býkovi? Kde jsi byl? Kdo ti to řekl?"
"Nikdo," odpověděl jsem překvapeně. "Viděl jsem to. To je tak tajné? Zpočátku jsem si myslel, že se mi to jenom zdá, po chlebu a vínu se mi chtělo spát –"
"U všech hromů a blesků!" Byl to zase ten mladý důstojník, ale tentokrát se k němu přidali i ostatní a všichni dávali průchod svému hněvu: "Zabijeme ho a bude to…" "Lže nám…" "Lže, aby zachránil svou bídnou kůži…" "Určitě je to špeh…"
Vysoký muž nepromluvil a také ze mne nespustil oči. Odkudsi ze mne vybublal hněv a řekl jsem prudce přímo jemu: "Nejsem žádný špeh ani zloděj! Mám toho už všeho dost. Co jsem měl dělat, zmrznout sám, aby kůň nenastydl?" Muž stojící za mnou mi položil ruku na paži, ale setřásl jsem ji gestem, které by patrně udělal můj dědeček. "A taky nejsem žádný žebrák, pane. Jsem svobodný člověk a přicházím, abych sloužil Ambrosiovi, bude-li mě chtít. Proto jsem sem přišel ze své vlastní země a… o šaty jsem přišel nešťastnou náhodou. Jsem, jsem sice malý, ale mám určité znalosti, které se mohou hodit, mluvím pěti jazyky…" Hlas mi selhal. Někdo jako by se přidušeně zasmál. Zatnul jsem zuby, aby necvakaly, a dodal jsem majestátně: "Teď tě prosím pouze o přístřešek, pane; a řekni mi, kde mohu zítra ráno vyhledat

Ambrosia."
Tentokrát bylo ticho tak husté, že by se dalo krájet. Slyšel jsem, jak se mladý důstojník nadechl, aby promluvil, ale druhý zvedl ruku. Podle toho, jak čekali, co udělá, to musel být jejich velitel. "Počkej. Není drzý. Podívej se na něho. Zvedni tu pochodeň výš, Lucie. Řekni, jak se jmenuješ?"
"Myrddin, pane."
"Tak dobrá, Myrddine, vyslechnu tě, ale mluv jasně a stručně. Chci slyšet, jak to bylo s tím býkem. Začni od začátku. Viděl jsi, že můj bratr nechal svého koně tamhle v tom přístřešku a stáhl jsi z něho plášť, aby ses zahřál. Jak to bylo dál?"
"Ano, pane," řekl jsem. "Ze sedlového vaku, jsem vytáhl jídlo a víno –"
"To mluvíš o mém chlebu a vínu?" vyjel mladý důstojník.
"Ano, pane. Omlouvám se, ale čtyři dny jsem nejedl –"
"To je vedlejší," řekl velitel krátce. "Mluv dál."
"Zahrabal jsem se do hromady klestí v koutě u přístřešku, a myslím, že jsem usnul. Když jsem se probudil, viděl jsem tamhle u stojícího kamene býka. Klidně se pásl. Pak jsi tam přišel ty a nesl jsi provaz. Býk na tebe zaútočil, tys ho svázal a pak jsi na něho vyskočil a zvedl mu hlavu a zabil jsi ho nožem. Všude byla spousta krve. Běžel jsem ti na pomoc. Nevím, co bych byl udělal, ale přesto jsem běžel. Pak jsem se zapletl do pláště a upadl. To je všechno."
Odmlčel jsem se. Kůň přešlápl a někdo si odkašlal. Nikdo nepromluvil. Měl jsem dojem, že ten, který mě držel, trochu poodstoupil.
Velitel řekl velice tiše: "U stojícího kamene?"
"Ano, pane."
Otočil se. Houfec mužů a koní stál hned vedle kamene. Viděl jsem jej přes ramena jezdců, když nosič pochodně zvedl světlo proti noční obloze.
"Ustupte stranou, ať se podívá," řekl vysoký muž a někteří se pohnuli.
Kámen byl od nás vzdálen asi deset metrů. Kolem jeho paty byla zmrzlá tráva pošlapána od bot a koňských kopyt, ale nic jiného tam nebylo. V místě, kde jsem viděl padnout bílého býka a černou krev valící se z jeho hrdla, nebylo nic než pošlapaná tráva a stín, který vrhal kámen.
Nosič zvedl pochodeň tak, aby světlo padalo na kámen. Zároveň také dopadlo přímo na muže, který mi kladl otázky, a já si ho mohl poprvé pořádně prohlédnout. Nebyl tak mladý, jak jsem si myslel; ve tváři měl vrásky, vraštil čelo a mračil se. Oči měl tmavé, nikoli modré jako jeho bratr, a byl mnohem statnější, než jsem čekal. Na jeho manžetách a na límci se zalesklo zlato a těžký plášť mu spadal z ramen až na paty.
Řekl jsem zajíkavě: "Tos nebyl ty. Omlouvám se, teď vidím, že se mi to muselo zdát. Nikdo se nemůže postavit s provazem a krátkým nožem býkovi… A žádný člověk nemůže zvednout býkovi hlavu a podříznout mu krk… Byla to jedna z mých – byl to sen. A nebyl jsi to ty, teď to vidím. Já – myslel jsem, že jsi byl tím mužem v čapce. Omlouvám se."
Muži se teď mezi sebou mumlavě domlouvali, ale už to neznělo hrozivě. Mladý důstojník řekl zcela jiným tónem, než jakým mluvil dosud: "Kdo je to, ten muž s čapkou?"
Jeho bratr okamžitě zasáhl: "Na tom nezáleží. Teď ne." Natáhl ruku, vzal mě za bradu a pozvedl mou tvář. "Říkáš, že se jmenuješ Myrddin. Odkud jsi?"
"Z Walesu, pane."
"Ach, ty jsi tedy ten chlapec, kterého přivezli z Mariduna?"
"Ano. Ty o mně víš? Ach!" Otupělý zimou a ohromen, učinil jsem objev, který jsem měl udělat už dávno. Mé tělo se začalo chvět jako nervózní poník jednak zimou a jednak podivným pocitem – zčásti to bylo vzrušení, zčásti strach. "Ty jsi určitě hrabě Ambrosius osobně."
Neobtěžoval se odpovědět. "Kolik je ti let?"
"Dvanáct, pane."
"A kdo jsi, Myrddine, že mi nabízíš své služby? Co mi můžeš nabídnout, abych s tebou hned tady na místě neskoncoval a neposlal tyto pány rychle do tepla?"
"Kdo jsem, na tom nesejde, pane. Jsem vnukem krále Jižního Walesu, ale ten je mrtev. Nyní je králem můj strýc Camlach, ale to mi také nepomůže; přeje si mou smrt. A tak ti nemohu posloužit ani jako rukojmí. Nejde o to, kdo jsem, ale jaký jsem. Mám ti co nabídnout, pane. Uvidíš, necháš-li mě do rána žít."
"Ach ano, cenné informace a pět jazyků. A také vidiny, jak se zdá." Slova byla výsměšná, ale neusmíval se. "Vnuk starého krále, říkáš? A Camlach není tvůj otec? Ani Dyved, víš to jistě? Nevěděl jsem, že starý král měl kromě Camlachova dítěte dalšího vnuka. Podle toho, co říkali mí špehové, jsem myslel, že si jeho panchart."
"Občas mě vydával za svého pancharta – aby ušetřil mou matku hanby, jak říkával. Ale matka to nikdy za hanbu nepovažovala a ona to musela vědět. Mou matkou byla Niniane, dcera starého krále."
"Ach." Odmlka. "Byla?"
Řekl jsem: "Ještě žije, ale teď je v klášteře svatého Petra. Dalo by se říct, že tam vstoupila už před deseti lety, ale dostala svolení opustit palác teprve po smrti starého krále."
"A tvůj otec?"
"Nikdy o něm nemluvila, se mnou ani s nikým jiným. Prý to byl Kníže temnot."
Očekával jsem obvyklou reakci na tato slova, zkřížené prsty nebo ohlédnutí přes rameno. Neudělal nic z toho. Rozesmál se.
"Pak ovšem není divu, že nabízíš králům svou pomoc při dobývání jejich království a sníš o bozích pod hvězdami." Pak se obrátil, jeho dlouhý plášť zavířil. "Vezměte ho někdo k sobě na koně. A ty bys mu měl vrátit svůj plášť, Uthere, než nám zmrzne před očima."

"Myslíš, že bych se jej i jen dotkl, i kdyby to byl Kníže temnot osobně?" broukl Uther.
Ambrosius se zasmál. "Jestli pojedeš na tom svém ubohém koni obvyklým stylem, bude ti teplo i bez pláště. A jestli je ten plášť nasáklý krví býka, tak to dnes večer stejně není nic pro tebe, co?"
"Rouháš se?"
"Já?" opáčil Ambrosius s tváří chladně bezvýraznou.
Jeho bratr užuž otvíral ústa, ale rozmyslel si to, pokrčil rameny a vyšvihl se do sedla svého šediváka. Někdo prese mne hodil plášť, a protože jsem se chvějícíma rukama marně snažil obtočit si jej kolem těla, popadl mě, nějak mě do něj zachumlal a hodil mě jako balík na hřbet klusajícího koně. Ambrosius se teď také vyšvihl do sedla velkého černého koně.
"Kupředu, pánové!"
Černý hřebec vyrazil a Ambrosiův plášť se rozevlál. Ostatní jezdci se nesli lehkým cvalem jeden za druhým v jeho šlépějích do města.

KAPITOLA 5

Ambrosiův hlavní stan byl ve městě. Později jsem se dozvěděl, že město vyrostlo vlastně kolem tábora, když Ambrosius a jeho bratr začali v několika posledních letech shromažďovat a cvičit armádu, která byla pro Vortigerna tak dlouho mýtickou hrozbou, a nyní, s pomocí krále Budece a oddílů z poloviny galských zemí, opravdu mohutněla. Budec byl králem Menší Británie a Ambrosiovým a Utherovým bratrancem. To on s sebou odvezl před dvaceti lety oba bratry do bezpečí za moře, poté co Vortigern zavraždil jejich staršího bratra krále; Ambrosiovi bylo tehdy deset, Uther byl pouhým kojencem. Budecův hrad byl co by kamenem dohodil od tábora, který vybudoval Ambrosius. A kolem těchto dvou opěrných bodů vyrostlo město, shluk obytných domů, obchodů a chatrčí, s hradbami a příkopem na jeho ochranu. Budec byl teď už stařec a Ambrosia udělal svým dědicem a zároveň i velitelem svého vojska. Dříve se počítalo s tím, že bratři zůstanou v Menší Británii a budou jí po Budecově smrti vládnout; teď však, když Vortigern ztrácel moc nad Velkou Británií, peníze a lidé se jen hrnuli a bylo veřejným tajemstvím, že Ambrosius chce získat Jižní a Západní Británii pro sebe a Uther – už ve dvaceti skvělý voják – udrží, jak se doufalo, Menší Británii a tak společně vytvoří mezi oběma královstvími bezpečnostní val proti barbarům ze severu a zajistí pro další generaci klid.
Brzy jsem shledal, že v jednom směru byl Ambrosius čistokrevný Říman. První, co se mi přihodilo, když mě složili i s pláštěm ve dveřích jeho dvorany, bylo to, že mě někdo popadl, rozbalil – byl jsem už příliš vyčerpán, než abych se zmohl na protest – a hodil mě do lázně. Tady topení určitě fungovalo; voda byla horká, až se z ní pařilo, a po tři bolestivé minuty, během nichž jsem byl jako u vytržení, rozehřívala mé zmrzlé tělo. Muž, který mě přinesl domů, mě také osobně vykoupal. Byl to Cadal, jak se ukázalo, jeden z osobních služebníků hraběte. Na Ambrosiův osobní příkaz, řekl mi stručně, když mě natřel olejem a osušil mě, a pak stál nade mnou, když jsem si oblékal čistou tuniku z bílé vlny, jen o dvě čísla větší.
"To abych měl jistotu, že zase nevezmeš do zaječích. Chce tebou mluvit, neptej se mě proč. Po domě nemůžeš chodit těchhle sandálech, jen Zeus ví, kam jsi v nich vlezl. Ostatně, je to jasné, do chléva ke kravám, viď? Můžeš chodit bos, podlahy jsou vytápěné. No, teď jsi aspoň čistý. Máš hlad?"
"Ty si snad děláš legraci."
"Tak pojď se mnou. Do kuchyně se jde tudy. Ledaže bys byl, jako královský bastard nebo cos mu to namluvil, příliš hrdý, než abys jedl v kuchyni…"
"Pro tentokrát," řekl jsem, "se s tím spokojím!"
Hodil po mně okem, zakabonil se a pak se zeširoka usmál. "Tobě to pálí, to se musí nechat. Dobře ses jim postavil. Je mi záhadou, jak rychle sis to všechno dokázal vymyslet. Pěkně jsi je pohoupal. Když jsi padl do rukou Utherovi, nebyl bych na tvé vyhlídky vsadil ani zlámanou grešli. A ty jsi je opravdu přiměl, aby tě vyslechli."
"Mluvil jsem pravdu."
"Jistě, jistě. Za chvíli mu to můžeš celé převyprávět, a koukej, ať to má hlavu a patu, nemá rád lidi, co marní jeho čas. Jasné?"
"Ještě dnes?"
"Jistě. To poznáš sám, budeš-li ráno ještě naživu; netratí čas dlouhým spánkem. Princ Uther taky ne, když na to přijde, ale nedá se říct tak úplně doslova, že pracuje. Alespoň nevyřizuje věci úřední, i když všichni uznávají, že vydává mimořádnou spoustu energie v jiných směrech. Tak pojď."
Daleko přede dveřmi kuchyně mi vyšla vstříc vůně horkého jídla a zvuky, které provázejí smažení.
Kuchyň byla rozlehlá a mně připadala asi tak velká jako jídelna u nás doma. Na zemi ležely hladké červené dlaždice, na obou koncích místnosti byla vyvýšená ohniště a podél stěn pracovní pulty; pod nimi stály džbány s olejem a vínem, nad nimi visely police s nádobím. Na jednom ohništi ospalý chlapec zahříval olej v pánvi a rozdmýchával oheň v topeništích, kam právě přiložil dřevěné uhlí; nad jedním vařil v kotlíku polévku, zatímco na grilu prskaly a syčely klobásy a navrch jsem ještě ucítil vůni pečícího se kuřete. Povšiml jsem si, že – ačkoliv dával Cadal okázale najevo, že mému vyprávění nevěří – jsem dostal jemný keramický talíř, jaké se vyrábějí na ostrově Samosu, a zřejmě se používají u hraběcí tabule; víno mi přinesl ve skleněném poháru a naléval je z glazovaného červeného džbánu s rytou etiketou a nápisem "Zásobní". Dostal jsem dokonce jemný bílý ubrousek.
Kuchtík, kterého zřejmě vytáhli z postele, aby mi připravil něco k jídlu, se nijak zvlášť nezajímal, pro koho pracuje; sotva dal jídlo na talíř, spěšně vyhrábl topeniště, aby bylo čisté na ráno, ještě zběžněji vyčistil pánve, pak pohledem požádal Cadala o dovolení a zívaje vracel se do svého lože. Obsluhoval mě sám Cadal a přinesl dokonce čerstvý, ještě teplý chléb z pekárny, kde právě vytáhli z pece první vsádku, určenou na ráno. Jako polévku jsem dostal lahodný

vývar z korýšů, jaký se jí v Menší Británii téměř denně. Ještě se z ní kouřilo, jak byla horká, a chutnala báječně. Pomyslel jsem si, že jsem nikdy nejedl nic tak dobrého, dokud jsem ovšem neochutnal kuře do křupavá opečené na oleji a grilované klobásy, k prasknutí naplněné kořeněným masem s cibulí. Talíř jsem vytřel čerstvým chlebem do sucha a zavrtěl jsem hlavou, když mi Cadal podával mísu sušených datlí, sýra a medových koláčků.
"Ne, děkuji."
"Máš dost?"
"Uf, ano." Odstrčil jsem talíř. "To bylo nejlepší jídlo, jaké jsem kdy jedl. Děkuji ti."
"Inu, říká se," mínil Cadal, "že hlad je nejlepší kuchař. Ale musí se nechat, že tady se vaří dobře." Přinesl čistou vodu a ručník a počkal, až si opláchnu a otřu ruce. "Teď už bych mohl věřit, že na tom, co jsi o sobě povídal, je něco pravdy."
Zvedl jsem hlavu. "Jak to myslíš?"
"Že ses chování neučil v kuchyni, to je jistá věc. Hotovo? Tak pojď, řekl, abychom ho přerušili, i kdyby pracoval."
Ambrosius však, když jsme vešli do jeho pokoje, nepracoval. –Jeho stůl – velký kus nábytku z italského mramoru – byl skutečně pokryt svitky a mapami a psacími potřebami; hrabě sám seděl však ve velkém křesle, zpola natočený bokem, bradu v dlaních, a upřeně hleděl do ohřívadla, z něhož sálalo teplo a jemná vůně jabloňového dřeva.
Když Cadal oslovil stráž, ani nezvedl hlavu; strážný zařinčel zbraní a nechal mě projít.
"Chlapec, pane." To nebyl hlas, jakým Cadal mluvil se mnou.
"Děkuji ti, Cadale. Můžeš si jít lehnout."
"Děkuji, pane."
Odešel. Kožené závěsy za ním zapadly. Pak teprve se Ambrosius obrátil. Chvíli si mě mlčky prohlížel od hlavy k patě. Pak hlavou ukázal na židli. "Posaď se."
Poslechl jsem.
"Vidím, že pro tebe našli něco na sebe. Dali ti najíst?"
"Ano, děkuji ti, pane."
"Už jsi se zahřál? Přitáhni si židli blíž k ohni, jestli chceš."
Napřímil se v křesle, opřel se a ruce položil na opěradla s vyřezávanými lvími hlavami. Mezi námi stála na stole lampa a v jejím jasném rovnoměrném světle jakákoli podobnost hraběte Ambrosia s podivným mužem z mého snu definitivně zmizela.
Když se teď, po tak dlouhé době, ohlížím zpátky, vybavuji si jen těžko, jaký byl můj skutečně první dojem z Ambrosia. V té době mu bylo něco přes třicet, ale mně bylo pouhých dvanáct, takže v mých očích byl přirozeně ctihodným mužem. Ale myslím, že opravdu vypadal starší, než byl; byl to přirozený důsledek života, který vedl, těžké odpovědnosti, jež na něm ležela od doby, kdy nebyl ještě ani tak starý jako já v oné chvíli. Kolem očí měl vějířek vrásek a dvě hluboké rýhy mezi obočím, které svědčily o rozhodnosti a možná i o výbušné povaze, ústa měl tvrdá a rovná a zpravidla bez úsměvu. Obočí měl tmavé stejně jako vlasy; hrozivě stínilo jeho oči. Od levého ucha až ke klíční kosti se táhla tenká bílá jizva. Nos měl římský, nápadný, s vysokou kobylkou, ale pleť měl snědší než oliva a v jeho očích bylo cosi, co vypovídalo spise o tmavých Keltech než o Římanech. Byla to drsná tvář, tvář (jak brzy zjistím), která potemní hněvem nebo zklamáním, anebo i tvrdým sebeovládáním, jež si ukládá, ale byla to tvář důvěryhodná. Ambrosius nebyl člověkem, jehož je snadné milovat a zcela jistě nebyl mužem, jenž se snadno zalíbí; Ambrosia bylo možno buď nenávidět, nebo zbožňovat. Buď proti němu bojovat, nebo ho následovat. Ale člověk se musel rozhodnout pro jedno, nebo pro druhé; jakmile se ocitl v jeho blízkosti, měl po klidu.
To vše jsem se měl naučit. Dnes si téměř nepamatuji, na co jsem tehdy myslel, až na ty hluboké oči, které mě přes lampu pozorovaly, a na ruce svírající lví hlavy. Ale pamatuji si každé slovo, které tehdy řekl.
Změřil si mě od hlavy až k patě. "Myrddine, synu Niniane, dcery krále Jižního Walesu… a znalce palácových tajemství v Maridunu, jak mi řekli moji lidé…"
"To že jsem řekl? Řekl jsem jim, že jsem tam žil a ledacos jsem zaslechl."
"Moji lidé tě přepravili přes Úzké moře, protože jsi řekl, že znáš tajemství, která mi mohou být užitečná. Není to snad pravda?"
"Pane," odpověděl jsem trochu zoufale, "nevím, co ti může být užitečné. S nimi jsem mluvil jazykem, jemuž, jak jsem doufal, budou rozumět. Myslel jsem, že se chystají zabít mě. Snažil jsem se zachránit si život."
"Chápu. Dobrá, teď jsi tady a jsi v bezpečí. Proč jsi odešel z domova?"
"Protože jakmile můj dědeček zemřel, nemohl jsem si tam být jistý životem. Matka se chystala do kláštera a můj strýc Camlach se už několikrát pokusil zabít mě, a jeho sluhové zabili mého přítele."
"Tvého přítele?"
"Mého sloužícího. Jmenoval se Cerdic. Byl to otrok."
"Ach, ano, říkal jsi to. Prý jsi zapálil palác. Nebylo to možná trochu – drastické?"
"Asi ano. Ale někdo mu musel vzdát čest. Byl můj."
Zvedl obočí. "Byl to pro tebe důvod, nebo závazek?"
"Pane?" Pak mi došlo, na co se ptá, a řekl jsem pomalu: "Myslím, že obojí."
Podíval se dolů na své ruce. Odpoutal je od opěradla a sevřel je na stole před sebou. "Tvoje matka, princezna." Řekl to tak, jako by tato myšlenka vyskočila přímo ze slov, která pronesl: "Také jí ubližovali?"
"Samozřejmě, že ne."
Zvedl oči, překvapen mým tónem. Rychle jsem vysvětloval: "Odpusť, pane, chtěl jsem říct jen tolik, že kdyby se jí chystali ublížit, jak bych mohl odejít? Ne, Camlach jí nikdy neublíží. Už jsem ti řekl, že po léta mluvila o tom, jak touží vstoupit do petrského kláštera. Nevzpomínám si, že by někdy nepřijala nějakého křesťanského kněze, který zavítal do Mariduna, a když přijel z Caerleonu sám biskup, obyčejně býval ubytován u nás v paláci. Ale můj dědeček jí to nikdy

nedovolil. On se s biskupem kvůli ní často přel… a taky kvůli mně. Víš, biskup mě chtěl pokřtít, a dědeček o tom nechtěl ani slyšet. Myslím – myslím, že svým souhlasem by byl rád uplatil mou matku, aby mu řekla, kdo je mým otcem, nebo aby se provdala za muže, kterého jí vybral, ale ona nebyla ochotna udělat to a taky mu nikdy nic neřekla."
Odmlčel jsem se a napadlo mě, jestli moc nemluvím, ale on mě vytrvale pozoroval a zdálo se, že velmi pozorně. "Můj dědeček přísahal, že ji do kláštera nikdy nepustí," dodal jsem, "ale jakmile zemřel, požádala Camlacha, a ten jí to dovolil. Chtěl mě tam zavřít taky, proto jsem utekl."
Pokýval hlavou. "Kam jsi měl namířeno?"
"Nevím. Marric měl pravdu, když mi ve člunu řekl, že bych měl jít k někomu. Je mi teprve dvanáct, a protože nemohu být svým vlastním pánem, musím si pána najít. Ale Vortigerna ani Vortimera jsem za pána nechtěl, a nevěděl jsem, kam jinam jít."
"A tak jsi přesvědčil Marrica a Hannoa, aby tě nechali naživu a vzali tě s sebou?"
"Docela tak to nebylo," přiznal jsem poctivě. "Na začátku jsem nevěděl, kam jedou, řekl jsem něco v tom smyslu, že bych měl myslet na vlastní záchranu. Svěřil jsem se do rukou boha a on mě jim poslal do cesty, a pak tu byla ta loď. Tak jsem je přiměl, aby mě vzali s sebou."
"Ke mně?"
Přikývl jsem. Ohřívadlo žhnulo a stíny tančily. Na jeho tváři se pohnul stín, jako by se usmíval. "Tak proč jsi nepočkal, až to udělají? Proč jsi utekl z lodi a riskoval, že zmrzneš na ledovém poli?"
"Protože jsem se bál, že přece jen nemají v úmyslu odvést mě k tobě. Myslel jsem, že si možná uvědomí, jak – jak málo ti mohu být užitečný."
"Takže ty ses ocitl vprostřed zimní noci a v cizí zemi z vlastní vůle a bůh mi tě složil přímo k nohám. Ty a tvůj bůh dohromady, Myrddine, vy jste velice mocná sestava. Vidím, že nemám na vybranou."
"Můj pane?"
"Možná že máš pravdu, že opravdu existují možnosti, jak mi sloužit." Pohlédl opět na stůl, vzal pero a obracel je v ruce, jako by si je prohlížel. "A teď mi pověz, proč ti dali jméno Myrddin. Říkáš, že ti tvá matka nikdy neprozradila, kdo byl tvůj otec? Nikdy neudělala ani sebemenší narážku? Možná že ti dala jméno po něm?"
"Určitě ne tím, že vybrala jméno Myrddin. Myrddin je jeden ze starých bohů a má svatyni kousek od brány petrského kláštera. Byl bohem jednoho místního kopce a říká se, že i jiných míst v Jižním Walesu. Ale já mám ještě jedno jméno."
Zaváhal jsem. "Ještě nikdy jsem je nikomu neřekl, ale jsem přesvědčený, že to je jméno mého otce."
"A to zní?"
"Emrys. Slyšel jsem ji, jak s ním mluvila, jednou v noci, spřed léty, když jsem byl ještě malý. Nikdy na to nezapomenu. V jejím hlase bylo něco…"
Pero v jeho ruce se nepohnulo. Pohlédl na mě zpod obočí.
"Mluvila s ním? Byl to tedy někdo z paláce?"
"Ale ne, takhle ne. To nebylo ve skutečnosti."
"Chceš říct, že to byl sen? Vidina? Jako dnes v noci ten býk?"
"Ne, pane. Neřekl bych ani, že to byl sen – bylo to skutečné, ale jinak. Někdy se mi to stává. Ale tentokrát jsem matku slyšel… V paláci byl starý rozvod tepla, který se už léta nepoužíval; později jej zasypali, ale když jsem byl mladý – když jsem byl malý, rád jsem se tudy plazil, abych byl daleko od lidí. Měl jsem tam svoje věci… takové věci, které schováváš, když jsi malý, a když je najdou, tak je vyhodíš."
"Já vím. Povídej dál."
"Opravdu chceš? Často jsem se plazil tím bludištěm a jednoho dne jsem byl pod podlahou jejího pokoje a slyšel jsem, jak mluví sama k sobě, nahlas, jak se to někdy stává při modlitbě. Slyšel jsem, jak říká ‚Emrys', ale na nic jiného se nepamatuji." Podíval jsem se na něho. "Víš, někdy člověk zaslechne vlastní jméno, i když mu unikne to ostatní. Tehdy jsem si myslel, že se modlí za mne, ale když jsem byl starší a vzpomněl jsem si na to, uvědomil jsem si, že ten Emrys musel být můj otec. V jejím hlase bylo něco… a vůbec, nikdy mi tak neříkala. Říkala mi Merline."
"Proč?"
"Podle sokola. Je to jméno pro corwalch."
"Budu ti tedy také říkat Merline. Máš odvahu a zdá se, že tvé oči dohlédnou daleko. Někdy budu možná potřebovat tvé oči. Ale dnes večer můžeš začít s jednoduššími věcmi. Pověz mi teď něco o svém domově. Co je?"
"Mám-li ti sloužit… Samozřejmě ti řeknu všechno, co vím… Ale –" Zaváhal jsem, ale on mi vzal slova z úst.
"Ale musíš mi slíbit, že až vpadneš do Británie, nestane se matce nic zlého? Slibuji. Bude v bezpečí a s ní každý jiný muž nebo žena, které budeš chtít ušetřit, protože k tobě byli hodní."
Zřejmě jsem na něho hleděl s vyvalenýma očima. "Jsi velkomyslný, pane."
"Dobudu-li Británii, mohu si to dovolit. Možná že budu mít určité výhrady." Usmál se. "Asi by s tím byly potíže, kdybys žádal milost pro svého strýce Camlacha."
"Nic takového se nestane," řekl jsem. "Až dobudeš Británii, bude mrtev."
Ticho. Pootevřel rty, jako by chtěl něco říct, ale zdálo se, že změnil názor. "Říkal jsem, že někdy možná využiji tvých očí. Máš můj slib, mluvme tedy. Nevadí, jestli se ti něco nebude zdát dost důležité na to, abys o tom hovořil. Nech na mně, abych to posoudil."
A tak jsme spolu hovořili. Tehdy mi nepřipadalo divné, že se mnou hovořil jako se sobě rovným, ani že se mnou strávil polovinu noci a kladl mi otázky, na některé z nichž by mohli odpovědět jeho špehové. Myslím, že za tu dobu, co jsme hovořili, přišel otrok dvakrát naplnit ohřívadlo a jednou jsem slyšel řinčení zbraně a povely, když se venku přede dveřmi střídala stráž. Ambrosius se vyptával, nadhazoval otázky, poslouchal, občas si něco poznamenal na tabulku ležící před ním, někdy hleděl, bradu opřenou v dlani, na stolní desku, ale většinou mě sledoval vytrvalým zachmuřeným

pohledem. Když jsem zaváhal, zabředl do věcí nedůležitých anebo se únavou zajíkl, přivedl mě svými otázkami k jakémusi neviditelnému cíli, jako mezkař popohánějící svého mezka.
"Ta pevnost na řece Seint, kde se tvůj dědeček setkal s Vortigernem. Jak je odtamtud daleko na sever, do Caerleonu? Kudy? Řekni mi něco o té cestě… Jak je ta pevnost přístupná?"
Anebo: "Ta věž, v níž se ubytoval Nejvyšší král, Maximova věž – vy jí říkáte Macsenova… Řekni mi o ní něco. Kolik v ní bylo mužů? Která cesta vede do přístavu…?"
A zase: "Říkáš, že se králova družina zastavila v údolní soutěsce jižně od Sněžné hory a králové spolu odešli do ústraní. Tvůj Cerdic řekl, že se šli podívat na starou pevnost na ostrohu. Popiš mi to místo… Jak asi je ten ostroh vysoký? Jak daleko je odtamtud vidět na sever… na jih… na východ?"
Nebo: "Zamysli se teď nad dědečkovými šlechtici. Kolik se jich přidá k Camlachovi? Kteří? Kolik? A z jeho spojenců, kdo? Počet… bojová síla…?"
A pak náhle: "Teď mi pověz tohle. Jak jsi se dozvěděl, že Camlach přidá k Vortimerovi?"
"Řekl to mé matce," odpověděl jsem, "u már, na nichž ležel dědeček. Slyšel jsem ho. Po paláci se povídalo, že to tak dopadne, a já věděl, že se kvůli tomu pohádal s dědečkem, ale nikdo nemohl říct nic určitého. I moje matka ho pouze podezírala, že to má v úmyslu. Ale jakmile král zemřel, řekl jí to sám."
"Prostě to oznámil, jen tak? Jak je možné, že o tom Marric a Hanno neslyšeli, jen dohady o hádkách?"
Únava a dlouhý výslech způsobily, že jsem si přestal dávat pozor. Mluvil jsem rychleji, než jsem myslel. "Neoznámil to. Řekl to jenom jí. Byl s ní sám."
"A tys byl u toho?" Jeho hlas se změnil tak, že jsem nadskočil m židli. Díval se na mě zpod obočí. "Říkal jsi přece, že ty topné kanály dal dědeček zasypat?"
Jenom jsem seděl a díval se na něho. Nenapadlo mě nic, co bych řekl.
"Připadá mi divné," řekl bezvýrazně, "že by to řekl tvé matce před tebou, když musel vědět, že jsi jeho nepřítel. Kdy přesně jeho lidé zabili tvého otroka? Jak je možné, že potom, co ti řekl o svých tajných plánech, ses mohl dostat z paláce, padnout do rukou mých lidí a přimět je, aby tě dopravili ke mě?"
"Já –" Zajíkl jsem se. "Můj pane, přece si nemyslíš, že jsem – můj pane, už jsem ti řekl, že nejsem špeh. Všechno, co jsem řekl, je pravda. Opravdu to řekl, přísahám."
"Dej si pozor. O to právě jde, je-li to pravda. Řekla ti to matka?"
"Ne."
"Tedy to vykládali otroci? A to je to celé?"
Řekl jsem zoufale: "Slyšel jsem to na vlastní uši."
"Kde jsi byl?"
Naše oči se setkaly. Aniž jsem přemýšlel, řekl jsem prostou pravdu: "Můj pane, spal jsem v kopcích šest mil od paláce."
Následovalo ticho, zatím nejdelší. Slyšel jsem, jak se v ohřívadle sesedají žhavé uhlíky a venku opodál štěká pes. Seděl jsem a čekal na výbuch jeho hněvu.
"Merline."
Zvedl jsem hlavu.
"Odkud se berou tvé vidiny? To máš po matce?"
Proti veškerému očekávání mi uvěřil. Odpovídal jsem horlivě: "Ano, ale jsou jiné. Ona viděla jen ženské věci, které mají něco společného s láskou. Pak se té moci, kterou měla, zalekla a přestala jí užívat."
"Bojíš se jí?"
"Stanu se mužem."
"A muž bere moc tam, kde se nabízí. Ano. Rozuměl jsi tomu, co jsi dnes večer viděl?"
"Býka? Ne, můj pane, pochopil jsem pouze, že je to něco tajného."
"Jednoho dne se to dozvíš, ale dnes ne. Poslouchej."
Kdesi venku zakokrhal kohout hlasem pronikavým a stříbrným jako trubka. Řekl: "Ten v každém případě skoncoval s tvými přízraky. Je nejvyšší čas, abys šel spát. Jsi ospalostí polomrtvý." Vstal. Sklouzl jsem ze židle a on chvíli stál a díval se na mě. "Bylo mi deset, když jsem se plavil do Menší Británie, a celou cestu mi bylo strašně špatně."
"Mně taky," řekl jsem.
Zasmál se. "Takže jsi stejně vyčerpaný, jako jsem byl tehdy já. Až se vyspíš, promluvíme si o tom, co s tebou."
Zazvonil, otrok otevřel dveře a čekal. "Dnes budeš spát v mém pokoji. Tudy."
Ložnice byla také římská. Později jsem shledal, že ve srovnání s ložnicí, dejme tomu Utherovou, byla poměrně prostě zařízená, ale v očích chlapce z malé odlehlé země, zvyklého na provinční měřítka a často i na nouzová řešení, byla luxusní; na velikém lůžku ležely červené vlněné přikrývky a kožešinový kobereček, na podlaze ovčí kůže a bronzová třínožka, vysoká jako dospělý muž, a na ní trojitá lampa v podobě dráčat, která vyplazovala ohnivé jazyky. Silné hnědé závěsy nepropouštěly ledovou noc a bylo tam velice ticho.
Když jsem šel za Ambrosiem a otrokem kolem stráží – u dveří stáli dva, strnulí a nehybní až na oči, které se přesouvaly z Ambrosia na mne, aniž by se v nich zračily sebemenší dohady – napadlo mě poprvé, zda může být i jinak Římanem. Ale ukázal pouze na výklenek, kde další hnědý závěs zpola zakrýval niku s lůžkem. Možná tam občas spával otrok, aby byl po ruce.
Sloužící odsunul závěs a ukázal na přikrývky, složené přes matrace, a na dobré polštáře, plněné ovčí vlnou, a odešel, aby obsloužil Ambrosia.
Svlékl jsem vypůjčenou tuniku a pečlivě jsem ji složil. Pokrývky byly silné, z čerstvé vlny, a voněly cedrovým dřevem. Ambrosius a otrok spolu hovořili, ale potichu, a jejich hlasy mně doléhaly jako ozvěna z druhého konce hluboké tiché jeskyně. Jaké blaho, být zase v opravdovém loži, ležet v teple a sytý v pokoji, kam nedoléhá šum moře. A být v bezpečí.

Myslím, že řekl "Dobrou noc", ale já jsem se už ponořil do spánku a nedokázal jsem vyplout na hladinu, abych odpověděl, poslední, na co se pamatuji, bylo to, že otrok zhášející lampy našlapoval tiše.

KAPITOLA 6

Když jsem se druhého dne ráno probudil, bylo pozdě. Závěsy odhrnuté, dovnitř nahlížel šedý větrný den a Ambrosiovo lože bylo prázdné. Z oken bylo vidět malé nádvoří s kolonádou, která lemovala čtvercový záhon, v jehož středu dováděl vodotrysk – potichu, řekl jsem si v duchu, neboť jsem viděl, že se celá kaskáda změnila v led. Dlaždice na podlaze byly mým bosým nohám příjemně teplé. Sáhl jsem po bílé tunice, kterou jsem složil a položil na židli vedle lůžka, ale shledal jsem, že místo ní mi někdo položil novou tmavozelenou tuniku, tuniku barvy tisu, která byla na mou míru. Vedle ní ležel pěkný kožený opasek a namísto mých starých i nové sandály. A byla tam dokonce i pláštěnka, pro změnu světle zelená, odstín bukového listí, s měděnou broží, abych ji mohl sepnout. Brož zdobil reliéf – červený smaltovaný drak, tedy stejný heraldický znak, jaký jsem včera v noci viděl pečetním prstenu na ruce hraběte.
Vážně, tehdy poprvé v životě jsem měl pocit, že vypadám jako princ, a připadalo mi zvláštní, že se tak stalo ve chvíli, kdy by si člověk řekl, že se ocitl na samém dně. Tady v Menší Británii jsem neměl nic, ani ten titul pancharta, který by mě chránil, neměl jsem jediného příbuzného, nepatřily mi ani ty hadry, které jsem měl na sobě. Téměř s nikým jsem nepromluvil, kromě Ambrosia, jehož jsem byl služebníkem, osobou na něm závislou, kýmsi, koho lze použít, a naživu jsem byl jen s jeho tichým souhlasem.
Cadal mi přinesl snídani, tmavý chléb, plást medu a suché fíky. Zeptal jsem se, kde je Ambrosius.
"Venku, na cvičišti s vojáky. Přesněji řečeno, sleduje, jak probíhá výcvik. Jezdí tam den co den."
"Co myslíš, že bude chtít ode mne?"
"Řekl jen tolik, že máš zůstat tady, dokud si neodpočineš, a máš se tu cítit jako doma. A já mám poslat někoho na loď, aby ti přinesl tvé svršky."
"Nebylo toho mnoho, neměl jsem čas. Několik tunik a sandály zabalené v modré pláštěnce a pár drobností, jako brož a spona, kterou mi dala matka." Přejel jsem rukou záhyby drahé tuniky, kterou jsem měl na sobě. "Nic tak pěkného jako je tohle, Cadale. Doufám, že mu budu moci sloužit. Zmínil se, co ode mne očekává?"
"Ani slovem. Myslíš si, že mi svěřuje své tajné myšlenky? Teď udělej, jak řekl, buď tu jako doma, dávej si pozor na pusu a hlavně dbej, aby ses nedostal do maléru. Nemyslím, že ho budeš vídat příliš často."
"Taky myslím," řekl jsem. "Kde budu bydlet?"
"Tady."
"V tomhle pokoji?"
"To asi ne. Chtěl jsem říct tady v domě."
Odstrčil jsem talíř. "Cadale, má pan Uther svůj vlastní dům?"
Cadalovi zajiskřily oči. Byl to malý podsaditý muž s hranatou brunátnou tváří a houštinou černých vlasů a černými očky, ne většími než olivy. Záblesk v jeho očích mě přesvědčil, že přesně ví, co si myslím, a navíc že každý v domě musí vědět, co se předchozího večera odehrálo mezi mnou a tímto princem.
"Ne, nemá. Bydlí tu také, s bratrem bok po boku, jak se říká."
"Ach!"
"Neměj obavy; toho taky uvidíš málokdy. Za týden nebo za dva jede na sever. V tomhle počasí brzy vychladne… Není vyloučené, že na tebe už zapomněl." Zazubil se a odešel.
Měl pravdu; v nejbližších dvou týdnech jsem vídal Uthera zřídkakdy a pak odtáhl s armádou na sever; tato výprava byla míněna zčásti jako vojenské cvičení a zčásti jako výprava za potravinami. Cadal správně tušil, že se mi po Utherově odjezdu uleví; nelitoval jsem, že nepatřím do Utherova okruhu. Měl jsem ale pocit, že Uthera moje přítomnost v domě jeho bratra netěší, a opravdu, Ambrosiova trvající laskavost vůči mně mu šla na nervy.
Předpokládal jsem, že po první noci, kdy jsem mu řekl všechno, co jsem věděl, uvidím hraběte velice zřídka, ale posílal pro mne téměř každý večer, kdy měl volno. Někdy se mě poptával a poslouchal, co jsem mu vyprávěl o domově, někdy, když byl unavený, chtěl, abych mu zahrál na harfu, nebo, příležitostně, abych s ním hrál šachy. K mému překvapení jsme v této hře byli přibližně stejně dobří a nemyslím, že by mě záměrně nechal vyhrávat. Říkal, že mu chybí praxe; tady se totiž běžně hrálo v kostky, což nechtěl s čarodějovým učněm riskovat. Protože šachy jsou založené spíše na matematice než na magii, černé umění na ně nemůže mít takový vliv.
Dodržel svůj slib a řekl mi, co jsem viděl té noci u stojícího kamene. Myslím, že kdyby mě o to požádal, byl bych to zavrhl i jako sen. Jak plynul čas, myšlenka na něj se rozplývala a slábla, až jsem si začal myslet, že to byl sen vyvolaný hladem a zimou a mlhavou vzpomínkou na vybledlý obraz na římské truhle v mém pokoji v Maridunu, zobrazující klečícího býka a muže s nožem pod klenbou posetou hvězdami. Ale když se Ambrosius rozhovořil, pochopil jsem, že jsem viděl víc, než bylo na obraze. Viděl jsem boha vojáků: Slovo: Světlo: Dobrého pastýře, prostředníka mezi jediným Bohem a člověkem, viděl jsem Mithru, který před tisíci roky přišel z Asie. Podle Ambrosiových slov se narodil v jeskyni o zimním slunovratu, kdy pastýři bděli a na nebi se skvěla hvězda; zrodil se ze země světla a vyskočil ze skály s pochodní v levé ruce a nožem v pravé. Zabil býka, aby prolitou krví dal zemi život a plodnost, později, když naposledy požil chléb a víno, byl povolán na nebesa. Byl bohem síly a mírumilovnosti, odvahy a sebekázně. "Bůh vojáků," opakoval Ambrosius. "A proto jsme tu obnovili jeho kult, abychom, jak se to dělávalo v římských armádách, vytvořili pro velitele a malé krále všech možných jazyků a přesvědčení, kteří chtějí bojovat po našem boku, nějaké vzájemné pouto. O bohoslužbě samotné ti nic říct nemohu, protože je to zakázané, ale domyslíš si to podle toho, že toho večera jsme se se všemi důstojníky shromáždili na bohoslužebném obřadu, a tvoje řeči o chlebu a víně a o zabití býka budily dojem, že jsi viděl z našeho obřadu víc, než je nám o této věci dovoleno byť i jen mluvit. Jednou se to možná všechno

dozvíš. Do té doby si dávej pozor a kdyby se tě někdo na tvou vidinu ptal, pamatuj, že to byl pouhý sen. Rozumíš?"
Přikývl jsem, ale z toho, co řekl, mou mysl náhle a beze zbytku ovládla jediná myšlenka. Vzpomněl jsem si na matku a na křesťanského kněze, na Galapase a Myrddinovu studánku, na to, co jsem viděl ve vodě a slyšel ve větru. "Chceš, abych se stal vyznavačem Mithrovým?"
"Muž bere moc tam, kde se nabízí," připomněl mi opět. "Říkal jsi, že nevíš, který bůh nad tebou drží ochrannou ruku; možná že jsi se vydal právě po cestě Mithrově, která tě přivedla ke mně. Uvidíme. Kromě toho je stále ještě bohem armád a my budeme jeho pomoc potřebovat… A teď, chceš-li, přines harfu a zazpívej mi."
Takhle se ke mně choval; jednal se mnou jako s princem, tak, jak se mnou nikdy nikdo nejednal v domě mého dědečka, kde jsem na to měl alespoň jakýs takýs nárok.
Ambrosius mi Cadala postoupil jako mého osobního sluhu. Zpočátku jsem čekal, že mi to bude mít za zlé, neboť jsem byl ubohou náhražkou za Ambrosia, ale nezdálo se, že by mu to vadilo, dokonce jsem měl dojem, že ho to potěšilo. Brzy jsme spolu byli velice zadobře, a protože v domě nebyl žádný jiný chlapec mého věku, trávili jsme čas většinou spolu. Dostal jsem také koně. Nejprve mi dali jednoho z koní Ambrosiových; po prvním dnu jsem zahanbeně požádal, jestli bych mohl dostat nějakého více na mou míru; přidělili mi malého flegmatického šediváka, kterého jsem v jediném okamžiku nostalgie pojmenoval Aster.
Tak uběhly první dny. S Cadalem po boku vyjel jsem si do kraje; půda byla ještě spoutaná mrazem, ale brzy mráz přešel v déšť, takže pole byla samé bláto a cesty byly kluzké a špatné, v nížinách se ve dne v noci prohánět studený vítr a bičoval Malé moře tak, že měnilo barvu od bílé až po ocelově šedou a nahánělo na severní plochy stojících kamenů vlhkost. Jednou jsem hledal kámen se symbolem sekery a nenašel jsem jej. Ale byl tam jiný, na němž byla v určitém světle patrná vyrytá dýka, a o kousek dál stál stranou mohutný kvádr, na němž pod lišejníkem a ptačím trusem zíralo otevřené oko. Za denního světla kameny nedýchaly člověku do týla tak ledově, ale přesto tam bylo pořád cosi, cosi číhajícího, a můj poník vůbec nestál o to, abychom tam zajeli. Samozřejmě jsem také prozkoumal město. V centru byl hrad krále Budece, stál na skalnatém výběžku, který korunovala vysoká hradba. K bráně, která byla zavřená a střežená, vedla kamenná rampa. Často jsem na ní vídal Ambrosia nebo jeho důstojníky na koních, ale sám jsem se nikdy nedostal dál než po strážnici na úpatí. Ale krále Budece jsem viděl několikrát, když vyjížděl se svou družinou z hradu. Vlasy a dlouhý vous měl téměř bílé, ale na vysokém hnědém valachovi seděl jako muž o třicet let mladší, a slyšel jsem bezpočet historek o tom, jak se umí ohánět mečem a také o tom, jak přísahal, že se pomstí Vortigernovi za vraždu svého bratrance Constantia, i kdyby tomu musel zasvětit celý život. Hrozilo, že to skutečně bude trvat tak dlouho, neboť se zdálo téměř nemožné, aby země tak chudá postavila armádu, která by byla s to porazit Vortigerna a Sasy a potom Větší Británii udržet. Ale teď už brzy, říkali lidé, brzo, brzičko…
Každodenně, za jakéhokoliv počasí, pokračoval na rovných polích za městskými branami výcvik vojáků. Jak jsem se dověděl, Ambrosius měl tehdy stálou armádu o síle čtyři tisíce mužů. Pokud šlo o krále Budece, bohatě se mu vyplácela, neboť jeho království hraničilo ve vzdálenosti asi třiceti mil se zemí mladého krále, který byl v každém okamžiku hotov plenit, a který se držel zpátky jen díky šířícím se pověstem o Ambrosiově rostoucí síle a skvělé pověsti jeho mužů. Budec a Ambrosius podporovali představu, že jejich armáda je především obranná a dbali na to, aby se Vortigern nedozvěděl nic jistého: zprávy o přípravách na vylodění se k němu dostávaly tak jako dříve pouze jako pověsti, a Ambrosiovi špehové se starali o to, aby jako pouhé pověsti také zněly. Vortigern skutečně věřil tomu, o co se Budec tak usilovně snažil, totiž že se Ambrosius a Uther smířili se svým osudem exulantů, usadili se v Menší Británii natrvalo jako Budecovi dědicové, a věnují se ochraně hranic, které budou jednou hranicemi jejich království.
Tento dojem ještě zvyšovala skutečnost, že armáda byla využívána k zásobování města. Pro Ambrosiovy muže nebylo nic sprostného či naopak obtížného, do čeho by se nepustili. Práci, kterou by opovrhlo i dědečkovo primitivně vycvičené vojsko, dělali tito příležitostní vojáci docela samozřejmě. Nosili dřevo a uskladňovali je na městských dvorech; kopali a ukládali do zásoby rašelinu, pálili dřevo v milířích. Stavěli kovárny a pracovali v nich, a vyráběli tam nejen zbraně, ale i náčiní na obdělávání půdy a sklizeň obilí a také stavební náčiní jako lopaty, radlice, sekery, srpy. Dokázali krotit koně, chovat tažný dobytek a porážet jej, vyrábět vozy, ve dvou hodinách rozbít tábor a rozestavit stráže a během další hodiny jej zbourat. V armádě byl oddíl ženistů, kteří měli rozlehlé dílny a byli schopni dodat vše od visacího zámku až po transportní loď. Zkrátka, připravovali se na to, že se naslepo vylodí v cizí zemi, nějak se tam budou muset obživit a celou tou zemí projít za každého počasí. "Neboť," jak jednou řekl Ambrosius svým důstojníkům v mé přítomnosti, "jenom frajeři vycvičení k boji za dobrého počasí se domnívají, že válka je hra na vojáky. Já budu bojovat o vítězství, a až zvítězím, tak o udržení země. A Británie je velká země; ve srovnání s ní je tento kout Galie pouhá loučka. A proto my, pánové, budeme bojovat celé jaro a léto, ale až prvního října uhodí mrazy, nestáhneme se, nebudeme do příštího jara odpočívat a brousit nože. Budeme bojovat dál, ve sněhu, bude-li třeba, v bouři, v mrazu a v zimním bahnu. A přitom za každého počasí a po celou tu dobu musíme jíst, a patnáct tisíc mužů musí jíst dobře."
Brzy nato, asi měsíc po mém příchodu do Menší Británie, byly dny mé svobody u konce. Ambrosius mi našel učitele. Belasius byl úplně jiný než Galapas, jiný než laskavý opilec Demetrius, můj oficiální učitel doma. Byl to muž v nejlepších létech a patřil k těm, které hrabě pověřil obchodní činností; on osobně měl patrně na starosti armádní příjmy a vydání. Vzděláním byl matematik a astronom. Jeho původ byl zpola galskořímský, zpola sicilský. Byl to dosti vysoký muž s olivovou tváří a černýma očima pod přivřenými víčky, melancholickým výrazem a krutými ústy. Měl ostrý jazyk a náhlé zlobné záchvaty vzteku, ale náladový nebyl. Brzy jsem zjistil, že se jeho sarkasmů a těžké ruky vyvaruji tím, že rychle a dobře splním úkol, a protože to mi nedělalo potíže a bavilo mě to, brzy jsme si rozuměli a slušně spolu vycházeli.
Jednou odpoledne koncem března jsme pracovali v mém pokoji v Ambrosiově domě. Belasius bydlel ve městě a dával jsi pozor, aby o tom nikdy nepadla zmínka, z čehož jsem usoudil, že žije s nějakou pochybnou ženou a styděl by se, kdybych ji viděl; pracoval většinou v hlavním stanu, ale v kancelářích kolem pokladny byla vždy spousta písařů a

intendantů, a proto se naše každodenní lekce odbývaly u mne v pokoji. Nebyla to velká místnost, ale v mých očích byla pěkně zařízená: podlaha z červených dlaždic místní výroby, vyřezávaný nábytek ze dřeva ovocných stromů, bronzové zrcadlo a také ohřívadlo a lampa, obojí původem z Říma.
Dnes musela lampa svítit i odpoledne, neboť bylo šero, pod mrakem. Belasius byl se mnou spokojen; měl jsem jeden z těch dnů, kdy nic nezapomínám a zadané úkoly řeším, jako by pole vědění bylo širou loukou s přímou cestičkou na druhou stranu.
Přejel dlaní voskovou tabulku, aby smazal, co jsem napsal, odstrčil ji stranou a vstal.
"Dnes sis vedl dobře, což se hodí, protože musím odejít dříve."
Vykročil a zazvonil. Dveře se otevřely téměř okamžitě, bylo jasné, že sloužící čekal hned za nimi. Chlapec vstoupil dovnitř a přes ruku měl pánův plášť; rychle mu jej podával. Nepožádal ani pohledem o dovolení, měl oči jen pro Belasia a bylo jasné, že se ho bojí. Byl asi mého věku nebo mladší, měl hnědé lasy přistřižené tak, že na jeho hlavě vypadaly jako kudrnatá čapka, a šedivé oči, příliš velké na jeho tvář.
Belasius na něho nepromluvil, ani na něho nepohlédl, ale nastavil záda, chlapec přes ně přehodil pláštěnku a přikročil k němu, aby zapnul sponu. Přes jeho hlavu mi Belasius řekl: "Povím hraběti, jaké děláš pokroky. Bude mít radost."
Výraz na jeho tváři se blížil úsměvu tak jako doposud nikdy. Proto jsem se osmělil a otočil se na své stoličce. "Belasie –"
Na poloviční cestě ke dveřím se obrátil. "Co je?"
"Ty to určitě víš… Prosím tě, pověz mi to. Jaké má hrabě se mnou plány?"
"Aby ses naučil matematiku a astronomii a opakoval si jazyky."
Mluvil plynule a mechanicky, ale na očích mu bylo vidět, že ho to pobavilo, proto jsem naléhal. "Čím se mám stát?"
"Čím bys chtěl být?"
Neodpověděl jsem. Pokýval hlavou, jako bych odpověděl. "Kdyby chtěl, abys mu nosil meč, byl bys teď na cvičišti."
"Ale když já si tady žiji, ty mě učíš, Cadal mi slouží… Nerozumím tomu. Chtěl bych mu nějak sloužit, nejen se učit… a mít se takhle jako princ. Moc dobře vím, že žiju jen z jeho milosti."
Zahleděl se na mě zpod přivřených víček. Pak se usmál. "Něco ti musím připomenout. Jednou jsi mu řekl, že nejde o to, kdo jsi, ale jaký jsi. Věř mi, že tvých služeb využije, jako využívá služeb všech ostatních. Tak o tom přestaň přemýšlet a nech to být. A teď už musím jít."
Chlapec mu otevřel dveře a v nich se objevil Cadal s rukou zvednutou, jen zaklepat.
"Ach, promiňte, pane. Přišel jsem se zeptat, kdy dnes skončíte. Připravil jsem koně, mladý pane Merline."
"Už jsme skončili," řekl Belasius. Zastavil se ve dveřích a pohlédl na mne. "Kam máte namířeno?"
"Na sever, po té cestě, co vede lesem. Silnice je ještě dobrá a cesta bude suchá."
Zaváhal, a pak řekl spíše Cadalovi než mně: "Držte se cesty a vraťte se před setměním." Kývl hlavou, vyšel ven a v patách za ním chlapec.
"Před setměním?" řekl Cadal. "Dnes je tma celý den, a navíc teď prší. Podívej, Merline –" když jsme byli spolu sami, byl méně formální – "mohli bychom zajet do ženijních dílen. Vždycky se ti tam líbí a Tremorinus měl už uvést do provozu to beranidlo. Co říkáš, že bychom zůstali ve městě?"
Zavrtěl jsem hlavou. "Nezlob se, Cadale, ale musím jet, ať prší nebo neprší."
"Tak dobrá, jednu nebo dvě míle k bráně jet můžeme. Tumáš, vezmi si pláštěnku. V lese bude tma jak v pytli; měj trochu rozum."
"Jedeme do lesa," řekl jsem umíněně a otočil jsem se, když on spínal pláštěnku jehlicí. "A nepři se se mnou, Cadale. Jestli chceš něco vědět, tak Belasius má správné zásady. Jeho sluha se neodváží ani promluvit, natožpak přít se. Měl bych s tebou jednat stejně – a začnu hned teď… Čemu se usmíváš?"
"Ale ničemu. Tak dobrá, vím, kudy tam vjet. Je to pořádný les a jestli se tam ztratíme a živí se nevrátíme domů, aspoň umřu s tebou a nebudu se muset zodpovídat hraběti."
"Myslím, že by si z toho vážně moc nedělal."
"Ach, to se ví," souhlasil Cadal a podržel mi dveře, "to jsem řekl jen tak. Já osobně pochybuji, že by si toho vůbec všiml."

KAPITOLA 7

Venku nebyla taková tma, jak se zdálo, a bylo docela teplo. Jeden z těch stísňujících pošmourných dnů, poznamenaných mlhou a mrholením, jež na naše těžké vlněné pláště usedalo jako jíní.
Asi míli na sever od města začala plochá prosolená luka ustupovat lesní zeleni. Nejprve řiďoučké, jen tu a tam trčel osamělý strom, a nad nízkým křovím se vznášely závoje bílé mhy nebo se povalovaly po trávě jako tůňky, které chvílemi rozvířil srnec, když některou proběhl.
Silnice na sever byla stará, dlážděná, a lidé, kteří ji stavěli, vykáceli stromy a vyčistili drobný porost na sto kroků po obou stranách, ale postupem času, kdy o ni nikdo nepečoval, vzrostla mladá zeleň, hlodáš, vřesovce a mladé stromky, takže se les na jezdce tlačil ze všech stran a na cestě bylo šero.
Kousek od města jsme uviděli dva rolníky vezoucí na oslech topivo, a jednou kolem nás proletěl Ambrosiův posel a zahleděl se na nás, budilo to dojem, jako by mě zpola zdravil. Ale v lese jsme nepotkali nikoho. Byl čas ticha mezi ptačím trylkem březnového dne a nočním houkáním sovy.
Když jsme se dostali mezi vysoké stromy, přestalo pršet a mlha zřídla. Právě jsme dojeli na křižovatku, kde naši silnici v pravém úhlu přetínala nějaká cesta, tentokrát nedlážděná. Jedna z těch cest, které slouží ke stahování dřeva a jezdí po ní i uhlíři, kteří v lese pálí uhlí v milířích. Přestože byla hrbolatá a byly v ní vyjety hluboké koleje, byla světlá a přímá a

když přidržíme koně na travnatém okraji, můžeme i cválat.
"Pojeďme tudy, Cadale!"
"Víš, že řekl, abychom se drželi silnice."
"Vím, že to řekl, ale nevidím důvod. V lese je docela bezpečno."
Byla to pravda. To byla další Ambrosiova zásluha; lidé v Menší Británii se už nebáli jezdit na větší vzdálenosti od města. Krajem neustále křižovaly jeho kompanie, bdělé a toužící po akci. Po pravdě řečeno, hlavním nebezpečím bylo (jak jednou připustil), že jeho oddíly budou přetrénované a omrzelé a budou půtky vyhledávat. Teď však si sem zločinci a rebelové netroufají, a obyčejní lidé si pokojně hledí svého. Dokonce i ženy mohou cestovat bez velkého doprovodu.
"Kromě toho," dodal jsem, "je tak důležité, co řekl? Není mým pánem. Je pověřen pouze tím, aby mě učil. Budeme-li se držet cesty, nemůžeme zabloudit, a nedáme-li se do klusu teď, bude na to na zpáteční cestě v polích příliš tma. Pořád si stěžuješ, že nejezdím na koni dost dobře. Jak se to mohu naučit, když pořád jezdíme po silnicích? Prosím tě, Cadale."
"Heleď, já taky nejsem tvůj pán. Tak dobrá, ale nepojedeme daleko. A dávej pozor na poníka. Pod stromy bude větší šero. Raději pojedu první."
Položil jsem ruku na jeho uzdu. "Ne, já bych chtěl jet první. A můžeš se, prosím tě, držet trochu vzadu? To máš tak – jsem málokdy sám – a já býval na samotu zvyklý. To je jeden z důvodů, proč chci jet tudy." Pro jistotu jsem dodal: "To neznamená, že nejsem rád v tvé společnosti, ale člověk někdy potřebuje čas na – prostě aby o věcech přemýšlel. Dáš mi náskok padesát kroků?"
Okamžitě povolil uzdu. Pak si odkašlal. "Řekl jsem ti, že nejsem tvůj pán. Jeď. Ale dávej pozor."
Obrátil jsem Astera a pobídl ho ke klusu. Tři dny se nehnul ze stáje a navzdory tomu, že jsme měli už pěkný kus cesty za sebou, byl pln dychtivosti. Položil uši dozadu a na travnatém okraji cesty nabral rychlost. Naštěstí se mlha už téměř rozplynula, ale tu a tam se válela po cestě v chuchvalcích sahajících až k sedlu a koně se do ní nořili a proplouvali jí jako vodou.
Cadal se držel vzadu; slyšel jsem údery kopyt jeho klisny jako hlubokou ozvěnu mého klusajícího poníka. Přestalo mrholit, vzduch byl svěží a chladný a voněl borovou pryskyřicí. Nad hlavou mi přeletěla sluka a cosi sladce zaševelila, a když jsem zavadil o střapec hebkého jehličí, setřásl mi do tváře spršku dešťových kapek, které mi stékaly po šíji a za tuniku. Potřásl jsem hlavou a zasmál se a poník přidal do kroku, rozrážeje chomáčky mlhy jako vodní tříšť. Přitiskl jsem se k jeho šíji, neboť cesta se zužovala a větve nás teď opravdu bičovaly. Světla ubylo. Mezi silnými větvemi stromů obloha houstla k soumraku a les se zahalil do černého mraku, velkolepý svou vůní a – až na Astorův cval a lehký krok kobyly – mlčenlivý.
Cadal na mě zavolal, abych se zastavil. Protože jsem neodpověděl okamžitě, údery kobylích kopyt zesílily a přiblížily se. Aster zastříhal ušima, pak je opět přitiskl k hlavě a rozběhl se jako o závoď. Držel jsem ho zpátky. Bylo to snadné, protože cesta byla rozblácená a kůň zpocený. Zvolnil a pak zůstal stát a klidně čekal, až nás Cadal dojede. Jediný zvuk, který teď bylo v lese slyšet, byl koňský dech.
"Tak co," řekl zvolna, "máš, co jsi chtěl?"
"Ano, ale zavolal jsi příliš brzy."
"Chceme-li přijít včas k večeři, musíme se vrátit. Poník šlape dobře. Chceš jet zpátky zase první?"
"Jestli mohu…"
"Řekl jsem ti, že není o čem mluvit, dělej, jak rozumíš. Vím, že máš svou hlavu, ale jsi ještě malý a mým úkolem je dávat pozor, aby se ti nic nestalo, a to je všechno."
"Co by se mi mohlo stát? Doma jsem všude jezdil sám."
"Tady nejsi doma. Ještě to tu dobře neznáš. Mohl bys zabloudit nebo spadnout z poníka a zůstat ležet někde v lese se zlomenou nohou."
"Ale to není moc pravděpodobné, viď? Prostě ti řekli, abys mně hlídal, tak proč to nepřiznat?"
"Abych na tebe dohlédl."
"To vyjde nastejno. Slyšel jsem, že ti říkají ‚hlídací pes'."
Zabručel. "Nemusíš to přikrášlovat. ‚Merlinův černý pes', tak mi říkají. Nemysli si, že mě to trápí. Dělám to, co říká on, a na nic se neptám, ale mrzí mě, že to trápí tebe."
"Ale to ne – ach, to ne. Takhle jsem to nemyslel… To je v pořádku, jenom… Cadale –"
"Ano?"
"Nejsem přece jen rukojmí?"
"To nemohu říct," odpověděl Cadal prkenně. "Tak pojď, projedeš tudy?"
V místě, kde naše koně stáli, byla jízdní dráha úzká, neboť uprostřed byla cesta do hloubky rozbahněná a ve vodě se matně zrcadlilo večerní nebe. Cadal přitáhl otěže a klisna zacouvala do houští při okraji cesty, zatímco já nutil Astera, který by si dobrovolně nohy nenamočil, aby se protáhl kolem klisny. Jak hnědka strčila velký zadek do spleti dubového a ořechového houští, ozvala se rána, větve zapraskaly a nějaké zvíře vyrazilo z podrostu přímo pod břicho kobyly a pak se hnalo dál přes cestu rovnou před nosem mého poníka.
Obě zvířata prudce zareagovala. Kobyla polekaně zafrkala a vyrazila proti tahu uzdy. V té chvíli se začal plašit Aster a málem mě shodil ze sedla. Nato klisna narazila do jeho pleci a můj poník se zapotácel, zatočil se, vyhodil zadkem a já letěl.
Louži jsem se vyhnul jen o chlup a těžce jsem přistál na měkkém okraji cesty hned vedle zlomeného pahýlu borovice, na který jsem se mohl ošklivě napíchnout. Takhle jsem vyvázl s několika škrábanci, jednou dvěma menšími modřinami a vymknutým kotníkem; když jsem se překulil a chtěl vstát, bodlo to v něm tak pronikavě, že jsem viděl andělíčky.
Ještě než klisna přestala vyvádět, Cadal seskočil, otěže zaklesl za větev a skláněl se nade mnou.

"Merline, mladý pane, stalo se ti něco?"
Povolil jsem stisk, neboť jsem zakousl zuby do rtu, a začal jsem oběma rukama opatrně rovnat nohu. "Ne, jenom mám něco s kotníkem."
"Ukaž…Ne, nehýbej se. Hrome, za tohle mi Ambrosius stáhne kůži z těla."
"Co to bylo?"
"Myslím, že kanec. Na jelena to bylo příliš malé a na lišku moc velké."
"Myslel jsem si to, cítil jsem ho. Kde je můj poník?"
"Počítám, že na půl cestě domů. Měl jsi samozřejmě pustit otěže, víš?"
"Promiň mi to. Je zlomený?"
Rukama přejížděl můj kotník, osahával jej, prohmatával. "Nemyslím… Ne, zlomený určitě není. Jinak jsi v pořádku? Pojď, zkus, jestli se na něj můžeš postavit. Klisna nás unese oba. Bude-li to možné, chtěl bych se vrátit domů dřív, než tam přiběhne poník s prázdným sedlem. Jedna věc je jistá, jestli ho Ambrosius uvidí, udělá ze mě sekanou."
"Nebyla to tvá chyba. To je tak nespravedlivý?"
"Řekne, že je to moje chyba, a nebude daleko od pravdy. Tak pojď, zkus to."
"Ne, nech mě chvilečku. Ambrosia se neboj, poník nešel domů, stojí na cestě o kousek dál. Jdi raději pro něho."
Klečel nade mnou, viděl jsem ho neurčitě na pozadí tmavé oblohy. Obrátil se a zkoumavě se zahleděl na cestu před námi. Vedle nás stála klisna celkem pokojně, jen ušima stříhala a koulela očima. Panovalo naprosté ticho, jen sova začala houkat a kdesi daleko se přidala další jako ozvěna.
"Dvacet kroků odtud je tma jako v pytli," řekl Cadal. "Nevidím vůbec nic. Ty jsi slyšel, že se zastavil?"
"Ano." Byla to lež, ale na pravdu teď nebyl čas ani vhodné místo. "Pospěš si, honem. Vstaň. Není daleko."
Všiml jsem si, že se na mě na okamžik zahleděl, pak beze slova vstal a rozběhl se. Viděl jsem jeho užaslý pohled jako za bílého dne. Bolestivě mi to připomnělo Cerdica tehdy u Královy pevnosti. Opřel jsem se o pahýl stromu. Odřeniny mě pálily a kotník bolel, ale přes to všechno jsem cítil jakýsi opojný příval, jako po doušku horkého vína, pocit vzrušení a uvolnění, který se dostavuje s mocí. Teď jsem věděl, že jsem musel jít touhle cestou; že mám před sebou jednu z dalších hodin, kdy tma, vzdálenost ani čas nic neznamenají. Nade mnou přes cestu přeletěla sova. Klisna zvedla uši a beze strachu ji pozorovala, někde nad hlavou jsem slyšel šum netopýřích křídel. Vzpomněl jsem si na křišťálovou jeskyni a na Galapasovy oči, když jsem mu vyprávěl o své vidině. Nežasl, nebyl ani trochu překvapen, najednou mě napadlo, jak by se asi tvářil Belasius. A věděl jsem, že ani on by nebyl překvapen.
Na travnaté cestě měkce našlapovala kopyta. Viděl jsem nejdřív Astera, který se blížil jako šedivý stín, a pak Cadala jako stín u jeho hlavy.
"Opravdu tam byl," řekl, "a měl proč. Strašně kulhá. Někde si musel ublížit."
"Aspoň nedoběhne domů dřív než my."
"Malér kvůli tomu dnešku tak jako tak bude, to je jistá věc, ať přijdeme domů kdykoliv. Tak pojď, posadím tě na Rufu."
S jeho pomocí jsem se opatrně postavil. Když jsem se pokusil přenést váhu na levou nohu, pořádně to zabolelo, ale poznal jsem, že s kotníkem to není vážné a brzy bude v pořádku. Cadal mě posadil na kobylu, odvázal otěže, které předtím zaklesl o větev, a podal mi je. Pak mlaskl na Astera a pomalu ho vedl.
"Co to děláš?" ptal jsem se. "Klisna by nás unesla oba."
"Ale kdež! Podívej se, jak poník kulhá. Musím ho vést. Kdybych ho pustil dopředu, udával by tempo a klisna by se táhla za ním. Je ti tam dobře?"
"Výborně, díky."
Šedivý poník skutečně silně kulhal. Kráčel se svěšenou hlavou pomalu vedle Cadala, táhl se přede mnou jako kouřový signál za šera. Klisna za ním kráčela klidně. Bude trvat hezkých pár hodin, než se dostaneme domů.
Opět se mi dostalo jisté samoty a ticha – až na měkké dopady kopyt, vrzání kožených postrojů a občasné šelesty lesa kolem nás. Cadal byl neviditelný, pouhý stín vedle mlžného přízraku, v nějž se změnil Aster. Seděl jsem pohodlně na vysoké kobyle jako na bidýlku, sám ve tmě mezi stromy.
Ušli jsme asi půl míle, když tu jsem spatřil mezi větvemi obrovského dubu po své pravici bílou hvězdu stálici.
"Cadale, neexistuje nějaká kratší cesta domů? Vzpomínám si, že právě tady, kousek od toho dubu, začínala cesta na jih. Mlha se rozptýlila a vyšly hvězdy, podívej, tamhle je Medvěd."
Ze tmy ke mně dolehl jeho hlas. "Radši dojdeme na silnici." Ale po několika krocích zastavil poníka tam, kde začínala cesta na jih, a čekal, až dojde klisna.
"Vypadá docela dobře, že?" povídám. "Je rovná a mnohem sušší než ta, po které jdeme. Stačí, když budeme mít Medvěda pořád za zády a po jedné dvou mílích narazíme na moře. Cožpak neznáš tu cestu kolem lesa?"
"Docela dobře. Je pravda, že by to bylo kratší, kdybychom se dostali na naši cestu. Tak dobrá…" Slyšel jsem, jak vytahuje z pochvy krátký mečík. "Ne, že bych čekal, že se něco semele, člověk má být připravený na všechno. Tak buď laskavě zticha a nůž měj po ruce. A dovol, abych ti něco řekl, mladý pane: kdyby k něčemu došlo, tak budeš uhánět k domovu a na mě se nebudeš ohlížet. Je to jasné?"
"Další Ambrosiův příkaz?"
"Dá se to tak říct."
‚Dobrá, když se budeš cítit líp, tak slibuji, že od tebe tryskem uteču. Ale ono k ničemu nedojde."
Zabručel. "Člověk by skoro věřil, že to víš jistě."
Zasmál jsem se. "Taky jo."
Ve světle hvězd jsem na okamžik zahlédl bělmo jeho očí a rychlý pohyb ruky. Pak se beze slova obrátil a vedl Astera na jižní cestu.

KAPITOLA 8

Přestože cesta byla dosti široká na to, aby se vešli dva jezdci vedle sebe, šli jsme za sebou; hnědá kobyla přizpůsobila svůj dlouhý pohodlný krok kratšímu kroku kulhajícího poníka.
Ochladilo se; přitáhl jsem si záhyby pláště k tělu, abych se zahřál. Jak klesla teplota, mlha se úplně rozptýlila; nebe bylo jasné, hvězdnaté, a bylo líp vidět na cestu. Stromy tu byly obrovské, převažovaly duby, mohutné a košaté, zatímco odrostky rostly hustě a nekontrolovaně; mezi nimi se plazil břečťan a holé pruty zimolezu a všude byly houštiny trnovníků. Tu a tam se na pozadí oblohy černaly borovice. Občas jsem slyšel, jak pleská dešťová voda, kanoucí z listů, na nichž ulpěla. Jednou jsem zaslechl výkřik nějakého stvořeníčka, které umíralo v pařátech výra. Vzduch byl plný pachů vlhkosti, hub, tlejícího listí a hniloby.
Cadal postupoval mlčky, oči upřené na pěšinu, kde se občas rafinovaně stavěly do cesty spadlé nebo trouchnivějící větve. Za jeho zády na hřbetě velké klisny jsem byl stále posedlý tímtéž, vzrušený svou mocí. Před námi bylo cosi, k čemu jsem byl veden tak jistě, jako mne sokol dovedl do jeskyně pod Královou pevností.
Rufa nastavila uši, slyšel jsem, jak se jí zachvěly nozdry. Cadal neslyšel nic a šedý poník, zaměstnán vlastním kulháním, nezaznamenal pach jiných koní. Ale já poznal, že tu jsou, ještě dřív než Rufa. Stezka zahýbala a začala mírně klesat. Nalevo i napravo stromy poněkud ustoupily, takže větve nad mou hlavou se už neproplétaly a bylo trochu vidět. Po obou stranách cesty vyvstaly břehy se skalními výstupy, na nichž v létě rostou náprsníky a kapradiny hasinky orličí, ale teď právě tam pořádaly orgie jen tuhé šlahouny ostružiníku. Kopyta našich koní cestou z kopce dolů skřípala a zvonila.
Náhle Rufa, aniž zmírnila krok, pohodila hlavou a zaržála. Cadal vykřikl a okamžitě zastavil a klisna stanula vedle něho s hlavou vztyčenou, uši natažené k lesu po naší pravici. Cadal ji popadl za uzdu, přiměl ji, aby sklonila hlavu a zakryl jí nozdry ohbím své paže. Aster také zvedl hlavu, ale nevydal žádný zvuk.
"Koně," řekl jsem mírně. "Cítíš je?"
Slyšel jsem, jak Cadal mumlal cosi jako "necítím nic, zdá se, že ty ano, máš čich jako liška"; a pak se pokoušel svést klisnu z cesty. "Na návrat je pozdě, určitě slyšeli tu zatracenou kobylu. Nejlíp bude zajet do lesa."
Zarazil jsem ho. "Není potřeba. Nic se nestane, vím to určitě. Jen klidně jeďme dál."
"Mluvíš, jako bys měl jistotu. Jak to můžeš vědět?"
"Vím to. V každém případě, kdyby nám chtěli ublížit, už dávno bychom o tom věděli. Slyší nás už delší dobu a musí vědět, že máme jen dva koně a z toho jeden kulhá."
Ale on pořád váhal, svíraje svůj mečík. Vzrušení mě popichovalo jako ostny. Viděl jsem, kam klisna natahuje uši – k velkému borovému lesíku asi padesát kroků před námi, napravo nad cestou. Byl černý i proti černi lesa. Najednou jsem nemohl už dál čekat. Řekl jsem netrpělivě: "Tak já jedu. Můžeš jet za mnou, ale nemusíš, dělej, jak chceš." Pobídl jsem Rufu otěží a zdravou nohou a ona proběhla kolem šedivého poníka. Vedl jsem ji přímo přes vysoký okraj cesty a do borového háje.
Koně tam byli. Škvírou v hustém borovém větvoví prosvítaly hvězdy, v jejichž svitu je bylo jasně vidět. Byli pouze dva, stáli nehnutě se skloněnými hlavami, nozdry na hrudi drobné postavy, kterou před zimou chránila pláštěnka přitažená k tělu a kápě. Když se neznámý obrátil, aby se podíval, co se děje, kápě se svezla. Jeho oválná tvář byla v tom přítmí bledá. Nikdo jiný tam nebyl.
V prvním překvapivém okamžiku jsem si myslel, že černý kůň, stojící blíže ke mně, je Ambrosiův velký hřebec, ale když vymotal hlavu zpod pláště, viděl jsem na jeho čele bílou lysinu a pochopil jsem v jediném jasném záblesku, jako když padá hvězda, proč jsem měl nutkání sem jít.
Za mnou se s tichým klením drápal Cadal, táhnoucí za sebou Astera. Když zvedl ruku, viděl jsem, jak se šedavě zaleskl jeho meč. "Kdo je tu?"
Řekl jsem tiše bez ohlížení: "Schovej to. Je to Belasius… nebo aspoň jeho kůň. A druhý kůň a chlapec. Nikdo jiný."
Cadal přistoupil blíž. Meč už strkal do pochvy. "U všech všudy, máš pravdu, poznal bych tu bílou lysinu všude. Hej, Ulfine, tak jsme se tu sešli. Kde je tvůj pán?"
I když jsem byl pár kroků od něho, slyšel jsem, jak si chlapec ulehčeně oddechl. "Ach, to jsi ty, Cadale… Můj pane Merline… Slyšel jsem, jak zařehtal tvůj kůň – a bylo mi to divné. Tudy nikdo nejezdí."
Pobídl jsem klisnu a podíval se dolů na něho. Jeho tvář byla bílá, vzhůru obrácená skvrna s velikýma očima. Stále ještě měl strach.
"Zdá se, že Belasius ano," řekl jsem. "Proč?"
"Nic mi neřekl, pane."
Cadal vypálil bez obalu: "Nevykládej. Je toho moc málo, co o něm nevíš, nepustí tě na krok od sebe ve dne ani v noci, a všichni to vědí. Tak to vyklop. Kde je tvůj pán?"
"Já – nebude daleko."
"Nemůžeme na něho čekat," prohlásil Cadal. "Potřebujeme koně. Jdi a řekni mu, že jsme tady, mladý pán Merlin se poranil a jeho poník kulhá, potřebujeme se rychle dostat domů… Tak co? Proč nejdeš? U všech všudy, co je s tebou?"
"To nejde. Zakázal mi to. Nařídil mi, abych se odtud nehnul."
"Tak jako nám zakázal, abychom sjížděli z cesty, pro případ, že bychom se dostali do těchhle končin?" řekl jsem.
"Ovšem. Ty se jmenuješ Ulfin, že? Podívej, Ulfine, nejde o koně. Chci vědět, kde je Belasius."
"Já – já to nevím."
"Musíš vědět aspoň, kterým směrem odešel."
"Ne – ne, pane."
"U všech všudy," zvolal Cadal, "je úplně jedno, kde je, pokud nám půjčíš jednoho koně. Podívej, chlapče, měj přece

rozum, nebudeme tu čekat do půlnoci na tvého pána, musíme se dostat domů. Když mu řekneš, že kůň byl pro pana Merlina, tak tě protentokrát snad nesní zaživa, nemám pravdu?" Když chlapec cosi koktal, dodal: "Tak tedy dobrá, chceš, abychom si ho našli sami a požádali ho o souhlas?"
Chlapec se pohnul a cpal si pěst do úst jako šílený. "Ne… to nesmíte… to nesmíte…!"
"Při Mithrovi," řekl jsem – to byla kletba, kterou jsem si tehdy zvykl užívat, když jsem ji slyšel z Ambrosiových úst, "co kde dělá? Vraždí?"
A právě po tomto slově se ozval onen výkřik.
Nebyl to výkřik bolesti, ale něco mnohem horšího, výkřik člověka v smrtelné úzkosti. Měl jsem pocit, že se v tom výkřiku skrývalo slovo, které jako by zformovala hrůza, ale nebylo to žádné slovo, které bych znal. Výkřik se nesnesitelně táhl, jako by chtěl to slovo vyrazit, ale pak byl najednou uťat, jako by se do hrdla zabodl nůž. V hrůzném tichu, které následovalo, zněl výdech chlapce Ulfina jako tichá ozvěna.
Cadal stál jako přimrazený tak, jak se otočil, v jedné ruce držel meč, v druhé svíral Asterovu uzdu. Obrátil jsem klisnu a šlehl ji otěžemi po šíji. Vyrazila vpřed, div mě nevyhodila ze sedla. Pádila mezi borovicemi na cestu. Uhýbal jsem před šlehajícími větvemi, proto jsem nalehl na její šíji, ruku zaklesl za popruh a držel se jako klíště. Cadal ani chlapec se nepohnuli a nepromluvili.
Klisna se z vysokého břehu zpola svezla, zpola skočila, a pak jsem ji uviděl – nutně tu musela být, a proto jsem nebyl ani překvapen, ani jsem o tom nepřemýšlel – přímo proti borovému hájku vedla od cesty jiná, zarostlá stezka na opačnou stranu.
Přitáhl jsem klisně uzdu a když se zastavila a chtěla zamířit po širší cestě k domovu, znovu jsem ji šlehl. Natáhla uši a klusala po stezce.
Stezka se zatáčela a kroutila, takže téměř vzápětí klisna sama zpomalila, její klus se změnil v krok. Jeli jsme tím směrem, odkud přišel hrůzostrašný výkřik. I ve světle hvězd bylo zřejmé, že tudy nedávno někdo šel. Po pěšině se chodilo jen zřídka, téměř zarostlá zimní trávou a vřesem, ale někdo či něco si tu razilo cestu. Stezka byla tak měkká, že i klusající kůň se pohyboval téměř bezhlučně.
Natahoval jsem uši, abych zjistil, jede-li Cadal za mnou, ale nic jsem neslyšel. Napadlo mě, že on i chlapec si zřejmě myslí, že vyděšen výkřikem – ujíždím k domovu, jak mě o to Cadal prosil.
Pobídl jsem Rufu k chůzi. Ochotně opět zvolnila krok a kráčela se zvednutou hlavou a vztyčenýma ušima. Chvěla se; i ona slyšela ten výkřik. Les se rozestoupil, takže bylo vidět na tři sta kroků dopředu; podle světla jsem se domníval, že tu stromy musí končit. Když jsme se přiblížili k volnému prostranství, dával jsem pozor, ale nic se tam ani nepohnulo.
Musel jsem natahovat uši, abych měl jistotu, že to, co slyším, není vítr ani more, ale skutečně zpěv.
Zamrazilo mě. Už jsem věděl, kde je Belasius, i proč měl Ulfin takový strach. A věděl jsem, proč Belasius řekl: "Držte se cesty a vraťte se domů před setměním."
Napřímil jsem se. Ve vlnách mě polévalo horko jako když vánek čeří vodu. Dech jsem měl krátký a zrychlený. Jednu chvíli jsem si kladl otázku, mám-li strach, ale pak jsem poznal, že je to pouhé vzrušení. Zastavil jsem klisnu a tiše se svezl dolů. Zavedl jsem ji tři kroky do lesa, přivázal otěže k větvi a nechal ji tam. Když jsem došlápl, noha bolela, ale dalo se to snést, a když jsem spěšně kulhal za zpěvem a světlejší oblohou, na píchání jsem ani nevzdechl.

KAPITOLA 9

Měl jsem pravdu, když jsem se domníval, že moře je blízko. Les končil až u břehu, moře bylo v těchto místech tak obklopeno stromy, že jsem je v první chvíli považoval za velké jezero, dokud jsem neucítil sůl a na úzké štěrkovité pláži neviděl chaluhy. Les končil náhle na vysokém břehu, v němž obnažené kořeny vypovídaly o tom, jak tady na okraji světa příboj rok co rok ukusuje zemi a odnáší ji pryč. Úzké pobřeží bylo většinou pokryté oblázky, ale tu a tam byly náplavy světlého písku a mezi nimi na mělčině rostly našedlé matně se lesknoucí vějíře, rozevřené jako kapradiny.
Zátoka byla velice klidná, téměř jako by ji mráz v uplynulých týdnech spoutal ledem, ale o kus dál bylo možno spatřit – jako světlou čáru pod temným pří–krovem – zlom v mořském dně mezi vzdálenými útesy, kde se bělalo volné moře.
Napravo, tedy jižně, se černý les šplhal na hřeben, zatímco severním směrem, kde je půda laskavější, skýtaly přístřeší vysoké stromy. Dalo by se říct, že je to dokonalý přístav, dokud by člověk nezjistil, jak je mělký, a při odlivu vystupují z vody černé skály a balvany, lesknoucí se ve svitu hvězd mořskými řasami.
Uprostřed zátoky, tak dokonale v jejím středu, že jsem jej zpočátku považoval za dílo lidské ruky, byl ostrov – či, lépe řečeno, ostrov za přílivu, ale nyní za odlivu poloostrov; oválný kus země, spojený s pevninou silničkou vedoucí po kamenné, hrubě postavené hrázi, která byla nepochybně lidským dílem, a jako pupeční šňůra spojovala ostrov s oblázkovou pláží. V mělkém přístavu, který vznikl mezi pobřežím a hrází, se na pláži povalovaly loďky jako tuleni.
Tady, u zátoky, byla opět mlha, visela na větvích stromů jako sušící se rybářské sítě. Nad vodní hladinou se vznášela, řídla a mizela neznámo kam, aby jinde opět zhoustla a putovala dál. Kolem spodku ostrova byla tak hustá, až se zdálo, že ostrov pluje na mraku, a hvězdy, které visely nad ním, odrážely od mlhy šedé světlo, v němž jsem jej viděl docela jasně.
Byl spíše vejčitý než oválný, užší na straně hráze, a rozšiřoval se k druhému konci, kde se z roviny zvedal kopeček pravidelného tvaru jako úl. Po obvodu tohoto kopečku jsem viděl stojící kameny v kruhu – kruh byl přerušen právě v místě, proti němuž jsem stál; ta mezera, to byl východ, od něhož se táhla alej kamenů kráčejících po dvou, jako sloupořadí, přímo dolů na hráz.
Nic se tam nehýbalo, nebylo slyšet ani žádný zvuk. Nebýt loděk na pláži, byl bych si myslel, že výkřik a zpěv se mi pouze zdály. Stál jsem na samém kraji lesa, levou rukou objímal mladý jasan, váhu jsem přenesl na pravou nohu a mé oči se už zcela přizpůsobily lesnímu šeru, takže se mlhou osvětlený ostrov zdál jasný jako za dne.

Na úpatí kopce, přímo na konci ústřední aleje, náhle vzplanula pochodeň. Na okamžik osvětlila otvor dole v průčelí kopce a před ním nosiče pochodně, postavu v bílém šatu. Tehdy i poznal, že to, co jsem považoval za mlžný opar ve stínu kromleku, megalitické stavby z menhirovitých balvanů, uspořádaných do kruhu, byly skupiny nehybných postav, oblečených rovněž v bílém. Jak se pochodeň zvedla, slyšel jsem, že začaly opět zpívat, velice tiše, ve volném pravidelném rytmu, který jsem neznal. Pak pochodeň i její nosič pozvolna klesali k zemi a já si uvědomil, že vchod je zapuštěný a on sestupuje po schodech do nitra kopce. Ostatní ho v zástupu následovali, skupiny se před vchodem tísnily a splývaly a pak mizely jako kouř vtažený do dvířek pece.
Zpěv zněl dál, ale tak slabě a tlumeně, že se podobal více bzukotu včel v zimním úlu. Žádná melodie, jen rytmus, který měnil v pouhé chvění vzduchu, v tepot, jenž jsem spíše cítil než slyšel, a který se zrychloval a zrychloval, až nakonec pulzoval šíleně a neúprosně, a s ním i krev v mých žilách…
Náhle ustal. Následovalo naprosté ticho, ale tak důrazné, že jsem cítil, jak se mi napětím svírá hrdlo. Shledal jsem, že jsem vyšel ze stínu stromů přímo na trávník nad břehem, mé zranění bylo zapomenuto, stál jsem prostě a jednoduše na zemi nohama rozkročenýma, jako by se jimi mé tělo zakořenilo a snažilo se čerpat ze země životní sílu tak, jako stromy čerpají mízu. A jako výhonek rostoucího a rašícího stromu vzrušení v mém nitru rostlo a bobtnalo, probíjelo se jaksi z hlubin ostrova, postupovalo po pupeční šňůře hráze, až konečně explodovalo v mém těle a v mé mysli, a tak když ke mně dolehl výkřik, měl jsem pocit, že vyšel z mého hrdla.
Tentokrát to byl jiný výkřik, tenký a pronikavý, který mohl znamenat všechno, triumf, vzdání se nebo bolest. Smrtelný výkřik, tentokrát však nikoli z hrdla oběti, ale vraha.
A potom ticho. Noc skončila, nastal klid. Ostrov byl uzavřený včelín, zabezpečený proti všem, kdo by se chtěli vetřít a dorážet.
Potom se vůdce – předpokládám, že to byl on, ačkoli jeho pochodeň dohořela – náhle objevil jako duch ve vchodu a šel po schodech nahoru. Ostatní šli za ním, ne jako procesí, ale pomalu, zvolna, ve skupinkách, které se rozdělovaly a nově tvořily, jako by tančily, až se ještě naposledy rozdělily do dvou řad vedle kromleku.
A opět naprosté ticho. Potom vůdce zvedl paže. Jako by čekal na tento povel, objevil se nad pahorkem srpek měsíce, bílý a třpytící se jako čepel nože.
Vůdce vykřikl a třetí výkřik byl nepochybně triumfální zdravicí; zvedl ruce vysoko nad hlavu, jako by obětoval to, co v nich držel.
Zástup mu odpovídal, zpíval, a opět odpovídal. Potom, když měsíc vystoupil nad pahorek, kněz spustil ruce. To, co předtím obětoval bohyni, obětoval nyní jejím vyznavačům. Dav se semkl.
Byl jsem obřadem vprostřed ostrova tak zaujat, že jsem nevnímal, co se děje na břehu, a také jsem si neuvědomil, že mlha stoupající vzhůru nyní zastírá i alej. Mé oči, v té tmě jako na stopkách, viděly bílé skvrny lidí v mlze, která je svírala a tu a tam tiskla do bílých hloučků.
V této chvíli jsem si začal uvědomovat, že toto všechno se skutečně odehrálo. Zástup se pomalu drobil a lidé po dvou, po třech procházeli mlčky alejí, mezi stíny, které vrhal vycházející měsíc mezi kameny. Mířili k člunům.
Neměl jsem představu, jak dlouho to všechno trvalo, ale když jsem se vzpamatoval, shledal jsem, že jsem celý ztuhlý a místy nasáklý mlhou, neboť jsem nedržel pláštěnku těsně při těle. Otřásl jsem se jako pes a uchýlil se opět pod ochranu stromů. Vzrušení vyprchalo, duch stejně jako tělo se horce vyronily po stehnech a já se cítil vyprázdněný a zahanbený.
Nejasně jsem chápal, že tohle je něco docela jiného; tohle není síla, kterou jsem se učil přijímat a pěstovat, a nebyl to ani uvolňující pocit dozvuků moci. Tehdy jsem zůstával lehký a volný a ostrý jako břit nože; teď jsem se cítil prázdný jako vylízaný hrnek, jenž je pořád ještě cítit tím, co se v něm vařilo.
Sehnul jsem se – svaly jsem měl ztuhlé – abych utrhl chomáč mokré neduživé trávy a očistil se, utřel si ruce a nabral do nich kapky mlhy, jež ulpěly na trávě, a umyl si tvář. Voda byla cítit listím a také vlhkým vzduchem a připomněla mi Galapase, posvátný pramínek a dlouhý pohárek z dutého rohu. Utřel jsem si ruce do rubu svého pláště, přitáhl jej k tělu a vrátil se na svou pozorovatelnu u jasanu.
Zátoka byla posetá vracejícími se loďkami. Ostrov se vyprázdnil až na vysokou bílou postavu, která teď scházela přímo dolů do středu aleje. Mlha ji zahalila, odhalila a opět zahalila. Nemířil k loďce; zdálo se, že jde rovnou k hrázi, ale když došel na konec aleje, zastavil se ve stínu posledního kamene a zmizel.
Čekal jsem a téměř nic jsem necítil, kromě únavy a chuti napít se čisté vody, a stesku po svém teplém tichém pokoji. Ve vzduchu nebylo žádné kouzlo; noc byla nezajímavá jako staré kyselé víno. V jednu chvíli jsem ho spatřil, docela určitě, jak se vynořil z hráze do měsíčního světla. Měl teď tmavé šaty. Stačilo prostě shodit bílé roucho. Nesl je přes ruku.
Poslední z člunů byl už jen stále se zmenšující tečkou ve tmě. Osamělý muž kráčel rychle po hrázi. Vystoupil jsem ze stínu stromů a šel jsem mu dolů na břeh naproti.

KAPITOLA 10

Belasius mě viděl ještě dřív, než jsem vystoupil ze stínu stromů. Nedal na sobě nic znát, pouze když sestupoval z hráze, natočil se tím směrem. Došel ke mně beze spěchu a stanul nade mnou, pohlížeje dolů.
"Ach." To bylo jediné slůvko pozdravu, pronesené bez překvapení. "Mělo mě to napadnout. Jak jsi tu dlouho?"
"Nevím. Čas plynul tak rychle. Zajímalo mě to."
Mlčel. Měsíční světlo mu šikmo dopadalo na pravou tvář. Neviděl jsem jeho oči pod zpola přivřenými víčky, ale v jeho hlase a v celém jeho chování byl jakýsi klid, téměř ospalost. Před chvílí jsem tam v lese po onom výkřiku cítil totéž. Šíp vyletěl, tětiva luku se uvolnila.
Nevšiml si mé provokativní poznámky, pouze se zeptal: "Co tě sem přivedlo?"
"Jel jsem domů a zaslechl jsem ten výkřik."

"Ach," řekl zase a dodal: "Kde?"
"V borovém hájku, tam, co jsi nechal koně."
"Proč jsi tam jezdil? Řekl jsem ti, aby ses držel silnice."
"Já vím. Ale chtěl jsem si zacválat a tak jsme odbočili na drevařskou stezku a tam měl Aster nehodu. Vymkl si přední nohu a tak jsme ho museli zpátky vést. Šlo to pomalu, připozdívalo se, a proto jsme to vzali zkratkou."
"Aha. A kde je Cadal?"
"Asi si myslí, že jsem ujel domů a nejspíš tam jede za mnou. V každém případě sem za mnou nepřijel."
"To od něho bylo rozumné," řekl Belasius. Hlas měl pořád klidný, téměř ospalý, ale byl to kočičí spánek, hrot dýky v sametovém pouzdru. "To tě navzdory tomu, co – co jsi slyšel – vážně nenapadlo uhánět k domovu?"
"Samozřejmě že ne."
Viděl jsem, jak mu na okamžik zpod přivřených víček zasvítily oči. "Samozřejmě?"
"Musel jsem zjistit, co se děje."
"Ach. Věděl jsi, že tu budu?"
"Ne, až když jsem viděl Ulfina s koňmi. A ne proto, že jsi řekl, abych se držel silnice. Ale – co když jsem věděl, že se dnes večer bude v lese něco dít a chtěl jsem to vidět?"
Zahleděl se na mne o trochu déle. Měl jsem pravdu, když jsem si myslel, že nebude překvapený. Pak trhl hlavou. "Pojď, je mi zima, musím si vzít plášť." Když jsem šel za ním po chrastících oblázcích, dodal přes rameno: "Doufám, že tam Ulfin čeká?"
"Myslím, že ano. Pořádně jsi ho vystrašil."
"Dokud se drží stranou a nic nevidí, nemá se čeho bát."
"Je tedy pravda, že nic neví?"
"Ať ví nebo neví," řekl lhostejně, "má dost rozumu, aby mlčel. Slíbil jsem mu, že když mě poslechne a nebude se na nic ptát, pustím ho včas na svobodu, aby mohl utéct."
"Utéct? Před čím?"
"Před smrtí, až zemřu já. Normálně se sluhové posílají na smrt s kněžími."
Kráčeli jsme po cestě vedle sebe. Pohlédl jsem na něho. Měl na sobě tmavý šat, mnohem elegantnější než všechno, co jsem kdy viděl doma, včetně šatu Camlachova; opasek měl z nádherně opracované kůže, patrně italský, a na rameni měl velkou kulatou brož, na níž měsíční paprsky vyhmátly kruhy a propletené hady ve zlatě. Vypadal pod nánosem, který na něho vrhly události dnešního večera, jako muž městský, inteligentní, pořímštělý. Řekl jsem: "Promiň mi to, Belasie, ale nevyšly tyhle věci od egyptských časů už z módy? Dokonce i ve Walesu bychom to považovali za staromódní."
"Možná. Ale dalo by se říct, že Bohyně sama je staromódní a žádá si být uctívána způsobem, který zná. A náš způsob je téměř tak starý, jako je ona, starší než kam sahá lidská paměť i v písních či kamenech. Dávno předtím, než v Persii začali zabíjet býky, dávno předtím, než přišli na Krétu, dokonce i dávno předtím, než nebeští bohové přišli z Afriky a tyto kameny byly vztyčeny k jejich poctě, byla tu Bohyně ve svém posvátném háji. Teď je nám les zakázán a my ji uctíváme, kde můžeme; ale ať je Bohyně kdekoliv, ať je kamenem, stromem či jeskyní, tam je háj zvaný Nemet a tam přinášíme oběti. – Vidím, že rozumíš."
"Velmi dobře. Učil jsem se o těchto věcech ve Walesu. Ale od té doby, co se přinášely takovéto oběti, uplynulo už hezkých pár set let."
Jeho hlas byl hladký jako olej: "Byl zabit, protože se dopustil svatokrádeže. Neučili tě –" Náhle se odmlčel a jeho ruka sjela k boku. Změnil tón. "Tohle je Cadalův kůň." Rozhlížel se jako honící pes.
"Přijel jsem na něm," řekl jsem. "Povídal jsem ti přece, že si můj poník poranil nohu. Cadal je už jistě doma. Počítám, že si vzal jednoho z tvých koní."
Odvázal jsem klisnu a vyvedl na cestu zalitou měsíčním světlem. Zastrčil dýku zpátky do pochvy. Šli jsme dál a kobyla za námi, čumák u mého ramene. Noha mě už téměř přestala bolet. Řekl jsem: "Pro Cadala taky smrt? Ale pak se nejedná jen o svatokrádežnictví. To jsou vaše obřady tak velice tajné? Jde čistě jen o to, zachovat tajemství, Belasie, nebo je to, co děláš, nezákonné?"
"Obojí. Scházíme se, kde se dá. Dnes jsme si museli zvolit ostrov; je naprosto bezpečný – normálně tam v čase rovnodennosti nepřijde ani noha. Ale kdyby se o tom dozvěděl Budec, bylo by zle. Muž, který byl dnes večer zabit, patřil ke královým lidem; drželi jsme ho tam osm dní, zatímco ho Budecovi špehové všude hledali. Ale on musel zemřít."
"Teď ho najdou?"
"Ano, daleko odtud v lese. Budou myslet, že ho rozpáral divoký kanec." Opět pohled úkosem.
"Koneckonců, dá se říci, že měl lehkou smrt. Za starých časů by mu rozřízli břicho a bičem by ho honili kolem posvátného stromu tak dlouho, dokud by se na něj střeva nenavinula jako vlna na vřeteno."
"Ví o tom Ambrosius?"
"Ambrosius je také králův člověk."
Dalších pár kroků jsme ušli mlčky. "Dobrá, a co čeká mě, Belasie?"
"Nic."
"Což špehování není svatokrádež?"
"Jsi v naprostém bezpečí," řekl suše. "Ambrosius má dlouhou ruku. Proč se na mě tak díváš?"
Zavrtěl jsem hlavou. Nedokázal jsem to vyjádřit slovy, ani sám pro sebe. Byl to pocit nahého člověka v bitvě, který náhle dostane do ruky štít.
Řekl: "Tys neměl strach?"
"Ne."
"Při naší Bohyni, myslím, že mluvíš pravdu. Ambrosius se nemýlil, ty máš odvahu."

"Je-li to tak, není to ten druh, který je hoden obdivu. Kdysi jsem si myslel, že jsem lepší než ostatní chlapci, protože mají tolikeré obavy, které s nimi nedokážu sdílet a ani jim nerozumím. Měl jsem zase své vlastní, samozřejmě, ale naučil jsem se nechávat si je pro sebe. Dalo by se říct, že to byla svým způsobem pýcha. Teď ale začínám chápat, proč mohu, i když nebezpečí a smrt na mne viditelně čekají na cestě, prostě kolem nich projít."
Zastavil se. Byli jsme téměř u borového hájku. "Pověz mi proč."
"Protože nejsou pro mne. Bál jsem se o jiné lidi, ale nikdy jsem se tímto způsobem nebál o sebe. Dosud nikdy. Myslím, že lidé se bojí neznáma. Bojí se bolesti a smrti, protože možná čekají za rohem. Mně se však stává, že vím, co je skryto a co čeká nebo kdy se to stane – vidím to ležet přímo na cestě. A vím, kdy toto nebezpečí a bolest čeká na mě, a vím také, že smrt ještě nepřijde; proto nemám strach. To není odvaha."
Řekl zvolna: "Ano. Věděl jsem, že míváš vidiny."
"Přicházejí jen někdy, a to z Boží vůle, nikoli z mé." Už jsem toho řekl až moc; tohle nebyl člověk, s nímž bych sdílel jednoho boha. Abych změnil předmět hovoru, řekl jsem rychle: "Belasie, musíš mě vyslechnout. Nic z toho, co se stalo, není Ulfinova vina. Odmítl nám cokoliv říct. A kdyby to bylo v jeho silách, byl by mě zastavil."
"Chceš říct, že jestli má někdo platit, bereš to na sebe?"
"Ovšem, zdá se mi to spravedlivé, a koneckonců, mohu si to dovolit." Zasmál jsem se, bezpečný za svým neviditelným štítem. "Co to bude? Potřebuje tvé staromódní náboženství mít v rezervě pár menších trestů? Zemřu dnes v noci ve spánku na křeče nebo mě příště, až pojedu do lesa bez svého černého psa, rozpáře divoký kanec?"
Poprvé se usmál. "Nemysli si, že z toho vyvázneš jen tak. Mám pro tebe a tvé vidiny uplatnění, to je jistá věc. Ambrosius není jediný, kdo využívá lidi podle toho, k čemu se hodí, a já mám v úmyslu tě využít. Řekl jsi, že tě tam dnes večer cosi táhlo; vedla tě sama Bohyně a k Bohyni musíš jít." Položil mi ruku kolem ramen. "Zaplatíš za dílo dnešní noci, Merline Emrysi, mincí, která ji uspokojí. Bohyně tě bude pronásledovat, jako každého, kdo chce odhalit její tajemství, ale nezničí tě. Ach, ne. Nikoli Actaeon, můj učenlivý žáčku, ale Endymion. Vezmu tě do své náruče. Jinými slovy, budeš studovat tak dlouho, až bude možno vzít tě s sebou do svatyně a představit tě tam."
Měl jsem tisíc chutí říct mu: "Nikdy, ani kdybys omotal má střeva kolem všech stromů v lese," ale držel jsem jazyk za zuby. Ber moc tam, kde se nabízí, řekl mi jednou Ambrosius a já si vzpomněl na svou vigilii u jasanu – tady opravdu jistá moc leží. Uvidíme. Vyklouzl jsem – ovšem uctivě – zpod jeho paže a vkročil první do háje.
Jestliže byl Ulfin vyděšen předtím, teď, když mě uviděl se svým pánem a uvědomil si, kde jsem byl, hrůzou oněměl.
"Můj pane… myslel jsem, že odjel domů… Opravdu, pane, Cadal říkal – "
"Podej mi plášť," řekl Belasius, "a tohle dej do sedlového vaku."
Hodil mu bílé roucho, které nesl. Snášelo se zvolna, rozevláté na zem nedaleko stromu, u něhož byl uvázaný Aster, a jak dopadlo vedle něho, poník se začal plašit a frkal. Zpočátku jsem myslel, že ho polekal bílý přízrak padající v jeho blízkosti, ale pak jsem uviděl černé na bílém, byť i byly tlumené šerem panujícím v hájku, skvrny a cákance, a cítil jsem i na tu vzdálenost kouř a zaschlou krev.
Ulfin šat mechanicky zvedl. "Můj pane –" Byl celý bez sebe strachy a zároveň úsilím udržet vzpurného koně. "Cadal si vzal koně s vakem. Mysleli jsme, že pan Merlin odjel do města. Opravdu, pane, sám jsem byl přesvědčený, že odjel tím směrem. Nic jsem mu neřekl. Přísahám –"
"Na Cadalově klisně je sedlový vak. Tak to dej tam."
Belasius si přitáhl plášť, sepnul jej a pak se natáhl po otěžích. "Podej mi je."
Chlapec poslechl. Viděl jsem, že se pokoušel nejen omluvit sám sebe, ale také změřit sílu Belasiova hněvu. "Můj pane, věř mi, že jsem nic neřekl. Mohu to odpřísáhnout při všech bozích."
Belasius si ho nevšímal. Dovede být krutý, to jsem věděl; vlastně za celou tu dobu, co jsem ho znal, ani myšlenkou nezavadil o člověka v úzkosti či bolesti; přesněji řečeno, nikdy mu nepřišlo na mysl, že takový pocit vůbec někdo má, a to i člověk svobodný. Ulfin mu v té chvíli musel připadat méně skutečný než kůň, jehož krotil. Lehce se vyšvihl do sedla a suše řekl: "Ustup." Ke mně dodal: "Zvládneš klisnu v cvalu? Rád bych se dostal zpátky dřív, než Cadal zjistí, že nejsi doma a všechny zburcuje."
"Pokusím se. Co bude s Ulfinem?"
"Co by s ním bylo? Samozřejmě odvede tvého poníka domů."
Prudce obrátil koně a už se proplétal mezi borovými větvemi. Ulfin složil háv s krvavými skvrnami a nacpal jej do sedlového vaku hnědé klisny. Spěchal, aby mi pomohl do sedla, ale nějak jsem se vyškrábal nahoru sám a usadil se. Chlapec tiše stál, ale cítil jsem, jak se chvěje. Předpokládám, že pro otroka je normální takhle se bát. Napadlo mě, že se bojí i cesty lesem s mým poníkem.
Na okamžik jsem se pověsil na uzdu a naklonil se dolů. "Ulfine, on se na tebe nezlobí. Nic se ti nestane. Přísahám. Tak neměj strach."
"Viděl jsi… viděl jsi něco, pane?"
"Vůbec nic." Z hlediska toho, co bylo podstatné, jsem mluvil pravdu. Pohlédl jsem na něho a opatrně řekl: "Čertovskou tmu a nevinný měsíc. Ale i kdybych byl něco viděl, Ulfine, bylo by to jedno. Budu zasvěcen. Tak už chápeš, proč se nezlobí? To je všechno. Tumáš, vezmi si tohle." Vytáhl jsem z pochvy svou dýku a zabodl ji chvějícím se hrotem do borového jehličí. "Nebudeš ji potřebovat, ale budeš se líp cítit," dodal jsem. "Cesta bude bezpečná. Vezmi si ji ode mne. A buď na mého poníka hodný, ano?"
Kopl jsem klisnu do žeber a vyrazil za Belasiem.
Čekal na mne, přesněji řečeno jel mírným klusem, který se, jakmile jsem ho dohonil, změnil v lehký cval. Hnědá klisna se hnala za ním. Svíral jsem popruh a držel se jako klíště.
Stezka byla nestíněná, takže jsme v měsíčním svitu dobře viděli na cestu. Vedla lesem do kopce na hřeben, odkud už bylo možno spatřit probleskující světla z města. Pak opět klesala z kopce a po chvíli jsme vyjeli z lesa na slané pláně,

které lemují mořský břeh.
Belasius ani nezpomalil, ani nepromluvil. Visel jsem na klisně, přes její plec sledoval cestu a přemítal, jestli potkáme vracejícího se Cadala s celou eskortou, nebo pojede-li pro mne sám. Přebrodili jsme potok, který byl koni po nárt, a pak cesta, vinoucí se ve stejné rovině jako travnatá pláň, zahýbala doprava směrem k hlavní silnici. Teď jsem věděl, kde jsme; když vyráželi, všiml jsem si, že se tato cesta kousek za městem u lesa větví. Za pár minut dojedeme k mostu a na silnici.
Belasius zpomalil koně a ohlédl se přes rameno. Kobyla klusala vedle něho; natáhl ruku a přitáhl otěž. Koně zvolnili krok.
"Poslouchej."
Koně. Velice mnoho koní, a hnali se po dlážděné silnici do města.
Nějaký muž krátce zvýšil hlas. Přes most se řítila řada kymácejících se pochodní a už jsme viděli, jak se blíží jízdní oddíl. Ve světle pochodní se na praporci skvěl červený drak.
Belasius přitáhl moji otěž a koně se zastavili.
"Ambrosiovi lidé," řekl, nebo alespoň začal, když tu náhle klisna zaržála zvučně jako když kohout zakokrhá, a nějaký kůň z vojenského oddílu jí odpověděl.
Kdosi vyštěkl rozkaz. Oddíl se zastavil. Následoval další rozkaz a koně se klusem hnali k nám. Slyšel jsem, jak Belasius tiše zaklel a pustil mou otěž.
"Tady se rozejdeme. Drž se a dávej si pozor na jazyk. Před kletbou tě neochrání ani Ambrosiova paže." Švihl mou klisnu přes zadek, ta poskočila a málem mě shodila. Mě jsem plné ruce práce a nekoukal jsem po něm, ale za mými zády šplouchla voda a zachrastily kamínky, jak černý kůň přeskočil potok; les jej pohltil vteřinku předtím, než mě vojáci našli, sevřeli mě z obou stran a vedli ke svému důstojníkovi.
Pod praporcem v záři pochodní podupával šedý hřebec. Jeden z mých průvodců držel klisnu za udidlo a předvedl nás. Zasalutoval. "Jen tento jeden, pane. Není ozbrojen." Důstojník nadzvedl své hledí. Modré oči se doširoka otevřely a Utherův – mně až příliš dobře známý – hlas řekl: "Samozřejmě, že to musíš být ty. Tak co, Merline, ty pancharte, co tady děláš sám a kde jsi byl?"

KAPITOLA 11

Neodpověděl jsem hned. Přemýšlel jsem, kolik toho vyklopit. Jinému důstojníkovi bych mohl snadno a rychle namluvit polopravdy, ale Uther měl zřejmě chuť mě pořádně sjet, a pak, pro člověka, který byl na ‚tajném a nezákonném' shromáždění, nebyl Uther jen tak ‚nějaký důstojník', neboť byl opravdu nebezpečný. Ne že bych měl nějaký důvod chránit Belasia, ale informací – či vysvětlením – jsem byl povinen pouze Ambrosiovi. V každém případě jsem si pochopitelně přál uniknout Utherovu hněvu.
Proto jsem mu pohlédl do očí s výrazem naprosté upřímnosti – alespoň jsem doufal, že tak působím. "Můj poník začal kulhat, pane, proto jsem s ním poslal domů svého sluhu a vzal si na zpáteční cestu jeho koně." Když otevíral ústa, aby něco řekl, zvedl jsem neviditelný štít, který mi vložil do ruky Belasius. "Tvůj bratr pro mě obyčejně po večeři posílá, nechtěl jsem ho nechat čekat."
Při zmínce o Ambrosioví svraštil obočí a řekl jen: "Proč v téhle hodině a po této cestě? Proč ne po silnici?"
"Zajeli jsme dál do lesa a tam se Aster zranil. Jeli jsme na východ, na křižovatku s cestou, po níž se stahuje dřevo, a tam odbočovala stezka na jih, která se zdála být kratší, proto jsme se po ní pustili. Protože svítil měsíc, jelo se po ní docela dobře."
"Která stezka to byla?"
"Neznám les, pane. Stoupala na hřeben a pak vedla dolů k brodu asi míli po proudu."
Chvíli mě pozoroval a vraštil čelo. "Kde jsi opustil svého sluhu?"
"Na druhé stezce. Než mě pustil vpřed samotného, chtěli jsme mít naprostou jistotu, že jedeme po správné cestě. Teď asi stoupá do kopce." Modlil jsem se zmateně, ale upřímně ke kterémukoliv bohu, který mě může slyšet, aby Cadal právě v této chvíli nevyjel z města hledat mě po lese.
Uther se na mě upřeně díval, sedě na svém neklidném koni, jako kdyby neexistoval. Poprvé jsem si uvědomil, jak je podobný svému bratrovi. A poprvé jsem také poznal, jaká je v něm síla, a přes své mládí jsem porozuměl, co tím Ambrosius myslel, když o něm řekl, že je skvělý kapitán. Dokázal každého prokouknout. Věděl jsem, že mi vidí až do žaludku a cítí, že lžu; neví, v čem lžu a proč, ale něco tuší a je odhodlán na to přijít…
Tentokrát promluvil docela mile, bez důrazu, přímo laskavě: Ty lžeš, viď? Proč?"
"Mluvím pravdu, pane. Když se podíváš na mého poníka, když se vrátí…"
"Ale ovšem, to je pravda. Nepochybuji o tom, že kulhá. A když pošlu muže po té stezce, potkají Cadala, který ho vede domů. Ale chtěl bych vědět –"
Pospíšil jsem si s opravou: "Cadala ne, pane, Ulfina. Cadal měl jinou práci, tak se mnou Belasius poslal Ulfina."
"Jeden za osmnáct, druhý bez dvou za dvacet." Jeho slova zněla pohrdavě.
"Můj pane?"
Náhle hněvivě zaburácel: "Se mnou se dohadovat nebudeš, ty rošťáku. V něčem mi lžeš, a já chci vědět v čem. Cítím lež sto honů." Pak mě minul pohledem a změnil tón. "Co to máš v tom sedlovém vaku?" Pokynul hlavou jednomu z vojáků, kteří mě obestoupili. Z vaku vykukoval cíp Belasiova roucha. Muž hrábl do vaku a vytáhl je ven. Na špinavé a pomačkané bílé látce se černaly s ničím nezaměnitelné skvrny. Cítil jsem pach zaschlé krve i přes to, že prskaly smolné pochodně.
Koně za Utherem zafrkali a pohazovali hlavami, neboť ji cítili, a vojáci se po sobě podívali. Nosiči pochodní si mě

nedůvěřivě prohlíželi a strážný po mém boku si cosi mumlal pod vousy.
Uther zvolal prudce: "U všech bohů, tak takhle to je! Při Mithrovi, je jedním z nich! Měl jsem to vědět, cítím z tebe ten posvátný kouř i na dálku. Tak dobrá, ty pancharte, který se tak oháníš jménem mého bratra a tak vysoko stojíš v jeho přízni, uvidíme, co tomu řekne on. A co můžeš ty říct teď na svou obhajobu? Popírat moc nemůžeš, co?"
Zvedl jsem hlavu. Protože jsem seděl na velké klisně, dívali jsme se prakticky z očí do očí. "Popírat? Popírám, že jsem porušil zákon nebo se dopustil něčeho, s čím by hrabě nesouhlasil, a to je to jediné, na čem záleží, můj pane Uthere. Vysvětlím mu to."
"To si piš, že vysvětlíš. Tak tedy Ulfin tě tam zavedl?"
Řekl jsem ostře: "Ulfin s tím nemá nic společného. To už nebyl se mnou. Ostatně, je to otrok a dělá, co mu přikážu."
Náhle bodl koně ostruhami a ten přiskočil k mé klisně. Naklonil se ke mně a popadl mě za plášť u krku. Přitáhl jej tak silně, že mě málem nadzvedl v sedle. Tvář měl až u mé a jak koně podupávali a přešlapovali, jeho koleno v železném brnění se zarylo do mé nohy. Vyplivl mezi zuby: "A ty uděláš, co ti přikážu já, to si pamatuj. Ať znamenáš pro mého bratra cokoli, poslušností jsi povinen i mně." Sevřel mě ještě pevněji a zatřásl se mnou. "Rozumíš, Merline Emrysi?"
Přikývl jsem. Zaklel, když se škrábl o mou brož, a pustil mě. Po ruce mu stékala stružka krve. Viděl jsem, že se na brož zadíval. Luskl prsty na nosiče pochodně a muž přiskočil, zvedaje plamen do výše. "Tohle ti daroval? Červeného draka?" Pak se odmlčel. Když jeho oči došly až k mé tváři, zastavily se, zíraly a doširoka se otevřely. Zdálo se, že přímo plane hlubokou nevolí. Šedý hřebec uskočil do strany, když mu prudce přitáhl uzdu, až se mu u huby objevila pěna.
"Merlin Emrys…" Opakoval to sám pro sebe, tak tiše, že jsem to sotva zaslechl. A pak náhle z jeho úst vytryskl smích, pobavený, veselý a krutý, nepodobající se ničemu, co jsem od něho dosud slyšel.
"Nuže, Merline Emrysi, stejně se mu musíš zodpovídat z toho, kde jsi strávil dnešní večer!" Otočil koně a přes rameno přikázal svým mužům: "Vezměte ho mezi sebe a dejte pozor, aby nespadl z koně, zdá se, že si ho můj bratr velice považuje." Šedivý kůň, když ho pobídl ostruhou, poskočil, a oddíl se řítil za ním. Moji věznitelé stále drželi uzdu mé klisny a hnali se za ním se mnou uprostřed.
Druidovo roucho leželo podupané a špinavé na zemi a oddíl se přes ně přehnal. Uvažoval jsem, jestli je Belasius uvidí a pochopí to jako varování.
Pak jsem to pustil z hlavy. Ještě mě čekalo setkání s Ambrosiem.
Cadal byl v mém pokoji. Řekl jsem vděčně: "Díky bohům, že jsi se pro mne nevracel. Chytli mě Utherovi lidé a Uther zuří, protože ví, kde jsem byl."
"Vím o tom," řekl Cadal zachmuřeně. "Viděl jsem to."
"Jak to?"
"Jel jsem tě hledat. Napřed jsem myslel, že jsi dostal rozum po tom, co jsi slyšel… ten zvuk, ujíždíš k domovu, tak jsem vydal za tebou. Když po tobě na cestě nebylo vidu ani slechu, usoudil jsem, že jsi přiměl klisnu k mimořádné rychlosti – řeknu ti, že se i pode mnou kouřilo ze země! Takže když –"
"Ty jsi uhodl, co se stalo? A kde byl Belasius?"
"Jo." Obrátil se, aby si odplivl, ale připamatoval si, kde je, a udělal znamení proti uřknutí. "Takže když jsem přijel sem a viděl, že doma nejsi, pochopil jsem, že jsi zřejmě jel přímo tam, podívat se, co se děje. Blázínku jeden svévolný! Zaplést se s takovými lidmi – vždyť tě to mohlo stát život!"
"Tebe taky. Ale ty ses vrátil."
"Co jiného jsem měl dělat? Měl jsi slyšet, jaká jsem ti dával jména. Malý neřád bylo to nejmírnější ze všech. Byl jsem asi půl míle od města, když jsem viděl, jak přijíždějí, tak jsem uhnul stranou a čekal, až přejedou. Znáš tu starou pevnůstku, tu zříceninu? Tak tam jsem byl schovaný. Jeli kolem a viděl jsem tě vzadu mezi strážnými. Tušil jsem, že to ví. Jel jsem v patách za nimi a ve městě jsem to vzal bočními ulicemi. Přijel jsem těsně před tebou. Tak Uther na to tedy přišel?"
Přikývl jsem a začal si rozepínat plášť.
"Ten nám udělá peklo, na to můžeš vzít jed," řekl Cadal. "Jak to objevil?"
"Belasius dal svůj háv do mého sedlového vaku a oni jej našli. Myslí si, že je můj." Usmál jsem se. "Kdyby se podívali na velikost, byli by museli začít přemýšlet znovu. Ale to je nenapadlo. Prostě jej hodili do bláta a přejeli přes něj."
"Taky dobře." Klekl si na jedno koleno, aby mi rozvázal sandály. S jedním v ruce se zarazil. "Mám tomu rozumět tak, že tě Belasius viděl? Ty jsi s ním mluvil?"
"Ano. Počkal jsem na něho a ke koním jsme šli spolu. Mimochodem, Ulfin vede domů Astera."
Nereagoval na to. Jen zíral a z tváře se mu vytratila barva.
"Uther Belasia neviděl," dodal jsem. "Belasius včas zmizel. Věděl, že vojáci slyšeli jednoho našeho koně, a tak mě poslal dopředu, jinak myslím, že by nás byli dostali oba. Na ten háv buď zapomněl, nebo doufal, že na něj nepřijdou. Nebýt Uthera, nikdo by si jej nevšiml."
"K Belasiovi ses vůbec neměl přibližovat. Je to horší, než jsem si myslel. Počkej, já to udělám. Máš zmrzlé ruce." Sundal dračí brož a vzal můj plášť. "Je to čistý ptáček – což o to, to jsou všichni, ale on je kápo."
"Tys to o něm věděl?"
"Nedá se říct, že věděl, spíš jsem to tušil. Podle mne mu tahle role sedí. Ale chtěl jsem říct, že když si je člověk znepřátelí, tak jsou nebezpeční."
"On sám je arcidruid nebo přinejmenším hlava sekty, takže jeho slovo má váhu. Netvař se tak ustaraně, Cadale, pochybuji, že by mi chtěl uškodit nebo by to dovolil někomu jinému."
"Vyhrožoval ti?"
Zasmál jsem se. "Ano. Kletbou."
"Říká se, že to funguje. Druidové prý za tebou dokážou poslat šíp, který tě celé dny pronásleduje a ty akorát uslyšíš těsně předtím, než tě zasáhne, že za tebou něco ve vzduchu hvízdlo."

"Ono se toho napovídá, Cadale. Mám ještě nějakou slušnou tuniku? Vrátila se má nejlepší z prádelny? A taky bych se rád vykoupal, než půjdu k hraběti."
Podíval se na mě úkosem a vytáhl z truhly tuniku. "Uther šel rovnou k němu. Víš to?"
Zasmál jsem se. "Samozřejmě. Upozorňuji tě, že povím Ambrosioví pravdu."
"Celou pravdu?"
"Celou pravdu."
"Inu, myslím, že to bude nejlepší," řekl. "Jestli tě před nimi může někdo ochránit –"
"O to nejde. Prostě by to měl vědět. Je to jeho právo. Kromě toho, co bych měl před ním tajit?"
Řekl stísněně: "Myslel jsem tu kletbu… Možná že před tou by tě nedokázal ochránit ani Ambrosius."
"Ach, na tu kletbu se můžeme…" Udělal jsem gesto ve šlechtických domech zpravidla nevídané. "Zapomeň na to. Ty ani i já jsme se ničeho špatného nedopustili a já nechci Ambrosiovi lhát."
"Jednou uvidím, že máš strach, Merline."
"To je možné."
"Měl jsi strach z Belasia?"
"Měl jsem ho mít?" To mě zaujalo. "Ten mi neublíží." Odepjal jsem si pás a hodil jej na lůžko. Zadíval jsem se na Cadala. "Měl bys strach, kdybys věděl, jak skončíš, Cadale?"
"Hrome! To bych měl. A ty to víš?"
"Někdy se něco dozvím, jen takové útržky. Občas to vidím, naplňuje mě to strachem." Tiše stál, hleděl na mě a ve tváři se mu zračila bázeň. "A co je to?"
"Jeskyně. Křišťálová jeskyně. Někdy si myslím, že je to smrt, a jindy, že je to zrození, nebo brána vidění, nebo temné lůno spánku… Neumím to říct. Ale jednou to budu vědět. Do té aby se ničeho jiného nebojím. Nakonec přijdu k jeskyni, zatímco ty –" Zarazil jsem se.
"Co já?" ptal se naléhavě. "K čemu přijdu já?"
Usmál jsem se. "Chtěl jsem říct, že přijdeš do let, zestárneš."
"To je lež," odmítl rázně. "Viděl jsem tvé oči. Když říkáš tyhle věci, máš takové divné oči. Všiml jsem si toho už dřív. To černé se rozšíří, rozpíjí se, a ty jako bys něco viděl ve snu, ale není to laskavý pohled, ne, v té chvíli je studený, chladný jako železo, jako bys neviděl, co se děje kolem tebe nebo jako ti to bylo jedno. A mluvíš, jako bys byl jenom hlas a ne člověk… jako bys někam odešel a nechal tu své tělo, aby jím promlouvalo něco jiného. Jako roh, do něhož se duje, aby se zvuk nesl. Ach, viděl jsem to jen párkrát, na okamžik, ale je zvláštní a budí to ve mně strach."
"Ve mně také, Cadale." Nechal jsem zelenou tuniku, aby se svezla na zem. Držel jsem v ruce šedivý vlněný šat, který jsem si oblékal do lože. Roztržitě jsem po něm sáhl, posadil se na roh lůžka a hodil si jej přes kolena. Mluvil jsem spíše k sobě než k Cadalovi: "Taky mě to leká. Máš pravdu, cítím se jako prázdná lastura, skrze niž se cosi děje. Říkám věci, vidím věci, myslím si věci, o nichž jsem do té chvíle nevěděl. Ale mýlíš se, jestli si myslíš, že nic necítím. Zraňuje mě to. Možná je to tím. že nemohu ovlivnit to, co skrze mne mluví. Chci říct, že to ještě nemohu ovlivnit. Ale budu to umět. I to vím. Jednoho dne budu ovládat tu část sebe samého, která ví a vidí, to božstvo, a to bude znamenat skutečnou moc. Budu vědět, kdy je to, co předvídám, lidský instinkt a kdy je to boží stín."
"Když jsi mluvil o mém konci, co jsi viděl?"
Zvedl jsem hlavu. Zvláštní – lhát Cadalovi bylo méně snadné než lhát Utherovi. "Neviděl jsem tvou smrt, Cadale, neviděl jsem žádnou jinou kromě své vlastní. Byl jsem netaktní. Chystal jsem se říct ‚zatímco ty přijdeš do hrobu někde v cizině…'" Usmál jsem se. "Vím, že pro Bretonce je to horší než samo peklo. Ale myslím, že tě to potká… tedy, zůstaneš-li v mých službách."
Rozzářil se a zazubil. Pomyslel jsem si, jaká je to moc, když svým slovem mohu lidem nahnat takový strach. Řekl: "To víš, že zůstanu. I kdybys mě o to nepožádal, zůstal bych. Chováš se tak prostě a přirozeně, že je radost se o tebe starat."
"Vážně? Já myslel, že jsem svévolný blázen a k tomu ještě malý neřád."
"Tak to vidíš. Nikdy jsem se neodvážil říct něco takového komukoli ze tvé třídy a ty se jenom směješ, přestože jsi dvakrát z krve královské."
"Dvakrát z krve královské? Těžko můžeš počítat mého dědečka, stejně tak jako mého –" Zarazil jsem se. Vlastně mě zarazila jeho tvář. Mluvil bez přemýšlení, pak se zajíkl a přál si, aby se slova vrátila zpět do úst, nebo ještě lépe, aby je nikdy nevyslovil.
Neříkal nic, jen tu stál se špinavou tunikou v ruce. Pomalu jsem vstal. Zapomenutá noční košile spadla na zem. Nebylo třeba, aby mluvil dál. Pochopil jsem. Nedokázal jsem si vysvětlit, jak bylo možné, že jsem to nepoznal dřív, hned v té chvíli, kdy jsem stál před Ambrosiem na zmrzlém poli a on se ve světle pochodně díval dolů na mě. On to věděl. A stovky dalších si to domyslely. Teď jsem si vybavil ty kosé pohledy vojáků, mumlání důstojníků, úctu služebnictva, kterou jsem si vykládal jako respekt k Ambrosiovým rozkazům, ale teď jsem pochopil, že to byly projevy úcty k Ambrosiovu synovi.
Pokoj byl pořád ještě jako jeskyně. V ohřívadle probleskovaly jiskřičky a světlo se lámalo a odráželo v bronzovém zrcadle na stěně. Podíval jsem se tam. Ve světle plamenů se mé tělo v bronzovém zrcadle zdálo drobné a nehmotné, jako cosi neskutečného, utkaného z ohně a tmy, kterou přenášely pohybující se plameny. Ale tvář jsem měl osvětlenou a v hluboce zvýrazněných plochách světla a stínu jsem spatřil jeho tvář tak, jak jsem ji viděl tehdy v jeho pokoji, když seděl nad ohřívadlem a čekal, že mě přivedou. Čekal na mne, aby se mohl vyptat na Niniane.
Ani tady mi můj vnitřní zrak nepomohl. Shledal jsem, že lidé s božím viděním bývají často v životě slepí.
Zeptal jsem se Cadala: "Všichni to vědí?"
Přisvědčil. Neptal se, jak to myslím. "Povídá se to. Někdy se mu velice podobáš."

"Myslím, že to dnes asi vytušil Uther. Copak on to nevěděl?"
"Ne. Odjel dřív, než se o tom začalo mluvit. Kvůli tomu se do tebe nepustil."
"To rád slyším," podotkl jsem. "Tak proč tedy? Jenom proto, co jsem mu tehdy provedl u stojícího kamene?"
"Proto také. Ale nejen proto."
"Tak proč?"
Cadal řekl neomaleně: "Myslel si, že s tebou hrabě něco má. Abys rozuměl, Ambrosius na ženy moc není. Aby nebyla mýlka, na chlapce taky ne. Ale co Uther za živý svět nepochopí, je muž, který s někým nelehá a nevstává po sedm dní v týdnu. Když se ti jeho bratr tolik věnoval, vzal tě do svého domu, uložil mi, abych se o tebe staral a tak dále, Uther si myslel, že musí jít o tohle a vůbec tím nebyl nadšený."
"Chápu. Opravdu dnes večer nějakou takovou narážku udělal, ale myslel jsem, že to řekl v zlosti."
"Kdyby se obtěžoval podívat se na tebe nebo poslouchal, co se říká, byl by to dávno věděl."
"Teď to ví." Řekl jsem to náhle s naprostou určitostí. "Pochopil to tam na cestě, když uviděl tu dračí brož, kterou mi hrabě dal. Mně by to nikdy nenapadlo, ale on si v té chvíli uvědomil, že by hrabě sotva daroval královský emblém svému milci. Nařídil, aby zvedli pochodeň a důkladně si mě prohlížel. Myslím, že v té chvíli na to přišel." Cosi mě napadlo. „A Belasius to věděl taky."
"Ach, jistě," řekl Cadal. "Proč myslíš?"
"Podle toho, jak se mnou mluvil… Jako by věděl, že se mne nesmí dotknout. Proto mě zastrašoval tím, že mi hrozil kletbou. Je to zatraceně chladnokrevný člověk, co říkáš? Musel cestou do háječku horečně uvažovat. Neodvážil se mě odklidit z cesty jako oběť, ale potřeboval mě nějak přimět k mlčení. Takže vyrukoval s kletbou. A taky –" Odmlčel jsem se.
"A taky co?"
"Netvař se tak vyplašeně. To byla pouze další pojistka, abych držel jazyk za zuby."
"Proboha, co zase?"
Pokrčil jsem rameny, uvědomil jsem si, že jsem ještě nahý a sáhl jsem opět po noční košili. "Řekl, že mě vezme s sebou do svatyně. Myslím, že by ze mne rád udělal druida."
"To že řekl?" Už jsem si zvykal na to, že se Cadal co chvíli znamenal zkříženými prsty proti uřknutí. "Co si počneš?"
"Půjdu tam s ním… alespoň jednou. Nedívej se tak, Cadale. Není pravděpodobné, že bych tam chtěl jít víckrát." Vážně jsem na něho pohlédl. "Ve světě není nic, na co bych se odmítl podívat a poznat to, a není boha, k němuž bych nebyl ochoten přiblížit se způsobem, jenž je mu vlastní. Řekl jsem ti, že pravda je stínem božím. Mám-li s ní pracovat, musím vědět, kdo je On. Rozumíš mi?"
"Jak bych mohl? O kterém bohu mluvíš?"
"Myslím, že je jenom jeden. Ach, bohové jsou všude, v dutých kopcích, ve větru a v moři, v trávě, po níž chodíme a ve vzduchu, který dýcháme, i v krvavých stínech, kde na ně čekají lidé jako Belasius. Ale já věřím, že musí být jeden, který je Bohem samojediným, jako velké moře; my ostatní, malí bozi a lidé a vůbec všechno, nakonec všichni dorazíme jako řeky k Němu. – Mám připravenou koupel?"
O dvacet minut později jsem šel v tmavě modré tunice, na rameni sepjaté dračí sponou, ke svému otci.

KAPITOLA 12

Tajemník byl v předpokoji a dalo mu dost práce, aby nedělal nic. Za závěsem jsem slyšel klidný Ambrosiův hlas. Oba strážní vypadali jako vyřezaní ze dřeva. Pak někdo závěs odhrnul a vyšel Uther. Když mě uviděl, zpomalil krok a zastavil se, jako chtěl něco říct, ale pak si zřejmě všiml tajemníkova zvědavého pohledu, zavířil červenou pláštěnkou a odcházel, nechávaje za sebou pach koní. Vždycky lze uhodnout, odkud Uther přichází; načichne každým pachem jako žínka. Zřejmě šel za bratrem rovnou, dřív než se po návratu z cesty umyl.
Tajemník, který se jmenoval Sollius, mi řekl: "Můžeš jít rovnou dál, pane. Očekává tě."
Slovo "pane" jsem téměř nevnímal. Zřejmě jsem si na ně už zvykl. Vešel jsem dovnitř.
Stál u stolu zády ke dveřím. Na stole se povalovala spousta tabulek a na jedné leželo pisátko, jako by byl při psaní vyrušen. Na tajemníkově stole u okna ležela zpola rozvinutá kniha, jak ji odložil.
Dveře se za mnou zavřely. Zastavil jsem se hned za nimi, kožený závěs se zavlnil a hlasitě pleskl. Obrátil se. Po několik vteřin, které se mi zdály nekonečné, jsme se dívali jeden druhému do očí. "Ach, Merlin," řekl a s lehkým gestem dodal: "Posaď se."
Poslechl jsem a zamířil ke stoličce u ohřívadla, na níž jsem obvykle sedával. Chvíli mlčel a hleděl na stůl. Pak vzal opět do ruky pisátko, roztržitě se podíval na voskovou tabulku a připsal slovo. Čekal jsem. Zamračeně se podíval na to, co napsal, zase to vymazal. Pak pisátko odhodil a nečekaně řekl: "Byl tu Uther."
"Ano, pane."
Pohlédl na mě zpod svraštělého obočí. "Vyrozuměl jsem, že tě zastihl samotného za městem."
Rychle jsem ho ujistil: "Nevyjel jsem si sám. Byl se mnou Cadal."
"Cadal?"
"Ano, pane."
"Ale to jsi Utherovi neřekl."
"Ne, pane."
Jeho pohled byl teď zpytavý, zaujatý. "Tak mluv."
"Cadal se mnou všude jezdí, můj pane. Je více než svědomitý. Jeli jsme spolu lesem severním směrem k dřevařské stezce a kousek po ní. Tam si můj poník pochroumal nohu, a tak mi Cadal dal svou klisnu a vydali jsme se na zpáteční

cestu." Nadýchl jsem se. "Vzali jsme to zkratkou a narazili jsme na Belasia a jeho sluhu. Belasius jel kus cesty domů se mnou, ale – ale nechtěl se setkat s princem Utherem, a tak mě tam nechal a ujel."
"Chápu." Z jeho hlasu se nedalo nic poznat, ale měl jsem pocit, že toho ví hodně. Potvrdila to hned další otázka: "Byl jsi na ostrově druidů?"
"Ty o něm víš!" zvolal jsem překvapeně. Když neodpovídal, čekaje v ledovém mlčení na má další slova, pokračoval jsem: "Jak jsem ti řekl, vzali jsme to s Cadalem zkratkou přes les. Když víš, kde leží ostrůvek, znáš cestu, po níž jsme jeli. V místech, kde z cesty odbočuje pěšina k moři, je borový háj. Našli jsme tam Ulfina – to je Belasiův sluha – se dvěma koňmi. Cadal si chtěl vzít Ulfinova koně a dopravit mě rychle domů, ale během vyjednávání s Ulfinem jsme zaslechli volání – spíš výkřik – kdesi na východ od hájku. Jel jsem se tam podívat. Přísahám, že jsem o tom ostrovu nevěděl, ani o tom, co se tam odehrává. Cadal také ne, a kdyby byl seděl na koni jako já, tak by mě byl zadržel. Ale než si vzal Ulfinova koně a pustil se za mnou, zmizel jsem z dohledu a on si myslel, že jsem se vyděsil a jel domů, jak mě předtím nabádal. Teprve doma zjistil, že jsem jel jinam. Vracel se pro mě, ale mezitím jsem narazil na vojenský oddíl." Spustil jsem ruce mezi kolena a pevně je sevřel. "Nevím, co mě táhlo k tomu ostrovu. Vím aspoň tolik, že to byl ten výkřik… Ale nebyl to jenom on. Neumím to vysvětlit, ještě to neumím…" Nadechl jsem se. "Můj pane –"
"Ano?"
"Musím ti to říct. Dnes večer byl tam na tom ostrově zabit člověk. Nevím, kdo to byl, ale doslechl jsem se, že to byl králův člověk, kterého už několik dní postrádali. Jeho tělo bude prý nalezeno někde v lese, jako by ho zabilo nějaké divoké zvíře."
Zmlkl jsem. Z jeho tváře se nedalo nic vyčíst. "Myslel jsem, že bych ti to měl říct."
"Byl jsi až na ostrově?"
"Ach, to ne! Pochybuji, že kdybych tam vkročil, byl bych ještě naživu. O vraždě toho muže jsem se dozvěděl později. Prý se dopustil svatokrádeže. Na víc jsem se neptal." Zvedl jsem k němu oči. "Byl jsem jenom na břehu. Čekal jsem mezi stromy a sledoval jsem tanec a obřad. Slyšel jsem zpěv. Nevěděl jsem, že je to zakázané… U nás doma je to zakázané, samozřejmě, ale všichni vědí, že se v tom ještě pokračuje. Myslel si, že tady to může být jinak. Ale když můj pán Uther zjistil, kde jsem byl, velice se rozhněval. Zdá se, že druidy přímo nenávidí."
"Druidy?" Byl teď duchem nepřítomen. Stále si pohrával s pisátkem na stole. "Ach, ovšem, Uther je nemá v lásce. Je fanatickým vyznavačem Mithry, a světlo, jak známo, je nepřítelem tmy. Co je?" Příkrá otázka patřila Solliovi, který s omluvou vstoupil a čekal ve dveřích.
"Promiň, pane," řekl tajemník. "Přišel posel od krále Budece. Řekl jsem mu, že jsi zaneprázdněn, ale tvrdí, že je to důležité. Mám mu říct, aby počkal?"
"Ať jde dál," řekl Ambrosius. Muž vešel dovnitř se svitkem. Podal jej Ambrosiovi, který si sedl do křesla a rozvinul jej. Četl a mračil se. Pozoroval jsem ho. Mihotavé plameny z ohřívadla se protáhly a osvítily plochy jeho tváře, kterou jsem už znal stejně dobře jako svou vlastní. Jádro ohně žhnulo, světlo se šířilo a zářilo. Cítil jsem, jak vstupuje do mých očí a ty se doširoka otevírají a rozpíjejí se…
"Merline Emrysi? Merline?"
Obyčejný hlas zaplašil ozvěnu. Vidina prchla. Seděl jsem na stoličce v Ambrosiově pracovně a díval se na své ruce, sepjaté na kolenou. Ambrosius se zvedl a stál nade mnou, mezi mnou a ohněm. Tajemník odešel, byli jsme sami. Když opakoval mé jméno, zamrkal jsem a přišel k sobě.
Mluvil na mě: "Co vidíš v tom ohni?"
Odpověděl jsem, aniž bych zvedl oči. "Hlohové keře na svahu kopce, dívku na hnědém poníkovi a mladého muže s dračí broží na rameni. Mlha sahá po kolena." Slyšel jsem, jak se zhluboka nadechl, pak sáhl dolů, vzal mě za bradu a obrátil mou tvář vzhůru. Hleděl na mne pátravým zrakem a oči mu divoce plály.
"Je to tedy pravda, že míváš vidiny. Nebyl jsem si tím jistý, ale teď vidím, že je to nade vší pochybnost opravdu tak. Myslel jsem si to hned tu první noc u stojícího kamene, ale to mohlo být cokoli – sen, klukovská povídačka, úspěšný pokus upoutat mou pozornost. Ale tohle… nezmýlil jsem se v tobě." Pustil mou tvář a napřímil se. "Viděl jsi tvář té dívky?"
Přisvědčil jsem.
"A tvář toho muže?"
Podíval jsem se mu do očí. "Ano, pane."
Odvrátil se ode mne a zůstal stát zády ke mně s hlavou skloněnou. Ještě jednou sebral ze stolu pisátko a obracel je v ruce. Po chvíli se zeptal: "Jak dlouho to víš?"
"Teprve od dnešního večera. Cadal něco řekl, já si vzpomněl na různé věci a na pohled tvého bratra, když dnes uviděl na mém rameni tohle." Dotkl jsem se dračí brože u krku. Vzhlédl a pokývl hlavou. "Tuhle – tuhle vidinu jsi měl dnes poprvé?"
"Ano. Neměl jsem nejmenší tušení. Teď se mi zdá divné, že mě to nikdy nenapadlo – ale přísahám, že je to tak."
Stál mlčky, jednou rukou se opíral o stůl. Nevím, co jsem očekával, ale nikdy mě nenapadlo, že uvidím velkého Aurelia Ambrosia rozpačitě hledat slova. Došel k oknu a zase zpátky a konečně promluvil: "Je to zvláštní setkání, Merline. Máme si toho tolik co říci, a zároveň tak málo. Chápeš teď, proč jsem se tě tak vyptával? Proč jsem se tolik snažil zjistit, co tě sem přivedlo?"
"Dílo bohů, můj pane, ti mě sem přivedli," řekl jsem. "Proč jsi ji opustil?"
Nechtěl jsem tu otázku položit tak náhle, ale zřejmě mě tak dlouho tísnila, že teď ze mě vylétla silou obvinění. Začal jsem něco koktat, ale jediným gestem mě přerušil a klidně mi odpověděl.
"Bylo mi osmnáct, Merline, a na mou hlavu byla vypsána odměna pro případ, že bych vkročil do vlastního království. Tu historii znáš – víš, že mě král Budec vzal s sebou, když byl můj královský bratr zavražděn, a nikdy nepřestal

připravovat pomstu proti Vortigernovi, třebaže se to po léta zdálo nemožné. Ale po celou tu dobu vysílal špehy, shromažďoval zprávy, plánoval. A potom, když mi bylo osmnáct, poslal mne samotného tajně ke Gorloisovi z Cornwallu, který byl přítelem mého otce a Vortigerna neměl v lásce. Gorlois mě s několika důvěryhodnými muži vypravil na sever, abych na vlastní oči viděl, na vlastní uši slyšel a sám si udělal představu o situaci v zemi. Jednou ti budu vyprávět, kam jsme šli a co se přihodilo, ale teď ne. Teď ti povím to, co se tě týká… Koncem října jsme vyrazili na jih a mířili jsme do Cornwallu, kde jsem měl nasednout na loď a vrátit se domů; cestou jsme byli přepadeni a museli se bít. Byli to Vortigernovi muži. Nevím, jestli jsme jim byli podezřelí nebo zabíjeli – jak mají Sasové a lišky ve zvyku – pouze pro radost z prolité krve. Mé dva společníky zabili, já jsem měl štěstí; vyvázl jsem s ránou do svalu, udeřil jsem se do hlavy a ztratil vědomí, takže mě považovali za mrtvého. To se stalo za soumraku. Když jsem se pohnul a rozhlédl kolem sebe, bylo ráno a nade mnou stál hnědý poník a na jeho hřbetě dívka, která beze slova střídavě hleděla na mě a na mrtvé muže." První náznak úsměvu nepatřil mně, ale vzpomínce. "Vzpomínám, že jsem chtěl promluvit, ale ztratil jsem mnoho krve a po noci strávené pod širým nebem jsem dostal hořečku. Obával jsem se, že se poleká, ujede do města a tím to skončí. Ale nic takového. Chytla mého koně, vzala věci ze sedlového vaku, dala mi napít, ošetřila mou ránu, ovázala ji a potom – bůhví jak to dokázala – mě vyzvedla na koně, položila napříč a vyvedla z údolí. Řekla, že ví o jednom místě nedaleko města, ale na samotě, které nikdo nezná a kam nikdy nikdo nepřišel. Byla to jeskyně se studánkou – Co je?"
"Nic," řekl jsem. "Mělo mě to napadnout. Vyprávěj, jak to bylo dál. Nikdo tam tedy tehdy nebydlel?"
"Nikdo. Než jsme tam došli, začal jsem, myslím, blouznit a nic se nepamatuji. Mne schovala v jeskyni, koně také někde ukryla. V sedlovém vaku jsem měl víno a nějaké jídlo, a měl jsem plášť a pokrývku. Když pozdě odpoledne odjížděla domů, doslechla se cestou, že byla nalezena těla těch dvou zabitých i jejich koně, potulující se opodál. Oddíl postupoval na sever; bylo nepravděpodobné, že by někdo ve městě věděl, že mrtví měli být tři. A tak jsem byl v bezpečí. Příštího dne opět přijela po jeskyně a přivezla jídlo a léky… A další den zas." Odmlčel se. "Konec toho příběhu znáš."
"Kdy jsi jí řekl, kdo jsi?"
"Když mi řekla, proč nemůže opustit Maridunum a jet se mnou. Do té doby jsem si myslel, že je to možná jedna z královniných dam – z jejích způsobů a řeči bylo patrné, že byla vychována v královském paláci. Možná že ona ve mně viděla také někoho takového. Ale to nebylo důležité. Nic nebylo důležité, pouze to, že já byl muž a ona žena. Od prvního dne jsme věděli, že se to stane. To pochopíš, až budeš starší." Opět úsměv, tentokrát na ústech i v očích. "Tohle je znalost toho druhu, na jakou si budeš muset počkat, Merline. V milostných záležitostech ti vnitřní zrak moc nepomůže."
"Požádal jsi ji, aby odjela s tebou, aby se s tebou vrátila domů?"
Přisvědčil. "Ještě než jsem se dozvěděl, kdo je. Když jsem se to dozvěděl, začal jsem se o ni bát a více jsem naléhal, ale nechtěla se mnou odejít. Z její řeči jsem vyrozuměl, že nenávidí Sasy a bojí se jich a hrozí se toho, co Vortigern dělá s královstvím, ale přesto nechtěla odejít. Řekla, že to, co udělala, je jedna věc, ale něco jiného by bylo odejít za moře s mužem, který, až se vrátí, bude nutně nepřítelem jejího otce. Musí to skončit, říkala, tak jako končí rok, a potom je třeba zapomenout."
Na chvíli se odmlčel, zahleděn na své ruce.
Řekl jsem: "A nikdy ses nedozvěděl, že se jí narodilo dítě?"
"Ne. Myslel jsem na to, přirozeně. Příští jaro jsem jí poslal vzkaz, ale nedostal jsem odpověď. Pak jsem toho nechal, věděl jsem, že kdyby mě chtěla, věděla by – jako každý – kde mě najít. Pak jsem se doslechl – asi o dva roky později – že byla zasnoubena. Teď vím, že to nebyla pravda, ale tehdy mi to pomohlo vypudit ji z mysli." Podíval se na mě. "Rozumíš mi?"
Kývl jsem hlavou. "Mohla to být dokonce pravda, i když ne v tom smyslu, jak jsi to pochopil, můj pane. Zaslíbila se církvi, až už ji nebudu potřebovat. Křesťani tomu říkají zaslíbení nebo též zásnuby."
"Ach tak." Chvíli o tom uvažoval. "Ať to bylo jakkoliv, další vzkazy jsem jí neposílal. A když se později mluvilo o dítěti, o bastardovi, ani mi na mysl nepřišlo, že by mohl být můj. Dorazil sem jednou jeden chlapík, oční lékař, který prošel Wales; poslal jsem pro něho a vyptával se, a on mi potvrdil, že v paláci viděl chlapce tak a tak starého s červenými vlasy, prý králova bastarda."
"Diniase," potvrdil jsem. "Mne pravděpodobně vůbec neviděl. Drželi mě v ústraní… A můj dědeček mě občas cizincům představoval jako svého vlastního. Měl pár potomků rozsetých po okolí."
"To jsem si domyslel. A tak jsem dalším pověstem o bastardovi starého krále, eventuálně jeho dcery, nevěnoval pozornost. Byla to dávná minulost a já se musel věnovat naléhavým úkolům, a navíc se mi pořád vracela táž myšlenka – kdyby mi porodila dítě, nedala by mi to vědět? Kdyby chtěla, nevzkázala by mi sama?"
Rozhostilo se ticho, ponořil se do svých myšlenek. Jestli jsem tehdy rozuměl všemu, co vyprávěl, to dnes nemohu říct. Ale později, když jsem si dal všechno dohromady v jedinou mozaiku, bylo to jasné. Táž hrdost, která jí bránila, aby odešla se svým milencem, jí potom zabránila povolat ho zpět, když zjistila, že čeká jeho dítě. A ještě něco: kdyby – svým útěkem nebo nějak jinak – prozradila, kdo byl jejím milencem, nic by neudrželo její bratry, aby se nevydali na Budecův dvůr a nezabili ho. Jak jsem znal svého dědečka, bylo jistě proneseno mnoho hněvivých přísah, jak se naloží s mužem, který počal s jejich sestrou bastarda. Čas plynul, jeho příchod se stále oddaloval, jako by byl opravdu legendou a vzpomínkou za noci. A pak přišla jiná velká láska a vystřídala ho, kněží nabyli vrchu a zimní dostaveníčko bylo zapomenuto. Až na dítě, jež se mu tolik podobalo; ale jakmile splní svou povinnost vůči němu, bude se moci uchýlit do samoty a klidu; právě touha po samotě a klidu vedla ji před lety k osamělé vyjížďce do horského údolí, tak jako já jsem později musel jet sám po téže stezce, abych pátral možná po tomtéž.
Trhl jsem sebou, když znovu promluvil. "Jako dítě bez otce jsi tam měl asi těžké časy?"

"Dost těžké."
"Věříš mi, když říkám, že jsem nic nevěděl?"
"Věřím všemu, co říkáš, můj pane."
"Máš mi to moc za zlé, Merline?"
Řekl jsem zvolna, hledě na své ruce: "Být bastardem, dítětem otce, má něco do sebe. Můžeš si ho představovat. Můžeš si ho malovat v nejjasnějších a nejtemnějších barvách; stvoříš si otce sám, podle své představy v tom kterém okamžiku. Když jsem natolik vyrostl, abych věděl, kdo jsem, viděl jsem otce v každém vojákovi, v každém princi, v každém knězi. A viděl jsem ho také v každém hezkém otrokovi v království Jižního Walesu."
Hlas nade mnou zazněl laskavě: "A teď máš před sebou skutečného otce, Merline Emrysi. Ptal jsem se tě, jestli mi máš moc za zlé ten způsob života, který jsem ti připravil?"
Nezvedl jsem hlavu. Odpovídal jsem, oči upřené do plamenů: "Od dětství jsem si mohl vybírat otce ze spousty mužů. Z nich ze všech bych si vybral tebe, Aurelie Ambrosie."
Ticho. Plameny tepaly jako srdce.
Dodal jsem, pokoušeje se o lehkovážný tón: "Koneckonců, který chlapec by si nevybral za otce krále celé Británie?"
Vzal mě opět pevně za bradu, obrátil mou hlavu od ohřívadla a oči odtrhl od plamenů. Řekl ostře: "Cos to řekl?"
"Co jsem řekl?" Zamrkal jsem. "Řekl jsem, že bych si vybral tebe."
Zaryl mi prsty do paže. "Nazval jsi mě králem celé Británie."
"Opravdu?"
"Ale to je –" Odmlčel se. Propaloval mě očima. Pak mu ruka klesla a napřímil se. "Nechme toho. Je-li to důležité, Bůh promluví znovu." Usmál se na mě. "Teď je důležité to, co jsi řekl ty. Není dáno každému muži, aby slyšel taková slova od svého odrůstajícího syna. Kdo ví, třeba je to lepší takhle, potkat se jako muži, kteří si mají navzájem co nabídnout. Muži, jemuž se jeho děti odmalička pletou pod nohama, není dopřáno uvidět na chlapcově tváři obraz sebe samého, tak jako jej vidím já na tvé tváři."
"Jsem ti tak podobný?"
"Říká se to. A vidím také, kolik toho máš z Uthera, takže chápu, proč všichni říkají, že jsi můj."
"Ale on to zřejmě neviděl," řekl jsem. "Zlobí se proto, nebo se mu jen ulevilo, když zjistil, že přece jen nejsem tvůj milec?"
"Ty o tom víš?" Zatvářil se pobaveně. "Udělal by líp, kdyby víc myslel hlavou než tělem. Ale vycházíme spolu velice dobře. On dělá svou práci a já také svou, a jestliže prorazím cestu, bude králem po mně, nebudu-li mít –"
Spolkl to slovo. Nastal okamžik zvláštního ticha a já se díval k zemi.
"Promiň." Mluvil klidně, jako rovný s rovným. "Řekl jsem to bezmyšlenkovitě. Byl jsem dlouho zvyklý na představu, že nemám syna."
Zvedl jsem oči. "V tom smyslu, v jakém jsi to řekl, je to pravda dál. A Uther to jistě bude také tak chápat."
"Vidíš-li to také tak, bude to pro mne snazší."
Zasmál jsem se. "Nevidím sebe jako krále. Poloviční král možná, nebo spíš čtvrtinový – tou částečkou, která vidí a myslí, zde nemůže jednat. Možná že by z Uthera a ze mne dohromady mohl být jeden celý? Nezdá se ti, že všechno trochu přehání?"
Neusmál se však. Zaraženě přimhouřil oči. "Uvažoval jsem o něčem takovém. Ty jsi to vytušil?"
"Ne, pane, jak bych mohl?" Napřímil jsem se, když mi to došlo. "Měl jsi snad v úmyslu takhle nějak využít mých sil? Teď samozřejmě chápu, proto jsi mě nechal ve svém domě a zacházel se mnou tak královsky, ale chtěl jsem věřit, že máš se mnou nějaké záměry – že ti budu moci být užitečný. Belasius mi řekl, že využíváš každého podle jeho schopností, a že i kdybych se nehodil za vojáka, najdeš pro mě nějaké uplatnění. Je to pravda?"
"Naprostá pravda. Věděl jsem to hned, dřív než mi vůbec napadlo, že bys mohl být můj syn, když jsem viděl, jak jsi té noci na poli měřil své síly s Utherem, oči ještě zahleděné do mé vidiny, a jaká síla z tebe vyzařovala. Ne, Merline, z tebe nikdy nebude, ani princ – tak, jak si jej lidé představují, ale až vyrosteš, věřím, že budeš mužem, kterého má-li král po boku, může vládnout světu. Mimochodem, chápeš, proč jsem tě poslal k Belasiovi?"
"Je to velice učený muž," řekl jsem opatrně.
"Je to zkažený člověk a velice nebezpečný," řekl Ambrosius otevřeně, "ale je světa znalý a chytrý, hodně cestoval a umí to, co by ses doma ve Walesu nikdy neměl možnost naučit. Uč se od něho. Neříkám, abys ho napodoboval, neboť jsou končiny, kam ho nikdy následovat nesmíš, ale nauč se všechno, se naučit dá."
Zvedl jsem hlavu a přikývl. "Víš o něm." Tato svá slova mínil jako závěr, k němuž jsem došel, nikoli jako otázku.
"Vím, že je knězem starého náboženství. Ano."
"Nevadí ti to?"
"Ještě si nemohu dovolit vyhodit užitečný nástroj jen proto, že se mi nelíbí jeho vzhled," řekl. "Je užitečný, tak ho využívám. A ty, budeš-li chytrý, uděláš totéž."
"Chce, abych s ním šel na příští shromáždění."
Zvedl obočí, ale nic neřekl.
"Zakážeš mi to?" zeptal jsem se.
"Ne. Půjdeš tam?"
"Ano." Odpovídal jsem zvolna a velice vážně, neboť jsem vážil slova: "Můj pane, když hledáš… to, co hledám já, musíš se dívat na všelijaká místa. Lidé se nemohou dívat do slunce, pouze dolů na jeho odraz ve věcech pozemských. I když se zrcadlí ve špinavé kaluži, je to pořád slunce. Není místa, kam bych se nepodíval, abych ho našel."
Usmíval se. "Vidíš, ty nepotřebuješ žádnou ochranu, kromě toho, co pro tebe může dělat Cadal." Opřel se o hranu stolu, zpola sedě, a teď mu bylo dobře. "Emrysi, nazvala tě Dítětem světla, Dítětem Nesmrtelných. Božským. Víš, co to

znamená?"
"Ano."
"Ty jsi nevěděl, že máš stejné jméno jako já?"
"Stejné jméno?" zeptal jsem se hloupě.
Přisvědčil. "Emrys a Ambrosius je přece totéž. Pojmenovala tě po mně – Merlinus Ambrosius."
Zíral jsem na něho. "Ano… samozřejmě. Nikdy mě to nenapadlo." Dal jsem se do smíchu.
"Proč se směješ?"
"Našim jménům. Ambrosius, kníže světla… Říkala každému, že mým otcem je kníže temnot. Dokonce se o tom zpívaly písně. U nás ve Walesu skládáme písně na všechno."
"Někdy mi je musíš zazpívat." Pak náhle zvážněl. Promluvil hlubokým hlasem. "Merline Ambrosie, dítě světla, pohlédni teď do ohně a řekni mi, co vidíš." Když jsem na něho udiveně pohlédl, dodal naléhavě: "Dnes večer, dříve než oheň vyhasne, teď, když jsi unavený a tvář poznamenala ospalost. Zahleď se do ohřívadla a mluv. Co bude s Británií? Co bude se mnou a s Utherem? Podívej se, pracuj pro mne, synu, a mluv."
Bylo to marné; byl jsem bdělý a plameny v ohřívadle skomíraly; kouzelná moc se vytratila, zbýval jen pokoj s rychle chladnoucími stíny a muž hovořící s chlapcem. Ale protože jsem ho miloval, zahleděl jsem se do žhavých uhlíků. Bylo naprosté ticho, jen sesedající se popel syčel a praskal chladnoucí kov.
Řekl jsem: "Nevidím nic než hasnoucí oheň v ohřívadle hromadu žhavého popela."
"Dívej se dál."
Cítil jsem, jak mi na těle vyrazil pot, kapky mi stékaly po tvářích, po pažích, do slabin, až se mi lepila stehna. Mezi koleny pevně tiskl ruce, až kosti praštěly. Bolelo mě ve spáncích. Zavrtěl jsem hlavou, aby se vyčistila, a zvedl jsem oči. "Můj pane, je to marné. Omlouvám se, ale nejde to. Neporoučím Bohu, Bůh poroučí mně. Jednou budu možná vidět tehdy, kdy budu přát nebo když mi přikážeš, ale teď to buď přichází samo, nebo vůbec ne. Je to jako když čekáš pod příkrovem mraku, pak jej najednou odvane vítr, mrak se rozpadne a světlo pronikne dolů a dopadne na mne, někdy plně, někdy jen letmým okrajem sloupu slunečního svitu. Jednou se budu volně pohybovat v celé svatyni, ale teď ještě ne. Nevidím nic." Do–lehlo na mě vyčerpání. Slyšel jsem je ve svém hlase. "Je mi to líto, můj pane, nejsem ti k ničemu. Ještě nemáš svého proroka."
"Ne," řekl Ambrosius. Svěsil paži a jak jsem stál, přivinul mě k sobě a políbil. "Mám jen syna, který je bez večeře a velice unavený. Jdi spát, Merline, a prospi zbytek noci beze snů. Na věštby máme spoustu času. Dobrou noc."
Vidiny se té noci už nedostavily, ale měl jsem sen. Nikdy jsem ho Ambrosiovi neřekl. Viděl jsem opět jeskyni ve svahu kopce i dívku Niniane přicházející v mlze, a mladého muže čekajícího před jeskyní. Ale Niniane neměla tvář mé matky a muž před jeskyní nebyl mladý Ambrosius. Byl to stařec a měl mou tvář.

TŘETÍ KNIHA
VLK

KAPITOLA 1

Byl jsem s Ambrosiem v Bretani pět let. Když se teď ohlížím nazpátek, vidím, že mnohé z toho, co se udalo, se v paměti pozměnilo, jako když poničenou mozaiku po létech opravuje muž, který téměř zapomněl prvotní vzor. Některé věci si vybavuji docela jasně, v barvách a s podrobnostmi; jiné, možná důležitější, jsou zamlžené, jako by na nich ležel prach toho, co přišlo potom – smrt, zármutek, proměny srdce. Místa děje si všechna pamatuji dobře, některá z nich velice jasně, takže ještě dnes mám pocit, že bych tam mohl vstoupit, a kdybych měl sílu soustředit se, a moc, která mi kdysi padla jako můj šat, dokázal bych je tady v temnotě znovu zbudovat tak, jako jsem před mnoha lety pro Ambrosia znovu postavil Tanec obrů.
Místa vidím jasně, i myšlenky, které mě tehdy napadaly, tak nové a zářivé, ale horší je to s lidmi: občas se stává, že teď, když pátrám v paměti, nejsem si jistý, jestli někdy nezaměňuji Belasia za Galapase, Cadala za Cerdica, bretoňského důstojníka, jehož jméno jsem zapomněl, za dědečkova kapitána v Maridunu, který se kdysi pokoušel udělat ze mne něco jako šermíře, neboť se domníval, že tím by si přál být i princ panchart.
Ale když píšu o Ambrosiovi, mám pocit, jako by tady teď byl se mnou, jasný na temném pozadí, tak jako muž s čapkou oné první, mrazem zakleté noci v Bretani. I bez kouzelného hávu mohu vyčarovat na temném pozadí jeho oči, klidné pod svraštělým obočím, hrubé obrysy jeho těla, tvář (která se mi zdá tak mladá), již tvrdě poznamenala stravující bodavá vůle, nutící ho neustále hledět na západ, ke svému království, jež mu bylo uzavřeno po celých dvacet let, než vyrostl z dítěte v rytíře a vybudoval, chudobě a slabosti navzdory, údernou sílu, která rostla zároveň s ním, čekajíc, až nadejde čas.
Těžší už je psát o Utherovi. Přesněji řečeno, psát o Utherovi jako o minulosti, o kusu historie, která je už léta za námi. Je tu se mnou a je ještě živější než Ambrosius; není tady, ve tmě, celý – pouze tou částí své bytosti, jež byla Myrddinem, a ta je tu ve tmě. Ta část, která byla Utherem, je venku na slunci a drží celé pobřeží Británie, podle nákresu, jenž jsem pro něj udělal podle jiného nákresu, který mi jednoho letního dne ve Walesu ukázal Galapas.
Ale tam, samozřejmě, není už ten Uther, o němž píši. Tam je muž, který je součtem nás všech, kdo byl my všichni – Ambrosia, který počal mne; Uthera, který se mnou pracoval; a mne samotného, který jsem ho využil, tak jako jsem využil každého, kdo mi přišel pod ruku, abych Británii stvořil Artuše.
Čas od času přicházely z Británie zprávy a s nimi příležitostně – prostřednictvím Gorloise z Cornwallu – i novinky z mého domova.
Po dědečkově smrti Camlach zřejmě neodstoupil od starého spojenectví se svým příbuzným Vortigernem. Na to, aby se

je odvážil porušit a podpořit "spiknutí mladých mužů", jak se říkalo Vortimerově klice, se potřeboval cítit pevnější v kramflecích. Vortimer sám otevřenou vzpouru přerušil, ale bylo jasné, že k ní musí dojít. Král Vortigern byl zase tam, kde předtím, mezi drtivým vítězstvím a naprostou porážkou; měl-li zůstat králem Británie, musel by zavolat na pomoc soukmenovce své saské manželky, a saští žoldnéri rok od roku zvyšovali své požadavky, až byla země rozervaná a krvácela na následky saského teroru, jak to lidé otevřeně nazývali; na západě, kde byli obyvatelé ještě svobodní, vzpoura čekala jen na velkého vůdce. Vortigernova situace začínala být tak zoufalá, že byl nucen, proti svému přesvědčení, svěřovat velení nad ozbrojenými silami na Západě stále více a více Vortimerovi a jeho bratrům, v jejichž těle alespoň nekolovala saská krev.
O mé matce zprávy nebyly, až na to, že žije v bezpečí svatopetrského kláštera. Ambrosius jí žádný vzkaz neposlal. Doslechne-li se, že nějaký Merlinus Ambrosius je u bretaňského hraběte, bude vědět, co si má myslet, ale přímý dopis či vzkaz od králova nepřítele by ji zbytečně ohrozil. Jak říkal Ambrosius, stejně se to už brzy dozví.
Po pravdě řečeno to trvalo pět let, než došlo ke zlomu, ale čas se valil jako příboj. Když Ambrosius viděl, že ve Walesu v Cornwallu je průlom možný, urychlil přípravy. Jestliže si muži na Západě přáli vůdce, měl v úmyslu stát se jím sám, nepřenechat tuto roli Vortimerovi. Vyčká ovšem vhodné příležitosti, nechť Vortimer poslouží jako klín, on s Utherem budou pak kladivem, které jej zarazí do pukliny. Zatím v Menší Británii rostly naděje; nabídky na vojenskou pomoc a spojenectví se jen hrnuly, země se chvěla dusotem koní a pochodujících nohou, a v ulicích kovářů a zbrojmistrů bylo rušno dlouho do noci, neboť lidé znásobili své úsilí, aby vyrobili dvě zbraně v čase, který dříve potřebovali k výrobě jedné. Konečně nastával zlom. Ambrosius musel být připraven a nepřipustit možnost porážky. Člověk nečeká půl svého života a nechystá smrtící kopí, aby je pak vypustil naslepo do tmy. Potřebuje nejen lidi a materiál, ale i příznivý čas a bojového ducha, bohové sami mu musí otevřít bránu. Proto, jak říkal, mě k němu poslali. To, že jsem přišel právě v tom čase, se slovy vítězství a s vidinou nepřemožitelného boha, ho přesvědčilo (a co je důležitější, též jeho vojáky), že konečně nadešel čas, kdy může udeřit s jistotou, že zvítězí. Jak jsem zjistil ke své hrůze, tak to viděl on.
Samozřejmě že jsem se ho už nikdy nezeptal, jak mě hodlá využít. Dal mi to jasně na srozuměnou. Cítil jsem hrdost, obavy i touhu a dělal všechno pro to, abych se naučil, co se lze naučit, a otevřel se síle, což bylo to jediné, co jsem mu mohl dát. Pokud chtěl proroka k okamžitému použití, musel být zklamán; za celou tu dobu můj vnitřní zrak neviděl nic, co by stálo to. Myslím, že vědění zavírá bránu vidinám. Ale toto byl čas, daný mi k shromažďování vědomostí. Učil jsem se u Belasia, až jsem ho předčil, naučil jsem se v praxi uplatňovat výpočty, které pro něho byly stejným uměním jako pro mne písně, tak, jak to on nikdy nedokázal. Ano, i písně našly své uplatnění. V ulicích kovářů jsem trávil celé hodiny a reptající Cadal mě musel pokaždé tahat od nějakého umaštěného dílka, které, jak říkal, mě vylučuje z každé jiné společnosti až na lázeňské otroky. Zapisoval jsem si také všechno, co jsem si pamatoval z Galapasovy lékařské výuky a doplňoval to praktickými cvičeními, neboť jak to jen bylo možné, pomáhal jsem armádním lékařům. Mohl jsem se volně pohybovat po celém táboře a po městě, a zaštítěn Ambrosiovým jménem využíval jsem této volnosti jako hladový vlk, který se poprvé dostane k pořádnému soustu. A po celou tu dobu jsem se učil od každého muže, od každé ženy, které jsem potkal. Díval jsem se, jak jsem si předsevzal, do světla i do tmy, do slunce i do smrdutých stojatých vod. Šel jsem s Ambrosiem na farmu do svatyně Mithrovy a s Belasiem na shromáždění v lese. Bylo mi dokonce dovoleno mlčky sedět na poradách hraběte s jeho kapitány, třebaže nikdo nepředstíral, že bych mohl být v poli nějak užitečný; "Ledaže," řekl jednou Uther napůl pobaveně a napůl škodolibě, "by se tyčil nad námi jako Jozue, který zastavil běh slunce, aby získal čas k přemožení nepřátel. I když, žerty stranou, mohl by udělat něco horšího… Zdá se, že ho vojáci považují za něco mezi Mithrovým poslem a třískou ze dřeva Pravého kříže – a když vynechám tvou osobu, bratře – jsem si zatraceně jistý, že by bylo užitečnější postavit ho jako talisman na kopec, kde ho mohou všichni vidět, než ho pustit do bitvy, v níž by neobstál ani pět minut." Mohl říct ještě horší věci, když jsem v šestnácti letech zanechal každodenních cvičení v šermířském umění, jímž se muž učí základní sebeobraně; ale můj otec se jen smál a nic neříkal. Asi už věděl to, co já tehdy ještě nevěděl, totiž že mám svůj vlastní způsob obrany.
A tak jsem se učil od všech; od stařeny, která sbírala léčivé byliny, pavučiny a mořské řasy; od potulných obchodníků a mastičkám; od koňských doktorů, zaříkávačů, kněží. Poslouchal jsem, co si vyprávějí vojáci před krčmami a důstojníci v otcově domě i kluci v ulicích. Ale přece tu bylo něco, o čem jsem se nenaučil vůbec nic. Když jsem v sedmnácti odjížděl z Bretaně, byl jsem zcela nepoučen o ženách. Když jsem o nich přemýšlel – což se stávalo poměrně často – říkal jsem si, že na to teď nemám čas, že mám ještě celý život před sebou a teď jsou důležitější věci na práci. Avšak holá pravda byla, že jsem se jich bál. A tak jsem utápěl své touhy v práci a dnes věřím, že ta bázeň pocházela od boha.
A tak jsem čekal, hledě si svého, což, jak dnes vidím, byla příprava na službu otci.
Jednoho dne jsem byl v Tremorinově dílně. Tremorinus, hlavní stavitel, byl příjemný muž, který mi nebránil, abych se od něho učil a poskytoval mi místečko v dílně i s materiálem, abych to zkoušel. Vzpomínám, jak se toho dne, když přišel do dílny viděl, jak v koutě na stole dělám nějaký model, šel na mě podívat. Když viděl, co dělám, rozesmál se.
"Řekl bych, že jich je tu všude spousta a není potřeba zdvihat další."
"Zajímalo mě, jak je dostali nahoru." Vrátil jsem model stojícího kamene na místo.
Byl viditelně překvapený. Věděl jsem proč. Prožil v Menší Británii celý život a tam je krajina poseta tolika balvany, že lidé už vůbec nevnímají. Člověk prochází denně lesem kamenů a pro většinu lidí jsou to mrtvé kameny. Ne však pro mě. Mně pořád ještě něco říkaly a já musel odhalit co; ale to jsem Tremorinovi neřekl. Dodal jsem pouze: "Pokouším se udělat přesný model."
"To ti můžu říct rovnou: pokoušeli jsme se o to, ale nefungovalo to." Prohlížel kladku, kterou jsem model vybavil. "S tímhle by šly zvedat kameny kolmo, ale jen ty lehčí, příčný kámen tím nahoru nedostaneš."
"Ne, to jsem zjistil. Ale dostal jsem nápad… půjdu na to jinak."
"Marníš čas. Vyber si něco praktického, něco, co potřebujeme a co se dá využít. Například ten tvůj nápad udělat lehký pohyblivý jeřáb by stál za úvahu…"

Za chvilku ho odvolali. Model jsem rozebral a sedl si k novým výpočtům. Tremorinovi jsem o nich neřekl; měl jiné starosti a v každém případě by se mi vysmál, kdybych mu řekl, že jsem se dozvěděl, jak zvedat stojící kameny, od básníka.
To bylo tak:
Jednoho dne asi týden předtím jsem šel podél vody, která chrání městské hradby, a slyšel jsem zpěv. Byl to mužský hlas, starý a třesoucí se, ochraptělý přepínáním – hlas profesionálního zpěváka, který musel přehlušit šum davu a zpívat v zimním chladu. Moji pozornost neupoutal ani hlas, ani melodie, která byla sotva znatelná, ale moje jméno.
Merline, Merline, kam kráčíš?
Seděl u mostu, žebráckou misku před sebou. Viděl jsem, že je slepý, ale to, co zbylo z jeho hlasu, bylo čisté; když slyšel, že k němu někdo přistoupil, nezačal rachotit miskou, prostě seděl tak, jak sedává hráč na harfu, s hlavou skloněnou, jako by naslouchal, co říkají struny, a pohyboval prsty, jako by je na ně kladl. Odhadl jsem, že zpívával v královských síních.
Merline, Merline, kam kráčíš
tak časně zrána s černým psem?
Hledal jsem vejce
červené vejce mořského hada,
které leží v dutém kameni na pobřeží.
Jdu na louku hledat řeřichu,
zelenou řeřichu a zlaté traviny,
zlatý mech, který přináší spánek,
a jmelí vysoko na dubu, na větvi druidově,
které roste v hlubokých lesích u tekoucí vody.
Merline, Merline, vrať se z lesů a od pramene!
Nech být dub i zlaté traviny,
nech řeřichu na vlhké louce
a červené vejce vodního hada
ve zpěněné vodě u dutého kamene!
Merline, Merline, přestaň je hledat!
Není jiného věštce kromě boha.
Dnes je tato píseň dobře známá, tak jako píseň o Panně Marii nebo o Králi a šedém tuleňovi, ale já ji tehdy slyšel poprvé. Když se dozvěděl, kdo se zastavil, aby si ho poslechl, zdál se být potěšen tím, že jsem si sedl k němu na lavičku a začal se vyptávat. Vzpomínám, že toho prvního rána jsme hovořili převážně o písni a potom o něm; dozvěděl jsem se, že zamlada byl na Moně, to je ostrov druidů, zná Caer'n–ar–Von a vystoupil na Sněhovou horu. O zrak přišel na druidském ostrově; neprozradil mi jak, ale když jsem mu řekl, že mořské řasy a byliny, které hledám na pobřeží, používám jen jako léky, nikoli k magickým účelům, usmál se a zazpíval píseň, kterou jsem slýchal od své matky, a která, jak řekl, slouží jako štít. Neřekl proti čemu a já se neptal. Položil jsem do misky peníze, které přijal důstojně, ale když jsem slíbil, že mu opatřím harfu, mlčel, obraceje ke mně prázdné oční jamky a bylo jasné, mi nevěří. Přinesl jsem mu ji příštího dne; můj otec byl velkorysý a ani jsem mu nemusel říkat, na co ty peníze potřebuji. Když jsem harfu vložil do rukou starého zpěváka, rozplakal se, chopil se mých rukou a políbil je.
Potom jsem ho až do té doby, než jsem odjel z Menší Británie, často vyhledával. Procestoval kus světa, byl v zemích tak vzdálených, jako je Irsko a Afrika. Naučil mě písně z mnoha zemí, z Itálie, z Galie a z bílého Severu, a starší písně z Východu – prazvláštní táhlé melodie, které se, jak řekl, dostaly na západ z ostrovů na Východě s lidmi, kteří v dávných dobách vztyčovali stojící kameny; mluví se v nich o umění dávno zapomenutém, ožívajícím jen a jen v těchto písních. Nemyslím, že on sám je považoval za něco jiného než za ságy starodávných poetů; ale čím víc jsem o nich přemýšlel, tím více ke mně promlouvaly o lidech, kteří skutečně žili a o díle, které skutečně vykonali tím, že vztyčili obrovské kameny, jimiž vzdali hold slunci a měsíci, pro své bohy a pro své velké krále starých časů.
Zmínil jsem se o tom jednou před Tremorinem, který byl laskavý a chytrý a který si pro mě obyčejně dokázal najít čas; ale tentokrát se zasmál a nevěnoval tomu pozornost, a tak jsem o tom už nemluvil. Ambrosiovi technici měli v těch dnech dost jiných starostí, než aby pomáhali chlapci s výpočty bez praktického významu pro nadcházející invazi. Tak jsem toho nechal.
Na jaře mého osmnáctého roku přišla konečně z Británie zpráva. V lednu a v únoru zima uzamkla plavební cesty, a tak teprve počátkem března využila malá obchodní loď výhody studeného, ale klidného počasí před nástupem bouří a vplula do přístavu se zprávami pro Ambrosia.
Byly to doslova burcující novinky, neboť pár hodin poté, co je hrabě obdržel, vyslal posly na sever a na východ, aby konečně shromáždil své spojence, a to co nejrychleji, neboť zpráva byla opožděná.
Ukázalo se, že se Vortimer před časem definitivně rozešel se svým otcem a jeho saskou královnou. Mnozí britští vůdcové – mezi nimi i muži ze Západu – unaveni neustálým doprošováním se toho, aby se Nejvyšší král rozešel se svými saskými spojenci a ochránil před nimi svůj lid – přesvědčili Vortimera, aby vzal věci do svých rukou a povstali s ním. Prohlásili ho králem a shromáždili se pod jeho praporem proti Sasům; podařilo se jim zatlačit je zpátky na jih a na východ, kde se Sasové se svými válečnými veslicemi uchýlili na ostrov Thanet. Ale i tam je Vortimer pronásledoval a koncem podzimu a počátkem zimy je obléhal, dokud pokorně neprosili, aby jim bylo dovoleno v pokoji odjet; sbalili si své majetky a vrátili se do Německa, zanechávajíce tam ženy a děti.
Avšak vítězný Vortimer nekraloval dlouho. Nebylo jasné, co přesně se přihodilo, ale podle pověstí zemřel na otravu jedem, který mu podal příbuzný saské královny. Ať to bylo jakkoliv, byl mrtev a jeho otec Vortigern se opět dostal k

moci. První, co udělal (viněna z toho je opět jeho žena), bylo to, že znovu poslal pro Hengista a jeho Sasy a požádal je, aby se vrátili do Británie. "Pouze s malým oddílem," řekl, "pohyblivou jednotkou, která bude bdít nad zachováváním klidu a pomůže mi obnovit pořádek a stmelit toto rozdělené království." Ve skutečnosti Sasové přislíbili tři sta tisíc mužů. Tak se to alespoň říkalo, a třebaže se počítalo s tím, že pověsti nejsou pravdivé, každopádně bylo jisté, že se Hengist chystá přitáhnout s velkým vojskem.
Přišla také útržkovitá zpráva z Mariduna. Posel nebyl Ambrosiův špeh; zpráva, již jsme dostali, byla pouze pověstí, která tam byla dosti rozšířena. A byla to špatná zpráva. Podle ní se můj strýc Camlach se všemi svými šlechtici – dědečkovými muži, které jsem znal – zúčastnil Vortimerova povstání a bojoval po jeho boku ve čtyřech těžkých bitvách proti Sasům. V druhé bitvě u Episfordu byl Camlach zabit společně s Vortimerovým bratrem Katigernem. Více mě trápilo to, že po Vortimerově smrti byla podniknuta odvetná opatření proti mužům, kteří bojovali po jeho boku. Vortigern obsadil Camlachovo království a připojil je k vlastnímu území Guentu, a protože chtěl rukojmí, zopakoval svůj postup z doby před pětadvaceti lety; zajal Camlachovy děti – jedno bylo ještě kojeňátko – a svěřil je do péče královny Roweny. Nedalo se zjistit, jsou-li dosud naživu. Nevěděli jsme ani, zda žije Olwenin syn, jehož postihl stejný osud. Zdálo se to nepravděpodobné. O mojí matce zprávy nehovořily.
Dva dny poté, co jsme dostali tyto zprávy, propukly jarní vichřice, moře se před námi opět uzavřelo a zůstali jsme bez dalších informací. Ale tolik se zase nestalo; platilo to oboustranně. Nemáme-li my zprávy z Británie, nemají je ani oni nás a o urychlených přípravách na invazi do Západní Británie. Neboť jedno bylo jisté – konečně nadešel čas. Nešlo jen to, jít na pomoc Walesu a Cornwallu, ale jsou-li tam ještě nějací muži, kteří by se přidali k Červenému draku, pak Červený drak bude muset v nadcházejícím roce svést boj o svou korunu.
"Vrátíš se tam první lodí," řekl mi Ambrosius, aniž odtrhl zrak od mapy, kterou měl rozloženou na stole před sebou. Stál jsem u okna. Slyšel jsem skučení větru i přes zavřené okenice a spuštěné závěsy, a záclony se pohybovaly v průvanu. Řekl jsem "ano, pane", a přešel k jeho stolu. Viděl jsem, že bodl prst na jedno místo. "Mám jet do Mariduna?"
Přisvědčil. "Nasedneš na první loď, která popluje na západ, ať přistane kdekoli, ty se vydáš domů. Půjdeš rovnou za Galapasem a vyslechneš jeho zprávy. Pochybuji, že by tě ve městě někdo poznal, ale nic neriskuj. U Galapase je to bezpečné. Udělej si u něho svou základnu."
"Z Cornwallu tedy nepřišly žádné vzkazy?"
"Nic než pověsti o tom, že se Gorlois přidal k Vortigernovi."
"K Vortigernovi?" Nejprve jsem tu zprávu musel zažít. "On tedy nešel do povstání s Vortimerem?"
"Podle zpráv, které jsem dostal, nikoli."
"Rozhodl se pro zlatou střední cestu?"
"Možná. Ale nechce se mi tomu věřit. Třeba to nic neznamená. Vyrozuměl jsem, že se oženil s mladou ženou a možná celou zimu držel doma jen proto, aby byla v teple. Anebo předvídal, jak skončí Vortimer a v mém zájmu se držel v bezpečí a zdánlivě zachoval loajalitu Nejvyššímu králi. Ale dokud nebudu vědět, co z toho je pravda, nemohu se na něho obrátit přímo. Možná že ho pozorují. Proto musíš ke Galapasovi pro zprávy z Walesu. Vortigern je tam někde prý zalezlý, zatímco celé východní pobřeží je vydáno napospas Hengistovi. Budu muset odtamtud nejdřív starého vlka vykouřit a potom stmelit Západ proti Sasům. Ale budu to muset udělat rychle. A chci Caerleon." Zvedl oči. "Posílám s tebou tvého starého přítele – Marrica. Můžeš mi po něm poslat zpět vzkaz. Doufejme, že najdeš všechno v pořádku. Řekl bych, že sám budeš chtít získat nějaké zprávy."
"To může počkat," řekl jsem.
Nic na to neřekl, jen zvedl obočí a pak se obrátil zase k mapě. "Tak se posaď, budu tě instruovat sám. Doufejme, že se brzy budeš moct vydat na cestu."
Ukázal jsem na povlávající závěsy. "Celou cestu mi bude špatně."
Zvedl oči od mapy a zasmál se. "U Mithry, to mě nenapadlo. Myslíš, že mně taky? Zatraceně nedůstojný návrat domů."
"Do svého království," dodal jsem.

KAPITOLA 2

Vypluli jsme počátkem dubna, na palubě téže lodi, na níž jsem připlul. Ale tyto dvě cesty se nemohly od sebe více lišit! Nebyl jsem Myrddin, uprchlík, ale Merlinus, dobře oblečený mladý Říman s penězi v kapse a služebnictvem. Zatímco Myrddin ležel nahý pod zámkem v jakémsi pelechu, Merlinus měl pohodlnou kabinu a kapitán mu projevoval úctu. Jedním z mých služebníků byl samozřejmě Cadal, druhým pak, k mému obveselení, méně však už k jeho, byl Marric. (Hanno byl už mrtvý, neboť, jak jsem se domyslel, poněkud přehnal vydírání.) Přirozeně jsem nedával veřejně najevo moje spříznění s Ambrosiem, ale za nic na světě bych se neodloučil od brože, kterou mi dal; nosil jsem ji na tunice připíchnutou zevnitř. Bylo nepravděpodobné, že by ve mně někdo rozpoznal uprchlíka z doby před pěti lety, kapitán zcela určitě nejevil takové známky, ale přesto jsem se držel stranou a dával jsem si pozor, abych nepromluvil jinak než bretonsky.
Štěstí mi přálo, loď měla namířeno přímo do ústí Tywy a měla kotvit v Maridunu; bylo však dohodnuto, že Cadala a mne vysadí nikoli v přístavu, ale hned, jak vpluje do ústí.
Byla to vlastně táž cesta jako předtím, jenže v opačném směru. Avšak v tom nejpodstatnějším nedošlo k žádné změně. Celou cestu mi bylo špatně. Skutečnost, že jsem tentokrát měl místo pytlů a kbelíku v doupěti pohodlné lože a Cadal o mě pečoval, jsem nevnímal jako velký rozdíl. Jakmile loď vystrčila nos z Malého moře a dostala se do větrného dubnového počasí v zátoce, opustil jsem své báječné místo na přídi, sestoupil do podpalubí a ulehl.
Měli jsme to, čemu se říká správný vítr, a tak jsme se vkradli do ústí řeky a spustili kotvu ještě před úsvitem, deset dní

před dubnovými Idami, tedy před polovinou měsíce. Rozbřesk byl tichý, mlhavý a chladný. Panovalo naprosté ticho. Odliv se právě měnil v příliv, a když se náš člun odlepil od boku lodi, provázel jej jediný zvuk, syčení a bublání vody, narážející na její boky, a měkké šplouchání, jak se do vody nořila vesla. Odkudsi zdáli se neslo sotva slyšitelné kovové kohoutí kokrhání. Někde výše naříkala jehňata, jimž hlubším mečením odpovídaly ovce. Ve vzduchu byla něžná a čistá slaná vůně, jakási podivuhodná vůně domova.
Drželi jsme se pěkně vprostřed proudu a mlha nás skrývala před zraky ze břehů. Pokud jsme vůbec promluvili, pouze jsme šeptali; jednou, když na břehu zaštěkal pes, slyšeli jsme muže, který ho okřikl, tak jasně, jako by byl s námi ve člunu; bylo nám to dostatečným varováním a dávali jsme si velký pozor.
Nesl nás mocný jarní příliv a nesl nás rychle. To bylo dobře, protože loď zakotvila později, než měla, a už se rozednívalo. Viděl jsem, že námořníci u vesel starostlivě hleděli před sebe a zpomalili. Naklonil jsem se a přimhouřil oči, abych se podíval na známý břeh. Cadal mi šeptl do ucha: "Jsi rád, že jsi nazpátek?"
"To záleží na tom, co tu najdeme. Při Mithrovi, já mám strašný hlad."
"To mě nepřekvapuje," řekl s kyselým úsměvem. "Co vyhlížíš?"
"Tady by měla být zátoka s bílým pískem – voda se sem hrne mezi stromy – a za ní vyvýšený břeh s chocholem borovic. Tam přistaneme."
Pokýval hlavou. Podle plánu jsme měli s Cadalem vystoupit na opačném břehu řeky, než stojí Maridunum, na místě, odkud jsem věděl, jak se neviděni dostat na silnici vedoucí z jihu. Měli jsme vystupovat jako poutníci z Cornwallu; já mluvil touto řečí dobře, ale Cadalův přízvuk ukazoval nejméně ze všeho na rodilého Cornwallana. Vzal jsem s sebou pár kelímků hojivých mastí a truhličku s léky, takže jsem v případě nezbytí mohl vystupovat jako potulný lékař – v tomto přestrojení se dostanu více méně všude, kam potřebuji.
Marric zůstal na palubě. Dostane se s lodí do přístavu a vystoupí jako obvykle na nábřeží. Pokusí se najít ve městě některé své informátory a posbírat co nejvíce zpráv. Cadal se mnou zajede do Galapasovy jeskyně a bude fungovat jako spojka – doručí Marricovi informace, které získám. Loď měla kotvit v ústí Tywy tři dny; Marric se s ní měl vrátit a předat všechny získané informace. Vrátím-li se na palubu i já s Cadalem, to záviselo od toho, co zjistíme; otec ani já jsme nezapomínali, že po Camlachově podílu na vzpouře Vortigern jistě v Maridunu řádí jako liška v kurníku a jeho Sasové patrně s ním. Mou první povinností bylo shromáždit informace o Vortigernovi a poslat je otci; druhou pak najít matku a zjistit, jestli se jí nic nestalo.
Bylo příjemné stát opět na pevné zemi; nikoli na suché zemi, neboť tráva pod vysokým břehem byla dlouhá a mokrá, ale když loďka zmizela v mlze a my se s Cadalem vydali hledat silnici, cítil jsem lehkost a vzrušení. Nevím, co jsem čekal, že najdu v Maridunu; nevěděl jsem ani, jestli mi na tom zvlášť záleží; nálady mi nedodával návrat domů, ale skutečnost, že konečně mám něco udělat pro Ambrosia. Jestli ještě nedokážu být jeho prorokem, nechť vykonám alespoň něco jako muž a syn. Myslím, že po celou tu dobu jsem zpola doufal, že budu požádán, abych pro něho zemřel. Byl jsem tehdy velice mladý.
Na most jsme se dostali bez nesnází. Měli jsme štěstí, narazili jsme na koňského handlíře, který měl na prodej pár osedlaných koní, s nimiž šel do města. Jednoho jsem od něho koupil, smlouval jsem jen do té míry, abych nevzbudil podezření; byl velice potěšen cenou vysazenou na poměrně opotřebované sedlo. Než jsme obchod uzavřeli, úplně se rozednilo a sem tam někdo kolem nás prošel, ale nikdo nám nevěnoval víc než letmý pohled, až na jednoho chlapíka, který zřejmě poznal koně, ušklíbl se a řekl – spíše Cadalovi než mně: "Chystáte se na dalekou cestu, příteli?"
Dělal jsem, že neslyším, ale koutkem oka jsem zahlédl, jak Cadal rozhodil paže, pokrčil rameny a podíval se tím směrem, kde jsem stál. Svým pohledem dal až moc jasně najevo "Já ho jen provázím, je to blázen".
Potahová stezka byla teď pustá. Cadal kráčel vedle mne a prostrčil ruku řemením. "Ale měl pravdu. S touhle starou herkou daleko nedojdeš. Mimochodem, jak je to vlastně daleko?"
"Možná že to není tak blízko, jak si pamatuji. Šest mil od města."
"A většinou do kopce, viď?"
"Půjdu pěšky." Přejel jsem rukou po kostnaté šíji. "Ale zase taková troska, jak vypadá, to není, podívej. Párkrát ho dobře nakrmím a spraví se to."
"Tak jsi alespoň nevyhodil peníze. Na co se tam koukáš přes zeď?"
"Tady jsem bydlíval."
Míjeli jsme dědečkův dům. Zdálo se, že se téměř nic nezměnilo. Z koňského hřbetu jsem přes zeď viděl pouze na terasu, kde rostl kdoulovec a pod dotekem ranního slunce otevíral své ohnivě červené květy. A tady je zahrada, kde mi Camlach nabídl otrávenou meruňku. A tamhle branka, kudy jsem se slzami v očích utíkal.
Koník se ploužil. Jeli jsme podél sadu, na jabloních už pučela poupata, ze země vyrážela zelená tráva kolem malé terasy, na níž sedávala Moravika s vřetenem a já si hrál u jejích nohou. A tohle je to místo, kde jsem seskočil té noci, co jsem utíkal z paláce; tady je ta nakloněná jabloň, kde jsem uvázal Astera. Zeď byla zborcená a mohl jsem přehlédnout nešlechtěný trávník, přes nějž jsem tehdy prchal ze svého pokoje, kde leželo na pohřební hranici Cerdicovo tělo. Přitáhl jsem otěže, aby se herka zastavila, a natáhl jsem krk, abych dohlédl dál. Zřejmě jsem tu té noci pěkně zametl: stavení všechna zmizela, můj pokoj a s ním obě křídla vnějšího dvora. Maštale tu zůstaly, oheň se na ně nepřenesl. Obě strany kolonády, která byla tehdy úplně zničena, byly přestavěné v moderním stylu, který nikterak neharmonoval se zbytkem paláce – velké hrubě opracované kvádry, primitivní stavba, hranaté sloupy, podpírající dřevěnou střechu a čtvercová, hluboko zasazená okna. Bylo to ošklivé a vypadalo to nepohodlně; mělo to jediný klad, totiž že to chránilo před špatným počasím. Pomyslel jsem si, že vyjde nastejno, když skočím do sedla, pobídnu herku a usadím se v jeskyni…
"Proč se usmíváš?" chtěl vědět Cadal.
"Ale jen tomu, jakým jsem se stal Římanem. Je to zvláštní, ale tady už nejsem doma. A poctivě řečeno, v Menší Británii asi taky ne."

"Kde tedy?"
"Nevím. Určitě tam, kde je hrabě. Sem, myslím, jednou zajedeme." Hlavou jsem ukázal na stěny starých římských kasáren za palácem. Byly v troskách a místo bylo pusté. Tím líp, pomyslel jsem si; nevypadá to, že by o ně Ambrosius musel svést boj. Ostatně, dejme Utherovi čtyřiadvacet hodin a domy budou jako nové. A tady je svatopetrský klášter, zřejmě netknutý, nezdá se, že by byl dobýván ohněm či kopím. "Víš co?" řekl jsem Cadalovi, když jsme vyjeli ze stínu klášterní zdi a zamířili po vozové stezce k mlýnu. "Mám pocit, že kdybych měl něco považovat za svůj domov, pak je to Galapasova jeskyně."
"To mi nezní moc římsky," namítal Cadal. "Dej mi každý den dobrou krčmu s měkkou postelí a kus skopového, a můžeš si nechat všechny jeskyně na světě."
I s tím ubohým koněm mi cesta připadala kratší než ve vzpomínkách. Brzy jsme dorazili k mlýnu a stočili se vzhůru do údolí. Čas přestal platit. Zdálo se mi, že to bylo včera, co jsem naposledy stoupal údolím v slunci a větérku, který čechral Asterovu hřívu. A nejen Asterovu – neboť tamhle pod stejným trnovníkem jistě sedí ten chlapec mdlého ducha a hlídá tutéž ovci jako onoho dne, kdy jsem tu jel prvně. Když jsme dojeli na rozcestí, rozhlížel jsem se po holubovi. Ale na svahu se nic nedělo, leda králíci dupkali mezi mladými kapradinami.
Jestli herka cítila, že se blíží konec cesty, nebo ji pouze těšila zelená tráva pod kopyty a lehká váha na hřbetě, nevím, ale zdálo se, že přidala do kroku. Nad sebou jsem teď viděl úboči kopce, pod nímž leží jeskyně.
U hlohového křoví jsem přitáhl uzdu.
"A jsme tu. Je to tamhle nahoře, nad útesem." Svezl jsem z koně a podal otěže Cadalovi. "Zůstaň tu a počkej na mě. Můžeš přijít za hodinu." Dodatečně mě něco napadlo a řekl mi: "A nelekej se, jestli uvidíš něco, co vypadá jako kouř. To jsou netopýři, vylétající z jeskyně."
Už jsem skoro zapomněl, jak se Cadal křižuje proti uříknutí. Teď to udělal, já se zasmál a odběhl.

KAPITOLA 3

Věděl jsem to dříve, než jsem vylezl na malý převis a dostal se na trávník před jeskyní.
Můžete to nazvat předtuchou; nebylo tam nic patrno. Ticho, ovšem, ale když jsem se blížil k jeskyni, bývalo tu obyčejně ticho. Toto ticho bylo jiné. Teprve po chvilce jsem si uvědomil, čím to je. Neslyšel jsem pramínek.
Došel jsem na konec pěšiny, na trávník, a tam jsem to viděl. Bylo zbytečné zacházet do jeskyně, abych věděl, že tam není a už nikdy nebude.
Na travnaté rovince před jeskyní byla hromada trosek. Šel jsem se podívat zblízka.
Nestalo se to příliš dávno. Hořelo tu, ale déšť oheň uhasil dříve, než zničil všechno beze zbytku. Byla tu halda promáčených krámů – zpola ohořelé dřevo, pergamen, jenž se opět změnil v beztvarou hmotu, jen zčernalé okraje byly ještě k rozeznání. Nohou jsem obrátil kus ohořelého dřeva; podle řezby poznal, co to bylo: truhla, do níž ukládal své knihy. A z těchto knih zbyl všehovšudy jen ten zničený pergamen.
V haldě trosek byly jistě ještě další věci, ale dál jsem se nedíval. Když zmizely knihy, věděl jsem, že zmizelo i všechno ostatní. A Galapas s tím vším.
Šel jsem pomalu ke vchodu do jeskyně. Zastavil jsem se u pramínku. Teď jsem viděl, proč je němý; někdo naházel do nádrže kameny a hlínu a další odpady, vyházené z jeskyně. Voda sem přitékala dál, neslyšně a pomalu, a zase mlčky vytékala přes kamenný okraj na zem a měnila trávník v bahnitý močál. Viděl jsem netopýří kostru, dočista vymytou vodou.
Bylo to divné, ale na římse vedle vchodu do jeskyně zůstala pochodeň a byla suchá. Nebyl tam ani pazourek, ani ocílka, ale zapálil jsem ji a pomalu vešel do jeskyně, nesa ji před sebou. Mám pocit, že jsem se chvěl, jako by z jeskyně dul studený vítr a obtékal mě. Už jsem věděl, co tam najdu.
Jeskyně byla zdemolovaná, všechno bylo vyhozeno ven a spáleno. Všechno, až na bronzové zrcadlo. Nehoří a je příliš těžké, než aby je bylo snadné odnést. Bylo stržené ze stěny a opřené o stěnu jeskyně, stálo nakřivo jako opilé. Nic jiného. Ani pohyb, ani šepot netopýřího křídla na stropě. Místnost duněla prázdnotou.
Zvedl jsem pochodeň a podíval se nahoru na křišťálovou jeskyni. Nebyla tam.
Než pochodeň několikrát zaplápolala, věřil jsem, že se mu podařilo schovat se do vnitřní jeskyně a skrývá se tam. Pak jsem to viděl.
Škvíra, jíž se vchází do křišťálové jeskyně, tam pořád byla, ale náhoda, říkejte tomu, jak chcete, ji učinila neviditelnou pro každého, kromě toho, kdo o ní věděl. Bronzové zrcadlo spadlo tak, že místo aby odráželo na škvíru světlo, zrcadlilo tam tmu. Jeho světlo se soustředilo na skalní výběžek, který vrhal přímo přes vchod do křišťálové jeskyně černý klínový stín. Člověk, soustředěný pouze na plenění a ničení spodní jeskyně, si škvíry vůbec nemohl všimnout.
"Galapasi?" řekl jsem do prázdna. "Galapasi?" Z křišťálové jeskyně se nesl lehoučký šepot, tajemně sladké bzučení jako hudba, jakou jsem poslouchal jednou v noci. Cosi nadpozemského; nečekal jsem to. Ale přece jsem vylezl na římsu, poklekl a zahleděl se dovnitř.
Světlo pochodně vyhmátlo krystaly a vrhlo stín mé harfy, chvějící se v osvětlené kouli. Uprostřed jeskyně stála nepoškozená harfa. Nic jiného, jen šepot, zmírající ve třpytu kruhových stěn. Tady jsou dozajista zjevení v záblesku světla a v nějakém druhém, jež mu odpovídá, ale věděl jsem, že se jim nedokážu otevřít. Opřel jsem se o skálu, seskočil a s planoucí pochodní jsem se vrátil do spodní jeskyně. Jak jsem míjel nakloněné zrcadlo, zahlédl jsem v něm vysokého mladíka chvátajícího s chomáčem ohně a kouře. Byl bledý, oči měl černé a velké. Vyběhl jsem na trávník. Na pochodeň, která za mnou hořela a plála, jsem zapomněl. Běžel jsem na kraj útesu, ruku stočenou do trychtýře jsem přitiskl k ústům, abych zavolal Cadala, když tom zvuk za mými zády mě přiměl bleskově se otočit a pohlédnout vzhůru.
Byl to docela všední zvuk. Z pahorku se vznesli vzhůru dva krkavci a černá vrána a začali mi spílat.

Tentokrát jsem zvolna vylezl na stezičku, která vedla kolem studánky vzhůru na svah nad jeskyní. Krkavci vzlétli výš a pokřikovali na mě. Dvě další vrány přelétly nízko nad mladými kapradinami. Jakýsi párek se dál činil na čemsi, co leželo v kvetoucích trnkách. Zatočil jsem pochodní a planoucí ji odhodil, abych je rozehnal. Pak jsem se rozběhl.
Těžko říct, jak dlouho byl mrtev. Kosti byly obrané téměř do čista. Ale poznal jsem ho podle vybledlých hnědých hadrů, na nichž spočívala kostra, a podle starého rozbitého sandálu, který odletěl nedaleko mezi dubnové sedmikrásky. Jedna ruka odpadla od zápěstí a čisté křehké kůstky mi ležely u nohy. Viděl jsem, kde měl zlomený a křivě sesazený malíček. Mezi žebry už rašila dubnová tráva. Vál příjemný prosluněný větřík, lící po kvetoucí kručince.
Pochodeň se zapíchla do mladé trávy. Sehnul jsem se a sebral ji.
Neměl jsem ji po nich házet, pomyslel jsem si. Jeho ptáci se postarali, aby patřičně odešel ze světa.
Kroky za mými zády mě přiměly, abych se otočil, ale byl to pouze Cadal.
"Viděl jsem ptáky," řekl. Zadíval se na to, co leželo pod kvetoucími keři kručinky. "Galapas?"
Přisvědčil jsem.
"Viděl jsem tu spoušť před jeskyní. Tušil jsem to."
"Neuvědomil jsem si, že jsem tu už tak dlouho."
"Nech to na mně." Už se skláněl. "Pohřbím ho. Můžeš na mne počkat dole u koně. Možná že tu někde najdu nějaké nářadí, nebo se sem vrátím."
"Ne, nechme ho ležet v míru pod keřem. Navršíme nad ním mohylu, ať je mu posledním přístřeším. A uděláme to spolu, Cadale."
Kamenů tam byly spousty, navršili jsme mohylu a dýkami vyrýpali drny, kterými jsme ji obložili. Do konce léta obroste mladými kapradinami, červenými náprstníky a mladými travinami, které mu budou rubášem. Pak jsme odešli.
Když jsme kráčeli z kopce opět kolem jeskyně, vzpomněl jsem si, jak jsem odtud odcházel posledně. Pamatuji se, že jsem oplakával Cerdicovu smrt, ztrátu matky i Galapase, neboť kdo ví, co přinese budoucnost? Určitě mě zase uvidíš, řekl mi tehdy, to ti slibuji. Nuže, viděl jsem ho. A jednou se, nepochybně, svým způsobem splní i jeho druhý slib.
Zachvěl jsem se, zachytil Cadalův pohled a řekl stručně: "Doufám, že jsi měl tolik rozumu, abys sebou vzal láhev. Potřebuji se napít."

KAPITOLA 4

Cadal vzal s sebou nejen láhev, ale také jídlo – solené skopové s chlebem a olivy z poslední sklizně v oleji. Usadili jsme se v závětří lesa a jedli, zatímco kůň se popásal o kousek dál a dole v dálce pod námi se dubnovou zelení polí a zalesněných kopců pokojně vinula třpytící se řeka. Mlha se rozptýlila a den byl nádherný.
"Hm," řekl Cadal zvolna, "co si teď počneme?"
"Půjdeme navštívit mou matku. Je-li ještě v klášteře, samozřejmě." Pak se ze mne vydrala slova se zuřivostí, o níž jsem ani netušil, že jsem jí schopen. "Při Mithrovi, dal bych nevím co, abych se dozvěděl, kdo to tam nahoře udělal."
"Kdo jiný než Vortigern?"
"Vortimer, Pascentius, kdokoli. Zdá se, že na moudrého a laskavého a dobrého člověka vztáhne ruku každý, všichni. Galapase mohl zabít zločinec pro trochu jídla nebo pastýř kvůli přístřešku anebo taky voják, který tudy šel, pro doušek vody."
"To nebyla vražda."
"Tak co to bylo?"
"Chci říct, že to neudělal jeden člověk, bylo jich víc. Lidi v houfu jsou horší než ti osamělí. Řekl bych, že to byli Vortigernovi lidé a udělali to cestou z města."
"Možná máš pravdu. Dozvím se to."
"Myslíš, že se ti podaří setkat se s matkou?"
"Zkusím to."
"Dal ti – máš pro ni nějaký vzkaz?" To, že se Cadal odvážil položit tuto otázku, ukazovalo, jak hluboký byl náš vztah.
Odpověděl jsem prostě. "Jestli myslíš, že mě Ambrosius požádal, abych jí něco vyřídil, tak nikoli. Nechal to na mně. Co jí řeknu, zcela závisí na tom, co se tu událo od mého odchodu. Nezapomínej, že jsem ji dlouho neviděl a lidé se mění. Chci říct, že se mění to, čemu jsou oddáni. Podívej se na mou matku. Když jsem ji viděl naposledy, byl jsem ještě dítě a mám na ni pouze dětskou vzpomínku – a teď vím, že jsem jí vůbec nerozuměl, že jsem nechápal způsob jejího myšlení ani to, co chtěla. Mohla svou oddanost přenést na něco jiného – ne zrovna na Církev; jde o to, jaké city k Ambrosiovi chová. Bohové vědí, že jí nelze vyčítat, jestli se změnila. Není Ambrosiovi nic dlužná. Toho se vyvarovala."
Řekl zvolna, s očima upřenýma do zelené dálavy táhnoucí se podél třpytící se řeky: "Klášter zůstal nedotčen."
"Správně. Bez ohledu na to, co se stalo s městem, klášter Vortigern ušetřil. Takže chápeš, že než budu vyřizovat nějaké vzkazy, musím vědět, kdo patří do kterého tábora. Nic se nestane, jestli ještě pár dnů nebude vědět to, co nevěděla po všechna ta léta. Ať se po Ambrosiově brzkém příchodu stane cokoliv, nesmím riskovat a říct jí toho příliš mnoho."
Začal balit zbytky našeho jídla a já zatím seděl s hlavou v dlaních, a s očima upřenýma do jasné dálky jsem přemýšlel. Pak jsem pomalu dodal: "Je celkem snadné dozvědět se, kde se teď nachází Vortigern a jestli už přistál Hengist a kolik má s sebou mužů. Marric to patrně zjistí bez velkých potíží. Ale je tu řada dalších věcí, které si hrabě přál, abych vypátral – věci, nichž v klášteře těžko budou vědět – takže teď, když je Galapas po smrti, se musím obrátit jinam. Počkáme tu, než se setmí, pak půjdeme do Svatého Petra. Matka mi bude s to říci, ke komu mohu ještě bez obav zajít. Ať je pro kteréhokoliv krále, není pravděpodobné, že by mě prozradila."
"To máš pravdu. Inu, doufejme, že jí dovolí setkat se s tebou."
"Dozví-li se, kdo s ní chce mluvit, tak si umím představit, i pouhý zákaz abatyše by jí v setkání nezabránil. Nezapomínej,

že je to pořád ještě králova dcera." Lehl jsem si do teplé trávy a ruce dal za hlavu. "I když nejsem ještě králův syn…" Ale královský syn sem, královský syn tam, do kláštera se nebylo možno jen tak dostat.
Měl jsem pravdu, skutečně nebyl nikterak poškozen. Zdi čněly do výše, nepobořené, bez šrámů, a brána byla nová, pevná, z dubového dřeva, s železnými závěsy a závorami. Byla dobře uzamčená. Naštěstí nás na zdi nevítala žádná hořící pochodeň. Úzká ulička byla prázdná a v počínajícím šeru neosvětlená. Na naše naléhavé bušení se otevřelo malé okénko v bráně a na mřížku se přitisklo oko.
"Poutníci z Cornwallu," řekl jsem tiše. "Musím mluvit s paní Niniane."
"S jakou paní?"
Byl to monotónní bezbarvý hlas hluché. Podrážděně jsem si pomyslel, proč u brány slouží hluché klíčnice, poněkud jsem zvýšil hlas a přistoupil blíž.
"Paní Niniane. Nevím, jak si říká tady, ale je to sestra nebožtíka krále. Je ještě u vás?"
"Jo, ale nikoho nepřijímá. Máš pro ni dopis? Číst může."
"Ne, musím s ní mluvit osobně. Jdi a vyřiď jí to. Řekni, že jsem z příbuzenstva."
"Z příbuzenstva?" Zdálo se mi, že jí v očích svitl zájem. "Většinou jsou mrtví. To se do Cornwallu ještě nedoneslo? Její bratr král loni padl v bitvě a děti odešly k Vortigernovi. Její vlastní syn zemřel před pěti léty."
"Já vím. Nejsem z příbuzenstva jejího bratra. A jsem stejně jako ona věrný Nejvyššímu králi. Jdi a řekni jí to. Počkej – tohle je za tvou… oddanost."
Váček prošel mřížkou a klíčnice po něm chňapla jako opice. "Vyřídím jí to. Řekni mi, jak se jmenuješ. Netvrdím, že tě přijme, chápeš, ale mohu jí říct tvé jméno."
"Jmenuji se Emrys," řekl jsem váhavě. "Kdysi mě znala. Řekni jí to. A pospěš si. Počkáme tady."
Neuběhlo ani deset minut, když jsem slyšel, že se vrací. Chvíli jsem si myslel, že by to mohla být moje matka, ale přes mřížku na mě zíraly tytéž stařecké oči a táž, pařátu podobná ruka se opírala o tyče. "Přijme tě. Ale ne teď, mladý pane. Dovnitř nemůžeš. A ona teď ještě nemůže ven, až skončí modlitby. Řekla, že pak se s tebou setká na břehu řeky; tam je ve zdi jiná branka. Ale ať tě nikdo nevidí."
"Dobrá. Dám si pozor."
Viděl jsem bělmo jejích očí, jak se snažila prohlédnout si mě ve stínu. "Věděla hned, o koho jde, to tedy jo. Emrys, říkáš? No, neboj se, že bych někde něco řekla. Tohle jsou těžké časy a čím méně řekneš, tím líp, ať je to o čemkoliv."
"Kdy mám přijít?"
"Hodinu po východu měsíce. Uslyšíš zvon."
"Budu tam," řekl jsem, ale okénko bylo už zavřené. Nad řekou se opět dělala mlha. Tím líp, pomyslel jsem si. Šli jsme tiše po pěšině podél klášterní zdi. Vzdalovali jsme se městu, pěšina klesala dolů na vozovou stezku.
"Co teď?" zeptal se Cadal. "Do východu měsíce máme dvě hodiny a jak se tak koukám, budeme rádi, jestli vůbec nějaký uvidíme. Zajít do města by bylo riskantní, viď?"
"To bylo. Ale nemá smysl čekat tady v tom dešti. Najdeme si místo v suchu, kde uslyšíme zvon. Tudy."
Vrata do hospodářského dvora byla zavřená. Nemarnil jsem nimi čas a šel dál, k sadové zdi. V paláci se nikde nesvítilo, přelezli jsme zeď v místě, kde byla pobořená, a šli po mokrém trávníku nejprve sadem a pak dědečkovou zahradou. Vzduch byl obtěžkaný vůní mokré země a rostoucí zeleně, voněl mátou, růžovými keři, mechem a mladými lístky s kapkami deště. Nesklizené ovoce z loňského roku nám čvachtalo pod nohama. Za námi naprázdno skřípala branka.
Kolonáda byla pustá, dveře zamčené, okenice na oknech pevně zavřené. Dům byl plný tmy, ozvěny a myšího cupitání. Ale nakolik jsem mohl posoudit, nebyl poškozený. Patrně když Vortigern dobyl město, hodlal dům podržet a nějak přesvědčil své vojáky nebo Sasy, aby jej při plenění vynechali, stejně tak jako – ze strachu před biskupy – jim přikázal, aby se nedotkli kláštera. Tím lépe pro nás. Když nic jiného, měli jsme kde v suchu a pohodlí čekat. Kdybych si neuměl poradit s každým zámkem, byl bych trávil čas u Tremorina opravdu zbytečně.
Právě jsem to říkal Cadalovi, když tu se náhle zpoza rohu vynořil mladý muž; šel rychle a na dlaždice prorostlé mechem našlapoval měkce jako kočka. Když nás uviděl, okamžitě se zastavil a ruka mu sjela k boku. Ale než Cadal v odpověď na toto gesto vytáhl se svistem meč z pochvy, mladý muž se na mě zadíval, chvíli zíral a pak zvolal: "Při posvátném dubu, Myrddin!"
V první chvíli jsem ho opravdu nepoznal, což bylo pochopitelné, neboť nebyl o moc starší než já a za těch pět let se dosti změnil. Pak jsem si uvědomil, kdo je to: široká ramena, vystupující brada, vlasy i v tom příšeří červené. Dinias, který býval princem a královým synem v době, kdy já byl bezejmenným panchartem; Dinias, můj "bratranec", který nerespektoval v nejmenším rodinné pouto, avšak žádal pro sebe titul prince a podařilo se mu to.
Teď by ztěží mohl být považován za prince. I v tom chabém světle jsem viděl, že je oblečen ne sice chudě, ale v šatu, jaký mohl mít na sobě kupec, a měl jediný šperk, měděný kroužek na paži. Opasek z obyčejné kůže, právě tak jako pochvu, a jeho plášť, třebaže byl z dobrého materiálu, byl plný skvrn a dole roztřepený. Celý jeho zjev působil dojmem nedefinovatelné sešlosti, kterou vyvolává nutnost tvrdě počítat ze dne na den nebo dokonce od jednoho jídla k druhému.
Protože všem změnám navzdory to byl nepopiratelně můj bratranec Dinias, musel jsem počítat s tím, že když mě jednou poznal, nemá smysl předstírat, že se mýlí. Usmál jsem se a podal mu ruku. "Buď zdráv, Diniasi. Jsi první známá tvář, kterou dnes vidím."
"Při všech bozích, co ty tady děláš? Všichni říkali, že jsi mrtev, ale já tomu nevěřil."
Natáhl krk s velkou hlavou, okukoval mě zblízka a oči rychle rejdily, zkoumajíce mě od hlavy k patě. "Ať jsi byl kdekoliv, zřejmě jsi udělal dobře. Kdy ses vrátil?"
"Přijeli jsme dnes."
"Takže už víš, co je nového?"

"Vím, že Camlach je mrtvý. Mrzí mě to… mrzí-li to tebe. Jistě víš, že to nebyl zrovna můj přítel, ale v tom nebyla politika…" Odmlčel jsem se a čekal. Teď je na tahu on. Koutkem oka jsem sledoval Cadala – byl napjatý a bdělý a pořád ještě připraven tasit. Rukou, obrácenou dlaní dolů, jsem udělal lehké uklidňující gesto; ulevilo se mu.
Dinias se napřímil v ramenou. "Camlach? Byl to hlupák. Říkal jsem mu, na kterou stranu vlk skočí." Ale viděl jsem, že se za řeči rozhlíží po stínech všude kolem. Zřejmě si lidé v Maridunu v těchto dnech dávají pozor na jazyk. Jeho oči se vrátily ke mně, a byla v nich podezíravost a ostražitost. "A co ty tady děláš? Proč ses vrátil?"
"Přišel jsem se podívat na matku. Byl jsem v Cornwallu, dolehly tam právě pověsti o bojích. Když jsem slyšel, že Camlach je mrtev a Vortimer taky, chtěl jsem vědět, jak to doma vypadá."
"No, je naživu, to už jsi zjistil? Nejvyšší král –" zesílil hlas "–respektuje církev. Přesto pochybuji, že se ti podaří promluvit s ní."
"Možná máš pravdu. Byl jsem v klášteře, ale nepustili mě dovnitř. Zdržím se tu však několik dnů. Vzkážu jí, a jestli mě bude chtít vidět, věřím, že najde způsob, jak to zařídit. Když nic jiného, vím, že se jí nic nestalo. Měl jsem opravdu štěstí, že jsem na tebe narazil. Jistě mi řekneš i ostatní novinky. Nemám představu, co tu najdu, jak vidíš, dorazil jsem dnes ráno bez rozruchu jen se svým služebníkem."
"Bez rozruchu, to souhlasí. Považoval jsem vás za lupiče. Buď rád, že jsem tě napřed nezapíchl a pak teprve nekladl otázky."
Byl to zase ten starý Dinias, zase se mě pokoušel, jako odpověď na můj mírný omluvný tón, zastrašovat.
"Prostě jsem neriskoval, dokud se nedozvím, co je s naší rodinou. Šel jsem rovnou do svatopetrského kláštera, počkal, až se zešeří, a pak jsem se zašel podívat sem. Palác je tedy prázdný?"
"Bydlím tu já. Kde jinde bych měl bydlet?"
Arogance zněla dutě jako prázdná kolonáda a já byl chviličku v pokušení požádat ho o pohostinství a podívat se, co na to řekne. Jako by ho to napadlo právě v té chvíli, řekl spěšně: "Tak z Cornwallu, říkáš? Co je tam nového? Ambrosiovi poslové prý skáčou přes Úzké moře jako vodní blechy."
Zasmál jsem se. "O tom nic nevím. Žiju tam v ústraní."
"To sis vybral to správné místo." V jeho hlase opět zaznělo opovržení, které mám tak dobře v paměti. "Starý Gorlois prý strávil zimu v posteli s holkou sotva dvacetiletou a nechal ostatní krále, aby ztráceli síly ve sněhu sami. Trojská Helena by prý vedle té holky vypadala jako trhovkyně. Jaká je?"
"Nikdy jsem ji neviděl. Manžel je žárlivý."
"Žárlivý na tebe?" Rozesmál se a dodal větu, po níž si Cadal za mými zády zhluboka nadechl. Ale tento pošklebek mu vrátil dobrou náladu, pročež si přestal dávat pozor. Pro něho jsem pořád ještě naprosto bezvýznamný bratránek panchart. Dodal: "Tobě se to jistě hodilo. Prožil jsi s tím svým chlípným starým vévodou pokojnou zimu, zatímco my ostatní jsme honili po celé zemi Sasy."
Tak tedy bojoval s Camlachem a Vortimerem. To jsem chtěl vědět. Řekl jsem mírně: "Nebyl jsem odpovědný za vévodovu politiku tehdy jako dnes."
"Cha! Tím líp pro tebe. Věděl jsi, že byl na severu s Vortigernem?"
"Věděl jsem jenom, že mu táhl na pomoc – k Caer'n–ar–Von, myslím. Byl jsi tam taky?" zeptal jsem se hlasem co nejlaskavějším a dodal jsem pokorně: "Opravdu jsem neměl možnost slyšet moc zpráv, které by za to stály."
Mezi sloupy zavířil proud studeného vzduchu, nasáklý vlhkostí. Z děravého žlabu přetekla voda a rozstříkla se na dlaždicích mezi námi. Přitáhl si plášť k tělu. "Proč tady vlastně stojíme?" Náhlá srdečnost zněla stejně falešně jako předtím jeho arogance. "Pojď dál, pohovoříme nad lahví vína, co ty na to?"
Zaváhal jsem, ale jen na okamžik. Za prvé bylo jasné, že Dinias má své důvody, aby nechodil Nejvyššímu králi na oči; kdyby se mu bylo podařilo, aby zapomněl na jeho spolupráci s Camlachem, byl by teď jistě ve Vortigernově armádě a neplížil by se ošuntělý prázdným palácem. A za druhé, teď, když ví, že jsem v Maridunu, bude lépe mít ho na očích a nedopustit, aby chodil a každému to vykládal.
Souhlasil jsem, předstíraje, že jsem polichocen a mám radost, trval jsem pouze na tom, že se mnou musí povečeřet, ví-li, kde se tu dá dobře pojíst, schovat se před deštěm a posedět v teple…
Ještě než jsem to dořekl, popadl mě za paži a hnal mě přes atrium ke dveřím vedoucím na ulici.
"Dobře, dobře. Jeden takový podnik je kousek odtud na západním břehu, za mostem. Jídlo je tam dobré a chodí tam hosti, kteří si hledí svého." Zamrkal na mě. "S děvčaty se asi zahazovat nechceš, co? I když nevypadáš na to, že by se jim přece jen podařilo udělat z tebe kněze… Ale teď toho nechme, v téhle době je lepší moc nemluvit… jinak se dostaneš do maléru buď s Velšany nebo s Vortigernem – a špehy se to tu teď jenom hemží. Nevím, koho hledají, ale říká se – Jdi pryč s tím krámem!" Poslední slova platila žebrákovi, který před nás strkal mísu hrubě štípaných kamenů a kožených šňůrek. Muž beze slova ustoupil. Všiml jsem si, že je po sečné ráně na jedno oko slepý; ošklivá jizva se táhla přes celou tvář a zploštila mu kobylku nosu. Byla to zřejmě rána mečem.
Když jsme ho míjeli, hodil jsem do misky minci a Dinias na mě vrhl nikterak přátelský pohled. "Vida, jak se časy změnily. Ty sis musel v Cornwallu nahrabat. Řekni mi, jak to bylo tehdy v noci? Opravdu jsi chtěl celý ten zatracený palác zapálit?"
"Povím ti to při večeři," řekl jsem a už jsem nepromluvil, dokud jsme nenalezli útočiště v krčmě a neusedli na lavici v koutě zády ke zdi.

KAPITOLA 5

Pokud jde o Diniasovu chudobu, měl jsem pravdu. I v té začouzené, ponuré a přecpané krčmě jsem viděl, jak jsou jeho šaty obnošené, a když jsem objednával jídlo a džbán nejlepšího vína, cítil jsem, že mě pozoruje záštiplně a chtivě

zároveň. Než to číšník přinesl, omluvil jsem se a poodešel stranou, abych se rychle domluvil s Cadalem.
"Možná že něco z toho, co se potřebujeme dozvědět, vytáhnu z něho. V každém případě považuji za moudřejší přilepit se něho – měl bych ho teď raději pod dohledem. Než vyjde měsíc, bude s největší pravděpodobností tak opilý, že bude neškodný, a buď ho uložím do postele s holkou, nebo, jestli to svede, doprovodím ho cestou do kláštera domů. Když budeš vidět, že se do východu měsíce odtud asi nedostanu, vydej se k brance na potahové stezce za mou matkou sám. Víš, o čem máš mluvit. Řekni jí, že jsem tady, ale že jsem natrefil na bratrance Diniase a musím se ho napřed zbavit. Bude jí to jasné. A teď se taky najez."
"Dávej si pozor, Merline. Říkáš bratranec? Je to pěkné kvítko, jen co je pravda. Nemá tě rád."
Zasmál jsem se. "Myslíš, že to nevím? Je to vzájemné."
"Ach tak. Ale buď ve střehu."
"To budu."
Dinias se uměl ještě natolik chovat, že počkal, až propustím Cadala, sednu si a naleju víno. Pokud jde o jídlo, měl pravdu; přinesli těsto plněné hovězím masem a ústřicemi v husté kouřící omáčce, a přestože chléb byl z ječné mouky, byl měkký. Sýr byl krájený a chutnal znamenitě. Další zboží, které se v krčmě nabízelo, se jídlu zřejmě vyrovnalo; čas od času bylo možno zahlédnout chichotající se děvče, které poodhrnulo závěs a nakouklo dovnitř; některý z mužů odložil pohár a spěchal za ním. Podle toho, jak Dinias upíral oči na závěs i při jídle, jsem soudil, že jakmile získám potřebné informace, nebude zvlášť těžké zbavit se ho.
Počkal jsem, až bude v polovině jídla, a pak jsem se začal vyptávat. Neměl jsem chuť čekat déle; vzhledem k tomu, že sáhl po vinném džbánu téměř po každém soustu, přestože byl hladový, jsem se obával, že budu-li to odkládat, nebude mít dosti jasnou hlavu, aby mi řekl, co potřebuji.
Dokud jsem neměl představu, odkud vítr fouká, nechtěl jsem riskovat v záležitosti, jež by mohla být ošidná, ale protože mám takové příbuzenstvo, jaké mám, mohl jsem získat spoustu informací, které Ambrosius potřeboval, prostě tím, že jsem se na ně vyptával. Na tyto otázky odpovídal celkem ochotně.
Musím předeslat, že jsem byl od onoho nočního požáru považován za mrtvého. Cerdicova mrtvola shořela a s ní celá jedna strana nádvoří, a když se můj poník vrátil domů a po mně nebylo ani památky, nezbylo než předpokládat, že jsem zahynul s Cerdicem a odešel ze světa stejnou cestou. Matka a Camlach vyslali lidi, aby po mně pátrali v okolí, ale samozřejmě po mně nikde nebylo vidu ani slechu. Nikoho nenapadlo, že jsem mohl odplout za moře. Obchodní loď až do Mariduna přirozeně nedoplula a kocábku nikdo nezahlédl.
Mé zmizení nevyvolalo téměř žádný rozruch, na čemž není nic překvapivého. Co si o tom myslela má matka, nikdo nevěděl, ale zřejmě se brzy poté uchýlila do klášterního ústraní. Camlach se, neztráceje čas, prohlásil králem a formálně nabídl Olweně svou ochranu, ale protože jeho žena měla syna a další dítě čekala, bylo veřejným tajemstvím, že královnu Olwenu brzy provdají za nějakého neškodného potentáta, pokud možno daleko od Mariduna… A tak dále, a tak dále.
Tolik o zprávách z minulosti, z nichž žádná nebyla novinkou pro mne ani pro Ambrosia. Když Dinias dojedl, opřel se a povolil si opasek, příjemně naladěn večeří, vínem a teplem. Řekl jsem si, že je na čase, abych přešel na bezprostřednější otázky, týkající se přítomnosti. Krčma se mezitím zaplnila a naše slova překrýval silný hluk. Přišlo několik děvčat z pokojíků vzadu a vneslo sem smích a bujné veselí. Venku byla už naprostá tma a zřejmě ještě větší mokro; muži, kteří přicházeli dovnitř, se otřepávali jako psi a hlučně si objednávali svařené víno. Vzduch tu ztěžkl kouřem z rašeliny a dřevěného uhlí, jímž se topilo pod grilem, pachy horkých jídel a čadícím levným olejem v lampách. Neobával jsem se, by mě někdo poznal: každý by se byl musel sklonit k našemu stolu, podívat se mi do tváře a pořádně si mě prohlédnout.
"Mám objednat další jídlo?" zeptal jsem se.
Dinias zavrtěl hlavou, říhnul a zazubil se. "Ne, děkuji. Bylo dobré. Jsem tvým dlužníkem. A teď ty novinky. Vyslechl si moje, teď mi řekni ty, kde jsi byl těch posledních pět let?" Opět sáhl po džbánu a nad prázdným pohárem jej obrátil dnem vzhůru. "Ten zatracený střep je prázdný! Objednáš další?"
Váhal jsem. Bylo jasné, že na něho víno rychle působí a nechtěl jsem, aby se opil příliš brzy.
Mé váhání si špatně vyložil. "No tak, snad mi neodepřeš další džbán vína? Bohatý mladý příbuzný se přece nevrací z Cornwallu každý den. Jak ses tam dostal? A cos tam celou tu dobu dělal? Dej si říct, Myrddine, a povídej. Ale napřed to víno."
"Tak dobrá," řekl jsem a přivolal číšníka. "Ale buď tak laskav a neoslovuj mě tímto jménem. Dokud nezjistím, odkud fouká, říkám si Emrys." Souhlasil tak ochotně, že jsem pochopil, o kolik je situace v Maridunu choulostivější, než jsem i myslel. Zdálo se, že je nebezpečné deklarovat svou totožnost. Většina mužů v krčmě vypadala na Velšany. Nebyl tam nikdo, koho bych poznal, což s přihlédnutím k tomu, v jaké společnosti jsem se před pěti lety pohyboval, nebylo nikterak překvapivé. Ale poblíž dveří seděl hlouček mužů se světlými vlasy a vousy, což mohli být Sasové. Předpokládal jsem, že jsou to Vortigernovi lidé. Nepromluvili jsme, dokud před nás číšník nepostavil další džbán. Bratranec nalil víno, odstrčil talíř, opřel a zpytavě si mě prohlížel.
"No tak spusť, pověz mi něco o sobě. Co se stalo té noci, co jsi zmizel? S kým jsi odešel? Tehdy ti nemohlo být víc než nějakých dvanáct třináct roků, co?"
"Narazil jsem na dva kupce, kteří šli na jih," řekl jsem mu. "Zaplatil jsem za cestu jednou z broží, které mi dal můj dědeček. Vzali mě s sebou až do Glastonbury. Tam jsem měl z pekla štěstí – natrefil jsem na bohatého obchodníka, který cestoval na západ do Cornwallu se skleněným zbožím z Ostrova, a ten mě vzal s sebou." Sklopil jsem oči, jako bych se chtěl vyhnout jeho pohledu, a pohrával jsem si s pohárem. "Chtěl vypadat jako pán a myslel, že mu dodá na vážnosti, když ho bude provázet chlapec, který umí zpívat a hrát na harfu a taky číst a psát."
"Hm. To bylo velice pravděpodobné." Bylo mi jasné, co si o mé historce myslí, a opravdu, v jeho hlase bylo patrné uspokojení nad tím, že mnou neopovrhoval neprávem. Tím líp. Bylo mi jedno, co si mně myslí. "A dál?" zeptal se.

"Pár měsíců jsem u něho zůstal, byl opravdu velkorysý, on i jeho přátelé. Dokonce jsem si tam vydělal slušný peníz."
"Hrou na harfu?" zeptal se a rty se mu zvlnily.
"Hrou na harfu," potvrdil jsem dobromyslně. "A také čtením a psaním – vedl jsem mu účty. Když se zase vracel na sever, chtěl, abych jel s ním, ale já nechtěl zpátky. Netroufal jsem si," dodal jsem s odzbrojující upřímností. "Nebylo těžké najít místo v klášteře. Ale ne, na to jsem byl příliš mladý, než abych byl něčím jiným než laikem. Abych pravdu řekl, docela se mi tam líbilo; je to velice pokojný život. Pomáhal jsem opisovat dějiny pádu Tróje." Zatvářil se tak, že bych se byl s chutí rozesmál, a tak jsem opět sklonil oči k poháru. Bylo to dobré zboží, jemná terakotová keramika z ostrova Samosu s vysokým leskem a zřetelnou značkou hrnčířské dílny. A.D. Ambrosiova dílna, napadlo mi najednou a něžně jsem ta písmena přejel palcem, konče vyprávění o tom, jak Diniasův bratranec, panchart, prožil pět nevinných let.
"Pracoval jsem tak až do té doby, než se tam donesly zvěsti z domova. Zpočátku jsem jim nevěnoval moc pozornosti – ono se povídá pořád něco. Ale když se ukázalo, že Camlach je skutečně mrtvý a Vortimer taky, začal jsem uvažovat, co se asi tak událo doma v Maridunu. Věděl jsem, že se musím setkat se svou matkou."
"Chceš tu zůstat?"
"Pochybuji. Mám rád Cornwall a jsem tam svým způsobem doma."
"Takže se staneš knězem?"
Pokrčil jsem rameny. "Ještě nevím. Koneckonců, všichni si to vždycky přáli. Ať to tady dopadne jakkoliv, můj domov to už není – pokud vůbec kdy byl. A pak, nejsem žádný válečník."
Ušklíbl se. "Tím jsi snad nikdy ani nebyl, co? A tady válka neskončila; sotva začala, to mi můžeš věřit." Důvěrně se ke mě naklonil přes stůl, ale strčil přitom do svého poháru, až se zakymácel a víno šplíchlo k samému okraji. Zachytil jej a postavil. "Málem jsem to rozlil, a už zase došlo. Není špatné, co říkáš? Dáme si ještě?"
"Chceš-li. Ale říkal jsi –"
"Tak tedy Cornwall. Vždycky jsem se tam chtěl podívat. Co se tam říká o Ambrosiovi?"
Víno už začalo působit. Zapomněl na opatrnost; mluvil hlasitě, viděl jsem, že se pár lidí po nás podívalo.
Nevšiml si toho. "Jo, myslím si, že jestli je něco k slyšení, pak je to tam. Prý se tam má vylodit."
"To víš," řekl jsem lehce, "nějaké zvěsti kolují pořád. Tvrdilo se to po léta, vždyť víš, jak to chodí. A dosud se nevylodil; vím toho právě tolik, co ty."
"Chceš se vsadit?" Sáhl po váčku u pasu a vytáhl dvě kostky, které lenivě přehazoval z ruky do ruky. "Tak co, zahrajeme si?"
"Ne, děkuji. V každém případě ne tady. Podívej, Diniasi, mám návrh: koupíme další láhev nebo dvě, chceš-li, půjdeme domů a vypijeme je tam."
"Domů?" Silné rty se pohrdavě ušklíbly. "Kde je to? V pustém paláci?"
Pořád mluvil hlasitě a já si všiml, že z druhého konce místnosti nás někdo pozoruje. Nikdo, koho bych znal. Dva muži v tmavém oděvu, jeden měl tvář lemovanou černou bradkou, druhý měl hubený obličej s dlouhým nosem jako liška a červené vlasy. Podle zjevu Velšani. Měli před sebou na stole džbán a v ruce drželi poháry, ale nejméně půl hodiny z toho džbánu neubyla ani kapka. Pohlédl jsem na Diniase. Usoudil jsem, že dosáhl toho stadia, kdy je hotov k přátelským důvěrnostem nebo k vyvolání hádky. A jestli jsme skutečně sledováni a jestli skupina u dveří jsou opravdu Vortigernovi lidé, bude moudřejší zůstat tu a klidně se bavit, než vytáhnout Diniase na ulici a možná i nechat se sledovat. Koneckonců, co na tom, že padlo Ambrosiovo jméno? Všichni lidé je mají v ústech a jestliže se, což se zdá pravděpodobné, šíří více zvěstí, než bylo dosud obvyklé, pak je probírají Vortigernovi přátelé stejně tak jako jeho nepřátelé.
Dinias hodil na stůl kostky a dosud poměrně jistým ukazovákem je posunoval sem a tam. Když nic jiného, odůvodní, proč máme v našem koutě hlavy u sebe. A kromě toho mohou kostky odvést jeho pozornost od vína.
Vytáhl jsem hrst drobných. "Heleď, jestli si chceš opravdu zahrát… a co položíš na stůl ty?"
I během hry jsem si byl vědom toho, že muž s bradkou a lišák poslouchají. Sasové u dveří se nezdáli nebezpeční; většinou byli už notně opilí a bavili se mezi sebou tak hlasitě, že nemohli věnovat pozornost svému okolí. Ale Černá brada zřejmě jevila velký zájem.
Hodil jsem kostkou. Pětka a čtyřka. Příliš dobré; přál jsem si, aby Dinias něco vyhrál. Těžko jsem mu mohl nabídnout peníze, abych ho dostal s holkou za závěs. Mezitím, abych Černou bradu svedl ze stopy…
Řekl jsem nikoli hlasitě, ale zřetelně: "Říkáš Ambrosius? Inu, povídá se ledacos. Neslyšel jsem nic určitého, jen obvyklé povídačky, které kolují už deset let. Jo, říká se, že připluje do Cornwallu, do Mariduna nebo do Londýna anebo do ústí Avonu, můžeš si vybrat – jsi na řadě." Černá brada obrátila pozornost jinam. Naklonil jsem se, abych zblízka sledoval Diniasův vrh, a ztišil jsem hlas: "A kdyby teď opravdu přišel, co by se stalo? Víš to líp než já. Došlo by na území, které zbylo ze Západu, k povstání, nebo by lidé zůstali na straně Vortigerna?"
"Západ by se zhroutil v plamenech. Bůhví, že se tak vlastně už stalo. Ještě jednou, nebo končíme? V plamenech jako té noci, co jsi odešel. Panebože, jak já se tehdy smál; malý bastard zapálí palác a odejde. Proč jsi to udělal? Tohle je moje, dvakrát pětka. Tak házej."
"Správně. Ptáš se, proč jsem to udělal? Už jsem ti řekl, bál jsem se Camlacha."
"Ale na to jsem se tě neptal. Ptal jsem se, proč jsi zapálil ten palác? Neříkej, že to byla nešťastná náhoda, stejně bych ti nevěřil."
"Byla to pohřební tryzna. Zažehl jsem ji, protože Camlach zabil mého služebníka."
Zažíral s kostkou v ruce. "Tys zapálil královský palác kvůli otrokovi?"
"Proč ne? Náhodou jsem měl svého služebníka raději než Camlacha."
Zmateně na mne pohlédl a hodil kostkou. Dvojka a čtyřka. Shrábl jsem pár mincí.
"Hrome, nemáš právo vyhrávat," řekl Dinias, "máš už dost. Tak dobrá, ještě jednou. Tvůj sluha, to tak! Na pancharta,

který předstírá, že je písařem v mnišské cele, mluvíš náramně velkopansky."
Zeširoka jsem se usmál. "Nezapomínej, drahý bratránku, že ty jsi taky panchart."
"Možná, ale vím aspoň, kdo je můj otec."
"Mluv tiše, lidé poslouchají. Tak dobrá, házej."
Odmlčeli jsme se, než dorachtaly kostky. Sledoval jsem je s úzkostí. Dosud přálo štěstí spíše mně; napadlo mě, jak užitečné by bylo, kdyby bylo možno využívat moc na maličkosti; nic by to nestálo a všechno by šlo hladce. Ale už jsem začínal chápat, že ve skutečnosti moc nic neusnadňuje; když se dostaví, je to, jako když máte v hrdle vlka. Někdy jsem se cítil jako hoch ze starého mýtu, co spoutal sluneční koně a jezdil jako bůh, dokud ho moc nespálila. Přemítal jsem, jestli ještě někdy ucítím plameny.
Kostka vypadla z mých velice lidských prstů. Dvojka a jednička. Máte-li štěstí, nepotřebujete mít moc. Dinias spokojeně zabručel a já mu přisunul dalších pár mincí. Hráli jsme dál. Ztratil jsem další tři vrhy, takže jeho hromádka úctyhodně rostla. Uvolňoval se. Nikdo nám nevěnoval pozornost; nebo mi to aspoň zdálo. Snad nadešla chvíle pro několik dalších informací.
"Kde je teď král?" zeptal jsem se.
"Co? Jo tak, král. Odešel odtud, je to asi měsíc. Odtáhl na sever, sotva zima trochu povolila a cesty byly sjízdné."
"Na Caer'n–ar–Von, jak vy říkáte Segontium?"
"Vím já? Jo, myslím, že o něm mluvil jako o své základně, ale kdo by se chtěl nechat chytit do pasti v tom koutě mezi Y Wyddfa a mořem? Kdepak, prý si staví novou pevnost. Neříkal jsi, že objednáš další džbán?"
"Už ho nesou. Nalej si, já mám dost. Říkáš pevnost? A kde?"
"Cože? Jo, jistě. Moc dobré víno. Nevím pořádně, kde ji staví, někde u Sněhové hory. Jmenuje se to tam Dinas Brenin… Tedy stavěl by ji, kdyby to šlo."
"Co mu brání? Nějaké nepokoje? Nějaký Vortimerův oddíl, nebo něco nového? V Cornwallu se říká, že mu záda kryje třicet tisíc Sasů."
"Jo, má je v zádech i na bocích – Sasy má náš král všude. Jenomže nejdou s ním. Jsou to Hengistovi lidé – a nedá se říct, že by král byl s Hengistem jedna ruka. Vortigern je vlastně obklíčený, tak je to!" Naštěstí mluvil potichu a jeho slova se ztrácela v rachocení kostek a okolní vřavě. Měl jsem dojem, že na mě zpola zapomněl. Když házel, chmurně hleděl na stůl. "Tak se na to koukni. Ty zatracené kostky jsou uhranuté. Jako Králova pevnost."
Tato slova zahrála kdesi na strunu mé paměti a lehoučce ji rozechvěla, byť i to byl zvuk téměř neslyšitelný a nevysledovatelný jako včela mezi lípami. Házel jsem a říkal přitom jakoby mimochodem: "Uhranuté? Jak to?"
"Cha, tak tohle už je lepší. Tohle přebiju. No jo, znáš ty Seveřany – když jednou večer zafouká studenější vítr, hned říkají, že krajem prošel duch mrtvého. Víš, že v armádě vůbec nemají dozorce? Všechno obstarávají věštci. Slyšel jsem, že prý už čtyřikrát nechal postavit zdi do výše člověka, a pokaždé je ráno našel na zemi v troskách… Jak jsme na tom?"
"Dobře. Obávám se, že tě tentokrát nepřebiju. A postavil tam stráže?"
"Samozřejmě. Nic neviděly."
"Proč taky?" Zdálo se, že se štěstí obrátilo zády k nám oběma. Kostky nebyly Diniasovi nakloněné o nic víc než stěny Vortigernovi. Proti svým zájmům jsem hodil dvakrát za sebou dvojáky, kostky se stejným počtem ok na obou polovinách, a mračící se Dinias přistrčil hromádku mincí ke mně. Řekl jsem: "Nejspíš staví na měkkém terénu. Proč si nevybere jiné místo?"
"Vybral si vrcholek útesu, který se dá dobře hájit, takových míst je ve Walesu víc. Chrání údolí ze severu i z jihu a ční nad cestou přesně v těch místech, kde se strmé stěny k sobě tak přibližují, že cesta vede přímo pod útesem. A přitom tam kdysi stávala věž. Místní lidé ji tehdy dávno nazývali Králova pevnost."
Králova pevnost… Dinas Brenin… Bzukot v mé paměti zesílil. Břízy jako vybělené kosti, rýsující se proti mléčně modré obloze. Hlas sokola. Dva králové kráčející spolu a Cerdicův hlas, lákající mě: "Pojď dolů, obehraju tě v kostkách."
Ještě dřív, než jsem si to uvědomil, jsem to udělal tak čistě jako Cerdic osobně. Šťouchl jsem do stále ještě se točící kostky hbitým prstem. Dinias, který právě obracel nad svým pohárem prázdný džbán dnem vzhůru, si toho nevšiml. Kostka dosedla. Dvojka a jednička. Řekl jsem mírně: "Nedá ti moc práce porazit mě."
Porazil mě, ale jen taktak. Vítězoslavně přitáhl mince opět k sobě a pak se rozvalil do poloviny stolu, loket v louži rozlitého vína. Pomyslel jsem si, že i když se mi podařilo nechat se tím opilým hlupákem dostatečně obehrát, budu moci mluvit o štěstí, dostanu-li ho aspoň k závěsu ve dveřích, jimiž se jde do pokojů nevěstek. Teď jsem měl házet já. Když jsem třásl krabičkou, uviděl jsem ve dveřích Cadala, který čekal, až zachytím jeho pohled. Byl čas k odchodu. Pokývl jsem hlavou a Cadal zmizel. Když Dinias pohlédl tím směrem, aby se podíval, komu kynu, právě jsem házel; rukávem jsem šťouchl do usazující se šestky. Jedna a tři. Dinias spokojeně zabručel a sáhl po krabičce.
"Poslyš," řekl jsem, "ještě jednu hru a půjdeme. Ať vyhraju nebo prohraju, koupím láhev a vezmeme ji s sebou do domu, kde jsem se ubytoval. Bude to pohodlnější než tady." Jak ho dostanu ven, říkal jsem si, tak si s ním nějak společně s Cadalem poradíme.
"Ty ses ubytoval? Mohl ses ubytovat u mě. Je tam spousta pokojů, tvůj sluha nemusel nic hledat. To víš, v téhle době musíš být opatrný. Koukej. Dvě pětky. Přebij to, můžeš-li, Merline, ty pancharte!" Nalil si do krku zbytek vína, polkl s úšklebkem se opřel.
"Věnuji ti tu partii," řekl jsem, přistrčil mince k němu a chystal se vstát. Když jsem se rozhlížel po číšníkovi, abych objednal slíbenou láhev vína, Dinias hlučně udeřil pěstí do stolu. Kostky s rachotem poskočily a pohár se převrhl, kutálel se a na podlaze se rozbil. Muži se přestali bavit a dívali se po nás.
"To tedy nedáš! Hraje se dál! Přestat hrát zrovna když se štěstí obrátilo, to by se ti líbilo? Nevezmu si to od tebe, nic si nevezmu. Sedni si a hraj, bratránku, ty pancharte –"
"Ach, proboha, Diniasi –"

"No dobrá, já jsem taky panchart! Ale můžu říct jen tolik, že je lepší být královým panchartem než dítětem nikoho, dítětem, které nemělo vůbec žádného otce!"
Proslov skončil škytnutím a kdosi se zasmál. Zasmál jsem se také a sáhl po kostkách. "Dobrá, vezmeme je s sebou. Jak jsem říkal, ať vyhraju nebo prohraju, beru láhev s sebou. Dohrajeme to doma. Je načase, abychom se navzájem opili až do pelechu."
Na rameno mi těžce dopadla něčí ruka. Když jsem se otočil, abych viděl, kdo je to, kdosi ke mně přistoupil z druhé strany a sevřel mi paži. Viděl jsem, že Dinias zírá s otevřenými ústy. Kolem nás všichni pijani náhle ztichli.
Muž s černou bradou mě sevřel pevněji. "Klid, mladý pane. Nechceme přece žádnou výtržnost. Můžeme si spolu pohovořit venku?"

KAPITOLA 6

Vstal jsem. Nemělo smysl zírat na tváře kolem sebe. Nikdo nepromluvil.
"Co to má znamenat?"
"Venku, prosím," opakoval Bradáč. "Nechceme –"
"Mně výtržnost v nejmenším nevadí," řekl jsem odměřeně. "Dřív než udělám krok, řeknete mi, kdo jste. A pro začátek dej tu ruku pryč. Krčmáři, co je to za lidi?"
"Královi lidé, pane. Bude líp, když uděláš, co říkají. Nemáš-li co skrývat –"
"Tak se nemáš čeho bát?" doplnil jsem. "Říká se to, ale není to pravda." Setřásl jsem Bradáčovu ruku z ramene a obrátil se k němu. Viděl jsem, že Dinias sedí se svěšenými koutky a zírá. Přestal jsem být bratránkem pokorného hlasu, jakého znal. Ty časy už minuly. "Vůbec mi nevadí, když tito lidé uslyší, co mi chcete. Řekněte mi to tady. Proč se mnou chcete mluvit?"
"Zajímá nás, co říkal tady tvůj přítel."
"Tak proč si nepromluvíte s ním?"
Bradáč odpověděl lhostejně. "Všechno má svůj čas. Pověz nám, kdo jsi a odkud pocházíš –"
"Jmenuji se Emrys a narodil jsem se tady v Maridunu. Před několika lety jsem, ještě jako dítě, odešel do Cornwallu a teď mě napadlo podívat se, co je doma nového. To je všechno."
"A tento mladý muž? Říká ti bratránku."
"Říká mi tak. Jsme příbuzní, ale ne tak blízcí. Patrně jsi slyšel taky, že mi řekl ‚pancharte'."
"Počkejte chvilku." Za mými zády, z davu, vyšel nový hlas. Starší muž s řídkými šedivými vlasy, kterého jsem neznal, si razil cestu. "Znám ho. Mluví pravdu. Vždyť je to Myrddin Emrys, no jistě, vnuk starého krále." Pak se obrátil ke mně: "Ty se na mne nepamatuješ, pane, byl jsem jedním ze sluhů tvého dědečka. Řeknu vám –" natáhl krk jako slepice a zadíval se na Bradáče – "třebaže jste královi lidé, nemáte právo vztáhnout ruku na tohoto mladého pána. Řekl vám pravdu. Odešel z Mariduna před pěti lety – správně, před pěti, v ten den, co zemřel starý král – a nikdo nevěděl, kam odešel. Ale můžu vám odpřísáhnout, že nikdy nevztáhne ruku na krále Vortigerna. Připravoval se na kněžskou dráhu a nikdy nevzal do ruky zbraň. A že si chce klidně posedět a popít s princem Diniasem, proč ne, vždyť jsou to příbuzní, jak vám řekl, a s kým jiným by měl popíjet, aby se dozvěděl, co je doma nového?" Ke mně pak dodal laskavě: "Opravdu, je to Myrddin Emrys, i když místo chlapce dospělý muž, ale já bych ho poznal všude. A dovol, pane, abych ti řekl, že jsem moc rád, když tě vidím zdravého. Bál jsem se, že jsi zahynul v plamenech."
Bradáč se na něho ani nepodíval. Stál přesně mezi mnou a dveřmi a nespustil mě z očí. "Myrddin Emrys. Vnuk starého krále." Řekl to pomalu. "A panchart? Čí jsi tedy syn?"
Nemělo smysl to popírat. Teď jsem toho sluhu také poznával. Kýval na mne, spokojen sám se sebou. Řekl jsem: "Mou matkou byla králova dcera Niniane."
Přimhouřil černé oči. "Je to pravda?"
"Svatá pravda, svatá pravda." Potvrdil to sluha, v jehož hloupých světlých očích byla patrná jeho důvěra ve mne.
Bradáč se opět otočil ke mně. Jeho další otázku jsem vyčetl předem na jeho rtech. Srdce mi bušilo a cítil jsem, jak mi krev stoupá do tváře. Snažil jsem se to potlačit silou vůle.
"A tvůj otec?"
"Nevím." Třeba se domnívá, že se červenám studem.
"Rozmysli si, co mluvíš. Musíš to vědět. Kdo tě počal?"
"Nevím."
"Tvou matkou byla králova dcera. Pamatuješ se na ni?"
"Pamatuji se na ni velice dobře."
"A ona ti to neřekla? Myslíš si, že ti to věříme?"
Řekl jsem nakvašeně: "Je mi úplně jedno, jestli mi věříš, nebo nevěříš. Mám toho dost. Celý život mi lidé kladou tuto otázku a celý život mi to někdo nevěří. Je to pravda, nikdy mi to neřekla. Pochybuji, že to vůbec někomu řekla. Podle toho, co vím, mluvila možná pravdu, když říkala, že mě počal ďábel." Dal jsem najevo svou netrpělivost. "Proč se ptáš?"
"Slyšeli jsme, co říkal tamhleten mladý pán." Jeho pohled i tón hlasu byl lhostejný. "Jsem raději bastard s králem jako otcem než dítě nikoho, které otce vůbec nemá!"
"Když se to nedotklo mne, tak proč by se to mělo dotknout tebe? Vidíš přece, že je opilý."
"Prostě jsme se chtěli přesvědčit. A teď jsme se přesvědčili. Král tě chce vidět."
"Král?" Nebyl jsem schopen slova.
Přisvědčil. "Vortigern. Hledám tě už tři týdny. Máš jít k němu."

"Nerozumím." Zřejmě jsem vypadal víc užasle než ustrašeně. Viděl jsem, že je mé poslání v troskách, ale zároveň pociťoval směs rozpaků a úlevy. Když mě hledají tři týdny, nemá to určitě žádnou souvislost s Ambrosiem.
Dinias seděl tiše v koutě. Myslel jsem, že většina toho, co jsem řekl, k němu nepronikla, ale teď se naklonil a roztáhl ruce na pobryndaném stole. "O co mu jde? Pověz mi to."
"Ty si s tím nelam hlavu," řekl Bradáč téměř pohrdavě. "Tebe nechce. Ale víš co, ty jsi nás k němu vlastně přivedl, takže ti patří odměna."
"Odměna?" zeptal jsem se. "Co to má znamenat?"
Dinias náhle vystřízlivěl. "Já nic neřekl. Jak to myslíš?"
Bradáč pokýval hlavou. "Jo. Tvoje slova nás k němu přivedla."
"Vždyť se jenom vyptával na rodinu – byl dlouho pryč," řekl můj bratranec. "Poslouchal jsi. Každý mohl poslouchat, nesnažili jsme se mluvit potichu. U všech bohů, kdybychom chtěli kout zradu, mluvili bychom o tom tady?"
"Nikdo nemluví o zradě. Dělám jen svou povinnost. Král s ním chce mluvit, tak půjde se mnou."
Starý služebník teď řekl znepokojeně: "Nesmíš mu ublížit. Je opravdu tím, co říká, synem Niniane. Můžeš se jí zeptat sám."
Po těchto slovech se k němu Bradáč okamžitě otočil. "Copak ona ještě žije?"
"Ovšem, je v pořádku. Žije v klášteře Svatého Petra, to je odtud co by kamenem dohodil, u starého dubu na křižovatce."
"Nech ji na pokoji," řekl jsem a dostal jsem opravdu strach. Otázka je, co by jim řekla. "Nezapomínejte, kdo je to. Ani Vortigern se neodváží dotknout se jí. Kromě toho nemáš žádné úřední oprávnění, ani pokud jde o ni, ani pokud jde o mne."
"Myslíš?"
"Tak jaké máš oprávnění?"
"Tohle." V ruce se mu zaleskl krátký meč. Vybroušený do třpytu.
Řekl jsem: "Ach tak, to je Vortigernův zákon? Vida, to není špatný argument. Já s vámi půjdu, ale s mou matkou jím moc nepořídíte. Říkám vám, nechte ji na pokoji. Neřekne vám o nic víc než já."
"Přinejmenším jí nemusíme věřit, když řekne, že to neví."
"Ale je to pravda," ozval se zase upovídaný dědečkův služebník. "Podívejte, sloužil jsem v paláci celý život a na všechno se pamatuji. Říkalo se tehdy, že porodila dítě ďáblovi, knížeti temnot."
Zvedl se les rukou, jak se lidé zkříženými prsty znamenali proti zlému duchu. Starý muž dodal s pohledem upřeným na mě: "Jdi s nimi, synu, neublíží dítěti Niniane ani jí samotné. Nadejde čas, kdy král bude potřebovat lidi ze Západu, a kdo to ví líp než on sám?"
"Zdá se, že s nimi budu muset jít, když mám králův zatykač nasazený přímo na hrdle," řekl jsem. "Nic si z toho nedělej, Diniasi, to nebyla tvoje chyba. Řekni mému sluhovi, kde jsem. Tak dobrá, předveďte mě před Vortigerna, ale dejte ty pracky pryč!"
Kráčel jsem mezi nimi ke dveřím a pijáci se rozestupovali. Viděl jsem, že Dinias se zmátořil a šel za námi. Na ulici se Bradáč ohlédl. "Zapomněl jsem. Tumáš!"
Když váček s penězi dopadl na zem k bratrancovým nohám, zacinkalo to v něm.
Neotočil jsem se. Přesto však, jak jsem šel, viděl jsem bez dívání výraz na bratrancově tváři, když se rychle rozhlédl napravo a nalevo, shýbl se a strčil jej za pás.

KAPITOLA 7

Vortigern se změnil. Můj dojem, že je menší a méně impozantní, byl dán nejen tím, že jsem z chlapce vyrostl ve vytáhlého mladíka. On vyrostl, jak to bývá, v sebe samého. Nebylo třeba vidět provizorní síň, dvůr, který nebyl ani tak dvorem jako shromážděním jeho válečnických náčelníků a takových žen, jaké se jich drží, aby bylo jasné, že je to muž na útěku. Anebo spíš muž v koutě. Ale vlk zahnaný do kouta je nebezpečnější než vlk na svobodě, a Vortigern byl pořád ještě vlk.
A svůj kout si vybral opravdu znamenitě. Králova pevnost stávala, jak se pamatuji, na útesu, odkud bylo možno ovládat celé údolí řeky; přístup tam byl pouze po horském sedle, úzkém jako most. Tento ostroh čněl mezi skalnatými kopci, které chránily přírodní kar – kotlovité údolíčko, kde se mohli pást koně a kde bylo možno chovat dobytek. Ze všech stran údolí obklopovaly hory jako obrovské hromady šedivého kamene, které jaro dosud neobléklo do zeleně. Dubnový déšť po sobě zanechal všehovšudy jen dlouhý vodopád, řítící se tisíc stop z vrcholku dolů do údolí. Divoká, pochmurná krajina. Kdyby se vlk zakopal na vrcholku tohoto útesu, vyháněl by ho odtud těžko i Ambrosius.
Cesta trvala šest dnů. Vyrazili jsme ráno za rozbřesku, po cestě, která vedla z Mariduna přímo na sever; byla to horší cesta než ta, co vede na jih, ale rychlejší, i přesto, že nás zdržovalo špatné počasí a tempo, jemuž musela stačit ženská nosítka.
Most v Pennalu byl pobořený a z větší části jej odnesla voda, a tak nám trvalo nejméně půl dne, než jsme přebrodili Afon Dyfi; pak teprve jsme se protloukli na Tomen–y–mur, kde byla cesta lepší. Šestého dne odpoledne jsme se odpoutali od řeky a zamířili vzhůru na Dinas Brenin, kde král rozbil svůj stan.
Bradáč hravě přesvědčil svatopetrský klášter, aby dovolil mé matce jet s ním ke králi. Pokud použil stejné taktiky jako na mě, bylo to naprosto pochopitelné, ale neměl jsem příležitost zeptat se jí, ba ani zjistit, ví-li něco víc než já o tom, proč s námi chce Vortigern mluvit. Obstarali pro ni uzavřená nosítka a doprovázely ji dvě řeholnice. Byly po jejím boku ve dne v noci a tak bylo vyloučeno, abych s ní pohovořil v soukromí, ale pravdě řečeno, nedávala najevo, že by se se mnou chtěla setkat mezi čtyřma očima. Občas jsem ji přistihl, že na mě vrhá pohledy plné úzkosti a někdy snad i

dohadů, ale když promluvila, byla klidná a uzavřená do sebe a nikdy neřekla ani v narážce slůvko, které by nemohl slyšet sám Vortigern. Protože jsem s ní nemohl mluvit o samotě, považoval jsem za rozumnější vypovědět jí svůj příběh přesně tak, jak jsem jej vylíčil Bradáčovi; a také přesně tak, jak jsem jej řekl Diniasovi – pokud vím, vyslýchali ho. Mohla si o tom myslet, co chtěla, stejně jako o důvodech, které mě vedly k tomu, že jsem se jí neozval dřív. Samozřejmě nebylo možno zmínit se o Bretani, ba ani o přátelích z Bretaně, neboť bych riskoval, že si domyslí Ambrosia, a to jsem se neodvážil. Shledal jsem, že se hodně změnila. Byla bledá a tichá a přibrala na váze, a zároveň s tím jako by oproti minulosti i ztěžkla na duchu. Teprve po jednom dvou dnech, když jsme se s doprovodem trmáceli mezi kopci na sever, jsem náhle přišel na to, čím to je; ztratila svou schopnost vidění. Zda ji o ni připravil čas nebo nemoc, nebo se jí zřekla ve prospěch moci křesťanského symbolu, který nosila na hrudi, jsem nedokázal odhadnout. Ale schopnost byla pryč.
V jednom směru se má mysl upokojila hned na začátku. S matkou zacházeli zdvořile, dokonce s úctou, jak se sluší vůči královské dceři. Mně se takové úcty nedostalo, ale dali mi dobrého koně, dobře jsem byl uložen na noc a když jsem se svými průvodci snažil navázat hovor, chovali se slušně. Kromě toho se příliš nenamáhali; na žádnou mou otázku neodpovídali, i když jsem měl pocit, že velice dobře vědí, co mi král chce. Zachytil jsem zvědavé a kradmé pohledy, které na mě vrhali, a někdy v nich byl i soucit.
Byli jsme uvedeni rovnou ke králi. Rozbil svůj hlavní stan na rovině mezi útesem a řekou, odkud, jak doufal, bude dohlížet na stavbu nové pevnosti. Jeho tábor se velice lišil od táborů Utherových a Ambrosiových, i od těch provizorních. Většina mužů bydlela ve stanech a až na vysoký val a kolovou hradbu na té straně, kde vedla cesta, spoléhali zřejmě na přirozenou obranyschopnost místa – na řeku a útes na straně jedné, a skalnatý ostroh Dinas Brenin na straně druhé, a na neproniknutelné pusté hory za nimi.
Vortigern sám byl ubytován královsky. Přijal nás v síni, kde byly dřevěné sloupy ověšené závěsy s veselými výšivkami, a podlaha z místní nazelenalé břidlice byla nakvap čerstvě pokryta. Vysoké křeslo na pódiu bylo bohatě vyřezávané a pozlacené. Za ním, v křesle stejně zdobeném, ale o maličko menším, seděla Rowena, jeho saská královna. Síň byla plná lidí. Hrstka mužů byla oblečena jako dvořani, ale většina přítomných byla ozbrojena. Mezi nimi bylo roztroušeno několik Sasů. Na pódiu za Vortigernovým křeslem stála skupina kněží a svatých mužů. Když jsme byli uvedeni dovnitř, šum ustal. Všechny oči se po nás otočily. Král vstal, sestoupil z pódia a usmívaje se, šel s rozevřenou náručí matce v ústrety.
"Buď vítána, princezno," řekl a obrátil se, aby ji s obřadnou zdvořilostí představil královně.
Halou se nesl šepot, lidé si vyměňovali pohledy. Tím, jak král matku pozdravil, dal jasně najevo, že ji nepovažuje za zodpovědnou za Camlachovu účast v nedávné vzpouře. Na mne pohlédl krátce, ale se zřejmým zájmem, pozdravil mě kývnutím hlavy, pak položil matčinu ruku na svou paži a vedl ji na pódium. Na jeho němý pokyn někdo spěšně přisunul židli o stupeň níž, než seděl sám. Vyzval ji, aby usedla, a pak se on i královna vrátili na svá místa. Se strážnými za zády jsem pokročil vpřed a zůstal stát pod pódiem přímo před králem.
Vortigern položil paže na opěradla svého křesla, napřímil se a usmíval se na mou matku a na mne s výrazem potěšení, ba uspokojení. Šepot utichl. Rozhostilo se ticho. Lidé hleděli plni očekávání.
Ale král řekl mé matce pouze: "Prosím tě za prominutí, paní, že jsem tě přiměl k cestě v tomto ročním období. Doufám, že jsi cestovala alespoň pohodlně." Pokračoval plynule banálními zdvořilostmi, zatímco lidé zírali a čekali a moje matka s nakloněnou hlavou mumlala zdvořilé odpovědi, stejně vzpřímená a lhostejná jako on. Dvě řeholnice, které ji provázely, stály za ní jako služebné. Jednu ruku si položila na prsa, svírajíc křížek, který nosila jako talisman; druhá ležela v záhybech hnědého šatu na klíně. I v tom prostém hnědém šatu vypadala vznešeně. Pak řekl Vortigern s úsměvem:
"Představíš nám nyní svého syna?"
"Můj syn se jmenuje Merlin. Odešel z Mariduna před pěti po smrti mého otce, tvého příbuzného. Od té doby byl v Cornwallu v jednom klášteře. Poroučím ho do tvé přízně."
Král se obrátil na mě. "Před pěti lety? To jsi byl ještě téměř dítě, Merline. Kolik ti je dnes?"
"Je mi sedmnáct, pane." Podíval jsem se mu zpříma do očí. "Proč jsi poslal pro mou matku a pro mne? Sotva jsem vkročil Mariduna, tvoji lidé mě násilím přiměli k cestě."
"To je mi líto. Musíš jim prominout jejich horlivost. Věděli jen, že ta věc spěchá a zvolili nejrychlejší způsob, aby splnili mé přání." Obrátil se opět na mou matku. "Je třeba, abych tě ujistil, paní Niniane, že se ti tu nestane nic zlého? Přísahám. Vím, že už pět let žiješ v klášteře svatého Petra a že se spojectvím svého bratra s mými syny jsi neměla nic společného."
"Rovněž tak můj syn, pane," řekla pokojně. "Merlin odešel z Mariduna té noci, kdy zemřel můj otec, a od té doby až do nynějška jsem o něm neslyšela. Ale jedna věc je jistá, na vzpouře se nepodílel; vždyť když odcházel z domu, byl pouhé dítě a teď, když jsem se dozvěděla, že právě té noci utekl na jih, mohu pouze předpokládat, že utekl ze strachu před mým bratrem Camlachem, který mu nebyl nakloněn. Ujišťuji tě, můj pane králi, že mohla-li jsem já snad vytušit, jaké záměry má můj bratr, pak můj syn o tom nic nevěděl. Nemohu pochopit, proč jsi ho sem zavolal."
K mému překvapení se Vortigern vůbec nezajímal o to, co jsem dělal v Cornwallu, ba ani se na mě znovu nepodíval. Opíral si bradu o pěst a zpod hustého obočí pozoroval mou matku. Jas i pohled měl vážný a zdvořilý, ale ve vzduchu bylo cosi, co se mi nelíbilo. Náhle jsem si uvědomil, co je to. Zatímco král a moje matka hovořili, hledíce jeden na druhého, kněží za královým křeslem pozorovali mne. A když jsem kradí, koutkem oka pohlédl na muže v síni, shledal jsem, že i oni upínají oči na mne. V místnosti zavládlo ticho a já si náhle v duchu řekl: Teď přistoupí k věci.
Řekl klidně, téměř přemítavě: "Nikdy jsi se neprovdala."
"Ne." Přivřela oči a já poznal, že teď začala být velice ostražitá.
"Znamená to, že otec tvého syna zemřel dříve, než jste mohli být oddáni? Padl snad v boji?"
"Ne, můj pane." Mluvila tiše, ale naprosto zřetelně. Viděl jsem, že svírá ruce.
"Pak tedy ještě žije?"

Neřekla nic, ale sklonila hlavu, takže se jí kápě svezla do tváře a ukryla ji před lidmi v síni. Ale ti na pódiu jí do tváře viděli dál. Viděl jsem, že si ji královna prohlíží zvědavě a zároveň s opovržením. Měla jasně modré oči a velká mléčně bílá ňadra, která se dmula nad pevně utaženým modrým živůtkem. Ústa měla malá. Ruce měla bílé jako ňadra, ale prsty byly tlusté a ošklivé jako prsty služky. Navlékla na ně mnoho zlatých, smaltovaných a měděných prstenů.
Matka mlčela a král vraštil čelo, ale jeho hlas zněl stále ještě vlídně. "Pověz mi jedno, paní Niniane. Řekla jsi někdy svému synovi jméno jeho otce?"
"Ne." Tón jejího hlasu, plného a pevného, podivně kontrastoval s její skloněnou hlavou. Byl to postoj ženy, která je zahanbena a bylo by mě zajímalo, jestli tak chce vypadat, aby omluvila své mlčení. Sám jsem jí do tváře neviděl, ale viděl jsem ruku, která svírala záhyb její dlouhé sukně. Ostře mi to připomnělo tu Niniane, která se postavila otci a odmítla Gorlana, krále z Lanascolu. Tuto vzpomínku vystřídala další, vzpomínka na tvář mého otce na protější straně stolu, ve světle lampy. Zapudil jsem ji. Měl jsem ho před sebou tak živě, že jen zázrakem – pomyslil jsem si – ho neviděla celá síň plná lidí. Pak mnou pronikavě a v hrůze projelo pomyšlení, že ho Vortigern viděl. Vortigern to ví. Proto jsem tady. Doslechl se o mém návratu a chtěl se přesvědčit. Buď se mnou bude jednat jako se špehem, nebo jako s rukojmím.
Proti své vůli jsem se zřejmě musel nějak pohnout. Matka vzhlédla a já uviděl pod kápí její oči. Už nevypadala jako princezna; vypadala jako žena, která má strach. Usmál jsem se na ni, do její tváře se něco vrátilo a tehdy jsem poznal, že se bála jenom o mne.
Stál jsem mlčky. Ať táhne první on. Když mi ukázal terén, kde se utkáme, je na protitahy dost času.
Zatočil velkým prstenem na prstě. "To řekl váš syn mým poslům. Slyšel jsem, že prý ani nikdo jiný v celém království nezná jméno jeho otce. Podle toho, co mi řekli lidé, paní Niniane, a podle toho, co vím o tobě, neučinila bys otcem svého dítěte člověka nízkého původu. Tak proč jsi mu to neřekla? Je to něco, co by člověk měl vědět."
Odmítl jsem to hněvivě, zapomínaje na opatrnost: "Co je tobě do toho?"
Matka po mně šlehla pohledem, který mě umlčel. K Vortigernovi dodala: "Proč mi kladeš tyto otázky?"
"Paní," řekl král, "poslal jsem pro tebe a pro tvého syna, abych se zeptal na jedno jediné: na jméno jeho otce."
"Opakuji, proč se na to ptáš?"
Usmál se; ale to pouze ukázal zuby. Udělal jsem krok. "Matko, nemá právo se tě na to ptát. Neodváží se –"
"Umlčte ho," přikázal Vortigern.
Muž stojící vedle mne mi přitiskl ruku na ústa. Zasvištěl kov, jak druhý tasil meč a opřel jej o můj bok. Stál jsem mlčky.
Matka vykřikla: "Pusťte ho! Jestli mu něco uděláš, Vortigerne, tak ti to, král nekrál, nikdy nepovím, ani kdybys mě zabil. Myslíš, že jsem po celá léta tajila pravdu před vlastním otcem i bratrem a dokonce i před svým synem jen proto, abych ji řekla prvnímu, kdo se zeptá?"
"Řekneš mi to v zájmu svého syna," odpověděl Vortigern. Na jeho pokyn odtáhl muž ruku z mých úst a maličko odstoupil. Cítil jsem však jeho ruku na své paži právě tak jako toho druhého skrze svou tuniku. Matka teď setřásla kápi a seděla vzpřímená, rukama svírajíc paže. Přestože byla tak bledá, chvěla se a na sobě měla prostý hnědý šat, královna vypadala vedle ní jako služka. V síni bylo teď smrtelné ticho. Kněží za královým křeslem jen zírali. Ukáznil jsem své myšlenky. Jsou-li tito mužové kněží a kouzelníci, pak nesmím na Ambrosia ani pomyslet, ba ani jeho jméno mi nesmí přijít na mysl. Cítil jsem, jak mi na celém těle vyvstává pot, pokoušel jsem se svými myšlenkami dosáhnout matku a podepřít ji, aniž bych vytvořil představu, jíž by se tito lidé mohli zmocnit. Ale moje síla byla pryč a od boha se mi pomoci nedostalo; nevěděl jsem ani, jsem-li dosti mužem na to, co může následovat, až jim to řekne. Neodvážil jsem se už promluvit; bál jsem se, že kdyby zakročili proti mně silou, promluvila by, aby mě zachránila. A jakmile se to dozvědí, jakmile mě začnou vyslýchat…
Něco k ní přece jen dosáhlo, protože se otočila, znovu na mě pohlédla a potom udělala rameny pod hrubým hnědým šatem takový pohyb, jako by ucítila, že se jí dotkla něčí ruka. Když se naše oči setkaly, pochopil jsem, že to s kouzelnou mocí nemá nic společného. Pokoušela se mi, jak to ženy dělávají, něco říct očima. Bylo to poselství lásky a uklidnění, ale v lidské rovině, a já mu nerozuměl.
Opět se obrátila na Vortigerna. "Vybral sis prazvláštní místo na takovéto otázky, králi. Opravdu čekáš, že budu mluvit o těchto věcech tady, v otevřené síni, před každým příchozím?"
Na okamžik se zadumal, obočí mu zakrývalo oči. Ve tváři byl zpocený a ruce na opěradle křesla sebou škubaly. Ten člověk vydával zvuk jako struna harfy. Napětí, téměř viditelné, projelo celou síní. Cítil jsem mravenčení v celém těle a po páteři mi přejela studená vlčí pracka strachu. Jeden z kněží, kteří stáli za králem, se k němu naklonil a cosi zašeptal. Pak král přikývl. "Lidé odejdou. Ale kněží a kouzelníci tu musí zůstat."
Štěbetající zástup se začínal neochotně rozcházet. Kněží zůstali – asi tucet mužů v dlouhém šatu, stojících za křesly krále a královny. Jeden z nich, ten, co oslovil krále, vysoký muž, který si špinavou rukou samý prsten hladil šedivý vous, se usmíval. Podle oblečení to byl jejich vůdce. Hledal jsem v jeho tváři znamení kouzelné moci, ale přesto, že tito lidé byli oděni v kněžská roucha, neviděl jsem nic než smrt. Všichni ji měli v očích. Nic jiného jsem neviděl. Opět na mě sáhla vlčí pracka chladu. Stál jsem bez odporu, svírán vojáky.
"Pusťte ho," přikázal Vortigern. "Nemám v úmyslu ublížit synovi paní Niniane. Ale tebe, Merline, jestli se pohneš nebo promluvíš bez mého dovolení, nechám vyvést ze síně."
Muž odtáhl meč od mého boku, ale držel jej stále pohotově. Stráže ode mne odstoupily na půl kroku. Nehýbal jsem se, ani nemluvil. Od dětských let jsem se ještě nikdy necítil tak bezmocný, nechráněn věděním ani kouzelnou mocí, připraven o boha. Věděl jsem, že je to trpké selhání; i kdybych byl teď v křišťálové jeskyni s hořícím ohněm, sledován očima svého přítele, neviděl bych nic. Náhle jsem si připomněl, že Galapas mrtev. Možná, pomyslel jsem si, že moc pocházela pouze něho a s ním také zanikla.
Král obrátil své vpadlé oči k matce. Naklonil se, náhle vypadal divoce a odhodlaně.

"Teď tedy, paní, odpověz na mou otázku."
"Ráda. Proč ne?"

KAPITOLA 8

Mluvila tak klidně, že jsem zachytil králův překvapený pohled. Zvedla ruku, aby odhrnula kápi z obličeje, a setkala se s jeho pohledem.
"Proč ne? Nevidím v tom nic zlého. Byla bych ti to mohla říci už dříve, můj pane, kdyby ses mě zeptal jinak a na jiném místě. Teď už nevadí, že se to lidé dozví. Nevedu světský život a nebudu se muset setkávat s očima lidí ani slyšet jejich jazyky. A protože jsem se nyní dozvěděla, že i můj syn se vzdává světského života, vím, jak málo mu bude záležet na tom, co o něm lidé říkají. Povím ti tedy to, co chceš vědět. Až ti to řeknu, chopíš, proč jsem to dříve nikomu neřekla, ani svému otci, ani synovi."
Nebyla na ní patrná žádná známka strachu. Dokonce se usmívala. Už na mě nepohlédla. Snažil jsem se nedívat se na ni, nastavit všem tvář bez výrazu. Neměl jsem představu, co hodlá říct, ale věděl jsem, že mě nezradí. Hrála nějakou hru, kterou znala jen ona, a byla přesvědčená, že tak odvrátí jakékoli nebezpečí, které mi hrozí. Věděl jsem určitě, že neřekne o Ambrosiovi ani slovo. Ale přesto tady všude v této síni číhala smrt. Venku začalo pršet a odpoledne se sklánělo k soumraku. Sluha se objevil ve dveřích s pochodněmi, ale Vortigern ho mávnutím poslal pryč. Abych byl spravedlivý, věřím, že šetřil matčin stud, ale já si v duchu pomyslel:
Tady stejně nic nepomůže, ani světlo, ani oheň…
"Mluv tedy," řekl Vortigern, "kdo je otcem tvého dítěte?"
"Nikdy jsem ho neviděla." Mluvila prostě. "Nebyl to muž kterého bych znala." Odmlčela se a pak řekla, aniž by na mě pohlédla, oči stále upřené na krále: "Můj syn mi odpustí, že musí vyslechnout to, na co je ještě příliš mladý, ale přinutil jsi mě a to on pochopí."
Vortigern se po mně podíval. Zachoval jsem kamennou tvář. Teď jsem si jí byl už jistý.
Pokračovala: "Stalo se to, když jsem byla ještě mladá, asi šestnáctiletá, v předvečer svátku svatého Martina; když jsem své ženy poslala spát, přemýšlela jsem, jak to dívky dělávají, o lásce. Dívka, která spala se mnou v mém pokoji, už usnula, a ostatní byly v předpokoji, ale já nemohla spát. Po chvíli jsem vstala a šla k oknu. Byla jasná měsíční noc. Když jsem se obrátila, viděla jsem, že uprostřed mého pokoje stojí někdo, koho jsem považovala za skutečného mladého muže. Byl mladý a hezký, na sobě měl tuniku a dlouhý plášť a po boku mečík. Měl spoustu šperků. Nejprve mě napadlo, že sem vnikl z předpokoje, kde spaly mé ženy; vzápětí jsem si uvědomila, že jsem v noční košili, bosá a mám rozpuštěné vlasy. Myslela jsem, že má zlé úmysly a už jsem otvírala ústa, abych zavolala a probudila své ženy, když tu se na mě ten mladík usmál a pohybem mi naznačil, abych byla zticha, že mi nechce ublížit. Pak trochu ustoupil do stínu a když jsem se kradla za ním, abych si ho prohlédla, nikdo tam nebyl."
Odmlčela se. Nikdo nepromluvil. Vzpomněl jsem si, jak mi, když jsem byl malý, uměla vyprávět pohádky. V síni bylo naprosté ticho, ale cítil jsem, jak se muž vedle mne chvěje, jako by chtěl ode mne odstoupit. Královna poslouchala s ústy otevřenými, zčásti úžasem, zčásti, myslím, závistí.
Matka hleděla na stěnu nad královou hlavou. "Myslela jsem, že se mi to zdálo, že to byla dívčí vidina, zrozená z měsíčního světla. Šla jsem si lehnout a nikomu jsem nic neřekla. Ale on přišel znovu. Nepřicházel vždy jen v noci; a nejen, když jsem byla sama. Tak jsem pochopila, že to nebyl sen, ale obyčejný duch, který si něco ode mne žádá. Modlila jsem se, ale navštěvoval mě dál; když jsem seděla se svými dívkami a předla, nebo když jsem za pěkného počasí zašla do dědečkovy zahrady. Cítila jsem jeho doteky na své paži a slyšela jeho hlas v uchu. Ale tehdy jsem ho neviděla a nikdo kromě mne ho neslyšel."
Sáhla po kříži, který jí visel na hrudi, a sevřela jej. To gesto bylo tak nenucené a přirozené, že jsem byl překvapen, dokud jsem nepochopil, že bylo opravdu přirozené – nežádala kříž o ochranu, ale o odpuštění. V duchu jsem si řekl, že to není křesťanský bůh, z něhož má strach, když takto lže; bojí se lhát o věcech nadpřirozených. V králových očích, upřených na mou matku, byla divokost a vítězosláva. Kněží ji pozorovali, jako chtěli sníst jejího ducha zaživa.
"Tak za mnou chodil po celou tu zimu. A přišel v noci. Nikdy jsem nebyla ve svém pokoji sama, ale vcházel dveřmi a okny a zdmi, a lehával se mnou. Už nikdy jsem ho neviděla, ale slyšela jeho hlas a cítila jeho tělo. Potom, v létě, když jsem nosila jeho dítě, mě opustil." Odmlčela se. "Lidé by ti řekli, jak mě otec bil a zavíral mě, a když se dítě narodilo, nechtěl mu dát jméno vhodné pro křesťanského prince; protože se narodil v září, pojmenoval ho po bohu oblohy, tulákovi, který nemá žádný dům, pouze utkaný vzduch. Ale já mu vždycky říkala Merlin, protože toho dne, kdy se narodil, vlétl oknem místnosti divoký sokol, usedl nad lože a díval se na mě očima mého milence."
Naše pohledy se na okamžik zkřížily. Tohle tedy byla pravda. A ten Emrys také, dala mi to jméno spíše jim navzdory; koneckonců, zachovala mi z něho alespoň něco.
Odvrátila se. "Myslím, můj pane králi, že to, co jsem ti řekla, nikterak nepřekvapuje. Jistě se k tobě doneslo, že můj syn není jako ostatní chlapci – nelze všechno přejít mlčením, a já vím, že se ledacos povídalo, ale teď jsem ti řekla celou pravdu; a proto tě prosím, můj pane Vortigerne, abys dovolil mně a mému synovi vrátit se v klidu do našich klášterních útulků."
Když domluvila, rozhostilo se ticho. Sklonila hlavu a zvedla opět kápi, aby zakryla svou tvář. Pozoroval jsem krále a muže za ním. Čekal jsem, že se bude zlobit, netrpělivě se mračit, ale k mému překvapení rozjasnil čelo a usmál se. Otevřel ústa, aby matce odpověděl, ale královna ho předešla. Naklonila se, lízla červené rty a poprvé promluvila, a to ke kněžím.
"Maugane, je to možné?"
Odpovídal jí onen vysoký vousatý muž. Odpověděl bez váhání, vemlouvavě a s překvapujícím důrazem. "Paní, je to možné. Kdo neslyšel o těchto éterických bytostech z temnot, které tyjí ze smrtelných mužů a žen? Při svém studiu a v

mnoha knihách, které jsem četl, jsem našel příběhy o dětech, které přišly na svět tímto způsobem." Pohlédl na mě, pohladil si plnovous a obrátil se ke králi. "Skutečně, pane, máme svědectví našich předků. Ti dobře věděli, že někteří duchové, vznášející se za noci mezi měsícem a zemí, po libosti obcují v podobě mužů s ženami smrtelnými. Je dozajista možné, že tato paní z královského rodu – tato ctnostná paní z královského rodu – se stala obětí takovéto bytosti. Víme – a ona sama to dnes řekla – že se o tom po léta mluvilo. Já sám jsem hovořil s jednou z jejích žen, která mě ujistila, že dítě musel počít sám ďábel, neboť do její blízkosti se nedostal žádný muž. A o synovi, když byl ještě dítě, jsem slyšel mnoho podivných věcí. Králi Vortigerne, příběh, který ti paní vypověděla, je vskutku pravdivý." Nikdo už nehleděl na Niniane. Všechny oči byly upřené na mne. V králově tváři nebylo patrno nic než divokost a nevinnost zároveň, jakési nedočkavé zadostiučinění, jaké mívá dítě nebo divoké zvíře, které vidí svou kořist na dosah. Byl jsem zmatený, a tak jsem mlčel a čekal. Jestliže kněží věří mé matce a Vortigern věří kněžím, pak nevím, odkud by mi hrozilo nebezpečí. Nepadlo ani jediné slůvko, jež by obrátilo pozornost na Ambrosia. Zdálo se, že Maugan a král spokojeně a dychtivě spěchají po cestičce, kterou jim ukázala matka.

Král pohlédl na mé strážce. Ti ode mne poodstoupili, těsná blízkost démonova dítěte jim zřejmě naháněla hrůzu. Na jeho pokyn opět přistoupili blíž. Muž po mé pravici pořád ještě držel v ruce tasený meč, ale podle boku, tak, aby to moje matka neviděla. Tohle vůbec nebyl konec. Muž po mé levici si potají vytáhl z pochvy vlastní nůž. Oba těžce oddechovali a páchli strachem.

Kněží moudře pokyvovali hlavami, všiml jsem si, že někteří z nich natahovali ruce před sebe, aby od sebe odvrátili kouzlo. Zřejmě věří Mauganovi a mé matce a dívají se na mě jako na ďáblova potomka. Nestalo se nic jiného, než že svým příběhem potvrdila jejich vlastní přesvědčení a staré pověsti. To bylo vlastně důvodem, proč ji sem dopravili. A teď si mě prohlížejí se zadostiučiněním, ale také s jistými obavami.

Mne můj vlastní strach opustil. Začínal jsem tušit, co chtějí, Vortigern byl pověstný svou pověrčivostí. Vzpomněl jsem si, co mi vyprávěl Dinias o pevnosti, která se neustále bortí, a o králových jasnovidcích, kteří prohlásili, že je zakletá. Není vyloučeno, že vzhledem k pověstem o mém původu a možná i o určitých schopnostech, které jsem prokázal ještě před odchodem z domova, jak se o tom zmínil Maugan, doufají, že bych jim mohl poradit nebo pomoci. Je-li tomu tak a dopravili sem kvůli mým údajným schopnostem, najde se možná působ, jak pomoci Ambrosiovi přímo z nepřátelského tábora. Možná že mě sem nakonec přivedl sám bůh, možná ještě řídí mé kroky. Dej se jeho cestou… Uplatnit mohu jen to, co mám. Nemám-li dar síly, pak je tu ještě vědění.

V myšlenkách jsem se vrátil k onomu dni v Králově pevnosti a v zaplaveném dole v nitru kopce, k němuž mě zavedl sen. Jistě bych jim byl schopen vysvětlit, proč jejich základy nemohou zůstat stát. Byla by to odpověď technika, nikoli mága. Avšak, řekl jsem si, když se můj zrak setkal se škeblovitýma očima Maugana, mnoucího si ty dlouhé špinavé ruce před sebou, žádají-li si odpovědi kouzelníkovy, mají ji mít. A Vortigern s nimi.

Zvedl jsem hlavu. Myslím, že jsem se usmíval. "Králi Vortigerne!"

Bylo to, jako když padne kámen do kaluže, takové bylo v síni ticho, tak byli všichni zahleděni na mne. "Matka ti řekla, co sis přál vědět. Nepochybně nyní sdělíš mně, co pro tebe mohu udělat, ale nejprve tě musím požádat, abys dodržel svůj královský slib a nechal ji odejít."

"Paní Niniane je naším ctěným hostem." Zdálo se, že král odpovídá mechanicky. Pohlédl na oblouky arkády, vedoucí k řece; z temně šedého nebe visely bílé provazce deště. "Jste oba volní a můžete jít, kam chcete, ale v tomhle nečase se nelze vydat na dlouhou zpáteční cestu do Mariduna. Jistě si přeješ strávit noc tady, paní, a doufat, že zítra se počasí umoudří?" Vstal a královna s ním. "Pokoje jsou připravené, a královna tě tam teď doprovodí, aby sis odpočinula a potom společně s námi povečeřela. Náš dvůr a naše pokoje tady jsou pouhým provizoriem, ale i tak jsou k tvým službám. Zítra tě dopravíme domů."

Má matka zůstala stát. "A můj syn? Ještě pořád jsi nám neřekl, proč jsi nás sem nechal dopravit?"

"Tvůj syn mi může prokázat službu. Má schopnosti, jichž mohu využít. A nyní, paní, jdi laskavě s královnou, já pohovořím s tvým synem a řeknu mu, co od něho žádám. Věř mi, že je stejně volný jako ty. Držel jsem ho jen do té doby, než jsi mi řekla, co jsem potřeboval vědět. Musím ti nyní poděkovat, že jsi potvrdila mé domněnky." Vztáhl ruku. "Přísahám ti, paní Niniane, při kterémkoli bohu chceš, že nepoužiji jeho původ proti němu, teď ani nikdy jindy."

Chvíli na něho hleděla, odpověděla úklonem hlavy a přehlížejíc jeho gesto, sestoupila dolů ke mně s otevřenou náručí. Běžel jsem k ní a objal ji. Její malé ruce byly studené. Byl jsem vyšší než ona. Zvedla ke mně oči, které mi zůstaly v paměti; byla v nich úzkost, pozůstatky hněvu a jakési naléhavé poselství beze slov.

"Merline, nechtěla jsem, aby ses to dozvěděl tímto způsobem. Byla bych tě toho ráda ušetřila." Ale tohle její oči neříkaly.

Usmál jsem se na ni a řekl opatrně: "Matko, dnes jsi mi neřekla nic, co by mnou otřáslo. Věř, že není nic, co bys mi mohla sdělit o mém původu, co bych už nevěděl. Uklidni se."

Zadržela dech a doširoka otevřela oči, pátrajíc v mé tváři. A já pomalu pokračoval: "Ať byl mým otcem kdokoli, nebude to použito proti mně. Slyšela jsi, že to král slíbil. Nic víc nepotřebujeme znát."

Pochopila-li tuto část poselství, nevím jistě. Zabývala se pořád ještě tím, co jsem řekl předtím. "Tys to věděl? Tys to věděl?"

"Věděl. Jistě tě nepřekvapí, že za ta léta, co jsem byl pryč z domova a věnoval se určitému studiu, jsem se dobral poznatků o svém původu. Je to už několik let, co se mi dal můj otec poznat. Ujišťuji tě, že jsem s ním hovořil, a to ne jednou, ale víckrát. Nenacházím ve svém narození nic, za co bych se musel stydět."

Zahleděla se na mě déle, pak kývla hlavou a přivřela víčka. Ve tváři lehce zrůžověla. Porozuměla.

Obrátila se a opět si stáhla kápi tak, aby jí zakrývala tvář; položila ruku na královu paži. Ze síně vycházela mezi králem a královnou a její dvě ženy je následovaly. Kněží zůstali, kvokali, šeptali a vyvalovali oči. Nevšímal jsem si jich, pozoroval jsem odcházející matku.

Král se ve dveřích zastavil, slyšel jsem, jak matce přeje dobrý večer. Venku na kolonádě čekali lidé. Uvolnili Roweně a mé matce cestu a šest žen je pak následovalo. Poslouchal jsem, jak šustí jejich šaty; jejich nepříliš hluboké hlasy zanikaly v bubnování deště. Vortigern stál tiše ve dveřích a díval se, jak odcházejí. Venku lilo a znělo to jako valící se řeka. Rychle se stmívalo.
Král se otočil na podpatku a se svými bojovníky v patách se vracel zpět do síně.

KAPITOLA 9

Shlukli se kolem mne a hlasitě mumlali, ale drželi se zpátky v kruhu jako psí smečka před útokem. Do síně se vrátila smrt; cítil jsem ji, ale nemohl jsem tomu věřit a nerozuměl jsem tomu. Nakročil jsem, jako bych chtěl jít za matkou, ale meče v rukách mých strážců vylétly vzhůru a rozkmitaly se. Zůstal jsem stát. Řekl jsem králi ostře: "Co to má znamenat? Dal jsi své slovo. A už je bereš zpátky?"
"Neberu. Dal jsem své slovo, že mi posloužíš a že nepoužiji tvého původu proti tobě. To je pravda. Právě pro to, co o tobě vím, pro to, že nejsi dítětem muže, jsem tě sem nechal dopravit. Posloužíš mi, Merline, právě díky svému původu."
"A jak?"
Vystoupil po schůdcích na trůn a znovu na něj usedl. Jeho pohyby byly pomalé a uvážlivé. Všichni lidé ode dvora se shlukli kolem něho a s nimi i nosiči pochodní. Síň byla plná čadícího světla, šumu, vrzání kůže a chřestění drátěných košil. Venku lilo jako z konve.
Vortigern se předklonil, opíraje si bradu o pěst. "Merline, dnes jsme se dozvěděli to, co jsme částečně tušili, totiž že nejsi dítětem muže, ale ďábla. Jako takový nemůžeš očekávat slitování od žádného člověka. Ale protože tvou matkou je dcera královská a na něco máš tudíž právo, povím ti, proč jsem tě sem nechal dopravit. Možná víš, že tamhle na tom útesu, jemuž se říká Králova pevnost, stavím svou tvrz."
"Všichni to vědí," řekl jsem, "a všichni také vědí, že nechce stát, že se zřítí pokaždé, jakmile dosáhne výšky člověka."
Pokýval hlavou. "A zde moji kouzelníci a mudrci, moji rádcové, mi řekli proč. Protože má špatné základy."
"Vida," řekl jsem, "to zní pozoruhodně rozumně."
Po králově pravici stál hned vedle kněží vysoký stařec. Pod výrazným bílým obočím měl jasně modré hněvivé oči. Upřeně mě pozoroval a měl jsem pocit, že v jeho pohledu je soucit. Když jsem promluvil, položil si ruku na ústa, jako by chtěl zakrýt úsměv.
Zdálo se, že mě král neslyšel. "Říkají," pokračoval, "že královská pevnost má být zbudována na krvi."
"Myslí to, samozřejmě, pouze obrazně," mínil jsem zdvořile.
Maugan náhle bouchl holí do podlahy. "Myslí to doslova!" křičel. "Malta musí být rozdělána krví! A krví je třeba pokropit i základy. Za starých časů žádný král, který stavěl pevnost, tento obřad neopominul. Krev silného muže, válečníka, zdi udrží."
Ticho jako když utne. Srdce mi začalo tlouct pomalu a intenzívně, krev v mých údech se začala vařit. Řekl jsem chladně: "A co to má společného se mnou? Nejsem žádný válečník."
"Ale taky nejsi člověk," řekl král hrubě. "V tom spočívá to kouzlo, které mi prozradili, Merline. Musím najít mladíka, který neměl otce, a vykropit základy jeho krví."
Upřeně jsem se na něho zahleděl a pak jsem se podíval na kruh tváří kolem sebe. Uhýbaly a mumlaly a jen málokdo mi pohlédl do očí, ale ve všech těch tvářích jsem viděl smrt, kterou jsem cítil od první chvíle, kdy jsem vstoupil do této síně. Obrátil jsem se opět ke králi.
"Co je to za nesmysl? Když jsem odcházel z Walesu, byla to země civilizovaných lidí a básníků, umělců a učenců, válečníků a králů, kteří zabíjeli ve jménu vlasti, čestně a za bílého dne. Teď mluvíš o krvi a lidské oběti. Hodláš snad vrátit moderní Wales zpět k obřadům starověkého Babylonu a Kréty?"
"Nemluvím o ‚lidské' oběti," řekl Vortigern. "Jsi synem nikoho. Nezapomínej na to."
V nastalém tichu bičoval venku déšť čeřící se kalužiny. Někdo si odkašlal. Zachytil jsem divoký modrý pohled starého válečníka. Měl jsem pravdu; byl v něm soucit. Ale ani ti, kdo mě litovali, se proti této hlouposti nepostavili.
Najednou bylo všechno jasné, jako když udeří blesk. Tohle nemělo nic společného ani s Ambrosiem, ani s mou matkou.
Té se nic nestane, vždyť potvrdila to, co chtěli slyšet. Možná se jí dostane dokonce poct, neboť jim dala to, co si přáli, Ambrosius jim nikdy nepřišel na mysl. Nestál jsem tu jako jeho syn, jeho špeh, jeho posel; chtěli jenom "ďáblovo dítě", aby je zabili v primitivním a nečistém obřadu. Ironií osudu jim nepadlo do rukou dítě ďáblovo, ba ani ten chlapec, který se svého času domníval, že má nějakou tajemnou moc. Před nimi stojí mladík, mladý člověk, který má jen tolik moci, kolik si vydobude vlastním důvtipem. Proboha, řekl jsem si, to by mělo snad stačit… Naučil jsem se přece, bez ohledu nadpřirozené síly, porážet tyhle lidi jejich vlastními zbraněmi.
Zmohl jsem se na úsměv přes hlavu Mauganovu i ostatních kněží. Ještě se křižovali proti uřknutí a dokonce sám Maugan tiskl hůl k hrudi, jako by měla moc ochránit ho. "A kde berete jistotu, že mi můj otec ďábel nepřijde na pomoc?"
"Pouhá slova, králi. Nemáme čas ho poslouchat." Maugan mluvil rychle a hlasitě a ostatní kněží se s ním tlačili blíže ke královskému trůnu. "Ano, zabme ho rovnou. Neplýtvejme časem. Odveďme ho na kopec a zabme ho tam teď hned. Uvidíme, jestli se bohové usmíří a zdi zůstanou stát. Jeho matka se nic nedozví, a i když se dozví, co nadělá?"
Nastal všeobecný pohyb, stahovali se kolem mne jako psi – a já se nezmohl ani na souvislou myšlenku. Síň potemněla a páchla. Už jsem cítil krev a viděl ostří mečů namířených na mě a třpytících se ve světle pochodní. Upřel jsem zrak na kov odrážející plameny a pokusil se uvolnit si mysl, ale uviděl jsem pouze ohryzanou kostru Galapasovu vysoko na kopci ve slunečním světle a hejna ptáků nad ní… Řekl jsem mečům: "Řekněte mi jedno: kdo zabil Galapase?"

"Co to říká? Co říká ten ďáblův syn?"
Drsný hlas řekl hlasitě: "Nechte ho mluvit." Byl to šedobradý válečník.
"Kdo zabil Galapase, kouzelníka, který žil na Bryn Myrddin nad Maridunem?"
Téměř jsem to zařval. Můj hlas zněl divně, dokonce i mému uchu. Ztichli, po očku se nechápavě dívali jeden na druhého. Vortigern řekl: "Toho starce? Prý to byl špeh."
"Byl to kouzelník a můj učitel. Vortigerne."
"Co tě učil?"
Usmál jsem se. "Hodně mě naučil. Dost na to, abych viděl, že tito mužové jsou blázni a podvodníci. Tak dobrá, Vortigerne. Vezměte mě s sebou na kopec a nezapomeňte si nože, ty i ti tví jasnovidci. Ukaž mi pevnost, ty zborcené zdi, a počkej, jestli ti nedokážu říci lépe než oni, proč tvoje tvrz nechce stát. Dítě bez otce!" zvolal jsem opovržlivě.
"Takové nesmysly si ti staří blázni vymysleli, když nepřišli na nic lepšího. Nenapadlo tě, králi, že syn ducha temnot zná kouzla, která daleko přesahují zaříkání těch starých bláznů? Kdyby to, co říkají, byla pravda, a moje krev ty zdi udržela, proč se dívali na jejich zříceniny ne jednou nebo dvakrát, ale čtyřikrát za sebou, dříve než ti poradili co dělat? Dovol, abych se na to místo jednou podíval a hned ti to povím. U boha všech bohů, Vortigerne, může-li krev mrtvého udržet zdivo tvé pevnosti, oč více ti posloužím živý?"
"Čáry! Čáry! Neposlouchejte ho! Co o takových věcech může vědět mladík jako on?" Maugan začal povykovat a kněží kvokali a vřeštěli. Ale starý válečník řekl stroze a ostře: "Ať to zkusí. To nemůže škodit. Pomoc potřebuješ, Vortigerne, ať je od boha nebo od ďábla. Povídám ti, ať to zkusí." Přidali se k němu válečníci v síni, kteří neměli nejmenší důvod mít kněze v lásce. "Jen ať to zkusí."
Vortigern nerozhodně svraštil čelo a hleděl střídavě na Maugana a válečníky a pak na šedé oblouky arkády pod přívalem deště. "Teď?"
"Lepší bude teď," řekli, "nemáme moc času."
"Ne, nemáme moc času," řekl jsem jasně. Opět ticho, všechny oči upřené na mne. "Déšť je těžký, Vortigerne. Co je to za krále, jehož pevnost smete dešťová sprška? Uvidíš, že zdi najdeš opět v troskách. To se stává, když staví lidé nevědomí a jejich rádci jsou slepí. Teď mě doveď na kopec a já ti povím, proč se ty zdi zřítily. A dáš-li na mě místo na tyhle hlupáky, povím ti, jak tu pevnost znovu postavit správně."
Zatímco jsem mluvil, naráz přestalo pršet, jako by někdo otočil pípou. V náhlém tichu zůstali lidé stát s otevřenými ústy. Dokonce i Maugan oněměl. Vzápětí jako by se odhrnula tmavá opona a na obloze se objevilo slunce.
Zasmál jsem se. "Vidíte? Tak pojď, králi, na kopec, ve slunečním světle uvidíš, proč se řítí tvoje zdi. Ale řekni jim, aby s sebou vzali pochodně. Budeme je potřebovat."

KAPITOLA 10

Ještě než jsme došli k patě útesu, bylo jasné, že jsem měl pravdu. Dělníci stáli nahoře až na samém kraji skály a čekali na krále, někteří mu šli dokonce v ústrety. Předák přiběhl celý zadýchaný, takový habán a promáčený až na kůži, přestože si přidržoval kolem ramen pytlovinu jako pláštěnku. Snad si ani neuvědomoval, že přestalo pršet. Byl bledý a oči měl zarudlé, jako by celé noci nespal. Zastavil se tři kroky před králem, nervózně se na něho zahleděl a mokrým hřbetem ruky si přejel po tváři.
"Už zase?" zeptal se Vortigern stručně.
"Ano, pane, a nikdo nemůže říct, že je to naše chyba, přísahám, stejně jako posledně a ještě předtím. Sám jsi viděl, že jsme celé staveniště vyčistili a začali stavět znovu přímo na pevné skále. Ta skála je opravdu pevná, pane, přísahám. Ale přesto se ta zeď svalila." Olízl si rty, jeho pohled se setkal i mým a uhnul – poznal jsem, že ví, co má král a jeho jasnovidci za lubem. "Půjdeš nahoru, pane?"
"Ano. Pošli ty lidi pryč."
Muž polkl, obrátil se a běžel po klikaté cestičce nahoru. Slyšel jsem, jak křičí. Přivedli mezka a král nasedl. Surově mě přivázali za zápěstí ke koňskému postroji. Kouzelník sem, kouzelník tam, dokud se neosvědčí, nesmí oběť uniknout. Strážní se drželi po mém boku. Královi důstojníci a dvořani se shlukli kolem nás a tiše se bavili mezi sebou, ale kněží se drželi zpátky, povznešení a ostražití. Viděl jsem, že z výsledku moc strachu nemají; byli si, stejně jako já, dobře vědomi, do jaké míry jsou jejich čáry a kouzla dílem moci jejich bohů a nakolik jsou iluzí založenou na víře. Byli pevně přesvědčeni, že nesvedu víc než oni; a že i kdybych byl jedním z nich, najdou způsob, jak mě zneškodnit. Domnívali se, že proti jejich zaběhnutým rituálům mohu postavit leda nějaký trik, který také znají, a spoléhat na štěstí, jako před chvílí, kdy během mé řeči přestalo pršet a vyšlo slunce.
Slunce svítilo na promáčený travnatý hřeben. Byli jsme vysoko nad údolím, v němž se řeka vlnila mezi zelenými břehy jako třpytivý hádek. Nad střechami králova tábora stoupala pára. Kolem dřevěné síně a několika budov se shlukly malé kožené stany jako muchomůrky a lidé mezi nimi nebyli větší než vodní vši. Bylo to nádherné místo, skutečné orlí hnízdo. Král zastavil svého mezka u skupinky větrem orvaných dubů a pod holými větvemi ukázal před sebe.
"Včera bys byl odtud mohl vidět západní stěnu."
Nad dubovým hájkem byl úzký hřeben, přírodní kozí hřbet či pěšina vystupující nad okolní terén, podél níž dělníci a tažná zvířata vyšlapali širokou cestu. Králova pevnost byla skalnatá bašta, k níž se bylo možno dostat jen z jedné strany, po oné úzké pěšině, zatímco zbývající tři strany klesaly dolů svahy a útesy tak strmými, až se hlava točila. Její temeno tvořila plošinka o velikosti asi stokrát sto kroků; dříve tu mezi skalními výstupy rostl plevel a několik zakrslých stromů a keřů. Teď se kolem trosek zakletého hradu rozkládalo moře čvachtajícího bláta. Na třech stranách jeho zdi vyrostly téměř do výše ramen; čtvrtá zeď, která dnes pukla, se sesula a změnila se v chaotickou hromadu kamenů, některé z nichž se skutálely a zpola zapadly do bláta, a jiné se zbytečkem malty držely výchozů živoucí skály. Tu a tam

byly do země zaražené těžké borové kůly a mezi nimi upevněna napjatá plachtovina, která měla chránit stavbu před deštěm. Teď ležely některé na zemi a jiné nedávný sesuv rozštípl. Na těch, které se zachovaly, plachty zplihle plandaly nebo se prověsily a pod tíhou vody se protrhly. Všechno bylo promočené a všude stály louže.
Dělníci opustili staveniště a tísnili se při jedné straně plošiny poblíž přírodní stezky. Mlčeli a ve tváři měli vepsaný strach. Viděl jsem, že se nebáli králova hněvu nad tím, co se stalo s jejich dílem, ale tajemných sil, v něž věřili a jimž nerozuměli. Tam, kde pěšina začínala, stály stráže. Pochopil jsem, že bez jejich souhlasu nemůže žádný dělník opustit pracoviště.
Stráže zkřížily svá kopí, ale když poznaly krále, stáhly je. Zvedl jsem hlavu. "Vortigerne, odtud není úniku, ledaže bych skočil z útesu dolů a tím jej pokropil svou krví přesně tak, jak si to Maugan přeje. Nemohu ovšem zjistit, co se děje s tvými základy, jestliže mě neodvážeš."
Trhl hlavou a jeden z mých strážců mě osvobodil. Kráčel jsem vpřed. Mezek šel za mnou, opatrně našlapoval v hustém blátě. Ostatní jej následovali. Maugan se tlačil dopředu a naléhal na krále. Tu a tam jsem pochytil slovo jako "podvod… útěk… teď nebo nikdy… krev…"
Král zastavil a houfec s ním. Někdo řekl: "Hej, chlapče!" Ohlédl jsem se a viděl, že šedobradý ukazuje holí. Zavrtěl jsem hlavou, obrátil se k nim zády a šel sám dál.
Voda byla všude, leskla se v mazlavých loužích mezi chomáči trávy i na kadeřavých výhoncích mladé kapradiny hasivky, které se prodraly na povrch mezi bledou zimní trávu. Třpytila se i na šedé skále. Mokrý kámen mě tak oslnil, že jsem musel přivřít oči, abych vůbec něco viděl.
Tentokrát spadla západní stěna. Stála na samém okraji srázu, a přestože se z větší části vevalila dovnitř, hromada zborceného materiálu ležela také na kraji útesu, kde nový sesuv obnažil čerstvý mazlavý jíl. V severní stěně byl otvor, kde měl být vchod; razil jsem si cestu mezi hromadami štěrku a zednickým náčiním doprostřed věže.
Tady byla podlaha jediné třasovisko mlaskavého bláta; voda stála v kalužinách, v nichž se ve slunci odráželo měděné nářadí, až oči přecházely. Slunce právě zapadalo, vyslalo poslední dávku paprsků a když jsem zkoumal zborcenou zeď, trhliny a úhel pádu, pralo mi vší silou do očí.
Po celou dobu jsem si byl vědom neklidu a mumlání davu. Čas od času se ve slunci zablýskly obnažené meče. Mauganův hlas, vysoký a hrubý, útočil na královo mlčení. Jestliže brzy něco neudělám a neřeknu, lidé začnou poslouchat jeho. Z místa, kde král seděl na mezkovi, mě mohl vidět otvorem severní zdi, ale většina lidí mě neviděla. Přelézal jsem – či píše překračoval, zachovávaje důstojnost – spadlé balvany ze západní stěny, až jsem se dostal ze zákrytu zdí, jež zůstaly stát, aby mě viděli všichni. Nešlo pouze o to, abych udělal dojem na krále. Z tohoto výhodného místa jsem se potřeboval rozhlédnout po zalesněných svazích pode mnou, kudy jsme před chvíli vystoupili nahoru, a pokusit se teď, když mi nepřekáží chumel lidí a strkanice, najít tu cestu, kudy jsem kdysi před léty došel ke vchodu do šachty.
Doléhaly ke mně hlasy davu, který ztrácel trpělivost, a tak jsem zvolna zvedl obě paže k slunci v jakémsi obřadném gestu, jímž jsem vídal kouzelníky přivolávat duchy. Když jim dopřeji efektní podívanou jako kouzelník, udržím dav v mezích, kněze v nejistotě a krále v naději, a získám tak čas, abych se rozpomenul. Nemohu si dovolit běhat váhavě po lese jako honící pes: musím je tam dovést přímo a rychle, tak jako tam kdysi sokol dovedl mne.
Měl jsem štěstí. Když jsem zvedl paže, sluníčko zašlo a šero začalo houstnout.
A co víc, když mě slunce přestalo oslňovat, mohl jsem se rozhlédnout. Můj zrak putoval po pěšině k oblině kopce, kam jsem kdysi vylezl, abych se dostal z dosahu obou králů a jejich družiny. Svahy byly velice hustě zalesněné, hustěji, než jsem pamatoval. V úkrytu, který mi tehdy poskytla kotlinka ve svahu, už vyrazily první lístky a lesy se černaly trnovníky a cesmínou. Nemohl jsem poznat cestu, kterou jsem tehdy procházel zimním lesem. Zahleděl jsem se do houstnoucího šera a v duchu jsem se vrátil zpět k dítěti, které se tam vyškrábalo…
Jeli jsme otevřeným údolím podél řeky, pod hustými stromy a pak přes nízký hřeben do kotliny. Králové s Camlachem, Diniasem a ostatními se usadili na jižním svahu pod několik dubů. Tamhle byly ohně, na nichž se vařilo, tamhle se pásli koně. Bylo poledne, když jsem odcházel – tudy – a šlapal jsem po vlastním stínu. Posadil jsem se, abych pojedl, chráněn skálou…
Už jsem ji našel. Šedivá skála, z jejíž pukliny vyrůstal doubek. A z druhé strany kráčeli kolem skály králové cestou ke Králově pevnosti. Šedivá skála s mladým doubkem vedle cesty. A přímo z tohoto místa přes les v příkrém svahu vedla bojová linie sokola.
Spustil jsem paže a obrátil se. Díky šedivým mrakům se rychle stmívalo. Lesnaté svahy pode mnou tonuly v šeru. Za Vortigernem byl shluk mraků s výrazným žlutým okrajem a jediný paprsek mlžného světla dopadal střemhlav na vzdálené černé kopce. Lidé se změnili v temné siluety a jejich pláštěnky vlály ve vlhkém větru. Pochodně plápolaly.
Pomalu jsem sestoupil ze své rozhledny. Když jsem došel doprostřed věže, kde mě král dobře viděl, rozpřáhl jsem paže dlaněmi dolů jako věštec, který cítí, co leží pod zemským povrchem. Slyšel jsem mumlání a pohrdavé Mauganovo odfrknutí. Pak jsem paže spustil a přikročil k nim.
"Nuže?" Králův hlas byl vyzývavě suchý a tvrdý. Vrtěl se v sedle.
Nevšímal jsem si ho, minul jsem jeho mezka a zamířil přímo tam, kde byl zástup nejhustší, jako by tam nikdo nestál. Ruce jsem měl stále podél těla a oči jsem upíral k zemi; viděl jsem, jak jejich nohy váhají, přešlapují a uhýbají, abych mohl projít. Vracel jsem se po pěšině a snažil se postupovat po děravé a promáčené cestě plynule a důstojně. Stráže se nepokoušely zadržet mě. Když jsem míjel jednoho nosiče pochodně, zvedl jsem ruku a on se beze slova zařadil vedle mne.
Cesta, kterou dělníci a tažná zvířata vyšlapali, byla nová, ale doufal jsem, že se drží staré jelení stezky, kudy šli před lety králové. V polovině cesty ze svahu jsem narazil na skálu; nemohl jsem se mýlit, byla to ona. Mladé kapradiny vyrážely mezi kořeny dubu a na stromě se nalévaly mezi loňskými duběnkami zelené pupeny. Bez nejmenšího váhání jsem

zabočil na stezku a vyrazil do lesní divočiny ve srázu.
Křovina zde byla mnohem hustší než v mých vzpomínkách a zcela určitě tudy už dávno nikdo nešel, možná od té doby, co jsme se sem prodrali s Cerdicem. Ale cestu jsem si pamatoval jasně, jako by bylo pořád ještě poledne onoho zimního dne. Kráčel jsem rychle, a i tam, kde mi křoviny sahaly výše než po ramena, jsem se snažil postupovat bez zastávky, bez rozhlížení, brodil jsem se jimi, jako by to bylo moře. Příštího dne jsem zaplatil za důstojnost čaroděje škrábanci a rankami a také zničeným šatem, ale nepochyboval jsem, že v té chvíli to bylo velice působivé. Vzpomínám, že když se můj plášť někde zachytil, nosič pochodně přiskočil jako otrok, uvolnil jej a podal mi jej.
A už jsem byl v mlazině, přímo v boku lesního údolíčka. Ze stráně se sem skutálely další kameny a nakupily se mezi kmeny trnovníků jako pěna v rákosí na stojaté vodě. Přerůstaly je keře, holé bezinky, zimolezy podobající se pramenům vlasů, ostré a pružné ostružiny, břečťany lesknoucí se ve světle pochodně. Zastavil jsem se.
Mezek uklouzl a zastavil se za mými zády. Král řekl: "Co to má znamenat? Co to má znamenat? Kam nás to vedeš? Poslyš, Merline, tvůj čas vypršel. Jestli nám nemáš co ukázat –"
"Mám vám mnoho co ukázat." Zvýšil jsem hlas tak, aby mne slyšeli i ti, co se tísnili vzadu. "Ukážu ti, králi Vortigerne, a každému z vás, kdo má dost odvahy, aby mě následoval, tajemné zvíře, které leží pod tvou pevností a pojídá její základy. Podej mi pochodeň."
Muž mi ji podal. Ani jsem se neohlédl, abych se podíval, kdo jde za mnou, vkročil jsem do šera mlaziny a odsunul větve stínící vchod do štoly.
Byl pořád ještě přístupný, čtvercový, spolehlivě vydřevený a suchá šachta vedla po rovině do srdce kopce. Tentokrát jsem musel sklonit hlavu, abych prošel pod překladem. Sehnul jsem se a vstoupil dovnitř, svíraje pochodeň v natažené ruce.
V mých vzpomínkách byla jeskyně velká, ale byl jsem připraven na to, že – jako jiné dětské vzpomínky – bude i tato nepřesná. Ve skutečnosti byla ještě větší, než jsem si představoval. Její temnou pustotu násobilo obrovské zrcadlo vody, která se teď už rozlévala po celé podlaze až na suchý srpek skály o šíři asi šesti kroků hned v místě, kde štola ústila do jeskyně. V tomto velkém nehybném jezeře se vystupující žebra jeskynních stěn pnula vzhůru jako pilíře, svíraje úhel se svým vlastním obrazem na hladině, a opět se vracela do tmy dole. Kdesi hlouběji v kopci bylo slyšet padající vodu, ale tady lesknoucí se hladinu nic nerušilo. Tam, kde dříve stékaly čůrky a kapky jako z netěsných píp, byly teď celé stěny potažené tenkým třpytným závojem vlhka, který nepozorovaně klouzal do jezera a zvětšoval jeho objem.
S vysoko zdviženou pochodní jsem pokročil až ke kraji. Malé světlo plamene zaplašilo tmu, hmatatelnou tmu, ještě hlubší než za oněch temných nocí, kdy čerň je hustá jako kožešina šelmy a dusí vás jako pokrývka. Když plameny dostihly plížící se vodu, světlo se třpytilo a blýskalo tisíci fasetami. Bylo tu ticho a chladno a ozvěna zněla jako ptačí zpěv v hlubokém lese.
Slyšel jsem, jak se táhnou štolou za mnou. Rychle jsem uvažoval.
Mohl bych jim chladnokrevně říci pravdu. Mohl bych vzít pochodeň a vyšplhat se do temných porubů a ukázat jim, jak se hornina bortí a povoluje pod vahou jejich stavebního díla. Ale pochyboval jsem, že by mi popřáli sluchu. Kromě toho, jak neustále opakovali, nebyl čas. Nepřítel byl před branami
Vortigern teď nepotřeboval ani logiku, ani techniku; žádal kouzlo a něco – cokoliv – co slibovalo rychlé bezpečí, aby se něho neodvrátili jeho lidé. On sám by možná dal na hlas rozumu, ale nemohl si dovolit naslouchat mu. Podle mého odhadu by mě nejprve zabil a pak by se pokusil stavbu nějak podepřít, možná mým tělem v základech. Jinak by přišel o své dělníky.
Lidé mířili do temného ústí štoly jako včely do úlu. Objevily se další a další pochodně, které zaháněly tmu. Jeskyni zaplnily barevné pláštěnky, třpyt zbraní a lesk šperků. Oči jim zvlhly, když se v posvátné bázni rozhlíželi po jeskyni. Jejich dech se v chladu jeskyně srážel. Doléhal ke mně šum a šepot, jako když se lidé sejdou na posvátném místě, ale nikdo nepromluvil nahlas.
Zvedl jsem ruku, abych přivolal krále; vykročil a stanul vedle mě na kraji jezera. Ukázal jsem dolů. Pod hladinou cosi matně probleskovalo, patrně skála, tvarem připomínající draka. Začal jsem mluvit pomalu, jako bych prověřoval vzduch mezi námi. Má slova, jasná a těžká, dopadala jako kapky vody na kámen.
"Tohle je ono kouzlo, králi Vortigerne, které leží pod tvým hradem. Proto se stěny řítí stejně rychle, jak rychle je stavíš. Který z tvých kouzelníků by dokázal ukázat ti to, co ti teď ukazuji já?"
Jeho dva nosiči pochodní pokročili vpřed zároveň s ním. Ostatní se pořád ještě drželi vzadu. Jak se přiblížili, světla přibylo, vlnilo se na stěnách. Voda rozlévající se široko daleko světlo zachytila, potopila je a nabízela jeho věrný obraz na hladině, takže se zdálo, že oheň v jezeře stoupá jako bublinky v šumivém víně, které se na hladině rozpadají. Jak se pochodně pohybovaly, všude se voda třpytila a jiskřila, světelné proudy a skvrny se lomily a poskakovaly a splývaly na nehybné hladině, až se celé jezero změnilo v tekutý oheň a po stěnách se dolů řítily vodopády světla a jiskřily jako krystaly; jako by tížila a obklopila mě moje křišťálová jeskyně; jako bych se ocitl ve hvězdné půlnoční kouli, vířící a zářící.
S námahou jsem se nadechl a znovu promluvil: "Kdybys odčerpal toto jezero, králi Vortigerne, dozvěděl by ses, co je pod hladinou –"
Odmlčel jsem se. Světlo se změnilo. Nikdo se nepohnul a vzduch byl nehybný, ale světlo pochodí se třepotalo, jak se chvěly ruce nosičů. Krále jsem už neviděl; mezi námi šlehaly plameny. Stíny prchaly před ohnivými záplavami a spirálami a jeskyně byla náhle plná očí a křídel a dusajících kopyt a šarlatového výpadu obrovského draka, sklánějícího se nad svou obětí…
Čísi hlas křičel, pronikavě a jednotvárně, zajíkavě. Nemohl jsem popadnout dech. Projela mnou bolest a šířila se od slabin a břicha jako krev prýštící z rány. Nic jsem neviděl. Cítil jsem, jak se mi svírají a napínají ruce. Bolela mě hlava a

skála, na níž spočinula má tvář, byla tvrdá a vlhká. Omdlel jsem a oni se mě, ležícího, zmocnili a zabíjeli mě: to moje krev vytékala z mého těla a vlévala se do jezera, aby vyztužila základy jejich zatraceného hradu. Mé ruce se bolestivě škubaly na kameni, oči jsem měl otevřené, ale neviděl jsem nic než vířící praporce a křídla, vlčí oči a zející ústa trpících a ohon komety planoucí jako pochodeň a hvězdy prolétající deštěm krve.
Znovu mnou projela bolest, žhavý nůž v útrobách. Vykřikl jsem a náhle jsem měl volné ruce. Vymrštil jsem je, abych odtlačil probleskující vidiny a slyšel jsem svůj vlastní hlas, neslyšel jsem však, co volám. Vidiny před mýma očima vířily, lomily se a tříštily v nesnesitelném světle, a pak se opět ponořily do tmy a ticha.

KAPITOLA 11

Probudil jsem se v pokoji nádherně vyzdobeném vyšívanými závěsy, kam se oknem prodraly sluneční paprsky a v jasných obdélnících se uložily na prkennou podlahu.
Opatrně jsem se pohnul, abych prověřil své končetiny. Nic jim nebylo. Po bolení hlavy nezůstala ani stopa. Byl jsem nahý, měkce a teple uložen do kožešin a údy nebyly vůbec ztuhlé. Přivřenýma očima jsem se udiveně zadíval na okno, pak jsem otočil hlavu a uviděl jsem Cadala, stojícího vedle mého lůžka; v jeho tváři bylo patrno takové ulehčení, jako když temný mrak vystřídá světlo.
"Nejvyšší čas," řekl.
"Cadale! Při Mithrovi, to je radost, vidět tě. Co se děje? Kde to jsme?"
"Ve Vortigernově nejlepším hostinském pokoji. Dostal jsi ho, Merline, ty můj chlapče, to se musí nechat."
"Vážně? Na nic se nepamatuji. Myslel jsem, že dostali oni mě. Chceš říct, že mě už nehodlají zabít?"
"Zabít tě? Spíš tě posadit do posvátné jeskyně a jako oběť ti předkládat panny. Což by ovšem bylo plýtvání materiálem. Ledaže bych něco z toho vyřídil sám."
"Přenechám ti je všechny. Ach, Cadale, jsem tak rád, že tě zase vidím. Jak ses sem dostal?"
"Akorát jsem došel ke klášterní bráně, když přijeli pro tvou matku. Slyšel jsem, jak řekli, že tě zajali a žádali, aby matka jela s nimi, že vás oba za kuropění odvezou k Vortigernovi. Půlka noci padla na hledání Marrica a druhá na shánění slušného koně – tuhle námahu jsem si klidně mohl ušetřit, musel jsem se spokojit s tou herkou, kterou jsi koupil. I při tom tempu, jakým jste postupovali, měl jsem v době, kdy jste dorazili k Pennalu, za vámi téměř celodenní zpoždění. Ne že bych se k vám chtěl přidat, dokud neuvidím, jak se věci mají… No nic, nakonec jsem sem dorazil – včera, když se šeřilo – a slyšel sem, že to tu bzučí jako kolem povaleného včelínu." Štěkavě se zasmál. "To bylo samé ‚Merlin sem' a ‚Merlin tam'… jinak ti neřeknou, než ‚Králův prorok'! Když jsem prohlásil, že jsem tvůj sluha, mohli se přetrhnout, aby mě k tobě uvedli. Řekl bych, že se moc neženou do služby ke kouzelníkovi tvé úrovně. Budeš něco jíst?"
"Ne – ano. Budu. Mám hlad." Opřel jsem se o polštáře. "Počkej, říkáš, že jsi přijel včera? Jak dlouho jsem spal?"
"Celou noc a den. Brzy slunce zapadne."
"Noc a den? Pak ale – co se stalo s mou matkou, Cadale? Nevíš?"
"V klidu a míru odjela domů. O tu se neboj. Pusť se do jídla, budu ti to vyprávět přitom. Tumáš."
Přinesl podnos s miskou horké polévky a maso s chlebem i sýrem a sušenými meruňkami. Masa jsem se nedotkl, ale ostatní jsem během jeho vyprávění spořádal.
"O tom, co měli v úmyslu ti udělat, ani o tom, co se stalo, se vůbec nedozvěděla. Když se včera večer po tobě ptala, řekli jí, že jsi ‚královsky ubytovaný a těšíš se králově přízni'. Řekli také, že tak, jak jsi mluvil, jsi kněžím plivl do očí a jako prorok bys překonal Šalamouna, a teď se z toho musíš v pohodlí vyspat. Dnes ráno se pro klid duše na tebe přišla podívat a když viděla, že spíš jako nemluvně, tak odešla. Neměl jsem možnost s ní promluvit, ale viděl jsem ji na odchodu. Dali jí královský doprovod, to ti řeknu; půl jízdního oddílu, a její ženy měly nosítka téměř tak skvělá jako ona sama."
"Co to říkáš, že jsem ‚věštil' a ‚plivl kněžím do očí'?" Položil jsem si ruku na čelo. "Kdybych se tak mohl upamatovat… Byli jsme v jeskyni pod Královou pevností – to ti snad řekli?" Zadíval jsem se na něho. "Co se tam dělo, Cadale?"
"Chceš mi říct, že se na nic nepamatuješ?"
Zavrtěl jsem hlavou. "Vím jenom tolik, že mě chtěli zabít proto, aby ta jejich zatracená pevnost přestala padat, a tak jsem vymyslel fintu. Řekl jsem si, že když se mi podaří kněze znemožnit, zachráním možná svou kůži, ale vlastně jsem doufal, že získám alespoň trochu času, než se mi třeba podaří utéct."
"Jo, doslechl jsem se, co s tebou chtěli udělat. Nevěřil bys, jak moc jsou někteří lidé primitivní." Ale díval se na mne pohledem, který jsem už znal. "To byla dost zvláštní finta, nezdá se ti? Jak jsi věděl, kde hledat ten tunel?"
"To bylo snadné. Byl jsem v těchhle končinách před lety jako kluk. Dostali jsme se s Cerdicem, to byl tehdy můj sluha, právě na tohle místo, a když jsem běžel lesem za sokolem, objevil jsem starý tunel."
"Chápu. Někdo by řekl prostě, žes měl štěstí – ale to by tě nesměl znát. Počítám, že jsi byl hned doma?"
"Ovšem. Když jsem poprvé slyšel, že se hroutí západní stěna, pomyslel jsem si, že to musí mít něco společného s tím starým dolem." Pak jsem mu rychle vypověděl všechno, co jsem si pamatoval z dění v jeskyni. "Světla," řekl jsem, "třpytící se voda… křik… To nebylo takové ‚vidění', jaká jsem míval dříve – jako ten bílý býk a podobně. Tohle bylo něco jiného. Už proto, že to bylo mnohem bolestivější. Takhle asi člověk cítí smrt. Mám pocit, že jsem nakonec omdlel. Vůbec si nepamatuji, že mě sem nesli."
"O tom nic nevím. Když jsem k tobě přišel, spal jsi velice tvrdě, ale připadalo mi, že docela normálně. Nedělal jsem s tebou žádné cavyky, pořádně jsem tě prohlédl, jestli ses neporanil, nic podstatného jsem však nezjistil, až na pár škrábanců a odřenin, ale to sis prý udělal, jak ses prodíral lesem. Tvoje šaty na to vypadají, to ti povídám… Ale soudě podle toho, jak tě ubytovali a jak o tobě mluví, nemyslím, že by si někdo troufl vztáhnout na tebe ruku – alespoň teď ne. Ať už to bylo cokoli, mdloba, záchvat nebo extáze, což je pravděpodobnější, nahnal si jim strachu, a to pořádně."

"Dobrá, ale jak? Řekli ti to?"
"To víš, že mi to řekli, ti, co měli co říct. Berric – to je ten, co ti podal pochodeň – mi o tom vyprávěl. Povídal, že všichni byli připraveni podříznout tě, tedy ti špinaví staří kněží, kdyby král nebyl s rozumem v koncích a kdyby na něho neudělala takový dojem tvoje matka a to, že jste jeden ani druhý nedali najevo sebemenší strach, taky by nebyl otálel. Ach, neboj se, všechno vím. Berric povídal, že když tvoje matka v síni vykládala ten svůj příběh, nebyl by na tvůj život vsadil dva grošíky." Střelil po mně pohledem. "Takové třesky plesky o ďáblovi ve tmě. Pěkně ti to zavařila. Co ji to napadlo?"
"Myslela si, že mi to pomůže. Zřejmě se domnívala, že král odhalil, kdo je mým otcem, a přivlekl nás sem proto, aby zjistil, víme-li něco o jeho dalších plánech. Já jsem si to myslel také." Pokračoval jsem zamyšleně: "A ono to bylo úplně jinak… Když je dům plný strachu a pověr, přijdeš na to, vycítíš to. Řeknu ti, že mi naskakovala husí kůže. Matka to jistě vycítila také. Dalo by se říct, že se rozhodla pro stejný postup jako já, totiž čelit magii opět magií. Proto jim vyprávěla starý příběh o tom, jak jsem byl počat nadpřirozenou bytostí a pro větší působivost přidala navrch ještě pár kudrlinek." Zazubil jsem se. "Provedla to skvěle. Kdybych nevěděl, že to bylo jinak, sám bych tomu věřil. Ale nechme toho, povídej dál. Chci vědět, co se dělo v jeskyni. Myslíš, že to, co jsem říkal, dávalo smysl?"
"To bych zrovna netvrdil. To, co mi Berric řekl, nemělo hlavu ani patu. A to tvrdil, že si to pamatuje takřka slovo od slova – jeho ctižádostí je stát se bardem nebo tak něco… Zkrátka, podle něho jsi tam stál a koukal se, jak teče voda po zdi, a pak jsi začal mluvit, napřed úplně normálně, ke králi, jako bys mu vysvětloval, že jak hloubili štolu do nitra kopce, narazili na podzemní prameny; ale potom ten starý kněz – myslím, že se jmenuje Maugan – začal povykovat, že ‚tohle jsou bláznivé povídačky' nebo něco na ten způsob, a vtom jsi zaječel, až všem ztuhly koule – to je Berricův výraz, nikoli můj, není zvyklý sloužit šlechticům – a obrátil jsi oči v sloup; pak jsi zvedl ruce, jako bys chtěl sundat hvězdy z oblohy – opět cituji Berrica, který se považuje za básníka – a začal jsi věštit."
"Vážně?"
"Všichni to říkají. Všechno jsi to zabalil do jednoho uzle, byli v tom orlové a vlci a lvi a kanci a mnoho dalších divokých zvířat a nádavkem několik dalších, jmenovitě draci – a to vše na stovky let dopředu, což je, bohové mi jsou svědky, naprosto bezpečné, ale Berric říká, že to znělo pravdivě jako trubka a jako bys na to sázel svůj poslední groš."
"Možná že to tak bylo," řekl jsem suše, "jestli jsem mluvil o Vortigernovi a mém otci."
"Tos mluvil," přisvědčil Cadal.
"Potřebuji to vědět; budu na tom muset trvat."
"Zahalil jsi to všechno do básnického roucha, o červených a bílých dracích, kteří spolu zápasí a pustoší zemi, o potocích krve a tak podobně. Ale zdá se, že pokud jde o to, co se má udát, poskytl jsi jim přesné údaje; saský bílý drak a červený drak Ambrosiův si to rozdají mezi sebou, zpočátku se bude zdát, že si červený drak nepočíná tak obratně jako bílý, ale nakonec zvítězí. Ano. A pak přijde medvěd z Cornwallu a vyčistí terén."
"Medvěd? Patrně jsi chtěl říct kanec; Cornwall má přece ve znaku kance. Hm. Takže možná přece jen stojí na straně mého otce…"
"Berric řekl medvěd. Řekl jsi Artos… všiml si toho, protože ho to také překvapilo. Ale říká, že jsi mluvil naprosto jednoznačně. Řekl jsi Artos, Artuš… nějaké takové jméno. Tvrdíš, že si nic z toho nepamatuješ?"
"Ani slovo."
"Tak podívej, já už taky víc nevím, ale jestli za tebou s něčím přijdou, najdeš přece způsob, jak je přimět, aby ti řekli, o čem jsi mluvil. Je přece docela běžné, že proroci nevědí, co říkali. Orákulum, a co má být?"
"Doufejme."
"Chci říct, že jestli jsi už dojedl a cítíš se v pořádku, tak bys měl vstát a obléknout se. Všichni na tebe čekají."
"Proč? Proboha, snad nechtějí další rady? Rozhodli se postavit pevnost jinde?"
"Ne. Dělají to, cos jim řekl."
"A co jsem jim řekl?"
"Odvodňují to jezero. Pracovali celou noc a celý den, instalovali tam pumpu, která odvádí vodu štolou."
"Ale proč? Pevnost nebude ani potom stát o nic pevněji. Naopak se může stát, že se propadne celé temeno útesu. Ano, dojedl jsem, odnes to." Podal jsem mu podnos a odhodil pokrývku. "Cadale, snažíš se mi sdělit, že tohle jsem jim řekl ve svém – deliriu?"
"Přesně tak. Řekls jim, aby jezero vysušili, protože na dně najdou zvířata, která bourají královu pevnost. Draci, povídal jsi – červený a bílý."
Usedl jsem na okraj lůžka s hlavou v dlaních. "Něco si teď vybavuji… něco jsem viděl. Ano, tak je to… Viděl jsem něco pod vodou, patrně skálu, která se tvarem podobala drakovi… A vzpomínám si, že jsem králi začal něco říkat o odčerpání vody z jezera… Ale neřekl jsem, aby jezero vysušil, řekl jsem ‚I když je vysušíš, nepomůže ti to'. Aspoň jsem to začal říkat." Svěsil jsem ruce a zvedl hlavu. "Říkáš, že doopravdy to jezero vysušují a věří, že pod hladinou jsou nějaká zvířata, která podemílají základy?"
"Podle Berrica jsi jim to tak řekl."
"Berric je básník, vyjadřuje se květnatě."
"To je možné. Ale jsou tam a pumpa běží celé hodiny na plné obrátky. A král je tady a čeká na tebe."
Seděl jsem mlčky. Nejistě na mě pohlédl, popadl podnos a vrátil se s ručníkem a stříbrným umyvadlem plným horké vody. Zatímco jsem se myl, otevřel truhlu na druhém konci místnosti a vytáhl odtamtud šatstvo; setřepal záhyby a přes rameno pokračoval v hovoru: "Neměj obavy. Když odčerpají vodu až do dna a nic tam nenajdou –"
"Něco tam bude; neptej se mě, co, nevím to, ale když jsem to řekl… tak je to pravda, vždyť to znáš. To, co takhle vidím, je vždycky pravda. Mám vnitřní zrak."
Svraštil čelo. "Myslíš si, že mi říkáš něco nového? Víš, kolikrát jsi mě vyděsil k smrti tím, co jsi řekl a tím, co jsi viděl a

nikdo jiný?"
"Někdy ti naháním strach, viď, Cadale?"
"Svým způsobem ano. Ale teď strach nemám a ani jej mít nehodlám. Někdo se musí starat i o samotného ďábla, pokud nosí šaty a potřebuje jíst a pít. Jestli jsi hotov, mladý pane, podíváme se, jak ti padnou šaty, které ti král poslal."
"Král mi je poslal?"
"Jo. Jsou to takové hábity, jaké si lidé myslí, že mají kouzelníci nosit."
Šel jsem se podívat. "To snad ne! Dlouhý bílý šat s hvězdami a měsícem a k tomu hůl se spletenými hady? Ne, vážně, Cadale –"
"Inu, svoje šaty jsi zničil a něco si obléct musíš. Koukni, v tomhle budeš vypadat trochu podivínsky, ale řekl bych, že by sis to měl vzít, abys na ně udělal dojem, když jsi v takové šlamastyce."
Zasmál jsem se. "Asi máš pravdu. Ukaž. Hm, to bílé ne, nebudu soutěžit s Mauganovým hávem. Něco tmavého a k tomu černý plášť. Ano, tohle ujde. A vezmu si svou dračí brož."
"Doufám, že máš pravdu, když jsi si tak jistý sám sebou." Pak dodal váhavě: "Poslyš, já vím, teď na tebe všichni pějí chválu, ale neměli bychom raději rovnou vzít roha a nečekat, co nám v kostkách padne? Ukradl bych někde pár koní –"
"Utéct? Copak jsem ještě pořád vězněm?"
"Všude kolem jsou stráže. Tentokrát aby tě chránily, ne aby tě zadržely, ale, u všech všudy, ono to vychází nastejno."
Vyhlédl z okna. "Zanedlouho se začne stmívat. Heleď, spíchnu nějakou povídačku, aby byli klidní, mohl bys třeba předstírat, že si před večerem ještě trochu zdřímneš –"
"Nic takového. Musím tu zůstat. Kdybych přiměl Vortigerna, aby mě poslechl… Nech mě přemýšlet, Cadale. S Marricem jsi mluvil té noci, co mě zadrželi. To znamená, že zpráva o tom je na cestě k mému otci, a jestli se nemýlím, vyrazí okamžitě. Zatím je to v pořádku; čím dřív, tím lépe; kdybych tak mohl zadržet Vortigerna tady na Západě, dřív než bude mít možnost spojit se s Hengistem…" Na okamžik jsem se zamyslel. "Dá se předpokládat, že loď vyplula před třemi – ne, před čtyřmi dny –"
"Vyplula ještě předtím, než jsi odejel z Mariduna," řekl Cadal stručně.
"Cože?"
Smál se tomu, jak jsem se zatvářil. "Propána, a co jsi čekal? Vlastní syn hraběte a jeho paní matka odvlečeni – a nikdo nevěděl, proč vlastně. Ale vykládalo se ledacos, takže i Marric považoval za rozumné vrátit se a všechno Ambrosiovi vyklopit. Loď vyplula s odlivem hned na úsvitu; když jste vyjížděli z města, byla už z ústí řeky venku na širém moři."
Zůstal jsem mlčky stát. Pamatuji se, že kolem mne pobíhal, řasil mi černý plášť a pokradmu popotahoval záhyb tak, aby překryl dračí brož, kterou byl plášť sepnutý.
Pak jsem se zhluboka nadechl. "To je všechno, co jsem potřeboval vědět. Teď vím, co mám dělat. ‚Králův prorok', říkáš? Mají větší pravdu, než si myslí. Co musí teď Králův prorok udělat? Vzít tomu ničemnému milovníkovi Sasů odvahu, dostat Vortigerna z tohoto nepřístupného kouta Walesu někam, kde ho Ambrosius může snadno vykouřit a zničit."
"Myslíš, že se ti to podaří?"
"Vím, že ano."
"Pak tedy doufám, že víš taky, jak nás oba odtud dostaneš, dřív než přijdou na to, na čí straně stojíš."
"Proč ne? Jakmile zjistím, kam má Vortigern namířeno, doručíme tu zprávu mému otci osobně." Uhladil jsem pláštěnku na ramenou a usmál se na něho. "Tak jdi ukrást ty koně, Cadale, a počkejte na mě u potoka. Na tom místě, kde přes něj leží tři vyvrácené kmeny, nemůžeš se splést. Někde se tam schovejte. Přijdu za vámi. Ale napřed musím pomoci Vortigernovi najít ty draky."
Zamířil jsem ke dveřím, ale přiskočil k nim dřív a zastavil s rukou na petlici. V očích měl strach.
"Myslíš, že tě mám nechat jít samotného mezi tu vlčí smečku?"
"Nejsem samotný. Nezapomínej na to; a nedůvěřuješ-li mně, tak měj důvěru v to, co je ve mně. Já se to naučil. Pochopil jsem, že bůh přichází, kdy chce, roztrhne tvou tělesnou schránku, aby se dostal dovnitř, a když vykoná své, dere se na svobodu stejně prudce, jako přicházel. Poté – teď právě – má člověk pocit, že je lehký a prázdný jako letící anděl… Ne, nic mi nemohou udělat, Cadale. Neměj strach. Mám moc."
"Zabili Galapase."
"Jednoho dne mě možná také zabijou," řekl jsem. "Ale ne dnes. Otevři dveře."

KAPITOLA 12

Všichni se shromáždili dole u paty útesu, kde dělníci vyšlapali v rozbahněném terénu stezku k ústí štoly. Byl jsem stále střežen, avšak tentokrát – alespoň zdánlivě – to byla čestná stráž. Ke králi mě doprovodili čtyři uniformovaní muži s meči bezpečně uloženými v pochvách.
Na blátivém terénu dělníci zbudovali prkennou tribunu, na níž postavili královský trůn. Kdosi vpletl mezi mladé stromky klestí a zbudoval tak větrolam, jenž jej ze tří stran chránil; zastřešil jej a ověsil tkanými pokrývkami a barvenými kůžemi. Vortigern seděl mlčky s bradou v dlaních. Po jeho královně a vlastně po jakékoliv ženě tu nebylo stopy. Kněží stáli poblíž, ale drželi se v pozadí a mlčeli. Kapitáni stáli po králově boku.
Slunce za improvizovaným pavilónem pomalu zapadalo do šarlatového lože. Během dne zřejmě opět pršelo; tráva byla mokrá a na každém stéblu se houpaly těžké kapky. Důvěrně známé břidlicově šedé mraky se honily přes zapadající slunce sem a tam. Když mě vedli, zapalovali už pochodně. Na pozadí zapadajícího slunce se zdály malé a nepatrné, spíše kouřily než plály, a nárazový vítr jejich plameny protahoval a zplošťoval. Zastavil jsem se před pódiem. Král mě přejel očima od hlavy k patě, ale neřekl slovo. Ještě se zdržoval úsudku. Proč ne, řekl jsem si v duchu. Dalo by se říct,

že to, co jsem mu předvedl, je mu zřejmě důvěrně známé. Teď čekal, zda se potvrdí alespoň část mého proroctví. Nestane-li se tak v době co nejkratší, má pořád ještě čas a místo, kde prolít mou krev. Zajímalo by mě, jaký vítr vane z Menší Británie. Potok byl dobrých tři sta kroků od pavilónu, pod příkrovem dubových a vrbových větví.
Vortigern mi pokynul, abych zaujal místo na pódiu vedle něho; vystoupil jsem nahoru a postavil se po jeho pravici, na opačnou stranu než kněží. Pár důstojníků mi uvolnilo místo; tváře měli strnulé a nedívali se na mě, ale viděl jsem zkřížené prsty a pomyslel jsem si: drak sem, drak tam, tohle musím zvládnout. Pak jsem ucítil, že se na mě někdo dívá, a ohlédl jsem se. Byl to muž s šedivým vousem. Zíral upřeně na brož na mém rameni, z něhož vítr odfoukl pláštěnku. Otočil jsem hlavu a naše pohledy se utkaly. Viděl jsem, že vyvalil oči a pak mu ruka sjela na bok, ne aby se pokřižoval proti uřknutí, ale aby uvolnil meč v pochvě. Odvrátil jsem se. Nikdo nepromluvil. Tahle večerní hlídka byla dosti nepohodlná. Jak slunce postupovalo k západu, zvedl se znovu lezavý jarní vítr a cloumal závěsy. Tam, kde byly v rákosí louže, voda šplouchala a rozstřikovala se. Chlad stoupající škvírami v podlaze bodal jako nůž. Slyšel jsem, jak pod tmavnoucí oblohou někde pípá koliha, pak se snesla dolů, zabublala jako vodopád a zmlkla. Nad námi se třepotal a pleskal ve větru králův praporec. Na promáčené zemi se dloužily stíny, které vrhal pavilón.
Z místa, kde jsme čekali, jsme jako jedinou známku dění mohli pozorovat hemžení pod stromy. Poslední paprsky slunce, horizontální a červené, plně dopadaly na západní stranu Královy pevnosti a ozařovaly temeno útesu s korunou zříceniny. Nebylo tam vidět žádného dělníka; všichni byli zřejmě v jeskyni a ve štole. Chlapci jako spojky běhali sem a tam a přinášeli zprávy o postupu prací. Pumpy pracovaly dobře a čerpaly vodu; v poslední půlhodině poklesla hladina o dvě píde… Nechť má pan král trpělivost, pumpy se ucpaly, ale technici je už opravují a muži tam mezitím dopravili rumpál a vytahují vodu ve vědrech… A už je zase všechno v pořádku, pumpy opět pracují a hladina prudce klesá… Brzy už bude vidět dno…
Uplynuly další dvě hodiny v lezavé zimě a tupém čekání – mezitím se téměř zešeřilo – než se na vyšlapané pěšině objevila světla a s nimi houf dělníků. Blížili se k pavilónu rychle, ale rozvážně, nikoli však ustrašeně. Ještě než se přiblížili k tribuně, věděl jsem, co našli. Jejich mluvčí se zastavili krok před pódiem, ostatní se kolem nich shlukli a já cítil, jak se moji strážci ke mně přisunuli.
S dělníky byli vojáci. Jejich kapitán předstoupil a pozdravil.
"Jezero je prázdné?" zeptal se Vortigern.
"Ano, pane."
"A co leželo pod hladinou?"
Důstojník neodpověděl hned. Ten měl být bardem. Nemusel ani tu pauzu dělat, stejně všichni upírali oči jen na něho. Náhlý poryv větru, silnější než předtím, trhl jeho pláštěnkou jako když bičem práskne a otřásl kostrou pavilónu. Vynesen větrem vzlétl nějaký pták. Nebyl to sokol; dnes ne. Pouze havran, kterého vítr hnal v této pozdní hodině domů.
"Pod hladinou nebylo nic, pane." Mluvil neutrálním, úzkostlivě úředním tónem, ale slyšel jsem, jak to v davu zahučelo jako nový nápor větru. Maugan natahoval krk a supí očka mu svítila, ale neodvážil se promluvit, dokud nezjistí, co si o věci myslí král. Vortigern se vyklonil.
"Jste si tím naprosto jisti? Odčerpali jste vodu až do dna?"
"Odčerpali, pane." Ukázal na muže po svém boku a tři čtyři předstoupili a vyložili na zem před tribunu několik předmětů. Zlomený krumpáč prožraný řezem, několik pazourkových čepelí seker, starších než jakýkoliv římský důl, přezku opasku, nůž s čepelí úplně zrezivělou, kousek řetězu, kovovou rukojeť biče, několik dalších předmětů, které nebylo možno identifikovat, a pár střepů z kuchyňských hrnců.
Důstojník mi ukázal ruku dlaní dolů. "Když říkám ‚nic'. pane, mám na mysli pouze to, co jsi patrně očekával. Dostali jsme se téměř na samé dno; viděl bys tam skálu a bahno, ale přesto jsme jaksi nádavkem vytáhli ještě poslední vědro. Tady předák to může potvrdit."
Po těchto slovech předstoupil předák, viděl jsem, že drží vědro plné tak, až voda šplouchala přes okraj.
"Je to pravda, pane, není tam vůbec nic. Mohl by ses podívat sám, přímo na dno. Ale raději to nezkoušej, tunel je plný bahna, těžko bys prošel. Ale přinesl jsem to poslední vědro, aby ses mohl přesvědčit."
S těmito slovy vychrstl plné vědro a zaplavil už tak promáčenou zemi; voda stékala do louže kolem soklu královského praporce. S bahnem vypadlo i pár úlomků kamene a stříbrná mince.
Král se otočil a podíval se na mě. Zřejmě v důsledku toho. co se odehrálo předchozího dne v jeskyni, kněží zachovávali mlčení a král asi čekal nikoli na omluvu, ale na vysvětlení.
Ví bůh, že jsem měl během toho dlouhého čekání v tichu a chladu spoustu času na přemýšlení, ale věděl jsem, že nic nevymyslím. Je-li se mnou, teď se ukáže. Pohlédl jsem dolů na louže, kde se odlesk posledního paprsku zapadajícího slunce červenal jako krev. Vzhlédl jsem k útesu, kde už bylo vidět hvězdy proklubávající se na jasném nebi na východě. Nový nápor větru; slyšel jsem praskot ve vrcholcích dubů, pod nimiž měl čekat Cadal.
"Nuže?" řekl Vortigern.
Pokročil jsem na okraj tribuny. Stále ještě jsem cítil prázdnotu, ale něco jsem musel říct. V té chvíli zasáhl pavilón poryv větru jako prudká rána. Následoval praskot, rvavý zvuk jako když honící psi trhají jelena, a čísi výkřik, krátoučký jako když utne. Nad našimi hlavami pleskl královský praporec, otočil se, zapletl se do provazů a vzdul se jako plachta, do níž se ze všech sil opírá vítr. Stožár, kymácející se sem a tam v měkké půdě, kterou teď ještě rozbahnilo vědro vody, se náhle vytrhl z rukou, jež jej svíraly, řítil se k zemi a dopadl na ni. Klesl na mokrou zemi královi k nohám.
Smršť se přehnala a v jejích stopách byl klid. Praporec se válel na zemi, ztěžklý vodou. Bílý drak na zeleném poli. Pozorovali jsme, jak se zvolna noří do louže a voda se přes něj přelévá. Poslední paprsek zapadajícího slunce vodu zbarvil do ruda. Někdo řekl bázlivě: "Zlé znamení," a jiný hlas hlasitě zvolal: "Velký Thore, Drak padl!" Ostatní začali křičet. Nosič praporce s popelavě šedou tváří se už shýbal, ale seskočil jsem z tribuny a přede všemi jsem zvedl ruce.

"Pochybuje někdo, že bůh promluvil? Odtrhněte oči od země a podívejte se tam, kde opět mluví!"
Po temné obloze na východě letěl bíle planoucí povětroň s ohonem jako mladá kometa, hvězda, které lidé říkají ohnivý nebo ohňový drak.
"Tady letí!" volal jsem. "Tady letí! Červený Drak ze Západu. Radím ti, králi Vortigerne, nemarni tu čas s těmi nevědomými hlupáky, kteří blábolí o krvavé oběti a staví pro tebe kamennou zeď, píď za den. Co tě ochrání před Drakem? Já, Merlin, ti říkám, pošli ty kněze pryč, shromáždi všechny své kapitány a odejděte z velšských kopců do vlastní země. Viděl jsi, že dnes večer přišel Červený drak a Bílý drak leží před ním na zemi. A Bůh ví, že je to pravda. Dej na toto varování. Strhněte stany a vraťte se do své země a střežte své hranice, jinak vás Drak bude pronásledovat a spálí vás. Přivedl jsi mě sem, králi, abych promluvil, a já promluvil. Říkám ti, že Drak je tady."
Král vyskočil a muži se dali do křiku. Přitáhl jsem si černou pláštěnku k tělu a beze spěchu jsem se začal prodírat davem dělníků a vojáků, kteří se tísnili kolem pódia. Nikdo se nepokoušel zastavit mě. Řekl bych, že by si stejně ochotně sáhli na jedovatého plaza. Za svými zády jsem i v nastalé vřavě slyšel Mauganův hlas a chvíli jsem si myslel, že mě pronásledují, ale lidé se valili pryč od pódia a razili si cestu mezi dělníky zpět do tábora. Pochodně se kymácely. Někdo zvedl promáčený praporec, viděl jsem, jak plandá a jak z něj kape voda někde tam, kde se kapitáni s největší pravděpodobností snažili uvolnit králi cestu. Znovu jsem přitáhl pláštěnku k tělu a zmizel jsem mezi stíny za zády davu. Neviděn, mohl jsem teď obejít pavilón.
Od dubů jsem byl vzdálen tři sta kroků přes pole. Pod nimi hlasitě skákal přes chlazené kameny potok.
Cadal řekl tiše a naléhavě: "Tudy." Podkova vykřísla jiskru na kameni. "Vybral jsem ti klidného koně," řekl a podložil ruku pod mou nohu, aby mi pomohl do sedla.
Lehoučce jsem se zasmál. "Dnes večer mohu jet i na ohnivém draku. Viděl jsi to?"
"Jo, to viděl, můj pane. A viděl jsem tebe a taky jsem tě slyšel."
"Cadale, slíbil jsi, že se mne nikdy nebudeš bát. Byla to jenom padající hvězda."
"Jenomže přišla v pravou chvíli."
"Ano. A teď bychom měli vyrazit, dokud to jde. Nejdůležitější je věci správně načasovat."
"Výsměch není na místě, mladý pane."
"Bůh je mým svědkem, že se nevysmívám."
Koně vyrazili zpod příkrovu stromů, z nichž stékaly kapky, a drobným klusem projeli úzkým průsmykem. Po naší pravici nám zalesněný kopec zabránil uhnout na západ. Před námi byl úzký průsmyk mezi kopcem a řekou.
"Budou nás pronásledovat?"
"Pochybuji."
Avšak když pobídl zvířata ke cvalu mezi hřebenem a řekou, objevil se jezdec a naši koně se polekali a uhnuli z cesty. Cadalův kůň, pobídnutý ostruhou, poskočil. Zaskřípal kov. Matně známý hlas řekl zřetelně: "Zastavte. Jsem přítel."
Koně podupávali a frkali. Viděl jsem, jak se Cadal chopil otěží druhého koně. Byl naprosto klidný.
"Čí přítel?"
"Ambrosia."
Řekl jsem: "Počkej, Cadale, to je ten vousáč. Tvé jméno, pane? A co si ode mne přeješ?"
Odkašlal si. "Jmenuji se Gorlois, a jsem z Tintagelu v Cornwallu."
Všiml jsem si Cadalova překvapení a slyšel jsem, jak zacinkala uzda. Pořád ještě držel koně neznámého jezdce za uzdu a v ruce měl obnaženou dýku. Starý válečník se ani nepohnul. Neslyšeli jsme, že by za ním jel někdo další.
Řekl jsem zvolna: "V tom případě, pane, bych se tě rád zeptal, co máš společného s Vortigernem?"
"Totéž co ty, Merline Ambrosie." Viděl jsem, jak mu zasvítily zuby v šedé bradě. "Vydal jsem se na sever, abych se na vlastní oči podíval, jaká je situace, a poslal mu zprávu. Západ už čekal dosti dlouho a teď dozrál čas. Ale předešel jsi mě. Zdá se, že jsem si mohl tu cestu ušetřit."
"Přišel jsi sám?"
Krátce a tvrdě se zasmál, jako když zaštěká pes. "K Vortigernovi? To sotva. Moji lidé mě budou následovat. Ale chtěl jsem tě dostihnout. Potřeboval jsem vědět, co je nového." Pak dodal drsně: "Žel bohu, chlapče, ty mi nevěříš? Přijel jsem přece za tebou sám."
"Ne, pane. Pusť ho, Cadale. Můj pane, chceš-li se mnou mluvit, učiňme tak za pochodu. Musíme jet, a to rychle."
"Velice rád." Pobídli jsme koně. Když se dali do klusu, prohodil jsem přes rameno: "Uhodl jsi, kdo jsem, když jsi zahlédl moji brož?"
"Ne, už předtím. Podobáš se mu, Merline Ambrosie." Slyšel jsem, jak se zasmál hlubokým hrdelním smíchem. "A ví bůh, že někdy se tváříš stejně jako tvůj ďábelský pán! Teď zvolni, blížíme se k brodu. Je hluboký. Čarodějové se prý nedokážou postat přes vodu?"
Zasmál jsem se. "Na moři mi je vždycky špatně, ale zvládám to." Projeli jsme brodem bez obtíží a následující svah vyjeli cvalem. Poté jsme se dostali na dlážděnou silnici, ve světle hvězd docela sjízdnou, která vedla přes vrchovinu přímo na východ.
Jeli jsme celou noc a nikdo nás nepronásledoval. O tři dny později časně ráno se Ambrosius vylodil.

ČTVRTÁ KNIHA
Červený drak

KAPITOLA 1

Podle toho, co říkají kronikáři, byste se mohli domnívat, že Ambrosiovi stačily dva měsíce na to, aby se dal korunovat

na krále a vrátil Británii mír. Ve skutečnosti mu to trvalo přes dva roky.
První etapa byla poměrně rychlá. Neprožil nadarmo všechna ta léta v Menší Británii, kde s Utherem vycvičil kvalifikovanou údernou sílu, jaké nebylo rovno v Evropě té doby od chvíle, kdy byla bezmála sto let předtím rozprášena armáda, jíž velel hrabě ze Saského pobřeží. Po pravdě řečeno, Ambrosius zformoval svou armádu podle vzoru armády ze Saského pobřeží jako jedinečně pohyblivý útvar, schopný žít mimo mateřskou zemi a dělat všechno dvakrát rychleji než normální armáda. Když jsem byl mladý, říkalo se tomu ještě pořád Césarova rychlost.
Vylodil se v Totnes v Devonu, vanul správný vítr a moře bylo klidné, a sotva vztyčil prapor s Červeným drakem, povstal po jeho boku celý Západ. Stal se králem Cornwallu a Devonu ještě než opustil pobřeží, a jak postupoval na sever, náčelníci a králové se jen hrnuli, aby posílili řady jeho armády. Eldol z Gloucesteru, divoký stařec, který bojoval s Constantiem proti Vortigernovi, s Vortigernem proti Hengistovi a s Vortimerem proti oběma, a bojoval by kdekoli pro pouhou radost z boje, se s ním setkal v Glastonbury a přísahal mu věrnost. S ním přišla spousta menších vůdců, v neposlední řadě jeho vlastní bratr Eldad, biskup, jehož oddanost křesťanství činila z pohanských vlků učiněné beránky; ten mě přivedl k úvahám, kde asi trávil temné noci zimního slunovratu. Byl však velice mocný; moje matka o něm mluvívala s úctou; a jakmile se jednou přihlásil k Ambrosiovi, šla za ním celá křesťanská Británie, která toužila zahnat pohanské hordy, valící se ze svých přístavišť na jihu a na východě neustále do vnitrozemí. Jako poslední přijel Gorlois z Tintagelu, přímo z Vortigernova tábora, se zprávou o jeho spěšném odchodu z velšských hor; byl ochoten složit přísahu věrnosti, jež by v případě Ambrosiova vítězství připojila celé cornwallské království k Nejvyššímu království britskému.
Ambrosiovou největší starostí nebyl nedostatek podpory, jíž se mu dostávalo, ale její povaha. Rodilí Britové, které Vortigern už unavoval, byli celí žhaví očistit svou zemi od Sasů a vrátit se do svých domovů a ke svým zvyklostem, ale většinou znali jen partyzánský způsob boje založený na taktice udeř a uteč, která nepřítele znepokojuje, ale je-li odhodlán, nedá se jí zadržet na dlouho. Navíc každé vojsko přicházelo s vlastním velitelem a podle toho, jakou měl on sám autoritu, bylo možno navrhovat určitá přeskupení a výcvik pod cizím velením. Protože poslední vycvičené legie byly z Británie staženy před téměř sto lety, bojovali jsme (tak jako před příchodem Římanů) v kmenech. A nemělo smysl navrhovat, aby například vojáci z Devetu bojovali po boku mužů ze Severního Walesu, a to i pod vlastním velením. Byli by si podřezali krky navzájem ještě dřív, než by poprvé zazněl hlas trubky.
Ambrosius se svého úkolu zhostil jako vždy a všude mistrovsky. Jako obvykle využil síly každého podle toho, co dovedl. Vysílal své důstojníky mezi Brity – jak říkal, kvůli koordinaci – a tímto způsobem usměrňoval taktiku každého vojska tak, aby odpovídala ústřednímu plánu, přičemž jeho armáda složená z vybraných oddílů nesla hlavní tíži útoku. Toto vše jsem znal z doslechu a vytušil jsem to podle toho, jak jsem ho znal. Odhadl jsem také, jak to vypadalo ve chvíli, kdy se vojska shromáždila a prohlásila ho za krále. Jeho britští spojenci se dožadovali, aby rovnou vytáhl proti Hengistovi a zahnal Sasy do jejich země. S Vortigernem si moc starostí nedělali. Skutečně, moc, kterou Vortigern míval, byla ta tam a pro Ambrosia by bylo nejjednodušší nevšímat si ho a soustředit se na Sasy.
Odmítl však podvolit se tlaku. Starého vlka musíme nejdřív vykouřit, prohlásil, a vyčistit pole pro hlavní bitvu. Kromě toho, připomněl jim, Hengist a jeho Sasové jsou Seveřani a obzvláště podléhají pověstem a obavám; když Ambrosius spojí Brity k Vortigernově zničení, začnou se ho Sasové bát jako síly, s níž je třeba počítat. Podle jeho odhadu proti němu potom postaví společné vojsko, které bude moci zničit jednou ranou. Jednali o tom na poradě v pevnosti nedaleko Gloucesteru, kde řeku Sefern překračuje první most. Umím si to představit – Ambrosius naslouchá, uvažuje a posuzuje a odpovídá s tou vážnou lehkostí, jež je mu vlastní, nechávaje každého říci svůj názor a zachovat svou důstojnost; na závěr pak učiní rozhodnutí, které měl v úmyslu učinit od samého začátku, ale ustoupí tu a tam v maličkostech a každý muž se domnívá, že je po jeho a že dostal, výměnou za ústupek veliteli, ne-li to, co chtěl, pak něco velice blízkého.
Celkový výsledek byl, že do týdne zahájili tažení na sever a dorazili za Vortigernem k Dowardu.
Doward leží v údolí řeky Guoy, jejíž jméno Sasové vyslovují jako Way nebo Wye. Je to velká řeka, která protéká hluboko a zdánlivě klidně roklí, jejíž vysoké svahy jsou hustě pokryté lesy. Tu a tam se údolí rozšíří v zelené pastviny, protože však mořský příliv dosahuje ještě mnoho mil proti proudu řeky, jsou tyto nízko položené louky v zimě často zaplavené řvoucím žlutým přívalem, neboť velká Wye není zdaleka tak pokojná, jak se zdá; dokonce i v létě jsou tu hluboké tůně, v nichž žijí velké ryby a proud je tak silný, že hravě převrhne loďku a stáhne člověka pod vodu. Ještě kus na sever od místa, kde končí vliv mořského přílivu, v širokém ohbí údolí, stojí dva kopce zvané Doward. Ten, co leží severněji, je vyšší, hustě zalesněný a protkaný jeskyněmi, v nichž prý žije divoká zvěř a lidé mimo zákon. Druhý kopec, zvaný Menší Doward, je rovněž zalesněný, ale ne tak hustě, neboť je kamenitý a jeho strmý vrcholek, tyčící, se nad korunami stromů, je přírodní citadelou tak bezpečnou, že byl opevněn už za dávných časů. Ještě před příchodem Římanů si jeden britský král zbudoval na vrcholku tvrz, která svou strategickou polohou a přirozenou obrannou schopností útesu a řeky sloužila jako skvělá pevnost. Temeno kopce je široké, svahy příkré a rozeklané; v jednom místě je sice možné vytáhnout nahoru na pustý terén obléhací stroje, ten však je zakončen útesy a stroje jsou na nic. Kromě tohoto místa je všude dvojitý ochranný val a příkop, které musí obléhající překonat, aby se dostal k vnější zdi pevnosti. Jednou ji dobývali dokonce Římani, avšak podařilo se jim podmanit ji teprve zradou. To bylo za císaře Caracally. Doward patří k těm místům, které, podobně jako Trója, musí být dobyty zevnitř.
Tentokrát byly rovněž dobyty zevnitř. Ne však zradou, ale ohněm.
Všichni vědí, co se tam tehdy odehrálo.
Vortigernovi lidé se po svém střemhlavém útěku ze Sněhové hory sotva usadili, když Ambrosiova armáda přitáhla do údolí Wye a rozbila tábor přímo západně od Dowardu, v místě zvaném Ganarew. Nikdy jsem se nedozvěděl, jaké měl Vortigern zásoby; ale tato pevnost byla neustále udržována v pohotovosti a bylo dobře známo, že ve tvrzi, která ještě nikdy nepadla, bylo možno přečkat dobré dva roky. Dobýt ji obléháním by Ambrosiovi zabralo nějaký čas. Ale

obléhání bylo právě to, co si nemohl dovolit, neboť Hengist shromažďoval vojsko a po dubnovém moři bylo snadné plavit se od saských břehů do Británie. Kromě toho jeho britští spojenci byli netrpěliví a nehodlali se podílet na delším obléhání. Musel jednat okamžitě.
Bylo to rychlé a kruté. Říká se, že se Ambrosius pomstil za dávnou vraždu svého bratra. Ale nevěřím, že je to pravda. Taková dlouhodobá zášť nebyla v jeho povaze, a kromě toho byl především generálem a dobrým velitelem, a pak teprve člověkem. Byl k tomu dohnán nutností a koneckonců i krutostí samotného Vortigerna.
Ambrosius pevnost obléhal klasickým způsobem asi tři dny. Kde to bylo možné, dal vytáhnout obléhací stroje a pokoušel se prolomit obranu. A skutečně se mu podařilo na dvou místech poškodit obranný val nad místem, jemuž se dodnes říká Římská cesta, ale když shledal, že mu v cestě stojí vnitřní val a jeho lidé jsou vystaveni střelám obránců, stáhl se. Když viděl, že obléhání by bylo dlouhé a že během pouhých tří dnů ho některé jeho britské oddíly tiše opustily a postupují na vlastní pěst jako psi za pověstmi o saských zajících, rozhodl se rychle to skoncovat. Poslal k Vortigernovi posla s podmínkami, za nichž se může vzdát. Vortigern, který byl zřejmě informován o zběhnutí některých britských oddílů a věděl, v jaké je Ambrosius situaci, se zasmál a poslal muže zpět bez vzkazu, avšak bez rukou, které mu dal utít, zabalit do krvavého kusu látky a připevnit k opasku.
Muž doklopýtal do Ambrosiova stanu třetího dne těsně po západu slunce a dokázal udržet se na nohou tak dlouho, dokud nepředal jediné poselství, jež mu bylo svěřeno.
"Vzkazuje ti, můj pane, že tu můžeš zůstat tak dlouho, dokud se ti armáda nerozuteče a ty budeš stejně bezruký jako já. Mají spousty jídla, pane, viděl jsem to, i vody –"
Ambrosius se zeptal pouze: "To nařídil on sám?"
"Královna," řekl muž. "Byla to královna." Při těchto slovech – padl Ambrosiovi k nohám a z hadru přivázaného k opasku, z něhož kapala krev, vypadly dvě ruce.
"V tom případě vypálíme to vosí hnízdo i s královnou," řekl Ambrosius.
Té noci, k zjevné radosti posádky, Ambrosiovi lidé odtáhli z Římské cesty i z průlomů ve vnějším valu obléhací stroje. Do těchto otvorů však nanosili velké otepi klestí a nasekaných větví a armáda se pevněji semkla v kruh kolem horského temene; v kruhu byli připraveni i lučištníci a vojáci, jejichž úkolem bylo zabít každého, kdo by se pokusil utéct. Rozkaz byl vydán v tichých hodinách před svítáním. Z každého sáhu vyletěly šípy s hrotem omotaným hořícím hadrem, namočeným v oleji, a zasypaly pevnost. Netrvalo to dlouho. Tvrz byla postavena převážně ze dřeva a přeplněna vozy, zásobami, domácími zvířaty a suchým krmivem pro ně. Požár byl prudký. A když byla pevnost v jednom plameni, zapálili klestí za hradbami, takže každý, kdo skočil z hradeb dolů, narazil na další ohnivou stěnu. A celé toto požářiště svíral železný kruh Ambrosiovy armády.
Ambrosius seděl prý po celou tu dobu na svém velkém bílém koni a sledoval dění, dokud nebyl jeho kůň v odlesku plamenů stejně červený jako Červený drak vlající nad jeho hlavou. A nahoře na věži pevnosti Bílý drak, vlající v chocholu dýmu, se nejprve zbarvil dokrvava jako samotné plameny, a potom zčernal a spadl.

KAPITOLA 2

Když Ambrosius útočil na Doward, byl jsem pořád ještě v Maridunu; předtím jsem se, cestou na jih, rozloučil s Gorloisem, který jel za mým otcem.
Došlo k tomu takto. Po celou první noc jsme vytrvale ujížděli, ale protože nic nenasvědčovalo tomu, že by nás někdo pronásledoval, na rozbřesku jsme odbočili z cesty a trochu si odpočinuli a čekali jsme, až nás dohoní Gorloisovi muži. To se stalo dopoledne, neboť se jim podařilo v panice, která nastala v Dinas Brenin, nepozorovaně zmizet. Potvrdili Gorloisovy dohady, že Vortigern nemá namířeno do své pevnosti Caer–Guent, ale na Doward, na horskou pevnost na samé hranici Walesu na řece Wye. Tvrdili, že postupuje po silnici, která vede po východní hranici přes Caer Gai na Bravonium. Jakmile překročí Tomen–y–mur, nehrozí nám nebezpečí, že by nás předešel.
A tak jsme pokračovali v cestě, oddíl o asi dvaceti silách, ale postupovali jsme snadno. Moje matka v doprovodu válečníků měla před námi sotva jednodenní náskok a její průvod s nosítky se pohyboval mnohem pomaleji než my. Neměli jsme v úmyslu dohonit je a změřit síly, neboť by to mohlo ohrozit ženy; kromě toho bylo jisté, jak mi řekl Gorlois, že muži dopraví nosítka řádně do Mariduna, ale – dodal příkře a drsně, jak bylo jeho zvykem, "určitě ten doprovod potkáme, až se bude vracet. Neboť vracet se budou zcela jistě. Nemohou vědět, že se král mezitím rozhodl táhnout na východ. A každý muž, o něhož méně bude mít Vortigern, znamená muže navíc pro tvého otce. V Bremii se dozvíme, co je nového, poblíž se utábořím a počkáme si na ně."
Bremia byla pouhým shlukem kamenných chalup, páchnoucích rašelinným kouřem a hnojem; zpod závěsů ze zvířecí kůže a pytloviny v černých dveřních otvorech, chránících obyvatele před deštěm a větrem, pokukovaly ustrašené ženské a dětské oči. Muži se neukázali, ani když jsme zastavili na návsi a místní psiska pobíhala čile za koňskými zadky. Bylo nám to divné, dokud jsem – protože jsem znal místní nářečí – neoslovil oči, ukryté za nejbližším závěsem, neuklidnil lidi a nevyptal se jich na poslední novinky.
Pak ženy a děti přišly blíž a přistoupilo i několik starců, shlukli se kolem nás a byli ochotni mluvit.
První novinkou bylo, že moje matka se svými průvodci tu byla předchozího dne a odešli odtud teprve dnes ráno na princeznino naléhání. Řekli mi, že se jí udělalo nevolno, a setrvala ve starostově domě, kde o ni pečovali, půl dne a celou noc. Její průvodkyně se ji snažily přesvědčit, aby poněkud odbočily z cesty a odebraly se do kláštera v blízkých kopcích, kde by si mohla odpočinout, ale odmítla to a ráno se zdálo, že je jí lépe, a tak se společnost vydala na další cestu. Starostova žena řekla, že měla zimnici; paní měla horečku a také trochu pokašlávala, ale ráno se jí ulevilo a do Mariduna je odtud jeden den jízdy. Zdálo se, že bude lépe udělat, co si přeje…
Podíval jsem se na zchátralou chalupu, z níž vyběhla, a pomyslel jsem si, že několik dalších hodin v nosítkách

představovalo skutečně menší nebezpečí, než pobyt v tomto nuzném příbytku v Bremii; a tak jsem ženě poděkoval a zeptal se, kde je její muž. Řekla mi, že všichni muži odešli k Ambrosiovi…
Špatně si vyložila moje překvapení. "Nevěděl jsi to? V Dinas Brenin byl prorok, který předpověděl, že přijde Červený drak. Řekla mi to sama princezna a viděla jsem, že vojáci měli strach. A teď se opravdu vylodil. Je tady."
"Jak to můžete vědět?" zeptal jsem se jí. "Přece jste nemluvili s žádnými posly?" Podívala se na mě jako bych byl blázen nebo hlupák. Cožpak jsem neviděl létavici? Celá vesnice to poté, co prorok promluvil, považuje za znamení. Muži se vyzbrojili, jak to šlo, a ještě téhož dne odešli. Jestliže se vojáci vrátí, ženy a děti utečou do lesů, ale všichni vědí, že Ambrosius je rychlejší než vítr, a proto nemají strach…
Nechal jsem ji mluvit a překládal jsem pro Gorloise. Podívali jsme se po sobě, neboť nás oba napadlo totéž. Znovu jsme ženě poděkovali a dali jí, co si zasloužila za ošetřování mé matky, a pak jsme se vydali za muži z Bremie.
Za jižním okrajem vesnice se cesty rozdvojují, hlavní vede na jihovýchod ke zlatým dolům a pak dál mezi kopci a hlubokými údolími do širokého údolí řeky Wye, odkud se snadno dojede k řece Sefern a dál na jihovýchod. Druhá, vedlejší cesta vede přímo na jih, do Mariduna je to odtud den jízdy. Už předtím jsem se rozhodl, že v každém případě napřed pojedu za matkou na jih a pohovořím si s ní, než se vydám za Ambrosiem; zpráva o její nemoci učinila toto rozhodnutí ještě naléhavější. Gorlois pojede rovnou za Ambrosiem a bude ho informovat o Vortigernových pohybech.
Na rozcestí, kde jsme se měli rozejít, jsme narazili na vesničany. Slyšeli nás a tak se schovali – bylo to tam samý kámen a křovisko – ale ne dosti rychle; v bouřlivém větru zřejmě přeslechli naše kroky a tak nás zpozorovali až na poslední chvíli. Muže vidět nebylo, ale zůstal tam jeden z jejich ubohých nákladních oslů a kamínky se ještě kutálely.
Opakovalo se totéž, co v Bremii. Zastavili jsme a já volal do větru. Tentokrát jsem ale řekl, kdo jsem, a v okamžiku se cesta naježila muži. Shlukli se kolem našich koní, cenili zuby a mávali zbraněmi v podivuhodném výběru – počínaje zahnutým římským mečem a konče kamennými čepelemi kopí, které připevnili na žebřiny z boků žebřiňáků. Vyprávěli nám totéž co jejich ženy; slyšeli o proroctví a na obloze uviděli znamení. Jdou na jih za Ambrosiem, brzy s ním půjdou všichni muži na Západě. Byli bojovně naladění, ale jejich výzbroj byla politováníhodná; ještě štěstí, že jsme měli možnost jim pomoci. "Promluv s nimi," řekl mi Gorlois, "Řekni jim, že když s námi jeden den zůstanou, budou mít zbraně i koně. Vybrali správné místo na přepadení ze zálohy, kdo by to tu také znal lépe než oni?"
Řekl jsem jim tedy, že tohle je vévoda z Cornwallu, velký válečník, a chtějí-li s námi počkat, postaráme se, aby měli zbraně a koně. "Touto cestou se totiž budou vracet Vortigernovi vojáci," řekl jsem jim. "Nevědí, že Nejvyšší král prchá na východ, a proto půjdou tudy; my tu na ně počkáme a jste-li chytří, počkáte tu s námi."
A tak jsme čekali. Doprovod se v Maridunu zdržel zřejmě déle, než bylo třeba – a kdo by jim to po té jízdě v zimě a mokru mohl mít za zlé? Ale druhého dne k večeru se objevili, jeli volným krokem a možná měli v úmyslu přespat v Bremii.
Pěkně jsme je zaskočili a svedli krvavý a velice nemilý boj. Šarvátky na cestách jsou všechny stejné. Tato se od nich lišila tím, že byla lépe řízena a byla vedena poněkud výstřednímí zbraněmi, avšak naší výhodou byl jednak počet, jednak moment překvapení, a tak jsme udělali to, co jsme si předsevzali – připravili jsme Vortigerna o dvacet vojáků, zatímco na naší straně byli pouze tři mrtví a nějaké sečné rány. Já z toho vyšel lépe, než jsem považoval za možné, neboť jsem zabil muže, jehož jsem si před začátkem boje vyhlédl; druhý mě vyhodil ze sedla a možná by mě byl zabil, kdyby mě Cadal nekryl a nezabil ho sám. Vyřídili jsme je rychle. Pak jsme pohřbili naše mrtvé, ostatním jsme nejdříve sebrali zbraně a pak je nechali napospas dravcům. Dávali jsme pozor, abychom nezranili koně, a tak když se příštího dne ráno Gorlois rozloučil a vyrazil v čele nového oddílu na jihovýchod, měl každý muž koně a dobrou zbraň. My jsme se s Cadalem vydali na jih do Mariduna, kam jsme k večeru dorazili.
První člověk, jehož jsem potkal na ulici cestou ke svatopetrskému klášteru, byl můj bratranec Dinias. Když jsme na něho náhle narazili na rohu, nadskočil a zbledl. Tušil jsem, že když se matka vrátila s vojenským doprovodem beze mne, šířily se po městě pověsti jako lesní požár.
"Merline! Myslel jsem – myslel jsem –"
"Buď zdráv, bratranče, přijel jsem se na tebe podívat."
Řekl rychle: "Poslyš, přísahám, že jsem neměl ponětí, co je to za lidi –"
"Já vím. To, co se stalo, se nestalo tvou vinou. Kvůli tomu tě nehledám."
"– a taky jsem byl opilý, vždyť víš. Ale i kdybych byl býval věděl, co je to za lidi, jak jsem mohl tušit, že tě seberou kvůli takové věci? Jo, slyšel jsem, že prý někoho takového hledají, to připouštím, ale přísahám, že by mi nikdy nenapadlo –"
"Už jsem řekl, že to nebyla tvá vina. A kromě toho jsem tu zase zpátky, živý a zdravý, jak vidíš. Konec dobrý, všechno dobré. Nech to být, Diniasi. Nechtěl jsem s tebou mluvit kvůli tomu."
Ale on stál na svém. "No jo, ale vzal jsem si ty peníze, že jo? Viděl jsi to."
"A co má být? Nedal jsi jim informaci pro peníze, ty ti dali až potom. Podle mne je v tom rozdíl. Když chce Vortigern vyhazovat peníze, tak proč bys nebral? Povídám ti, zapomeň na to. Víš něco o mé matce?"
"Jdu právě od ní. Víš, že je nemocná?"
"Dozvěděl jsem se to cestou na jih," řekl jsem. "Co jí je? Je to vážné?"
"Řekli mi, že je to nachlazení a prý je jí už lépe. Já bych řekl, že vypadá ještě dost špatně, ale je také unavená po cestě a dělá si starosti o tebe. Co od tebe Vortigern nakonec chtěl?"
"Zabít mě," řekl jsem stručně.
Vyvalil oči, pak začal koktat. "Já – panebože, Merline, znám tě a nikdy bych… teda, byly doby, kdy –" Zarazil se a polkl. "Přece neprodávám příbuzné."
"Věřím ti to. Zapomeň na to. S tebou to nemělo nic společného, byl to nesmysl, který vymysleli jeho věštci. Ale jak jsem řekl, vrátil jsem se živý a zdravý."

"Tvoje matka o tom nemluvila."
"Nevěděla to. Myslíš, že by mu byla dovolila, aby ji poslal domů, kdyby věděla, co má v úmyslu? Muži, kteří ji doprovázeli, to věděli, na to můžeš vzít jed. To znamená, že jí to neřekli…"
"Zřejmě ne," mínil Dinias. "Ale –"
"To jsem rád. Doufám, že mi dovolí setkat se s ní, tentokrát za bílého dne."
"Takže od Vortigerna ti už žádné nebezpečí nehrozí?"
"Patrně by hrozilo," řekl jsem, "kdyby tu ještě byli jeho vojáci, ale u brány jsem se dozvěděl, že prý odtáhli za ním."
"Je to tak. Někteří jeli na sever a někteří na východ, do Caer–guent. Slyšel jsi to, ne?"
"Co jsem měl slyšet?"
Ačkoli nikdo jiný na ulici nebyl, kradmo se ohlédl přes rameno. Svezl jsem se ze sedla a podal otěže Cadalovi. "Co jsem měl slyšet?" opakoval jsem.
"Ambrosius," řekl tiše. "Prý přistál na jihozápadě a táhne na sever. Včera s tou zprávou připlula loď a Vortigernovi vojáci se hned vydali na cestu. Ale – když se vracíš ze severu, tak jsi je musel potkat?"
"Dva oddíly, dnes ráno. Ale zpozorovali jsme je včas a uhnuli jsme z cesty. Předevčírem jsme na křižovatce potkali matčin doprovod."
"Potkali?" Zatvářil se udiveně. "Ale když věděli, že tě Vortigern potřebuje mrtvého –"
"Napadlo by je, že nemám na jihu co pohledávat a zabili by mě? Správně. Tak jsme je raději zabili my. Ach, nekoukej se na mě takhle – to nebyla žádná kouzla, ale šavlovačka. Narazili jsme na pár Velšanů, kteří táhli Ambrosiovi na pomoc, a tak jsme si na Vortigernův oddíl počíhali a pobili je."
"Velšani to už vědí? To udělalo to proroctví, viď?" Viděl jsem, jak obrací oči v sloup. "Slyšel jsem o tom… tady se o ničem jiném nemluví. Řekli nám to vojáci. Prý jsi jim ukázal nějaké velké jezero pod tím útesem – na tom místě jsme před lety zastavili a já bych mohl odpřísáhnout, že tam tehdy žádné jezero nebylo – ale teď tam pod základy pevnosti bylo jezero a v něm draci. Je to pravda?"
"Že jsem jim ukázal jezero, to je pravda."
"Ale ti draci. Co to bylo?"
Řekl jsem pomalu: "Draci. Něco se vykouzlilo z ničeho, aby to viděli, protože kdyby to neviděli, neposlouchali by, natož aby uvěřili."
Na okamžik zavládlo ticho. Pak řekl hlasem, v němž byla bázeň: "I o Ambrosiově příchodu jsi se dozvěděl pomocí kouzel?"
"Ano a ne." Usmál jsem se. "Věděl jsem, že přijde, ale nevěděl jsem kdy. To, že je právě na cestě, mi skutečně prozradilo kouzlo."
Zase vyvalil oči. "Ty jsi věděl, že se sem vypravuje? To znamená, že jsi mel v Cornwallu informace? Taky jsi mi to mohl říct."
"Proč?"
"Byl bych se k němu připojil."
Zadíval jsem se na něho a uvažoval. "To můžeš ještě pořád udělat. Ty i tvoji přátelé, kteří bojovali pro Vortimera. Co je s Vortimerovým bratrem Pascentiem? Víš, kde je? Má pořád ještě tak spadeno na Vortigerna?"
"Ano, ale prý šel uzavřít mír s Hengistem. Ten se k Ambrosiovi nikdy nepřidá, chce Británii pro sebe."
"A ty? Co chceš ty?" zeptal jsem se.
Odpověděl docela prostě, pro jednou bez velkohubého chvastounství: "Jenom dům, který bych mohl považovat za svůj. Tenhle, pokud možno. Koneckonců je teď můj. Děti zabil, věděl jsi to?"
"Nevěděl, ale nepřekvapuje mě to. Ostatně, je to jeho zvyk." Odmlčel jsem se. "Koukni, Diniasi, máš mi ještě hodně co vyprávět a já ti mám také co říct, ale teď tě především musím požádat o laskavost."
"O co jde?"
"O pohostinství. Neznám žádné jiné místo, kam bych šel, dokud nebudu mít vlastní střechu nad hlavou, a rád bych pobyl opět jednou v dědečkově domě."
Nepředstíral nic, ani se nevymlouval. Řekl prostě: "Není to už to, co to bývalo."
Zasmál jsem se. "Víš o něčem, co je? Pokud má člověk střechu nad hlavou proti tomu zatracenému dešti a oheň, u něhož usuší šatstvo, a něco k jídlu, cokoli… Co bys řekl tomu, že pošleme Cadala, aby něco sehnal, a povečeříme doma? Povím ti všechno nad pořádnou večeří a lahvičkou vína. Ale varuji tě, jestli mi jenom ukážeš kostky, přivolám Vortigernovy muže osobně."
Zazubil se, náhle z něj všechno spadlo. "Neboj se. Tak pojď. V několika pokojích se pořád ještě dá bydlet, a nějakou postel pro tebe najdeme."
Dostal jsem Camlachův pokoj. Táhlo tam a bylo tam plno prachu a Cadal nedovolil, abych si lehl, dokud pokrývky na celou hodinu nerozložil před planoucím krbem. Dinias žádného sloužícího neměl, nepočítáme-li nevěstku, která se o něho starala zřejmě výměnou za výsadu sdílet s ním jeho lože. Cadal ji nechal, aby nanosila topivo a ohřála vodu, zatímco on sám odnesl do kláštera vzkaz pro mou matku a pak se zastavil v krčmě pro jídlo a láhev vína.
Jedli jsme u krbu, Cadal nás obsluhoval. Hovořili jsme dlouho, ale stačí zaznamenat, že jsem Diniasovi vypověděl celý svůj životní příběh – přesněji řečeno ty úseky, které byl schopen pochopit. Byl bych mu mohl s jistým osobním zadostiučiněním říct, kdo je můj otec, ale dokud jsem si jím nebyl jistý a také dokud jsem neměl jistotu, že ve městě nejsou už žádní Vortigernovi vojáci, považoval jsem za moudřejší mlčet. A tak jsem mu řekl pouze, jak jsem se dostal do Bretaně a stal se Ambrosiovým člověkem. Dinias slyšel o mé věštbě v jeskyni pod Královou pevností už tolik, že s naprostou samozřejmostí uvěřil, že Ambrosius zvítězí, a tak na závěr našeho rozhovoru slíbil, že ráno pojede s těmito novinami na západ, do okrajových oblastí Walesu, a shromáždí všechny, kdo mohou vyrazit na pomoc Ambrosiovi.

Věděl jsem, že by se v žádném případě neodvážil porušit svůj slib; ať mu řekli vojáci o dění v Králově pevnosti cokoli, stačilo to, aby byl můj prostoduchý bratranec Dinias naplněn hlubokou posvátnou bázní před mojí kouzelnou mocí. Ale i bez toho jsem věděl, že v tomto mu mohu důvěřovat. Hovořili jsme téměř do svítání, pak jsem mu dal peníze a rozloučil se s ním.
(Odjel příštího rána, ještě než jsem se probudil. Dodržel slovo a za nějaký čas se v Yorku připojil k Ambrosiovi s několika stovkami mužů. Byl přijat s poctami a vedl si dobře, ale brzy nato v malé šarvátce utržil rány, na něž později zemřel.)
Cadal za ním zavřel dveře. "Když nic jiného, je tu dobrý zámek a pevná závora."
"Máš strach z Diniase?" zeptal jsem se.
"V tomhle zatraceném městě mám strach z každého. Nebudu mít klid, dokud odtud nevypadneme a nevrátíme se k Ambrosiovi."
"Pochybuji, že se máme čeho bát. Vortigernovi vojáci odtáhli. Slyšel jsi, co říkal Dinias."
"Jo, a slyšel jsem taky, co jsi říkal ty." Ohnul se a sbíral pokrývky, rozložené kolem ohně. S plnou náručí se zastavil a pohlédl na mě. "Co jsi myslel tím, že tady budeš mít vlastní střechu nad hlavou? Nikdy jsi přece nepomýšlel na to, postavit si tu dům?"
"Ne, dům ne."
"Myslíš na tu jeskyni?"
Musel jsem se usmát, když jsem viděl, jak se tváří. "Až mě Ambrosius nebude potřebovat a v zemi bude mír, pak se tam vrátím. Řekl jsem ti přece, že zůstaneš-li u mne, budeš žít daleko od domova!"
"Pokud si dobře vzpomínám, mluvili jsme tehdy o smrti. Ty tady chceš žít?"
"Nevím," řekl jsem. "Možná že ne. Ale myslím, že budu potřebovat místo, kde budu moci být sám, stranou veškerého dění. Přemýšlet a plánovat je jedna stránka lidského života, život je druhá. Člověk nemůže pořád jednat."
"Řekni to Utherovi."
"Já nejsem Uther."
"Jak se říká, lidé jsou všelijací." Složil pokrývky na lože. Čemu se usmíváš?"
"Já? Ale ničemu. Pojďme spát, v kláštere máme být časně ráno. Musel jsi tu stařenu zase podplatit?"
"Žádná stařena." Napřímil se. "Tentokrát tam bylo děvče. Krasavice, soudě podle toho mála, co jsem z ní viděl, neboť měla pytlovitý háv a kápi přes hlavu. Ten, kdo dá takové děvče do kláštera, by zasloužil –" Začal vysvětlovat, co by si zasloužil, ale uťal jsem to.
"Ptal ses, jak je matce?"
"Prý už lépe. Horečka klesla, ale nebude klidná, dokud tě neuvidí. Chceš jí tentokrát něco říct?"
"Ano."
"A potom?"
"Pojedeme za Ambrosiem."
"Ach," řekl, když táhl svůj slamník ke dveřím; pak sfoukl lampu a bez dalších řečí se uložil ke spánku.
Moje lůžko bylo docela pohodlné a pokoj se mi bez ohledu na zchátralost po takové cestě zdál přímo přepychový. Přesto jsem spal špatně. V duchu jsem byl na cestě s Ambrosiem, táhnoucím na Doward. Z toho, co jsem o Dowardu slyšel, bylo jasné, že to nebude lehké. Začal jsem přemýšlet, jestli jsem otci nakonec neprokázal medvědí službu, když jsem vypudil Nejvyššího krále od Sněhové hory. Měl jsem ho tam nechat, říkal jsem si, i s tou jeho zatracenou pevností, a Ambrosius by ho zahnal do moře. S obtížemi téměř překvapivými jsem si vybavil své vlastní proroctví. To, co jsem udělal v Dinas Brenin, jsem nedělal sám od sebe. To jsem nebyl já, kdo rozhodl, že Vortigern má být dohnán k útěku z Walesu. Mluvil ze mne hlas ze tmy mezi kroužícími neovladatelnými hvězdami. Červený drak zvítězí, Bílý bude poražen. Ten hlas, který to tehdy řekl, a který to nyní říká v zatuchlém Camlachově pokoji, nepatří mně; je to hlas boží. Člověk nemá bdít a hledat důvody: má poslechnout a potom dobře spí.

KAPITOLA 3

Klášterní bránu nám otevřelo děvče, o němž Cadal mluvil. Zřejmě nás očekávala, protože sotva Cadal zvedl ruku, aby zatáhl za zvonec, brána se otevřela a dívka nás pohybem ruky pozvala dál. První, čeho jsem si všiml, když vracela závoru na těžká klášterní vrata, byly veliké oči pod hnědou kápí a pružné mladé tělo v hrubém hábitu. Stáhla si kápi hlouběji do tváře a přes vlasy a rychle nás vedla nádvořím. Bosé nohy v sandálech z plachtoviny měla zmrzlé a zacákané blátem, neboť nádvoří bylo plné louží, ale byly drobné a pěkně tvarované. Beze slova nás vedla přes dvůr a úzkou uličkou mezi dvěma budovami na větší nádvoří. Tam u zdi rostly ovocné stromy a kvetly nějaké květiny, ale vesměs to byl plevel a polní kytky; dveře do cel, jež vedly na nádvoří, nebyly natřené a těmi, které byly otevřené, bylo vidět do holých pokojíků; jejich jednoduchost se už změnila v ošklivost a často až ve zchátralost.
To neplatilo o cele mé matky. Žila v přiměřeném – ne-li přímo královském – pohodlí. Dovolili jí, aby si z domova vzala vlastní nábytek, světnice byla vybílená a bez jediné poskvrnky; a protože se dubnové počasí změnilo a vyšlo sluníčko, dopadaly paprsky úzkým okénkem přímo na její lože. Pamatuji se na ten nábytek; měla tam svoji postel z domova a závěs na okně byl jejím vlastnoručním dílem – červená látka se zeleným vzorkem, kterou tkala toho dne, co se vrátil domů strýc Camlach. Pamatuji se i na tu vlčí kůži na podlaze; zvíře zabil můj dědeček holýma rukama, poté, co v nich zůstal ulomený jílec dýky; když jsem byl malý, naháněly mi vlkovy korálkové oči a vyceněné zuby strach. Kříž, který visel u nohou jejího lůžka na holé zdi, byl z masivního stříbra, jemně zdobeného vlnitými proplétajícími se linkami, a posázen byl ametysty, v nichž se lomilo světlo.
Dívka mlčky ukázala na dveře a odešla. Cadal si sedl na lavičku před celou a čekal.

Matka spočívala na lůžku v paprscích slunce, opřena o polštáře. Připadala mi bledá a unavená a mluvila téměř šeptem, ale, jak mi řekla, uzdravuje se. Když jsem se jí vyptával na její nemoc a položil jí ruku na čelo, odsunula ji, usmála se a řekla, že je o ni dobře postaráno. Nenaléhal jsem; uzdravení je z poloviny věcí pacientovy důvěry a každá matka vidí ve svém synovi pouhé dítě. Kromě toho jsem viděl, že horečka ustoupila teď, když už se o mne nemusí bát, bude i spát.
A tak jsem prostě přitáhl k lůžku jedinou židli, která tam byla, sedl jsem si a začal jí povídat všechno, co chtěla vědět, nečekaje na její otázky. Vyprávěl jsem o tom, jak jsem utíkal z Mariduna a jak mě Bůh jako šíp vystřelil ze svého luku rovnou do Bretaně k otcovým nohám, a co se dělo potom. Klesla zpátky do polštářů a užasle mě pozorovala se zvolna rostoucím pocitem, který jsem pro sebe nazval pocitem ptáka v kleci, jemuž podstrčili sokolí vejce, aby je vyseděl.
Když jsem skončil, měla pod očima tak tmavé kruhy, že jsem se zvedl a měl se k odchodu. Ale vypadala spokojeně a řekla, jako by sama pro sebe tento příběh shrnula a uzavřela – a myslím, že tomu tak opravdu bylo: "Uznal tě tedy."
"Ano. Říkají mi Merlin Ambrosius." Chvíli mlčela a pro sebe se usmívala. Přešel jsem k oknu, opřel se o parapet a zadíval se na nádvoří. Sluníčko hřálo. Cadal se kolébal na lavici a tloukl špačky. Na druhém konci nádvoří upoutal mou pozornost jakýsi pohyb; ve stínu dveří stálo to děvče a pozorovalo dveře matčiny cely, jako by čekalo, až vyjdu ven. Kápi měla shrnutou a tak jsem i ve stínu viděl její zlaté vlasy a mladou tvář, hezkou jako kvítek. Pak si všimla, že ji pozoruji. Na kratičký okamžik se naše oči setkaly. Tehdy jsem pochopil, proč naši předkové vyzbrojili nejkrutějšího ze svých bohů šípy; cítil jsem, jak se jeden zabodl do mého těla. Pak odešla, přikrčila se ve stínu a za mými zády řekla matka:
"A teď? Co bude teď?"
Obrátil jsem se k slunci zády. "Pojedu za ním. Ale ne dříve, dokud ti nebude lépe. A pak chci od tebe dostávat zprávy."
Na tváři se jí objevil úzkostný výraz. "Nesmíš tu zůstat. V Maridunu nejsi bezpečný."
"Myslím, že ano. Když sem dorazily zprávy o tom, že se Ambrosius vylodil, Vortigernovi vojáci město opustili. Cestou na jih jsme museli kličkovat po cestách mezi kopci; silnice se jen hemžila muži, kteří táhli Ambrosiovi na pomoc."
"To je pravda, ale –"
"A já se nebudu nikde potulovat, to ti slibuji. Včera večer jsem měl štěstí, jen jsme vkročili do města, narazil jsem na Diniase. Dal mi pokoj v paláci."
"Dinias?"
Musel jsem se zasmát jejímu údivu. "Dinias má pocit, že mi je něco dlužen, nezáleží na tom co, ale v noci jsme se spolu docela dobře dohodli." Řekl jsem jí, jakým jsem ho pověřil úkolem a matka přikývla.
"On–" věděl jsem, že nemyslí Diniase– "bude teď potřebovat každého, kdo se umí ohánět mečem." Svraštila čelo. "Hengist má prý tři sta tisíc mužů. Bude s to –" ani teď nemyslela Hengista – "čelit Vortigernovi a hned potom Hengistovi a Sasům?"
Zřejmě jsem byl ještě pod dojmem svého nočního rozjímání. Odpověděl jsem, aniž bych se zamyslel nad tím, jak to vyzní: "Řekl jsem to, tak to musí být pravda."
Pohyb na lůžku obrátil mé zraky na ni. Pokřižovala se, v očích úlek a bolest, ale nad tím vším převládal strach. "Merline –" ale při tomto slově jí otřásl kašel, a když se jí podařilo opět promluvit, dostala ze sebe jen chraptivý šepot: "Varuj se domýšlivosti. Třebaže ti bůh dal moc –"
Položil jsem jí ruku na zápěstí, abych ji zarazil. "Nerozuměla jsi mi, paní. Špatně jsem se vyjádřil. Chtěl jsem říci pouze, že bůh promluvil mými ústy, a protože to řekl, musí to být pravda. Ambrosius musí zvítězit, je to psáno ve hvězdách."
Pokývala hlavou, viděl jsem, že jí spadl kámen ze srdce, uvolnila mysl i tělo jako vyčerpané dítě.
Řekl jsem mírně: "Mne se neboj, matko. Ať mě bůh užije jakkoliv, jsem rád jeho hlasem i nástrojem. Jdu tam, kam mě posílá. A až se mnou bude hotov, povolá mě zpět."
"Bůh je jen jeden," zašeptala.
Usmál jsem se na ni. "Také si to začínám myslet. A teď si trochu zdřímni. Přijdu zítra ráno zase."
Druhý den ráno jsem se znovu vydal za matkou. Tentokrát jsem šel sám. Poslal jsem Cadala na tržiště, aby obstaral nějaké jídlo; Diniasova nevěstka zmizela hned po něm a nechala nás, abychom se v pustém paláci postarali o sebe sami. Byl jsem odměněn, neboť dívka měla opět službu u brány a opět mě vedla do matčina pokoje. Avšak když jsem ji oslovil, pouze si mlčky přitáhla kápi, takže jsem ani tentokrát neviděl více než štíhlé ruce a nohy. Dlažební kameny byly dnes suché, louže vyschly. Nohy měla umyté, ve spáru hrubých sandálů vypadaly křehce jako modře žilkované květiny v košíku venkovana. To jsem si říkal v duchu, neboť má mysl se činila, jako bych byl básník, v situaci, kdy neměla vůbec žádné právo činit se. Šíp pořád ještě vězel tam, kde mě zasáhl a mé tělo jako by se při pohledu na ni celé rozechvělo a napjalo se.
Opět mi ukázala dveře, jako bych mohl zapomenout, které to jsou, a odešla.
Zdálo se, že matce je lépe, řekla, že si dobře odpočinula. Chvíli jsme povídali; chtěla vědět nějaké podrobnosti z mého života, zaplňoval jsem tedy mezery. Před odchodem jsem se zeptal jen tak mimochodem:
"Ta dívka u brány – není příliš mladá na pobyt tady? Kdo je to?"
"Její matka pracovala v paláci. Keridwen. Pamatuješ se na ni?"
Zavrtěl jsem hlavou. "Měl bych?"
"Ne." Ale když jsem se zeptal, proč se usmívá, neodpověděla a já, vida, jak se baví, jsem se neodvážil klást další otázky.
Třetího dne byla ve fortně stará hluchá klíčnice; během celého rozhovoru s matkou jsem uvažoval, jestli prokoukla (jak to ženy dovedou) můj zdánlivě nezaujatý dotaz, poznala, co se pod ním skrývá a zařídila, aby mi děvče šlo z cesty. Ale čtvrtého dne byla dívka už zase na svém místě, a tentokrát jsem poznal ještě dřív, než jsem vyběhl po třech schůdcích do brány, že už se doslechla o tom, co se dělo v Dinas Brenin. Tolik toužila prohlédnout si kouzelníka, že si nevšimla poodhrnuté kápě, a já na oplátku uviděl veliké šedomodré oči a v nich cosi jako bázlivou zvědavost a úžas. Když jsem

se na ni usmál a řekl jí něco na pozdrav, zajela zase rychle pod kápi, ale tentokrát odpověděla. Měla jasný a tichý dětský hlásek a oslovila mě "můj pane", jako by to myslela doopravdy.
"Jak se jmenuješ?" zeptal jsem se jí.
"Keri, můj pane."
Šel jsem pomalu, abych ji pozdržel. "Jak se dnes daří matce, Keri?"
Neodpověděla však, vedla mě přímo na vnitřní nádvoří a tam mě opustila.
Té noci jsem opět nespal, ale žádný bůh ke mně nepromluvil, když pro nic jiného, tak aby mi řekl, že ta dívka není pro mne. Bohové nás nenavštěvují proto, aby nám připomínali, co sami už víme.
Poslední dubnový den se matka cítila už natolik dobře, že když jsem přišel na návštěvu, seděla v křesle u okna, přes košili měla vlněný šat a vyhřívala se na slunci. Kdouloň u protější zdi byla obtěžkána červenými kalíšky, do nichž se dobývaly včely; a hned vedle se na parapetu naparoval a vrkal párek bílých holubů.
"Máš nějaké zprávy?" zeptala se, sotva mě zahlédla.
"Dnes přijel posel. Vortigern je mrtvý a jeho královna taky. Říká se, že Hengist táhne na jih s velkou armádou a s ním Vortimerův bratr Pascentius se zbytky své armády. Ambrosius jim už vyrazil vstříc."
Seděla velice zpříma a dívala se prese mne na stěnu. Dnes s ní byla jedna žena, seděla na židli z druhé strany lůžka; byla to jedna z těch jeptišek, které ji doprovázely do Dinas Brenin. Viděl jsem, že se pokřižovala, ale Niniane seděla tiše a zpříma a hleděla v zamyšlení kamsi mimo mne.
"Tak vyprávěj."
Řekl jsem jí vše, co jsem se doslechl o bitvě o Doward. Žena se znovu pokřižovala, ale matka se ani nepohnula. Když jsem domluvil, spočinuly její oči opět na mně.
"Odjedeš teď?"
"Ano. Pošleš mu po mně vzkaz?"
"Až se znovu setkáme," řekla, "budeme mít spoustu času."
Když jsem odcházel, pořád ještě seděla a hleděla přes pomrkávající ametysty na stěně na něco vzdáleného v prostoru i a čase.
Keri nečekala, a tak jsem chvíli otálel, než jsem prošel vnější nádvoří a pomalu zamířil k bráně. Teprve tam jsem viděl, že čeká v hlubokém stínu klenuté brány a přidal jsem do kroku. Napadala mě spousta věcí, které bych mohl říct, všechny stejně k ničemu, neschopné prodloužit to, co prodlouženo být nemůže, ale nebylo třeba nic říkat. Vystrčila jednu tu hezkou ruku zpod hábitu a prosebně se dotkla mého rukávu. "Můj pane –"
Kápě se jí zpola svezla a v jejích očích jsem uviděl slzy. Řekl jsem příkře: "Proč pláčeš?" Snad jsem si v tom šíleném okamžiku myslel, že pláče, protože odjíždím. "Keri, co je ti?"
"Bolí mě zub."
Zíral jsem na ni s otevřenými ústy. Musel jsem vypadat stejně hloupě, jako by mi někdo vyťal políček do tváře.
"Tady," řekla a přiložila si ruku k tváři. Kápě se svezla už úplně. "Bolí už několik dnů. Prosím tě, pane –"
Řekl jsem chraptivě: "Ale já neumím trhat zuby."
"Stačí, když se ho dotkneš –"
"Ani kouzelník," chtěl jsem pokračovat, ale přistoupila ke mně a mně se zadrhlo hrdlo. Voněla medem. Vlasy měla zlaté jako ječné klasy a oči šedé jako ladoňky před rozpukem. Než jsem si to stačil uvědomit, sevřela mou ruku do svých dlaní a přiložila si ji na tvář.
Na okamžik jsem ztuhl a chtěl ji vytrhnout, ale pak jsem se ovládl a něžně přitiskl otevřenou dlaň na její tvář. Veliké ladoňkové oči byly nevinné jako obloha. Když se ke mně naklonila, její háv se prověsil a já viděl výstřihem její ňadra. Kůži měla hladkou jako voda a její dech sladce voněl u mé tváře.
Něžně jsem ruku osvobodil a ustoupil. "Nemohu ti pomoci." Můj hlas zněl patrně hrubě. Sklopila oči a stála přede mnou pokorně se zkříženýma rukama. Řasy měla krátké a husté a zlaté stejně jako vlasy. V koutku úst měla malé mateřské znaménko.
Řekl jsem: "Nebude-li to do rána lepší, nech si ho vytrhnout."
"Už je to lepší, můj pane. Přestal bolet hned, jak jsi se ho dotkl." V jejím hlase byl obdiv a rukou si přejela po tváři, které jsem se předtím dotkl. Ten pohyb byl jako polaskání a já cítil, jak ve mně vzkypěla krev a bolestivě buší do spánků.
Nečekaně a rychle se znovu zmocnila mé ruky, plaše se sklonila a přitiskla na ni svá ústa.
Pak se vrata za mými zády zavřela a já se ocitl venku na liduprázdné ulici.

KAPITOLA 4

Podle toho, co mi řekl posel, udělal Ambrosius dobře, když rozhodl, že než se pustí do Sasů, vyřídí napřed Vortigerna. Jeho zničení Dowardu a brutalita, s níž to učinil, se neminuly účinkem. Ti Sasové, kteří si po vylodění troufli nejdále do vnitrozemí, se začali stahovat na sever do pochybné divočiny, která sloužila vždy jako předmostí pro invazi. Zastavili se severně od Humberu s úmyslem opevnit se tam, kde to jde a počkat na Ambrosia. Zpočátku byl Hengist přesvědčen, že Ambrosius nemá pod svým velením o moc víc než bretaňskou invazní armádu – a o povaze tohoto smrtícího válečného stroje přitom neměl nejmenší tušení. Prý se domníval, že se k němu připojilo jen málo ostrovních Britů; každopádně Sasové dosud poráželi Brity, jejich maličké kmenové armády, tak často, že jimi pohrdali a nepovažovali je za rovnocenné protivníky. Teď však, když se saskému vojevůdci doneslo, že pod praporcem s Červeným drakem se shromáždily tisíce a zvítězily u Dowardu, rozhodl se, že se neopevní severně od Humberu, ale rychle vyrazí na jih, aby se s Brity utkal na místě, které si sám zvolí a kde může Ambrosia překvapit a zničit jeho armádu.
Ambrosius opět jednou nasadil Césarovo tempo. Bylo to nutné, neboť všude, odkud Sasové odtáhli, po nich

zůstávala vypleněná země.
Konec nastal v druhém květnovém týdnu; bylo horko a slunce pálilo jako v červnu, zatímco bouře se opozdily a lilo jako v dubnu; byl to týden, který si vypůjčil na obou stranách, a v němž osud vyinkasoval, co mu Sasové dlužili. Hengista, který byl teprve v půli příprav na útok ze zálohy, Ambrosius zaskočil v Maesbeli nedaleko Conanovy pevnosti neboli Kaerconanu, již vojáci občas zvou také Conisburgh. Je to kopcovitý kraj s pevností stojící na útesu, kolem něhož se vine hluboká rokle. Tady se Sasové chystali přepadnout Ambrosiovu armádu, ale Ambrosiovi špehové se o tom dozvěděli od jistého Brita, jehož našli schovaného v jedné jeskyni na vrcholku kopce, kam utekl, aby zachránil svou ženu a dvě malé děti před sekerkami Seveřanů. Ambrosius, takto varován, ještě pochod urychlil, dostihl Hengista dříve, než stačil léčku připravit, a přiměl ho k bitvě v širém poli.
Hengistův pokus o léčku způsobil, že se k němu štěstí obrátilo zády; na místě, kde se Ambrosius zastavil a zaujal bojové postavení, měl výhodu terénu. Jeho hlavní úderná síla, Bretoňci, Galové a ostrovní Britové z jihu a jihozápadu, vyčkávali na mírném vršíčku a před sebou měli rovinu, kde bylo možno bez překážky zaútočit. Tyto oddíly byly promíchané s ostatními pevninskými Brity, kteří se k Ambrosiovi přidali i se svými vojevůdci. Za zády tohoto hlavního vojska terén, porostlý jen tu a tam trnovníky a žlutými keři hlodaše, pozvolna stoupal až k širokému hřebeni, který se k západu stáčel řadou nízkých skalnatých kopečků a směrem na východ se ježil hustým dubovým porostem. Muži z Walesu – horalé – byli rozestaveni zejména na křídlech, Velšani ze Severu v dubovém lese a Velšani z Jihu, odděleni od Seveřanů celou Ambrosiovou armádou, na západních kopcích. Tyto oddíly, lehce vyzbrojené a vysoce pohyblivé, které měly s nepřítelem osobní účty, měly být v pohotovosti jako posila, jako železná pěst, kterou lze v průběhu bitvy rychle vyslat na nejslabší místo nepřátelské obrany. Bylo na ně spolehnutí i v tom, že dohoní a zničí každého Hengistova Sasa, který se zhroutí a uteče z bitevního pole.
Sasové se chytli do vlastní pasti; před sebou měli mohutnou armádu opírající se o křídla a za sebou skálu, na níž byl zbudován Kaerconan, a úzkou soutěsku, kde původně plánovali přepadení. Bojovali proto jako ďáblové. Byli však od začátku v nevýhodě: měli strach, strach, který jim nahnala Ambrosiova pověst a jeho nedávné líté vítězství v Dowardu, avšak více než toto obojí – jak mi řekli vojáci – je vyděsilo moje proroctví Vortigernovi, které se šířilo od úst k ústům jako požár v dowardské pevnosti. A tento ortel přirozeně na druhé straně pracoval pro Ambrosia. K bitvě došlo krátce před polednem a do západu slunce bylo po všem.
Viděl jsem všechno. Byla to moje první velká bitva a nestydím se za to, že byla také poslední. Já nebojoval s mečem a kopím v ruce. Když se to tak vezme, zasloužil jsem se o vítězství v Kaerconanu, ještě než jsem tam dorazil; a když jsem tam dorazil, shledal jsem, že hraji přesně tu roli, kterou mi kdysi Uther přisoudil svým posměškem.
Dojeli jsme s Cadalem až do Caerleonu, kde malý oddíl Ambrosiových vojáků převzal pevnost, a další skupina se chystala do Mariduna, kde měla rovněž převzít pevnost a opravit ji. Měla také, jak mi velitel důvěrně sdělil, zajistit bezpečnost křesťanského společenství – "celého společenství" – dodal vážně a mrkl na mě – "to jsou velitelova slova." Přesto však byl pověřen, aby se mnou poslal několik mužů, kteří mě doprovodí k Ambrosioví. Můj otec uvažoval dokonce o tom, že mi pošle nějaké šatstvo. Poslal jsem tedy Cadala k jeho nelibosti zpátky, aby opravil, jak to půjde, Galapasovu jeskyni, a pak jsem se svým doprovodem vyrazil na severovýchod.
Armádu jsme dohonili těsně před Kaerconanem. Oddíly byly už rozestavené a připravené k boji a bylo vyloučeno setkat se s vrchním velitelem; uklidil jsem se tedy, jak mi bylo řečeno, na kopec na západě, kde vojáci jihowaleských kmenů hleděli nedůvěřivě jeden na druhého přes ostří svých mečů, nachystaných na Sasy dole. Nějak podobně na mě hleděli i muži z mého doprovodu; za jízdy se nepokoušeli vytrhnout mě z mého mlčení a bylo jasné, že na mě hledí s posvátnou úctou nejen jako na Ambrosiova uznávaného syna, ale jako na "Vortigernova proroka", kterýžto titul se na mě přilepil a trvalo několik let, než jsem se jej zbavil. Když jsem se společně s nimi hlásil důstojníkovi ve službě a žádal ho, aby mě zařadil do bojového oddílu, zhrozil se a docela vážně mě požádal, abych do boje nezasahoval, ale našel si nějaké místo, kde by mě vojáci dobře viděli a věděli, že "prorok je tu s nimi". Nakonec jsem vyhověl jeho přání a vystoupil na nedaleký malý skalnatý útes, kde jsem se zahalil do své pláštěnky a byl připraven sledovat události na bitevním poli, jež se přede mnou rozkládalo jako pohyblivá mapa.
Ambrosius byl uprostřed; viděl jsem bílého hřebce s Červeným drakem vlajícím nad jeho hlavou. Napravo od něho vlála modrá pláštěnka Utherova, jehož kůň klusal od jedné řady k druhé. Velitele na levém křídle jsem v první chvíli nebyl schopen určit; šedivý kůň, na něm statná rozložitá postava a praporec s heraldickým znakem v bílém, který jsem nepoznal. Pak jsem viděl, co je to. Kanec. Cornwallský kanec. Ambrosiovým velitelem na levém křídle nebyl nikdo jiný než šedobradý Gorlois, pán z Tintagelu.
Z toho, jak bylo rozestaveno saské vojsko, se nedalo nic vyčíst. Celý život jsem slyšel o ukrutnosti těchto velkých světlovlasých obrů a všechny britské děti se odmalička dozvídaly o hrůzách, které způsobili. V boji si prý počínali jako šílenci a bojovali, i když krváceli z tuctu ran, aniž se zmenšovala jejich síla či krutost. Avšak čím více byli obdařeni silou a ukrutností, tím méně se jim dostalo smyslu pro kázeň. Viděl jsem, že to nejspíš bude pravda. Ve vlnícím se moři třpytícího se kovu a hřív, vlajících v neustálém pohybu a připomínajících příval, chystající se protrhnout hráze, nebylo ani stopy po řádu. I na tu vzdálenost jsem objevil Hengista a jeho bratra, obry s dlouhými kníry, spadajícími až na hruď, a dlouhými vlasy, kteří ostruhami pobízeli své chundelaté vytrvalé koníky z místa na místo. Hulákali a ozvěna zřetelně vracela jejich křik; doléhaly ke mně modlitby k bohům, přísahy, povzbuzování, povely, a to vše se stupňovalo až do divokého crescenda, až do posledního hrůzyplného volání: "Zabij, zabij, zabij!" Sekery vylétly nad hlavu, zaleskly se v májovém slunci, a celá ta horda vyrazila vpřed na spořádané šiky Ambrosiovy armády.
Obě vojska na sebe narazila tak prudce, že se kavky s křikem vznesly nad Kaerconan, a zdálo se, že náraz rozštípl i vzduch. Ani z mého výhodného postavení nebylo možno odhadnout, jak se boj – či spíše jednotlivé bojové akce – vyvíjejí. Jednu chvíli se zdálo, že Sasové si se svými sekerami a křídlatými helmami razí cestu britským vojskem; vzápětí jsem viděl ostrůvek Sasů ztracených v britském moři, které je pohltilo a v němž posléze zmizeli. Ambrosiova středová

formace čelila hlavnímu náporu, brzy nato se Utherovo jezdectvo přesunulo z východu a ochránilo bok. Muži z Cornwallu se zpočátku drželi zpátky, ale jakmile se saská frontová linie rozvlnila, udeřili jako železná pěst zleva a rozrazili ji vedví. Poté na bitevním poli nastal chaos. Všude muži bojovali v hloučcích a někdy dokonce muž proti muži. Rámus, lomoz a křik, ba dokonce pach potu a prolité krve, jako by stoupal i na ten vysoký hrad, kde jsem se držel s pláštěm ovinutým kolem těla a pozoroval dění dole. Vnímal jsem pohyb a hlasy hned pode mnou, kde čekali Velšani; náhle se ozval hlasitý jásot, když skupina Sasů vzdala boj a vyrazila naším směrem. V okamžiku bylo temeno kopce prázdné – až na mne – pouze řev ke mně dorážel z větší blízkosti, od paty kopce, a připomínal valící se příliv. Z černého křoví vedle mne vyletěl drozd a dal se do zpěvu. Zpěv stoupal vysoko a sladce a bezstarostně a vznášel se nad bitevní vřavou. Dodnes, kdykoli pomyslím na bitvu u Kaerconanu, vzpomenu si na zpěv drozda, mísící se s krákoráním krkavců. Sotva se zešeřilo, byly zažehnuty pochodně u brány pevnosti a Ambrosiův bílý hřebec překročil most. Bitevní pole bylo ponecháno napospas krkavcům, kněžím a pohřebním četám.
Nevyhledám ho okamžitě. Nechť pohřbí své mrtvé a vyčistí pevnost. Pro mne je práce dole mezi raněnými a kromě toho není proč spěchat s poselstvím od mé matky. Už když jsem seděl v májovém slunci na kopci a naslouchal zpěvu drozda a bitevní vřavě, věděl jsem, že se jí přitížilo a že zemřela.

KAPITOLA 5

Cestou dolů jsem kličkoval mezi hlodašovými keři a trnovníky. Velšské oddíly odtud už dávno vyrazily; a ještě dlouho po západu slunce svědčily ojedinělé výkřiky i bojový ryk v lese a mezi kopci o tom, že malé skupinky dál pronásledují uprchlíky.
Dole na pláni bitva skončila. Raněné odnášeli do Kaerconanu. Všude plály pochodně, pláň byla plná světla a čoudu. Muži na sebe pokřikovali a výkřiky a sténání raněných se mísily se strohými povely důstojníků, občasným ržáním koní a mlaskavými kroky nosičů raněných. Tu a tam v temných koutech, kam nedosáhlo světlo pochodní, pobíhali mezi mrtvolami jednotlivci nebo dvojice. Sehnuli se, napřímili a utekli. Někdy se tam, kde se zastavili, ozval výkřik, náhlý sten, občas se zaleskl kov a následoval úder. Okradači mrtvých a umírajících si udržovali krátký náskok před četami, určenými ke sběru materiálu a snášení mrtvých těl. Krkavci se slétali; sledoval jsem klouzavý let a plachtění černých křídel, vznášejících se nad pochodněmi; vyčkávající párek se usadil na skále nedaleko mne. Jak se setmí, vylezou z vlhkých základů hradu krysy a také se pustí do mrtvých těl.
Přeprava raněných byla stejně rychlá a organizovaná jako všechno, do čeho se Ambrosiova armáda pustila. Až budou všichni uvnitř, brána pevnosti se uzavře. Rozhodl jsem se, že ho vyhledám, až splní nejnutnější povinnosti. Samozřejmě mu už řekli, že jsem se bezpečně vrátil a jistě ho napadne, že pomáhám lékařům. Později budeme mít čas pojíst a pohovořit.
Musel jsem přejít bitevní pole, kde čety s nosítky obtížně oddělovaly vlastní lidi od nepřátel. Saské mrtvoly házely na hromadu vprostřed bitevního pole; napadlo mě, že jistě budou pohřbeni podle jejich obyčejů. Malý oddíl pěchoty stál na stráži u lesknoucí se hromady zbraní a ozdob, které sejmuli z těl mrtvých. Mrtvoly britských vojáků ukládali podél zdi, v řadách, aby je bylo možno identifikovat. Pracovaly tam skupinky mužů, každá s důstojníkem v čele, které se sehnuly ke každému jednotlivci. Když jsem si razil cestu rozčvachtaným blátem, mastným a páchnoucím po krvi a výkalech, míjel jsem, kromě vyzbrojených mrtvol s otevřenýma očima, i těla několika mužů v hadrech, od pohledu venkovanů nebo lidí stojících mimo zákon. Byli to lupiči, které vojáci zabili nebo prokláli kopím. Jeden z nich sebou ještě cukal jako noční můra nabodnutá na špendlík, neboť byl spěšně připíchnutý k zemi zlomeným saským kopím, jež bylo ponecháno v ráně. Zaváhal jsem, ale pak jsem se nad tělem sklonil. Díval se na mě – mluvit už nemohl; viděl jsem, že pořád ještě doufá. Kdyby byl probodnutý čistě, vytáhl bych kopí a nechal ho vykrvácet, ale v tomto případě jsem musel jednat rychleji. Vytáhl jsem dýku a odhrnul pláštěnku, aby mi nepřekážela a nepotřísnila se krví, a pak jsem ho ze strany bodl dýkou do krku. Otřel jsem ji o hadry, které měl na sobě, a napřímil se, abych shledal, že mě přes čepel krátkého mečíku sleduje pár studených očí.
Díky bohu to byl muž, kterého jsem znal. Viděl jsem, že mě poznal, zasmál se a svěsil svůj meč.
"Máš štěstí. Málem jsem tě bodl do zad."
"Nenapadlo mě to." Zasunul jsem dýku do pouzdra. "Bylo by škoda zemřít kvůli tomu, že okrádám tyto lidi. Prosím tě, co by tu stálo za krádež?"
"Byl bys překvapen, co jim stojí za to. Všechno, počínaje kukuřičnou plackou a konče přetrženým páskem opánku." Trhnutím hlavy ukázal na hradby pevnosti. "Už se sháněli, kde jsi."
"Právě tam jdu."
"Prý jsi to předpověděl, Merline? A Doward také?"
"Řekl jsem, že Červený drak přemůže Bílého," poznamenal jsem. "Ale nemyslím, že by byl všemu konec. Co se stalo s Hengistem?"
"Je tamhle." Máchl rukou tam, kde stála pevnost. "Když jsme prolomili saskou linii, uháněl do pevnosti, ale před branou jsme ho dostihli."
"Viděl jsem to. To znamená, že je uvnitř? Žije ještě?"
"Ano."
"A jeho syn Octa?"
"Unikl. Jemu a jeho bratranci – jestli se nemýlím, jmenuje se Eosa – se podařilo utéct na sever."
"To znamená, že není všemu konec. Poslal někoho za nimi?"
"Zatím ne. Říká, že je dost času." Pohlédl na mě. "Opravdu je?"
"Jak bych to mohl vědět?" Nemohl jsem sloužit. "Jak dlouho tu chce zůstat? Pár dnů?"

"Říká, že tři dny. Aby stačil pohřbít mrtvé."
"Co udělá s Hengistem?"
"Co myslíš?" Hranou dlaně napodobil ránu sekerou. "A pokud jde o mne, bylo už včera pozdě. Teď o tom jednají, sotva to však lze považovat za soud. Hrabě zatím nepromluvil, ale Uther si žádá jeho smrt a kněží se dožadují, aby byl tento den vhodně završen. No, musím se vrátit do práce, porozhlédnout po dalších okradačích mrtvol." Odvraceje se, dodal: "Za boje jsme tě viděli na kopci. Lidi říkali, že je to dobré znamení."
Odešel. Krkavec za mými zády se snesl dolů, zakrákal a dosedl na hruď muže, jehož jsem zabil. Povolal jsem nosiče pochodně, aby mi posvítil, a zamířil jsem k hlavní bráně pevnosti.
Ještě než jsem došel k mostu, vyvalila se z pevnosti záře mihotajících se pochodní, a uprostřed, spoután a držen zkrátka, plavovlasý obr, což nemohl být nikdo jiný než Hengist. Ambrosiovi vojáci vytvořili čtvercovou formaci a uprostřed tohoto prázdného čtverce vlekli věznitelé saského vojevůdce. Zřejmě ho srazili na kolena, neboť jeho hlava s vlasy jako len zmizela v britském moři. Viděl jsem, že Ambrosius osobně přešel most a v patách za ním Uther a z druhé strany muž, jehož jsem neznal, v rouchu křesťanského biskupa, dosud zašplíchaném blátem a krví. Ostatní se tlačili za nimi. Biskup cosi naléhavě šeptal Ambrosiovi do ucha. Ambrosiova tvář se podobala masce, chladné, bezvýrazné masce, kterou jsem tak dobře znal. Zaslechl jsem něco jako "uvidíš, že budou spokojeni", a pak ještě něco stručného, co kněze konečně umlčelo.
Ambrosius zaujal své místo. Viděl jsem, že kývl na důstojníka. Následoval rozkaz a po něm svist a konečně úder, jak rána dopadla. Z úst přihlížejících mužů se ozval zvuk, který by snad bylo možno nazvat spokojeným zamručením. Biskup hlasem, ochraptělým vítězoslávou, zvolal: "Tak zahynou všichni pohanští nepřátelé jediného pravého Boha! Nechť je jeho tělo vydáno napospas vlkům a šelmám!" Vzápětí se ozval Ambrosiův klidný chladný hlas: "Bude poslán k vlastním bohům s celou svou armádou, jak je zvykem mezi jeho lidem." Pak dodal na adresu důstojníka: "Pošlete mi vzkaz, až bude všechno připraveno, a já přijdu."
Biskup začal znovu hulákat, ale Ambrosius se obrátil, jako kdyby tam nebyl, a s Utherem a ostatními kapitány kráčel zpět na most a do pevnosti. Kopí se zaleskla, aby mi zabránila v cestě, ale když mě poznali – neboť bránu střežili Ambrosiovi Bretonci – zvedli je.
Vkročil jsem na rozlehlé čtvercové nádvoří, kde teď překotně a zmateně pobíhali lidé a podupávali koně. Na protější straně se zvedalo nízké schodiště, vedoucí do hlavní síně a do věže. Ambrosius a jeho průvodci vyšli nahoru, ale já uhnul stranou. Nebylo třeba ptát se, kam odkládají raněné. Na východní straně nádvoří stála patrová budova, kterou přeměnili v ošetřovnu; zvuky, které se odtamtud nesly, mi byly vodítkem. Vděčně mě přivítal ošetřující lékař, muž jménem Gandar, který mě učil v Bretani a který se netajil tím, že nepotřebuje kněze ani kouzelníky, ale s radostí uvítal další pár vyškolených rukou. Přidělil mi dvě ordonance, našel pro mě nějaké nástroje a truhlici s mastmi a léky a doslova mě strčil do dlouhé jizby, jen o maličko pohodlnější než pouhý přístřešek, kde teď spočívalo asi padesát raněných. Vysvlékl jsem se do pasu a pustil se do práce.
Někdy kolem půlnoci jsem měl to nejhorší za sebou a situace se zklidnila. Byl jsem na druhém konci místnosti, když mě lehký rozruch u vchodu přiměl zvednout zrak, a tu jsem viděl Ambrosia s Gandarem a dvěma důstojníky, kteří vstoupili dovnitř a tiše procházeli dvěma řadami raněných; u každého se zastavili a prohodili pár slov, anebo, šlo-li o těžce raněné, pohovořili o jejich stavu polohlasem s lékařem.
Šil jsem právě ránu na stehně – byla čistá a určitě se zahojí, přestože je hluboká a roztřepená – a k všeobecné úlevě muž omdlel, právě když skupina došla až ke mně. Ani jsem nezvedl oči a Ambrosius mlčky čekal, až dokončím práci, požádám o obvazy, které mi pomocník připravil, a ránu ovážu. Skončil jsem a vstal, pomocník mi přinesl umyvadlo a ručník. Ponořil jsem ruce do vody a když jsem zvedl zrak, viděl jsem, že se Ambrosius usmívá. Měl na sobě pořád ještě své pošavlované a pocákané brnění, ale vypadal svěže a čerstvě, připraven v případě potřeby pustit se do dalšího boje. Všiml jsem si, že ranění na něho hledí, jako by z pouhého pohledu na něho čerpali sílu.
"Můj pane," řekl jsem.
Sklonil se k muži v bezvědomí. "Jak je mu?"
"Povrchové zranění. Zůstane naživu a až se probere, bude šťastný, že to nedostal o kousek dál nalevo."
"Vidím, že jsi odvedl dobrou práci." Potom, když jsem si osušil ruce a se slovy díků propustil svého pomocníka, podal mi Ambrosius ruku. "Teď buď vítán. Myslím, že tvé zásluhy jsou velké, Merline. Nemám na mysli jen toto; mám na mysli Doward a také dnešní den. V každém případě si to myslí vojáci, a jestliže vojáci považují něco za šťastné znamení, pak je to šťastné znamení. Samozřejmě jsem rád, že se ti nic nestalo. Myslím, že máš pro mne nějaké zprávy."
"Ano." Řekl jsem to bezvýrazně, vzhledem k mužům, kteří ho obklopovali, ale viděl jsem, že úsměv na jeho tváři pohasl. Zaváhal, pak řekl klidně: "Nechte nás o samotě, pánové." Odešli. Oba jsme se zahleděli na muže v bezvědomí. Nedaleko se pohnul voják a zasténal a další vykřikl a vzápětí svůj sten spolkl. Odporně to tu páchlo krví, zaschlým potem a zvratky.
"Co je nového?"
"Jde o mou matku."
Myslím, že už věděl, co mu řeknu. Mluvil pomalu, vážil, co říká, jako by každé slovo mělo váhu, již jsem vnímal. "Muži, kteří se s tebou vraceli… mi přinesli zprávu o ní. Řekli, že byla nemocná, ale už se zotavila a že je v pořádku zpátky v Maridunu. Nebyla to snad pravda?"
"Když jsem odjížděl z Mariduna, byla to pravda. Kdybych byl věděl, že její nemoc je smrtelná, nikdy bych ji neopustil."
"Byla smrtelná?"
"Ano, můj pane."
Odmlčel se a hleděl na raněného, ale jako by ho neviděl. Raněný se pohnul; brzy se mu vrátí vědomí a bolest a strach ze smrti. Řekl jsem: "Nepůjdeme na vzduch? Tady jsem hotov. Někoho k němu pošlu."

"Ano. A musíš se obléknout. Dnes je zima." Pak dodal: "Kdy zemřela?"
"Dnes při západu slunce."
Při těchto slovech vzhlédl, přimhouřil oči a souhlasně přikývl. Otočil se a pokynul mi, abych šel s ním. Cestou se mě zeptal: "Myslíš, že to věděla?"
"Myslím, že ano."
"Vzkázala mi něco?"
"Nepřímo. Řekla: ‚Až se setkáme, budeme mít spoustu času.' Nezapomínej, že byla křesťanka. A oni věří –"
"Vím, v co věří."
Zvenčí k nám dolehl rozruch, hlas, který vyštěkl jakési příkazy a pak zaduněly kroky. Ambrosius se zastavil a zaposlouchal se.
"Promluvíme si později, Merline. Máš mi toho mnoho co říci… Ale nejprve musím poslat Hengistova ducha k jeho předkům. Tak pojď."
Navršili saské mrtvoly vysoko na hromadu dřeva, kterou polili olejem a smolou. Na vrcholu pyramidy spočíval na márách z hrubě zbitých prken Hengist. Nikdy se nedozvím, jak se Ambrosiovi podařilo zabránit tomu, aby ho obrali, ale neobrali ho. Na hrudi mu spočíval jeho štít a meč měl po pravici. Místo, kde hlavu oddělili od těla, zakryli širokým koženým límcem, jaký někteří vojáci používají jako chrániče krku. Byl pobitý zlatými cvočky. Pláštěnka halila jeho tělo od hlavy až k patě a v rudých záhybech splývala po hrubém dřevě.
Jakmile na spodek hodili pochodně, hranice vzplála. Noc byla klidná a kouř stoupal vzhůru jako hustý černý sloup lemovaný plameny. Hengistova pláštěnka chytla, okraje zčernaly a zkroutily se a on sám pak zmizel v oblaku dýmu a plamenů. Oheň praskal, jako když bičem práská, a potom, když polena dohořívala a rozpadala se, běhali muži, zpocení a začernění sazemi, a házeli na oheň další. I tam, kde jsme stáli – a bylo to dosti daleko od hranice – doléhal nesnesitelný žár a vlhkým nočním vzduchem na nás dorážel pach hořící smůly a škvařícího se masa v nárazech, jež zvedaly žaludek. Mimo světelný kruh pochodní, jež třímali přihlížející muži, byl na bitevním poli klid, jen občas bylo slyšet pravidelné údery motyk, hloubících hroby pro britské vojáky. A nad zářící hranicí, nad temnými svahy vzdálených kopců visel májový měsíc pod clonou dýmu.
"Co vidíš?"
Ambrosiův hlas mě vzpamatoval. Překvapeně jsem na něho pohlédl. "Co vidím?"
"V ohni, proroku Merline."
"Nic než škvařící se těla."
"Podívej se tedy kvůli mně. Kam odtáhl Octa?"
Zasmál jsem se. "Jak bych to mohl vědět? Řekl jsem ti všechno, co vím."
Ale on se neusmál. "Podívej se líp. Řekni mi, kam šel Octa. A Eosa. Kde se zakopou a počkají si na mě. A jak brzy."
"Už jsem ti řekl, že nevyhledávám to, co se má stát. Je-li to boží vůle, přijde to samo, přijde to v plamenech nebo za temné noci a přijde to tiše jako šíp vystřelený ze zálohy. Nehledám střelce; nemohu dělat nic jiného než počkat s hrudí obnaženou, až mě šíp zasáhne."
"Tak to teď udělej." Tvrdohlavě naléhal. Viděl jsem, že to myslí úplně vážně. "Pro Vortigerna jsi se podíval do budoucnosti."
"Jak můžeš říct ‚pro' něho? Že jsem prorokoval jeho smrt? Když jsem to dělal, můj pane, nevěděl jsem ani, co mluvím. Nevěděl jsem, ani kdy to přijde, ani kdy to ode mne odstoupí."
"A dnes jsi to věděl o Niniane a nepotřeboval jsi k tomu ani tmu, ani oheň."
"To je pravda. Ale nevím, jak jsem se to dozvěděl, právě tak, jako nevím, co jsem řekl Vortigernovi."
"Lidé ti říkají ‚Vortigernův prorok'. Předpověděl jsi naše vítězství a my zvítězili, tady i u Dowardu. Lidé ti věří a mají v tebe důvěru. Já také. Nebylo by lépe stát se ‚Ambrosiovým prorokem'?"
"Můj pane, víš, že přijmu jakýkoliv titul, který mi udělíš. Ale toto přichází odjinud. Nemohu to přivolat, jen vím, že když je to důležité, tak to přijde. A buď jistý, že až to přijde, řeknu ti to. Víš, že jsem ti k službám. Pokud jde o Octu a Eosu, nic nevím. Mohu se pouze dohadovat – jako člověk. Bojují pořád pod praporem Bílého draka?"
Přimhouřil oči. "Ano."
"Pak to, co řekl Vortigernův prorok, musí ještě platit."
"Mohu to říct vojákům?"
"Pokud to potřebují. Kdy zamýšlíš vyrazit?"
"Za tři dny."
"A kam máš namířeno?"
"Do Yorku."
"V tom případě je tvůj úsudek jako vrchního velitele pravděpodobně stejně dobrý jako můj kouzelnický úsudek. Vezmeš mě s sebou?"
Usmál se. "Budeš mi něčím užitečný?"
"Možná ne jako prorok. Ale nepotřebuješ stavitele? Nebo lékařského učně? Nebo dokonce zpěváka?"
Zasmál se. "Já vím, vydáš za celý regiment. Pokud na mě nepustíš kněze, Merline. Mám jich už dost."
"Toho se neboj."
Plameny pomalu hasly. Důstojník pověřený touto záležitostí předstoupil, pozdravil a zeptal se, smí-li muže propustit. Ambrosius mu dal souhlas, pak pohlédl na mě: "Dobrá, pojeď se mnou do Yorku. Budu tam mít pro tebe práci. Skutečnou práci. Bylo mi řečeno, že město je zpola v troskách, budu potřebovat někoho, kdo mi pomůže řídit stavbu. Tremorinus je v Caerleonu. A teď najdi Caia Valeria a řekni mu, aby se o tebe postaral a za hodinu tě přivedl ke mně."
Odcházeje, obrátil se a přes rameno dodal: "A jestli mezitím k tobě něco přiletí ze tmy jako šíp, řekneš mi to?"

"Pokud to nebude opravdovský šíp."
Zasmál se a odešel.
Náhle se vedle mne vynořil Uther. "Tak co, ty pancharte Merline? Prý jsi pro nás vyhrál bitvu tamhle z toho vršku?"
Všiml jsem si a překvapilo mě, že jeho řeč byla prosta vší zlomyslnosti. Choval se vyrovnaně, nenuceně, téměř vesele, jako vězeň puštěný na svobodu. Myslím, že se po dlouhých letech v Bretani, kdy se zdálo, že život nemá smysl, se tak opravdu cítil. Kdyby to bylo záleželo jen na něm, byl by se Uther přeplavil přes Úzké moře, dříve než dospěl v muže, a nechal se chrabře rozsekat na kusy. Teď jako jestřáb poprvé vypuštěný za kořistí pocítil svou sílu. Také jsem to cítil: halila ho jako složená křídla. Řekl jsem mu něco na pozdrav, ale přerušil mě: "Viděl jsi teď něco v plamenech?"
"Ach, ještě i ty," řekl jsem prudce. "Velitel si myslí, že nemám dělat nic jiného než se koukat na pochodeň a věštit budoucnost. Snažil jsem se mu vysvětlit, že to takhle nefunguje."
"To jsi mě zklamal. Právě jsem tě chtěl požádat, abys mi předpověděl budoucnost."
"Ach, to je jednoduché, Eros. Asi tak za hodinu, jakmile se postaráš o své lidi, budeš v posteli s děvčetem."
"To není tak jisté. Jak můžeš, k čertu, vědět, že se mi podařilo jedno najít? Tady jich zrovna moc není, děvče tu sežene tak každý padesátý muž. Já měl štěstí."
"To právě jsem měl na mysli," řekl jsem. "Máme-li padesát mužů a pouze jednu ženu, tak ji dostane Uther. Tomu říkám jedna z životních jistot. Kde bych našel Caia Valeria?"
"Pošlu někoho s tebou, aby ti ho ukázal. Šel bych sám, ale dnes mu nesmím na oči."
"Proč?"
"Když jsme losovali o to děvče, prohrál," řekl vesele. "Bude mít na tebe spoustu času. Vlastně celou noc. Tak pojď."

KAPITOLA 6

Do Yorku jsme se vydali tři dny před koncem května. Pokud jde o York, Ambrosiovi špehové potvrdili jeho domněnku; z Caerconanu vedla na sever dobrá silnice a Octa po ní prchal společně se svým příbuzným Eosou, hledaje útočiště v opevněném městě, jež Římané nazývali Eboracum, Sasové Eoforwick nebo York. Ale yorkské hradby byly v ubohém stavu a obyvatelé města, kteří slyšeli o Ambrosiově slavném vítězství u Kaerconanu, přijali prchající Sasy chladně. Přesto, že Octa velice spěchal, Ambrosius přitáhl pouhé dva dny za ním a Sasové při pohledu na velikou odpočatou armádu, posílenou novými britskými spojenci, které povzbudila vítězství Červeného draka, pochybovali, že by dokázali město udržet, a tak se vzdali.
Viděl jsem je na vlastní oči, neboť jsem byl na prvním voze s obléhajícími stroji, přímo pod hradbami. Svým způsobem to bylo ještě nepříjemnější než bitva. Saský vůdce byl vysoký muž, světlovlasý jako jeho otec, a mladý. Před Ambrosiem se objevil do pasu vysvlečený v úzkých tartanových kalhotech z hrubého materiálu s koženými řemínky. Zápěstí měl omotaná řetězem a tvář a tělo si pomazal blátem na znamení pokory, jíž nebylo zapotřebí. V očích měl hněv a bylo mi jasné, že ho k ní přiměla svou zbabělostí – či mazaností, chcete-li – skupina saských a britských městských notáblů; tísnili se za ním před městskou bránou a prosili Ambrosia o milost pro sebe a své rodiny.
Tentokrát jim ji dal. Žádal pouze, aby zbytky saské armády odtáhly na sever, za starou Hadriánovu zeď, kterou, jak řekl, považuje za hranici své říše. Lidé říkají, že kraj za ní je divoký, nevlídný a těžko obyvatelný, ale Octa se této příležitosti rád chopil. Po něm se k Ambrosiovi vrhl jeho bratranec Eosa, toužící po stejné milosti. Dostal ji a město York otevřelo brány svému novému králi.
Ambrosius si v každém městě, do něhož vstoupil, počínal podle osvědčeného vzoru. Především obnovil pořádek; nikdy nedovolil, aby do města vstoupily pomocné britské oddíly; pořádek obnovily a udržovaly jeho vlastní oddíly z Menší Británie, které v místě neměly žádné vazby. Dal vyčistit ulice, nouzově opravit opevnění a připravit plány budoucích prací, které vložil do rukou skupinky odborníků, jež měli zaměstnat místní lidi. Pak se setkal s představiteli města, jednal s nimi o budoucí politice a přijal od nich přísahu věrnosti, a konečně zařídil ubytování posádky ve městě po odchodu armády. Na samý závěr náboženský obřad díkůvzdání, hostina a lidová veselice.
V Yorku, prvním velkém městě, které Ambrosius převzal, se obřad konal jednoho nádherného dne koncem června v chrámu za účasti celé armády a obrovského davu lidí.
Já jsem měl už za sebou neveřejný obřad, který se konal jinde.
Nikdo neočekával, že v Yorku bude ještě Mithrův chrám. Jeho uctívání bylo zakázáno a tak jako tak by bylo zaniklo, když téměř před sto lety odplula ze Saského pobřeží poslední římská legie; v čase legií byl však chrám v Yorku jeden z nejhezčích v zemi. Protože nikde v okolí nebyla žádná přírodní jeskyně, byl původně postaven pod domem římského vojenského velitele ve velikém sklepě; a proto jej křesťané nemohli zničit ani znesvětit, jak bývalo jejich zvykem, když šlo o svatyně jiných věřících. Ale zub času a vlhko vykonaly svoje a svatyně byla téměř rozpadlá. Jednou, když tu byl velitelem křesťan, se pokusili přeměnit Mithrův chrám v podzemní kapli, ale další velitel se proti tomu výslovně, nemáme-li říct velice prudce, postavil. Byl to také křesťan, ale neviděl důvod, proč by výborný sklep pod domem neměl sloužit tomu, co bylo (podle něho) skutečným účelem sklepa, totiž skladování vína. A vinným sklepem zůstal až do toho dne, kdy tam Uther poslal pracovní četu, aby jej vyčistila, opravila a přichystala na shromáždění, které se mělo konat v den svátku boha Mithry, šestnáctého dne měsíce června. Shromáždění bylo tajné, nikoli ze strachu, ale z politických důvodů, neboť oficiální díkůvzdání bude křesťanské a Ambrosius tam bude děkovat bohu v přítomnosti biskupů a všeho lidu. Já sám jsem svatyni neviděl, protože jsem se od příchodu do Yorku zabýval opravou křesťanského chrámu, aby byl včas připraven na veřejný obřad. Avšak v den Mithrova svátku jsem byl v podzemním chrámu spolu s ostatními, jež dosáhli stejného stupně zasvěcení. Většinu těchto mužů jsem neznal nebo jsem je pod maskami nedokázal poznat podle hlasu. Ale Uther byl poznatelný a můj otec tu přirozeně byl také, v úřadu Posla Slunce.

Chrámové dveře byly zavřené. My, co jsme měli nejnižší svěcení, jsme čekali, až na nás přijde řada, v předsíni.
Byla to nevelká čtvercová místnost, osvětlená pouze dvěma pochodněmi, jež držely v ruce sochy po obou stranách chrámových dveří. Nade dveřmi byla stará kamenná lví maska, omšelá a zrezivělá. Po obou stranách, stejně omšelí a otlučení, s uraženými nosy a údy, stáli dva kamenní nosiči pochodní, kteří stále ještě vypadali starodávně a důstojně. Navzdory páchnoucím a kouřícím pochodním bylo v předpokoji chladno. Cítil jsem, že se do mne dává zima; stoupala od kamenné podlahy po bosých nohou vzhůru, neboť pod dlouhým rouchem z bílé vlny jsem byl nahý. Ale právě když mi naskočila husí kůže, dveře svatyně se otevřely a v okamžiku nás obklopilo světlo, barva a oheň.
Ještě teď, po všech těch letech, a věda vše, co jsem se v životě naučil, nedokážu překonat sám sebe a porušit slib mlčenlivosti a tajemství. Neudělal to, pokud vím, nikdo. Říká se, že co se člověk naučí zamlada, nikdy nedokáže úplně vypudit z mysli, a já o sobě vím, že jsem nikdy neunikl čaromoci onoho tajemného Boha, který mě dovedl do Bretaně a hodil k otcovým nohám. Vskutku nevím, zda je to duchovními zábranami, o nichž jsem už psal, nebo zásahem samotného Boha, ale zjišťuji, že vzpomínku na tuto bohoslužbu mám zcela rozmazanou, jako by to byl pouhý sen. A mohl to opravdu být sen, a to nejenom onoho dne; sen složený ze všech ostatních okamžiků, počínaje první vidinou na půlnočním poli a konče tímto nočním obřadem, který byl poslední.
Na pár věcí si přece jen vzpomenu. Další kamenní nosiči pochodní. Dlouhé lavice po obou stranách ústřední uličky, kde spočívaly postavy ve světlém šatu, maskami obrácené k nám, a bděle nás pozorovaly. Na druhém konci místnosti stupně a velká apsida, polokruhovitý výstupek oltářní části chrámu, s vyklenutým obloukem, jímž tato jeskyně jako by ústila do menší jeskyně uvnitř. V ní pak, pod oblohou posetou hvězdami, byl starý kamenný reliéf Mithry zabíjejícího býka. Musel se nějak zachránit před kladivy rozbíječů bohů, neboť řezba byla pořád výrazná a působil dramaticky. Tak toto je, ve světle pochodní, ten mladý muž od stojícího kamene, chlapík v plášti, klečící u padlého býka; v zármutku odvrací hlavu a vráží mu meč do šíje. Dole pod stupni jsou ohňové oltáře, z každé strany jeden. U jednoho stojí muž oblečený a maskovaný jako Lev s holí v ruce. U druhého pak Heliodromos, Posel Slunce. A nahoře nad stupni, uprostřed apsidy, čeká Otec, aby mě přijal.
Moje Krkavčí maska má malé otvory pro oči, vidím jen přímo před sebe. Nebylo by slušné otáčet se s tím špičatým ptačím zobákem, a tak stojím a naslouchám hlasům a uvažuji, kolik je tu přátel, kolik lidí tu znám. Jediný, kým si mohu být jistý, je Posel, vysoký a pokojný u ohnivého oltáře, a jeden ze Lvů, stojích každý na jednom konci klenutého oblouku.
Takový byl rámec obřadu a to je také to jediné, na co si pamatuji, kromě konce. Celebrující Lev přece jenom nebyl Uther. Byl menší a podsaditější a zjevně starší než Uther, a když mě udeřil, byl to pouhý rituální dotek, postrádal údernosti, kterou se do něj Utherovi obyčejně podařilo vložit. A stejně tak nebyl Ambrosius Poslem. Když mi Posel podával symbolické jídlo sestávající z chleba a vína, viděl jsem na malíčku levé ruky zlatý prsten s červeným jaspisovým kamenem, v němž byl vyřezaný heraldický drak. Ale když zvedl pohár k mým ústům, odhrnulo se mu šarlatové roucho a já viděl na paži tu důvěrně známou bílou jizvu na snědé kůži; zvedl jsem zrak a otvory v masce jsem uviděl modré oči a v nich pobavený záblesk, který podněcoval ke smíchu, a když jsem začal pít, rozlil jsem víno. Zdálo se, že od posledních mystérií, jichž jsem se zúčastnil, postoupil Uther o dva stupně. A protože tu žádný další Posel nebyl, zbývalo pro Ambrosia jediné místo…
Odvrátil jsem se od Posla a poklekl k Otcovým nohám. Avšak ruce, které sevřely moje ruce a přijaly slib, byly ruce starého muže, a když jsem zvedl zrak, uviděl jsem za maskou oči cizího člověka.
O osm dní později se konalo oficiální díkůvzdání. Ambrosius tam byl se všemi svými důstojníky, přišel i Uther, "neboť," jak řekl můj otec později, když jsme osaměli, "poznáš sám, že všichni bozi zrození ze světla jsou bratři, a jestliže v této zemi musí Mithra, dárce našeho vítězství, nosit Kristovu tvář, proč bychom neuctívali Krista?"
Pak jsme o tom už nikdy nemluvili.
Kapitulací Yorku skončila první etapa Ambrosiova tažení. Z Yorku jsme pohodlnými pochody došli do Londýna už bez dalších bojů, nepočítáme-li malé šarvátky cestou. Král se teď musel pustit do obrovského díla – do obnovy a konsolidace království. V každém městě a v každé pevnosti nechal posádku ze zkušených mužů a důvěryhodných důstojníků a poslal své techniky na pomoc při obnově a přestavbě měst, silnic a pevností. Všude stejný obrázek: silnice zanedbané tak, že je bylo sotva vidět; zničené vesnice a vesničané schovávající se v lesích a jeskyních; svatyně rozbořené nebo znesvěcené. Jako by bezohledná tvrdost a zločinná hrabivost saských hord měly zhoubný vliv na celou zemi. Všechno, co lidi povznášelo – umění, zpěv, vzdělanost, bohoslužby, lidová shromáždění, oslavy Velikonoc, Všech svatých nebo zimního slunovratu, dokonce i umění hospodařit, to všechno zahynulo pod temnými mraky, na nichž jezdili severští bozi války a hromu. A tyto hordy pozval Vortigern, britský král. To bylo teď to jediné, na co si vzpomněli. Zapomněli, že po deset let Vortigern vládl docela dobře, dalších pár let jakžtakž přijatelně, než zjistil, že duch války, jehož vypustil z láhve na tuto zemi, se mu vymkl z ruky. Pamatují si jen to, že trůn získal krveprolitím a zradou, že zavraždil příbuzného – a tímto příbuzným byl pravý král. A tak se teď valili k Ambrosiovi, svolávali na něho požehnání svých různých bohů a radostně ho zdravili jako krále, "prvního krále celé Británie", jako první skvělou naději na jedinou Británii. Jiní lidé už vypověděli příběh Ambrosiovy korunovace a jeho prvních činů jakožto krále Británie; byl dokonce zapsán a tak řeknu pouze tolik, že jsem s ním pobyl první dva roky, jak jsem slíbil, ale potom, na počátku mého dvacátého roku, jsem odešel. Měl jsem už dost všech těch porad a pochodů, nekonečných právnických debat, kdy se Ambrosius snažil obnovit zákony, jež zastaraly, vleklých jednání se stařešiny a biskupy, kteří bzučeli jako včely a tahali se celé dny a týdny o každou kapku medu. Byl jsem unaven i stavěním a projektováním; to byla jediná práce, kterou jsem pro něho dělal během těch dlouhých měsíců, co jsem sloužil v armádě. Nakonec jsem pochopil, že od něho musím odejít, zbavit se tlaku událostí, které ho obklopují; Bůh nemluví k těm, kdo nemají čas naslouchat. Mysl si sama musí hledat to, čím se potřebuje sytit; vycítil jsem, že ať mám vykonat cokoli, musím tak učinit v klidu svým kopců. A tak jsem na jaře, když jsme přijeli do Winchesteru, poslal vzkaz Cadalovi a pak vyhledal Ambrosia a řekl mu, že musím

odejít.
Naslouchal mi roztržitě; teď ho tížily starosti; léta, která na něho dříve jen lehce usedala, jako by ho nyní tiskla k zemi. Všiml jsem si, že se to často stává lidem, kteří se celým svým životem upjali k daleké záři jedné vysoké vatry; když vystoupí až na vrchol a není kam dále šplhat, a nezbývá než víc přikládat a udržovat oheň, sednou si k ní a náhle zestárnou. Dříve je hřála prudce proudící krev, teď je musí hřát oheň vnější. A tak to bylo s Ambrosiem. Král, který seděl ve velkém křesle ve Winchesteru a poslouchal mě, to nebyl ten mladý důstojník, jemuž jsem hledíval do tváře přes stůl plný map v Menší Británii, ani Mithrův Posel, který měl odvedl ze zmrzlého pole.
"Nemohu tě držet," řekl. "Nejsi mým důstojníkem, jsi jen mým synem. Můžeš jít, kam chceš."
"Sloužím ti. Ty to víš. Ale teď vím, jak ti mohu sloužit nejlépe. Mluvil jsi nedávno o tom, že vypravíš oddíl do Caerleonu. Kdo pojede?"
Podíval se do papírů. Před rokem by to věděl bez dívání. "Priscus, Valens. Možná Sidonius. Vyrazí za dva dny."
"Tak já pojedu s nimi."
Podíval se na mne. Najednou tu byl opět ten starý Ambrosius. "Šíp ze tmy?"
"Dalo by se to tak říct. Vím, že musím jet."
"Tak jeď. A jednou se ke mně vrať."
Někdo nás přerušil. Když jsem odcházel, pročítal slovo za slovem jakýsi pracně sestavený návrh nových předpisů pro město.

KAPITOLA 7

Cesta z Winchesteru do Caerleonu je pěkná, počasí bylo hezké a suché, a tak jsme se ani nezastavili ve městě Sarum a dokud bylo vidět, jeli dál na sever přímo přes Velkou planinu.
Kousek před Sarumem je městečko, kde se narodil Ambrosius. Už si ani nevzpomínám, jak se jmenovalo dřív, ale teď se mu říká Ameresburg nebo Amesbury. Nikdy jsem v těchto končinách nebyl a měl jsem v úmyslu se tam podívat, proto jsme přidali do kroku a dorazili krátce před západem slunce. Důstojníky i mne pohodlně ubytoval velitel městečka – bylo jen o málo větší než vesnice, ale vědomo si postavení, které mu náleží jakožto královu rodišti. Nedaleko odtud je místo, kde před mnoha lety Sasové zrádně zmasakrovali a pohřbili do společného hrobu přes sto britských šlechticů. Leží kousek na západ od Amesbury, nedaleko kamenného kruhu, jejž lidé nazvali Tanec obrů nebo Tanec stojících kamenů. Slyšel jsem o něm už před lety a byl bych jej rád viděl; proto když jsme přijeli do Amesbury a ubytovali se, omluvil jsem se svému hostiteli a vyrazil přes pláň západním směrem. Planina, to jsou míle a míle dlouhých plochých pásů země bez jediného kopečku či údolí, které jen tu a tam oživí skupina trnovníků nebo hlodašové keře či osamělý, větrem olámaný dub. Slunce zapadalo pozdě a toho večera, když jsem jel volným krokem na unaveném koni na západ, barvily oblohu přede mnou ještě poslední paprsky slunce, zatímco na východě se za mými zády kupily břidlicově modré večerní mraky a objevila se první hvězda.
Patrně jsem očekával, že Tanec bude mnohem méně působivý než šiky kamenné armády, na niž jsem si postupně zvykal v Bretani, snad něco jako kamenný kruh na ostrově druidů. Avšak tyto kameny byly obrovské, větší, než jaké jsem kdy v životě viděl; a jejich naprostá odloučenost, to, že stojí uprostřed této rozlehlé a pusté planiny, naplňuje srdce posvátnou úctou.
Kousek kruhu jsem objel na koni, pak jsem seskočil, nechal koně, aby se volně pásl, a vkročil jsem mezi dvěma kameny vnějšího kruhu dovnitř. Můj stín, vržený přede mne mezi jejich stíny, byl maličký, přímo trpasličí. Proti své vůli jsem se zastavil, jako by se obři vzali za ruce a bránili mi v další cestě.
Ambrosius se ptal, jestli to bude "šíp vystřelený ze tmy". Řekl jsem, že ano, a byla to pravda, ale napřed musím zjistit, proč jsem sem byl přiveden. Věděl jsem jenom tolik, že teď, když jsem tady, přál bych si tu nebýt. Měl jsem velice podobný pocit jako v Bretani, když jsem poprvé procházel alejí stojících kamenů; vzadu na šíji jsem cítil něčí dech, jako by se mi přes rameno dívalo něco staršího než čas; ale nebylo to úplně stejné. Bylo to, jako by země, kameny, jichž jsem se dotýkal, stále ještě vyhřáté jarním sluníčkem, vydechovaly odkudsi z hlubin chlad.
Trochu váhavě jsem šel dál. Světla rychle ubývalo a musel jsem dávat pozor na cestu, abych se dostal do středu. Čas a vichřice – a možná i bohové války – vykonali svoje; mnoho kamenů bylo pokácených, ležely na zemi přes sebe, ale systém byl stále ještě patrný. Tvořily kruh, který se nepodobal ničemu, co jsem viděl v Bretani, ničemu, co jsem si byl schopen představit. Původně to byl vnější kruh z obřích kamenů a tam, kde se kružnice ještě zachovala, bylo vidět, že nahoře byly stojící kameny překryté souvislým překladem z kamenů stejně velikých, tvořících velkou křivku, a rýsovaly se proti obloze jako obří hradba. Některé další kameny ještě stály, ale většina jich ležela nebo se nakláněla v opilých úhlech a překlady se jim válely u paty. Uvnitř tohoto velkého kruhu byl jiný kruh z menších stojících kamenů, ale obři z vnějšího kruhu při svém pádu strhli některé menší kameny s sebou. A opět i v tomto menším kruhu byla podkova z obrovských kamenů, stojících vždy po dvou s překladem a tvořících jakési brány, které vyznačovaly střed. Tři z těchto trilitů byly nedotčené; čtvrtý spadl a vzal sousedy s sebou. A téma se opět opakovalo, uvnitř podkovy byla jiná, z menších kamenů, které většinou zůstaly stát. Vlastní střed kruhu byl prázdný a křížily se v něm stíny.
Slunce zapadlo a obloze na západě odčerpalo barvy, v moři zeleně zůstala jediná jasná hvězda. Stál jsem bez pohnutí. Bylo naprosté ticho, takové ticho, že jsem slyšel, jak můj kůň spásá trávu, a když udělá krok, tichounce cinkne uzda. Jediný další zvuk, který ke mně doléhal, bylo šepotavé štěbetání špačků hnízdících v obrovských trilitech nad mou hlavou. Špaček je pták pro druidy posvátný a Tanec býval prý v minulosti místem, kde druidští kněží konali pobožnosti. O Tanci kolují četné příběhy, říká se, že kameny sem byly přepraveny z Afriky, že je za dávných časů vztyčili obři anebo že to jsou obři samotní, které při tanci v kruhu kletba proměnila v kameny. Ale nebyli to obři ani kletby, kteří na mne teď ledově dýchali ze země a z kamenů; tyto kameny sem dali lidé, a dokázali je postavit, proto je

opěvují básníci – jako ten starý slepec v Bretani. Opožděný paprsek dopadl na kámen vedle mne; z pískovcové plochy vystupoval výčnělek, jemuž odpovídal otvor ve spadlém překladu na zemi. Tyto čepy a jamky jsou dílem lidské ruky, řemeslníků, jaké jsem v posledních letech téměř denně pozoroval v Menší Británii a potom v Yorku, Londýně a Winchesteru. Přestože jsou tyto stavby tak robustní, že se zdají být dílem obrů, vztyčily je ruce dělníků pod vedením techniků a za zvuků takové hudby, jakou jsem slyšel od slepého zpěváka v Kerrecu.
Pomalu jsem prošel středem kruhu. Bledé světlo na západní obloze vrhalo můj stín šikmo přede mne a v prchavém svitu na okamžik vyrylo do jednoho kamene sekerku, dvoubřitovou sekerku. Zaváhal jsem a otočil se. Můj stín se zavlnil a vychýlil se. Šlápl jsem do mělkého dolíku, zapotácel jsem se a natáhl se jak široký tak dlouhý.
Byla to jen taková malá prohlubinka, kterou mohl před léty při svém pádu vytlačit jeden z těch velkých kamenů. Nebo hrob…
Ale nikde poblíž nebyl kámen takové velikosti a nikde ani stopy po tom, že by tu někdo kopal hrob. Trávník byl hladký, vyholený pasoucími se ovcemi a dobytkem, a když jsem se zvolna zvedal, viděl jsem, že mi pod rukama voní nadýchaná okruží sedmikrásek. Ale jak jsem tak ležel, ucítil jsem úder zdola, bodnutí, jako bych byl zasažen šípem; a pochopil jsem, proč jsem tady.
Chytil jsem koně, nasedl a vracel se dvě míle zpátky do otcova rodiště.
Za Caerleonu jsme dorazili o dva dny později a shledali jsme, že se město úplně změnilo. Ambrosius je hodlal používat jako jedno ze svých tří hlavních sídel společně s Londýnem a Yorkem a práce řídil Tremorinus osobně. Hradby byly přestavěné, most opravený, řeka vyčištěna, břehy zpevněné a celý východní kasárenský blok přebudován. Dříve byla vojenská kolonie v Caerleonu, obklopeném nízkými kopci a střeženém ohbím řeky, mnohem rozlehlejší; teď nebyla potřeba ani polovina, a tak Tremorinus nechal strhnout západní kasárenský blok a materiál na místě použil na stavbu nových čtvrtí, lázní a kuchyní. Staré byly v ještě horším stavu než lázně v Maridunu, a proto, řekl jsem Tremorinovi, "teď bude každý britský voják žádat, aby byl přeložen sem," což přijal jako výraz uznání.
"Tak rychle to nepůjde," řekl. "Prý jsou na obzoru nové nesnáze. Slyšel jsi něco?"
"Nic. Ale je-li to novinka, nemohl jsem ji slyšet. Byli jsme na cestě téměř týden. Jaké nesnáze? Doufám, že ne s Octou."
"Ne, s Pascentiem." To byl Vortimerův bratr, který se s ním podílel na vzpouře a po Vortimerově smrti utekl na sever.
"Víš, že odplul do Germánie? Prý se vrátí."
"Dej mu čas," řekl jsem, "a můžeš si být jistý, že to zkusí. Poslyš, budeš mi posílat zprávy, které přijdou?"
"Posílat? Copak ty tu nezůstaneš?"
"Ne. Jedu do Mariduna. To víš, tam jsem doma."
"Zapomněl jsem. Třeba se přijedeš podívat. Já se tu trochu zdržím – začali jsme práce na kostele." Zazubil se. "Biskup na mě dorážel jako střeček; soudí, že jsem na to měl myslet dřív, než jsem věnoval tolik času věcem pozemským. A pak se taky mluví o tom, že by se měl postavit nějaký památník na počest Ambrosiova vítězství. Někteří chtějí triumfální oblouk ve starém římském stylu. Tady v Caerleonu se samozřejmě říká, že by se za tím účelem měl postavit kostel – ke slávě boží a nadávkem i Ambrosiově. Já osobně si myslím, že má-li být nějakému biskupovi svěřena boží a králova sláva zároveň, pak by to měl být Gloucester – starý Eldad se bil jako lev s těmi nejlepšími. Viděl jsi ho?"
"Slyšel jsem ho."
Zasmál se. "V každém případě doufám, že tu dnes večer zůstaneš a povečeříš se mnou."
"Díky, rád."
Hovořili jsme dlouho do noci, ukazoval mi některé plány a projekty a lichotivě naléhal, abych se přijel z Mariduna podívat, jak výstavba pokračuje. Slíbil jsem a druhého dne jsem odjel z Caerleonu sám, neboť jsem zavrhl stejně lichotivý a naléhavý požadavek vojenského velitele, abych souhlasil s vojenským doprovodem. Odmítl jsem a v pozdním odpoledni jsem měl konečně na dohled své kopce. Na západě se kupily dešťové mraky, ale před nimi v jasném oparu zapadalo slunce. V takový den, jako je ten dnešní, člověk pochopí, proč se zeleným velšským kopcům říká Černé hory a údolím mezi nimi Zlatá údolí. Sluneční paprsky zlatí stromy Zlatých údolí a za nimi se tyčí břidlicově modré a černé kopce, jež svými vrcholky podpírají nebesa.
Cesta mi trvala dva dny, nespěchal jsem a přitom jsem pozoroval, jak se s mírem do země navrací rozkvět. Rolník, který stavěl zeď, se po mně ani neohlédl, a děvče, pasoucí stádo ovcí, se na mě usmálo. A když jsem dojel k mlýnu na Tywy, pracovalo se tam, na dvoře byly naskládané pytle obilí a slyšel jsem klapot otáčejícího se kola.
Minul jsem pěšinu, odbočující vzhůru k jeskyni, a zamířil rovnou do města. Namlouval jsem si, že mou první povinností je zajít do svatopetrského kláštera, vyptat se na matčinu smrt a navštívit místo, kde je pohřbena. Ale když jsem před klášterní bránou sesedl z koně a vztáhl ruku ke zvonci, poznal jsem podle toho, jak se mi rozbušilo srdce, že lžu sám sobě.
Mohl jsem si to zklamání ušetřit; otevřela mi stará klíčnice a bez řečí mě vedla pres vnitřní nádvoří rovnou na zelený svah u řeky, kde byla matka pochována. Bylo to líbezné místo, zelený záhon u stěny, kde pod dotekem tepla každoročně brzy rozkvétaly hrušně a nad jejich sněžně bílými květy nastavovali svá peříčka slunci bílí holubi, které měla tak ráda. Slyšel jsem, jak za zdí šumí řeka a přes koruny stromů ke mně doléhá hlas kostelního zvonu.
Abatyše mě přijala vlídně, ale neměla co dodat ke zprávě, kterou jsem dostal brzy po matčině smrti a předal ji otci. Nechal jsem tam peníze na náhrobní kámen, dal jsem na modlení a v sedlovém vaku jsem si odnášel její stříbrný kříž posázený ametysty. Jednu otázku jsem se neodvážil položit, ani když nějaké děvče – nikoli Keři – přineslo na občerstvení víno. Nakonec jsem byl i s touto nevyslovenou otázkou doprovozen k bráně a ocitl jsem se na ulici. Na okamžik se mi zdálo, že mi svitla naděje – když jsem odvazoval koně od prstence u brány, viděl jsem, že mě stará klíčnice sleduje zamřížovaným okénkem, zřejmě ve vzpomínce na zlaťák, který jsem jí dal při své první návštěvě. Vytáhl jsem peníze a naznačil jsem, aby přistoupila blíž, abych jí mohl otázku zakřičet do ucha; když konečně po třetím pokusu porozuměla, na co se ptám, jedinou odpovědí bylo pokrčení ramen a pouhé slůvko "Odešla". Což mi, i pokud mi

porozuměla, bylo k ničemu. Nakonec jsem to vzdal. Řekl jsem si, že každopádně je to něco, na co musím zapomenout. A tak jsem vyjel z města a vracel se ke svému údolí se vzpomínkou na její tvář, kterou jsem viděl všude, a na její zlaté vlasy, zářící v každém paprsku zapadajícího slunce. Cadal přestavěl přístřešek, který jsme s Galapasem postavili v hlohovém houští. Udělal dobrou střechu a pevné dveře a zvětšil jej, aby se tam vešli pohodlně dva koně. Jeden, Cadalův, tam jistě už stál.
Cadal zřejmě slyšel, jak jedu údolím, protože sotva jsem seskočil z koně, už běžel dolů po pěšině k útesu, vzal mi uzdu z ruky, zvedl obě mé ruce ve svých a políbil je.
"No tak, co to děláš?" zeptal jsem se překvapeně. Nemusel si přece o mne dělat starosti; posílal jsem mu pravidelně vzkazy. "Nedostal jsi zprávu, že se vracím?"
"Ale ano. Bylo to dlouhé. Vypadáš dobře."
"Ty také. Je tu všechno v pořádku?"
"Uvidíš sám. Když už musíš bydlet na takovémhle místě, je spousta možností, jak je vylepšit. Jdi nahoru, večeře je připravená." Začal odsedlávat koně a nechal mě jít nahoru samotného.
Měl na to spoustu času, ale i tak mi to připadalo jako zázrak. Bylo to tu stejné jako dříve, plošinka porostlá zelenou trávou a sluníčko. Mezi mladými výhonky kapradin byl trávník posetý sedmikráskami a violkami a zpod kvetoucích trnek jukali mladí králíci. Pramínek byl křišťálově čistý a křišťálově čistá byla i voda ve studánce, jíž bylo vidět až na stříbrný písek na dně. Nad ním ve výklenku mezi kapradinami stála dřevěná figura boha, Cadal ji zřejmě našel, když čistil studánku. Našel i hrníček z rohoviny. Stál tam, kde stával vždycky. Napil jsem se z něj, ulil pár kapek bohu a vešel do jeskyně.
Z Menší Británie přišly moje knihy; velká truhla stála u stěny na místě, kde dříve bývala truhla Galapasova. Místo Galapasova stolu tu stál jiný, z domu mého dědečka. Bronzové zrcadlo bylo na svém místě. Jeskyně byla čistá, suchá a vonělo to tam. Postavil kamenný krb a polena v něm byla připravena, jen podpálit. Téměř jsem čekal, že u krbu najdu Galapase a že na římse u vchodu bude sedět sokol jako té noci, kdy malý kluk odcházel z jeskyně v slzách. Mezi hlubokými stíny nad římsou vzadu byl stín ještě hlubší; skrýval vchod do křišťálové jeskyně. Té noci jsem spočíval na kapradinovém lůžku zabalený do pokrývek a poslouchal, jak hasne oheň, jak venku ševelí listí a jak zurčí pramínek. Byly to jediné zvuky, jež tu bylo slyšet. Zavřel jsem oči a spal tak, jak jsem spal naposledy v dětství.

KAPITOLA 8

Jako se opilec, který nemá, co by pil, považuje za vyléčeného ze své žádostivosti, tak jsem se já považoval za vyléčeného z touhy po tichu a samotě. Ale od prvního dne, kdy jsem se probudil na Bryn Myrddinu, jsem pochopil, že to není jen moje útočiště, ale že jsem tu doma. Duben se proměnil v květen a kukačky kukaly z jednoho kopce na druhý, zvonky v mladých kapradinách otevřely své kalichy a večery byly plné bekotu jehňátek, a já se dosud nepřiblížil k městu dále než na hřeben, ležící dvě míle na sever, kam jsem chodil sbírat řeřichu a různé listy. Cadal jezdil denně dolů pro potraviny a pro zprávy, a dvakrát vyjel údolím nahoru posel; jednou přivezl svazek Tremorinových náčrtků, podruhé peníze od otce z Winchesteru – bez dopisu, ale s potvrzením, že Pascentius opravdu v Germanii sbírá vojsko a než skončí léto, dojde určitě k válce.
Jinak jsem četl, chodil po kopcích, sbíral byliny a připravoval léky. A také jsem hrál a zpíval písně, nad nimiž Cadal vrtěl hlavou a kradí na mě vrhal pohledy přes rameno. Některé z nich se ještě zpívají, většina je zapomenuta. Jednou z posledních byla ta, kterou jsem zpíval, když máj byl v nejlepším a všechno bylo v květu.
Země je šedá a holá a větve jsou nahé jako kosti,
vysvlečené z léta; o vrbové chmýří,
o nádheru modré vody a zlatavých trav,
ba i o ptačí trylek jsem byl okraden,
ukradla mi je dívka, dívka pružná jako vrbový proutek.
Bezstarostná je jako ptáče na májové větvi,
sladká jako hlas zvonu ve věži,
tančí a tráva se ohýbá,
a její krok září na šedivé trávě.
Chtěl bych jí, královně panen, vybrat dárek,
ale co bych jí mohl z tohoto pustého údolí nabídnout?
Hlas větru v rákosí a šperk deště,
a mechovou kožešinu na studeném kameni.
Co bych jí mohl nabídnout kromě mechu na kameni?
Zavírá oči a odvrací se ode mne ve spánku.
Druhého dne jsem se vydal do lesnatého údolí asi míli od domova; hledal jsem divokou mátu a ambrosii, když tu náhle se jako na zavolanou objevila na pěšině mezi zvonky a kapradím. Co já vím, možná jsem ji přivolal. Šíp zůstává šípem, ať jej vystřelí kterýkoliv bůh.
Stál jsem u skupinky bříz a díval se, jako by měla zase zmizet; jako bych si ji v té chvíli skutečně vyčaroval ze snů a přání – přízraku za denního světla. Nemohl jsem se ani hnout, třebaže mé tělo i můj duch jako by jí letěly v ústrety. Uviděla mě, na tváři se jí objevil úsměv a lehkým krokem kráčela ke mně. V mřížoví tančícího světla a stínů, jež vrhaly pohupující se větve břízek, mi připadala pořád ještě nehmotná, jako by se pod jejím krokem tráva ani nezavlnila. Ale pak přišla blíž a nebyla to žádná vidina, ale Keri tak jak si ji pamatuji, v hnědých šatech z hrubé látky a vonící květy zimolezu. Jenom tu kápi už neměla; rozpuštěné vlasy jí spadaly volně na ramena a byla bosa. Sluníčko nakukovalo mezi

chvějícími se listy a v jeho paprscích se její vlasy zatřpytily jako světlo na vodě. V ruce držela kytici zvonků.
"Můj pane!" vydechla tiše a v jejím hlase byla radost.
Stál jsem bez hnutí zahalen do své důstojnosti jako do šatů, ale pod ní se mé tělo chvělo jako kůň, který je ovládán ostruhou a uzdou zároveň. Uvažoval jsem, co udělám, jestli mi opět políbí ruku. "Keri! Co tu děláš?"
"Co bych dělala? Trhám zvonečky."
Nevinný pohled setřel drzost z jejích slov. Zvedla kytici a se smíchem se na mě přes ni podívala. Bůhví, co může vyčíst z mé tváře. Ne, ne, ruku se mi políbit nechystá. "Cožpak ty nevíš, že jsem z kláštera odešla?"
"Ano, řekli mi to. Myslel jsem, že jsi šla do některého jiného."
"Ne, už nikdy. Klášter jsem nenáviděla. Člověk je tam jako v kleci. Některým se tam líbí, protože se tam cítí v bezpečí, ale mně ne. Nejsem pro takový život stvořená."
"Kdysi se mě tam také pokoušeli strčit," řekl jsem.
"Taky jsi utekl?"
"Ano, ale dřív, než mě tam zavřeli. Kde teď bydlíš, Keri?"
Zdálo se, že otázku přeslechla. "Taky na to nejsi dělaný? Myslím jako na ten život v řetězech."
"Ne v těchto řetězech."
Viděl jsem na její tváři údiv, ale protože jsem sám nebyl jistý, co jsem tím chtěl říct, mlčel jsem a bezmyšlenkovitě ji pozoroval, vychutnávaje štěstí tohoto okamžiku.
"Je mi líto, že ti umřela matka," řekla.
"Děkuji ti, Keri."
"Umřela hned po tvém odjezdu. Asi ti to všechno už řekli, viď?"
"Ano. Zašel jsem do kláštera, hned jak jsem se vrátil do Mariduna."
Na chvíli se odmlčela a zahleděla se dolů. "Věděla jsem, že jsi se vrátil. Všichni o tom mluvili."
"Vážně?"
Kývla hlavou. "Ve městě jsem slyšela, že jsi nejen velký kouzelník, ale taky princ…"
Zvedla oči a jak se na mě dívala, ztrácel se její hlas v pochybnostech. Měl jsem na sobě nejstarší oblečení, tuniku se skvrnami od trávy, které se ani Cadalovi nepodařilo odstranit, a děravý plášť, potrhaný od trní a ostružin. Na nohou jsem měl plátěné sandály jako otrok; v dlouhé vlhké trávě byly kožené boty k ničemu. Ve srovnání i s tím prostě oděným mladíkem, kterého viděla předtím, jsem musel vypadat jako žebrák. Zeptala se s přímostí nevinné dívky: "Jsi pořád ještě princ, když ti matka zemřela?"
"Ano. Můj otec je Nejvyšší král."
Otevřela ústa. "Tvůj otec? Král? To mi nikdo neřekl."
"Málokdo to ví. Ale teď, když matka zemřela, tak na tom nezáleží. Ano, jsem jeho syn."
"Syn Nejvyššího krále...," vydechla s posvátnou úctou. "A taky kouzelník. Vím, že je to pravda."
"Ano, to je pravda."
"Jednou jsi mi řekl, že nejsi."
Usmál jsem se. "Řekl jsem ti, že ti neumím pomoci od bolesti zubů."
"Ale pomohl jsi."
"Říkáš to, ale já ti nevěřím."
"Svým dotekem vyléčíš všechno," řekla a pokročila ke mně blíž.
Šat měla u výstřihu volný. Její šíje měla bledě růžovou barvu zimolezu. Cítil jsem její vůni a vůni květů mezi námi, z nichž naše těla vymáčkla hořkosladkou šťávu. Zvedl jsem ruku a zatáhl za zdrhovací šňůrku ve výstřihu; povolila. Její prsy byly kulaté a plné a hebčí, než jsem si vůbec uměl představit. Uložily se do mé dlaně jako matčini holoubkové. Patrně jsem čekal, že vykřikne a odstrčí mě, ale ona se ke mně horce přitiskla a smála se, ovinula mi ruce kolem krku, zabořila prsty do mých vlasů a přitiskla rty na má ústa. Pak se na mě náhle pověsila celou svou vahou, já se neobratně snažil ji políbit a jak jsem ji chtěl udržet, zapotácel jsem se a padl jsem na zem přímo na ni; květiny se při pádu rozsypaly kolem nás.
Trvalo mi dlouho, než jsem to pochopil. Na počátku byl smích a zrychlený dech a všechno to, co si člověk za noci ve své fantazii představuje, a tento pocit spolehlivě a vytrvale přetrvával, už pro její křehkost a tiché zaúpění, když jsem jí způsobil bolest. Byla pružná jako rákos a přitom poddajná a dalo se čekat, že se budu cítit pánem světa, když tu náhle se jí z hloubi hrdla vydral zvuk, jako by se dusila, a pak se začala v mém objetí svíjet tak, jak jsem viděl svíjet se umírající, v bolestech; i zvedla ke mně ústa, jako by mě chtěla uštknout, a přitiskla je na moje.
Náhle jsem se začal dusit já; její paže se mnou cloumaly, její ústa mě vpíjela, a její tělo mě stahovalo do oné mučivé a konečné temnoty, kde není vzduch, světlo, dech ani šepot probouzejícího se ducha. Hrob v hrobě. Do mozku se mi zasekl strach jako doběla rozpálená čepel nože. Otevřel jsem oči a neviděl jsem nic než vířivé světlo a stín stromu, ležícího přese mne s trny jako hřebíky. Jakýsi hrůzný přízrak mi zaryl drápy do tváře. Stín trnitého stromu rostl a kymácel se, jeskyně se rozzela, stěny se bortily a drtily mě. Bránil jsem se, vytrhl jsem se a odkutálel jsem se od ní, zpocený strachem a hanbou.
"Co se děje?" I její hlas byl bezohledný. Rukama pořád ještě objímala prostor, který jsem před okamžikem vyplňoval.
"Promiň mi to, Keri. Promiň."
"Co to znamená? Co se stalo?" Obrátila ke mně hlavu se zlatým přívalem. Přivřela oči a mračila se. Natáhla ruku. "Ach, nejde-li o nic jiného, tak pojď ke mně. To je v pořádku. Ukážu ti to, jen pojď."
"Ne." Snažil jsem seji mírně odstrčit, ale celý jsem se třásl. "Ne, Keri. Nech mě. Ne."
"Co je s tebou?" Náhle zeširoka otevřela oči. Opřela se o loket. "Poslyš, nic bych za to nedala, že jsi to ještě nikdy nedělal. Je to tak? Pověz!"

Neodpověděl jsem.
Její smích měl znít vesele, ale vyzněl rezavě. Zase se otočila ke mně a vztáhla ruce. "Ale to nevadí, tak se to naučíš, nemám pravdu? Přece jsi chlap. Teda, aspoň jsem si to myslela…" Pak v návalu netrpělivosti dodala: "Tak proboha, pospěš si. Říkám ti, že to bude v pořádku."
Chytl jsem ji za zápěstí a držel ji. "Promiň mi to, Keri. Nedokážu ti to vysvětlit, ale… prostě nesmím, nic víc nevím. Ne, vyslechni mě, to je minutka."
"Pusť mě!"
Pustil jsem ji a ona se odtáhla a posadila se. V očích měla hněv. Ve vlasech se jí zachytilo pár kvítků.
Řekl jsem: "Nemysli si, že to má něco společného s tebou, Keri. Nejde o tebe –"
"Nejsem pro tebe dost dobrá, co? Protože moje máma byla kurva?"
"Opravdu? Ani jsem to nevěděl." Náhle jsem se cítil strašlivě unavený. Řekl jsem opatrně: "Řekl jsem ti, že to s tebou nijak nesouvisí. Jsi velice krásná, Keri, a od první chvíle, co jsem tě spatřil, jsem cítil – ale to ty jistě víš, co jsem cítil. Tohle je něco mezi mnou a – prostě to má něco společného s mojí –" Odmlčel jsem se. Nemá to smysl. Pozorovala mě jasnýma očima bez zájmu, pak se prudkým trhnutím ode mne odvrátila a začala si upravovat šaty. Místo "s mým vnitřním viděním" jsem řekl: " – s mou magií."
"Magie!" Ohrnula rty jako uražené dítě. Rázným pohybem si přitáhla pás a začala sbírat rozházené zvonky, opakujíc záštiplně: "Magie! Myslíš si, že věřím v tvou pitomou magii? Cožpak sis vážně myslel, že mě tehdy bolel zub?"
"Nevím," řekl jsem unaveně. Vstal jsem.
"Inu, možná že na to, abys byl kouzelníkem, nepotřebuješ být muž. Přece jen jsi měl tehdy do toho kláštera jít."
"Možná." Ve vlasech se jí zachytilo jemné chmýří a zalesklo se ve slunci jako pavučinka. Všiml jsem si její modřiny na zápěstí. "Nebolí tě to? Ublížil jsem ti?"
Neodpověděla, ani se na mě nepodívala a odvrátila se.
"Tak sbohem, Keri."
Ušel jsem asi šest kroků, když mě zastavil její hlas. "Princi – "
Obrátil jsem se.
"Tak ty na to opravdu slyšíš?" řekla. "To mě překvapuje. Říkáš, že jsi syn Nejvyššího krále, a nedáš mi ani stříbrňák za roztržené šaty?"
Nejspíš jsem zůstal stát jako opařený. Hodila si zlaté vlasy přes rameno a smála se mi. Tápal jsem jako slepec, až jsem nahmátl váček za pasem a vytáhl z něj minci. Byl to zlaťák. Vrátil jsem se, abych jí jej podal. Naklonila se, pořád ještě rozesmátá, natáhla ruce a z dlaní udělala misku jako žebrák. Roztržené šaty odhalovaly její nádhernou šíji. Odhodil jsem peníz a prchal lesem pryč od ní.
Její smích mě pronásledoval až na hřeben a ještě do dalšího údolí, kde jsem u potoka padl na břicho a smýval její doteky a vůni proudem horské vody, jež byla cítit sněhem.

KAPITOLA 9

V červnu Ambrosius přijel do Caerleonu a poslal pro mě. Jel jsem sám a dorazil jsem poměrně dlouho po večeři, když už svítily lampy a v táboře byl klid. Král ještě pracoval; viděl jsem, že v hlavním stanu se svítí a světlo dopadá na dračí praporec. Na vzdálenost několika kroků jsem slyšel, jak třeskly zbraně při vojenském pozdravu, a ve vysoké postavě odcházejícího jsem poznal Uthera.
Přešel ulici a mířil ke dveřím proti dveřím královým, ale když došlápl na první schod, zahlédl mě, zastavil se a vrátil se.
"Merline! Tak jsi přijel. Dal sis načas, co?"
"Pozvání přišlo nakvap. A když mám jet za hranice, musím ledacos zařídit."
Stál klidně. "Kdo ti řekl, že máš jet za hranice?"
"Lidi o ničem jiném nemluví. Do Irska, viď? Pascentius tam prý navázal nějaké nebezpečné spojenectví a Ambrosius je chce rychle zničit. Ale proč tam mám jet já?"
"Protože chce zničit jejich hlavní pevnost. Slyšel jsi někdy o Killare?"
"Kdo by neslyšel? Říká se, že je to pevnost, kterou nikdy nikdo nedobyl."
"A je to pravda. Uprostřed Irska stojí hora a z jejího vrcholku je vidět kolem dokola na celé pobřeží. A na tom vrcholku je pevnost, ale žádná hlína a kolová hradba, všechno pořádné kameny. A to je důvod, milý Merline, proč máš jet s námi."
"Chápu. Potřebuješ stroje."
"Potřebujeme stroje. Musíme na Killare zaútočit. A jestli se nám podaří dobýt je, můžeme se spolehnout, že bude na pěkných pár let pokoj. Beru s sebou Tremorina a ten trvá na tom, abys jel taky."
"Předpokládám, že král zůstane doma?"
"Ano. A teď se s tebou musím rozloučit. Mám ještě nějakou práci, jinak bych tě pozval, abys počkal u mě. Má tam teď velitele tábora, ale myslím, že to nebude trvat dlouho."
Načež mi docela mile popřál dobrou noc, vyběhl po schůdcích do svého baráku a ještě neprošel dveřmi, když se začal hlučně shánět po svém sluhovi.
Téměř vzápětí u králových dveří opět třeskly zbraně při vojenském pozdravu a vyšel velitel tábora. Nevšiml si mě, zastavil se a pohovořil s jedním strážným; čekal jsem, až skončí.
Mou pozornost upoutal nějaký pohyb, nenápadný přesun stínu, jak se kdosi tiše kradl úzkou uličkou mezi budovami na druhé straně, kde byl ubytovaný Uther. Hlídka, zaujatá hovorem s velitelem, si ničeno nevšimla. Ustoupil jsem tak, aby na mě nedopadalo světlo pochodně a pozoroval jsem, co se děje. Štíhlá postava, pláštěnka a kápě. Děvče. Došla

na osvětlený roh a tam se zastavila a rozhlížela se. Potom si gestem, jež vyjadřovalo spíše diskrétnost než strach, přitáhla kápi více do tváře. Poznal jsem to gesto, stejně jako jsem poznal vůni zimolezu, kterou mi přinesl vánek, a kadeř zlatých vlasů, která vykoukla zpod kapuce a zazářila ve světle pochodně.
Ani jsem se nepohnul. Kladl jsem si otázku, proč mě sledovala až sem a co si od toho slibuje. Nemyslím, že jsem tehdy cítil hanbu, ale cítil jsem bolest a možná že pořád ještě i touhu. Váhal jsem, ale pak jsem vykročil a zavolal.
"Keri?"
Nevěnovala mi pozornost. Vyklouzla ze stínu a rychle a lehce vyběhla schody Utherova baráku. Slyšel jsem, jak ji zastavila hlídka, pak nějaké mumlání a tichý mužský smích.
Než jsem tam doběhl, byly dveře zavřené. Ve světle pochodně jsem viděl, že se strážný ještě usmívá.
Ambrosius ještě seděl u stolu a za ním ve stínu přecházel sluha.
Odstrčil papíry a přivítal mě. Sluha přinesl víno a nalil, pak odešel a nechal nás o samotě.
Chvíli jsme si povídali. Řekl mi, co se událo od té doby, co jsem odešel z Winchesteru; mluvil o tom, jak pokračuje výstavba a jaké má plány pro budoucnost. Pak jsme mluvili o Tremorinově práci v Caerleonu a tak jsme se dostali na válku. Zeptal jsem se ho na poslední zprávy o Pascentiovi, "neboť," řekl jsem, "celé týdny jsme čekali na zprávu, že se vylodil na severu a chystá se pustošit zemi."
"Ještě ne. A jestli vyjdou mé plány, neuslyšíme o Pascentiovi až do jara, a pak budeme lépe připraveni. Kdybychom mu dovolili, aby přišel teď, možná by se ukázalo, že je nebezpečnější než kterýkoli jiný nepřítel, s nímž jsme dosud bojovali."
"Něco jsem o tom slyšel. Máš na mysli tu irskou záležitost?"
"Ano. Z Irska přišla špatná zpráva. Víš, že tam teď mají mladého krále, Gillomana? Prý hotový ohnivý drak a do války se žene jako divý. Možná že jsi slyšel poslední novinu, Pascentius uzavřel dohodu o sňatku s Gillomanovou sestrou. Víš, co by to mohlo znamenat? Taková aliance by mohla ohrozit Británii na severu i na západě zároveň."
"Pascentius je v Irsku? Slyšeli jsme, že byl v Germanii shánět podporu."
"To je pravda," řekl. "Nemám přesné informace, ale říká se, že má asi dvacet tisíc vojáků. Taky nemám zatím zprávy o tom, co mají s Gillomanem v úmyslu podniknout." Pobaveně zvedl obočí. "Neboj se, chlapče, nezavolal jsem tě, abych tě požádal o proroctví. Vyjádřil jsi se tehdy v Kaerconanu jasně; klidně počkám, stejně jako ty, na tvého Boha."
Zasmál jsem se. "Já vím. Zavolal jsi mě, jak ty tomu říkáš, ‚na skutečnou práci'."
"Tak je to, ovšem. Nehodlám tady v Británii čekat, až Irsko a Germánie dají své síly dohromady, přiženou se najednou z obou stran jako letní bouře, tady se spojí a zmocní se našeho severu. Británie leží mezi nimi a může je rozdělit, dříve než se spojí k útoku."
"Chceš zaútočit napřed na Irsko?"
"Na Gillomana," řekl a pokývl. "Je mladý a nezkušený – a taky je to blíž. Uther vypluje do Irska před koncem měsíce."
Měl před sebou mapu. Pootočil ji tak, abych na ni viděl. "Podívej. Tady je Gillomanova pevnost. Nepochybuji, že jsi o ní slyšel. Je to norská pevnost a jmenuje se Killare. Nenašel jsem nikoho, kdo by ji znal, ale bylo mi řečeno, že je silně opevněná a lze ji bránit proti každému útoku. Prý ji nikdo nikdy nedobyl. Jenže my si nemůžeme dovolit, aby ji Uther obléhal celé měsíce a dal Pascentiovi čas vstoupit zadními dveřmi. Musíme Killare dobýt rychle, a ohněm to, jak mi bylo řečeno, taky nejde."
"Tak co?" Všiml jsem si už, že na stole mezi mapami a plány leží také moje nákresy. Řekl jakoby mimochodem: "Tremorinus o tobě mluví velice pochvalně."
"To je od něho hezké." A dodal jsem, také jen jakoby mimochodem: "Potkal jsem na ulici Uthera. Řekl mi, co ode mne chceš."
"Pojedeš s ním tedy?"
"Samozřejmě. Jsem ve tvých službách. Ovšem, pane," ukázal jsem na výkresy, "nemám žádné nové návrhy. Všechno, co jsem navrhl, tu už bylo vyrobeno. A když to tak velice spěchá –"
"Ne, o to nejde. Teď tě o nic takového nežádám. Stroje, které máme, jsou dobré – a musí sloužit. Všechno, co jsme vyrobili, je připraveno k nakládání. Žádám tě o něco více." Odmlčel se. "Killare je, Merline, víc než pevnost, je to posvátné místo irských králů. Dozvěděl jsem se, že na vrcholu té hory je Tanec kamenů, kruh, jaké znáš z Bretaně. A na Killare je prý srdce Irska a svatyně Gillomanova království. A já chci, Merline, abys ji vyvrátil a srdce z Irska odvezl."
Mlčel jsem.
"Mluvil jsem o tom s Tremorinem. Řekl, že musím poslat pro tebe. Pojedeš?"
"Už jsem to řekl. Samozřejmě."
Usmál se a poděkoval mi nikoli jako Nejvyšší král svému poddanému, jenž je mu povinen poslušností, ale jako bych mu byl rovný a prokázal mu laskavost. Pak ještě chvíli mluvil o Killare, o tom, co o něm slyšel a jaké přípravy na cestu bychom měli udělat, a potom se opřel a řekl s úsměvem: "Jednoho lituji. Jedu do Mariduna a byl bych tě měl rád s sebou, – ale teď na to není čas. Můžeš po mně vzkázat, co chceš."
"Díky, ale nic nepotřebuji. I kdybych tam byl, sotva bych se odvážil nabídnout ti pohostinství v jeskyni."
"Rád bych se do ní podíval."
"Kdekdo ti ukáže cestu. Ale není hodná návštěvy krále."
Zmlkl jsem. Jeho tvář ožila smíchem, který z něho udělal opět dvacetiletého. Položil jsem pohár na stůl. "To jsem ale hlupák. Úplně jsem zapomněl."
"Že jsi tam byl počat? Myslel jsem si to. Neměj strach, trefím tam."
Pak mluvil o svých plánech. Chce teď zůstat v Caerleonu, protože, jak řekl, "soudím, že kdyby Pascentius zaútočil, vpadl by do země tudy –" ukazoval prstem na mapě – "a já bych ho mohl zaskočit jižně od Carlisle. To mě přivádí k jinému problému. Chtěl jsem si s tebou o něčem promluvit. Když jsi posledně cestou do Mariduna projížděl

Caerleonem, jistě jsi hovořil s Tremorinem?"
Čekal jsem.
"O tomhle." Vzal do ruky pár náčrtků – nebyly moje – a podal mi je přes stůl. Nebyl to plán tábora ani žádné z budov, které jsem viděl. Byl to chrám, veliká síň, věž. Chvíli jsem je mlčky pozorně prohlížel. Z jakéhosi důvodu jsem byl velice unavený, měl jsem pocit, že moje srdce je pro mne příliš těžké. Lampa čadila a pohasínala a stíny tančily po papírech na stole. Vzchopil jsem se a pohlédl na otce. "Chápu. To má zřejmě být nějaký ten památník?"
Usmál se. "Jsem dosti Římanem na to, abych si přál viditelný monument."
Poklepal jsem na náčrtky. "A dosti Britem, aby sis přál monument britský? Ano, slyšel jsem o tom."
"Co ti říkal Tremorinus?"
"Že by se podle všeobecného mínění měl postavit nějaký pomník na paměť tvých vítězství a tvé vlády ve sjednoceném království. Souhlasil jsem s Tremorinem, že stavět tady v Británii vítězný oblouk by bylo absurdní. Říkal, že někteří kněží chtějí, aby se postavil velký kostel – například biskup z Caerleonu. Ale myslím, pane, že by to nedělalo dobrotu. Kdybys jej postavil v Caerleonu, budou si v Londýně a Winchesteru, o Yorku ani nemluvě, myslet, že měl stát tam. Podle mého by ze všech nejvhodnější byl Winchester. Je to tvoje hlavní město."
"Ne, ne. Také jsem o tom přemýšlel. Když jsem jel z Winchesteru, projížděl jsem Amesbury…" Naklonil se ke mně. "Co je ti, Merline? Je ti špatně?"
"Ne. Dnes v noci je horko. Myslím, že se přižene bouřka. Mluv dál. Projížděl jsi Amesbury."
"Víš, že to je moje rodiště? A tehdy mě napadlo, že kdyby se pomník postavil tady, nikdo by si nemohl stěžovat – a mluví pro to ještě další důvod." Svraštil obočí. "Jsi bílý jak stěna, chlapče. Opravdu ti nic není?"
"Opravdu ne. Snad jsem trochu unavený."
"Večeřel jsi vůbec? Jak jsem se tě mohl nezeptat dřív?"
"Jedl jsem cestou, děkuji. Měl jsem všechno, co jsem potřeboval. Snad bych si dal – ještě trochu vína –"
Zvedal jsem se, ale než jsem vstal, byl už na nohou, obešel stůl se džbánem v ruce a nalil mi sám. Zatímco jsem pil, stál vedle mne, a pak si sedl zády ke stolu na jeho okraj. Až mě bodlo u srdce při vzpomínce na to, že právě takto seděl v Bretani té noci, když jsem ho našel. Vzpomínám, že takto jsem si ho podržel v paměti a vzápětí jsem se na něho dokázal už zase usmát.
"Je mi úplně dobře, pane, opravdu. Pokračuj, prosím tě. Chtěl jsi mi uvést druhý důvod pro stavbu tvého památníku v Amesbury."
"Možná víš, že nedaleko odtamtud jsou pohřbeni Britové, které zavraždil věrolomný Hengist. Myslím, že je vhodné – a pochybuji, že by se našel někdo, kdo by to popíral – aby památník mého vítězství a vzniku jednoho království pod jedním králem byl zároveň pomníkem těchto bojovníků." Odmlčel se. "A dalo by se říci, že je zde ještě třetí důvod, pádnější než oba předchozí."
Nedíval jsem se na něho, ale do poháru vína, a řekl jsem tiše: "Že v Amesbury je už největší památník, jaký má Británie? Možná že největší na celém Západě?"
"Ach!" V této slabice zaznělo hluboké zadostiučinění. "Tak ty jsi taky uvažoval tímhle směrem? Viděl jsi Tanec obrů?"
"Zajel jsem tam z Amesbury cestou z Winchesteru domů." Vstal, obešel stůl a vrátil se ke své židli. Posadil se a ruce položil před sebe na stůl. "Takže víš, jak to myslím. V Bretani jsi viděl dost, abys věděl, co to býval kdysi Tanec. A viděl jsi, co z toho zbylo – obří kameny chaoticky trčící na osamělém místě, bičované sluncem a větry." Pak dodal zvolna, oči upřené na mě: "Mluvil jsem o tom s Tremorinem. Tvrdí, že není v lidských silách ty kameny zvednout."
Usmál jsem se. "Poslal jsi pro mě, abych ti je zvedl?"
"Jak víš, říká se, že je nepostavili lidé, ale kouzelná moc."
"Pak nepochybuji o tom, že se to bude říkat zas."
Přimhouřil oči. "Chceš říct, že bys to dokázal?"
"Proč ne?"
Mlčel a čekal. Dokladem jeho důvěry ve mne bylo, že se neusmál.
Řekl jsem: "Ach, slyšel jsem všechny ty pohádky, stejné si vyprávějí o stojících kamenech i v Menší Británii. Ale ty kameny postavili lidé, pane. A co lidé postavili jednou, mohou postavit i podruhé."
"Takže nemám sice vlastního kouzelníka, ale mám alespoň schopného technika?"
"Správně."
"Jak to uděláš?"
"Zatím toho vím tak polovinu z toho, co potřebuji. Ale když už to jednou stálo, bude to stát znovu."
"Uděláš to tedy pro mne, Merline?"
"Samozřejmě. Což jsem neřekl, že jsem tu jen proto, abych ti sloužil jak nejlépe dovedu? Postavím pro tebe Tanec obrů znovu, Ambrosie."
"Přesvědčivý symbol pro Británii." Mluvil teď zadumaně a mračil se do svých rukou. "Až nadejde můj čas, budu tam pohřben, Merline. To, co Vortigern chtěl udělat pro svou pevnost potají, udělám já před zraky všech: pod jejími kameny bude pohřbeno tělo krále, tělo bojovníka pod pevností celé Británie."
Někdo zřejmě shrnul závěs ve dveřích. Hlídky nebylo vidět, tábor ztichl. Kamenné dveřní sloupky a těžký překlad nad nimi tvořily rámec modré noci, planoucí hvězdami. Všude kolem nás se vzpínaly nekonečné stíny; obří kameny byly spojené jakýmsi loubím tam, kde čísi dávno mrtvé ruce vyryly znamení bohů vzduchu, země a vod. Někdo tiše hovořil; králův hlas; Ambrosiův hlas. Nějakou dobu mluvil; slyšel jsem ho nejasně, jako ozvěnu v dáli.
"…a dokud bude král ležet pod tímto kamenem, království nepadne. Neboť tak dlouho a ještě déle než stáli předtím, budou Tanečníci stát znovu a zalévat je bude světlo z živých nebes. A já přinesu zpět velký kámen a položím jej na hrob, a to bude srdce Británie, a od té chvíle budou všichni králové králem jedním a všichni bohové jedním Bohem. A

ty budeš v Británii opět žít, neboť my všichni společně stvoříme krále, jehož jméno bude znít tak dlouho, dokud budou stát tyto kameny, a bude něčím více než symbolem; bude štítem a živoucím mečem."
To nebyl králův hlas; to byl můj vlastní. Král stále seděl proti mně u stolu plného map, jeho ruce spočívaly klidně na papírech a oči pod svraštělým obočím byly temné. Mezi námi skomírala lampa a chvěla se v průvanu ode dveří.
Podíval jsem se na něho, zrak se mi pomalu jasnil. "Co jsem říkal?"
Pokýval hlavou, usmál se a sáhl po džbánu.
Řekl jsem rozmrzele: "Přišlo to na mě jako mdloby na samodruhou ženu. Odpusť. A pověz mi, co jsem říkal."
"Dal jsi mi království. A dal jsi mi nesmrtelnost. Co si přát více? A teď se napij, Ambrosiův proroku."
"Nechci víno. Je tu voda?"
"Tady." Vstal. "A teď musíš jít spát, a já také. Časně ráno odjíždím do Mariduna. Opravdu nemám nic vyřídit?"
"Řekni Cadalovi, že ti má dát stříbrný kříž s ametysty."
Na okamžik jsme se na sebe zahleděli. Řekl vlídně: "Tak dobrou noc."
"Jak se dává dobrou noci králi, který byl obdařen nesmrtelností?"
Vrhl na mě zvláštní pohled. "Setkáme se ještě?"
"Setkáme se ještě, Ambrosie."
A tehdy jsem pochopil, že jsem mu vlastně věštil smrt.

KAPITOLA 10

Bylo mi řečeno, že Killare je hora přímo uprostřed Irska. V jiných končinách Irska jsou hory, které, třebaže nejsou tak vysoké jako v naší zemi, jsou pořád ještě hodné toho jména. Avšak Killare není hora. Je to mírný kuželovitý kopec, podle mého odhadu ne vyšší než tři sta metrů. Není ani zalesněný, roste na něm plevelná tráva a jen tu a tam houštinka trnovníků a pár jednotlivých doubků.
Přesto však, právě proto, že stojí tam, kde stojí, připadá těm, kdo se k němu blíží, jako hora, protože stojí sám jediný kopec uprostřed rozlehlé pláně. Široko daleko se, snad až na nepatrné terénní vlnky, rozkládá zelená rovina; na sever, na jih, na východ, na západ, všude je to stejné. Avšak není pravda, že je odtamtud vidět kolem dokola po celém pobřeží; vrcholek nabízí pouze výhled do vlídné zelené krajiny, nad níž se klene oblačné nebe.
I podnebí je tu mírné. Měli jsme vítr v zádech a přistáli jsme na dlouhé šedé pláži jednoho letního rána, když z pevniny foukal lehký vánek, který byl cítit bahenním brčálem, kručinkou a prosolenou rašelinou. V zátoce pluly divoké labutě se zpola dorostlými mladými, racci se chechtali a kroužili nad luhy, kde v rákosí hnízdila mláďata.
Nebyla to ani chvíle, ani krajina, kterou byste si zvolili pro válku. A skutečně, brzy bylo po válce. Král Gilloman byl mladý – prý asi osmnáctiletý – a nedal na slova svých rádců, kteří mu doporučovali, aby počkal a čelil našemu útoku ve vhodném okamžiku. Tolik dychtil po boji, že sotva se dozvěděl o vylodění cizího vojska na posvátné irské půdě, shromáždil své bojovníky a vrhl je proti zkušeným vojákům Utherovým. Utkali se s námi na rovinaté pláni, my měli za zády kopec a oni řeku. Utherovy oddíly odolaly prvnímu prudkému statečnému útoku, aniž ustoupily o píď, a pak samy vytrvale postupovaly vpřed a hnaly Iry do řeky. Naštěstí pro ně byla řeka široká a mělká, a třebaže toho večera se její vody zbarvily do červena, mnoho set Irů se zachránilo. Jedním z nich byl i král Gilloman; když jsme se dozvěděli, že s hrstkou věrných prchá na západ, Uther si domyslel, že táhne do Killare a vyslal za ním tisíc jezdců s rozkazem, aby ho dohonili ještě před branami pevnosti. Stihli to, dohnali ho sotva půl míle před pevností, na úpatí kopce a s hradbami na dohled. Druhá bitva byla krátká, ale krvavější než první. Došlo k ní však v noci a tak ve zmatku bitevní vřavy se Gillomanovi opět podařilo uniknout a ujet z místa s hrstičkou lidí – tentokrát nikdo nevěděl kam. Ale úkol byl splněn; než jsme my, hlavní voj armády, dorazili na úpatí hory Killare, britské oddíly ji už obsadily a brány byly dokořán.
O tom, co se dělo dál, se napovídalo mnoho nesmyslů. Sám jsem slyšel některé písně a dokonce četl jedno líčení, které bylo zapsáno v knize. Ambrosius měl špatné informace. Killare nebyla pevnost postavená z kvádrů; vnější opevnění tvořil jako obvykle hliněný val s kolovou hradbou a široký příkop; uvnitř byl druhý příkop, hluboký, s nastavenými kovovými hroty.
Pevnost sama byla skutečně kamenná a kameny byly velké, ale nebylo to nic, co by běžná četa se správnými nástroji nezvládla. Uvnitř v pevnosti byly domy, převážně dřevěné, ale také bytelné podzemní stavby, jaké máme i v Británii. Ještě o něco výše stál vnitřní prstenec, hradba kolem temene kopce jako koruna na králově hlavě. V něm pak, na samé špici, byla svatyně. Tady stáli Tanečníci, kruh kamenů, mezi nimiž mělo být srdce Irska. S Velkým tancem v Amesbury se nedal srovnávat, byl to jen jeden kruh nespojených kamenů, ale přesto byl docela působivý a většina kamenů byla netknuta a ještě stála; dva stály zpříma kousek od středu, kde další kameny ležely, zdánlivě neuspořádaně, ve vysoké trávě.
Vydal jsem se tam ještě téhož večera. Na kopci bylo rušno a čilo, jako vždy po bitvě, jak jsem to znal už z Kaerconanu. Ale když jsem došel k hradbě a vstoupil do svatyně, měl jsem pocit, jako bych odešel z rušné síně do tiché věže nahoře. Všechny zvuky zůstaly pod hradbami a když jsem stoupal dlouhou letní trávou vzhůru, slyšel jsem ticho a byl jsem sám.
Nízko na obloze stál kulatý měsíc, ještě bledý a počmáraný stíny, na jednom okraji tenký jako ohmataný peníz. Kolem byly celé roje hvězdiček a tu tam ovčácké hvězdy, které je hlídaly; proti měsíci na druhém konci oblohy vyšla velká osamělá hvězda, svítící bíle. Stíny na odkvétající trávě byly dlouhé a měkké.
Stranou stál, maličko nakloněný k východu, vysoký kámen. O kousek dál byl dolík a za ním kulatý balvan, který se v měsíčním světle zdál černý. Bylo tu cosi. Zastavil jsem se. Nic, co bych dokázal pojmenovat, ale ten starý černý kámen sám mohl být jakousi temnou bytostí, shrbenou nad okrajem dolíku. Cítil jsem, jak mě zamrazilo, a odvrátil jsem se. Tady jsem nechtěl rušit.

Měsíc šplhal zároveň se mnou a když jsem vkročil do kruhu, bílý terčík se vyhoupl nad kamenné nástavce a jasně ozářil střed prstence. Když jsem přecházel místo, kde ještě nedávno hořely ohně, pod nohama mi to suše a pronikavě chrupalo. Viděl jsem bílé kosti a plochý kámen sloužící jako oltář. V měsíčním svitu jsem na jedné straně zahlédl primitivní rytinu svíjejících se hadů či provazů. Sklonil jsem se a přejel po ní prsty. Kousek ode mne se v trávě mihla myška a vypískla. Žádný jiný zvuk. Tento předmět byl zcela sterilní, mrtvý, bohaprostý. Odešel jsem od něj a pomalu postupoval mezi měsíčními stíny. Další kámen, vyklenutý jako včelín. A tady jeden, který se skácel, v dlouhé trávě jej skoro nebylo vidět. Když jsem jej míjel, závan větru rozvlnil trávu, rozostřil stíny a zastřel světlo jako mlha. Zakopl jsem o něco, zapotácel se a klesl jsem na kolena na jeden konec dlouhého plochého kamene, schovaného v trávě. Dotkl jsem se jej rukama. Byl masivní, podlouhlý, bez rytin, prostě velký přírodní kámen, nyní zalitý měsíčním světlem. Ani jsem nepotřeboval ucítit, jak mě chladí do rukou, jak ševelí tráva česaná náhlým poryvem větru, jak voní sedmikrásky, abych poznal, že to je ten kámen. Kolem mne, jako tanečníci ustoupivší ze středu síně, stály mlčenlivé černé kameny. Na jedné straně bílý měsíc, na druhé královská hvězda vydávající bílou záři. Pomalu jsem vstal a zůstal jsem stát u paty dlouhého kamene, jako bych stál u lože a čekal, až muž na něm zemře.
Probudilo mě teplo a hlasy lidí, kteří byli nedaleko. Zvedl jsem hlavu. Zpola jsem klečel, zpola ležel, paže a hruď na kameni. Ranní sluníčko bylo už vysoko a paprsky dopadaly přímo do středu Tance. Rosa na vlhké trávě se vypařovala a v bílých spirálách halila spodek kopce. Skupina mužů prošla mezi kameny Tance a teď tam stála, cosi brebentila a přitom mě pozorovala. Když jsem zamrkal a protáhl ztuhlé údy, muži se pohnuli a mezi nimi prošel Uther, následován několika důstojníky včetně Tremorina. Dva vojáci hnali před sebou muže, zřejmě irského zajatce; měl svázané ruce a na jedné tváři zaschlou krev, ale držel se a já si pomyslel, že ti dva, co ho vedou, mají větší strach než on.
Když mě Uther uviděl, zarazil se, a když jsem se postavil na ztuhlé nohy, zamířil ke mně. Noc byla na mé tváři zřejmě ještě patrná, protože skupina důstojníků za ním na mě vrhla pohled, na nějž jsem si už zvykl, obezřetný a užaslý zároveň, a dokonce i Uther promluvil poněkud hlasitěji. "Tvoje magie je tedy stejně silná jako jejich." Světlo bylo příliš prudké. Vypadal neskutečně jako obraz na rozvlněné hladině. Chtěl jsem promluvit, musel jsem si odkašlat a zkusil jsem to znovu. "Jsem naživu, jestli jsi měl na mysli tohle."
Tremorinus řekl stroze: "Žádný jiný muž v celé armádě by se neodvážil strávit tady noc."
"Ze strachu před černým kamenem?"
Všiml jsem si Utherova bezděčného gesta, jako by ruka vyskočila sama od sebe, aby udělala znamení. Viděl, že jsem si toho všiml, a zatvářil se dopáleně. "Kdo ti řekl o černém kameni?"
Dřív než jsem mohl odpovědět, řekl náhle Ir: "Tys jej viděl? Kdo jsi?"
"Jmenuji se Merlin."
Pomalu pokýval hlavou. Stále ještě nejevil strach ani posvátnou úctu. Četl mé myšlenky a usmál se, jako by říkal: "Ty a já, my se o sebe umíme postarat."
"Proč tě sem přivedli?" zeptal jsem se ho.
"Abych jim řekl, který je to ten královský kámen."
Uther řekl: "Řekl nám to. Je to tamhleten vyřezávaný oltář."
"Pusťte ho," řekl jsem. "Nepotřebujete ho. A ten oltář nechte být. Tohle je ten kámen."
Ticho. Pak se Ir zasmál. "Na mou věru, když si s sebou vezete samého králova kouzelníka, v co může doufat ubohý básník? Bylo psáno ve hvězdách, že ten kámen odvezete, a už je to tady, je to jen spravedlivé. Tento kámen nebyl srdcem Irska, ale jeho prokletím, a možná že Irsku bude lépe, až tu nebude."
"Jak to?" zeptal jsem se a Uthera jsem požádal: "Řekni jim, ať mu rozvážou ruce."
Uther přikývl a vojáci rozvázali zajatci ruce. Promnul si zápěstí a usmíval se na mě. Člověk by si mohl myslet, že jsme strávili v osamění noc mezi Tanečníky oba. "Říká se, že za dávných časů ten kámen přišel z Británie, ze západních hor, odkud je vidět Irské moře, a že velký král celého Irska Fionn Mac Cumhaill jednou v noci přebrodil moře s kamenem v jedné ruce do Irska a položil jej sem."
"A my jej teď," dodal jsem, "s poněkud větší námahou odvezeme zase do Británie."
Zasmál se. "Domníval jsem se, že jej velký kouzelník sám přenese v jedné ruce."
"Nejsem Fionn," řekl jsem. "A teď, básníku, jsi-li moudrý, vrátíš se domů ke své harfě, necháš válčení a raději složíš píseň o tomto kameni a o tom, jak jej kouzlík Merlin vzal Tanečníkům v Killare a hravě jej dopravil Tanečníkům v Amesbury."
Pozdravil mě a se smíchem odešel. A zřejmě se v pořádku dostal dolů a bezpečně prošel táborem, neboť po létech jsem slyšel píseň, kterou tehdy složil.
Tady si jeho odchodu nikdo pořádně nevšiml. Chvíli bylo ticho a Uther vraštil čelo nad velkým kamenem, jako by jej v duchu potěžkával. "Řekl jsi králi, že to dokážeš. Je to pravda?"
"Řekl jsem králi, že co lidé dopravili sem, dokážou také odtud odvést."
Hleděl na mě zpod obočí, nejistě a pořád ještě trochu nahněvaně. "Řekl mi, cos mu pověděl. Souhlasím. Nepotřebujeme čáry a kouzla, vystačíme s četou schopných mužů a správnými stroji. Tremorine!"
"Pane?"
"Jestliže odvezeme tenhle královský kámen, nedělejte si s ostatními moc starostí. Pokácejte je a nechtě je tak."
"Ano, pane. Mohu-li dostat Merlina –"
"Merlinova četa bude bourat opevnění. Merline, dáš se do toho? Dávám ti na to čtyřiadvacet hodin."
Byla to práce, v níž se muži vyznali; bourali zdi a materiálem zasypávali příkopy. Kolovou hradbu a domy jsme prostě spálili. Muži pracovali dobře, ve výborné náladě. Uther byl vůči svým vojákům vždycky štědrý, a tady bylo mnoho co ukořistit, měděné, bronzové a zlaté pažní náramky, brože a krásné zbraně, často vykládané mědí a smaltem po irském způsobu. Do setmění jsme byli hotovi a odešli jsme do dočasného tábora, který jsme rozbili na pláni na úpatí kopce.

Byl jsem už po večeři, když přišel Tremorinus. Viděl jsem, že nahoře na kopci ještě svítí pochodně a hoří ohně. Tvářil se vážně a vypadal unaveně.
Řekl roztrpčeně: "Za celý den jsme jej zvedli jen o pár pídí a před půlhodinou vzpěry popraskaly a kámen si zase lehl. Proč jsi se, u všech čertů, zmiňoval o tom kameni? Ten irský oltář by se zvedal snáze."
"Jenomže by to nebyl on."
"Bohové, teď to ale vypadá tak, že nebudeš mít jeden ani druhý. Koukni, Merline, mně je jedno, co se říká, dostal jsem úkol a prosím tě, aby ses na to přišel podívat. Půjdeš?"
To ostatní dobásnily legendy. Bylo by nudné, kdybych teď začal líčit, jak jsem to udělal, ale bylo to poměrně snadné; od chvíle, kdy jsem ten kámen na kopci uviděl, jsem měl celý den na přemýšlení, a stroje jsem si v hlavě přivezl už z Británie. Kde to bylo možné, přepravovali jsme jej po vodě – z Killare po proudu k moři, odtamtud do Walesu a dál zase, pokud to šlo, po řece, využili jsme oba toky velké řeky Avon – mezi nimi po souši to dělalo jen něco přes dvacet mil. Nejsem Fionn Silná paže, ale jsem Merlin a velký kámen putoval domů hladce jako člun po klidné hladině a já se od něj nehnul. Myslím, že jsem během cesty někdy spát musel, ale nepamatuji se na to. Bděl jsem tak, jak se bdí u lůžka umírajícího, a ze všech cest po moři, které jsem v životě podnikl, jsem pouze během této necítil pohyby moře, ale seděl jsem (jak mi řekli) klidně a mlčky jako doma v křesle. Uther si se mnou jednou přišel pohovořit – patrně byl rozhněvaný, že jsem tak snadno dokázal to, co se jeho technikům nepodařilo – ale po chvíli odešel a podruhé to nezkoušel. Nepamatuji se na to. Nebyl jsem tam. Ve dne v noci jsem mlčky přihlížel tomu, co se dělo ve velkém pokoji ve Winchesteru.
Té noci opět vyšla královská hvězda, vypadala prý jako ohnivý drak a táhla za sebou mračno hvězdiček jako kouř. Ale nepotřeboval jsem žádné znamení, aby mi řeklo to, co jsem věděl od oné noci na vrcholu Killare, kdy jsem přísahal, že dopravím ten velký kámen z Irska a položím jej na jeho hrob.
A tak jsme ten kámen dopravili do Amesbury a já vztyčil rozvalený kruh Tance obrů na jeho památku. O příštích velikonocích byl ve městě Londýně Uther Pendragon korunován na krále.

KNIHA PÁTÁ
Příchod medvěda

KAPITOLA 1

Lidé později říkali, že velká dračí hvězda, která zazářila při Ambrosiově smrti a podle níž Uther dostal královské jméno Pendragon, byla pro novou vládu neblahým znamením. A vskutku, na začátku se zdálo, že se všechno obrací proti Utherovi. Jako by pád Ambrosiovy hvězdy byl signálem pro jeho staré nepřátele, aby znovu povstali, vyhrnuli se z temných děr a zničili jeho nástupce. Hengistův syn Octa a jeho bratranec Eosa usoudili, že je Ambrosiova smrt zprostila slibu držet se severně od hranice říše a společně začali formovat všechny síly, schopné připojit se k útoku; jakmile jejich výzva vešla ve známost, všichni rebelantští páni povstali. Válečníci žádostiví půdy a drancování, kteří se sem opět přihrnuli z Germánie, zbytky Pascentiových Sasů spojených s Gillomanem, jenž prchl z Irska, a s těmi Brity, kteří se domnívali, že je nový král opominul. Pár týdnů po Ambrosiově smrti už Octa s velkou armádou řádil na severu jako vlk, a než stačil nový král přijít na pomoc, úplně zničil města a pevnosti od Hadriánovy zdi až po York. V Yorku, Ambrosiově opevněném městě, shledal, že hradby jsou pevné, brány zavřené a lidé odhodlaní bránit se. Přivlekl všechny obléhací stroje, které měl, a rozhodl se čekat.
Musel vědět, že se tu s ním Uther utká, ale jeho armáda byla tak početná, že si z Britů nic nedělal. Později bylo spočteno, že měl třicet tisíc mužů. Ať to bylo jakkoli, když Uther přitáhl se všemi muži, které se mu podařilo sehnat, aby obléhání ukončil, co do počtu Sasové Brity převyšovali v poměru více než dva ku jedné. Byla to krvavá bitva a skončila katastrofálně. Myslím si, že Ambrosiova smrt královstvím otřásla; navzdory tomu, že Uthera provázela pověst skvělého vojáka, neměl praxi vrchního velitele a navíc bylo všeobecně známo, že tváří v tvář přesile postrádá jak bratrův klid, tak jeho úsudek. Nedostatek moudrosti dohánět statečností, ale ani to nestačilo, aby porazil obrovské vojsko, které se mu toho dne postavilo v Yorku. Britové podlehli a prchali a zachránil je jenom příchod tmy, v tom ročním období časný. Utherovi a Gorloisovi z Cornwallu, který byl druhým velitelem, se podařilo shromáždit zbylé vojsko na nevysokém kopci zvaném Damen. Byl strmý s četnými útesy, jeskyněmi a hustými lískovými křovinami, a skýtal jakés takés útočiště, ale jen dočasné, neboť saský nepřítel vítězoslavně obklíčil úpatí kopce a čekal, až se rozední. Pro Brity to byla zoufalá situace a žádala si zoufalých kroků. Uther se zachmuřeně usadil v jedné jeskyni a svolal unavené kapitány, zatímco mužstvo odpočívalo, jak se dalo, a donekonečna s nimi probíral možnosti, jak přelstít silného nepřítele, čekajícího na ně pod kopcem. Zpočátku nikoho nic nenapadalo kromě faktu, že dostat se odtud nějak musí; potom však někdo – dodatečně jsem se dozvěděl, že to byl Gorlois – poukázal na to, že další ústup znamená jen odklad porážky a zničení nového království; mají-li se odtud dostat, pak jedině útokem, a ten se zdá proveditelný, nebudou-li Britové čekat na rozednění, využijí-li momentu překvapení a zaútočí z kopce a ze tmy mnohem dříve, než nepřítel očekává. Prostá taktika, ovšem, a Sasové to od lidí v tak zoufalé pasti mohli očekávat. Ale Sasové jsou zabedněnci a navíc, jak už jsem řekl, jim chybí disciplína. Bylo téměř jisté, že před rozbřeskem útok nečekají, že té noci každý hlasitě chrápe tam, kde si lehl, jistý si vítězstvím, a při troše štěstí jich budou tři čtvrtiny opilých, neboť ukořistili naše zásoby.
Abych byl k Sasům spravedlivý, Octa rozestavil hlídky a ty skutečně bděly. Ale Gorloisův plán vyšel s pomocí mlhy, která se před úsvitem zvedla z nížiny a úpatí kopce ovinula jako závoj. V této mlze Britové, dvakrát větší než ve skutečnosti a v počtu naprosto zanedbatelném, začali sestupovat dolů, jakmile se natolik rozbřesklo, aby mezi skalami viděli na cestu. Saské hlídky, pokud je na místě neumlčeli, udělaly poplach, ale to už bylo pozdě. Bojovníci se

převalovali, kleli, sháněli se po zbraních, které odložili, ale Britové se, teď už nikoli mlčky, ale s řevem přehnali přes napolo spícího nepřítele a rozsekali jej na kusy. Před polednem byl konec, Octa a Eosa padli do zajetí. Ještě před nástupem zimy vyčistil Uther sever od Sasů a ze spálených člunů se na severním pobřeží ještě kouřilo, když byl už zpátky v Londýně i se zajatci a činil přípravy na svou korunovaci, k níž mělo dojít na jaře.
Jeho bitva se Sasy, v níž byl málem poražen a vzápětí porážku proměnil ve výrazné, skvělé vítězství, to bylo to, co potřeboval. Lidé zapomněli na pohromu, která je stihla Ambrosiovou smrtí a mluvili o novém králi jako o vycházejícím slunci. Jeho jméno měl na rtech každý, počínaje šlechtici a bojovníky, kteří se k němu hrnuli a žádali dary a pocty, až po dělníky, kteří stavěli jeho paláce a dámy u dvora, chlubící se novými šaty v barvě, zvané pendragonská červeň, v nichž vypadaly jako pole vlčích máků.
Viděl jsem ho během těchto prvních týdnů jen jednou. Byl jsem stále ještě v Amesbury a řídil jsem obnovu Tance obrů. Tremorinus byl na severu, ale já měl dobrou četu, a po zkušenostech, které udělali s velkým kamenem v Killare, byli tito lidé do práce celí žhaví, toužili změřit své síly s obřími kameny. Postavit kameny kolmo, když už jsme je měli sešikované, vykopat jámy a zapustit vodicí lišty, to všechno se dalo zvládnout s lany, jeřábem a olovnicí. Horší to bylo s těžkými překlady; ale zázrak Tance obrů byl v minulosti proveden bezpočtukrát a provedli jej staří řemeslníci, kteří dokázali upravit tyto kameny tak, že na sebe dosedaly stejně těsně, jako mistr tesař přesně připasuje dřevěné trámy. Bylo třeba pouze najít způsob, jak je dostat nahoru. Tím jsem si lámal hlavu po celá ta léta, od té doby, co jsem v Menší Británii viděl kameny s nástavci a pustil se do výpočtů. Nezapomněl jsem ani na to, co jsem se dozvěděl ze starých písní. Nakonec jsem nakreslil dřevěnou klec, která by moderním technikům připadala primitivní, která však – pěvci jsou mými svědky – splnila úkol tehdy a splní jej zase. Šlo to pomalu, ale šlo to. A myslím, že to byl úchvatný pohled na obrovské kvádry, stoupající kousek po kousku vzhůru, až konečně dosedly každý do svého lůžka tak hladce, jako by byly z vosku. Na zvednutí jednoho kvádru bylo zapotřebí dvou set mužů – vycvičená armáda, která udržovala, podobně jako veslaři, rytmus hudbou. Pracovní tempo bylo určováno druhem práce a melodie byly staré, pamatuji si na ně z dětství; zpívala mi je moje chůva, ale nebyla to ta slova, která teď zpívali moji muži. Ta byla rozpustilá až neslušná, někdy velice osobní a převážně se mluvilo o těch nahoře. Nebyl ušetřen ani Uther, ani já, i když musím říct, že je přede mnou záměrně nikdy nezpívali. A co víc, v přítomnosti cizího člověka zpívali buď slušně, nebo nesrozumitelně. Mnohem později jsem se doslechl, že prý jsem Tanec obrů postavil díky kouzlům a hudbě. Dalo by se říct, že je to pravda. Od té doby jsem přemýšlel o tom, že takhle nějak vznikla pověst, že Phoebus Apollo postavil pomocí hudby hradby Tróje. Pokud jde o kouzlo a hudbu, jež zvedly Obří tanečníky, máme na tom společný podíl se slepým pěvcem z Kerrecu.
Vprostřed prosince přišly velké mrazy, ale dílo bylo u konce. Uhasili jsme poslední táborový oheň, na jih do městečka Sarum odjel poslední vůz naložený lidmi a materiálem. Cadal odjel přede mnou do Amesbury. Otálel jsem, uklidňoval svého nervózního koně, dokud poslední vůz nezmizel z dohledu a já nezůstal na pláni sám.
Obloha se klenula nad tichou plání jako cínová mísa. Do tmy bylo ještě dosti daleko, tráva byla pokrytá jinovatkou. Bledé zimní slunce vrhalo dlouhé stíny spojených kamenů. Vzpomněl jsem si na stojící kámen a bílou jinovatku, na býka a krev a usmívajícího se mladého boha se světlými vlasy. Podíval jsem se na náhrobní desku. Vím, že ho pohřbili s mečem v ruce. Řekl jsem mu: "Vrátíme se sem, oba, o zimním slunovratu." A pak jsem od něho odešel, sedl na koně a vyrazil na Amesbury.

KAPITOLA 2

Zprávy o Utherovi přišly v prosinci; na vánoce odjel z Londýna do Winchesteru. Poslal jsem mu vzkaz, odpověď nepřišla, a vyjel jsem ještě jednou s Cadalem na pláň, v jejímž středu stál promrzlý osamělý Tanec obrů. Bylo dvacátého prosince.
V úžlabině kousek pod kameny jsme uvázali koně a rozdělali oheň. Bál jsem se, že v noci bude zamračeno, ale vzduch byl mrazivý a jasný a na obloze byly celé roje hvězd, podobajících se v měsíčním světle zrnkům prachu.
"Prospi se trochu, jestli ti nevadí ta zima," řekl Cadal. "Před svítáním tě vzbudím. Proč si myslíš, že přijede?" Když jsem neodpověděl, dodal: "Dobrá, dobrá, jsi kouzelník, tak to musíš vědět. Koukej, jestli tě ta tvá magie neuspí, tak si radši vezmi ještě jeden plášť. Vzbudím tě včas, nedělej si starosti."
Poslechl jsem, zabalil se do dvojité tlusté vlny, dal si pod hlavu sedlo a lehl si k ohni. Spíše jsem podřimoval než spal, neboť jsem vnímal všechny ty tiché zvuky noci v náručí nekonečného ticha pláně; ševelení a praskot ohně, další dřevo, které Cadal přihodil, chroupavý zvuk, který vydávali pasoucí se koně, houkání sovy na nočním lovu. A potom, krátce před úsvitem, zvuk, který jsem očekával; pravidelné údery do země pod mou hlavou znamenaly, že se blíží koně.
Posadil jsem se. Cadal měl kalné oči a řekl mrzutě: "Myslím, že máš ještě hodinu čas."
"Nevadí. Spal jsem. Přilož ucho k zemi a pověz mi, co slyšíš."
Sehnul se a poslouchal tak dlouho, než člověku pětkrát srdce zabuší, pak vyskočil a chtěl se hnát ke koním. V oněch dnech lidé na zvuk koňských kopyt v noci reagovali velice pohotově.
Zarazil jsem ho. "To je v pořádku. Jede Uther. Kolik jich je?"
"Dvacet, možná třicet koní. Víš to jistě?"
"Naprosto jistě. Osedlej koně a zůstaň u nich. Já jdu dovnitř."
Nadešla ta hodina mezi nocí a jitrem, kdy panuje naprosté ticho. Přijížděli klusem. Zdálo se, že se údery kopyt rozléhají po celé pláni. Měsíc zašel. Čekal jsem u Ambrosiova kamene.
Oddělil se od skupiny jezdců a jel dál jen s jedním společníkem. Nemyslel jsem, že by mě už zahlédli, i když museli vidět Cadalův dohořívající oheň v úžlabině. Díky hvězdám byla noc jasná, takže nepotřebovali pochodně. Oba muži pokračovali drobným klusem přímo do vnějšího kruhu, v prvním okamžiku jsem myslel, že pojedou rovnou dál. Ale koně se zastavili tak náhle, až málem uklouzli po trávě chrastící jinovatkou, a král se svezl ze sedla. Slyšel jsem cinkání,

jak hodil otěže svému společníkovi. "Nenech ho stát," řekl a pak už se blížil ke mně, rychlý stín, rázující přes obří stíny Tanečníků.
"Merline?"
"Můj pane?"
"Vybral sis divný čas. Muselo to být vprostřed noci?" Byl zcela probuzen a jeho hlas nebyl o nic vlídnější než jindy. Ale přišel.
Řekl jsem: "Chtěl jsi vidět, co jsem tu udělal, a dnes je ta noc, kdy ti to mohu ukázat. Jsem ti vděčný, že jsi přijel."
"Ukázat mi co? Nějakou halucinaci? Zase jeden z tvých snů? Varuji tě –"
"Ne, o nic takového tu nejde, alespoň teď ne. Je tu něco, co bys měl vidět, a to lze vidět jenom dnes. Obávám se, že musíme ještě chviličku počkat."
"Dlouho? Je zima."
"Ne příliš dlouho, pane. Do svítání."
Stál proti mně z druhé strany královského kamene a v bledém svitu hvězd jsem viděl, že s hlavou skloněnou hledí na kámen a mne si bradu. "Moji lidé říkají, že když jsi prvně stál v noci u tohoto kamene, měl jsi vidění. A teď jsem se ve Winchesteru dozvěděl, že když umíral, mluvil s tebou, jako bys byl v jeho ložnici a stál u postele. Je to pravda?"
"Ano."
Trhnutím zvedl hlavu. "To znamená, že cestou z Killare jsi věděl, že můj bratr umírá, a přesto jsi mi nic neřekl?"
"Nemělo by to smysl. Takhle jsi cestoval s klidnou myslí a když zemřel, tak jsem ti to v Caerleonu řekl."
"U všech bohů, Merline, nebylo na tobě, abys vážil, máš-li mi to říct nebo ne. Nejsi král. Měl jsi mi to říct."
"Ty jsi tehdy taky ještě nebyl králem, Uthere Pendragone. A já udělal to, co si přál on."
Všiml jsem si, že udělal rychlý pohyb, vzápětí se však uklidnil. "To se lehce řekne." Ale z jeho tónu jsem vyrozuměl, že mi věří a respektuje mne i místo, kde se nacházíme. "A teď, když čekáme na úsvit a na to, co mi chceš ukázat, myslím, že bychom si měli pár věcí vyjasnit. Nemůžeš mi sloužit tak, jako jsi sloužil mému bratrovi. Jistě to chápeš. Nepotřebuji tvoje proroctví. Můj bratr se mýlil, když se domníval, že v Británii budeme spolupracovat. Naše hvězdy nestojí v konjunkci. Připouštím, že jsem na tebe byl zbytečně nevlídný, tehdy v Bretani i potom v Killare; mrzí mě to, ale teď už je pozdě. Jdeme každý jinou cestou."
"Ano, jsem si toho vědom."
Řekl jsem to bez důrazu, prostě jsem souhlasil a překvapilo mě, že se rozesmál, nikoli nepřátelsky, a položil mi ruku na rameno. "Takže my dva si rozumíme. Nečekal jsem, že to půjde tak snadno. Kdybys věděl, jak osvěžující je to po týdnech, kdy mě lidé prosili o pomoc, žadonili o milost a dožadovali se projevů přízně… A teď jediný člověk v celém království, který má právo něco žádat, jde svou vlastní cestou a nechává mě, abych šel také po svých?"
"Samozřejmě. Naše cesty se ještě zkříží, ale ne teď. A pak budeme jednat společně, ať se nám to bude líbit, nebo ne."
"Uvidíme. Připouštím, že máš určitou moc, ale co mně je platná? Nepotřebuji kněze." Jeho hlas zněl rázně, ale přátelsky, jako by chtěl překonat podivnost této noci. Ano, Uther byl vrostlý do země. Ambrosius by byl rozuměl tomu, co jsem řekl, ale Uther se vrátil na stopu jako pes jdoucí po krvi. "Myslím, že jsi mi už prokázal dosti služeb v Killare a i tady, u Tančících kamenů. Kdyby pro nic jiného, zasloužíš si, abych tě odměnil."
"Ať budu kdekoliv, budu ti vždycky k službám. Když mě budeš potřebovat, víš, kde mě hledat."
"Tedy ne u mého dvora?"
"Nikoliv. V Maridunu, tam jsem doma."
"Ach, ovšem, tvoje slavná jeskyně. Zasloužil by sis ode mne víc."
"Nic jiného si nepřeju," řekl jsem.
Trošinku se rozjasnilo. Viděl jsem, jak se po mně podíval. "Dnes jsem s tebou mluvil tak, jak jsem nikdy předtím s nikým nemluvil. Zazlíváš mi to, co bylo v minulosti, Merline, ty pancharte?"
"Nezazlívám ti vůbec nic, můj pane."
"Vůbec nic?"
"Jedno děvče v Caerleonu. Ale ty bys řekl, že o nic nešlo."
Viděl jsem, že se na mne zahleděl, a pak se usmál. "Kdy to bylo?"
"Na tom nezáleží. Stejně jsi na to už zapomněl."
"Ať visím, jestli jsem se v tobě někdy vyznal." Řekl to tak srdečně, jak jsem ho dosud nikdy neslyšel. Kdyby věděl, pomyslel jsem si, ten by se nasmál.
Dodal jsem: "Už jsem řekl, na tom nesejde. Nezáleželo na tom ani tehdy, natož teď."
"Ještě jsi mi neřekl, proč jsi mě sem přitáhl v tuhle dobu. Podívej se na oblohu; začíná svítat a co nevidět budou koně celí promrzlí." Zvedl hlavu a podíval se k východu. "Dnes bude krásně. Rád se podívám, co jsi z toho udělal. Teď ti mohu říct, že od chvíle, co přišel tvůj vzkaz, Tremorinus stál na svém, že ty kameny postavit nejde. Prorok sem, prorok tam, jsi užitečný člověk, Merline."
Rozednívalo se, tma ustupovala. Viděl jsem ho teď jasněji, hlavu měl zvednutou a rukou se opět probíral ve svém vousu. Řekl jsem: "To je dobře, že jsi přijel v noci a já poznal tvůj hlas. Ve dne bych tě nepoznal. Nechal sis narůst plnovous."
"Působí to majestátněji, ne? Během tažení se nedalo nic jiného dělat. Než jsme se dostali k Humberu…" Začal mi o tom vyprávět, za ta léta, co jsem ho znal, se mnou poprvé mluvil lehce a přirozeně. Možná to bylo tím, že teď jsem byl mezi všemi poddanými jeho jediným příbuzným a jak se říká, krev není voda. Rozhovořil se o tažení na sever, o bojích, o tom, že Sasové za sebou nechávali spálenou zemi. "A teď trávíme vánoce ve Winchesteru. Na jaře budu korunován v Londýně a už teď –"
"Počkej." Nechtěl jsem ho přerušit tak rázně, ale všechno na mne dolehlo, břímě oblohy, paprsek světla. Nebyl čas

hledat slova, jimiž se má hovořit s králem. Řekl jsem rychle: "Už to začíná. Postav se vedle mne přímo ke kameni." Ustoupil jsem o krok a postavil se těsně vedle dlouhého královského kamene, tváří k východu, kde se schylovalo k výbuchu. O Uthera jsem se nestaral. Slyšel jsem, že se zhluboka nadechl jakoby ve hněvu, pak se uklidnil a vzápětí se zatřpytily šperky a zalesklo se kroužkové brnění, jak se otočil a postavil se vedle mne. U našich nohou ležel kámen. Tma na východě ustupovala, shrnovala se jako závoj a slunce vycházelo. Jako vržená pochodeň, jako ohnivý šíp se světlo řítilo šedivým prostorem a rýsovalo jasnou čáru od horizontu přímo ke královskému kameni u našich nohou. Snad dvacetkrát zatepalo naše srdce během onoho okamžiku, co se obrovský strážný trilit, černý a nevlídný, před námi tyčil jako rám zimní záře. Pak se slunce přehouplo přes obzor tak rychle, že bylo vidět, jak se stín propojeného kruhu, pohybující se v dlouhé elipse, rozostřil a téměř okamžitě zmizel v přívalu světla zimního úsvitu.
Podíval jsem se po králi. Prázdné, doširoka otevřené oči upíral na kámen u svých nohou. Nemohl jsem číst jeho myšlenky. Pak zvedl hlavu a přenesl pohleď ode mne na vnější kruh kamenů, rýsující se proti světlu. Pomalu ustoupil na krok ode mne, otočil se na podpatku a prohlížel si celý kruh Stojících kamenů. Teď jsem si všiml, že nový plnovous je ryšavý a vlnitý; také vlasy si nechal narůst delší a na jeho přilbici zářil zlatý kruh. V jitřním svitu měl oči modré jako dým z hořícího dřeva.
Konečně se setkaly s mýma očima. "Není divu, že se usmíváš. Je to velice působivé."
"Ulevilo se mi," řekl jsem. "Kvůli těmhle výpočtům jsem nespal celé týdny."
"Tremorinus mi to říkal." Změřil mě dlouhým pohledem. "Zopakoval mi také, co jsi tehdy řekl."
"Co jsem tehdy řekl?"
"Neozdobím jeho hrob ničím menším, než samotným světlem."
Mlčel jsem.
Zvolna pokračoval: "Už jsem ti řekl, že prorokům a kněžím nerozumím. Jsem pouhý voják a uvažuji jako voják. Ale to, co jsi tady dokázal, to je něco, čemu rozumím. Možná že v této zemi je přece jen dost místa pro nás oba. Jak jsem říkal, trávím vánoce ve Winchesteru. Pojedeš tam se mnou?"
Byl to dotaz, nikoli rozkaz. Stáli jsme každý z jedné strany kamene. Byl to počátek čehosi, avšak čehosi, co mi nebylo dosud zjeveno. Zavrtěl jsem hlavou. "Snad na jaře. Rád bych viděl tvou korunovaci. Můžeš si být jistý, že až mě budeš potřebovat, budu tam. Ale teď musím jet domů."
"Do své díry v zemi? Inu, když si to přeješ… Ví bůh, že nemáš moc přání. Je něco, o co bys mě chtěl požádat?" Mávl rukou tím směrem, kde stály mlčenlivé kameny. "O králi, který by tě za tohle neodměnil, by se mluvilo špatně."
"Byl jsem odměněn."
"Myslím na Maridunum. Dům tvého dědečka bude pro tebe vhodnější. Vezmeš si jej?"
Zavrtěl jsem hlavou. "Nepotřebuji dům. Ale vezmu si kopec."
"Vezmi si ho tedy. Stejně jej prý lidé už teď nazývají Merlinův vrch. Ale teď už se úplně rozednilo a koním je zima. Kdybys byl někdy v životě voják, Merline, věděl bys, že je něco ještě důležitějšího než hroby králů; koně se nesmějí nechat stát."
Opět mi poklepal po rameni, červená pláštěnka zavířila, když se prudce otočil, a rázným krokem kráčel ke svému koni. Já jsem šel za Cadalem.

KAPITOLA 3

Přišly velikonoce, ale já se pořád ještě nechystal odjet z Bryn Myrddinu (Uther dodržel slovo a daroval mi kopec, v němž byla jeskyně, a lidé spojovali jeho jméno s mým spíše než se jménem boha, a říkali mu Merlinův vrch), ale přijel posel od krále, který mi přikazoval, abych se odebral do Londýna. Tentokrát to nebyla žádost, ale rozkaz, a to tak naléhavý, že král poslal i doprovod, abych se nezdržoval hledáním společnosti na cestu.
V té době nebylo ještě bezpečné vydat se na cestu jinak než ve společnosti nejméně půl tuctu lidí, kteří byli ozbrojeni a ve střehu. Ti, kdo si nemohli dovolit vlastní doprovod, čekali, dokud se neshromáždila větší společnost, a obchodníci se sdružovali a platili si stráže, které je provázely. V divočejších končinách byla pořád ještě spousta zběhů z Octovy armády, Irů, v jejichž silách nebylo vrátit se přes moře domů, a zatoulaných Sasů, kteří se zoufale pokoušeli zakrýt svou světlou pleť, neboť komu se to nepodařilo, byl nemilosrdně pronásledován. Potloukali se v okolí zemědělských usedlostí, schovávali se v kopcích a ve slatinách, vyhledávali divočinu, odkud dělali nečekané surové výpady za potravou a číhali na cestách na osamělé nebo špatně ozbrojené poutníky, třeba i nuzáky. Každý, kdo měl plášť nebo sandály, byl boháč a stál za oloupení.
Nic z toho by mě nebylo odradilo od toho, abych se z Mariduna do Londýna vydal sám pouze s Cadalem. Žádný zločinec ani zloděj by nevydržel můj pohled, natož aby riskoval prokletí. Od událostí v Dinas Brenin, Killare a Amesbury se má sláva šířila a v příbězích a písních rostla tak, že jsem už sotva poznával vlastní činy. Dinas Brenin byl dokonce přejmenován na Dinas Emrys; byla to pozornost vůči mně a zároveň upomínka na Ambrosiovo vylodění a opěrný bod, který tam úspěšně zbudoval. Žil jsem tam stejně dobře jako kdysi v paláci svého dědečka nebo v Ambrosiově domě. Před jeskyní jsme denně nacházeli jídlo a víno jako obětní dary a chudáci, kteří neměli, co by mi přinesli výměnou za léky, jež jsem jim dával, přinášeli otop nebo slámu jako podestýlku pro koně, nebo se nabízeli, že něco postaví nebo vyrobí prostý kus nábytku. Tak míjela v pohodlí a klidu zima až do onoho bouřlivého dne počátkem března, kdy Utherův posel, zanechav doprovod ve městě, jel sám vzhůru mým údolím.
Byl to první suchý den po dvou týdnech dešťů a plískanic a já si vyšel na kopec nad jeskyni podívat se po prvních bylinách a léčivých rostlinách. Zastavil jsem se u borového lesíka a pozoroval osamělého jezdce, spěchajícího do kopce. Cadal zřejmě slyšel údery kopyt; viděl jsem ho, maličkého hluboko pode mnou, jak vyšel z jeskyně, pozdravil příchozího a rukou mu ukazoval, kam jsem šel. Posel se nezdržoval. Obrátil koně, pobídl ho ostruhou a vydal se za

mnou.
Ujel pár kroků, toporně seskočil z koně, kynul mi a běžel ke mně.
Byl to hnědovlasý mladík přibližně mého věku, jehož tvář mi byla nejasně povědomá. Pomyslel jsem si, že jsem ho asi zahlédl v Utherově doprovodu. Byl zacákaný blátem i v obličeji a tam, kde bláto náhodou nebylo, byl bledý vyčerpáním. Na poslední etapu si v Maridunu zřejmě vzal čerstvého koně, neboť zvíře bylo čilé a odpočaté; všiml jsem si, že mladík sebou trhl, když kůň hodil hlavou a zatahal za uzdu.
"Můj pane Merline, nesu ti pozdravení od krále v Londýně."
"Jsem poctěn," řekl jsem formálně.
"Žádá, aby ses dostavil na jeho slavnostní korunovaci. Posílá ti doprovod, můj pane. Čeká ve městě, aby si koně odpočinuli."
"Řekl jsi ‚žádá'?"
"Měl jsem říci ‚přikazuje', můj pane. Řekl, že tě mám přivést okamžitě."
"To je celý vzkaz?"
"Nic víc mi neřekl, můj pane. Jen tolik, že za ním musíš okamžitě do Londýna."
"V tom případě samozřejmě pojedu. Zítra ráno, až si koně odpočinou?"
"Dnes, můj pane. Teď hned."
Škoda, že Utherův arogantní příkaz byl tlumočen poněkud omluvným tónem. Pohlédl jsem na něho. "Jel jsi rovnou za mnou?"
"Ano, můj pane."
"Bez odpočinku?"
"Ano."
"Jak dlouho ti to trvalo?"
"Čtyři dny, můj pane. Tohle je čerstvý kůň. Jsem připraven vydat se ještě dnes na zpáteční cestu." Zvíře opět pohodilo hlavou a on sebou zase trhl.
"Nezranil jsi se?"
"Nestojí to za řeč. Včera jsem spadl z koně a poranil jsem se na zápěstí. Na pravé ruce, naštěstí ne na té, v níž se drží uzda."
"Ne, ale zato se v ní drží dýka. Sjeď dolů k jeskyni, řekni mému sluhovi to, co jsi řekl mně a řekni mu také, aby ti dal najíst a napít. Až se vrátím, tak se ti na to zápěstí podívám."
Zaváhal. "Můj pane, král mluvil důrazně. Jeho rozkaz je víc než pozvání na korunovaci."
"Musíš tak jako tak počkat, až sluha zabalí věci na cestu a osedlá naše koně. A já se mezitím najím a napiju. To zápěstí ti ošetřím za pár minut. A přitom mi stačíš říct, co je nového v Londýně a proč mě král zve na slavnost tak naléhavě. A teď jeď; přijdu za chvíli."
"Ale pane –"
"Než Cadal připraví pro všechny tři jídlo, budu dole. Víc už na mě pospíchat nemůžeš. A teď jeď."
Vrhl na mě pochybovačný pohled a šel; na mokrém svahu mu klouzaly nohy, když za sebou táhl vzpírajícího se koně. Přitáhl jsem si plášť více k tělu, aby mě chránil před větrem, a prošel jsem borovým hájkem, abych se dostal z dohledu od jeskyně.
Stál jsem na okraji skalnatého ostrohu, kde se údolím honily větry a rvaly mi pláštěnku. Za mnou hučely borovice a pod pláštěm jejich hlasu chrastily ve větru holé trnky, rostoucí na Galapasově hrobě. Pod šedou oblohou zakřičel první kulík. Zvedl jsem tvář k obloze a přemýšlel o Utherovi a Londýně a o rozkazu, který jsem právě dostal. Ale neviděl jsem nic, nic než oblohu a borovice a vítr v trnkách. Podíval jsem se jinam, dolů na Maridunum.
Z této výše jsem viděl celé město, na tu vzdálenost malé jako hračka. V březnovém větru bylo celé údolí ponuře zelené. Řeka se kroutila, šedá pod šedou oblohou. Přes most jel vůz. Tam, kde nad pevností vlál praporec, byla barevná skvrna. Po proudu plul člun, do hnědých plachet se opíral vítr. Kopce, po zimě stále ještě rezavé, svíraly údolí v dlaních, jako by to byla skleněná koule…
Vítr mi vehnal slzy do očí a obraz přede mnou se rozostřil. Křišťálová koule v mých rukách byla studená. Zíral jsem do ní. Malé městečko leželo v srdci krystalu i se svým mostem a plynoucí řekou a malým člunem klouzajícím po hladině. Kolem něj se vlnila a prohýbala pole deformovaná křivkou koule, až obloha, řeka, mraky podepřely město i s hemžícími se lidičkami, tak jako listy a okvětí podepírají – poupě, dokud se nerozvije v květ. Cítil jsem, že bych dokázal celý ten kraj, celý Wales, celou Británii udržet – malou, zářící a bezpečnou – ve svých rukách jako zasazenou do jantaru.
Zahleděl jsem se na zemi v křišťálové kouli a poznal jsem, že pro toto jsem přišel na svět. Čas nadešel a já se musím chopit příležitosti a nepátrat dál.
Křišťálová koule v misce mých dlaní roztála a zůstalo v ní jen pár bylinek, studených deštěm. Odhodil jsem je a hřbetem ruky jsem si osušil oči. Scéna pode mnou se změnila; vůz a člun zmizely a město opět ztichlo.
Vrátil jsem se do jeskyně a zastihl Cadala u hrnců, zatímco mladík už zápolil se sedly našich koní.
"Nech toho," řekl jsem. "Cadale, máš teplou vodu?"
"Spoustu. Začíná to ohromně, rozkazy od krále. Do Londýna, viď?" Zdálo se, že to Cadala těší, a těžko jsem mu to mohl mít za zlé. "Dej na mě, byli jsme už zralí na nějakou změnu. O co jde – co myslíš? Tenhle –" trhnutím hlavy ukázal na mladíka, "to buď neví, nebo to nechce říct. Vypadá to na nějaký malér."
"To je možné. Brzy se to dozvíme. Tohle dej sušit." Podal jsem mu svůj plášť, sedl si k ohni a zavolal mladého muže k sobě. "Pojď mi ukázat tu ruku."
Na zápěstí měl modřinu a otok, bolestivý na dotek, ale kosti byly celé. Než se umyl, připravil jsem obvaz a ránu mu ovázal. Hleděl na mne trochu s obavami a snažil se uhýbat před mými doteky, nejen proto, že ho to bolelo, řekl jsem si v

duchu. Teď, když si smyl bláto z tváře a já si ho mohl lépe prohlédnout, pocit, že ho znám, ještě zesílil. Přes obinadlo jsem se na něho zadíval. "Neznám tě odněkud?"
"Nevzpomeneš si na mě, můj pane. Ale já si na tebe pamatuji. Byl jsi ke mně jednou velice laskav."
Zasmál jsem se. "Bylo ti to tak vzácné? Jak se jmenuješ?"
"Ulfin."
"Ulfin? To mi připadá známé… Počkej. Už to mám. Belasiův sluha?"
"Ano. Pamatuješ se na mě?"
"Dokonale. Ta noc v lese, když si můj poník zchromil nohu, a ty jsi ho musel dovést domů. Myslím, že jsi byl většinou pěkně ušlápnutý, ale budil jsi pozornost asi jako polní myš. Belasius přijel na korunovaci?"
"Je mrtev."
Cosi v jeho hlase mě přimělo zvednout oči přes obvazovanou ruku. "To jsi ho tolik nenáviděl? Ne, nemusíš odpovědět, tušil jsem tehdy ledacos, i když jsem byl ještě malý. Nebudu se ptát proč. Bohové vědí, že já ho také neměl rád, a to jsem nebyl jeho otrok. Co se mu stalo?"
"Zemřel na horečku, můj pane."
"A jak se ti podařilo přežít ho? Vzpomínám na jeden starý barbarský zvyk –"
"Princ Uther mě vzal do svých služeb. A zůstal jsem u něho i potom, co se stal králem."
Mluvil rychle a díval se jinam. Věděl jsem, že víc se nedozvím. "Pořád ještě se tak bojíš světa, Ulfine?"
Ale na to mi neodpověděl. Skončil jsem ošetření. "Svět je místo divoké a plné násilí a doba je krutá. Ale bude to lepší a myslím, že v tom také pomůžeš. Tak, a hotovo. Teď něco sněz. Cadale, pamatuješ se na Ulfina? Na toho chlapce, co vedl Astera domů té noci, co jsme u Nemetu narazili na Utherův oddíl?"
"Hrome, máš pravdu." Cadal si ho prohlédl od hlavy k patě. "Vypadáš o poznání líp než tehdy. Co se stalo s tím druidem? Tak pojď a něco si sněz. Tohle je tvoje, Merline, a koukej se projednou najíst jako lidský tvor a ne jako ti tvoji vzácní ptáčkové, kteří málem žijí ze vzduchu."
"Vynasnažím se," řekl jsem pokorně a pak jsem se musel smát, když jsem viděl, jak se Ulfin tváří a dívá se hned na mého sluhu a hned zase na mne.
Nocovali jsme v hostinci poblíž křižovatky, kudy vede cesta ze severu na Pět vrchů a zlaté doly. Jedl jsem sám ve svém pokoji a obsluhoval mě Cadal. Sotva se zavřely dveře za sluhou, který přinesl mísy, vrhl se Cadal, překypující novinkami, ke mně.
"Tedy, podle toho, co se povídá, je v Londýně pěkné pozdvižení."
"To se dalo čekat," řekl jsem mírně. "Slyšel jsem, že je tam Budec a s ním většina králů z druhého břehu Úzkého moře, a že větší půlka královych šlechticů s sebou vzala – s okem upřeným na prázdné křeslo vedle králova trůnu – svoje dcery." Zasmál jsem se. "To Utherovi jistě vyhovuje."
"Prý se už vyspal s polovinou londýnských děvčat," řekl Cadal a postavil přede mne mísu. Bylo to skopové po velšsku s dobrou cibulovou omáčkou, horkou a pikantní.
"O něm se toho říká." Pustil jsem se do jídla. "A dokonce to může být i pravda."
"Ale prý je doopravdy na obzoru pěkný malér. Kvůli ženě."
"Ach Bože, Cadale, ušetři mě. Uther je pro maléry se ženami jako stvořený."
"Jenže já teď mluvím vážně. Jeden muž z doprovodu se rozpovídal, a vůbec se nedivím, že si Ulfin netroufl. Tohle je velice vážný případ. Jde o Gorloisovu manželku."
Užasle jsem zvedl oči. "O vévodkyni z Cornwallu? To nemůže být pravda."
"Zatím to není pravda. A ne proto, že by se nesnažil."
Napil jsem se vína. "To jsou určitě jenom řeči. Je o více než polovinu mladší než její manžel a slyšel jsem, že je hezká. Předpokládám, že se jí Uther dvoří, vždyť vévoda je jeho zástupcem ve velení armády, a lidé hned nadělají řeči, protože vědí, jaký Uther je."
Cadal položil ruce sevřené v pěst na stůl a zadíval se na mne. Tvářil se neobyčejně slavnostně. "Říkáš, že se jí dvoří, jo? Jenomže lidi říkají, že nemůže odtrhnout oči od jejího klínu. U tabule jí každý den posílá nejlepší mísy, dbá, aby ji obsloužili jako první, dříve než jeho, a přede všemi jí v síni připíjí pokaždé, když zvedne svůj pohár. Od Londýna až po Winchester se o ničem jiném nemluví. V kuchyni se prý uzavírají sázky."
"O tom nepochybuji. A co na to Gorlois?"
"Zpočátku to přecházel, ale pak už nemohl dělat, že to nevidí. Tvářil se, jako by se domníval, že král takto jim oběma projevuje úctu, ale když se pak stalo, že paní Ygraine – tak se ta dáma jmenuje – byla usazena po Utherově pravici a její starý manžel o osm míst níže na opačné straně –" Odmlčel se.
Řekl jsem znepokojeně: "Ten se snad zbláznil. Zatím si nemůže dovolit vůbec žádné maléry, natož takovýhle a právě s Gorloisem. U všech bohů, Cadale, vždyť právě Gorlois nejvíce Ambrosiovi pomáhal, to on udělal z Uthera to, čím je. Kdo pro něho vyhrál bitvu na vrchu Darnen?"
"Lidé to také říkají."
"Opravdu?" Na okamžik jsem se zamyslel a zamračil jsem se. "A co ta žena? Co se říká o ní – kromě obvyklého kydání hnoje?"
"Že mluví málo a každý den o něco méně. Nepochybuji o tom, že jí toho Gorlois v noci, když jsou spolu sami, má mnoho co říct. Každopádně jsem slyšel, že na veřejnosti teď sotva kdy zvedne oči, aby se nesetkala s pohledem krále, který se na ni upřeně dívá přes okraj poháru nebo se naklání přes stůl, aby viděl dolů na její šat."
"Tak tomuhle říkám kydání hnoje, Cadale. Ptal jsem se tě, jaká je ona sama?"
"O tom se právě nemluví, až na to, že je mlčenlivá, stejně tak krásná a tak podobně." Napřímil se. "Ale nikdo netvrdí, že ho povzbuzuje. Ví bůh, že Uther nemá zapotřebí chovat se jako hladový pes před plnou mísou; může mít talíř vrchovatě

naložený, kdykoli se mu zachce. V Londýně snad není děvčete, které by se nesnažilo upoutat jeho pozornost."
"To věřím. Dostal se s Gorloisem do sporu? Myslím veřejně?"
"Nic takového se mi nedoneslo. Po pravdě řečeno, byl vůči němu až přespříliš srdečný a asi týden mu to vycházelo, starému pánovi to lichotilo. Poslyš, Merline, tohle vypadá na pořádný malér; je o dobrou polovinu mladší než Gorlois a tráví život jako vězeň v jednom z těch starých cornwallských hradů, kde nemá na práci nic jiného než tkát mu vojenské kabátce a snít nad nimi – určitě ne o šedobradém starci, na to můžeš vzít jed."
Odstrčil jsem talíř. Vzpomínám si, že mě pořád ještě moc nezajímalo, co Uther dělá, ale Cadalova poslední poznámka byla až moc blízko pravdě, než aby mě nechala klidným. Kdysi žila jiná dívka, která neměla na práci nic jiného než sedět doma a tkát a snít…
Řekl jsem rázně: "Dobrá, Cadale. Jsem rád, že to vím. Doufám, že se do toho nezapleteme. Viděl jsem nejednou Uthera šílet po ženě, ale vždycky to byly ženy, které mohl mít. Tohle je sebevražda."
"Zbláznil se, říkáš. A lidi to říkají také," řekl Cadal zvolna. "Prý je jako očarovaný." Vrhl na mě postranní pohled. "Možná že proto hnal mladého Ulfina takovým tempem, aby tě přivezl do Londýna. Třeba chce, abys to kouzlo zlomil?"
"Nelámu kouzla, dělám je," řekl jsem suše.
Chvíli na mě zíral a zřejmě spolkl to, co se chystal říct. Pak se odvrátil a chopil se džbánu s vínem. Mlčky mi naléval a viděl jsem, že se levou rukou znamená. Toho večera jsme už spolu nepromluvili.

KAPITOLA 4

Jakmile jsem stanul před Utherem, viděl jsem, že Cadal měl pravdu. Tohle byla skutečná pohroma.
Dorazili jsme do Londýna v předvečer korunovace. Bylo pozdě a městské brány byly zavřené, ale pokud jde o nás, měli zřejmě příkazy, protože nás nechali projet bránou bez vyptávání a zavedli nás rovnou do hradu, kde měl král svoje ležení. Sotva jsem stačil shodit zablácené šatstvo a už mě vedli do královy ložnice a ohlásili mě. Sluhové okamžitě odešli a nechali nás o samotě.
Uther už byl přichystán na lože, měl na sobě dlouhý noční háv z hnědého sametu, lemovaný kožešinou. Křeslo mu přitáhli ke skotačivému ohni, stravujícímu polena, a vedle na stoličce stály dva poháry a uzavřená stříbrná konvice, z jejíž hubičky spirálovitě stoupala pára. Sotva jsem vkročil do místnosti, ucítil jsem vůni kořeněného vína a mé vyprahlé hrdlo zatoužilo po doušku, ale král se neměl k tomu, aby mi nabídl. Neseděl u ohně. Rázoval sem a tam po místnosti jako zvíře v kleci a za ním chodil krok za krokem jeho vlčák.
Když se za sluhy zavřely dveře, řekl příkře jako už jednou předtím: "Dal sis na čas."
"Čtyři dny? Měl jsi poslat lepší koně."
To ho zastavilo. Neočekával odpověď. Řekl celkem vlídně: "Jsou to ti nejlepší z mých stájí."
"V tom případě jsi měl poslat okřídlené oře, když sis přál, abychom jeli rychleji, můj pane. A vytrvalejší muže. Cestou dva odpadli."
Ale už mě neposlouchal. Opět se ponořil do svých myšlenek a neklidně přecházel po místnosti, a já ho pozoroval. Zhubl a pohyboval se lehce a rychle jako hladový vlk. Oči měl z nevyspání zapadlé a osvojil si zlozvyk, který jsem u něho nikdy předtím neviděl: neudržel ruce v klidu. Za zády je vyvracel, proplétal prsty, až klouby praštěly, nebo si pohrával s cípem svého šatu či se svou bradou.
Přes rameno na mne křikl: "Potřebuji tvou pomoc."
"To jsem pochopil." Po těchto slovech se obrátil. "Ty o tom víš?"
Pokrčil jsem rameny. "Nikdo nemluví o ničem jiném, než že král touží po Gorloisově ženě. Vyrozuměl jsem, že jsi se nijak nepokoušel tajit se s tím. Už je to přes týden, co jsi pro mne poslal Ulfina. Přihodilo se něco za tu dobu? A Gorlois se ženou tu ještě je?"
"Samozřejmě že jsou tady. Bez mého svolení nemohou odjet."
"Chápu. Už jste o tom s Gorloisem mluvili?"
"Ne."
"Ale on to jistě ví."
"Je na tom stejně jako já. Jakmile se tahle záležitost převede do slov, nic ji nezastaví. A zítra je korunovace. Nemohu s ním mluvit."
"A s ní?"
"Ne. Ne. Ach bože, Merline, nemohu se k ní ani přiblížit. Je střežena jako Danaé."
Svraštil jsem obočí. "Dává ji hlídat? To je jistě dosti neobvyklé, prakticky veřejně připouští, že něco není v pořádku!"
"Chtěl jsem jenom říct, že je pořád kolem ní služebnictvo a jeho muži. Nejen jeho tělesná stráž – je tu pořád ještě hodně jeho vojáků, kteří s námi byli na severu. Mohu se jí přiblížit pouze na veřejnosti, Merline. Asi ti to už řekli."
"Ano. Podařilo se ti poslat jí nějaký vzkaz?"
"Ne. Dává si pozor. Celé dny tráví se svými ženami a u dveří je služebnictvo. A on –" Odmlčel se. Na tváři mu vyrazil pot. "Je s ní noc co noc."
Opět se rozběhl a jeho sametový šat zašustil; pochodoval tiše po pokoji sem a tam mezi stíny, kam nedopadalo světlo od krbu. Pak se obrátil. Rozhodil ruce a řekl prostě jako chlapec:
"Merline, co mám dělat?"
Šel jsem ke krbu, vzal konvici a nalil dva poháry kořeněného vína. Jeden jsem mu podal. "Pro začátek pojď sem a sedni si. Nemohu hovořit s vichřicí."
Poslechl, sklesl do velkého křesla s pohárem v ruce. Já jsem svůj s chutí vypil a posadil se ke krbu z druhé strany.
Uther se nenapil. Myslím, že příliš nevnímal, co drží v ruce. "Věděl jsem to hned, jak ji sem přivezl a představil mi ji. Jako

je bůh nade mnou, zpočátku jsem si myslel, že je to další pomíjivá touha, jaká se mě zmocnila už tisíckrát předtím, jenomže tentokrát s tisíckrát větší silou –"
"A vyléčitelná," řekl jsem, "stačí na to jedna noc, nebo týden takových nocí, nebo měsíc. Nevím, Uthere, jak nejdéle tě žena upoutala, ale stojí měsíc nebo i tři za to, abys zničil království?"
Vrhl na mě pohled, modrý jako záblesk meče, pohled někdejšího Uthera, na něhož si pamatuji. "U všech stínů podsvětí, proč si myslíš, že jsem pro tebe poslal? V posledních týdnech bych byl mohl zničit své království, kdykoli se mi zachtělo. Proč si myslíš, že to doposud nepřesáhlo hranice bláznovství? Ach ano, připouštím, že je to bláznovství, ale říkám ti, tohle je skutečná touha, ne taková, jaké jsem míval a které uvadaly. Tahle mě stravuje tak, že nemohu spát. Jak mohu vládnout, bojovat a jednat s lidmi, když nemohu spát?"
"Bereš si do postele děvče?"
Zadíval se na mě a napil se. "Co je to za otázku?"
"Promiň, byla to hloupá otázka. Ani pak jsi neusnul?"
"Ne." Položil pohár a sepjal ruce. "Nemá to cenu. Nic nemá cenu. Musíš mi ji přivést, Merline. Ty na to máš triky. Proto jsem pro tebe poslal. Musíš mi ji přivést tak, aby to nikdo nevěděl. Vnukni jí lásku ke mně. Přiveď mi ji, až on bude spát. Ty to dokážeš."
"Vnuknout jí lásku? Magií? Ne, Uthere, to je něco, co se nedá přičarovat. Musíš to vědět."
"Každá stařena tvrdí, že to dovede. A ty – máš moc, jakou nemá žádný smrtelník. Zvedl jsi Stojící kameny. Zvedl jsi královský kámen, s nímž Tremorinus nehnul."
"Prostě jsem lepší v matematice, to je všechno. Proboha, Uthere, ať lidi mluví, co chtějí, ale ty víš, jak jsem to udělal. To přece nebyla žádná kouzla."
"Mluvil jsi s mým bratrem, když umíral. Chceš to teď popřít?"
"Ne."
"Nebo chceš popřít, že jsi mi slíbil pomoc, kdykoli ji budu potřebovat?"
"Ne."
"A já ji teď potřebuji. Potřebuji tvou moc, ať pochází odkudkoliv. Troufáš si tvrdit mi, že nejsi kouzelník?"
"Nejsem ten typ, co může procházet zdmi," řekl jsem, "a přenášet těla zamčenými dveřmi." Udělal náhlý pohyb a já viděl, jak se mu horečně lesknou oči, tentokrát nikoli hněvem, ale bolestí. Dodal jsem: "Ale pomoc ti neodmítám."
Oči mu zazářily. "Pomůžeš mi?"
"Ano, pomohu. Při našem posledním setkání jsem ti říkal, že přijde čas, kdy budeme muset jednat společně. Teď ten čas nadešel. Nevím ještě, co udělám, to mi bude zjeveno, a výsledek je v rukou božích. Ale něco pro tebe mohu udělat už dnes večer. Mohu zařídit, aby ses vyspal. Ne, buď zticha a poslouchej… Máš-li být zítra korunován a převzít osud Británie do svých rukou, musíš dnes večer udělat to, co ti řeknu. Připravím ti nápoj, který tě uspí, a do postele si vezmeš děvče jako obvykle. Bylo by vhodné, aby tu byl s tebou nějaký sluha, který potvrdí, že jsi byl ve své ložnici."
"Proč? Co chceš udělat?" Mluvil sevřeným hlasem.
"Pokusím se promluvit s Ygraine."
Předklonil se a rukou sevřel opěradlo křesla. "Ano. Promluv s ní. Možná že se za ní dostaneš tam, kam já nemohu. Řekni jí–"
"Počkej. Před chvílí jsi žádal, abych jí ‚vnukl lásku k tobě'. Chceš, abych zaříkal jakékoli síly, které ji sem přivedou. Když si s ní nikdy o své lásce nemluvil a nesetkal se s ní o samotě, jak víš, že by k tobě přišla, i kdyby jí nic nestálo v cestě? Víš, co si myslí ona, můj pane králi?"
"Ne. Nic neříká. Usmívá se, ale klopí přitom oči a mlčí. Ale já vím. Já vím. Mám pocit, jako by všechno, co jsem až dosud hrál na lásku, byly melodie o jednom tónu. Teprve ze všech dohromady je píseň. A ona je píseň."
Rozhostilo se ticho. Za ním na pódiu v rohu pokoje stálo jeho lůžko s pokrývkami už rozesílanými. Nad ním, jako by skákal na zeď, byl velký drak z červeného zlata. Ve svitu ohně se pohyboval, vystrkoval drápy.
Náhle Uther promluvil: "Při našem posledním rozhovoru tam mezi Stojícími kameny jsi řekl, že ode mne nic nechceš. Při všech bozích, Merline, jestli mi teď pomůžeš, jestli ji dostanu, můžeš žádat, co chceš. Přísahám."
Beze slova jsem potřásl hlavou. Snad poznal, že teď už se v mysli neobírám jím; byl jsem v sevření jiných sil, které se tísnily v ohněm ozářeném pokoji. Drak na temné zdi planul a blikotal. V jeho stínu se pohnul jiný a splynul s ním, plamen v plameni. Cosi mě udeřilo do očí – jako by bolest způsobil čísi spár. Zavřel jsem je. Bylo ticho. Když jsem je opět otevřel, oheň dohořával a stěna byla tmavá. Podíval jsem se na krále, který seděl bez hnutí v křesle a pozoroval mě. Řekl jsem zvolna: "Teď tě o něco požádám."
"Ano?"
"Až ji sem v pořádku dopravím, počneš s ní dítě."
Nevím, co očekával, ale tohle jistě ne. Zíral na mne a pak se náhle rozesmál. "To jsi dohodl s bohy, viď?"
"Ano, s Bohem."
Protáhl se v křesle, jako by mu spadla nějaká tíže z ramen.
"Jestli s ní budu, Merline, slibuji, že udělám všechno, co bude v mých silách. I všechno ostatní, co mi přikážeš. Budu dnes dokonce i spát."
Vstal jsem. "Tak já půjdu, připravím ti nápoj a pošlu ti ho."
"A sejdeš se s ní?"
"Sejdu se s ní. Dobrou noc."
Ulfin přede dveřmi zpola spal vestoje. Když jsem vyšel, zamrkal.
"Mám jít dovnitř?"
"Za chvíli. Pojď se mnou do mého pokoje, připravím mu nápoj. Dohlédni, aby jej vypil. Bude po něm spát. Zítra bude

dlouhý den."
V koutě na hromadě polštářů leželo jakési děvče, zabalené do modré pokrývky. Když jsme je míjeli, zahlédl jsem křivku jejího nahého ramene a kštici rovných hnědých vlasů. Vypadala velice mladě.
Zvedl jsem obočí, Ulfin přikývl a s tázavým pohledem trhl hlavou tím směrem, kde byly zavřené dveře.
"Ano," řekl jsem, "ale později. Až mu podáš ten nápoj. Teď ji nech spát. Vypadáš, jako by ses taky potřeboval vyspat, Ulfine."
"Jestli bude spát on, tak se možná taky trochu vyspím." Na tváři mu zajiskřil úsměv. "Udělej jej silný, můj pane, a dobrý."
"Ach, ten jej vypije, žádný strach!"
"Nemyslel jsem teď na něho," řekl Ulfin. "Myslel jsem na sebe."
"Na sebe? Ach tak, chápu, chceš říct, že musíš všechno napřed ochutnat?"
Přikývl.
"Úplně všechno? Všechna jídla? Elixíry lásky také?"
"Elixíry lásky? Pro něho?" Stál s otevřenými ústy. Pak se rozesmál. "Ach, ty jenom žertuješ!"
Usmál jsem se. "Pouze jsem chtěl vědět, jestli se umíš smát. A jsme tu. Chvilku počkej, bude to hned."
Cadal na mne čekal v mém pokoji u krbu. Byl to pohodlný pokoj ve věži se zkosenou střechou; Cadal udržoval veselý oheň a na železném kozlíku v krbu byl zavěšen kotlík, z něhož stoupala pára. Vytáhl z vaku vlněný noční šat a položil jej přes postel.
Na truhlici u okna ležela hromada šatstva z matně se lesknoucí zlaté a šarlachové látky a kožešiny. "Co je to?" zeptal jsem se a sedl jsem si, aby mi stáhl boty.
"Král ti poslal oblečení na zítřek, můj pane." Cadal, jedním okem pokukující po mladíkovi, který naléval vodu do lázně, byl formální. Všiml jsem si, že se chlapci trochu chvěje ruka, voda vyšplíchla na zem. Jak skončil, Cadal ukázal hlavou a on poslušně zmizel.
"Co je s tím chlapcem?"
"Lázeň čarodějovi člověk nechystá každý večer."
"Proboha! Cos mu namluvil?"
"Jenom to, že ho proměníš v netopýra, když nebude dobře sloužit."
"Blázne. Počkej, Cadale. Podej mi truhličku. Ulfin čeká venku. Slíbil jsem, že připravím nápoj."
Cadal poslechl. "O co jde? Pořád ještě ho zlobí ta ruka?"
"To není pro něho. Pro krále."
"Ach." Zdržel se dalšího komentáře, ale když byl nápoj hotov, Ulfin odešel a já se svlékal do lázně, zeptal se: "Je to tak zlé, jak se povídá?"
"Horší." Stručně jsem mu vypověděl, o čem jsme hovořili s králem.
Vyslechl mě se svraštělým čelem. "Co teď budeš dělat?"
"Musím najít nějaký způsob, jak se setkat s tou dámou. Ne, noční šat ne; ještě ne, bohužel. Dej mi nějaké čisté šaty – něco tmavého."
"Teď v noci k ní přece nemůžeš jít? Je půlnoc pryč."
"Nikam nepůjdu. Ať je to kdokoliv, přijde za mnou."
"Ale Gorlois bude u ní –"
"Tak už dost, Cadale. Potřebuji přemýšlet. Nech mě o samotě. Dobrou noc."
Když se za ním zavřely dveře, šel jsem si sednout do křesla vedle krbu. Nebylo pravda, že jsem potřeboval čas na přemýšlení. Nepotřeboval jsem nic jiného než ticho a oheň. Kousek po kousku jsem pomalu vyprazdňoval svou mysl, cítil jsem, že myšlenky se ze mne sypou jako písek ze skleněné baňky a já byl dutý a lehký. Čekal jsem, ruce klidně položené na šedivém šatu, volný a prázdný. Bylo úplné ticho. Kdesi v temném koutě pokoje zapraskalo staré dřevo, za noci se sesedající. Zajiskřil oheň. Hleděl jsem do něj, ale duchem nepřítomen, tak jako každý jiný, kdo za studené noci hledá pohodu v plamenech. Nepotřeboval jsem snít. Jako suchý list nasedl jsem na proud, plynoucí té noci vstříc moři.
Zvenčí ke mně náhle dolehly nějaké zvuky, hlasy. Krátké zaklepání a dovnitř vešel Cadal, zavíraje za sebou dveře. Oči měl na stopkách a zdálo se, že je pln obav.
"Gorlois?" zeptal jsem se.
Polkl a přisvědčil.
"Tak ho tedy uveď."
"Ptal se, jestli jsi už mluvil s králem. Řekl jsem, že jsme přijeli teprve před několika hodinami a tys neměl čas setkat se s nikým. Udělal jsem dobře?"
Usmál jsem se. "Bylo to vnuknutí. Tak ho pozvi dál."
Gorlois rychle vstoupil a já na uvítanou povstal. Uvědomil jsem si, že se velice změnil, stejně jako Uther; statná postava se nachýlila a poprvé bylo na první pohled patrno, že je to stařec.
Nezdržoval se obřadným vítáním. "Ještě nejsi na loži? Řekli mi, že jsi dorazil."
"Jen taktak, abych uviděl korunovaci, ale stihl jsem to. Posadíš se, můj pane?"
"Díky, ne. Přišel jsem tě požádat o pomoc, Merline, o pomoc pro mou ženu." Vrhl na mě kvapný pohled zpod šedivého obočí. "Nikdo nikdy nemůže říct, co si myslíš, ale slyšel jsi o tom, že?"
"Něco jsem slyšel," řekl jsem opatrně, "ale pouze o Utherovi. Nikdo si nedovolil říct slovo proti tvé ženě."
"Panebože, a dobře učinili! Ale kvůli tomu jsem teď v noci nepřišel. Nic s tím nemůžeš udělat – i když jsi patrně jediný člověk, který by mohl přivést krále k rozumu. Do jeho blízkosti se nedostaneš dříve než po korunovaci, ale prosím tě, přiměj ho, aby nám dovolil vrátil se do Cornwallu ještě před koncem slavností… Uděláš to pro mne?"

"Bude-li to možné."
"Vím, že se na tebe mohu spolehnout. Poměry ve městě jsou teď takové, že nepoznáš, kdo je tvůj přítel. Uther nepatří k mužům, jimž se lze postavit na odpor. Ale ty můžeš, a co víc, ty si troufneš. Jsi synem svého otce a ve jménu svého starého přítele tě zapřísahám –"
"Řekl jsem, že to udělám."
"Co je s tebou? Není ti dobře?"
"To nic není. Jsem unavený. Mám za sebou dlouhou cestu. Setkám se s králem ráno, ještě před korunovací."
Vděčně pokývl hlavou. "Ale to není to jediné, o co jsem tě přišel požádat. Byl bys tak laskav a šel se teď se mnou podívat na mou ženu?"
Nastalo naprosté ticho a protáhlo se natolik, že si toho musel všimnout. Pak jsem řekl: "Přeješ-li si to, tedy ano."
"Je nemocná a byl bych rád, kdyby ses na ni podíval, jsi-li ochoten. Když jí její dvorní dámy řekly, že jsi v Londýně, prosila mě, abych pro tebe poslal. Jako je Bůh nade mnou, není tu nyní mnoho mužů, jimž lze věřit. Ale tobě věřím."
Za mými zády se rozpadlo poleno a zvrátilo se do nitra ohně. Vyšlehly plameny a zbarvily jeho tvář rudě jako krví.
"Půjdeš?" zeptal se starý muž.
"Ovšem." Uhnul jsem očima. "Půjdu hned."

KAPITOLA 5

Uther nepřeháněl, když řekl, že paní Ygraine je dobře střežena. Byla se svým pánem ubytována na nádvoří na západ od královых pokojů a nádvoří bylo plné cornwallských ozbrojenců. Ozbrojení muži byli i v předpokoji a v samotné ložnici bylo půl tuctu žen. Když jsme vešli, nejstarší z nich, šedovlasá žena s úzkostným pohledem, nám šla v ústrety a na tváři bylo patrno, že se jí ulevilo.
"Princi Merline." Pokrčila kolena a mírně se uklonila; hleděla na mě s uctivou bázní a vedla mě k lůžku.
Pokoj byl provoněný a bylo tam teplo. V lampě hořel vonný olej a v krbu jabloňové dřevo. Lůžko stálo proti krbu uprostřed stěny. Polštáře byly z šedivého hedvábí a měly pozlacené střapce, pokrývka byla bohatě zdobena květy, zvířaty a okřídlenými tvory. Jediný ženský pokoj, který jsem kdy viděl, byla ložnice mé matky s prostým dřevěným lůžkem, vyřezávaným dubovým křeslem, stavem a popraskanou mozaikovou podlahou. Následoval jsem stařenu, zůstal jsem stát v nohách lůžka a zahleděl se na Gorloisovu ženu.
Kdyby se mě byl později někdo zeptal, jak vypadá, nedokázal bych odpovědět. Cadal říkal, že má světlou pleť a v královых očích jsem četl touhu, věděl jsem tedy, že je žádoucí; ale jak jsem tak stál v tom provoněném pokoji a hleděl na ženu, ležící se zavřenýma očima v šedých hedvábných polštářích, neviděl jsem ji. Neviděl jsem ani pokoj a lidi v něm. Viděl jsem pouze blesky a mihotání světla jako v křišťálové kouli.
Promluvil jsem, aniž bych od paní na loži odtrhl oči. "Jedna z jejích žen tady zůstane. Ostatní odejdou. Ty také, můj pane, prosím tě." Odcházel bez námitek a ženy hnal před sebou jako stádečko ovcí. U lože své paní zůstala ta, která mě po příchodu vítala. Když se za poslední zavřely dveře, žena na loži otevřela oči. Chvilku jsme se mlčky dívali jeden na druhého. Pak jsem řekl: "Co ode mne žádáš, Ygraine?"
Odpověděla odměřeně, nic nepředstírajíc: "Poslala jsem pro tebe, princi, protože potřebuji tvou pomoc."
Přikývl jsem. "Jde o krále."
"Tak ty o tom už víš? Když tě sem můj manžel vedl, věděl jsi, že nejsem nemocná?"
"Tušil jsem to."
"V tom případě jsi možná i vytušil, co od tebe chci?"
"Ne tak docela. Pověz mi, nemohla jsi s králem nějak promluvit už dříve? Byla bys ho lecčeho ušetřila. A svého manžela také."
Vykulila oči. "Cožpak bylo něco takového možné? Šel jsi přece přes nádvoří, sám jsi to viděl."
"To ano."
"Viděl jsi manželovy oddíly, jeho ozbrojence. Co myslíš, že by se bylo dělo, kdybych promluvila s Utherem? Na veřejnosti jsem ho oslovit nesměla, a kdybych se s ním sešla tajně – i kdyby to bylo možné – do hodiny by o tom věděla půlka Londýna. Ovšem že jsem s ním nemohla promluvit ani mu poslat vzkaz. Mou jedinou ochranou bylo mlčení."
Řekl jsem zvolna: "Kdybys mu chtěla vzkázat prostě, že jsi počestná a věrná žena a že se musí porozhlédnout jinde, byla bys mu to mohla vzkázat kdykoli a po komkoli."
Usmála se. Pak sklonila hlavu.
Nadechl jsem se. "To jsem chtěl vědět. Jsi upřímná, Ygraine."
"Jaký smysl by mělo lhát ti? Slyšela jsem o tobě. Ach, nevěřím všemu, co se o tobě zpívá a vypráví, ale jsi chytrý a rozvážný a moudrý, a prý jsi nikdy nemiloval žádnou ženu ani se neoddal žádnému muži. Vyslechni mě tedy a suď."
Zahleděla se na své ruce, ležící na pokrývce, a pak znovu na mě. "Pevně věřím, že umíš předpovídat budoucnost. Chtěla bych, abys mi řekl, co mě čeká."
"Nevěštím osud jako staré báby. To jsi pro mne poslala kvůli tomu?"
"Ty víš, proč jsem pro tebe poslala. Jsi jediný muž, s nímž mohu mluvit o samotě, aniž bych vzbudila manželův hněv a podezření – a král ti naslouchá." Třebaže přede mnou na lůžku, nad nímž jsem se skláněl, spočívala jen žena, a mladá k tomu, vypadala jako královna, udělující audienci. Pohlédla na mne zpříma. "Už s tebou mluvil král?"
"Nepotřebuje se mnou mluvit. Všichni vědí, na co stůně."
"Řekneš mu, co jsi se právě dozvěděl ode mne?"
"Záleží na tom."

"Na čem?" zeptala se.
Odpověděl jsem zvolna: "Na tobě samé. Až dosud jsi byla moudrá. Kdybys byla méně zdrženlivá ve svých způsobech i v řeči, bylo by to znamenalo hotové neštěstí a možná i válku. Rozumím-li ti dobře, nikdy jsi nepřipustila, abys byla byť i jen na okamžik sama či nehlídána; dávala sis záležet, abys byla vždycky někomu na očích."
Chvíli na mě mlčky hleděla, pak svraštila čelo. "Samozřejmě."
"Mnohé ženy, zejména takové, které touží po tom, po čem toužíš i ty, by to nedokázaly, paní Ygraine."
"Jenomže já nejsem ‚mnohá žena'." Ta slova zapůsobila jako blesk. Náhle se posadila, odhrnula černé vlasy a odhodila pokrývky. Stařena honem popadla dlouhé modré roucho a běžela k ní. Ygraine si je hodila přes bílý noční úbor, vyskočila z postele a neklidně kráčela k oknu.
Když stála, viděl jsem, že na ženu je dosti vysoká a má postavu, která by vzala za srdce i tvrdšího chlapíka, než je Uther. Krk byl dlouhý a štíhlý, hlavu nesla zpříma. Rozpuštěné černé vlasy jí spadaly po zádech. Oči měla modré, ale nebyla to Utherova nelítostná modř, nýbrž temná modř keltská. Ústa měla hrdá. Byla půvabná, ale žádná hračka pro muže. Kdyby ji Uther chtěl, pomyslel jsem si, musel by ji udělat královnou.
Zastavila se kousek od okna. Kdyby došla až k němu, mohl by ji někdo z nádvoří zahlédnout. Ne, tahle dáma neztrácí hlavu.
Obrátila se. "Jsem dcera krále a pocházím z královského rodu. Copak nevidíš, jakému tlaku jsem byla vystavena, abych dokonce i myslela tak, jak myslím?" Opakovala vášnivě: "Copak to nevidíš? V šestnácti mě provdali za pána z Cornwallu; je to dobrý člověk; ctím ho a vážím si ho. Než jsem přišla do Londýna, byla jsem jakžtakž ochotna lačnět a strádat tam v Cornwallu, ale přivedl mě sem a pak se to stalo. Teď vím, co musím mít, ale mít to je nad mé síly, nad síly manželky Gorloise z Cornwallu. Takže co jiného mám dělat? Nedá se dělat nic, než čekat tu a mlčet, protože na mém mlčení závisí nejen čest moje a mého manžela, ale i bezpečnost království, pro něž nasadil život Ambrosius, a Uther sám právě zpečetil krví a ohněm."
Otočila se, udělala dva kroky a zase se vrátila. "Nejsem žádná laciná Helena, pro kterou se muži bijí a umírají a vypalují království. Nečekám na hradbách jako cena pro svalnatého vítěze. Nemohu před zraky lidí připravit o čest ani Gorloise, ani krále. A nemohu se za ním vydat tajně a zneuctít sebe samu ve vlastních očích. Ano, jsem nemocná láskou, ano. Ale zároveň jsem Ygraine z Cornwallu."
Řekl jsem chladně: "Takže máš v úmyslu čekat tak dlouho, až budeš moci jít za ním ve vší počestnosti, jako jeho královna?"
"Co jiného mohu dělat?"
"Je snad tohle ono poselství, které mu mám předat?"
Mlčela.
Řekl jsem: "Nebo jsi mě sem pozvala, abych ti věštil budoucnost? Abych ti řekl, jak dlouho bude živ tvůj manžel?"
Stále mlčela.
"Ygraine," řekl jsem, "obojí vyjde nastejno. Když vyřídím Utherovi, že ho miluješ a toužíš po něm, avšak nemůžeš k němu přijít, dokud tvůj muž žije, kolik let života podle tebe bude Gorloisovi zbývat?"
Mlčela dál. Také ovládá umění mlčet, pomyslel jsem si. Stál jsem mezi ní a ohněm. Pozoroval jsem, jak kolem ní kmitá a pulzuje světlo, rozlévá se po bílém šatu a po modrém šatu, vlny světla a stínu se čeří jako na vodě či na trávě ve větru. Vyšlehl plamen a v té chvíli se můj stín vrhl na ni a rostl, šplhal s pulzujícím světlem, aby se setkal s jejím šplhajícím stínem a spojil se s ním, takže na stěně za ní vyvstal – nikoli drak ze zlata a šarlachu, nikoli ohnivý drak s planoucím ohonem, ale velký temný přízrak zrozený ze vzduchu a temnoty, vržený tam plamenem a klesající zároveň s ním, až se nakonec schoulil a znehybněl a stal se opět jenom jejím stínem, stínem ženy štíhlé a rovné jako meč. A tam, kde jsem stál já, nebylo nic.
Pohnula se a světlo lampy postavilo kolem nás zase pokoj, teplý, skutečný a vonící jabloňovým dřevem. Pozorovala mě a ve tváři měla cosi, co tam před okamžikem nebylo. Konečně řekla tichým hlasem: "Řekla jsem ti, že jsem před tebou nic nezatajila. Vím, že to dokážeš odít do slov. Na všechno tohle jsem myslela. Ale doufala jsem, že pošlu-li pro tebe, osvobodím sebe i krále."
"Jakmile je temná myšlenka převedena do slov, dostává se na světlo. Možná že jsi svou touhu měla v sobě odedávna, jako ‚každá žena', a stejně tak král jako ‚každý muž'." Odmlčel jsem se. Pokoj byl teď v klidu. Slova ke mně přicházela zřetelně, odnikud, aniž bych na ně myslel. "Chceš-li, řeknu ti, jak přijmout královu lásku ve své a v jeho situaci, aniž bys připravila o čest sebe nebo jeho, anebo svého manžela. Řeknu-li ti to, půjdeš za ním?"
Jen jsem domluvil, doširoka otevřela oči a kdesi vzadu se v nich zablýsklo. Ale i tak si dopřála čas na rozmyšlenou.
"Ano." Z jejího hlasu jsem nic nevyrozuměl.
"Poslechneš-li mě, mohu to pro tebe udělat," řekl jsem.
"Pověz mi, co mám udělat."
"Slibuješ tedy?"
"Jdeš na mě moc zhurta," řekla suše. "Ty sám také pečetíš smlouvy dřív, než zjistíš, k čemu se zavazuješ?"
Usmál jsem se. "Ne. Tak dobrá, poslouchej. Když jsi předstírala nemoc, abys pro mne mohla poslat, co jsi řekla manželovi a svým ženám?"
"Jenom že se cítím slabá a chorá a nepřeji si společnost. A že mám-li se po manželově boku objevit na korunovaci, musím dnes večer mluvit s lékařem, který mi dá nějaký lektvar." Zatrpkle se usmála. "Připravovala jsem si také důvod, abych na hostině nemusela sedět vedle krále."
"Zatím je to dobré. Teď řekneš Gorloisovi, že jsi samodruhá."
"Že jsem samodruhá?" Poprvé s ní něco otřáslo. Zírala na mne.
"Je to možné, ne? Je to sice starý muž, ale řekl bych –"

"Je to možné. Ale –" Kousla se do rtu. Po chvíli dodala klidně: "Mluv dál. Žádala jsem tě o radu, musím ji vyslechnout."
Nikdy předtím jsem se nesetkal s ženou, s níž bych nemusel vážit slova, s níž jsem mohl hovořit tak, jako s kterýmkoliv mužem. Řekl jsem: "Tvůj muž nemá nejmenší důvod, aby tě podezíral, že tě obtěžkal někdo jiný. Řekneš mu to tedy a zároveň mu povíš, že kdybys zůstala v Londýně, měla bys obavy o zdraví dítěte, vzhledem k těm klepům a královým pozornostem. Řekneš mu, že chceš odtud odjet, jakmile bude po korunovaci. Že nechceš jít na hostinu, při níž by tě král vyznamenával a tak by ses opět stala terčem všech pohledů a řečí. Zítra odjedeš s Gorloisem a jeho oddíly do Cornwallu ještě předtím, než se na noc zavřou brány. Uther se to dozví až po hostině."
"Ale…," zahleděla se na mne, "to je šílenství. V minulých třech týdnech bychom byli mohli odjet, kdykoli se nám zlíbilo, kdybychom se chtěli vystavit králově hněvu. Musíme tu zůstat tak dlouho, dokud nám nedovolí odjet. Kdybychom odešli tak, jak říkáš, z jakéhokoli důvodu –"
Zarazil jsem ji. "Uther v den korunovace nemůže nic dělat. Musí se zúčastnit hostiny. Myslíš, že by se odvážil urazit Budeca nebo Merrovia a ostatní krále, kteří se sem sjeli? Než se bude moci pohnout, budete už v Cornwallu."
"Ale pak se pohne." Udělala netrpělivé gesto. "A pak dojde k válce, zatímco by se mělo stavět a opravovat, a ne bořit a pálit. A zvítězit nemůže; kdyby zvítězil v poli, přišel by o loajalitu Západu. Ať by vyhrál, nebo prohrál, Británie by se rozdělila a vrátila by se do tmy."
Ano, ta by měla být královnou. Šílí po Utherovi stejně jako on po ní, ale pořád ještě myslí. Je chytřejší než Uther, inteligentnější a také, pomyslel jsem si, silnější.
"Ach ano, vyrazí do pole." Zvedl jsem ruku. "Ale poslouchej. Ještě před korunovací promluvím s králem. Bude vědět, že to, co řekneš Gorloisovi, není pravda. Bude vědět, že já jsem ti poradil, aby ses vrátila do Cornwallu. Bude předstírat, že zuří a veřejně se zapřísáhne, že pomstí urážku, jíž se dopustil Gorlois při korunovaci… A bude činit přípravy na tažení, jakmile bude po oslavách –"
"Mezitím se ovšem dostanou naše oddíly v pořádku z Londýna. Ano, chápu. Rozumím ti. Mluv dál." Zasunula ruce do rukávů svého modrého šatu, jako by v sevřených loktech chovala svá ňadra. Nebyla zase tak moc klidná, jak by se zdálo, ta paní Ygraine. "A co potom?"
"A ty se také dostaneš v pořádku domů," řekl jsem, "přičemž nedotčena zůstane jak tvá čest, tak Cornwall."
"Jo, v pořádku. Budu v Tintagelu, a tam se za mnou nedostane ani Uther. Viděl jsi někdy tu pevnost, Merline? Na našem pobřeží jsou útesy vysoké a drsné, a od nich vede úzký kamenný most, jediná cesta na ostrov, kde stojí hrad. Ten most je tak úzký, že muži mohou jet jen po jednom, ani vedle koně se nedá projít. A přesto ještě střeží most na straně pevniny tvrz na hlavním útesu. Na hradě je voda a zásoby jídla na celý rok. Je to nejodolnější pevnost v celém Cornwallu. Z pevniny je nedobytná a od moře se k ní nelze přiblížit. Jestli mě chceš jednou provždy oddělit od Uthera, tak tohle je to nejsprávnější místo."
"Slyšel jsem. Dobrá, tam tě tedy Gorlois pošle. A když za vámi Uther vytáhne, myslíš, paní, že bude ochoten sedět s tebou v pevnosti jako zvíře v pasti? A může si tam s sebou vzít svoje vojsko?"
Zavrtěla hlavou. "Pevnost sice nelze dobýt, ale také jí nelze použít jako základny. Tam se nedá dělat nic jiného, než čekat, až obléhání skončí."
"Pak ho tedy musíš přesvědčit, že pokud nechce čekat uvnitř, zatímco královy oddíly budou pustošit Cornwall, musí sám zůstat mimo, aby mohl bojovat."
Sevřela ruce. "Ale to mu nemusím říkat. Nemůže vyčkávat, schovávat se a nechat pustošit zemi. Stejně však tvému plánu nerozumím, Merline. Jestli chceš ochránit krále a království přede mnou, tak to řekni. Mohu předstírat, že jsem chorá, v Londýně, až Uther shledá, že mě musí pustit. Pak budeme moci odejít bez urážek a bez krveprolití."
Řekl jsem ostře: "Slíbila jsi, že mě vyslechneš. Čas rychle letí."
Opět zmlkla. "Poslouchám tě."
"Gorlois tě zavře na Tintagel. Kam půjde sám, aby mohl čelit Utherovi?"
"Na Dimilioc. To je pobřežní pevnost pár mil od Tintagelu. Je to dobrá pevnost a kolem terén výhodný pro boj. Ale co pak? Myslíš, že Gorlois nebude bojovat?" Zamířila ke krbu a sedla si, viděl jsem, že se pokouší zklidnit ruce tím, že si roztaženými prsty obepjala koleno. "A ty si myslíš, že by se král dostal za mnou na Tintagel, ať tam Gorlois je, nebo není?"
"Když uděláš to, co ti řeknu, můžete si tam s králem pohovořit a potěšit se navzájem. A proběhne to v klidu. Ne –" když prudce zvedla hlavu – "tuhle část nech na mně. Tady se dostáváme k magii. Pokud jde o to, co zbývá, musíš mi důvěřovat. Jeď na Tintagel a čekej. Uthera ti tam dopravím. A jménem krále ti slibuji, že se s Gorloisem neutká v boji, a až se vy dva spojíte v lásce, bude v Cornwallu mír. To, jak se to stane, je v rukách božích. Mohu ti říct jenom to, co vím. Síla, která je nyní ve mně, je od boha, a my jsme v jeho rukách v dobrém i zlém. Ale mohu ti říct ještě tolik, Ygraine, že jsem viděl plát jasný oheň a v něm korunu a meč stojící na oltáři jako kříž."
Vyskočila a poprvé se v jejích očích zalesklo cosi jako slzy. Otevřela ústa, jako by chtěla něco říct, ale pak je opět zavřela a obrátila se k oknu. Opět se na okamžik zastavila, ale viděl jsem, že zvedla hlavu, jako by zatoužila po volném prostoru. Tahle žena by měla mít křídla. Není divu, že po letech svého mládí, která strávila ve zdích Tintagelu, chtěla létat.
Zvedla hlavu a odhrnula vlasy z čela. Mluvila do okna, nedívajíc se na mě. "Udělám to. Když mu řeknu, že čekám dítě, odveze mě na Tintagel. Tam se narodili všichni vévodové z Cornwallu. Pokud jde o to ostatní, musím ti důvěřovat."
Pak se obrátila, podívala se na mě a svěsila paže. "Kdybych s ním mohla alespoň jednou promluvit… třeba jen tak… Ale jestliže skrze mne dojde v Cornwallu ke krveprolití nebo k smrti mého manžela, pak strávím zbytek života na modlitbách ke všem bohům, kolik jen jich je, abys i ty, Merline, jednou zemřel zrazen ženou."
"Ochotně se vystavím tvým modlitbám. A teď už musím jít. Máš tu někoho, koho můžeš poslat se mnou? Musím ti

připravit nápoj a poslat ti jej. Bude to jenom makový odvar, můžeš jej vypít bez obav."
"Půjde s tebou Ralf, to je mé páže. Najdeš ho přede dveřmi. Je to vnuk Marcie, mohu mu věřit stejně, jako věřím jí." A pokynula stařeně, která mi šla otevřít dveře.
"Pak tedy budu vzkazy posílat po něm prostřednictvím mého sluhy Cadala," řekl jsem. "A teď ti přeji dobrou noc."
Když jsem odcházel, stála nehnutě uprostřed místnosti a kolem ní se vlnilo světlo.

KAPITOLA 6

Cesta do Cornwallu byla dobrodružná.
Velikonoce přišly příliš brzy jako obvykle, zimu jsme měli sotva za sebou a právě jsme vklouzli do jara, když jsme jedné temné a bouřlivé noci zarazili koně na vrcholku útesu nedaleko Tintagelu a vystavili se ostrým zubům větru. Byli jsme pouze čtyři, Uther, já, Ulfin a Cadal. Až dosud šlo všechno hladce a podle plánu. Blížila se půlnoc na čtyřiadvacátého března.
Ygraine mě poslechla do posledního písmene. Neodvážil jsem se oné noci tehdy v Londýně jít přímo do královых komnat, aby se to nedoneslo Gorloisovi; tak jako tak Uther už spal. Navštívil jsem ho druhého dne časně ráno, když se koupal a připravoval na korunovaci. Až na Ulfina poslal všechno služebnictvo pryč a tak jsem mu mohl podrobně vysvětlit, co musí udělat. Po uspávajícím nápoji vypadal lépe, rázně mě pozdravil a s dychtivostí v jasných, byť vpadlých očích vyslechl novinky.
"A ona to tak udělá?"
"Ano. Dala mi své slovo. Chceš?"
"To víš, že chci." Zpříma na mě pohlédl. "Neřekneš mi teď, jak to dopadne?"
"Už jsem ti řekl. Zplodíš dítě."
"Ach, ano." Netrpělivě pokrčil rameny. "Ty jsi jako můj bratr; ten taky nemyslel na nic jiného… Pořád ještě pracuješ pro něho, viď?"
"Dá se to tak říct."
"Inu, dříve nebo později nějaké zplodit musím, já vím. A co bude s Gorloisem? Je to riskantní."
"Nic není bez rizika. Musíš udělat to, co já, chopit se příležitosti a po ničem nepátrat. Mohu ti však říct, že tvé jméno a tvé království tvoje noční dílo přetrvá."
Chvilka ticha. Měřil mě svým zrakem. "Myslím, že od tebe se mi toho dostalo dost. Jsem spokojený."
"To je dobře. Přežiješ ho, Uthere."
Zasmál se. "Ty můj smutku! Člověče, takové proroctví bych svedl taky. Jsem o třicet let mladší a když je třeba bojovat, Gorlois nepatří k těm, co zůstanou doma. Což je dobrý důvod k tomu, abych si nepotřísnil ruce jeho krví. A z téhož důvodu..."
Obrátil se k Ulfinovi a začal dávat rozkazy. Opět to byl ten starý Uther, rázný, přesný, srozumitelný. Nechť se okamžitě vypraví posel do Caerleonu; nechť vojsko odtamtud vytáhne do Severního Cornwallu. Uther sám tam přijede rovnou z Londýna, jak jen to bude možné; pojede rychle jen s malým hloučkem tělesné stráže přímo do tábořiště vojska. Gorlois tak bude mít krále těsně v patách, přestože odjede už dnes, zatímco král tu musí zůstat a hostit vznešené pány po čtyři další dny. Další muž nechť se vydá cestou, kudy pojedeme do Cornwallu, a dohlédne, aby v nedlouhých úsecích byly pro nás připraveni dobří koně na výměnu.
Všechno šlo podle plánu. Ygraine jsem viděl na korunovaci, tichou, vyrovnanou, vzpřímenou a s očima zapadlýma; byla tak bledá, že kdybych ji neviděl večer předtím, sám bych uvěřil tomu, co říká. Nikdy nepřestanu žasnout nad ženami. Ani člověk obdařený vnitřním zrakem nedokáže číst v jejich myšlenkách. Vévodkyně jako nevěstka, žádná se nepotřebuje učit klamat. Myslím, že stejně tak je to s otroky, kteří žijí ve strachu, a s těmi zvířaty, která představují smrt, vedena instinktem, aby si zachránila život. Během celého dlouhého okázalého obřadu seděla jako voskovice, která se co chvíli může roztavit; později jsem zachytil její pohled ve chvíli, kdy se všechna ta nádhera přesouvala do hodovní síně, a ona, podepírána svými ženami, opouštěla společnost. Když byla hostina v polovině a víno teklo proudem, vyšel Gorlois nepozorovaně ze síně s několika dalšími muži, kteří šli za potřebou. On se nevrátil.
Uther, který věděl, jak se věci mají, nebyl možná tak přesvědčivý jako Ygraine, ale na to, jak byl vyčerpaný, kolik vypil vína a jak byl u vytržení nad tím, co má následovat, to celkem ušlo. Muži mezi sebou potichu mluvili o tom, jak se rozzuřil, když zjistil, že Gorlois odjel, a jak hněvivě přísahal, že se mu pomstí, jen co odjedou královští hosté. Byl-li jeho hněv poněkud přehnaný a jeho hrozby vévodovi, jehož jediným proviněním bylo, že chránil vlastní ženu, příliš prudké, považovali to lidé za normální, neboť takový byl král i předtím. A Utherova hvězda svítila teď tak jasně, tak oslnivý byl třpyt korunovaného Pendragona, že by mu byl Londýn odpustil i znásilnění před očima veřejnosti. Hůře už odpouštěli Ygraine, že si dovolila odmítnout ho.
Nuže, dorazili jsme do Cornwallu. Posel vše dobře zařídil a tak nám cesta, rozdělená do náročných krátkých etap zhruba po dvaceti mílích, trvala dva dny a noc. Našli jsme naše vojsko, které se utábořilo na dohodnutém místě – několik mil od Herkulova mysu, přímo u cornwallské hranice – a dozvěděli jsme se, že Ygraine vše zařídila – sedí na Tintagelu s hrstkou vybraných mužů, zatímco se její manžel s celým vojskem přesunul na Dimilioc a vyzval všechny muže v Cornwallu, aby přišli bránit svého vévodu. Jistě ví o tom, že na hranici leží královské vojsko, ale správně předpokládá, že vyčká králova příjezdu, a nemá potuchy o tom, že král už je tady.
Do tábora jsme přijeli tajně za úsvitu a nezamířili jsme do králova stanu, ale k jednomu kapitánovi, jemuž král důvěřoval. Cadal nás tam už očekával, jel totiž napřed, aby připravil převleky, jak jsem si přál, a až nazraje čas, převzal od Ralfa vzkaz z Tintagelu.
Můj plán byl velice prostý, a takto prosté plány bývají často úspěšné; na pomoc nám přišel i zvyk pana Gorloise, který

od té doby, co se oženil, jezdil, kdykoli to bylo možné, na noc domů za svou manželkou, ať už z Dimiliocu nebo z kterékoliv jiné své pevnosti. Tuším, že něžná starcova láska byla předmětem mnoha drsných žertů a tak si vévoda zvykl – vím to od Ralfa – jezdit domů potají a chodit soukromým vchodem, postranní brankou, kterou našel jen ten, kdo znal cestu. Můj plán spočíval v tom, že Uther, Ulfin a já půjdeme v přestrojení za Gorloise, jeho průvodce a jeho sluhu, a přijedeme na Tintagel v noci. Ralf zařídí, aby službu u zadní branky měl on, počká na nás a ukáže nám tajnou stezku. Ygraine nějak přesvědčila Gorloise, který byl největším nebezpečím, aby ji té noci nenavštěvoval, a propustila všechny své ženy až na Marcii. Ralf s Cadalem se dohodli, co si vezmeme na sebe: cornwallská společnost odjížděla z Londýna v takovém spěchu, že tam zůstalo několik zavazadel, takže nebylo těžké přijít například k podkladu pod sedlo s cornwallským erbem a dokonce k jednomu vévodovu vojenskému kabátci s dvojitým stříbrným lemem.
Poslední Ralfův vzkaz byl povzbudivý: čas nazrál, noc je tak temná, že nás přikryje, a tak bouřlivá, že se lidé budou zdržovat raději pod střechou. Vydali jsme se na cestu až po setmění a všichni čtyři jsme vyklouzli z tábora nepozorovaně. Jakmile jsme překročili naše linie, cvalem jsme se rozjeli na Tintagel, a pouze bystré podezíravé oko by mohlo zjistit, že toto není vévoda z Cornwallu se třemi společníky, uhánějící domů za ženou. Utherův vous zešedl a obvazová páska přes jednu tvář měla zakrýt koutek jeho úst, čímž by se vysvětlilo, proč tak divně mluví, v případě, že by ho k tomu někdo nutil. Kápi svého pláště si stáhl hluboko do čela, což bylo v tak hrozném počasí přirozené, a tím si zastínil obličej. Držel se více zpříma a byl statnější než Gorlois, ale nebylo těžké to zastřít; na rukou měl železné rukavice, v nichž ukryl ruce, neboť to nebyly ruce starce. Ulfin se velice podobal jistému Jordanovi, sluhovi vévody z Cornwallu, pro něhož jsme se rozhodli, neboť byl stejně stavěný a měl stejnou barvu pleti. Já sám jsem se oblékl jako Brithael, Gorloisův přítel a kapitán; byl starší než já, ale jeho hlas nebyl nepodobný mému, a já mluvím dobře cornwallsky. Napodobovat hlasy mi nikdy nedělalo potíže. Veškerý nezbytný hovor jsem měl obstarávat já. Cadal se nemusel převlékat, neboť jeho úkolem bylo počkat venku u koní a v případě potřeby být naším poslem.
Jel jsem těsně vedle krále a přiložil ústa k jeho uchu: "Do hradu je to necelá míle. Teď sestoupíme dolů k moři. Ralf tam na nás čeká a povede nás dál. Nemám jet první?"
Přikývl. I v té tmě jsem viděl, jak mu planou oči. Dodal jsem: "Nedívej se takhle, nevěřili by, že jsi Gorlois po letech manželského soužití."
Slyšel jsem, jak se zasmál, a pak už jsem navedl svého koně do čela; jeli jsme dolů po svahu plném králičích doupat a kamení a porostlém kosodřevinou, až jsme narazili na hrdlo úzkého údolí, jež nás mělo dovést na mořský břeh.
Údolí byla jen lepší strouha, na jejímž dně uháněl k moři potůček. Tam, kde byl nejširší, měřil tři kroky a byl tak mělký, že jej kůň mohl kdekoli přebrodit. Na dolním konci údolí voda přepadávala přes malý útes přímo na pláž, pokrytou břidlicovým štěrkem. Jeli jsme po pěšině jeden za druhým, potok tekl hluboko pod námi vlevo a po pravé ruce se tyčil vysoký křovinatý břeh. Protože vítr vanul z jihozápadu a údolí bylo hluboké a orientované severně, byli jsme před vichřicí chráněni, ale tam nahoře, na vysokém břehu, keře rvané větrem sténaly a nad námi létaly a pod nohy nám padaly větévky, ba i silnější větve. I bez nich nebyla cesta po strmé kamenité pěšině a ještě k tomu ve tmě žádný med; koně byli těžko ovladatelní, neboť je znervózňovala bouřka a také určité napětí, jež z nás tří vyzařovalo – jen s Cadalem nic nehnulo, ale on s námi nešel do hradu. Když jsme asi čtvrt míle před pobřežím sestoupili až k potoku a pobídli koně, aby jej přešli, ten můj v čele přitiskl uši k hlavě a zůstal stát; šlehl jsem ho bičem a přiměl ho, aby na druhém břehu vyběhl po úzké pěšině opět nahoru, když vtom se ze stínu vedle cesty vydělila postava a kůň prudce zastavil a začal se vzpínat, až mi začínalo být jasné, že se zvrátí dozadu i se mnou.
Stín vyrazil vpřed, popadl koně za uzdu a stáhl jej dolů. Zvíře stálo, celé zpocené, a chvělo se.
"Brithael," řekl jsem. "Všechno v pořádku?"
Tiše vykřikl, udělal krok, přitiskl se ke koňské pleci a zahleděl se vzhůru. Utherův šedivák vyběhl po pěšině sám a zastavil se. Muž na cestě řekl nejistě: "Můj pane Gorloisi…? Dnes večer jsme tě nečekali. Stalo se něco?"
Byl to Ralfův hlas. Řekl jsem svým normálním hlasem: "Tak jedeme, dokud je alespoň tma!"
Slyšel jsem, jak se nadechl. "Ano, můj pane… V jedné chvíli jsem si myslel, že je to opravdu Brithael. A pak ten šedivý kůň… To je král?"
"Pro dnešek," řekl jsem, "je to vévoda z Cornwallu. Všechno v pořádku?"
"Ano, pane."
"Tak nás veď. Nemáme moc času."
Chopil se uzdy mého koně nad udidlem a vedl jej, za což jsem mu byl vděčný, neboť pěšina byla nebezpečná, úzká a kluzká a kroutila se na příkrém svahu mezi šelestícími keři, prostě to byla pěšina, po níž bych netoužil jet na cizím ustrašeném koni ani za bílého dne. Za námi jeli ostatní, Cadalův a Ulfinův kůň flegmaticky postupovali vpřed, zatímco šedivý hřebec těsně za mnou frkal na každý keř a pokoušel se uvolnit z jezdcova sevření, ale Uther by byl mohl jet na samotném Pegasovi a zchvátil by ho dřív, než by jeho byť i jen píchlo v zápěstí.
Pak se můj kůň lekl čehosi, co jsem sám neviděl, zakopl a nebýt Ralfa, byl by mě shodil a já se skutálel až dolů na břeh. Zaklel jsem a zeptal se Ralfa: "Je to ještě daleko?"
"Ještě asi dvě stě kroků na pobřeží, pane, a tam necháme koně. Na ostroh se dá vystoupit jen pěšky."
"U všech bohů hromu, budu rád, až se dostaneme pod střechu. Měl jsi nějaké nesnáze?"
"Ne, pane." Musel zvýšit hlas, abych ho uslyšel, ale v té bouři nebylo třeba mít obavy, že by nás zaslechl někdo o tři kroky dál. "Moje paní sama řekla Felixovi – to je vrátný – že požádala vévodu, aby se vrátil domů, jakmile rozestaví vojsko u Dimiliocu. Pochopitelně se rozneslo, že čeká dítě, a tak všichni považují za samozřejmé, že ho chce mít doma, i když je královská armáda tak blízko. Řekla Felixovi, že vévoda přijde zadním vchodem, pro případ, že by král už vyslal špehy. A požádala ho, aby to neříkal posádce, protože by je mohlo znepokojit, že odjel z Dimiliocu a vojsko tam nechal, ale král může do Cornwallu dorazit nejdříve příštího dne… Felix nemá nejmenší podezření. Proč taky?"
"Vrátný je v bráně sám?"

"Ano, ale dva muži jsou ve strážnici."
Už dříve mi vysvětlil, jak to vypadá uvnitř. Skrytý vchod tvoří nízká brána ve vnější hradební zdi, na niž je uvnitř přilepené dlouhé schodiště, vedoucí vpravo nahoru. Asi v polovině je široké odpočívadlo a na něm stojí strážní budka. Pak se jde po schodech dál, a až úplně nahoře jsou dveře, vedoucí do soukromých komnat.
"Strážní to vědí?"
Zavrtěl hlavou. "Toho bychom se neodvážili, můj pane. Všechny muže, kteří hlídají paní Ygraine, vybíral vévoda osobně."
"Schodiště je dobře osvětleno?"
"Pochodní. Postaral jsem se, aby hodně čadila."
Podíval jsem se přes rameno tam, kde za mnou jako duch kráčel tmou šedivý hřebec. Ralf musel zvýšit hlas, abych ho slyšel ve větru, jehož jekot se nesl nad údolím, a napadlo mě, že by král chtěl možná vědět, o čem se bavíme. Ale král mlčel, tak jako během celé cesty. Zdálo se, že se skutečně rozhodl věřit tomu, že přišla jeho chvíle. Anebo věřit mně.
Obrátil jsem se opět k Ralfovi a sklonil se až ke koňské pleci. "Je nějaké heslo?"
"Ano, můj pane. Poutník. Paní také posílá králi prsten. Je to prsten, jaký někdy nosívá vévoda. Tady stezka končí, vidíš? Odtud je to na pláž už jen skok." Zastavil se, zadržel mého koně a pak už se koňská kopyta zaryla do skřípajícího štěrku. "Tady necháme koně, můj pane."
S radostí jsem sesedl. Nakolik jsem viděl kolem sebe, byli jsme v malé zátoce, chráněné před větrem mohutným předhořím hned po naší levici, avšak vlny, rozbíjející se na jeho úpatí a oblévající svou tříští pobřežní skaliska, byly obrovské a bičovaly oblázky na břehu bílými přívaly s jekem šiků, hněvivě zkříživších zbraně. Napravo jsem viděl další vysoké předhoří a mezi oběma řvoucí pás bělavé vody, do níž se zakously zuby černých skalisek. Potok za námi padal přes nízký útes do moře dvěma dlouhými vodopády, kterými vítr mával jako pletenci vlasů. Za těmito komíhajícími se vodopády a pod převisem hlavního útesu byl útulek pro koně.
Ralf ukázal na předhoň po levici. "Cesta vede tudy. Řekni králi, aby šel těsně za mnou a držel se mě. Stačí jeden chybný krok a než stačíš zavolat o pomoc, odnese tě proud až k západním hvězdám."
Dojel plesnivák a král se svezl ze sedla. Slyšel jsem, jak se zasmál, pořád ten bouřlivý a jásavý smích. Byl by takový, i kdyby na konci této noční pouti nečekala žádná odměna. Pro Uthera bylo nebezpečí opojením stejně jako snem.
Přijeli zbývající dva, sestoupili z koní a Cadal převzal otěže. Uther zůstal stát za mými zády a hleděl na strašný vodní živel. "Zbytek cesty doplaveme?"
"Ví Bůh, že i na to může dojít. Připadá mi, že ty vlny sahají až k hradním stěnám."
Tiše stál, nedbaje bičujícího větru a deště, hlavu vztyčenou, a hleděl na mys před sebou. Vysoko nad bouřlivou tmou zářilo světlo.
Dotkl jsem se jeho paže. "Poslouchej. Všechno se vyvíjí podle očekávání. Je tam vrátný Felix a dva ozbrojenci ve strážnici. Bude tam málo světla. Víš, co dělat. Až tam vejdeme, stačí, když zabručíš poděkování Felixovi a rychle zamíříš ke schodišti. Marcia, ta stařena, tě bude očekávat u vchodu do Ygraininých komnat a uvede tě tam. Ostatní nech na nás. Kdyby k něčemu došlo, jsme tři na tři, a v noci jako je tato nikdo nic neuslyší. Přijdu hodinu před úsvitem a pošlu pro tebe Marciu. Teď už nebudeme moci mluvit. Drž se dobře Ralfa, cesta je nebezpečná. Má pro tebe prsten a heslo. Tak jdi."
Obrátil se beze slova a kráčel po chrastících oblázcích za čekajícím chlapcem. Vedle mne stál Cadal s otěžemi čtyř koní v hrsti. Po jeho tváři, stejně tak jako po mé, stékaly kapky vody a pláštěnka se mu dmula jako bouřkový mrak.
Řekl jsem: "Slyšel jsi, co jsem říkal. Hodinu před úsvitem."
I on hleděl nahoru na útes, kde se tyčil hrad. Když jednu chvíli z roztrženého mraku uniklo trochu světla, viděl jsem zdi, vyrůstající ze skály. Téměř kolmá stěna spadala od základů dolů až k ječícím vlnám. Mezi ostrohem a pevninou se táhl pod hladinou skalnatý hřbet, spojující svým hřebenem jako hrází hrad s pevninným útesem; jeho sráznou stěnu moře vyleštilo jako ostří meče. Z místa, kde jsme stáli na mořském břehu, to vypadalo, že se odtud dá odejít jenom údolím, jímž jsme přišli; zdálo se nemožné zlézt jak pevnost na pevnině, tak skalnatou hráz, a tím méně skalní hrad. Nebylo divu, že tady nestála hlídka. A stezku k tajné brance by uhájil sám jediný muž proti celé armádě.
Cadal říkal: "Dám koně tamhle pod ten převis, najdou tam přístřeší. A už kvůli mně, ne-li kvůli tomu zamilovanému pánovi, vraťte se včas. Kdyby tamti měli sebemenší podezření, že něco není v pořádku, jsme tu všichni jako myši v pasti. Mohou to zatracené údolíčko uzavřít stejně neprodyšně jako tuhle hráz, je ti to jasné? A já nemám nejmenší chuť na onen svět doplavat."
"Já taky ne. Buď klidný, Cadale, vím, co dělám."
"Věřím ti. Dnes večer jsi nějaký divný… Už jenom to, jak jsi mluvil s králem, stručněji než kdybys mluvil se sluhou. A on vůbec nic nenamítal, udělal všechno, jak jsi chtěl. Což je moc dobře, mladý pane Merline, protože jinak bys, jak si jistě uvědomuješ, riskoval život krále celé Británie pro dobrodružství jedné noci."
Udělal jsem něco, co jsem nikdy předtím neudělal, a co obyčejně nedělám. Vztáhl jsem ruku a položil ji na ruku Cadalovu, v níž držel otěže. Koně byli teď klidní, ale mokří a sklíčení; choulili se, svěsili hlavy a větru nastavili své zadky.
Řekl jsem: "Jestli se tam Uther dnes večer dostane a bude s ní ležet, potom, jak je Bůh nade mnou, Cadale, kdyby byl zavražděn v posteli, záleželo by na tom stejně tak málo, jako na téhle kapce vodní pěny. Pravím ti, že z tohoto nočního konání vzejde král, jehož jméno bude štítem a pavézou lidu, dokud tato krásná země, rozkládající se od moře k moři, nebude smetena do vod, které ji nesou, a lidé ji neopustí, aby žili mezi hvězdami. Ty myslíš, Cadale, že Uther je král? Je pouhým regentem toho, který odešel a toho, který přijde po něm, minulého a budoucího krále. A dnes večer je něčím ještě menším: je pouhým nástrojem a ona nádobou, a já… já jsem duch a slovo, bytost ze vzduchu a temnoty, a nemám větší vliv na to, co dělám, než má rákos na to, že jej čeří vánek boží. Ty a já, Cadale, jsme stejně bezmocní, jako suché

listí na vodách v této zátoce." Ruka mi klesla. "Tak tedy hodinu před úsvitem."
"Na viděnou, můj pane."
Odešel jsem od něho s Ulfinem za zády a vydal jsem se za Ralfem a za králem přes pláž na úpatí černého útesu.

KAPITOLA 7

Myslím, že bych dnes ani za denního světla nedokázal najít sám, bez průvodce, onu cestu a vystoupit po ní nahoru. Ralf šel první a král hned za ním s rukou na jeho rameni, já pak jsem držel cíp Utherova pláště a Ulfin opět cíp mého. Naštěstí nás blízkost skály, na níž hrad stál, chránila před větrem; být mu vystaveni, nedokázali bychom vystoupit nahoru; sfoukl by nás z útesu jako pírka. Nebyli jsme ovšem chráněni před mořskou vodou. Vlny se zvedaly do výše až dvanácti metrů a ty nejvyšší, každá sedmá, se valily s řevem jako věže a vymáchaly nás v soli osmnáct metrů nad pláží. Jednu výhodu pro nás vařící se moře přece jen mělo – bílá pěna odrážela světlo, dopadající shora. Konečně jsme nad hlavou uviděli základy hradních zdí, jež vyrůstaly ze skály. Tyto stěny by byly nezlezitelné i za suchého počasí, a dnes večer po nich voda tekla proudy. Neviděl jsem žádnou branku, nic, co by porušovalo hladkost vypínajících se břidlicových stěn. Ralf se nezastavil, vedl nás podél nich až k nároží, obrácenému k moři. Tam se na okamžik zastavil a rukou nám dal znamení, jímž říkal "Pozor". Odkradl se za roh a zmizel nám z očí. Cítil jsem, že Uther zavrávoral, když došel na roh a tam se do něho vší silou opřel vítr. Na okamžik se zastavil a pak zase pokračoval v chůzi, přitisknutý ke stěně. My s Ulfinem jsme ho následovali. Ještě několik ošklivých metrů jsme si razili cestu sami, tváře přilepené k mokrému slizkému kameni, když tu nám poskytl útočiště trčící výstupek a my jsme náhle klopýtali po zrádně se svažujícím polštáři armerie, přímořské trávničky; před námi, zapuštěný hluboko do skály pod hradní stěnou, z bašty nahoře přes ostrý převis neviditelný, byl tintagelský nouzový východ.
Než nás Ralf zavedl pod převis, dlouze se zahleděl vzhůru. Žádná hlídka tam nebyla. Proč ji také stavět na baštu z té strany, kde je moře? Vytáhl dýku a několika hlasitými údery, které byly domluveným znamením, udeřil na bránu; ačkoli jsme stáli těsně vedle něho, v té vichřici jsme je téměř neslyšeli.
Vrátný zřejmě čekal hned za bránou; otevřela se okamžitě. Přesněji řečeno, maličko se pootevřela, slyšel jsem, jak rachotí řetězová závora. V mezeře se objevila ruka svírající pochodeň. Uther vedle mne si přitáhl kápi více do čela a já pokročil kolem něho k Ralfovi, tiskna si plášť k ústům a krče se před lavinovitými poryvy větru a deště.
Pod pochodní se ukázala tvář vrátného, či spíše její polovina. Upřelo se na nás jedno oko. Ralf, stojící v plném světle, řekl naléhavě: "Pospěš si, člověče. Poutník. To jsem já, vracím se s vévodou."
Pochodeň se o kousek zvedla. Viděl jsem, že v jejím světle se zaleskl velký smaragd na králově prstě a řekl jsem Brithaelovým hlasem: "Otevři, Felixi a už nás proboha pusť dovnitř. Vévoda dnes ráno spadl z koně a obvaz je prosáklý. Jsme tu jen my čtyři. Pospěš si."
Vrátný sundal řetěz a otevřel branku. Ralf se jí hned chopil a okázale svému pánovi držel dveře, takže když král vcházel, stál mezi ním a Felixem.
Uther prošel kolem uklánějícího se muže, oklepal ze sebe kapky jako pes a pozdravy vrátného oplatil sotva slyšitelným zabručením. Pozvedl ruku, na níž se opět zaleskl smaragd, a vrhl se rovnou na schodiště vedoucí vpravo vzhůru, po němž rychle stoupal.
Když jsme se s Ulfinem tlačili za Utherem, Ralf vytrhl vrátnému pochodeň z ruky. "Posvítím jim. Zavři dveře a dej zase na závoru. Později za tebou přijdu a povím ti, co je nového, Felixi, ale jsme promočení na kůži, musíme se ohřát u ohně. Doufám, že je někdo ve strážnici?"
"Jo." Vrátný se už otočil zády a dával na závoru. Ralf držel pochodeň tak, aby na mne a Ulfina padal stín.
Běžel jsem po schodech za Utherem, s Ulfinem v patách. Schodiště osvětloval pouze čadící smolný koš na stěně nad širokým schodištěm. Bylo to snadné.
Až příliš snadné. Ponuré světlo bylo náhle posíleno z podesty nad námi jasně planoucí pochodní v rukou dvou ozbrojenců, kteří vyšli ze dveří s tasenými meči.
Uther, o šest schodů výše než já, se na zlomek vteřiny zastavil, pak šel dál. Viděl jsem, že se jeho ruka pod pláštěm svezla k jílci meče. Já jsem svůj pod pláštěm také uvolnil.
Ralfovo světlo pospíchalo po schodech za námi.
"Můj pane vévodo!"
Uther se – tušil jsem, že vděčně – zastavil a obrátil se ke strážným zády, čekaje na něho.
"Můj pane vévodo, dovol, abych ti posvítil – ach, nějaká pochodeň je už tady." Zdálo se, že si strážných, stojících nad námi s planoucí pochodní, všiml teprve teď. Předběhl Uthera a volal vesele: "Hej, Marcusi, hej Sellicu, dejte mi tu pochodeň, ať posvítím svému pánovi na cestě k vévodkyni. Tenhle zatracený krám nechce hořet."
Muž držel pochodeň vysoko a prohlížel si nás. Chlapec nezaváhal. Proběhl mezi meči a vzal muži pochodeň z ruky. A dříve než stačil strážný sáhnout po jeho, hbitě se obrátil a uhasil ji v bečce písku, stojící vedle dveří strážnice. Zhasla a pouze čadila. Nová pochodeň hořela jasně, ale Ralf jí za pochodu točil a mával tak, že si stíny strážných, obrovské a groteskní, lehaly na schodiště a pomáhaly nám ukrývat tváře. Uther využil poskakujících stínů a opět stoupal po schodišti. Pozvedl ruku s Gorloisovým prstenem, aby mužům odpověděl na pozdrav. Strážní ustoupili, postavili se však každý na jednu stranu podesty a meče stále ještě drželi v rukách.
Za zády jsem slyšel tenoučký svist dýky, kterou Ulfin uvolnil v pochvě. Já měl pod pláštěm svoji zpola vytaženou. Neměli jsme naději, že kolem nich jen tak projdeme. Budeme je muset zabít, doufejme, že se to obejde bez hluku. Slyšel jsem, že Ulfin zvolnil krok a věděl jsem, že uvažuje, co s vrátným. Možná by se měl vrátit, zatímco my bychom si vzali na starost strážné.
Ale nebylo to třeba. Náhle se na druhé podestě otevřely dveře a v plném světle se objevila Ygraine. Byla v bílém, jak

jsem ji viděl předtím; tentokrát to však nebyla noční košile. Dlouhé roucho se vlnilo jako jezerní hladina. Přes paži a jedno rámě si, po římském způsobu, ovinula pláštěnku z měkké temně modré látky. Do vlasů si vetkla šperky. Vztáhla obě ruce a roucho se svezlo ze zápěstí, na nichž se třpytilo červené zlato.
"Vítám tě, můj pane!" Její jasný zvučný hlas přiměl oba strážné, aby se k ní obrátili. Uther překonal posledních šest schodů dvěma dlouhými skoky, a už byl za nimi, cípem svého pláště se jen otřel o ostří jejich mečů; minul i Ralfovu planoucí pochodeň a rychle stoupal k druhé podestě.
Strážní se opět postavili do pozoru, každý na jednu stranu, zády ke zdi. Slyšel jsem, jak Ulfin za mými zády zalapal po dechu, ale následoval mě celkem klidně; já vyšel těch posledních pár schodů na podestu pokojně, beze spěchu. Něco na tom je, pomyslel jsem si, když se člověk narodí jako princ, byť i nemanželský. Věděl jsem, že poté, co se vévodkyně zjevila ve dveřích, neodvažují se strážní odtrhnout oči od stěny před sebou a civí na ni jako slepí. Prošel jsem mezi meči a Ulfin vzápětí za mnou.
Uther došel až nahoru. Vzal ji za ruce a tam, před osvětlenými dveřmi, ve svitu pochodní, zrcadlících se v mečích jeho nepřátel tam dole, sklonil král hlavu a políbil Ygraine. Šarlatový plášť je zahalil oba dva a překryl bílé roucho. O kousek dál jsem viděl stín Marcie, stařeny, která jim přidržela dveře.
Potom král řekl: "Pojď," a pod pláštěnkou, která je oba halila, ji odváděl v záři světel, až se za nimi zavřely dveře. A tak jsme dobyli Tintagel.

KAPITOLA 8

Té noci bylo o mne i o Ulfina dobře postaráno. Sotva se zavřely dveře a my zůstali trčet v půli schodiště mezi dveřmi nahoře a strážnými dole, slyšel jsem už zase Ralfův hlas, který spustil přímo vodopád slov:
"Bohové a andělé, to je ale noc! A to ho potom musím ještě zase odvést zpátky! Topí se u vás ve strážnici? Výborně. Aspoň se při tom čekání máme kde usušit. Teď můžete jít, my to tu už zvládneme sami. Tak jděte, na co čekáte? Příkazy máte – a o tomhle nesmíte před nikým ani ceknout, jasné?" Jeden strážný už strkal meč do pochvy a mířil k strážnici, ale druhý váhal, hledě na mne. "Můj pane Brithaeli, je to tak v pořádku? Odejít z hlídky?"
Pomalu jsem šel se schodů. "Naprosto v pořádku. Můžete jít. Až budeme odcházet, pošleme pro vás vrátného. Ale hlavně – ani slovo o tom, že je tu vévoda." Obrátil jsem se k Ulfinovi, který stál nade mnou na schodech a žasl:
"Jordane, vrať se nahoru a drž stráž u dveří do komnat vévodkyně. Ale podej mi svůj plášť, dám jej k ohni."
Šel nahoru, potěšen tím, že konečně může držet meč v ruce. Ralf zatím přecházel dole pod námi po strážnici a zdůrazňoval mé rozkazy hrozbami, jaké jsem si mohl sotva domyslet. Šel jsem dolů zvolna, beze spěchu, aby měl čas se strážných zbavit.
Slyšel jsem, jak klaply dveře na druhém konci strážnice a vešel jsem dovnitř. Strážnici, jasně osvětlenou pochodní a hořícím ohněm, jsme měli šťastně pro sebe.
Ralf mě počastoval veselým úsměvem se špetkou drzosti. "Už nikdy, i kdyby si to přála má paní – ani za všechno cornwallské zlato!"
"Už to nebude zapotřebí. Vedl sis víc než dobře, Ralfe. Král ti to nezapomene."
Natáhl se, aby zasadil pochodeň do konzole; uviděl mou tvář a zeptal se starostlivě: "Co je s tebou, pane? Je ti nevolno?"
"Ne. Jsou ty dveře zamčené?" Ukázal jsem na zavřené dveře, jimiž odešli strážní.
"Zamkl jsem je. Kdyby měli nějaké podezření, nebyli by mi dali klíč. Ale žádné podezření nemají. Proč taky? Sám bych byl před chvílí přísahal, že tam na schodech mluví skutečný Brithael. Bylo to – jako kouzlo?" Poslední slovo v sobě neslo otázku a vrhl při tom na mě pohled, který už tak dobře znám; protože jsem neodpověděl, řekl jen: "Co teď, pane?"
"Jdi teď dolů k vrátnému a nějak ho zabav." Usmál jsem se. "Na tebe bude řada u ohně po našem odchodu, Ralfe."
Odešel a jako vždy lehkým krokem seběhl ze schodů. Slyšel jsem, že něco volá a Felix se směje. Svlékl jsem svůj promáčený plášť a rozprostřel jej vedle Ulfinova u ohně. Pod pláštěm zůstal můj šat poměrně suchý. Chvíli jsem seděl a hřál si ruce nad ohněm. V místnosti osvětlené ohněm bylo velice ticho, ale venku byl vzduch plný rachotu vody a bouře, otřásající zdmi hradu.
Myšlenky mě pálily jako jiskry. Nevydržel jsem sedět. Vstal jsem a neklidně přecházel po malé místnosti. Naslouchal jsem hlasu bouře a když jsem došel ke dveřím, dolehly ke mně tiché hlasy a padání kostek, jak si Ralf s Felixem krátili u brány čas. Podíval jsem se na druhou stranu. Z horní podesty nebylo slyšet vůbec nic, viděl jsem jenom Ulfina, stojícího nehnutě na stráži u dveří, nebo možná jeho stín…
Kdosi šel tiše dolů po schodech; žena zahalená pláštěnkou nesla něco v ruce. Pohybovala se naprosto bezhlučně a stejně tak se nepohnul Ulfin ani nevydal hlásku. Vyšel jsem na podestu a světlo ze strážnice vyšlo za mnou, světlo plamenů a stín.
Byla to Marcia. Když se sklonila k tomu, co nesla v náručí, viděl jsem, že se jí na tvářích lesknou slzy. Dítě, teple zabalené do zimní noci. Uviděla mě a podala mi své břímě. "Postarej se o ně," řekla a skrze lesknoucí se slzy jsem viděl, jak se za ní opět rýsují stupně schodiště. "Postarej se o ně…"
Šepot se ztrácel ve chvění pochodně a skučení bouře. Stál jsem na schodišti sám a dveře nahoře byly zavřené. Ulfin se ani nehnul.
Spustil jsem prázdné ruce a vrátil se k ohni. Skomíral, musel jsem jej oživit, ale klid mi nepřinesl, neboť světlo mě opět zraňovalo. Třebaže jsem viděl to, co jsem chtěl vidět, někde před koncem byla smrt, a já měl strach. Bolelo mě celé tělo a v místnosti jsem se dusil. Vzal jsem svůj plášť, který byl už téměř suchý, hodil jej přes sebe a vyšel jsem na podestu, kde byla v protější stěně malá dvířka, pod nimiž se protahoval vítr ostrý jako nůž. Opřel jsem se do nich proti poryvu větru a vyšel ven.

V první chvíli jsem, přivyklý světlu ve strážnici, neviděl vůbec nic. Zavřel jsem za sebou dveře a opřel se o vlhkou zeď. Noční vzduch se prese mne přeléval jako řeka. Pak věci kolem začínaly nabývat určitých obrysů. Pár kroků přede mnou byla zeď s cimbuřím, sahající do výše pasu – vnější hradby. Mezi zdí a místem, kde jsem stál, byla vyvýšená plošina a nade mnou se opět tyčila zeď s cimbuřím; nad ním se zvedal útes, po němž se šplhala další zeď a konečně samotná pevnost, stoupající po útesu krůček za krůčkem až k vrcholu. Až úplně nahoře, kde jsme předtím viděli osvětlené okno, se teď proti obloze rýsovala temná věž. Došel jsem ke zdi a podíval se dolů. Pode mnou byla ve skále jakási rampa, za denního světla by se ukázalo, že je to travnatý svah, porostlý trávničkou a bílou silenkou a posetý hnízdy mořských ptáků. A dole pod ní bílý živel, běsnící v zátoce. Podíval jsem se napravo, odkud jsme přišli. Až na valící se oblouky bílé pěny byla pláž, kde na nás čekal Cadal, ve tmě neviditelná.
Přestalo pršet, mraky pluly výše a byly řidší. Vítr poněkud změnil směr a zmírnil se. K ránu utichne. Tu a tam vyplňovaly vysoké temné prostory noci nad plujícími mraky hvězdy.
Náhle se mi přímo nad hlavou mraky rozestoupily, a proplouvajíc mezi nimi jako loď mezi valícími se vlnami, se objevila hvězda.
Visela tam ve třpytu menších hvězd, nejprve jen probleskovala, pak rytmicky pulzovala a rostla, až byla plná světla a všech barev, jimiž hraje tančící voda. Pozoroval jsem, jak dorůstá a plane a rozpadá se ve světlo, a pádící vítr přes ni pak hodí pavučinu mraků, pod níž leží, šedá, matná a vzdálená, pro oko ztracená mezi jinými, menšími hvězdami. Po čase, když se roj dal opět do tance, opět se objevila i ona, houstnoucí a mohutnější, a dokud stála mezi ostatními hvězdami jako pochodeň vysílající vířící jiskry, vyzařovala světlo. A tak to šlo napořád, po celou noc, co jsem stál sám na baště a pozoroval ji; živou a jasnou, pak šedivou a spící, ale po každém probuzení svítila vznešeněji, až světlo spíše vydechovala než vyzařovala, a k ránu visela, zářící a vyrovnaná, neboť kolem ní svítalo a nadcházející den sliboval být jasný a klidný.
Nadechl jsem se a setřel pot z čela. Zůstal jsem na místě, kde jsem stál opřený o předprseň, a napřímil se. Tělo jsem měl ztuhlé, ale bolest přešla. Pohlédl jsem vzhůru k temnému oknu vévodkyně, kde teď Ygraine a král spali.

KAPITOLA 9

Kráčel jsem zvolna přes plošinku ke dveřím. Když jsem je otevřel, slyšel jsem zdola jasné a pádné údery na zadní branku.
Jediným skokem jsem se ocitl na podestě a tiše za sebou zavřel dveře právě ve chvíli, kdy Felix vyběhl ze své lóže a běžel k ní. Užuž sahal po řetěze, když za ním vyrazil Ralf s rukou vysoko zdviženou. Zahlédl jsem, jak se zaleskla dýka, kterou držel v ruce obráceně. Našlapoval neslyšně jako kočka, vyskočil a udeřil ho jílcem. Felix padl tam, kde stál.
Navzdory bouřícímu moři musel muž venku zřejmě něco zaslechnout, neboť se přísně zeptal: "Kdo je to? Felix?" A znovu zabušil na branku, hlasitěji než předtím.
Byl jsem už v půli schodiště. Ralf se sklonil nad tělem vrátného, avšak když viděl, že běžím dolů, obrátil se a správně pochopil, co mu naznačuji svým gestem, neboť se napřímil a jasným hlasem zvolal:
"Kdo je tam?"
"Poutník."
Byl to drsný hlas muže, který sotva dechu popadal. Seběhl jsem lehce až dolů a v běhu jsem si svlékl plášť a ovinul jej kolem levé paže. Ralf na mě vrhl pohled, z něhož byla všechna veselost a odvaha tatam. Nebylo ani třeba klást další otázku; oba jsme znali odpověď.
"Kdo putuje?" pokračoval chlapec chraptivým hlasem.
"Brithael. Tak už otevři, honem!"
"Můj pane Brithaeli! Můj pane – to nemohu – nemám pokyn, abych někoho pustil tímto vchodem…" Pozoroval, jak se skláním, beru Felixe pod paží a táhnu ho zpět do lože, z dohledu, a snažím se dělat co nejméně hluku. Ralf si olízl rty.
"Nemůžeš zajet k hlavní bráně, pane? Vévodkyně spí a já nemám rozkazy –"
"Kdo je tam?" ptal se Brithael. "Podle hlasu Ralf. Kde je Felix?"
"Šel nahoru do strážnice, pane."
"Tak si od něho vezmi klíč nebo ho pošli dolů." Mužův hlas zdrsněl a pěstí opět zabušil na vrata. "Udělej, co ti povídám, chlapče, nebo z tebe sedřu kůži, jako je Bůh nade mnou. Vezu poselství pro vévodkyni, a ta ti nebude za tohle zdržování vděčná. Tak dělej, a pospěš si!"
"Klíč – klíč je tady, můj pane. Okamžik." Podíval se zoufale přes rameno a nervózně se lopotil se zámkem. Nechal jsem bezvědomého v loži, vrátil se k Ralfovi a pošeptal mu do ucha:
"Nejdřív se podívej, je-li sám. Pak ho pusť dovnitř."
Přikývl a pootevřel dveře na délku řetězu. Kryt tímto hlukem, tasil jsem svůj meč a zmizel ve stínu vedle chlapce, kde mě otevřená branka skryje před Brithaelovými zraky. Stál jsem zády ke zdi. Ralf se podíval škvírou, ustoupil, kývl na mě a potom začal sundávat řetěz. "Promiň, můj pane Brithaeli." Znělo to pokorně a zahanbeně. "Musel jsem se přesvědčit… Stalo se něco?"
"Jak jinak?" Brithael rozrazil dveře tak prudce, že by mě byly přirazily ke zdi, kdyby je Ralf nezachytil. "To nic, vedl sis docela dobře." Vkročil dovnitř a sklonil se k chlapci. "Přišel dnes k bráně ještě někdo jiný?"
"Ne, pane." Ralf se tvářil tak vyděšeně – možná že opravdu byl – že to znělo přesvědčivě. "Za tu dobu, co jsem tady, nikdo, a Felix se o ničem nezmiňoval… Proč, stalo se něco?"
Brithael zabručel a jeho vojácká výstroj zacinkala, když pokrčil rameny. "Tam dole se potuloval nějaký chlap, měl koně. Zaútočil na nás. Nechal jsem tam Jordana, aby to s ním vyřídil. Takže sem nepřišel nikdo, říkáš? Nic se tu nedělo?"
"Ne, pane."

"Tak zase zamkni a dovnitř pusť jenom Jordana. A já musím za vévodkyní. Přináším vážnou zprávu, Ralfe. Vévoda je mrtev."
"Vévoda?" Chlapec začal koktat. Nepokoušel se zavřít branku, nechal ji houpat se ve větru. Pořád ještě mě kryla před Brithaelovým zrakem, ale Ralf stál vedle mě a v mdlém světle jsem viděl, jak je po tomto leknutí ztrhaný ve tváři a není mocen slova. "Vévoda mr–mrtev, pane? Zavražděn?"
"Zavražděn? Panebože, proč? Kdo by to udělal? To není Utherův styl. Ne, vévoda využil příležitosti a před královým příjezdem jsme dnes v noci napadli královské ležení nedaleko Dimiliocu. Ale byli připraveni. Gorlois byl zabit při prvním protiútoku. Vydal jsem se sem s Jordánem, abych to řekl vévodkyni. Jedeme rovnou z bitevního pole. A teď zavři tu bránu a udělej, co jsem řekl."
Obrátil se a udělal pár kroků. Teď bylo dost místa, aby bylo možno použít meč. Vystoupil jsem ze stínu za dveřmi.
"Brithaeli!"
Muž se otočil na podpatku. Jeho reakce byly tak pohotové, že jsem přišel o výhodu danou momentem překvapení. Myslím, že jsem vůbec neměl mluvit, ale naproti tomu jsou určité věci, které princ udělat musí. Přišlo mě to velice draho a málem mě to stálo i život. Měl jsem si připomenout, že té noci nejsem princem; že jsem hříčkou osudu tak jako Gorlois, jehož jsem zradil, a jako Brithael, jehož musím zabít. A zároveň jsem rukojmím budoucností. Ale spočívalo na mně těžké břímě a jeho meč byl venku z pochvy dřív, než jsem zvedl svůj, a pak jsme stáli proti sobě a měřili se očima.
Poznal mě a naše oči se střetly. V těch jeho jsem viděl úlek a chvilkový záblesk strachu, ten však vzápětí zmizel, když mu můj postoj a tasený meč napověděly, že se bude bojovat jeho, nikoli mými zbraněmi. V mých očích pak možná viděl, že mám té noci za sebou už tvrdší boj než on.
"Mohlo mě napadnout, že se tu objevíš. Jordan říkal, že ten dole je tvůj sluha, ty zatracený kouzelníku. Ralfe! Felixi! Stráže sem, stráže!"
Viděl jsem, že mu hned nedošlo, že jsem byl po celou tu dobu uvnitř. Ticho na schodišti a Ralfův spěch, s nímž běžel zavřít branku, však mluvily samy za sebe. Brithael vyrazil jako vlk, příliš rychle, než abych mohl zasáhnout; rozmáchl se levou paží a sevřenou obrněnou pěstí udeřil chlapce do hlavy. Ralf padl, ani nezasténal, a jeho tělo zapříčilo otevřenou branku.
Brithael skočil do vchodu. "Jordane! Jordane! Ke mně! Zrada!"
Vyběhl jsem za ním a pronikl jeho obranou, a už jsme stáli hruď proti hrudi a naše meče na sebe narážely, kov svištěl a jiskry létaly.
Rychlé kroky na schodech. Ulfinův hlas: "Můj pane – Ralf –"
Řekl jsem, lapaje po dechu: "Ulfine… řekni králi… že Gorlois je mrtev. Musíme se vrátit… Pospěš si…"
Slyšel jsem, že klopýtavě běží do schodů. Brithael procedil mezi zuby: "Král? Teď tomu rozumím, ty kuplířský kurevníku."
Byl to statný muž a prvotřídní šermíř, a navíc plál spravedlivým hněvem. Já jsem byl nezkušený a bylo mi odporné to, co jsem musel udělat, ale věděl jsem, že to udělat musím. Nebyl jsem už princem ani bojovníkem po zákonu mužů. Změnil jsem se v divoké zvíře, bojující proto, aby zabilo, protože musí.
Volnou rukou jsem ho tvrdě udeřil přes ústa; když uskočil, aby uvolnil meč, viděl jsem v jeho očích překvapení. Pak rychle vyrazil a blýskavým mečem sekal, jako by měl kolem sebe železnou obruč. Nějak jsem uhnul před ostrým břitem, odrazil ránu, vydržel nápor a vykopl jsem nohu, jíž jsem ho zasáhl do kolena. Meč mě sekl přes tvář a zasyčelo to jako plamen. Pocítil jsem palčivou bolest a věděl jsem, že krvácím. Když přenesl váhu na poraněné koleno, křivě stoupl a uklouzl po mokré trávě; loktem narazil na kámen a meč mu vypadl z ruky.
Každý jiný muž by ustoupil a nechal ho, aby jej sebral. Já jsem na něho nalehl plnou vahou a rozpřáhl se, abych mu zabodl svůj meč do hrdla.
Bylo už vidět a dál se rozednívalo. Když uhýbal, viděl jsem v jeho očích opovržení a zuřivost. Minul jsem se totiž a meč zajel hluboko do houbovitého drnu trávničky. V okamžiku, kdy jsem se jej snažil vytáhnout, změnil taktiku, aby se vyrovnala mé; svou železnou pěstí mě tvrdě udeřil za ucho, pak se vykroutil, vyskočil a natáhl se dolů z hrozivého svahu, kam spadl jeho vlastní meč a teď se tam leskl v trávě dva kroky od okraje útesu.
Kdyby jej dostal zpátky, v tu chvíli by mě zabil. Vzchopil jsem se a postavil na nohy, musel jsem se pustit nějak sám po tom svahu a meče se zmocnit. Chytl mě za kolena a kopl mě železnou botou do boku a potom do zadku. Bolest se ve mně rozprskla jako bublina, kosti ve mně zachrastily a já opět padl na zem, ale ucítil jsem, že šmátrající noha narazila na kov, uvolnila meč, který se zachytil o drn a teď klouzal, třpytivě pomrkávaje, přes okraj útesu. Zdálo se, že v nejbližším okamžiku uslyšíme na pozadí hučícího moře břinkot kovu, narážejícího na skály pod námi.
Ale ještě dříve, než k nám zvuk dolehl, byl Brithael už zase na mně. Měl jsem koleno pod sebou a bolestivě jsem je vytahoval. I přes to, že jsem měl v očích krev, viděl jsem nápřah a snažil se uhnout, ale jeho pěst mě zasáhla nejprve do hrdla a srazila mě tak prudce, že jsem zůstal ležet s roztaženýma rukama a nohama na vlhké trávě, bez dechu a oslepený. Cítil jsem, jak se kutálím a kloužu, uvědomil jsem si, co je pode mnou a naslepo jsem se levou rukou přidržel drnu, abych zastavil pád. V pravici jsem pořád ještě měl svůj meč. Opět na mě skočil a celou vahou svého těla mi oběma nohama ruku, svírající meč, přišlápl. Slyšel jsem, jak praskla kost, lámající se o kovový koš meče. Meč vyskočil jako pero pasti a zasáhl jej do natažené ruky. Vyjekl a zaklel a na okamžik ustoupil. Nějak jsem meč přehodil do levé ruky. Vrhl se na mě stejně rychle jako předtím a i když jsem se pokusil odtáhnout se, udělal rychlý výpad a skočil mi opět na zlomenou ruku. Kdosi vykřikl. Ležel jsem zbitý, bolestí bez sebe, oslepený. Z posledních sil jsem zabodl meč do těla rozkročeného nade mnou, cítil jsem, že mi jej vyrval z ruky a pak už jsem jenom ležel a čekal bez odporu na poslední kopanec do boku, kterým mě pošle přes okraj útesu.
Ležel jsem bezdechý tváří k zemi, zvracel jsem, dusil se žlučí a levou rukou jsem svíral měkký polštář trávničky, jako by mě držel při životě. Dorážející a tříštící se vlny otřásaly útesem a i toto slaboučké chvění mi působilo bolest v celém

těle. Bolelo mě všechno. Měl jsem pocit, že žebra mám vražená dovnitř, a kůže na tváři, spočívající v trávě, byla sedřená. Ústa jsem měl plná krve a pravá ruka byla na kaši. Slyšel jsem, jak kdosi daleko ode mne slaboučce zasténal. Krev mi v ústech bublala a stékala po bradě na zem a já pochopil, že člověkem, kterého jsem slyšel sténat, jsem byl já sám. Merlin, syn Ambrosiův, princ, velký kouzelník. Zavřel jsem ústa, začal jsem se sbírat a pokoušel se nějak se vydrápat na nohy.
Bolest v ruce byla strašná, nejhorší ze všeho; spíše jsem slyšel než cítil, jak se drobné kůstky o sebe dřou v místech, kde byly zlomené. Když jsem se dostal na kolena, cítil jsem, že to se mnou mává a neodvážil jsem se tak blízko srázu postavit na nohy. Dole pode mnou dorazila s ohromným třeskem sedmá vlna, vysoko vyšplíchla do šedivého světla a s rachotem padla zase zpět a rozdrtila další vlnu, valící se za ní. Útes se otřásl. Jakýsi mořský pták, toho dne jako první, se vznesl a zakřičel.
Odplazil jsem se od srázu a postavil se na nohy.
Brithael ležel nedaleko zadní branky na břiše, jako by se chtěl plazit. Za ním se táhla krvavá stopa, leskla se v trávě jako had. Byl mrtvý. Poslední zoufalou ranou, kterou jsem mu zasadil, jsem zasáhl velkou žílu v tříselní krajině, a jak se plazil pro pomoc, život z něho vytékal. Něco krve, kterou jsem byl nasáklý, muselo patřit jemu.
Přiklekl jsem k němu a přesvědčil se. A pak jsem ho kutálel a kutálel až na svah, odkud se vydal do moře za svým mečem. Krev se bude o sebe muset postarat sama. Už zase pršelo, při troše štěstí se smyje dříve, než si jí někdo všimne.
Zadní branka byla stále ještě otevřená. Nějak jsem se k ní dopotácel a zůstal jsem stát opřený ramenem o zárubeň. Krev jsem měl i v očích. Vytřel jsem si je mokrým rukávem.
Ralf byl pryč. Vrátný také. Pochodeň dohořívala a v čadícím svitu jsem viděl, že vrátnice i schodiště jsou prázdné. Na hradě byl klid. Nahoře nad schodištěm byly pootevřené dveře, viděl jsem světlo a slyšel hlasy. Klidné hlasy, naléhavé, ale nikterak znepokojené. Utherova společnost je zřejmě stále ještě pánem situace; žádný poplach nevypukl.
V ranním chladu jsem se roztřásl. Někde jsem ztratil plášť a nevšiml jsem si toho. Nenamáhal jsem se hledáním. Pustil jsem se dveří a zkoušel stát na nohou bez držení. Šlo to. Vydal jsem se po pěšině dolů do zátoky.

KAPITOLA 10

Bylo už dosti světla, abych viděl na cestu; a dosti světla i na to, abych viděl strašlivý útes a řvoucí hlubinu pod sebou. Avšak mě tolik zaměstnávalo mé zesláblé tělo, prostá technika toho, jak se udržet zpříma, zdravou rukou dělat vše potřebné a zraněnou udržet v klidu, že jsem vůbec nemyslel na moře dole či nebezpečně úzký pruh skalního hřebene. Přes první úsek jsem se dostal rychle, pak jsem se škrábal, zpola lezl po dalším příkrém svahu chocholatých drnů a chrastících oblázků. Když mě pěšina přivedla níž, dostal jsem se blíže k řvoucímu moři a cítil jsem, jak se sůl ve vodní tříšti vysokých vln mísí se slanou krví na mé tváři. Ráno vrcholil příliv, vlny ještě vysoké po nočním větru vyplazovaly ledové jazyky na olízané skály a tříštily se s dutým rachotem, který rozechvíval každou kůstku v mém těle, a smáčely cestu, po níž jsem klopýtal a lezl.
Našel jsem ho na poloviční cestě na pláž, ležel tváří k zemi, jen maličký kousek od hrdla propasti. Jedna paže visela přes okraj a bezvládná ruka na jejím konci se pohupovala podle nárazů větru, přerušovaného vlnami. Druhá, zdálo se, ztuhla, svírajíc kus skály. Prsty se černaly zaschlou krví.
Pěšina byla právě tak dost široká. Nějak jsem ho obrátil a pak ho popotahoval a nadzvedával tak dlouho, až se mi podařilo opřít ho o útes. Klečel jsem mezi ním a mořem.
"Cadale. Cadale."
Byl studený. V pološeru jsem viděl krev na jeho tváři, zdálo se, že tekla z nějaké rány pod vlasy. Osahal jsem ji; byla to sečná rána, ale nikoli smrtelná. Snažil jsem se nahmatat pulz na jeho zápěstí, ale znecitlivěná ruka klouzala po mokré pokožce a necítil jsem nic. Chtěl jsem rozepnout promočenou tuniku a nedařilo se mi to, pak spona povolila, tunika se otevřela a objevila se nahá hruď.
Když jsem uviděl to, co se skrývalo pod tunikou, pochopil jsem, že by bylo zbytečné hmatat pulz. Zakryl jsem ho opět mokrou látkou, jako by ho mohla zahřát, a sedl si k němu na paty; teprve nyní jsem si všiml, že od hradu jde někdo dolů.
Uther kráčel po skalách tak lehce, jako by se pohyboval po podlaze ve svém paláci. Meč měl pohotově v ruce, dlouhý plášť hozený přes levé rameno. Ulfin, který vypadal jako duch, kráčel za ním.
Král se u mne zastavil a chvíli mlčel. Pak se zeptal pouze:
"Mrtev?"
"Ano."
"A Jordan?"
"Asi je také mrtvý, jinak by Cadal nebyl došel tak daleko, aby nás varoval."
"A Brithael?"
"Mrtev."
"Věděl jsi tohle všechno, než jsme sem šli?"
"Ne," řekl jsem.
"Ani to, že Gorlois padne?"
"Ne."
"Kdybys byl prorok, za něhož se vydáváš, byl bys to věděl." Řekl to potichu a trpce. Vzhlédl jsem k němu. Tvář měl klidnou, horečka ustoupila, ale oči, v šedivém světle břidlicové, byly zachmuřené a unavené.
Namítl jsem: "Řekl jsem ti to. Musel jsem se chopit příležitosti a tohle byla vhodná chvíle. A podařilo se."
"Kdybych byl počkal do zítřka, byli by všichni tihle mužové, včetně tvého sluhy, naživu, Gorlois mrtev a jeho žena

vdovou… A já se o ni mohl ucházet bez všech těchto mrtvých a bez pomluv."
"Jenomže zítra bys počal úplně jiné dítě."
"Manželské dítě," opáčil. "Ne takového pancharta, jakého jsme počali dnes v noci. U hlavy Mithrovy, vážně si myslíš, že mé a její jméno unese dílo dnešní noci? I když se do týdne vezmeme, víš, co řeknou lidé. Že jsem Gorloisův vrah. Navíc se najdou takoví, kteří budou dál věřit, že byla opravdu samodruhá s ním, jak jim to namluvila, a že to dítě je jeho."
"To neřeknou. Nenajde se člověk, který bude pochybovat o tom, že je tvůj, Uthere, že je řádně zrozeným králem celé Británie."
Cosi zahučel, nebyl to smích, v tom zvuku byla pobavenost i opovržení. "Myslíš, že ti ještě někdy popřeji sluchu? Teď vidím, jaký jsi kouzelník, a co je to ta ‚moc', o níž hovoříš… Není to nic jiného, než obyčejná člověčí lstivost, útok na stát, který tě můj bratr učil milovat, pracovat pro něj a věřit – a to je celé to tvoje tajemství. Je to podvod, slibovat lidem to, co si přejí, ponechávat je ve víře, že je ve tvé moci dát jim to, ale zatajit, za jakou cenu, a pak nechat na nich, aby tuto cenu zaplatili."
"To Bůh tají cenu, Uthere, ne já."
"Bůh? Bůh? Který bůh? Slyšel jsem tě mluvit o tolika bozích. Máš-li na mysli Mithru –"
"Mithra, Apollo, Kristus – říkej jim, jak chceš," pravil jsem. "Co záleží na tom, jak lidé nazývají světlo? Je to stále totéž světlo a lidé z něho musí žít nebo zemřít. Vím jenom tolik, že Bůh je zdrojem všeho světla na světě a že jeho záměry tečou světem a oblévají každého z nás jako veliká řeka, kterou nemůžeme zastavit ani obrátit, můžeme z ní pouze pít, dokud žijeme, a svěřit jí svá těla po smrti."
Z úst mi tekla krev. Zvedl jsem ruku a otřel ji rukávem. Viděl to, ale nehnul brvou. Pochybuji, že poslouchal, co jsem mu říkal, nebo že mě přes burácení moře vůbec slyšel. Řekl pouze s onou lhostejností, která mezi námi stála jako zeď:
"To všechno jsou jen řeči. Ty pro své cíle využíváš i Boha. ‚To Bůh mi řekl, abych to udělal, to Bůh určuje cenu, to Bůh dohlíží, aby ji ostatní platili…' Proč, Merline? Kvůli tvé ctižádostivosti? Kvůli velkému prorokovi a kouzelníkovi, o němž lidé mluví se zatajeným dechem a uctívají ho více než krále a jeho velekněze? A kdo platí Bohu dluhy za to, že uskutečnil naše plány? Ty nikdy."
Vedle nás se roztříštila vlna a pěna pokropila římsu a dopadla i na Cadalovu tvář. Sklonil jsem se nad ním a setřel ji i s krví. "Ne," řekl jsem.
Uther stál nade mnou a kázal: "Něco ti povím, Merline, mě nevyužiješ. Nebudu už loutkou, kterou vodíš na provázku. Jdi mi z očí. A ještě něco ti povím. Toho pancharta, kterého jsem dnes v noci zplodil, za syna neuznám."
Mluvil král, jemuž nebylo možno odporovat. Klidná, chladná postava, za jejíž hlavou zářila hvězda na šedém nebi. Mlčel jsem.
"Slyšel jsi?"
"Ano."
Sebral plášť, který nesl přes ruku, a hodil jej Ulfinovi; podržel jej, aby si jej král mohl obléknout. Upravil si jej a pak se podíval dolů na mne. "Za služby, které jsi mi prokázal, můžeš podržet půdu, kterou jsem ti dal. Vrať se tam, do svých waleských kopců, a už nikdy mě neobtěžuj."
Řekl jsem: "Nebudu tě obtěžovat, Uthere. Už mě nebudeš potřebovat."
Chvíli stál mlčky. Pak náhle řekl: "Ulfin ti pomůže snést tělo dolů."
Odvrátil jsem se. "Není třeba. Nech mě o samotě."
Ještě okamžik, vyplněný rachotem moře. Nechtěl jsem mluvit takhle, ale nemohl jsem to už snést, anebo jsem ani nevěděl, co říkám. Prostě jsem chtěl, aby odešel. Hrot jeho meče se houpal ve výši mých očí. Viděl jsem, jak se třpytí a na okamžik jsem měl pocit, že je dosti rozhněvaný na to, aby jej použil. Pak se zaleskl a zmizel v pochvě. Obrátil se a pustil se dolů po pěšině. Ulfin mě klidně beze slova obešel a kráčel za svým pánem. Sotva zašli za nejbližší roh, moře vymazalo zvuk jejich kročejů.
Obrátil jsem se a shledal, že mě Cadal pozoruje.
"Cadale!"
"To je celý král." Jenom šeptal, ale byl to jeho hlas, drsný a pobavený. "Dej mu něco, po čem prahne, a on ti pak řekne ‚Myslíš, že mohu snést dílo dnešní noci?' A jistě zasadil této noci krásné sémě."
"Cadale –"
"Ty taky. Jsi raněn… tahle ruka? A máš na tváři krev."
"To nic není. Nic, co by se nedalo napravit. Nevšímej si toho. Ale ty – ty –"
Lehoučce zavrtěl hlavou. "To nemá smysl. Nech to být. Je mi docela dobře."
"Máš bolesti?"
"Ne. Ale je zima." Sklonil jsem se k němu níže, abych ho vlastním tělem kryl před sprškami vody, když vlny dorážely na skálu. Vzal jsem jeho ruku do své zdravé. Nemohl jsem ji třít, ale rozepjal jsem svou tuniku a přitiskl jsem ji na prsa.
"Škoda že jsem ztratil svůj plášť," řekl jsem. "Jordan je mrtvý?"
"Ano." Chvíli čekal. "Co se dělo tam nahoře?"
"Všechno šlo podle plánu. Jenomže Gorlois zaútočil z Dimiliocu a přišel přitom o život. Proto sem přijel Brithael s Jordanem, aby to řekli vévodkyni."
"Slyšel jsem je přijíždět. Bylo jasné, že si všimnou mě i koní. Musel jsem jim zabránit, aby udělali poplach, dokud je král tam –…" Odmlčel se, aby si nadechl.
"Nedělej si starosti," řekl jsem. "Je konec a všechno je v pořádku."
Nevšiml si toho. Teď už jenom sípal, ale bylo mu rozumět a slyšel jsem každé slovo i v rachotu vln.
"Skočil jsem na koně a jel jsem jim kousek naproti… na druhý břeh potoka… a když jsme se ocitli proti sobě, přeskočil

jsem potok a pokusil jsem se je zastavit." Odmlčel se. "Ale Brithael… to je bojovník, to ti řeknu. Rychlý jako had. Neváhal ani okamžik. Probodl mě a pak mě přejel. Jordanovi řekl, aby mě dorazil."
"Jeho chyba."
Obličejové svaly se maličko pohnuly. Byl to úsměv. Po chvíli se zeptal: "Viděl vůbec ty koně?"
"Ne. Když přijel, byl u brány Ralf a Brithael se jenom zeptal, jestli někdo přijel na hrad, protože dole potkal jezdce. Když Ralf řekl, že ne, přijal to. Pustili jsme ho dovnitř a pak jsme ho zabili."
"Uther." Byla to domněnka, nikoli dotaz. Oči měl zavřené.
"Ne. Uther byl ještě u vévodkyně. Nemohl jsem dopustit, aby ho Brithael zastihl neozbrojeného. Byl by zabil i ji."
Oči se otevřely a rozzářily se, v tom kratičkém okamžiku jasné a užaslé.
"Ty?"
"No tak, Cadale, to nezní moc lichotivě." Usmál jsem se na něho. "I když, obávám se, jsem se toho nezhostil se ctí. Byl to velice nečistý boj. Král by ta pravidla ani neznal. Vymýšlel jsem si je za boje."
Tentokrát se na jeho tváři objevil skutečný úsměv. "Merlin… ten malý Merlin, co neuměl ani pořádně sedět na koni… Zabíjíš mě."
Příliv se zřejmě změnil v odliv. Následující vlna, která za–burácela, vyslala jen jemný poprašek, který mi padl na záda jako mlha. Řekl jsem: "Zabil jsem tě, Cadale."
"Bohové…" řekl a nadechl se hluboce, jako by zavzdychal. Věděl jsem, co to znamená. Jeho čas se krátil. Když se více rozednilo, viděl jsem, kolik jeho krve se vsáklo do země. "Slyšel jsem, co řekl král. Nemohlo se to obejít bez… toho všeho?"
"Ne, Cadale."
Na okamžik zavřel oči, pak je opět otevřel. "Tak dobře," řekl pouze, ale v těchto slovech byla veškerá důvěra a víra posledních osmi let. Oči se mu obracely v sloup a brada klesala. Podepřel jsem ho zdravou rukou a nadzvedl ho. Řekl jsem rychle a jasně:
"Stane se to, Cadale, co bylo přáním mého otce a vůlí Boží, zjevenou skrze mne. Slyšel jsi, co Uther řekl o dítěti. To na věci nic nemění. Dnes v noci obtěžkal Ygraine a právě pro to, co se událo dnes v noci, Ygraine hned po porodu pošle dítě pryč, aby nebylo králi na očích. Pošle je mně a já je odvezu z dosahu krále, vychovám je a naučím je vše, co mě naučil Galapas a Ambrosius, ty a dokonce i Belasius. Bude součtem všech našich životů a až vyroste, vrátí se a bude ve Winchesteru korunován na krále."
"Ty to víš? Můžeš přísahat, že to víš naprosto jistě?" Slovům už téměř nebylo rozumět. Zápasil o dech. Oči byly malé, bílé a slepé.
Nadzvedl jsem ho a pevně k sobě přitiskl. Řekl jsem jasným hlasem: "Vím to. Já, Merlin, princ a prorok, ti přísahám, Cadale."
Hlava, příliš těžká pro něho, se svezla na stranu a svaly vypověděly službu. Obrátil oči v sloup. Cosi zamručel a pak náhle a zřetelně dodal: "Poznamenej mě proti uřknutí," a zemřel.
Odevzdal jsem ho moři, tak jako Brithaela, který ho zabil. Odliv ho odnese, jak ještě včera řekl Ralf, až pod západní hvězdy.
Až na pomalý klapot koňských kopyt a cinkání postroje bylo v údolí naprosté ticho. Bouře ustala. Vítr se utišil a když jsem se dostal nad první ohbí potoka, nedoléhal ke mně už ani hukot moře. Dole pode mnou nad potokem se pořád ještě jako závoj vznášela mlha. Nad ní bylo jasné nebe před východem slunce. A na tomto nebi stále ještě stála, teď vysoko a bez hnutí, ta hvězda.
Avšak co jsem ji pozoroval, bledé nebe kolem ní se jasnilo a zalévalo ji hebkým zlatým ohněm, až náhle vytrysklo zářivé světlo, když na obloze nad zemí, kde stála hvězda zvěstovatelka, vyšlo mladé slunce.